

วิเคราะห์พระราชบัญญัติความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีน
ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ปริญญานิพนธ์

ของ

นาวดศรี จงถาวร

15 S.A. 2524

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921575, 3915058

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มีนาคม ๒๕๒๔

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาปริญญาโทฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

ได้
ใน

ประธาน

ได้
ส่วน

กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
โมรี ชั้นสำราญ ประธานกรรมการ และอาจารย์สุภา ปานเจริญ กรรมการ
ที่กรุณาแนะนำแนวทางในการศึกษาค้นคว้า ตลอดจนได้สละเวลาตรวจแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา
ของท่านทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ ฯ พณ ฯ ม.ด. ปิ่น มาลากุล
ที่ได้กรุณาอำนวยความสะดวกในการรวบรวมข้อมูลที่เป็นลายพระราชหัตถ์ ในพระบาท
สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ หอพระสมุดวชิราวุธ และขอขอบคุณคุณอุสาคี มากันต์
ที่กรุณาจัดหาข้อมูลให้จนครบถ้วน

นอกจากนี้ขอขอบคุณคุณสม จงถาวร คุณสงวนศรี เชื้อวัฒนา ที่เป็นธุระใน
การจัดพิมพ์ได้สำเร็จเรียบร้อย ขอขอบคุณอาจารย์เสาวรัตน์ คาราวงษ์ และอาจารย์
ทัศนีย์ ศิริพจนกุล ที่ให้ความช่วยเหลือท่านต่าง ๆ อีกทั้งกราบขอบพระคุณคุณพ่อ
คุณแม่ผู้เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนด้วยดีตลอดมา

นวดศรี จงถาวร

สารบัญ

บทที่ ๒

หน้า

๑. บทนำ	๑
กบิหลัง	๑
ความมุ่งหมายของการศึกษา	๑๐
ความสำคัญของการศึกษาคนควา	๑๐
ข้อตกลงเบื้องต้น	๑๐
ขอบเขตของการศึกษาคนควา	๑๑
วิธีดำเนินการศึกษาคนควา	๑๒
แหล่งศึกษาคนควา	๑๓
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคนควา	๑๓
๒. วิเคราะห์ท่วงทำนองการทรงพระราชนิพนธ์บทความ	๒๔
๑. ภาษา	๒๔
๑.๑ คำ	๒๔
๑.๑.๑ คำจำกัดเงิน	๓๐
๑.๑.๒ คำแฝงความหมายทางลบ	๓๔
๑.๑.๓ คำไม่สุภาพ	๓๔
๑.๑.๔ คำต่างจากปัจจุบัน	๔๔
๑.๑.๕ คำคลองจงถวงเสียง	๕๑
๑.๑.๖ คำภาษาต่างประเทศ	๕๒
๑.๒ ประโยค	๕๕
๑.๒.๑ ประโยคยาว	๕๕
๑.๒.๒ ประโยคกระชับ	๕๘

	๑.๒.๓	ประโยคฐานแห่งน้ำหนัก	๖๐
	๑.๒.๔	ประโยคชักความ	๖๔
	๑.๒.๕	ประโยคสรุปความ	๖๕
	๑.๒.๖	ประโยคซ้ำความ	๖๖
	๑.๒.๗	ประโยคดวงความ	๖๗
๒.		สำนวนโวหาร	๖๘
	๒.๑	อุปมา	๗๐
	๒.๒	อุปสัททิม	๗๒
	๒.๓	คำกล่าวที่มีมาก่อน และเรื่องราวเปรียบเทียบ	๗๔
๖	๒.๔	บันไดคำ	๘๑
	๒.๕	นามนัยะ	๘๒
	๒.๖	อิทธิพน	๘๓
	๒.๗	การเหวี่ยงคำ	๘๕
	๒.๘	การกล่าวซ้ำความ	๘๖
	๒.๙	ปฏิพจน์	๘๗
๓.		กลวิธีการทรงพระราชนิพนธ์	๘๘
	๓.๑	ความมุ่งหมายอันแน่นอน	๘๙
	๓.๑.๑	ทุกยอหนาคือคล้ายหัวขบพความ ตรงตามความมุ่งหมาย	๘๖
	๓.๑.๒	การย้ำคำและความ	๘๘
	๓.๒	ลีลา	๘๘
	๓.๒.๑	คำกล่าวเปิดเรื่อง	๘๘
	๓.๒.๒	เนื้อเรื่อง	๑๐๖
	๓.๒.๓	คำกล่าวปิดเรื่อง	๑๑๒

๓.๓	การจัดลำดับเรื่อง	๑๑๘
๓.๓.๑	การลำดับความว้าไม่สมควรไว้เบื้องตน	๑๑๘
๓.๓.๒	การอ้างเรื่องราวหรือผลเสียใน ต่างประเทศเป็นอุทาหรณ์ขึ้นก่อน	๑๒๐
๓.๓.๓	การอ้างเรื่องราวใหญ่อาววินิจนัยเอง	๑๒๑
๓.๓.๔	การอ้างสิ่งคล้ายเทียบเคียงเพื่อความ ชัดเจนในการอภิปราย	๑๒๓
๓.๓.๕	การชี้แนะผลของการปฏิบัติก่อน	๑๒๔
๓.๓.๖	การอภิปรายแบบโต้ว้าที่	๑๒๔
๓.๓.๗	การอภิปรายเชิงทำนวยและ วิเคราะห์เหตุการณ์	๑๒๖
๓.๓.๘	การชมเชยก่อนการซักชวน	๑๒๖
๓.๔	การอภิปรายและการโตการวม	๑๒๗
๓.๔.๑	การอภิปรายเชิงประชิดประวัน	๑๒๗
๓.๔.๒	การอภิปรายเชิงทำนวยรุนแรง	๑๒๘
๓.๔.๓	การอภิปรายโดยวิเคราะห์เหตุการณ์ อย่างเพาพันและรอบรู	๑๒๘
๓.๔.๔	การอภิปรายเชิงทำนวย	๑๓๑
๓.๔.๕	การอภิปรายโดยอ้างเหตุและผล	๑๓๑
๓.๔.๖	การอภิปรายโดยยกเรื่องเทียบเคียง	๑๓๒
๓.๔.๗	การอภิปรายคยความเป็นธรรม	๑๓๓
๓.๕	การซักชวน	๑๓๔
๓.๕.๑	การซักชวนคยความสุภาพนุมนวด	๑๓๕
๓.๕.๒	การซักชวนคยความรุนแรง	๑๓๖

	๑.๕.๓	ทรงชักชวนโดยอ้างประโยชน์สูงสุด	๑๓๗
	๓.๕.๔	ทรงชักชวนด้วยความมั่นพระราชหฤทัย <small>ใน ๔ วรรค จาก-กษัตริย์</small>	๑๓๘
๓.		วิเคราะห์พระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีน	๑๔๑
	๑.	พระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับบทบาทชาวจีน ทางด้าน การเมือง	๑๔๑
	๑.๑	ทรงทำหน้าที่ผู้นำทางการเมืองจีน	๑๔๓
	๑.๒	ทรงโต้ตอบหนังสือพิมพ์	๑๔๔
	๑.๓	ทรงแสดงความเป็นมาและผลเสีย ของการปกครองแบบใหม่ของจีน	๑๔๕
	๑.๔	ทรงเห็นว่าการปกครองระบอบประชาธิปไตย นั้นดีแต่ยังไม่ถึงเวลา	๑๖๑
	๑.๕	ทรงแสดงความรู้และความเห็นเกี่ยวกับ การปกครองระบอบประชาธิปไตย	๑๖๖
	๒.	พระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับบทบาทชาวจีน ทางด้าน การปกครอง	๑๗๒
	๒.๑	พระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับความรู้สึกชาตินิยม ของชาวจีนและพวกไทยผสม	๑๗๓
	๒.๒	พระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับหัวหน้าชาวจีน ธำรงนำไทยผสม	๑๘๑
	๒.๓	พระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับการถือสัญชาติ ของชาวจีน	๑๘๕
	๒.๔	พระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับโรงเรียนจีน และครูจีน	๑๘๖
	๒.๕	พระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์จีน	๑๘๑
	๒.๖	พระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับภัยของชาวจีน	๑๘๖

๓.	พระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับบทบาทชาวจีน ทางคานเสรมธุรกิจ	๒๐๐
๓.๑	พระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับลักษณะการหาเงิน ของชาวจีน	๒๐๑
๓.๒	พระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับอาชีพของชาวจีน	๒๐๒
๓.๓	พระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับการเรียกรายเงิน ของชาวจีน	๒๐๔
๓.๔	พระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับการกอบโกย ผลประโยชน์แล้วคืนหางกลับของชาวจีน	๒๑๓
๔.	สรุปและขอเสนอแนะ	๒๑๗
	สรุป	๒๑๗
	ขอเสนอแนะ	๒๒๑
	บรรณานุกรม	๒๒๒
	ภาคผนวก	

บทนำ

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นพระมหากวีเอกอันทรงคุณอนันต์
ที่พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์วรรณคดีไว้เป็นอันมาก ทรงเป็นปราชญ์ที่เชี่ยวชาญทั้งด้าน
ร้อยแก้วและร้อยกรอง พระปรีชาสามารถทางอักษรศาสตร์นั้นเป็นที่ประจักษ์กันแล้วว่าทรง
อัจฉริยภาพโดยแท้ พระราชนิพนธ์ทุกประเภทของพระองค์ประกอบด้วยคุณค่าทั้งด้านสาระและ
ด้านวนภาษาเป็นเยี่ยมถือเป็นแบบฉบับได้ แม้แต่พระราชนิพนธ์ร้อยแก้วประเภทบทความก็เป็น
หนังสือดีถึงขั้นเป็นวรรณคดี ดังคำกล่าวของ วิทย์ ศิวะศรียานนท์ ว่า "... มีบทความ
หนังสือพิมพ์บางเรื่องที่เกิดขึ้นถึงขีดเป็นวรรณคดี เช่น ของ 'อัสวาท' เป็นต้น"^๑

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์บทความต่าง ๆ สำหรับ
ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์สมัยนั้นมากมาย ทั้งนี้เพราะตลอดรัชสมัยของพระองค์กิจการหนังสือพิมพ์
เจริญถึงขีดสุด ทั้งที่บ้านเมืองปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช บทความต่าง ๆ ก็ตอบโต้
กันอย่างรุนแรง โดยเฉพาะการโต้ตอบระหว่างฝ่ายปกครองกับฝ่ายประชาชน ฝ่ายปกครอง
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นผู้นำ โดยทรงอุปการะหนังสือพิมพ์ ไทย
เพื่อเป็นสนามหรือเวทีสำหรับพระราชนิพนธ์บทความของพระองค์และข้าราชการ ฝ่าย
ประชาชนที่สำคัญได้แก่ หนังสือพิมพ์กรุงเทพเดลิเมล์ และจีนโนสยามวารศัพท์ การโต้ตอบ
ของทั้งสองฝ่ายเป็นที่สนใจมากสำหรับประชาชนทั่วไป เพราะมีการโต้ตอบกันอย่างเผ็ดร้อน
รุนแรง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวก็ได้ทรงหามปรามแต่ประการใด*

^๑วิทย์ ศิวะศรียานนท์ วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์ หน้า ๔

*พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงตราพระราชบัญญัติสมุดเอกสาร
และหนังสือพิมพ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๕

นับว่าพระองค์พระราชนิพนธ์ภาพแทนหนังสือพิมพ์เป็นอันมาก ยากที่จะหาผู้ปกครองสมัยใด
 เสมอเหมือนได้ เพราะทรงเล็งเห็นว่าหนังสือพิมพ์ควรจะได้มีบทบาทสำคัญในฐานะเป็น
 เครื่องมืออย่างดีในการเผยแพร่ความคิด ความรู้ และสาระต่าง ๆ และประการสำคัญ
 คือ เป็นเครื่องมือของฝ่ายปกครองที่จะใคร่ถึงความคิดและความต้องการของฝ่ายประชาชน
 เกี่ยวกับเรื่องเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ในสมัยรัชกาลที่ ๕ นี้ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
 กรมหมื่นพิทยาลงกรณพระหฤทัยทรงเห็นไว้อย่างชัดเจนว่า " ... ในแผ่นดินพระมงกุฎเกล้า
 เจ้าอยู่หัว หนังสือพิมพ์บางฉบับหาหายเป็นอย่างที่สุด ผู้รับหลายคนที่อยู่ในกรุงเทพฯ
 จะหาประเทศไทยที่หนังสือพิมพ์ 'ฟรี' เหมือนสยามเห็นจะไม่มีแล้ว ... "

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดกิจการหนังสือพิมพ์เป็นอย่างยิ่ง
 ทรงเริ่มสนพระราชหฤทัยตั้งแต่องค์พระเยาว์ เมื่อคราวเสด็จศึกษา ณ ประเทศอังกฤษ
 ก่อนที่พระองค์จะเสด็จเข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด ทรงออกหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ
 สำหรับเด็กอ่านฉบับหนึ่งชื่อ เดอะสกรีชอวล์ (The Screech Owl)^๒ และอีกฉบับหนึ่ง
 คือ เดอะลู้กเกอร์ออน (The Looker - On) ออกเป็นภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังทรง
 ริเริ่มจัดตั้งสมาคมนักเรียนไทย สามัคคีสมาคม และออกหนังสือประจำสมาคมชื่อ
 สามัคคีสาร และขณะทรงศึกษา ณ มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด ทรงพระราชนิพนธ์เรื่อง
 สงครามสืบราชสมบัติโปแลนด์ (The War of the Polish Succession)
 ทรงพระราชนิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ พิมพ์ออกจำหน่ายได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง"

^๑ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ ผสมผสานรัชที่ ๓ หน้า ๓๘๕

^๒ ส. วันนเศรษฐ บาทพระมงกุฎ หน้า ๘

^๓ จอมมรดกธำมรงค์ (แจ่ม สุนทรเวช) พระราชกรณียกิจสำคัญในพระบาท
สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว กานพระราชนิพนธ์ หน้า ๘ - ๕

เมื่อพระองค์เสด็จกลับประเทศไทยทรงร่วมกับพระสหายและข้าราชการ
 ออกหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ เช่น ทวีปภัทร รายเดือน คุสิตสมัย รายวัน คุสิตศักดิ์
 รายวัน คุสิตสมิต รายสัปดาห์ ๓ ฉบับหลัง ออกจำหน่ายในคุสิตธานี สมุทรสาคร
 รายสัปดาห์ สำหรับกิจการราชธานีสมาคม และทรงพระบรมราชูปถัมภ์หนังสือพิมพ์
 รายวัน คือ หนังสือพิมพ์ ไทย ถึงกับทรงให้ใช้ตราครุฑ ซึ่งลงพิมพ์พระราชนิพนธ์
 บทความของพระองค์ที่เกี่ยวกับชาวจีนเป็นส่วนใหญ่ ทรงใช้พระนามแฝงว่า
 อัครพาท เนื่องจากทรงมีหนังสือพิมพ์ในพระบรมราชูปถัมภ์หลายฉบับด้วยกัน พระองค์
 จึงต้องทรงพระราชนิพนธ์บทความมากมาย เพื่อลงพิมพ์ในหนังสือดังกล่าว โดยทรงใช้
 พระนามแฝงต่าง ๆ กันไปตามประเภทของบทความ เช่น อัครพาท งามจิตติ พันแหลม
 สุกรีพิ นอยลา ความเห็นเอกชน เป็นต้น

พระนามแฝงที่นักหนังสือพิมพ์สมัยนั้นสนใจกันอย่างกรีกโครม คือ อัครพาท
 พระองค์จะทรงเลือกใช้กับพระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวกับชาวจีน และเกี่ยวกับการเมือง
 การปกครอง เมื่อ อัครพาท ออกความเห็นเรื่องอะไรก็ตามจะถึงขั้นรุนแรงเสมอ
 ฉะนั้นจึงเป็นที่หมายตาสำหรับหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ เสมือนเป็นคอบริกัน ที่จะคอยตอบโต้
 และต่อต้านความเห็นของอัครพาท ถึงกับมีคำเปรียบและภาพล้อ สงครามปากกา
 เลขที่เคียว และโดยเฉพาะพระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวกับชาวจีนของพระองค์
 ก็จะมีหนังสือพิมพ์ภาษาไทยรายวันของชาวจีน คือ จีนโบสยามวารศัพท์ คอยตอบโต้
 อย่างเน็ดรอนตลอดเวลา ฉะนั้นจะเห็นว่าพระนามแฝง อัครพาท นี้ ย่อมจะไม่สามารถ
 ว่าทรงพระองค์ได้มีคิดเป็นแน่ จึงทำให้พระนามแฝง อัครพาท ยิ่งจะเป็นที่สนใจ
 กันหนักขึ้น สถิตย์ เสมานิล นักหนังสือพิมพ์คนหนึ่งในสมัยรัชกาลที่ ๖ ได้ให้ความเห็น
 เกี่ยวกับพระนามแฝง อัครพาท ว่า

ม.ล.ปิ่น มาลากุล คำบรรยายเรื่องพจนานุกรมคุสิตธานีเมืองประชาธิปไตย
 ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว บรรยาย ณ หอประชุมหอสมุดแห่งชาติ
 ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๓ หน้า ๑๓

อัครพาท เป็นนักเขียนที่นักหนังสือพิมพ์และนักอ่านสนใจกันหนัก ก็เมื่อ
 ใฝ่ใจอ่านความเห็นเรื่องการจัดระบบปกครอง ความสนใจกับความเชื่อถือลงไป
 คว้าว่า ผู้เขียนหนังสือขนาดนั้น ระเบียบความคิด และข้อความที่ยกขึ้น
 เรียบเรียงและถ้อยคำที่ใส สมจะเป็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่ง
 เมื่อความเชื่อมีขึ้นเช่นนี้แล้ว หนังสือพิมพ์ก็ชอบโต อัครพาท ...

การขัดแย้งกับอัครพาท ใครก็ยอมทำได้ เพราะพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
 เจ้าอยู่หัวทรงเล็งเห็นคุณประโยชน์ที่จะทรงส่งเสริมกิจการหนังสือพิมพ์ให้เป็นเวทีแห่งการ
 แสวงความคิดเห็น โดยเฉพาะความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจการบ้านเมืองของทั้งฝ่ายบริหาร
 และฝ่ายประชาชน พระองค์ทรงอยู่ฝ่ายบริหารในฐานะสูงสุด คือ พระมหากษัตริย์
 องค์พระประมุขของประเทศ แต่ในกิจการหนังสือพิมพ์แล้วพระองค์ทรงเป็นเพียง
 อัครพาท นักเขียนบทความหนังสือพิมพ์คนหนึ่งเท่านั้น โดยมีใต้ทรงโกรซเคื่องผู้ตอบโต้
 แดง่างใดเลย พระราชจริยาวัตรประการนี้ของพระองค์นับว่าทรงเป็นพระมหากษัตริย์
 นักหนังสือพิมพ์โดยแท้จริง^๒ ก่อให้เกิดเป็นคุณประโยชน์อย่างวิเศษในกิจการหนังสือพิมพ์
 ไปสมัยนั้นให้เจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุด ดังที่ วิภา เสนานาญ โสสุคดีพระองค์ว่า
 นอกจากจะทรงเป็นจินตกรและนักพูดปลุกใจแล้ว " ... แต่ยังทรงพิสูจน์ว่าพระองค์
 เป็นนักคิดและนักเขียนบทความที่กล้าหาญอีกด้วย"^๓ ความกล้าหาญประการนี้ของพระองค์
 จมื่นอมรรตฤณารักษ์ (แจ่ม สุนทรเวช) ซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาท ใฝ่บันทึก
 พระราชกรณียกิจไว้ ความว่า

^๑ สติชัย เสมานิล วิสาสะ หน้า ๑๒๕

^๒ สุกัญญา ตีรวนิช ประวัติการหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยภายใต้ระบอบ
 สมบูรณาญาสิทธิราช (พ.ศ. ๒๓๒๕ - ๒๔๗๕) หน้า ๗๔

^๓ วิภา เสนานาญ พระนุรหนังสือ แดงใต้ หน้า ๒๕

การเขียนบทความลงในหนังสือพิมพ์รายวัน นับว่าเป็นความกล้าของพระองค์ อีกอย่างหนึ่งในการบริหารราชการแผ่นดิน ... ที่ทรงกล้าถึงขนาดนั้นก็เพราะ ความมั่นใจในพระชันติธรรมอย่างแท้จริง มิฉะนั้นเหากก็ไปเล่นกับไฟหรืออาจจะ กลายเป็นการเอาพิมเสนไปแลกกับเกลือก็เป็นได้^๑

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้อง กับชาวจีน พระองค์จะทรงใช้พระนามแฝง อัครปาหุ ชาวจีนที่ทรงกล่าวถึงจะเกี่ยวข้องกับ ทั้งชาวจีนภายในและภายนอกประเทศไทย ทั้งนี้เพราะชาวจีนในสมัยของพระองค์มีบทบาท มากกว่าชาวจีนในสมัยก่อน ๆ ซึ่งก่อให้เกิดเป็นปัญหาต่อฝ่ายปกครองเป็นอันมาก พระบาท สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักถึงปัญหานี้ จึงได้ทรงแสดงความเห็นใน พระราชนิพนธ์บทความของพระองค์ เพื่อเป็นการเตือนสติชาวไทยให้ตระหนักถึงภัยอันจะ เกิดจากชาวจีนด้วยประการต่าง ๆ และที่สำคัญเพื่อจะไ้ทรงทราบถึงความเห็นและความ เคลื่อนไหวของชาวจีน เพื่อจะไ้ทรงนำมาเป็นแนวทางสำหรับพระบรมราชาบายของ พระองค์ในการแก้ปัญหาชาวจีนเป็นประโยชน์ทางการปกครองประการหนึ่ง และอีก ประการหนึ่ง เพื่อปลุกใจชาวไทยให้เกิดความรักชาติที่มีความเป็นชาตินิยมเตรียมพร้อม ที่จะรับเหตุการณ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศได้

ชาวจีนในไทยอยู่ด้วยความสงบเรื่อยมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย จนกระทั่งถึงสมัย รัตนโกสินทร์ตอนต้น ชาวจีนแข็งจะเริ่มก่อความไม่สงบเป็นครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ ๓ ด้วยเหตุที่ชาวจีนรวบรวมพรรคพวกกันตั้งสมาคมลับ คิวเฮีย หรือ อั้งยี่ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ^๒ ทรงนิพนธ์เรื่องของอั้งยี่ไว้โดยละเอียด

^๑ จินนอมรรคการักษ์ (แจ่ม สุนทรเวช) พระราชกรณียกิจสำคัญในพระบาท สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ผ่านพระราชนิพนธ์ หน้า ๗๗

^๒ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ นิทานโบราณคดี

สรุปได้ว่า การก่อกำเริบของอั้งยี่นั้นเนื่องมาจากการลักลอบขายฝิ่นแถบหัวเมืองชายทะเล เช่นที่ สมุทรสาคร สมุทรปราการ และที่นครไชยศรี ทางกรมไทยจึงคอยตรวจจับกุมเป็นเหตุให้เกิดการระแวกกันน้อยเสมอ มีบางครั้งอั้งยี่ก่อกำเริบถึงฆ่าเจ้าเมือง คือที่ ฉะเชิงเทรา นอกจากเหตุคดีนี้แล้ว อั้งยี่ยังเกิดทะเลาะวิวาทกันในอั้งยี่ต่างกลุ่ม เนื่องจากขัดผลประโยชน์กัน เช่นการแย่งชิงสายน้ำในการทำเหมืองแร่ทางหัวเมืองปักษ์ใต้ ในกรุงเทพมหานครก็เคยเกิดเหตุอั้งยี่ครั้งใหญ่ใน พ.ศ. ๒๔๓๒ สมัยรัชกาลที่ ๕ เนื่องจากกลุ่มอั้งยี่แย่งงานกันทำระหว่างกลุ่มภาษาแต้จิ๋วกับกลุ่มภาษาฮกเกี้ยน การปราบอั้งยี่ครั้งนี้กองทัพทหารยกมาช่วยปราบจึงสำเร็จ

เหตุการณ์อั้งยี่ก่อความไม่สงบในสมัยรัชกาลที่ ๓ ถึงสมัยรัชกาลที่ ๕ นั้นก็เนื่องมาจากมูลเหตุ การลักลอบขายฝิ่นและการขัดผลประโยชน์กันเองในการทำกินซึ่งเป็นมูลเหตุที่เกิดขึ้นภายในประเทศ แต่ครั้งถึงตอนปลายสมัยรัชกาลที่ ๕ บทบาทของอั้งยี่ลดน้อยลง และมีบทบาทของชาวจีนค่านอื่นแทน เช่นเหตุการณ์ที่ชาวจีนนักหุยกงานในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๓ ยังผลให้เดือดร้อนเป็นอันมากเพราะร้านค้าปลีกหุยกการขาย ทำให้หาซื้อข้าวของอาหารได้ยากและมีราคาแพง เหตุการณ์ครั้งนั้นแสดงให้เห็นถึงบทบาทและอิทธิพลของชาวจีนในค่านเศรษฐกิจได้อย่างชัดเจน ส่วนสาเหตุการนักหุยกงานนั้น ก็ได้เกิดขึ้นจากชาวจีนลักลอบขายฝิ่นหรือวิวาทกันเองอย่างแตกอน แต่เป็นสาเหตุระหว่างชาวจีนกับทางฝ่ายปกครองของไทย และสาเหตุจากอิทธิพลภายนอกประเทศ คั้งที่ ชัจคภัย บรุณพัตน^๑ ได้กล่าวถึงปัญหาชาวจีนว่าสาเหตุของการนักหุยกงานส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความไม่พอใจของชาวจีนต่อคำสั่งของรัฐบาลในการเพิ่มภาษีรัชชูปการ และสาเหตุอีกส่วนหนึ่งยอมเป็นผลมาจากการเผยแพร่ความรู้สึกชาตินิยมในหมู่มหาชาวจีนของ ดร. ซุนยัตเซน

^๑ชัจคภัย บรุณพัตน ชนกลุ่มน้อยในไทย หน้า ๒๑

ฉะนั้นในตอนปลายสมัยรัชกาลที่ ๕ ชาวจีนในไทยเกิดความไม่สงบขึ้นนั้น ได้เริ่มมีมูลเหตุมาจากประเทศจีนเมืองแฉอันเป็นประการสำคัญที่ทำให้ชาวจีนสามารถรวมตัวกันและโคจรทำการอันเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองของไทย แสดงให้เห็นถึงบทบาทและอิทธิพลของชาวจีนในไทยที่จะก่อเป็นปัญหาใหญ่ขึ้นได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากทางประเทศจีนมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง คือเกิดการปฏิวัติผู้นำ โฝงเกอ จร. รุนยัคเรน พยายามที่จะโค่นล้มราชวงศ์แมนจู เพื่อจะสถาปนาระบอบสาธารณรัฐขึ้นแทน ดังนั้นฝ่ายปฏิวัติจึงพยายามแสวงหาความสนับสนุนจากชาวจีนโพ้นทะเล รวมทั้งชาวจีนในไทยไว้เป็นกำลังช่วยการสร้างความรู้สึกชาตินิยม และพยายามเผยแพร่ระบบการเมืองแบบสาธารณรัฐ โดยการปลุกฝังตามชุมชนชาวจีนต่าง ๆ มูลเหตุจึงกล่าวแสดงให้เห็นถึงบทบาทของชาวจีนที่เริ่มมีปัญหาคอการ เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครองของไทย และเพิ่มความรุนแรงขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๖

เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์ พระองค์ทรงตระหนักถึงบทบาทชาวจีนที่ทวีความรู้สึกชาตินิยมรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ ย่อมจะมีผลกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของชาติ พระองค์ทรงดำเนินพระบรมราโชบายหลายประการในการแก้ปัญหาราวจีน เพื่อให้ลดความรู้สึกชาตินิยมลง โดยการจำกัดอิทธิพลของชาวจีนและทรงดำเนินพระบรมราโชบายการผสมกลมกลืนถึงความเห็นของ สุวิมล ชาญมานนท์ เห็นว่า " ... การจำกัดอิทธิพลชาวจีนในรัชกาลที่ ๖ เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการผสมกลมกลืนชาวจีน ... " ^๑ พระบรมราโชบายประการนี้ พระองค์ทรงประกาศใช้พระราชบัญญัติต่าง ๆ เช่น พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๔๕๖ พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร พ.ศ. ๒๔๖๑ เป็นต้น

^๑ สุวิมล ชาญมานนท์ "การจำกัดอิทธิพลของชาวจีนในสมัยรัชกาลที่ ๖"

ในขณะที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักถึงภัยอันตรายอันเกิดจากราชาจีน และทรงพยายามลดความรุนแรงด้านชาตินิยมนั้น พระองค์ทรงเริ่มปลูกฝังลัทธิชาตินิยมในหมู่คนไทย จุลลา งอนรด^๑ กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ว่า ลัทธิชาตินิยมในประเทศไทยเริ่มมีขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๖ สาเหตุหนึ่ง คือ อิทธิพลของชาวจีนในคานเสรีธุรกิจ โดยชาวจีนสามารถกุมอำนาจในทางเสรีธุรกิจไว้ได้ทั้งหมด วิธีปลูกฝังลัทธิชาตินิยมที่สำคัญของพระองค์ คือ ทรงพระราชนิพนธ์บทความลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นการต่อต้าน โดยทรงชี้ให้เห็นถึงภัยอันตรายและความไม่จริงใจของชาวจีน พระองค์ทรงมีพระราชประสงค์ให้ประเทศชาติก้าวหน้ามีอิสระในทางเสรีธุรกิจ นอกจากจะทรงต่อต้านทางคานเสรีธุรกิจแล้วพระองค์ยังทรงต่อต้านการเผยแพร่ระบอบการเมืองใหม่ในประเทศจีนอีกด้วย คือ การปกครองระบอบสาธารณรัฐ เพราะชาวจีนในไทยได้เพิ่มความสนใจและมีการเคลื่อนไหวซึ่งอาจจะเป็นภัยต่อประเทศชาติได้

ฉะนั้นพระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีนในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นเครื่องมือสำคัญที่แสดงถึงพระบรมราโชบายของพระองค์ในการปกครองชาวจีน คือ ประการแรก เพื่อเป็นการจำกัดอิทธิพลของชาวจีนในไทยและประการที่สอง เพื่อเป็นการปลูกฝังลัทธิชาตินิยมแก่ชาวไทย นับว่าได้ประโยชน์พร้อมกันทั้งสองทาง

พระราชนิพนธ์บทความในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นวรรณกรรมที่ได้รับการยกย่องและกล่าวถึงอยู่เสมอ เช่น เป็ลื่อง ณ นคร กล่าวว่ "ปึกฉกคคคคของอศวศศศ เป็นค้วอยงอฉคคของโวหรรเชงอภปรอย สำนวนที่เขียนหนักแน่นเร้าใจ"^๒ นอกจากนี้ ลิตธา พินิจภูวคคค ยังได้กล่าวถึงสำนวนโวหรรที่ทรงพระรารชนิพนธ์บทความ

^๑ม.ล. จุลลา งอนรด กำเนิดและความเป็นมาของลัทธิชาตินิยมในประเทศไทย
หน้า ๒๗ - ๒๘

^๒เป็ลื่อง ณ นคร ประวัติวรรณคดีไทยสำหรับนักศึกษา หน้า ๔๐๘

เห็นว่ามีความเป็นเยี่ยมทรงเป็นหนึ่งไม่มีผู้ใดเสมอ ดังนี้ "บทความต่าง ๆ ที่ทรงวิพากษ์วิจารณ์สังคมสมัยนั้น ทรงใช้พระนามแฝงว่า อัครพาดู เป็นที่ยอมรับกันว่าแม่ในปัจจุบันนี้ก็ยังหาผู้ใดเขียนบทความให้มีสำนวนคมและน่าอ่านเหมือน อัครพาดู ไม่ได้เลย"^๑

และเนื่องจากพระราชนิพนธ์บทความในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์โดยทรงมีพระราชประสงค์จะปลุกใจชาวไทยให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจเป็นประการสำคัญ ฉะนั้นทางท่านองการทรงพระราชนิพนธ์จึงมีลักษณะที่ทรงพลังดังที่ ม.อ.ศุภ ชุมสาย^๒ เรียกทรงท่านองการเขียนเช่นนี้ว่า ส่วนทรงพลังกำลัง (Forceful)

ฉะนั้นเพื่อใ้การศึกษาพระราชนิพนธ์บทความอย่างสมบูรณ์ จึงศึกษาวิเคราะห์ทั้งในถ้อยคำและเนื้อหา การศึกษาค้นคว้าแบบเพื่อให้ทราบทรงท่านองการทรงพระราชนิพนธ์ที่พระองค์ทรงใช้ภาษา ส่วนโวหาร และกลวิธีที่ทรงพระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับชาวจีนนั้น ซึ่งส่งผลให้ชาวไทยเกิดความรู้ ความเข้าใจ สำนึกในความเป็นไทย ทำให้เกิดการรวมตัวกันเพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์ของชาติ โดยที่พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์บทความให้มีลักษณะที่เร่าร้อน ปลุกใจ ปลุกฝัง รวมทั้งทรงตำหนิทั้งชาวจีนและชาวไทยที่กระทำในสิ่งเป็นอับชราชาติ นับว่าพระราชนิพนธ์บทความของพระองค์มีคุณประโยชน์ต่อการบริหารบ้านเมืองของพระองค์เป็นอันมาก

นอกจากนี้การศึกษาพระราชนิพนธ์บทความในด้านเนื้อหา เพื่อให้ทราบบทบาทของชาวจีน และพระบรมราโชบายในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีต่อชาวจีนในด้านการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยศึกษาให้มีความสัมพันธ์กับสภาพสังคม ทั้งนี้เพราะพระราชนิพนธ์บทความของพระองค์สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมได้อย่างชัดเจน

^๑ วิชา พินิจภูวนล และคนอื่น ๆ ความรู้ทั่วไปทางวรรณกรรมไทย หน้า ๓๒๔

^๒ ม.อ.ศุภ ชุมสาย วรรณกรรมพินิจเชิงจิตวิทยา หน้า ๕๔

ดังนั้นพระราชานิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีนในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทั้งทรงทำนองการทรงพระราชนิพนธ์และเนื้อหาสาระ มีคุณค่าควรแก่การศึกษามากมาย ซึ่งผลของการศึกษาค้นคว้าจะช่วยให้เข้าใจภาษา ส่วนนวนโวหาร และกลวิธีการทรงพระราชนิพนธ์บทความของพระองค์ได้ชัดเจน ตลอดจนเข้าใจบทบาทของชาวจีนในไทยสมัยรัชกาลที่ ๖ อันจะเป็นผลสะท้อนให้เห็นถึงพระบรมราโชบายของพระองค์ที่ทรงมีต่อชาวจีนได้เป็นอย่างดี

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

๑. เพื่อศึกษาทำนองการทรงพระราชนิพนธ์บทความ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในด้าน ภาษา ส่วนนวนโวหาร และกลวิธีการทรงพระราชนิพนธ์

๒. เพื่อศึกษาพระราชนิพนธ์บทความ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทชาวจีน ในด้าน การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

๑. ทำให้ทราบทำนองการทรงพระราชนิพนธ์บทความในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในด้าน ภาษา ส่วนนวนโวหาร และกลวิธีการทรงพระราชนิพนธ์

๒. ทำให้ทราบพระบรมราโชบายในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงมีต่อบทบาทชาวจีน ในด้าน การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ

ขอบเขตของเรื่อง

เนื่องจากพระราชนิพนธ์บทความที่ศึกษามีทั้งที่เคยตีพิมพ์ ซึ่งใช้ตัวสะกดการันต์แบบปัจจุบันและทั้งที่ยังไม่เคยตีพิมพ์ หรือเคยตีพิมพ์ในสมัยรัชกาลที่ ๖ โดยใช้ตัวสะกดการันต์แบบเดิม ฉะนั้นเพื่อความ เป็นระเบียบและความสะดวกในการยกข้อความจากพระราชนิพนธ์บทความจะใช้ตัวสะกดการันต์ตามต้นฉบับของข้อมูลที่น่ามาศึกษา ดังได้เสนอไว้ในภาคผนวกทั้งหมด ๒๔ เรื่อง ส่วนอีก ๕ เรื่องนั้นไม่ได้นำมาพิมพ์รวมไว้ เนื่องจากมีจำนวนมากประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งมีพิมพ์แพร่หลายแล้ว

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ศึกษาพระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีนในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทั้งที่เคยตีพิมพ์ และที่ยังไม่เคยตีพิมพ์มาก่อน ดังต่อไปนี้

- ๑ ขอบใจเพื่อนจีน
- ๒ ควรอ่านควยวิจารณ์
- ๓ อุดมคติต่าง ๆ ของนุราชจีน
- ๔ ความเป็นกลางแห่งเมืองจีน
- ๕ จีนะภยันในประเทศไทย
- ๖ ขุนยัตเรนสูงสูด
- ๗ ตัวอย่างสำหรับนักพูด
- ๘ ถิ่นแดนโบราณ
- ๙ ทำชั่วใจดี แดงอุทาหรณ์แห่งจีนะธรรม
- ๑๐ ไทยผสม
- ๑๑ รักชาติหรือล้างชาติ
- ๑๒ อันตรายแห่งความเข้าใจผิด
- ๑๓ ความเจริญของการค้าขาย
- ๑๔ " จ " จำอวด หรือ " จอ " หมก ?
- ๑๕ ศิษย์มีครู
- ๑๖ เปรียบนามสกุลกับชื่อแซ่
- ๑๗ ความเป็นชาติโดยแท้จริง
- ๑๘ เมืองไทยจึงตื่นเถิด
- ๑๙ ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา
- ๒๐ เก็บเล็กผสมน้อย
- ๒๑ ถกขังคัมภีร์เป็นจีน
- ๒๒ วงศ์ตองคึกใหม่

- ๒๓ การภายในในเมืองจีน
- ๒๔ ทฤษฎีโดยอาชิวะ
- ๒๕ บัญชีนายคูลีย์ (ชาวอเมริกา)
- ๒๖ เจดีย์ทิ
- ๒๗ ไมชอบไทย
- ๒๘ พกยิวแห่งบริพทิศ
- ๒๙ ความกระจุกกระจายแห่งเมืองจีน
- ๓๐ ปกิดและคดีของอัสวาท

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

๑. การสำรวจและรวบรวมข้อมูล
    - ๑.๑ รวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ
  ๒. การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล
    - ๒.๑ ศึกษาทางทำนองการทรงพระราชนิพนธ์บทความ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
    - ๒.๒ ศึกษาบทบาทชาวจีนและพระบรมราโชบาย ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงมีต่อบทบาทชาวจีน
    - ๒.๓ วิเคราะห์ทำนองการทรงพระราชนิพนธ์บทความ ในด้านภาษา สำนวนโวหาร และกลวิธีการทรงพระราชนิพนธ์
    - ๒.๔ วิเคราะห์พระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับบทบาทชาวจีน ในด้าน การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ
- ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้วิธีวิจัยเอกสาร ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลขั้นต้นและขั้นรองประกอบกัน และเสนอรายงานแบบพรรณนาวิเคราะห์

แหล่งศึกษาค้นคว้า

- ๑. หอสมุดแห่งชาติ
- ๒. หอจดหมายเหตุแห่งชาติ
- ๓. หอพระสมุดวชิรราช
- ๔. หอสมุดกรมพระยาคำรงราชานุภาพ
- ๕. หอสมุดกลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๖. หอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าทางทำนองการทรงพระราชนิพนธ์บทความ

บทความ (Article) เป็นส่วนประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของหนังสือพิมพ์ทุกประเภท โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์รายวันบทความจะได้รับความสนใจไม่น้อยไปกว่าข่าวประจำวันเลย หนังสือพิมพ์รายวันมีจุดประสงค์สำคัญคือ การเผยแพร่ข่าวประเภทต่าง ๆ สู่สาธารณชน และนอกจากเพื่อเสนอข่าวแล้วยังมุ่งเสนอข้อคิดเห็นเชิงวิจารณ์ต่าง ๆ เช่น ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการเมือง การปฏิวัติของรัฐบาล การเมือง เศรษฐกิจ หรืออาจเกี่ยวกับเหตุการณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นผลกระทบกระเทือนต่อสวัสดิภาพของประชาชน บทความประเภทนี้จะได้รับความสนใจจากผู้อ่านหนังสือพิมพ์เป็นจำนวนมาก

บทความ คือ "ความเรียงที่เขียนขึ้นโดยมีหลักฐานข้อเท็จจริง และผู้เขียนแทรกข้อเสนอแนะเชิงวิจารณ์หรือเชิงสร้างสรรค์เอาไว้ด้วย" จากนิยามศัพท์ บทความเป็นความเรียงร้อยแก้วประเภทหนึ่งมีลักษณะเฉพาะ กล่าวคือ เนื้อหาของบทความจะเป็นเรื่องอะไรก็ได้ แต่ลักษณะที่สำคัญได้แก่ กลวิธีที่จะเสนอเนื้อหาซึ่งประกอบด้วยขอมูลและทัศนะความคิดเห็นของผู้เขียนที่เสนอให้ความสัมพันธ์กัน และมีคุณสมบัติที่สามารถส่งผลกระทบต่อผู้อ่านให้บรรลุถึงจุดประสงค์ของการเขียนบทความเรื่องนั้น ๆ

เปลื้อง ๓ นคร^๑ ไท่กล่าวถึงผู้เขียนบทความในหนังสือพิมพ์ว่ามี ๓ กลุ่มด้วยกัน กลุ่มแรก คือ บรรณาธิการและคณะ บทความนั้นเรียกว่า บทนำ (Leading Article) กลุ่มที่ ๒ พวกที่เขียนลงนามปากกา กลุ่มที่ ๓ พวกที่เขียนลงนามจริง และยังได้จัดประเภทบทความเป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือบทความทางการเมือง และบทความเชิงความรู และให้ความเห็นว่า ปกติกะลือ^๒ ของอัสวาทุนั้นก็เป็นบทความที่งามมากเกี่ยวกับเรื่องปัญหาการเมือง และสภาวะของชาติขณะนั้น

การศึกษารุ่นนี้ จะศึกษาท่วงทำนองการทรงพระราชนิพนธ์บทความ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว กล่าวคือ ศึกษาท่วงทำนองการเขียน ซึ่งตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า สไตล์ (Style) คำนี้ในภาษาไทยยังเรียกไม่ลงรอยเป็นคำเดียวกันเรียกกันไปต่าง ๆ ตามแต่จะกำหนด เช่น

พระยาอนุนานราชชน ไท่กล่าวถึง สไตล์ โดยเรียกว่าท่วงท่าที่แสดงดังนี้ " ... คือเป็นท่วงท่าที่แสดงส่วนตัวหรือเฉพาะตัว ... (Personal Style or Specific Style) ... " ^๒ และยังไขยกตัวอย่างเพื่อเป็นการขยายความว่า

ท่วงท่าที่แสดงของข้าพเจาก็คือตัวข้าพเจ้าเอง และถอดเอาความคิด ความรู้สึก ตลอดจนฝีมือความรูความชำนาญทางเทคนิคและทั้งอุปนิสัยใจคอและอะไรอื่น ๆ ซึ่งมีอยู่ในตัวข้าพเจ้าทั้งหมด ใสลงไปในเรื่องที่ข้าพเจ้าแต่ง ... เท่ากับข้าพเจ้าสำแดงบุคลิกลักษณะของตนให้ปรากฏออกอยู่ในวรรณกรรม ... อันแสดงให้เห็นอยู่โดย ๆ ใน "ส่วนวนโวหาร" ของข้าพเจ้า^๓

^๑ เปลื้อง ๓ นคร คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์ หน้า ๓๐๑

^๒ พระยาอนุนานราชชน การศึกษาวรรณคดีในแง่วรรณศิลป์ โดย เสรีรักษ์โกเศศ (นามแฝง) หน้า ๑๔๑

^๓ ค. หน้า ๑๔๓

เปลื้อง ฤ นกร กำหนดคำเรียก สไตล์ ว่า ส่วนวน หรือ ทำนองเขียน และได้ให้ความหมายไว้ว่า "ส่วนวน คือ วิธีแสดงความคิดของเราเป็นภาษา ส่วนวนของคนไหนก็เท่ากับกระจกเงาสองโหลเห็นลักษณะจิตใจและอุปนิสัยของคนนั้น"^๑ และขยายความตามคำอธิบายของ ยอร์จ เซนต์บรี (George Saintbury) ว่า

ส่วนวน คือ การเลือกสรรถ้อยคำและเรียบเรียงถ้อยคำให้ให้ความหมายตรงกับที่คิด การ กล่าวคือ ค้นหาคำที่จะแสดงความหมายที่ เจนตรงกับเราที่ประสงค์ แล้วเอาคำนั้นมาเรียงกันเข้าเป็นวลี ประโยค และข้อความ การเลือกคำ และเรียงคำนี้ทำโดยจิตใจและความคิดของเรา ถ้าจิตหรือความคิด (คือตัวเรา) เป็นคนพิถีพิถัน ละเอียดยลลอม การเลือกและเรียงคำก็ประณีต เขาจึงว่าส่วนวนคือ ตัวผู้เขียนนั่นเอง (Style is the man himself - Buffon)^๒

นอกจากนี้ เปลื้อง ฤ นกร^๓ ได้จำแนกประเภทส่วนวนหรือทำนองเขียนตามหลักการประพันธ์ศาสตร์ร้อยแก้ว มี ๖ แบบ ดังนี้

๑. ทำนองเขียนเรียบ (Simple Style)
๒. ทำนองกระชับรัดกุม (Turse Style)
๓. ทำนองเขียนเข้ม (Vigorous Style)
๔. ทำนองเขียนประจักษ์ภาพ (Graphic Style)
๕. ทำนองเขียนสละสลวย (Elegant Style)
๖. ทำนองเขียนสูงส่ง (Elevated Style)

^๑ เปลื้อง ฤ นกร คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์ หน้า ๓๕

^๒ ก.

^๓ เปลื้อง ฤ นกร "วิชาประพันธ์ศาสตร์จาวร้อยแก้ว สัจฉาและทำนองเขียน (ทั่วไป) ฉบับที่ ๔" ใน คำบรรยายภาษาไทยชั้นสูง หน้า ๒๐๕ - ๒๑๐

และเห็นว่า ท่านองเขียนพระราชนิพนธ์บทความการเมือง ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว "เป็นส่วนวนเข้มแข็งมีน้ำหนักเรียกในภาษาอังกฤษว่า วิกอร์ส สไตล์ (Vigorous Style)"^๑

ม.ล.ศุข ชุมสาย โคลลาวกิง สไตล์ ไว่เช่นกันว่า หมายถึง ส่วนวน หรือ แบบ และให้ความเห็นว่า "ส่วนวนเกิดขึ้นจากความรุ่มร้อนนิยม แบบมโนภาพ และปรัชญาของผู้เขียน และส่วนวนก็บังชี้คุณภาพประการหนึ่งของการเขียน ... ลักษณะของส่วนวนอาจขึ้นอยู่กับการใช้ถ้อยคำและการผูกประโยคอีกด้วย"^๒ และ ม.ล.ศุข ชุมสาย^๓ ก็ได้จำแนกประเภทของส่วนวนไว้ ๖ ประเภท ได้แก่

๑. ส่วนวนประโยคสั้น
๒. ส่วนวนร่ำรวยถ้อยคำ
๓. ส่วนวนมีสีสันและลีลาแห่งดนตรี
๔. ส่วนวนไหลเย็น
๕. ส่วนวนทรงพลังกำลัง
๖. ส่วนวนแจ่มกระจ่าง

กุหลาบ มัลลิกะมาส เรียกคำ สไตล์ เป็น ๒ อย่าง คือ ทรงท่าอันเป็นแบบเฉพาะตัว^๔ และทรงท่านองแ่ง^๕ และได้ให้ความหมายอย่างชัดเจนว่า

^๑ เปลื้อง ฉ. นคร คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์ หน้า ๒๓๒

^๒ ม.ล.ศุข ชุมสาย วรรณกรรมพินิจเชิงจิตวิทยา หน้า ๒๕

^๓ อ. หน้า ๒๔

^๔ กุหลาบ มัลลิกะมาส วรรณกรรมไทย หน้า ๒๑

^๕ กุหลาบ มัลลิกะมาส วรรณคดีวิจารณ์ หน้า ๕๕

สไตล์ หมายถึง ห่วงทำที่แสดงออกเป็นลักษณะเฉพาะตัวของกวีแต่ละคน กวีต่างก็มีแบบเป็นของตนเองปรากฏอยู่ซ้ำ จนสรุปใจว่าการเขียนแบบนี้ ส่วนวนนี้เป็นของใคร ... นักเขียนที่มีวิธีวางลำดับเนื้อเรื่อง เลือกใช้ถ้อยคำ ประโยค วรรคตอน หรือแสดงแนวความคิดอันเป็นลักษณะของตนเองไปต่าง ๆ กัน^๑

ลีลา พินิจภาวผล และคนอื่น ๆ^๒ แต่งหนังสือ การเขียน ก็เรียกสไตล์ ว่า ส่วนวนโวหาร และให้ความเห็นว่า ส่วนวนโวหาร เป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดใน การเขียน และจะประกาศใฝ่อ่านทราบใจว่าผู้เขียนเป็นคนอย่างไร

คำว่า สไตล์ จากที่กล่าวมาทั้งหมด สรุปใจว่า นักภาษาและวรรณคดีของไทย ได้กำหนดคำเรียกไปต่าง ๆ กัน แต่ความหมายและคำอธิบายก็ลงรอยกัน กล่าวคือ หมายถึง แบบหรือลักษณะของการเขียนที่แสดงออกทางคำอักษร และบ่งบอกถึงความสามารถเชิงอักษรนั้น รวมทั้งบ่งบอกถึงทัศนะ อารมณ์ ตลอดจนบุคลิกภาพของผู้เขียนทั้งหมด

การศึกษาห่วงทำนองการทรงพระราชนิพนธ์บทความในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่เกี่ยวข้องกับชาวจีนครั้งนี้ จะศึกษาห่วงทำนองการทรงพระราชนิพนธ์ทางด้านพระปริชาสามารถคำอักษร โดยจะศึกษาองค์ประกอบ ต่อไปนี้

๑. ภาษา ใจแก่ คำ ประโยค
๒. ส่วนวนโวหาร
๓. กลวิธีการทรงพระราชนิพนธ์

องค์ประกอบที่ประพันธ์ร้อยแก้วด้านภาษา ใจแก่ คำ และประโยค นับเป็นองค์ประกอบมูลฐานในการเขียนเพื่อที่จะเป็นชื่อของการเสนอเนื้อความ อันเป็นความนึกคิดต่าง ๆ ของผู้เขียนนั้น จะเริ่มต้นตั้งแต่การเลือกใช้คำซึ่งเป็นหน่วยเล็กที่สุดที่ให้ความหมายมาจัดเรียงเข้าเป็นประโยคมีความสัมพันธ์กันระหว่างหน่วยคำ และให้มีความหมายสมบูรณ์

^๑ กุศลงาม มลลิกะมาต วรรณกรรมไทย หน้า ๒๑

^๒ ลีลา พินิจภาวผล และคนอื่น ๆ การเขียน หน้า ๑๕๖

ในหน่วยประโยค ในการเลือกสรรคำมาใช้เพื่อให้ลีลาและทำนองการเขียนร้อยแก้ว
ที่สั้น เปลี่ยน ๓ นคร โยกลาวไว้ในวิชาประพันธ์ศาสตร์ว่าด้วยร้อยแก้ว สรุปความ
เป็นข้อ ๆ ดังนี้

๑. ความบริสุทธิ์แห่งลีลา (Purity of diction) คือ การเลือก
สรรคำที่ถูกต้องเหมาะสม โดยละเว้นคำคำ คำสะแลง คำตลาด เป็นต้น

๒. ความถูกต้อง (Propriety of diction) คือ การใช้คำถูกต้อง
ตามระเบียบนิยม ตามระเบียบของหลักภาษา

๓. ความชัดเจน (Perspicuity of diction) คือ การใช้คำที่มี
ความหมายแน่นอน ไม่คลุมเครือ

๔. ความง่าย (Simplicity of diction) คือ การเลือกคำสั้น ๆ
ที่เป็นคำไทยแท้ ไม่ผูกประโยคซับซ้อนยืดยาว

๕. ความกระชับ (Brevity of diction) คือ การเลือกคำที่ทำให้
เข้าใจทันที เป็นคำที่สั้นน้ำหนัก มีความหมาย

๖. ความตระการ (Elegance of diction) คือ การเลือกคำที่มี
เสียงราบรื่นไพเราะหู เป็นคำที่มีศักดิ์ศรีโออา

การผูกประโยคในความเรียงร้อยแก้วก็เช่นกัน เปลี่ยน ๓ นคร^๒ ก็ได้เสนอ
แบบการผูกประโยคในการเขียนร้อยแก้ว ซึ่งจะสามารถนำมาเป็นหลักในการศึกษา
ห้วงทำนองการเขียนได้เป็นอย่างดี โดยมีหลักดังนี้

๑. หลักแห่งความปึกฉัด คือ ข้อความใดที่จะต้องผูกรวมกัน ต้องพยายาม
เรียงข้อความนี้ให้อยู่ฉัดกัน

---

^๑ เปลี่ยน ๓ นคร "วิชาประพันธ์ศาสตร์ว่าด้วยร้อยแก้วลีลาและทำนองเขียน
(ทั่วไป) ฉบับที่ ๓" ใน คำบรรยายภาษาไทยชั้นสูง หน้า ๑๗๓ - ๑๗๔

^๒ เปลี่ยน ๓ นคร คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์ หน้า ๑๕ - ๑๘

๒. ขอบแห่งน้ำหนัก คือ การเน้นความ เือกเน้นความในส่วนของประโยค
ได้แก่ ปลายประโยค หนักที่สุด รอง คือ ต้นประโยค และเบาที่สุด คือ กลางประโยค

๓. การสรุปความ คือ ถ้ามีประธานหลายตัวอยู่ในกริยาอันเดียวกัน ควรให้
คำรวมเสียคำหนึ่ง

๔. การวางความ คือ พดถึงสิ่งหนึ่งแล้วทำให้ยากถึงอีกสิ่งหนึ่ง

๕. การซ้ำคำ คือ ใช้คำเดิมซ้อนเพื่อเน้นความ

๖. การซ้ำความ

๗. แบบประโยค ได้แก่ ประโยคระดับ และประโยคหลวม

๘. ประโยคสั้น, ประโยคยาว

องค์ประกอบการประพันธ์ร้อยแก้วตามสำนวนโวหาร (Figure of Speech)*

คำนี้เป็นภษาและวรรณคดีก็เรียกต่าง ๆ กันไป เช่น เรียกว่าภาพพจน์ มีเรียกตรงกัน
หลายท่านได้แก่ เปื้อง อนุคร กุหลาบ มัลลิกะมาส และสีหศา พินิจกุล เป็นต้น
ส่วน วิชา กงกะนันท์ เรียกว่า โวหาร และที่เรียกแปลก คือ เจือ สตะเวทิน
เรียกว่า วาโหมบาย

การใส่จำนวนโวหารในการเขียน ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ "ต้องการที่จะ
ให้ข้อความนั้นประทับใจผู้รับ หรือต้องการให้คำกล่าวมีรสชาติ เราจึงต้องจัดเลือกสรรคำ
และพดิกแพลงวิธีแสดงความรู้สึกที่ให้อ่านหรือผู้ฟังรู้สึกนึกเห็นภาพลึ้นในใจ หรือเรียกมีจินตนาการขึ้น"

นอกจากนี้ การใส่จำนวนโวหารจะทำให้ผู้อ่านเกิดมโนภาพ หรือ มโนทัศน์ หรือ
จินตมภาพ ได้อย่างชัด เจนและกว้างขวางกว่าภาษาตรงไปตรงมา ดังคำกล่าวของ

*ไม่ใช้ ภาพพจน์ เพราะปัจจุบันบุคคลทั่วไปใช้คำนี้ในความหมายอื่นซึ่ง
แพร่หลายมากแล้ว

*ในข้อ ๗ อนุคร "วิชาประพันธ์ศาสตร์ว่าด้วยร้อยแก้วลีลาและทำนองเขียน
(ทั่วไป) ฉบับที่ ๒" ใน คำบรรยายภาษาไทยชั้นสูง หน้า ๑๘๔

วิชา กงกะนันทน์ ว่า " ... การใช้โวหารนั้น ส่วนใหญ่คือการเปรียบเทียบสรรพสิ่งต่าง ๆ ทั้งรูปธรรมและนามธรรม การเปรียบเทียบคือการกล่าวถึงสิ่งต่าง ๆ อย่างน้อยที่รูปของสิ่ง คือ สิ่งที่ถูกเปรียบ (อุปมา) และสิ่งที่นำมาเปรียบ (อุปมา) ... " ๑

นักภาษาและวรรณคดีได้จัดจำแนกลักษณะการใช้สำนวนโวหารไว้หลายลักษณะด้วยกัน พร้อมทั้งอธิบายและยกตัวอย่างประกอบซึ่งส่วนใหญ่ก็ใกล้เคียงกัน แต่ เป็ลื่อง ๗ นคร ๒ ได้จัดจำแนกลักษณะของการใช้สำนวนโวหารไว้อย่างละเอียด ดังนี้

๑. พวกที่ใช้ความคล้ายคลึงกันเป็นแนว ได้แก่
  - ๑.๑ อุปมา (Simile)
  - ๑.๒ อุปลักษณ์ (Metaphor)
  - ๑.๓ คำพังเพย และนิทานเปรียบเทียบ (Allegory Parable)
๒. พวกที่ใช้ความแตกต่างเป็นแนว ได้แก่
  - ๒.๑ ประพากย์ (Antithesis)
  - ๒.๒ เอปิแกรม (Epigram)
  - ๒.๓ ไคลแมกซ์ (Climax)
  - ๒.๔ แอนตี้ไคลแมกซ์ (Anticlimax)
๓. พวกที่มีลักษณะสัมพันธ์กัน ได้แก่
  - ๓.๑ นามนัยะ (Metonymy)
  - ๓.๒ การขยายที่คำขยาย (Transferred Epithet)
๔. พวกที่เกี่ยวข้องกับจินตนาการ ได้แก่
  - ๔.๑ บุคคลาธิษฐาน (Personification)
  - ๔.๒ อธิพจน์ (Hyperbole)

๑ วิชา กงกะนันทน์ วรรณคดีศึกษา หน้า ๒๒

๒ เป็ลื่อง ๗ นคร "วิชาประพันธ์ศาสตร์ วาควรร้อยแก้ว ลีลาและทำนองเขียน (ทั่วไป) ฉบับที่ ๖ - ๗" คำบรรยายภาษาไทยชั้นสูง หน้า ๑๔๕ - ๒๐๓

๕. พวกที่กล่าวความเทียบเคียง โดยยืหนักเข้าใจเอาเอง ได้แก่

- ๕.๑ อุปนัย (Innuendo)
- ๕.๒ เหน็บแนม (Sacasm)
- ๕.๓ การเคลือบคำ (Euphemism)
- ๕.๔ การพหุรับเชิงปฏิเสธ (Litotes)
- ๕.๕ การกล่าวซ้ำความ (Identical Statement)

๖. พวกที่ใช้เสียงเพิ่มรส และความรู้สึกนึกคิด ได้แก่

- ๖.๑ การเลียนเสียง (Onomatopoeia)
- ๖.๒ เสียงสัมผัส (Pun)
- ๖.๓ เล่นคำ

องค์ประกอบที่สำคัญของการประพันธ์อีกประการหนึ่งคือ กลวิธีเขียน (Technique) เพราะงานประพันธ์ทุกชนิดจะมีคุณค่าแห่งศิลปะของวรรณศิลป์ในนั้น จะต้องสำเร็จลงโดยวิธีวิธีการต่าง ๆ ในการประพันธ์อันเป็นความสามารถหรือฝีมือนั่นเอง ดังที่ พระยาอนันตราชชนกไทกษาวัง ความสำคัญของกลวิธีเขียน หรือ เทคนิค ว่า "เทคนิคนี้จึงเท่ากับเป็นเครื่องช่วยให้เป็นศิลปะสมบูรณ์" ฉะนั้นการศึกษากลวิธีเขียน หรือ เทคนิค จะทำให้ทราบถึงหน่วยงานของการเขียนได้อย่างชัดเจน เพราะกลวิธีเขียนเป็นเรื่องเกี่ยวกับแบบการเขียนเฉพาะตัวเลยทีเดียว

การศึกษากลวิธีเขียนความเรียงระบอบแก้วประเภทบทความนี้ ก็ศึกษาได้จากหลักการเขียนบทความเรื่อง เป็ลื่อง ๓ นคร^๒ ได้ให้หลักการเขียนบทความเรียง ไว้ว่า คงดำเนินตามแบบวิธีเขียนเรียงความเชิงอธิบาย (Expository Essay) สามประการ และเพิ่มหลักการเขียนบทความเชิงวิจารณ์หรือการแสดงความเห็นอีกสองประการ ดังนี้

---

^๑พระยาอนันตราชชนก การศึกษาวรรณคดีในแง่วรรณศิลป์ โดย เสรีรักษ์โกเศศ (นามแฝง) หน้า ๑๐๖

^๒เป็ลื่อง ๓ นคร คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์ หน้า ๓๐๑

87268

๑. ความมุ่งหมายอันแน่นอน
๒. สัดส่วน (Proportion)
  - ๒.๑ คำนำ (Introduction)
  - ๒.๒ เนื้อเรื่อง (Body)
  - ๒.๓ คำกล่าวปิดเรื่อง (Conclusion)
๓. การจัดลำดับเรื่อง
๔. การอภิปราย หรือ โต้คารม (Argumentation)
๕. การชักชวน (Persuasion)

นอกจากหลักการเขียนบทความหาประการข้างต้นนี้แล้ว กลวิธีการเขียนบทความที่
 แดงถึงฝีมือหรือความสามารถ ความรู้ เจเนของผูเขียนอีกประการหนึ่ง คือ หลักการ
 สัมพันธ์เพื่อความ ใ้แก่ การสัมพันธ์เพื่อความในประโยค ในย่อหน้าแต่ละตอน ตลอดจน
 การสัมพันธ์เพื่อความของบทความหนึ่งเรื่อง การสัมพันธ์เพื่อความดังกล่าว เป็สิ่ง ๓ นคร^๑
 ก็ใ้เสนอหลักการสัมพันธ์เพื่อความ ใ้แก่

๑. เอกภาพ (Unity)
๒. สัมพันธ์ภาพ (Coherence)
๓. สำนัภาพ (Emphasis)

หลวงท่านองการทรงพระราชนิพนธ์บทความ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
 เชาอยุธยา มีถาษาและวรรคคือใ้ศคคี่พระปริชาดาบารถการประพันธ์รอยแก้วของ
 พระองคใ้หาความประการด้วยกัน

เจ้า สตะเวทิน ใ้ศึกษาใ้รา ท่านองเขียน บพระราชนิพนธ์รอยแก้วในพระบาท
 สมเด็จพระมงกุฎเกล้า เชาอยุธยา สรุปลความใ้ว่า บพระราชนิพนธ์รอยแก้วของพระองคใ้

^๑ เป็สิ่ง ๓ นคร คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์ หน้า ๒๑ - ๒๒

^๒ เจ้า สตะเวทิน "วิชาประพันธ์ศาสตร์ ว่าด้วยรอยแก้ว สี่ธาและท่านองเขียน
 (เฉพาะบุคคล) ฉบับที่ ๔,๕" ใน คำบรรยายวิชาภาษาไทยชั้นสูง หน้า ๑๑๓ - ๑๓๓

ทรงลำดับข้อความที่เป็นพิเศษ ตรงตามหลักวิชาในการดำเนินความเรียงชั้นตอน ได้แก่
 ชั้นความสนใจ ชั้นต้องการ ชั้นพอใจ ชั้นเห็น และชั้นปฏิบัติการ ทรงท่านองการ
 ทรงพระราชนิพนธ์ปรากฏชัดเจน คือ ทรงท่านองการทรงพระราชนิพนธ์ที่มีกำลัง
 (Forceful Style) ทรงที่ดูเด่นในเชิงความกระชับ โปรดการใช้ภาษาไทยแท้
 ล้วนความเรียงที่ไพเราะ ทรงเลือกคำเหมาะบริบทในที่เหมาะ ก่อให้เกิดความชัดเจน
 ทรงใช้ถ้อยคำที่วิจิตรแสดงความคิดในบทพระราชนิพนธ์ และที่เลิศเป็นพิเศษ คือ
 วาโยบาย (Figure of Speech) ที่ทรงใช้เสมอ ได้แก่ วาโยบายเปรียบเทียบ
 และวาโยบายยี่ใจคำ (Climax)

เปลื้อง ๓ นคร^๑ ได้กล่าวว่ ส่วนนที่เขียนของอศวพาทุนั้นหนักแน่นเร้าใจ
 เป็นส่วนนที่กระชับมีน้ำหนัก เป็นแบบอยางการเรียงความเชิงอภิปรายอยางดียิ่ง เพราะ

กระบวนความรอยแกวอยางดีที่ศ ซึ่งรัชกาลที่ ๖ ได้ทรงนิพนธ์ ก็คือ
 ปกิตถคดี ของอศวพาท โดยมากเป็นบทความการเมือง ซึ่งทรงนิพนธ์โดย
 คำนวนกระชับมีน้ำหนักและกระตบกระเทือนใจของผู้อานอยางยิ่ง และถาพิจารณา
 ตามระเบียบแห่งกระบวนความรอยแกว (Prose diction) แลว ก็นับว่
 ปกิตถคดีนี้ ประกอบควยของคฤถแห่งการประพันธ์ทุกประการ^๒

มธอบ โปษะกฤษณะ^๓ กล่าวถึง โวหารการเขียนเชิงอภิปรายจะต้องมีกลวิธี
 การเขียน โยถก ใหผู้อานเขาใจควยเหตุผล และทำให้เชื่อควยเหตุผล ไมใซอชบาย
 ใทรายเรื่องเดิม เพราะการอภิปรายจะต้องออกความคิดเห็นแย้งกันหลาย ๆ คาน

^๑ เปลื้อง ๓ นคร ประวัติวรรณคดีไทยสำหรับนักเรียน หน้า ๔๓๔

^๒ เปลื้อง ๓ นคร คำบรรยายวิชาการประพันธ์และบันเทิงคดี หน้า ๒๖๗

^๓ มธอบ โปษะกฤษณะ ลักษณะสำคัญของภาษาไทย การเขียน การอ่าน
การพูด การฟัง หน้า ๔๘ - ๕๐

เพื่อให้เห็นข้อเท็จจริง และที่สำคัญคือ ต้องให้ผู้อ่านมีการตัดสินใจว่าจะเชื่อหรือไม่เชื่อ
ด้วยตนเอง นอกจากนี้ ณะอบ โปะษะกฤษณะ ไคสรุปรว่า โวหารการเขียนเชิงอภิปราย
ที่พิสดาร คือ " ... เรื่องต่าง ๆ ใน 'ปกิณฑะของอัสวาท' "๑

สีหธา พินิจภูวดล ไคกลาวถึงลักษณะการทรงพระราชนิพนธ์วรรณกรรม
ทุกประเภท ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ว่ามีความเป็นเลิศ ดังนี้
พระราชนิพนธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองล้วนเป็นเยี่ยม เพราะทรงใช้ถ้อยคำ
สละสลวยและมีคุณค่าเกิน ไม่ทรงใช้คำพ้องเพื่อยึดโยงความจำเป็น ... ทรงใช้
พระโวหารเร้าใจ ๆ เข้าใจง่ายและน่าอ่าน ตอนใดที่มุ่งชักชวนชนชั้นพระราชนาน
อรรดาธิบายอย่างละเอียดประณีตกับยกเหตุผล และอุทานที่เปรียบเทียบ ทำให้
เข้าใจได้ตรงจริง^๒

สมภพ ภิรมย์^๓ ไคกลาวถึงพระราชนิพนธ์บทความของพระองค์ว่า พระราช
นิพนธ์เรื่องปกิณฑะต่าง ๆ นั้น ส่วนมากเป็นพระราชนิพนธ์บทความที่ทรงพระราชนิพนธ์
สำหรับตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ไทย โดยใช้พระนามแฝงว่า "อัสวาท" ฯลฯ พระราช
นิพนธ์บทความเหล่านี้ ไคทรงนิพนธ์ขึ้นอย่างมีหลักวิชา สอดคล้องต่อควยวิธีการแห่ง
หนังสือพิมพ์ แสดงว่าพระองค์ทรงมีพระราชนิยมในระบอบประชาธิปไตยมาช้านานแล้ว

^๑ณะอบ โปะษะกฤษณะ ลักษณะสำคัญของภาษาไทย การเขียน การอ่าน
การพูด การฟัง หน้า ๕๐

^๒สีหธา พินิจภูวดล และคนอื่น ๆ ความรู้ทั่วไปทางวรรณกรรมไทย หน้า ๔๐๘

^๓พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โคลนติศดล พิมพ์ในงานศพ
ทางฉวย ฉบับที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๑๗ หน้า คำนำ

ชัยนันท์ นันทพันธ์ ใจกล่าวจึง พระนามแฝง อ้าวทาท ว่า พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงใ้พระนามแฝงนี้ในการพระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับการเมืองและบทปลุกใจ และพระราชนิพนธ์บทความซึ่งมีผู้สนใจมากเรื่องแรกคือ พวงขิวแห่งบูรพทิศ ซึ่งเป็นพระราชนิพนธ์หลักแหลมและเป็เรื่องปรกาศ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับบทบาทชาวจีนในด้านการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ

พวงร้อย กล่อมเอี้ยง^๒ ศึกษาพระบรมราโชบายในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับปัญหาชาวจีน มีความเห็นว่า ในสมัยรัชกาลที่ ๖ ชาวจีนอพยพเข้ามาจำนวนมากกวาแตกอน เป็นเหตุให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ได้แก่ ปัญหาทางเศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง ประกอบกับในขณะนั้นสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศจีนได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กล่าวคือ เกิดการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช มาเป็นระบบประชาธิปไตยแบบสาธารณรัฐ ตลอดจนถึงการแก่งแย่งอำนาจทางการเมืองภายในประเทศจีน เหตุการณ์ดังกล่าวนี้มีผลต่อพฤติกรรมของชาวจีนในไทย จึงเป็นเหตุให้พระบรมราโชบายในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงปกครองชาวจีนเข้มงวดมากขึ้น โดยเฉพาะการควบคุมสมาคมจีน หนังสือพิมพ์จีน โรงเรียนจีน เป็นต้น นอกจากนี้พระองค์ยังทรงพระราชนิพนธ์บทความมากมายหลายเรื่อง เช่น ปักถอกคดี ของ อ้าวทาท ความกระจัดกระจายแห่งเมืองจีน เพื่อจะทรงชี้ให้เห็นขอบข่ายของการปกครองระบบสาธารณรัฐ นอกจากนี้ยังมีพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง ความเป็นชาติโดยแท้จริง

๑ ชัยนันท์ นันทพันธ์ "เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว" ธรรมศาสตร์ ๒ : ๓๑ - ๓๒ ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๒๐

๒ พวงร้อย กล่อมเอี้ยง พระบรมราโชบายเกี่ยวกับปัญหาชาวจีนในพระราชอาณาเขต รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ๔๕๐ หน้า

ถูกบังคับให้เป็นจีน ไม่ชอบไทย เป็นต้น แต่ในตอนปลายรัชสมัยพระบรมราชาโสมายในตรง
กวดขันมากนักเพราะความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนมีมากขึ้น ฉะนั้นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
จึงคอยลดลงตามลำดับ

จุลลา งอนรดี ศึกษาเรื่องลัทธิชาตินิยมในประเทศไทย มีความเห็นว่าลัทธิ-
ชาตินิยมในสมัยรัชกาลที่ ๖ เกิดขึ้นจากสาเหตุสำคัญประการที่หนึ่ง คือ อิทธิพลของชาวจีน
ในย่านเศรษฐกิจ โดยชาวจีนสามารถกุมอำนาจในทางเศรษฐกิจไว้ได้ทั้งหมด กล่าวคือ
ชาวจีนมีความสามารถในการประกอบการค้าขาย และมีเล่ห์เหลี่ยมในการเอากำไร พระบาท
สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นนักชาตินิยมอย่างรุนแรง จึงทรงพระราชนิพนธ์
บทความต่าง ๆ เพื่อเป็นการปลุกใจให้รักชาติ ทรงชักชวนคนไทยให้สามารถช่วยตัวเองได้
เพื่อหลุดพ้นจากอิทธิพลทางเศรษฐกิจของชาวจีน เช่น พระราชนิพนธ์บทความเรื่อง
เมืองไทยจึงตื่นเถิด พวกยิวแห่งบูรพทิศ เป็นต้น และสาเหตุสำคัญประการที่สอง คือ
จากการเผยแพร่ลัทธิชาตินิยมในหมู่นักชาวจีนของ ดร.ซุนยัตเซ็น ทำให้ชาวจีนเกิดความฮึกเหิม
แตกแยกกับคนไทย จึงเป็นเหตุให้ลัทธิชาตินิยมของคนไทยเข้มข้นขึ้น ด้วยสาเหตุทั้งสอง
ประการดังกล่าว พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงส่งเสริมปลูกฝังลัทธิชาตินิยม
โดยทรงพระราชนิพนธ์ทั้งร้อยแก้วร้อยกรองเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะพระราชนิพนธ์บทความ
ที่ทั้งใจมตีพวกชาวจีนและกระตุ้นคนไทยให้ตื่นตัวขึ้น

ภาควล ทรงประเสริฐ^๒ กล่าวถึงเรื่องชาตินิยมทั้งชาวจีนและชาวไทยในสมัย
รัชกาลที่ ๖ ว่า แคว้นออกออยางเป็คเผย โดยที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
ทรงตระหนักดีว่า นอกจากกิจการที่เป็นหัวใจของประเทศ คือ เศรษฐกิจในขณะนั้นลดถอย

จุลลา งอนรดี กำเนิดและความเป็นมาของลัทธิชาตินิยมในประเทศไทย

หน้า ๒๓ - ๔๒

^๒ภาควล ทรงประเสริฐ นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อชาวจีนในประเทศไทย

(พ.ศ. ๒๔๗๕ - ๒๕๐๐) หน้า ๕

ในกำมือของชาวจีนแล้ว นอกจากนี้ชาวจีนยังเพิ่มการเคลื่อนไหวทางการเมืองอันอาจจะเป็นภัยต่อประเทศชาติได้ ฉะนั้นพระองค์จึงทรงปรึกษาในคุณค่าของการส่งเสริมลัทธิชาตินิยมที่กำลังแพร่หลายในยุโรปขณะนั้นจึงทรงนำบาปมาวาง เพื่อแสดงความเป็นปฏิปักษ์ต่อชาวจีนทันที พระบรมราโชบายประการนี้ของพระองค์จะปรากฏอย่างชัดเจนในพระราชนิพนธ์บทความต่าง ๆ

สุวิมล ชาญพานนท์^๑ ได้กล่าวถึงพระบรมราโชบายวิธีการจำกัดอิทธิพลของชาวจีนซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงดำเนินการอยู่สองวิธี คือ วิธีหนึ่ง ทรงตราพระราชบัญญัติต่าง ๆ เพื่อผลการผสมกลมกลืนชาวจีน และวิธีที่สอง การพระราชทานยกบรรดาศักดิ์แก่ชาวจีนที่ทำการประโยชน์ นอกจากนี้ พระองค์ยังทรงพระราชนิพนธ์บทความลงหนังสือพิมพ์ โดยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองในประเทศจีน กับพระองค์ทรงโจมตีชาวจีนในไทย และผลสรุปการวิเคราะห์การจำกัดอิทธิพลของชาวจีน คือ ประการแรก มีลักษณะกด (depers) ชาวจีนอย่างเต็มที่ และอีกประการหนึ่งคือ พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่มีต่อทรงกระทำอย่างรุนแรง โดยทรงดำเนินนโยบายผสมกลมกลืน ทั้งนี้เพราะมีอารมณ์คือเป็น ทรงรุนแรงแต่เฉพาะในการพระราชนิพนธ์เท่านั้น ฉะนั้นการโจมตีชาวจีนเป็นลักษณะกด และเป็นเครื่องมือสำหรับผู้นำอย่างหนึ่งในการจำกัดอิทธิพลของชาวจีน

ขจักษ์ บรมพิณ^๒ ได้กล่าวเรื่องชนกลุ่มน้อยในไทย เห็นว่าจีนเริ่มมีปัญหาก่อความไม่สงบขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๓ จนถึงต้นรัชสมัยรัชกาลที่ ๕ สาเหตุเนื่องมาจากผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างเดียว แต่ต่อมาตอนปลายสมัยรัชกาลที่ ๕ และตลอดสมัยรัชกาลที่ ๖

^๑สุวิมล ชาญพานนท์ "การจำกัดอิทธิพลของชาวจีนในสมัยรัชกาลที่ ๖"

ธรรมศาสตร์ ๔ : ๓๐ - ๔๖ มิถุนายน - กันยายน ๒๕๑๓

^๒ขจักษ์ บรมพิณ ชนกลุ่มน้อยในไทย หน้า ๒๖ - ๒๗

ชาวจีนในไทยมีปัญหาหนักขึ้นเป็นลำดับ สาเหตุในระยะหลังนี้ข้อเท็จจริงจากภายนอกด้วย คือ สาเหตุทางการเมืองที่ประเทศจีน ก่อให้เกิดปัญหาทางการเมืองและการปกครอง ชาวจีนในไทยเป็นอันมาก

หวี ชีววงศ์เสรี^๑ มีความเห็นต่อพระบรมราชาโบายของระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ที่พระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีต่อชาวจีนว่า แทนที่จะเกิดผลดีในการผสมกลมกลืนระหว่างชาวไทยและชาวจีน ก็จะทำให้เกิดความหวาดระแวงใจในหมู่ชาวจีน และทำให้ชาวจีนรวมตัวกันเหนียวแน่นเพื่อเตรียมรับสถานการณ์อันอาจจะเกิดขึ้นจากการกระทำของรัฐบาลไทย มีผลทำให้สังคมจีนและสังคมไทยเกิดการแตกแยกกันยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นพระบรมราชาโบายแบบหนึ่งกับให้มีการผสมกลมกลืน และจะไม่บังเกิดผลเท่ากับวิธีการปล่อยให้มีการผสมกลมกลืนโดยธรรมชาติ

สุกัญญา ตีรวนิต^๒ ศึกษาประวัติการหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยสมัยรัชกาลที่ ๖ มีความเห็นว่า พระราชชนิพนธ์บทความของพระองค์ชี้ให้เห็นถึงภัยที่อาจมาจากชนต่างชาติ โดยเฉพาะชาวจีน และทรงสอนให้ชาวไทยพึ่งตัวเอง แต่จะเมื่อคิดต่อชาวจีนนั้นคงไปรุนแรงนัก ที่แท้จริงก็ทรงหวังความสามัคคีระหว่างสองชาติอยู่เช่นกัน ตัวอย่างเรื่อง ขอบใจเพื่อนจีน ที่ทรงขอบใจชาวจีนในตลาดสำเพ็งที่ไม่มีมตรียินคือออกเงินซื้อเรือรบ

^๑หวี ชีววงศ์เสรี สถานภาพทางกฎหมายของชาวจีนในประเทศไทย

หน้า ๒๐ - ๒๑

^๒สุกัญญา ตีรวนิต ประวัติการหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยภายใต้ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช (พ.ศ. ๒๓๒๕ - ๒๔๗๕) หน้า ๗๖

วิเคราะห์หน่วยงานการทรงพระราชนิพนธ์บทความ

หน่วยงานการทรงพระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีน ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จะศึกษาองค์ประกอบดังต่อไปนี้

๑. ภาษา ไคแก่ คำ, ประโยค
๒. ส่วนนวนโวหาร
๓. กลวิธีการทรงพระราชนิพนธ์

๑. ภาษา

อัครพาดูทรงพระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีน พระองค์ทรงใช้ภาษา ไคแก่ คำ และประโยค มีลักษณะรุนแรงเป็นประการสำคัญ กล่าวคือ ทรงใช้คำชัดเจน สามารถถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกโดยตรงตามพระราชประสงค์ที่จะทรงต่อต้านชาวจีน อันเป็นปัญหาทางด้านการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจของไทย ดังนั้นพระองค์จึงทรงใช้ภาษาเพื่อจะตำหนิโดยตรงและโดยการเสียดสีประชดประชัน ดังต่อไปนี้

๑.๑ คำ

ลักษณะการใช้คำของอัครพาดู เป็นคำที่มีลักษณะชัดเจนกระทัดรัดให้ความหมายรุนแรง เมื่อครั้นแก่อาน ซึ่งพระองค์จะทรงใช้เพื่อการตำหนิ และบางครั้งพระองค์ทรงใช้คำที่สุภาพนุ่มนวล แต่แฝงความหมายเพื่อตำหนิเชิงเสียดสีเยาะหยัน รวมทั้งทรงใช้คำที่ไม่สุภาพเพื่อจะทรงตำหนิตรง ๆ ลักษณะคำเหล่านี้ก่อให้เกิดปฏิกิริยาจากชาวจีน นอกจากนี้พระองค์ทรงใช้คำที่ต่างไปจากปัจจุบัน, คำที่ออกเสียงไคง่าย คล่องจอง และคำภาษาต่างประเทศ อัครพาดูทรงใช้คำมีลักษณะ ดังนี้

๑.๑.๑ คำชี้แจง หมายถึง คำที่ให้ความหมายแสดง ภาพ อารมณ์ ความรู้สึกได้อย่างแจ่มชัด และมีความหมายแน่นอน เช่น

"...ชาวเลาๆตาง ๆ นา ๆ ไต่โจทกันถึง เรื่องการนุยกหยิกที่ใน เขตยี่นนาน..."^๑

"...นาประหลาดใจจริง ๆ ที่พวกจีนมากคนปานใด สามารถยึดเยือก กันอยู่โคคลัก ๆ ในที่อันคับแคบ..."^๒

"...แต่ในสมัยที่จีนกระโดดขึ้นสู่ความ "ศรัวิไลซ์" ในลัดนิ้วมือเคียว..."^๓

"...จึงนับว่าเราไต่ทะยานผ่านหน้า เพื่อนบ้านเราซึ่งยังหาไม่นานนุสกลุไม่..."^๔

"...ซึ่งทำให้ปัญหาเรื่องคนผสมนี้ฝังอยู่ในสมองของข้าพเจ้า และทำให้ ข้าพเจ้าต้องระเบิดคังแจงขู่ในหนังสือพิมพ์..."^๕

"...ถ้าท่านจะลองพูดกับราษฎรจีน ถึงเรื่องรัฐบาล ราษฎรนั้นคงจะ เบิงคูหน้าท่าน..."^๖

"...การก็เป็นเช่นนี้มาจนมีชาวผดุงมาว่า ยวนไซไซได้ตั้งคอกเตอร์ มอริสันเป็นที่ปรึกษากันไป..."^๗

^๑ดูภาคผนวก ทฤษฎีโดยอาชีวะ หน้า ๒๑.๓

^๒ดูภาคผนวก พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๖.๑๔

^๓ดูภาคผนวก ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา หน้า ๑๖.๑

^๔อัสวพาหุ เปรียบเทียบสกุลกับธ่อแซ หน้า ๘๒

^๕ดูภาคผนวก ปัญหานายกุสึย (ชาวอะเมริกา) หน้า ๒๒.๓

^๖อัสวพาหุ ปกิณฑกะคดีของอัสวพาหุ หน้า ๑๘

^๗อัสวพาหุ ความกระจุกกระจายแห่งเมืองจีน หน้า ๖ - ๗

"...แม่หวังตั้งสงบ จงเตรียมรบไว้พร้อมสรรพ' สุภามิตนี้ถึงฟังดูจะจิตใจ
และสามก๊กก็จริง แต่เป็นสุภามิตซึ่งมีความจริงแท้อยู่ในนั้น..."^๑

"...ผู้ตั้งตนเองเป็นหัวหน้าของจีนรักเลือกเนื้อจีนไปกินจนอ้วน..."^๒

"...เมื่อทอยพระเจ้าแผ่นดินวางเชิงนอนลงไปไคแล้ว..."^๓

"...ทำให้ซาฟเจ้ารู้สึกว่าเลือกชัแนะาอยู่บาง..."^๔

"...เราไม่เหมือนคนจีนซึ่งรักแก่เงินอย่างเกี่ยวและมักเป็นคนตระหนี่
เปี้ยคกรอ..."^๕

"...แลบางที่ถึงกับอุสาหุตาทางมาทำประโยชนให้แก่เรา แต่พอลับตา
เราหนอยแลว เขาก็ถมนำายรทห้า..."^๖

"...ความรู้สึกคุถูกเื่อนบานนี้มักเป็นเหตุให้เขาตองถูกเะกกตบ
อยู่เนื่อง ๆ ๆ"^๗

"...เรื่องที่สุคและซึ่งเป็นเรื่องพุคจิงที่สุค ก็คือ 'พวกยิวแงบุรพทิท'..."^๘

^๑อัครพาหุ เมืองไทยจกต้นเดิม หน้า ๘

^๒กุฎาภณวก ทูรยศโคยอาชีวะ หน้า ๒๑.๖

^๓ค. หน้า ๒๑.๑

^๔กุฎาภณวก วังต็องกใหม่ หน้า ๑๘.๑

^๕อัครพาหุ เมืองไทยจกต้นเดิม หน้า ๘

^๖กุฎาภณวก พวกยิวแงบูรพทิต์ หน้า ๒๕.๑๖

^๗ค. หน้า ๒๔.๑๔

^๘อัครพาหุ เมืองไทยจกต้นเดิม หน้า ๘

"...ในเวลานี้การพูดวาทะที่สูงส่งราน กอการหุรตตอแผ่นดินไม่เป็นของ
ที่เขายอมให้กระทำในเมืองอังกฤษเสียแล้ว"^๑

"...อีกทั้งพูดจาแสดงความรู้สึกสำราญต่าง ๆ ในอนาคต, และต่อเมื่อได้
แต่งงานกันใดสักหนอยหนึ่งแล้วจึงจะสำแดงลักษณะอันจริงของ เขาออกมา
ให้ปรากฏ"^๒

"...หลอนใดถูกแต่งงานเหมือนเป็นการค้าขายหรือลงทุนชนิด ๑ เท่านั้น"^๓

"แต่เด็กเหล่านี้ถูกจับส่งไปเข้าโรงเรียนจีน. ให้เรียนหนังสือจีน
ไม่ใช่หนังสือไทย."^๔

"...ข้าพเจ้าผู้ ๑ เห็นการเราทั้งหลายจะชอบใจเพื่อนจีนให้จงมาก"^๕

ยังมีคำชักชวนอีกพวกหนึ่ง โดดแก่ คำที่แสดงถึงการทําทายผู้อ่านและ
ฝ่ายตรงข้าม เช่น

"...กล่าวคือ จีนทุกคนคิดจะถล่มเมืองจีน ขอนี้ข้าพเจ้าทําให้ใคร ๆ
ทั้งสิ้นปฏิเสธ"^๖

^๑ ญาณกณนวก ตัวอย่างสำหรับนักพูด หน้า ๗.๑

^๒ ญาณกณนวก จีนะภยในประเทศอังกฤษ หน้า ๔.๔

^๓ ก.

^๔ ญาณกณนวก ถูกบังคับให้เป็นจีน หน้า ๑๘.๑

^๕ ญาณกณนวก ชอบใจเพื่อนจีน หน้า ๑.๑

^๖ อัครพาทู เมืองไทยจงคืนเอืก หน้า ๑๐

"... แต่ข้าพเจ้าหาถูกกล่าวโทษในที่นี้ว่า ไม่มีชนชาติใดที่จรรยาเหาชาติจีนเลย..."^๑

"... ข้าพเจ้าไม่รู้สึกเป็นของปลาคนเลย เพราะข้าพเจ้าตั้งใจกล่าวคำตรง ๆ จัง ๆ ..."^๒

"... เพราะฉะนั้นการที่เขาจะไม่พอใจนั้นข้าพเจ้าก็ไม่รู้สึกหวาดหวั่นประการใด"^๓

"... และถ้าหากว่าจะมีผลอย่างไรข้าพเจ้าขอรับผิดกับขอทั้งสิ้น."^๔

"... หนังสือพิมพ์ฉบับที่แสดงตนว่าเป็นศัตรูของยวนนั้นคงจะมีความไม่พอใจในถ้อยคำของข้าพเจ้ามากเป็นแน่ แต่ข้าพเจ้าก็คำนึงต่อความแค้นเคืองของเขาเสียแล้ว เพราะเหตุว่าเขาแค้นเคืองอยู่เสมอ."^๕

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงใช้คำชัดเจน พระองค์จะทรงเลือกสรรคำในการทรงพระราชนิพนธ์บทความ เพื่อให้ผู้อ่านทราบความหมายได้อย่างแจ่มชัดที่แสดง ภาพ และความรู้สึกของพระองค์ก็ด้วยพระปรีชาสามารถในการเลือกใช้คำ เช่น คลัก ๆ, เบ็ง, ระเบิด, มดุง ดังนี้

คลัก ๆ ทรงใช้กับสภาพที่อยู่อาศัยของชาวจีนที่แออัดยัดเยียด

เบ็ง ทรงใช้กับกริยาใบหน้าของชาวจีนที่ไม่เข้าใจและไม่รับรู้

เมื่อได้ฟังเรื่องราวบาดของประเทศจีน

^๑ ศึกษาคณนวก ทำชั่วได้ดี แดงอุทาหรณ์แห่งจีนะธรรม หน้า ๙.๑

^๒ ศึกษาคณนวก ไทยผสม หน้า ๑๐.๑

^๓ อัครพาทู เมืองไทยจตุรมุข หน้า ๑

^๔ ศึกษาคณนวก ไม่ชอบไทย หน้า ๒๔.๒

^๕ ศึกษาคณนวก วังต้องคดีใหม่ หน้า ๑๙.๕

ระเบิด, เลือดข้นหนา ทรงไขเพื่อแสดงอารมณ์โกรธอย่างมากของ

อัครพาดูต่อเรื่องคนจีนผสม

ผลุง ทรงไขเพื่อแสดงเหตุการณ์ทางประเทศจีนที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว
ไม่คาดคิดมาก่อน

แม่แต่คำว่า "แสดง" กับ "สำแดง" ก็ทรงเลือกใช้ให้มีความแตกต่างกัน

ในความหมาย กล่าวคือ "สำแดง" ทรงใช้เฉพาะกับการกระทำที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง
และคำว่า "ถูก" ที่อยู่หน้าคำกริยา ก็ทรงใช้เพื่อให้หมายถึงการกระทำที่ส่งผลร้าย
คำว่า "จงมาก" ก็ทรงใช้เพื่อขยายความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า มากเป็นกรณีพิเศษ
คำเหล่านี้แสดงถึงพระองค์ว่า ทรงมีความสามารถในการเลือกใช้โดยคำเพื่อให้
ความหมายที่แจ่มชัดแก่ผู้อ่าน นอกจากนี้ยังมีคำชัดเจนอีกพวกหนึ่ง ได้แก่ คำที่แสดง
ความททหาย ซึ่งให้เห็นว่าพระองค์ทรงพระราชนิพนธ์ด้วยความททหายอันพระราชหฤทัย
พระองค์จะทรงใช้คำอย่างตรงไปตรงมาก่อให้เกิดความรู้สึกรุนแรงต่อผู้อ่านอีกด้วย

๑.๑.๒ คำแฝงความหมายทางลบ หมายถึง คำสุภาพสละสลวย
นุ่มนวล อ่อนหวาน โอ้อวดสูงส่ง แต่มีความหมายในทางไม่ดีเชิงคำหยาบ เสียดสี
ประชดประชัน เหน็บแนม เยาะเย้ยหยัน ให้อาย ยั่วแหย่ให้โกรธ คำประเภทนี้
อัครพาดู ทรงใช้บ่อย ได้แก่

๑.๑.๒.๑ คำสูงโอ้อวดเชิงยกย่อง เช่น

"... แต่ถาอยากเป็นไทยก็ต้องประพฤติให้เหมือนคนไทยจึงจะถูก. จะมาเป็น
เจ้าประคุณเปรสิเคนต์อยู่ในเมืองไทยคุณไม่น่าเอ็นดูเลย!"^๑

"...โรงเรียนนี้ถึงแม้ว่าได้ตั้งขึ้นในกลางเมืองซึ่งเป็นพระนครหลวงแห่งประเทศไทย เพื่อให้ลูกบุตรจีนที่เกิดในเมืองไทยได้ศึกษาเล่าเรียนก็ได้ แต่ส่วนภาษาไทยเรา เราจะพูดภาษาสอนก็ไม่มีได้. ..."^๑

"...เราต้องสันนิษฐานว่า ผู้ที่เป็นหัวหน้าพวก 'รักชาติจีน' ล้วนแต่เป็นผู้ที่คอยควยปริษาสมากรเป็นอัจฉริยะบุรุษทั้งสิ้น ?..."^๒

"...ข้าพเจ้าเห็นว่าจีนเป็นชาติที่อัจฉริยะมาก. ที่ว่าอัจฉริยะในที่นี้ ข้าพเจ้าหมายความว่า จีนมีความคิด, ความประพฤติ, และธรรมะแปลกกว่าชนชาติใด..."^๓

๑.๑.๒.๒ คำกล่าวของ เชน

"...ข้าพเจ้าเกรงว่าโดยมากไม่รู้สึกอย่างอื่นนอกจากเห็นเสียว่าเป็นความสะควก (ไทยเรามีนิสัยไม่ใครชอบการงานหนัก)..."^๔

"...เมื่อหมอลุนย์คิเชนและสหายในปูนของเขาได้ไปสมทบบรรพบุรุษของเขาแล้วก็จะเป็นผู้ที่ค่าเนนความคิดของเขาต่อไปอีก..."^๕

"...ยังมีพ่อค้าจีนมั่งมีมากผู้ ๑ อยู่ในฮ่องกงมีบุตรชายคน ๑ ซึ่งได้เคยแต่ดำรงความสามารถในทางใช้เงินมากกว่าในทางหาเงิน. ..."^๖

^๑ดูภาคผนวก ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา หน้า ๑๖.๓

^๒ดูภาคผนวก หุยส์โคยอวี่วะ หน้า ๒๑.๒

^๓ดูภาคผนวก ทำชั่วโคคี่ แฉฉงอุทาทรมแห่งจีนะธรรม หน้า ๘.๑

^๔อ้างพาทู เมืองไทยจึงกินเกิด หน้า ๒๐

^๕ดูภาคผนวก วังคี่อองคี่ใหม่ หน้า ๑๘.๖

^๖ดูภาคผนวก ทำชั่วโคคี่ แฉฉงอุทาทรมแห่งจีนะธรรม หน้า ๘.๑

"...ที่ตามที่เราได้ข่าวเรื่องความยุ่งของหมอรุ่นมาจากไหนนั้น ขอตอบว่า นอกจากคนที่ไม่ต่างตองทราบวา..."^๑

"...และเมื่อได้พบปะพวกนักเลงเก่า ซึ่งกองตระเวนรู้จักอยู่แล้วโดยมากนั้น ก็สมักเป็นศิษย์โดยเต็มใจที่เกี่ยว..."^๒

"...คนเราบางคนถึงแม้จะกองตระเวนกำล่ำปากอย่างไรก็ตาม, ขอแต่เพียง ให้ได้ 'โก๋' และ 'ลูกสมัย' ไว้แล้วเป็นพอ"^๓

"...ความจริงยังมีหัวอย่างที่น่าขนลุกวามมาก เช่น ฐานยาหลายราย ขายยาแกทองเสียเรียกว่า'ปาปะยัน' ซึ่งมีไข่อื่นไกล คือ มะละกอ ของเรา คี ๆ นี้เอง..."^๔

๑.๑.๒.๓ คำแสดงความเห็นใจห่วงใย เช่น

"...และข้าพเจ้ามีความเสียใจจริง ๆ ที่จะต้องกล่าวว่าคุณคนนี้นี้ เป็นคนที่ไม่พึงปรารถนาให้มีอยู่ในชาติอย่างของเรา..."^๕

"...อนิจจาเพื่อนจีนเอ๋ย! ข้าพเจ้ารู้จักทำกระดูกสันหลังแข็งเสียบ้างเลย ยอมให้หมอบาดกกดกดขยำเล่นตามใจ..."^๖

^๑ดูภาคผนวก ถือแผนโบราณ หน้า ๘.๑

^๒ดูภาคผนวก อุบายต่าง ๆ ของผู้ร้ายจีน หน้า ๓.๒

^๓ดูภาคผนวก อันตรายแห่งความเข้าใจผิด หน้า ๑๒.๑

^๔อ่าวพาหุ เมืองไทยจริงกั้นเถิก หน้า ๓๓ - ๓๔

^๕ดูภาคผนวก ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา หน้า ๑๖.๔

^๖ดูภาคผนวก ทุรยศโดยอาชีวะ หน้า ๒๑.๖

"...อนิจจา! นางสงสารเพื่อนบ้าน ที่พลเมืองของเพื่อนข้างไม่เห็นใจกันและกันเลย ต่างเอาบังตาใส่ตัวเองแล้วก็มองดูแต่ประโยชน์ของตนเอง..."^๑

" นี่ก็ ไปก็นางสงสาร, ที่หมอมันตั้งใจจะออกโรงเป็นพระเอก แต่คนดูเซากลับคิดว่ามันเป็นจำอวด และตั้งใจให้คนดูตกตลิ่งหรือคนมือกกลายเป็นถูกเขาได้เกรียวตามแบบตัวละครที่ออกมาว่าเกินความสามารถของคนนั้น."^๒

"...การล้มละลายยอมเป็นที่อุปราคาเสียชื่อเสียงแต่เงิน (ดูยากก็เขินกัน) กลับนิยมว่าเป็นการเกิดที่รู้อุลาคตลปแสดงก็ ๆ"^๓

"...และนี่เป็นเพียงทางหนึ่งเท่านั้นในวิธีนำลอคิต์ทรายที่คนผิวเหลืองใช้เพื่อมีขึ้นโดยบำรุงความชั่วของผู้ปราศจากสติ."^๔

"...ถ้าเป็นการหาเงินแล้ว จีนมีความคิดตลปแสดงอย่างอุกฤษฏ์..."^๕

"...ก็ไม่ใช่การยากลำบากอะไรที่จะทำนายว่าวันนี้เองจะเป็นพระราชพิธีของคโหมเป็นแน่แท้."^๖

"...โดยวิธีจัดการให้พระราชพิธีโตแข่งประกาศกระแสรับสั่งอย่างคนชั่วฉบับ ๑ ใจความว่า..."^๗

^๑ดูภาคผนวก รักษาติหรือล้างชาติ หน้า ๒๑.๖

^๒ดูภาคผนวก ขุนยัคเขนฟ่งสราน หน้า ๖.๔

^๓ดูภาคผนวก พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๕.๑๕

^๔ดูภาคผนวก จีนะกัยแห่งประเทศอังกฤษ หน้า ๕.๒

^๕ด.ก.

^๖ดูภาคผนวก วังค็องคโหม หน้า ๑๘.๔

^๗ดูภาคผนวก การภายในเมืองจีน หน้า ๒๐.๓

๑.๑.๒.๘ คำชวนขึ้นเชิงเยาะหยัน อัครพาทุทรงพระราชนิพนธ์
 สักวา ๑ บท ซึ่งนอกจากให้อารมณ์ขึ้นเชิงเยาะหยันแล้ว ยังแสดงให้เห็นลักษณะ
 ที่ทรงใช้คำแฝงความหมายทางลบหลายประเภทอีกด้วย ความว่า

สักกระวาศรีวิไลยกระไรเอ	แสนจะเกนปรอกโกศไชคตะโก
ทั้งเคาะเซ็คเท็คเท็คแท ๆ แน่เจียวโอ	ผ่าผูกคอตงโรสวายไมเบา
ไสคอปแสตเชิง เชนเย็นเคิลแมน	อีกทั้งแวนแกวคว่ำชะเจ้า
ฝรั่งเปรียะแตยงเจียะตะละเป่า	ช่างเขาเคาน์กระไรจับใจเอ๋ย

ในเรื่อง พวงยิวแห่งบูรพทิศ ก็ปรากฏคำชวนขึ้นเชิงเยาะหยัน
 เช่นกัน ความว่า

"...และยังมีอยู่อีกข้อหนึ่งซึ่งกฎหมายเองก็จำต้องยกขึ้นวินิจฉัย ก็ว่า
 คนใดที่ทอดทิ้งของอันมีราคาไวโดยมิได้ระวังรักษา ถ้าของสิ่งนั้นถูกขโมยลักไป
 ผู้นั้นก็ยอมมีความผิดฐาน เส้นเคอถามิฉนั้น เมื่อคนใดขโมยเอาตุสมาประมาณอีก
 คนหนึ่งแล้วและผู้ที่ถูกขโมยตุสมาทนนท์หมักเขาให้พิในตา ผู้นั้นก็
 ยอมจะ ตองมีผิดควย ๆ ดังนี้"^๒

๑.๑.๒.๙ คำยอนเห็นแนม อัครพาทุ ทรงใช้คำประเภทนี้เมื่อทรง
 ตอบคำถาม เช่น

" ๒. ที่ถามว่าหมอมุขเสียมเสาควายอย่างไรนั้น เราไม่ใช่พวกขบถ
 กิ๋นยี่หมอมุข เพราะฉะนั้นเราทราบไม่ได้ใครเป็นสาเหตุก็คงจะรู้อยู่แก่ใจ
 เองแล้วเราไม่ตองสอน

^๑ดูภาคผนวก เก็บเล็กผสมน้อย หน้า ๑๗.๑

^๒ดูภาคผนวก พวงยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๕.๑๐

๓. ท้าว่าเราหลับตาพูดนั้น เรายินดีที่หลับตากับผู้อื่นอีกมาก ... ทรงมี
 แตรขึ้นแตรขึ้นโน้คนเดี่ยวล้มตา ก็ตามใจเถิด"^๑

" ๔. โบราณท่านว่า 'คมมือข้างเดียวไม่คง' เพราะฉะนั้นเราจะเอามือ
 ของเราใส่กระเป่าเสียดีกว่า จะไปต้องเจ็บมือ"^๒

และคำยอนเห็นแบบที่ช่วยยอนทำให้เกิดความรุนแรง เช่น

" ๕. ในที่สุดขอให้เขาใจเสียว่า ตอนนี้ไปเราจะไม่ตอบอีก เพราะเรา
 ถือสุภาวิตโบราณว่า อย่าล้อคน ลา , ลา "^๓

อัครพาดู ทรงใช้คำแฝงความหมายทางลบในพระราชนิพนธ์บทความ ถึงแม้
 เป็นลักษณะการใช้คำที่ไม่ตรงไปตรงมาก็ตาม แต่ก็ก็เป็นคำที่ให้ความหมายและอารมณ์
 ความรู้สึกแก่ผู้อ่านได้อย่างชัดเจนว่า อัครพาดู ทรงกล่าวเช่นนั้นด้วยพระราชประสงค์
 เช่นไรที่แฝงอยู่ แสดงถึงทรงทำนองการทรงพระราชนิพนธ์บทความที่ทรงพระปรีชา
 สามารถยิ่ง กล่าวคือ ทำให้บทความนั้นมีรสชาติไม่จืดชืดโดยเฉพาะที่ทรงใช้คำเห็นแบบ
 ประเภทต่าง ๆ เป็นคำธรรมคา แต่มีความหมายในอันที่จะก่อให้เกิดปฏิกิริยาแก่ฝ่าย
 ตรงข้ามได้อย่างรุนแรงทีเดียว

๑.๑.๓ คำไม่สุภาพ หมายถึง คำหยาบคายที่จงใจใช้เพื่อคำห
 คาวา ก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจต่อฝ่ายตรงข้าม ได้แก่

๑.๑.๓.๑ คำไม่สุภาพใจ เรียกเชื้อสายธาคิก่าเน็ด ได้แก่
 คำว่า เจก ทรงเรียกด้วยความรู้สึกดูแคลน หรือด้วยอารมณ์โกรธเคือง เช่น

^๑ดูภาคผนวก ถ้อยแผนโบราณ หน้า ๘๑

^๒ก.

^๓ก.

"...หญิงนิ่วชาวคนโคที่ทำการสมรสกับเจ็กเหากั๋นชายตัวเป็นทาส
อย่างรายกาจ..."^๑

"...เพราะเจ็กเขาย่อมจะมีวิธีลงโทษภรรยาชาวผู้ทำให้เขาอาจ
เสียเสรีภาพไฉน..."^๒

"ที่จริงไทยเราก็คงเคยคบค้าสมาคมกับเจ็กมานาน, แต่ใครบ้าง
กล้าเป็นผู้หาญยืนยันว่ารู้จักเจ็กก็พอที่จะบอกวาทิคืออย่างไร... ความ
ประพฤติกและคำพูดของเจ็กกลับไปกลอกมาอย่างซึ้ง ๆ หนา ..."^๓

"...เมื่อปากพูดไปง ๆ อยู่ว่า 'เป็นไทย! เป็นไทย!' แล้วเมื่อ
เขาวาเจ็กก็อย่าทำใจเจ็กออกรับหน่อยเลยพอกันเถิด..."^๔

"...ข้าพเจ้าไม่ไรสับเย็กเงินข้าพเจ้าจะไยยอมนิ่งทนให้เจ็กมากากัน
ในบ้านของข้าพเจ้า..."^๕

"...บรรดาจากเจ็กจากเมืองที่ไกลเคียงแดนเสครัต เช่น ชาว
สุมาตรา และแม่แตของกง มักจะหลงไปตั้งคโปร..."^๖

^๑ดูภาคผนวก จีนะภยในประเทศอังกฤษ หน้า ๕.๓

^๒ก.

^๓ดูภาคผนวก "จ"จำอวดหรือ "จอ" หนา ? หน้า ๑๔.๑

^๔ก.

^๕ดูภาคผนวก ทุรยศโดยอาชีวะ หน้า ๒๑.๖

^๖ดูภาคผนวก อุบายต่าง ๆ ของผู้รายเงิน หน้า ๓.๒

คำว่า "เจก" แม้ในปัจจุบันก็ยังมีความหมายเหมือนกับข้างคนที่ยกมา กล่าวคือ ชาวจีนจะรู้สึกไม่พอใจที่ใจคำว่า "เจก" เรียกเชื้อชาติดังตัวอย่างเช่นนั้น อี๊วซาหุ ก็เช่นกันทรงใจคำว่าเจก เพื่อเป็นการทำหน้าชาวจีนที่คิดหรือทำสิ่งใดไม่ถูกต้อง ควบพระอารมณกรว

และบางครั้ง อี๊วซาหุ จะทรงเรียก จีน พวกจีน ชาวจีน เก๋จีน ฯลฯ เมื่อทรงกล่าวถึงเรื่องทั่ว ๆ ไป ถึงแม้จะเป็นการคำตั้นเช่นกัน ก็ยังทรงเรียกจีน เช่น ในเรื่อง "จีนะภักย์ในประเทศอังกฤษ" ที่ทรงใจเรียกทั้ง เจก และจีน กว้อย่าง

" คนไทยเราโดยมากน่าจะยังไม่ใครทราบว่าเป็นประเทศอังกฤษมีจีน ไปอยู่มากมายปานใด, และอย่างไร ๆ ก็คงจะไม่เคยได้นึกได้นั้นเป็นแนวว่า จีนไปประพฤติกการต่าง ๆ ไม่นึกกันที่ใครเที่ยวประพฤติกอยู่ในประเทศอื่น ๆ, เช่นในกรุงสยามนี้เป็นต้น..."^๑

และในเรื่อง "พวกยิวแห่งบูรขทิศ" ทรงใจคำว่า "จีน ในท่านองคำตั้นว่า

" เงิน!! นั่นแหละเป็นหัวใจของจีน เป็นสิ่งที่เขาจะต้องแสวงค้นคว้าโดยไม่มีเวลาได้หยุดหย่อน..."^๒

๑.๑.๓.๒ ถ้าไม่สภาพที่ใจเรียกเกี่ยวกับอี๊ว อี๊วซาหุ ทรงใจคำประเทศนี้ควบพระอารมณพรมแรง เจน เมื่อทรงกล่าวถึงลักษณะอาหารของ ชาวจีนต้นคำตั้นงายควบความตระหนี่ว่า

"...ผู้ใดที่แลเห็นพวกภู่อี๊วจีนกิน เขาจะหอดากใจไม่ในอันจะเอาอาหารที่ เขาถินเนน คุเห็นอนแมแต่หน้าที่ตั้งอยูคามอนนก็แทนจะไม่เห็นอี๊วแล..."^๓

^๑ คุภาคณนวก จีนะภักย์ในประเทศอังกฤษ หน้า ๕๑

^๒ คุภาคณนวก พวกยิวแห่งบูรขทิศ หน้า ๒๐.๒๐

^๓ คุ. หน้า ๒๕.๑๘

เรื่อง "จ" จำอวดหรือ "จอ" หมา ก็ทรงใช้คำ "หมา" น้อยครั้ง เมื่อทรงโศกอบความกตเวทิต์กับชาวจีนที่เรียกกันแค้นสยวมกันเป็นของจีนว่า

"จีนผู้ร่อนรับว่าไม่ว่าจะเป็นใด, แต่เพราะเป็น 'จ' (เจกจำอวด หรือ จอ หมา) จึงผู้อ่านเจ๊กเอาเอง), เขาจึงเลยแสดงโวหารอวด ส่วนนค้อไป...."^๑

"...เราเห็นควรกับคนแค้นทั้งปวงที่จินอ้างว่าเคยเป็นเจาของ, แต่ฝ่ายจีนไม่ยอมคืนดินแดนให้แก่ใคร. กังนี้ให้เขาใจอย่างไรแน่? พุกเลนหรือพุกจริง? ถ้าพุกเลนก็เป็น 'จอ' จำอวด, แต่ถ้าพุกจริงก็เป็น 'จอ' หมา เท่านั้น...."^๒

และในเรื่องเดียวกันนี้จะรุนแรงที่ทรงโศกอบว่า

"...เราเชื่อว่าคนไทยคงจะมีความเห็นตรงกันหมดว่า ไม่ควรโศกอบกับ อ้าย 'จอ' ให้เบื่องปากของไทยเรา, แต่ควรใช้ตอบโดยวิธีเดียวกับ ตอบ 'จอ' ที่มาหาให้เรารำคาญ กังนี้ที่เราเขียนภาพโวหารข้างล่างนี้"^๓

"...ความประพฤติกวีและกวีพุกของเจกกลับไปออกมามีอย่างซึ้ง ๆ หน้า จนเราบอกไม่ถูกว่าแท้จริงนั้นเป็น 'จ' จำอวด, 'จอ' หมา! ถ้าเป็น จำอวดก็ไม่ซึ้งเลย, แต่ถ้าเป็น 'หมา' ก็ออกจะน่า..."^๔

^๑ดูภาคผนวก "จ" จำอวดหรือ "จอ" หมา หน้า ๑๔.๒

^๒ดู. หน้า ๑๔.๓

^๓ดู.

^๔ดูภาพประกอบ ในภาคผนวก หน้า ๑๔.๓

^๕ดู. หน้า ๑๔.๑

นอกจากคำว่า "หมา" แล้ว ยังมีคำว่า "ควาย" ที่ทรงใช้ในลักษณะการพาดพิงว่า

" ถ้อยคำเหล่านี้ ข้าพเจ้าตั้งใจกล่าวให้คนไทยรวมชาติและมีความจงรักภักดี ข้าพเจ้าไม่ไต่ถ้อยใจจะสืบทอดให้ควาย (หรือสัตว์อะไรอื่น ๆ) ings เพราะฉะนั้น ถ้าจะมีสัตว์อะไรร้องโอดครวญ ข้าพเจ้าก็จะไม่ถือเป็นอารมณ์เลย และอาทัยเหตุที่ข้าพเจ้าพูดภาษาสัตว์ไม่เป็น ข้าพเจ้าคงไม่พยายามร้องแฉงกับสัตว์เลยทีเดียว"^๑

นอกจากนี้ ยังมีคำว่า "เขื่อง" ทรงใช้ในทำนองเดียวกัน ซึ่งให้ความรุนแรงไม่น้อยเลย ดังตัวอย่าง

"...และถ้ายังจัดการปลงพระบาทไม่สำเร็จอยู่ครบโลกก็แปลว่าผู้พูดถางการากับผู้ปกครองนั้นยังไม่เขื่องอยู่ครบนั้น..."^๒

คำไม่สุภาพ ที่เกี่ยวข้องกับสัตว์นี้ อัครพาทุ ทรงเลือกใช้เพื่อจะทรงพระราชนิพนธ์ข้อความในสมัยนั้น และมีปรากฏอยู่เป็นจำนวนมาก

๑.๑.๓.๓ คำใบ้สุภาพที่เป็นภาษาปาก อัครพาทุ ทรงใช้คำลักษณะนี้เพื่อทรงตำหนิชาวจีนถวายคำที่รุนแรงมาก เช่น คำว่า "ฉิบหาย" ทรงใช้อ้อยมอญ ๆ ดังตัวอย่าง

"...ถ้าเมืองจีนซึ่งเป็นประเทศอันมีทศทวมหัวนั้น อยู่ในความปกครองของราชารัราชปานกลางองค์ ๑ ทรงจะได้รับผลดีที่กาที่จะคงอยู่ในอำนาจของหมู่ม้าว ซึ่งป่วนกักประสัฎฐ์ประหารกันเองอยู่ ไม่มีเวลาหยุดหย่อนและตั้งโหดชาติจีนฉิบหาย! ..."^๓

^๑ อัครพาทุ ความเป็นชาติไทยแท้จริง หน้า ๒๓๒

^๒ ฐ. หน้า ๒๕๘

^๓ คูณาคณนวก การภายในเมืองจีน หน้า ๒๐.๘

"... แต่เท่าที่เราได้รู้เห็นมาในประเทศอื่น ๆ อณาธิปไตยยอมเป็นอันใด
ขั้นต้นแห่งความฉิบหายกลายเป็นข้าคนอื่นเขาไปอีกทอดหนึ่งเท่านั้น. ..."^๑

คำว่า "หนากาน" พระองค์ทรงโงะบอย และยังทรง
ประกอบศัพท์ โงะวา "บรมหนากาน" อีก เช่น ตัวอย่าง

"... ฉะนั้นไม่เป็นที่ความหนากานอย่างอกฤกษ์ ชาติเราก็ต้องยอมว่า
ไม่รู้ว่าหนากานแปลว่าอะไร..."^๒

"... บรรดาบุคคลที่สามารถบันดาลความเปลี่ยนแปลงสำคัญให้เป็นไปใน
แผนดิน จึงได้มีมาแล้วแต่ก่อน จนเป็นกนบรมหนากานทั้งสิ้น..."^๓

และคำว่า "ข้าปาก", "ข้าปาก", "ข้าปาก", "โงะ", "โงะ" อักวพาท
ก็ทรงนำมาใช้เช่นกัน ตัวอย่าง

"... นักพูดการเมืองแสดงความคิดต่าง ๆ ซึ่งว่าจะบันดาลให้เป็นได้
โดยประชาธิปไตย ก็เลยเก็บข้าปากเราพูดบ้าง..."^๔

"... ฉะนั้นข้าลัทธินั้นเป็นกนไทยเราเองก็พอทำเนา เพราะถ้าถึงเวลา
จำเป็นเขาแล้วก็พอจะหาต่างจากข้าปากนี้พูดได้..."^๕

"... ข้าพเจ้าอาจจะทำอะไร ๆ อย่างมีชัยได้หลายอย่างแต่จะให้ดีกว่า
ประชาธิปไตย เป็นไทยเท่านั้น ข้าพเจ้าขอชีวิตคนไว้เสียที่เด็ก."^๖

^๑ดูภาคผนวก ทฤษฎีโดยอาชีวะ หน้า ๒๑.๒

^๒ดูภาคผนวก วังทองกลใหม่ หน้า ๑๘.๓

^๓ดู. หน้า ๑๘.๓

^๔ดูภาคผนวก อันตรายนแห่งความเข้าใจผิด หน้า ๑๒.๑

^๕ดูภาคผนวก เจ้าลัทธิ หน้า ๒๓.๓

^๖ดูภาคผนวก ปัญหานายคู้ย (ชาวอะเมริกา) หน้า ๒๒.๔

"...ซึ่งในเวลานี้ก็ไม่มีหนทางอื่นใดแสดงว่าประธานจะไปถึงบ้าน...

"...เพราะทุกเรื่องนี่ก็อะไร ก็อายอันต้องการ เป็นศาลจักรพรรดิ"

พระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีน ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงใ้ค่าไม่สุภาพปรากฏอยู่มากนั้น ก็เพราะทรงมีพระราชประสงค์ ที่จะกำหนดชาวจีนอย่างรุนแรงในการกระทำต่าง ๆ ที่ไม่ทรงพอพระราชหฤทัย และทรงซัดเคืองเป็นอันมาก ค่าเวลานั้นถึงแม้จะเป็นค่าไม่สุภาพ คำหยาบ แต่ก็สามารถสื่อความนึกใจอย่างแจ่มชัด บังบอกถึงพระอารมณ์ที่ทรงพระราชหิ่สนอภัยทศความอย่างแจ่มแจ้ง และให้ความกระจ่างเกี่ยวกับบรรยากาศของถาวรโดยบทความทางหนังสือพิมพ์ในรัชสมัยของพระองค์ ที่มี อักษรหยาบ เป็นองค์ชูโรง

๑.๑.๘ คำกล่าวจากปัจจุบัน

๑.๑.๘.๑ คำกล่าวรูปไม่ทางเสียง และมีทความหมายเหมือนกัน

เนื่องจากการกำหนดอักษรวิธีการเขียน ที่นิยมยอมรับในแต่ละสมัย เช่น

"...พวกพลเมืองมลายูที่เป็นพวกจีน ซึ่งมีเป็นพ่อค้ามีทรัพย์บริบูรณ์บ้าง..."

"...ข้าพเจ้าได้ทราบจากสหายของข้าพเจ้าผู้ ๑ ว่า..."

"...ทั้งนี้ทำให้รู่ถึงปัจฉิมโอวาทของชาวสกอตผู้ ๑ ..."

^๑ดูภาคผนวก หุยศโดยอาบีวะ หน้า ๕๑.๘

^๒ดูภาคผนวก "จ" จำอวกหรือ "จว" หน้า หน้า ๑๘.๓

^๓ดูภาคผนวก อูบายต่าง ๆ ของผู้รายจีน หน้า ๓.๑

^๔ดูภาคผนวก ขอใจเพื่อนจีน หน้า ๑.๑

^๕ดูภาคผนวก วังต้องกใหม่ หน้า ๑๘.๒

"... จึงเต็มไปด้วยความทุกข์ยากแค้นแต่หากความร้ายป้ายยอยู่ที่อยู่ในตำแหน่ง..."^๑

"... และราชเจารักรุกไคราย ๑ มีเงินผู้ ๑ ซึ่งได้ตัดถูกแล้วหลายปี..."^๒

"... เขาขอมจะโธ่ความอสุหะและความเพียรซึ่งเรามีอยู่แล้วในทวีโดยธรรมชาติ..."^๓

"... เงินนี้ช่วยเอาโอกาสที่เป็นกฎ..."^๔

๑.๑.๘.๒ คำต่างรูปต่างเสียง แต่ความหมายเหมือนกัน
เนื่องจากการออกเสียงของคำต่างสมัยนิยมกัน ไคแก

นางสระ เชน

"... ส่วนเสี้ยวขลุ่ยนั้น..."^๕

(ปัจจุบันไร และ)

"... ผลตระเวนจับคนใดที่จะจับโกงของเงินได้ในทางบัญชีต้องเป็น
คนฉลาดมากที่เกี่ยว..."^๖

(ปัจจุบันไร บัญชี)

^๑ ศึกษาคณวท อินทรายแดงความเข้าใจผิด หน้า ๑๒.๑

^๒ ศึกษาคณวท จุมายต่าง ๆ ของผู้รายเงิน หน้า ๓.๓

^๓ ก. หน้า ๓.๒

^๔ ศึกษาคณวท ไม่รอบไทย หน้า ๒๘.๑

^๕ ศึกษาคณวท ความเป็นกลางแห่งเมืองจีน หน้า ๘.๑

^๖ ศึกษาคณวท เงินะภัยในประเทศอังกฤษ หน้า ๘.๘

"...ผู้ใดที่แสร้งเห็นพวกกูดเงินกันแล้ว..."^๑

(ปัจจุบันใจ ชาว)

"...ในโลกนี้มีคนอยู่บางจำพวก ที่ทฤษฎีโดยอาวีระ คือหาถิ่นโดย
ถอการกำเริบ..."^๒

(ปัจจุบันใจ ทฤษฎ)

← ทางพยัญชนะ เชน

"...เพราะฉะนั้นจึง เป็นข้อยุ่งเหยิงกันอยู่โดยไม่มีที่สิ้นสุด..."^๓

(ปัจจุบันใจ ทุมเถียง)

← ทางสระและสัญชนะ เชน

"...ยังไม่ทราบว่ารัฐบาลจีนจะไถ่ถอนตัวเราออกมา..."^๔

(ปัจจุบันใจ หรือ)

"จ...ก็น่าจะคิดว่ากิจขุ่นคนที่จะทำ ก็คือต้องคัดลอกนามซึ่งแสดง
กำเนิดเกินของเรานั้นทิ้งเสีย..."^๕

(ปัจจุบันใจ เถียง)

^๑ดูภาคผนวก ทิวขวานแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๕.๑๘

^๒ดูภาคผนวก ทฤษฎีโดยอาวีระ หน้า ๒๑.๑

^๓ดูคำพาหุ ความเป็นชาติโดยแท้จริง หน้า ๒๑๗

^๔ดูภาคผนวก ความเป็นกลางแห่งเมืองจีน หน้า ๔.๑

^๕ดูภาคผนวก ไทยผสมเป็นคนที่ไม่ถึงปราณนา หน้า ๑๖.๒

"...ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการที่ทำให้จีนคงเป็นชาวต่างชาติอยู่ในเมืองไทย และเป็นผู้เกี่ยวข้องกันไม่ให้จีนกลายเป็นไทยไปได้..."^๑

(ปัจจุบันใจ กิด)

ทางวรรณยุกต์ เชน

" เหตุไฉนหนอ คนบางจำพวกจึงไม่เข้าใจเลยว่า รักชาติ กับ ล้างชาติ เป็นของที่ใกล้กันมาก ร..."^๒

(ปัจจุบันใจ จึง)

๑.๑.๔.๓ คำมากพยางค์กว่าปัจจุบัน คือ

มีกระซำหน้าคำ ไคแก่

"...เพราะฉะนั้นจึงตั้งศัพท์ว่า "ประชาธิปไตย" โดยมีได้พิจารณาทำให้ตลอด ว่าจะแปลว่าอะไรแล้วและแยกระเหอพวกกับเขาไปบ้าง..."^๓

(ปัจจุบันใจ เห)

" การที่พวกจีนมีความรู้สึกกระเหิมตื่นเตนในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น..."^๔

(ปัจจุบันใจ เหิม, ฮึกเหิม)

"...ก็เมื่อมีคนที่มีใจกระเหิมตื่นเตนในวิสัยคิดในเมืองนี้..."^๕

(ปัจจุบันใจ เหิม, ฮึกเหิม)

^๑ดูภาคผนวก ถูกบังคับให้เป็นจีน หน้า ๑๘.๑

^๒ดูภาคผนวก รักชาติหรือล้างชาติ หน้า ๑๑.๑

^๓ดูภาคผนวก อันตรายแห่งความเข้าใจผิด หน้า ๑๒.๑

^๔อัสวหา ปกิณณะคดีของอัสวหา หน้า ๑๑

^๕ดู หน้า ๗๓

๑.๑.๔.๔ คำอวยพียงท้าวปัจจุบัน ไก่เก

"... เมื่อครั้งที่กระแวนในภูมิคำเนาเดิมของเขาทิ้งหลายนั้นทวดเขา
มากี่น..."^๑

(ปัจจุบันใช้ กวคั่น)

"... หนังสือฉบับนี้ต้องนับว่าประหลาด เป็น เอกอุใดในตำนานแห่งลัทธิ
ริบลิคในโลกนี้..."^๒

(ปัจจุบันใช้ เอกอุคม)

๑.๑.๔.๕ คำถากถำกันแจความหมายเหมือนกัน เจน

"... อนึ่งหากจีนมีสิทธิเสมอกษัตริย์ไทย..."^๓

(ปัจจุบันใช้ กับ)

"... จีนมีสวนใหญ่ในความเป็อยู่โดยปกติแห่งคนไทยเรา..."^๔

(ปัจจุบันใช้ ของ, กับ)

" ในเวลานั้นข้าพเจ้ายังไม่รู้ที่สาถามที่ว่าแล้ว จึงสำคัญว่าเป็นเรื่อง
ตลกที่เราได้นำมาการเพื่อความ เสถียรเขลนแห่งข้าพเจ้า..."^๕

(ปัจจุบันใช้ สำหรับ, ของ)

^๑ดูภาคผนวก อุบายต่าง ๆ ของผู้รักจีน หน้า ๓.๒

^๒ดูภาคผนวก การภายในเมืองจีน หน้า ๒๐.๓

^๓ดูภาคผนวก ความเจริญของการค้าขาย หน้า ๑๓.๒

^๔ดูตัว ๒๕ เมืองไทยงกัณเกิด หน้า ๒๐

^๕ดูภาคผนวก ปัจจุบันายคฤณี (ชาวอะเมริกา) หน้า ๒๒.๒

"... แะเกิดมีต้นเชื้อความกลัว (เชื้อความกลัวผู้นมาทำร้าย)..."^๑

(ปัจจุบันใจ เทราะ)

"... แะก็มีชาวมาราย ๆ และพิศการขึ้นอีกบ้าง..."^๒

(ปัจจุบันใจ เรือย ๆ)

"... หรือบางทีในปัญหาที่ไฉ่ทราบแต่ฝ่ายเดียวนั้นก็ยังทราบแต่รว ๆ ..."^๓

(ปัจจุบันใจ อ่าง ๆ)

"... ซอนทานคงจะนึกว่าเป็นการเหลือหวังที่จะให้สำเร็จได้ แต่ความจริงนั้นไม่เหลือหวังเท่าที่คุณเหมือนจะแนเลย..."^๔

(ปัจจุบันใจ เหลือที่จะหวัง)

"... หลอนใคถูกแ่งงานเหมือนเป็นการค้าขายหรือลงทุนชนิด ๑ เท่านั้น และหลอนก็ต้องทำงานใเนือที่สามมีเสียงคุณนทุกสวางก..."^๕

(ปัจจุบันใจ เนื่อ)

"... ส่วนขอที่ทานดูานจะลงเนื่อเห็นอย่างไร เป็นการนอกหน้าที่ของชาพเจาที่จะบังคับและใยมสอน..."^๖

(ปัจจุบันใจ เรือ)

^๑ อักวหา เปรียบเทียบดกกับซ็องเซ หน้า ๘๘

^๒ อักวหา ความกระจักกระรายแงเมองจิน หน้า ๕- ๖

^๓ อักวหา ปกิณณะคคีของอักวหา หน้า ๓

^๔ ฎากคณวก วังถองคไนม หน้า ๑๘.๑

^๕ ฎากคณวก จินะกัยในประเทศอังกุฎ หน้า ๕.๕

^๖ อักวหา ความกระจักกระรายแงเมองจิน หน้า ๑๘๔

" ตามที่โลกกล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น ก็เพื่อจะสารภาพขอรับประทานอกภัย
ในการที่จะได้เขียนเรื่องปกิณกะคดี..."^๑

(ปัจจุบันใจ ขอประทานอกภัย)

" ใคร ๆ ก็ยอมรับว่า อยู่ที่ว่า แกว่นสตรีตเส็คตลเมนต์ และเมืองใน
คุมเกรงของอังกฤษ ซึ่งเรียกว่าเปเคเรเต้คมเดยส์เตคส์นั้น..."^๒

(ปัจจุบันใจ เมืองจีน)

๑.๑.๔ คำกลองจองดวงเสี้ยง ไต่แก้คำที่ประกอบขึ้นเพื่อความสะดวก
ในการพูดออกเสียงสะดวก ไม่ขาดทวน แต่ความหมายนั้นคงเดิม จั้วสาวหู ทรงใจคำ
พวกนี้ไว้มากเหมือนกัน ตัวอย่าง เช่น

"... เพราะจะพูดไปโดยไม่ตรงความจริง เชนนั้นก็ซัดแก้ปากกระดากแก้ไข..."^๓

"... เขาก็ชอบแต่ใช้เวลาเพื่อคิดหาฉายาใหม่ให้เกยวนควยควม
ซิงเกียคเกลียคซัง..."^๔

"... ซึ่งป่วนก็ประหัตประหารกันเองอยู่ไม่มีเวลาหยุดหย่อน..."^๕

"... เพราะเห็นแก่เงิน จีนสูยยอมออกอยากกรากกร่าทุกอย่างได้..."^๖

^๑ จั้วสาวหู ปกิณกะคดีของจั้วสาวหู หน้า ๗

^๒ คุุภาคณวก อูบายตาง ๆ ของมูรายจีน หน้า ๓๑.๑

^๓ คุุภาคณวก ถูกมั่งคั่งได้เป็ยจีน หน้า ๑๘.๒

^๔ คุุภาคณวก การกายหน้าในเมืองจีน หน้า ๒๐.๕

^๕ ก.

^๖ คุุภาคณวก พวกยิวแห่งมูรพทิต หน้า ๒๕.๑๘

- "... เมื่อถึงวันนั้นพวกยิวเต็มใจทนกรากกรำลำบากรับทุกข์ไผ่ยาก..."^๑
- ก "...ถึงแม้พวกยิวควรจะได้รับความสงสารในการที่ต้องถูกข่มเหง คะเนงราย..."^๒
- "... ทั้งพะเดินมีหนังสือข้างฉบับก็พอใจแนะแนะเหยยู่ให้เข้าใจกันไป เซนนั้นค้าย..."^๓
- "... จึงต้องจับพวกแสรแนะเหยยู่ใส่ตรางเสียบ้าง..."^๔
- "... ก็จะต้องเลื้อมถอยนอยลงไปทุกวัน..."^๕
- "... ค่ายเหตุที่คนอยู่ไกลไม่อาจเข้าใจได้ก็คือ ค่ายไม่สมจิกรพิศกุ ไทละเอี้ยคคคค..."^๖
- "... ก็น่าจะเป็นเพราะเสียรูปพวก ไทยผสม จีน นอกลวงหวง น้าว เอาเข้าไปปนพวกของคน"^๗

๑.๑.๖ คำภาษาต่างประเทศ หมายถึงคำที่รับมาจากชนชาติอื่น เนื่องจากพระราชนิพนธ์บทความนี้เกี่ยวข้องกับชาวจีน และเกี่ยวกับเรื่องกร เมือง การปกครอง จึงมีคำภาษาต่างประเทศที่ทรงใช้ ได้แก่ ภาษาจีน และภาษาอังกฤษ ทรงใช้ภาษาต่างประเทศ ดังนี้

- ^๑ดูภาคผนวก พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๕.๗
- ^๒ดู หน้า ๓๑
- ^๓ดูภาคผนวก ค้ายอย่างสำหรับนักบูด หน้า ๗.๒
- ^๔ดู
- ^๕ดูตัวพาดู เมืองไท่จงกั้นเต็ก หน้า ๕๓
- ^๖ดูตัวพาดู ปภักตละกคคของอัสตัวพาดู หน้า ๕๒
- ^๗ดูภาคผนวก ไทยผสม หน้า ๑๐.๒

๑.๑.๖.๑ คำทับศัพท์

คำทับศัพท์ภาษาจีน และภาษาอังกฤษ เช่น

"...จึงมิได้มีความเปลี่ยนแปลงอื่นนอกจากว่า 'ฮวน' เท่านั้นคือ
แปลว่า คิดแต่การทำลาย..."^๑

(ฮวน หมายถึง ก่อการกำเริบ)

"...ในเมืองจีนจึงมิได้เป็นอะไรที่ยิ่งกว่าฮังยี่ และหากินก็อย่างฮังยี่
นั่นเอง, คือมีแต่ 'เตย' เงินจากประชาชนโดยหลอกหลวงบ้าง..."^๒

(ฮังยี่ หมายถึง การรวมกลุ่มเป็นคณะบุคคล)

(เตย หมายถึง การเรียไร)

"...จนมาได้พบเรื่องของกอกเตอร์คิดลอน ... จึงคุณจะเป็น
ที่น่าเชื่อถือพอซันเต็งกับหมอมอริสันไคอยู่..."^๓

(เต็ง หมายถึง ชั่ง หรือ เทียบ)

"...เราหาได้เท่าไรก็มักจะลงไปเมืองจีน หรือมิฉะนั้นก็ฝากแบงก์
ต่างประเทศ..."^๔

(แบงก์ - bank หมายถึง ธนาคาร)

"...แต่ในสมัยที่จีนไคกระโดดขึ้นสู่ความ 'สรีวิไลซ์' ใน
ลักษณะนี้โดยวิธีคัดค้านไป..."^๕

(สรีวิไลซ์ - civilization

หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง)

^๑ดูภาคผนวก อันตรายแห่งความเข้าใจผิด หน้า ๑๒.๒

^๒ดู

^๓อัครพหู ความกระจัดกระจายแห่งเมืองจีน หน้า ๒

^๔ดูภาคผนวก ความเจริญของการค้าขาย หน้า ๑๓.๒

^๕ดูภาคผนวก ไทยดสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา หน้า ๑๖.๑

"...ซึ่งแต่งตัวเป็นนักเรียนจีน คือ เสื้อกางเกงสีคากี หมวกแก๊ป
สีคากีนั่นคำ..."^๑

(คากี - khaki หมายถึง สีคากี)
(แก๊ป - cap หมายถึง หมวก)

คำทับศัพท์ ที่ผู้อาวุโส ทรงใช้นั้นถ้าเป็นคำภาษาจีน นอกจากจะเป็น คำที่คุ้นเคยแล้วทั้งเสียงและความหมาย ยังเป็นการเหมาะสมที่ใช้คำทับศัพท์ภาษาจีน เหล่านั้น เพราะเหมาะสมทั้งเหตุการณ์และมีความหมายชัดเจนก็ ส่วนคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ นั้นถึงแม้เราจะคิดตรงกับชาวยุโรปมานานแล้วก็ตาม แต่เราไม่ได้คิดบัญญัติศัพท์ในภาษาไทย ขึ้นใช้ โดยเราใช้เสียงของคำภาษาเดิม ก็เข้ากันคือทั้งเสียงและรูปที่เขียน เช่น คำว่า สตรีไวร์ สีคากีหรือสีคากี และหมวกแก๊ป เป็นต้น

๑.๑.๖.๒ คำศัพท์บัญญัติ เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎ
เกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเชี่ยวชาญทางภาษานักอักษรศาสตร์ และทรงเป็นนักปกครองที่ทรง
พระปรีชาสามารถ ทรงศึกษาระบอบดัดติการเมืองการปกครอง และทรงพระราช-
ประสงค์ที่จะเผยแพร่และดีแจ่ง ฉะนั้นพระองค์จึงทรงใช้คำศัพท์บัญญัติ ดังนี้

"...ดังนั้นคำว่าประชาธิปไตย สำหรับชนชาติจีน (หรือเชื้อจีน) ที่ตั้งคนแบบ
นักการเมือง (ไปลิติกี่เขียน)..."^๒

"...คนเหล่านี้มักค้นลัทธิ (เทโอรี) โดยมิใคร่ปฏิบัติ (แปรคติกซ์),..."^๓

"...โดยอ้างตนว่าเป็นเจ้าพนักงานของโบริสกา (มีวนิชิแปลิตี)..."^๔

^๑ดูภาคผนวก ถูกบังคับให้เป็นจีน หน้า ๑๘.๑

^๒ดูภาคผนวก อันตรายแห่งความเข้าใจผิด หน้า ๑๒.๒

^๓ดู หน้า ๑๒.๑

^๔ดูภาคผนวก อุบายต่าง ๆ ของผู้ร้ายจีน หน้า ๓.๓

"... มีผู้กล่าวอยู่เนือง ๆ ว่า เกรงสมาคม (โฮลิลีโนท) แห่งรัสเซีย
อยู่แคบให้ชะ เมืองกระทำกรรเวจทาง ๆ ..."^๑

ลักษณะที่ทรงใจกว้างที่หม่อมราชวงศ์พระองค์มักจะทรงวางเดิมเสียงอัน
ของคำภาษาเดิมไว้ครวยเสมอ แต่บางคำก็ทรงวางเดิมคำภาษาอังกฤษคำไว้ เว้น

"... เพราะเป็นอันเข้าใจกันเสียว่า ประชาธิปไตย หมายความว่า
อำนาจปกครองทั้งปวงตกอยู่ในมือของพวก กรรมกร (Labourers or
Workmen) ..."^๒

๑.๒ ประโยชน์

อัครพหู ทรงผูกประโยชน์ยาวเป็นหลัก เพื่อความชัดเจนในการแสดง
ความคิดเห็นของพระองค์โคตรบถสน และเมื่อพระองค์จะทรงเน้นความสำคัญก็ทรงใช้
แบบประโยคระดับ หรือประโยคฐานแห่งน้ำหนัก เมื่อพระองค์จะทรงตำหนิชาวจีนทั้ง
ทางตรงและทางอ้อม ก็ทรงใช้ประโยคขัดความ หรืออาจเป็นประโยครำความ และ
พระองค์ทรงใช้ประโยคถ่วงความเพื่อการเปรียบเทียบ อัครพหู ทรงใช้แบบประโยค
๗ ลักษณะ ดังต่อไปนี้

๑.๒.๑ ประโยคยาว ขอความส่วนใหญ่ในพระราชนิพนธ์บทความ
มีลักษณะเป็นประโยคยาวทั้งสิ้น กล่าวคือ แต่ละประโยคจะประกอบด้วย ส่วนขยาย
ความและประโยคย่อยด้วยคำวิเศษณ์ และคำสันธาน ทำหน้าที่ขยายความและเพิ่มความ
ดังตัวอย่าง

^๑ดูภาคผนวก พจนานุกรม หน้า ๒๖.๑๑

^๒ดูภาคผนวก อันตรายแห่งความเข้าใจผิด หน้า ๑๒.๒

" เมื่อความจริงเป็นอยู่เช่นนี้แล้ว ผู้ที่รักชาติจริง ๆ, หวังได้
เห็นชาติของตนตั้งอยู่โดยสถาพรสวัสดิภาพ, ก็ควรที่จะต้องใส่ใจ
เห็นยวร้ายใจของชนโหงมาก, มิให้หลงปล่อยให้ใจลอยไปตามลมปาก
ของนักพูดจนเลยไปสู่ขุมฉิบหายอะบายมุข, อันยากที่จะตะกายกลับ
ขึ้นมาได้."^๑

พระราชนิพนธ์รับทศวรรษของพระองค์บางเรื่อง ทรงพระราช
นิพนธ์ให้มีเครื่องหมายวรรคตอนประกอบด้วย เหมือนกับการเขียนภาษาอังกฤษแต่
พระราชนิพนธ์ประการนี้ ของพระองค์ไม่เป็นที่ยอมรับแก่ชนทั่วไป จากข้อความที่ยกมา
ข้างต้น ทรงใส่เครื่องหมายจุดภาคกันประโยคย่อยและเครื่องหมายมหัพภาค เมื่อจบ
ประโยคใหญ่ทำให้การจับใจความได้ง่ายและชัดเจนอีกด้วย

ลักษณะประโยคยาวคั่งกล่าว ทรงสร้างประโยคอาศัยหลักแห่ง
ความใกล้ชิด กล่าวคือส่วนขยายจะอยู่ใกล้ชิดกับส่วนที่ต้องการขยายเสมอ ดังการแยก
ส่วนประโยคได้ดังนี้

" เมื่อความจริงเป็นอยู่เช่นนี้แล้ว " เป็นส่วนเสริมพิเศษของประโยคใหญ่

" หวังได้เห็นชาติของตนตั้งอยู่โดยสถาพรสวัสดิภาพ, " เป็นส่วนขยาย
ประธานของประโยคใหญ่ คือ "ผู้ที่รักชาติจริง ๆ,"

" มิให้หลงปล่อยให้ใจลอยไปตามลมปากของนักพูดจนเลยไปสู่ขุมฉิบหาย
อะบายมุข, " เป็นส่วนขยายกริยาของประโยคใหญ่ โคนแก่ "ก็ควรที่จะต้องใส่ใจ
เห็นยวร้ายใจของชนโหงมาก, "

" อันยากที่จะตะกายกลับขึ้นมาได้. " เป็นส่วนขยายของส่วนขยาย "มิให้
หลงปล่อยให้ใจลอยไปตามลมปากของนักพูดจนเลยไปสู่ขุมฉิบหายอะบายมุข, "

ฉะนั้น ประโยชน์ใหญ่ของประโยชน์ยาว ดังกล่าว คือ

" ผู้ที่รักชาติจริง ๆ ก็ควรที่จะต้องใส่ใจเห็นยาวรังใจของคนให้จงมาก"

ตัวอย่างประโยชน์ยาว ที่ยาวมากประโยชน์หนึ่ง เช่น

" ท่านผู้อ่านที่เป็นไทยแท้ และมีไมตรีจิตต่อชาติจีนโดยทั่วไปไม่ใช่ว่าเลือกชอบหรือรังแต่คนใดคนใดในพวกจีนโดยจำเพาะ คงจะต้องสังเกตได้จากความที่บาทเจ้าไต้ แปลมาแล้วข้างบนนี้ว่า ผู้ที่หวังดีต่อเมืองจีนจริง ๆ แล้วย่อมจะต้องรู้สึกอยู่ว่าในเวลานี้เป็นเวลาล่อแหลมอยู่เนิ่นนานมาก เพราะฉะนั้นถ้าเมืองจีนจะเคยมีโอกาสตั้งมั่นคงดำรงเป็นอภิศร เป็นประเทศอยู่ได้ก็คงอาศัยความสงบภายในจึงจะเป็นโอกาสให้รัฐบาลกลางไต้ตั้งมั่นคงจริง ๆ ได้. . . ."

ประโยชน์ยาวข้างบน ทรงไว้เครื่องหมายมหัศจรรย์ เมื่อจบประโยคอย่างเดียวและยังมีประโยชน์ยาวอื่น ๆ อีก ดังนี้

"...อันเจ้าลัทธิเป็นคนที่มีวันตายมากพออยู่แล้วในประเทศที่มีอำนาจ เช่น อังกฤษ ซึ่งสามารถกำจัดไต้ในเมื่อทำความรำคาญให้มากนัก โดยไม่ต้องระวางถึงวิธีที่จะกำจัดทุกที่ถ้าไป แต่ในประเทศเล็กเช่นเมืองไทย ถ้ายอมให้เจ้าลัทธิหุคไค้ตามใจเสียมาก ๆ แล้วก็อาจจะกำจัดเขาได้ก็วยยาก. . . ."

^๑ดูภาคผนวก การภายในเมืองจีน หน้า ๒๓.๕

^๒ดูภาคผนวก เจ้าลัทธิ หน้า ๒๓.๓

" ข้อที่เราชอบกันคนใหญ่อันสั่ง เกกศักดิ์ เรื่องของนายอินเน็ส เป็นของแสดงนิสัยและลักษณะของจีน ซึ่งผู้แต่งไตรภูมิก็และคุ้นเคย มามาก เพราะฉะนั้นถ้อยคำของเขาจึงควรจำเป็นคดีใต้อใจไทยเราอยู่ เพราะว่าในเมืองไทยเรา มีในกรุงเทพฯ เป็นอาทิ มีจีนมาอาศัยอยู่มากเหมือนกัน. ..."^๑

" เพราะฉะนั้นในที่สุคนธ์ชาตเจ้าขอวิงวอนท่านผู้เป็นคนไทยเชื่อใจว่า อย่าหลงใหลในถ้อยคำของพวกเขา 'ไทยผสม' หรือ 'จีนโนสยาม' ซึ่งแท้จริงในใจเป็นชาวต่างชาติ กล่าวชักชวนให้ตัวท่านผู้เป็นไทยแท้ๆ ไปเข้าเป็นพวกคั้งการกับเขา..."^๒

ลักษณะประโยคยาวที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงใช้เป็นแบบประโยคหลักในการทรงพระราชนิพนธ์บทความของพระองค์ เนื่องจาก ประโยคยาวจะสามารถให้ทรงเสนอขอความได้อย่างมากมายควยสวนขยายและส่วน เชื่อมความต่าง ๆ เพื่อให้เนื้อความสาระสมบูรณ์และกระจางซัก ซึ่งประโยคยาว บางประโยคก็ยาวมากถึงที่โดยยกตัวอย่างแล้ววางตน

๑.๒.๒ ประโยคกระชับ หมายถึง ประโยคที่กล่าวขอความย่อมาก ก่อนแล้วจบประโยคด้วยข้อความสำคัญ ทำให้ประโยคชัดเจน ทั้งนี้เนื่องจากพระบาท สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงนิยมสร้างประโยคยาวเป็นหลักของการทรงพระ- ราชนิพนธ์บทความ และถึงแม้ประโยคจะยาวแต่ก็ไม่ซับซ้อนวนซาคเอกภาพ ทั้งนี้เป็น เพราะทรงใช้แบบประโยคกระชับนั้นเอง ดังตัวอย่าง

^๑ดูภาคผนวก ควรวานควยวิจารณ์ หน้า ๒.๑

^๒ดูภาคผนวก ไทยผสม หน้า ๑๐.๒

"... เหตุไรท่านจึงยอมให้หนักชุดฝ่ายเราชุดแขวงเดียวและไม่
 โต้ตอบเขาบ้าง หรืออย่างไรก็เพียงแต่ให้เขาใจโดยรักเสียวว่า
 ท่านไม่มีความเชื่อถือในถ้อยคำของเขา พูดสั้น ๆ ทำไมท่านจึงพอใจ
 ใฝ่ฝันอยู่แต่สมบัติบ้า ? ผู้รวมชาติของข้าพเจ้าทั้งหลายจึงตื่นเด็ก"^๑

"... ท่านทั้งหลายยอมทรามอยู่แล้ววาตามหลักแห่งพระพุทธศาสนา,
 ทำดีต้องได้ดี และทำชั่วต้องได้ชั่ว ถึงศาสนาอื่น ๆ โดยมากก็เหมือนกัน.
 แต่ส่วนจีนะธรรมดี ทำชั่วได้ดี! เช่นนี้จะไม่ควรกล่าวหรือว่า
 อัจฉริยะแปลกมนุษย์ไถ่โยมมาก ?"^๒

"... นอกจากนี้ชื่อบังคับของกองทัพขบถ ซึ่งมีความว่าจะไต่ถึง
 ผู้บัญชาการทหารไว้ทุกมณฑลซึ่งแบ่งเป็นเมืองและทุก ๆ เมืองมีผู้บังคับ
 การนายทหารกองกลาง และปลัดกรม เหตุนี้จึงไม่มีระดมสงสัยเลย
 ว่าหมอบุ๋นเตรียมจะก่อกบฏก่อวีรปวีลจี่นฉีกแล้ว"^๓

"ข้าพเจ้าได้เคยไปเที่ยวมาหลายประเทศแล้ว, หรือถึงหาก
 จะมีได้เคยไปก็ไต่พยายามหาความรู้เนื่องด้วยประเทศนั้น ๆ ตามแต่
 จะหาได้, แต่ข้าพเจ้าหาญกล่าวได้ในที่นี้ว่า ไม่มีชนชาติใดที่อัจฉริยะ
 เท่าชาติจีนเลย."^๔

^๑ อิศวสาธุ เมืองไทยจึงตื่นเด็ก หน้า ๒๑-๒๒

^๒ คุงภาคนวนก ทำชั่วได้ดี หน้า ๘.๑

^๓ คุงภาคนวนก รักชาติหรือวางชาติ หน้า ๑๑.๒

^๔ ด.ค.

"...จีนคนใดเราก็กวักยอกองน้ำดื่มตามที่ควรจะได้รับ ความยกย่อง
น้ำดื่ม แต่ส่วนจีนคนร้ายเรากวักจะพยายามรู้เท่าทันมันไว้ และช่วย
กันทำการอุกทวน เจาหน้าที่ฝ่ายปกครองในการกำราบปราบคนที่ประพฤติ
ชั่วร้าย เป็นศัตรูแก่นักเรียนทั่วไปทั้งไทยและจีนกันเอง จึงจะสมกรณี
แห่งคนไทย ผู้เป็นพลเมืองดี."^๑

นอกจากแบบประโยคกระทัดรัดจะทรงใช้กับประโยคยาวแล้ว
พระองค์ยังทรงใช้กับประโยคสั้นด้วย เพื่อเป็นการสรุปข้อความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น

"ชนชาวรวมชาติของข้าพเจ้าทั้งหลายจึงตื่นเถิด ท่านจงแลดูไปให้
รอบข้างให้พบนหลังคาครีว เรือนของท่าน ขอให้ท่านพิจารณาคุณภาพสงคราม
ที่กำลังอยู่ในยุโรปเวลานี้ ขอให้ท่านแลดูให้ลึกลงไปกว่าการที่เขารบกัน
เท่านั้น แล้วและหลีกเลี่ยงซึ่งอาจจะเอามาใช้เปรียบเทียบกับประเทศของเราได้"^๒

"การทำ ความเจ็บแค้นให้แก่จีนคน ๑ เท่ากับได้ทำความเจ็บแค้นแก่
บรรดาชนชาติจีนทั้งหมดที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ในประเทศนี้. และถ้าจำเป็น
แล้ว เขาก็รวมกำลังกันและยอมลงทุนไม่ว่ามากน้อยเท่าใด เพื่อแก้แค้นแทน
คนแหมอย่างค่าที่เสียในพวกของเขา. ในโลกนี้ไม่มีชาติใดจะถอยถอยถอย
ยิ่งไปกว่าพวกจีน."^๓

๑.๒.๓ ประโยคฐานหน้าหนัก หมายถึง การวางส่วนประกอบของ
ประโยคในตำแหน่งของประโยคที่หน้าหนักสำคัญที่สุด ได้แก่ ส่วนท้ายของประโยค
อัครพหู ทรงวางฐานหน้าหนักไว้ส่วนท้ายประโยค ดังนี้

^๑ดูภาคผนวก ควรวานควยวิจารณ์ หน้า ๒.๑

^๒อัครพหู เมืองไทยจึงตื่นเถิด หน้า ๔

^๓ดูภาคผนวก จีนะภัยในประเทศอังกฤษ หน้า ๔.๒

๑.๒.๓.๑ ส่วนของประโยคยูลงกล่าว คือ เช่น

"...จึงเห็นไฉนความมีอยู่ทางเกี่ยว ที่จะรักษาเงินไว้ในประเทศเราได้ ก็คือ ข้อสิ่งที่ทำในประเทศเราเองเท่านั้น"^๑

" ข้อ ๑ ลักษณะของพวกยิวที่เห็นไฉนที่สุด ก็คือ ความถือโคตร..."^๒

"...ความชั่วร้ายอย่างยิ่งข้อหนึ่งซึ่งสมเด็จพระพุทธเจ้าได้ทรงพยายาม ที่จะกำจัด ก็คือ โลก..."^๓

"...สรุปความไฉนในส่วนจีนก็มีพระเจ้าอยู่องค์เกี่ยวเท่านั้นที่ประเสริฐ เลิศยิ่งกว่าพระเจ้าทั้งหลาย พระเจ้านั้นก็คือ เงิน "^๔

ส่วนสำคัญท้ายประโยคยูลงกล่าว คือ มักจะ เป็นข้อความสั้น ๆ หรืออาจจะเป็นคำเกี่ยว เห็นไฉนชัดเจนว่า อักวาทุ ทรงต้องการที่จะเน้นเป็นพิเศษ เพราะถ้าเป็นข้อความยาวถึงแม้จะอยู่ท้ายประโยค หรือ ถ้าเป็นข้อความสั้นแต่เปลี่ยนที่ไปอยู่คนหรือกลางประโยค ก็จะทำให้หน้าหนักของเนื้อความ เบาลงมากที่เกี่ยว

๑.๒.๓.๒ ส่วนของประโยคปฏิเสธอยู่ท้ายประโยค เช่น

" อนึ่งพวกจีนมีลัทธิเสมอคล้ายคนไทย, จึงเป็นความสลดกในทางอาชีพของเขา แต่ส่วนเรื่องเงินเขาจะยอมเป็นเชื้อใจของไทยก็หาไม่ได้. ..."^๕

^๑ อักวาทุ เมืองไทยจึงกั้นเกิด หน้า ๕๓

^๒ คุกคามนาก พวกยิวแห่งบูรณภูมิ หน้า ๒๕.๒

^๓ คุก. หน้า ๒๕.๘

^๔ คุก. หน้า ๒๕.๒๐

^๕ คุกคามนาก ความเจริญของการค้าขาย หน้า ๑๓.๒

"...การที่หวังเช่นนั้นก็เสมือนกับจะทำให้เราเองต้องได้รับความ
เสียใจในเวลาที่ยังขึ้น คว้าเมื่อถึงเวลานั้นแล้ว เราจะรู้สึก
เราโค้วหวังอยู่ในกำลังส่วน ๑ ซึ่งแท้จริงไม่มี..."^๑

"...แท้จริงการปกครอง ถ้าประชาชนไม่ช่วยโดยเชื่อฟังผู้ปกครอง
แล้วก็เป็นผลสำเร็จโค้วได้..."^๒

"...ประกาศนั้นเจ้าเมืองฝ่ายทหารโค้วลงนาม จะเป็นความ
เต็มใจหรือถูกบังคับก็หาปรากฏไม่ ส่วนเจ้าเมืองฝ่ายพลเรือนนั้น
ปรากฏว่าหาโค้วลงนามในประกาศโค้วไม่..."^๓

"...เรนราวตุรกี เป็นคน เมื่ออยู่ในกรุงสยามก็ตงนี้ว่าเป็น
คนในบังคับสยามเหมือนกัน แต่จะนับว่าเป็นคนไทยก็หาโค้วได้..."^๔

การที่ทรงนำส่วนประโยชน์เสียไว้ท้ายประโยค
เพื่อการเน้นความนั้น เนื่องจากข้อความปฏิเสธจะก่อให้เกิดความขัดแย้งกับส่วนหน้า
อย่างชัดเจน กล่าวคือ ข้อความส่วนหน้าก็จะนำความหมายไปทางบวก แต่พอ
ถึงตอนจบประโยคกลับพลิกความเป็นทางลบทันที ซึ่งให้ความรู้สึกเหน็บแนมอยู่ในที่ช่วย

๑.๑.๓.๓ ส่วนสำคัญอยู่ที่ท้ายประโยค และมีคำว่า ควร
นำหน้าประโยคย่อย เพื่อความเน้นความ เช่น

- ^๑ อัครวิภาศ เมืองไทยจริงตื่นเถิก หน้า ๕๐
- ^๒ ~~อัครวิภาศ~~ ^{๒๒๘} ความเป็นชาติโดยแท้จริง หน้า ๒๒๘ - ๒๓๐
- ^๓ อัครวิภาศ ทูรยภักโดยอาวีวะ หน้า ๒๑.๓
- ^๔ อัครวิภาศ ความเป็นชาติโดยแท้จริง หน้า ๒๒๘

"...เราทุก ๆ คนยอมมีสิ่งที่จะต้องกระทำให้แก่ชาติแห่งเรา ควรเรา จะพยายามทำอย่างดีที่สุดของเราที่จะได้เพื่อประโยชน์แห่งชาติดีกว่า จะโทษผู้อื่นที่เขาไม่ได้กระทำก็งั้น..."^๑

"...เมื่อจีนเป็นเจ้าพวก ๑ ในวิชาแผ่นดินสยามเช่นนี้ เราก็กวจะพยายามรู้จักจีนให้ดีที่สุดที่ตนเองเขาจะยอมให้เรารู้จัก และควรเรา ผู้เป็นไทยจะตั้งใจเป็นกลางอย่างที่สุดที่จะเป็นได้..."^๒

" ถ้าตอบปัญหาที่กล่าวข้างบนนี้ ควรเรา จะหารือพจนานุกรมของเรา จะแปลว่าอย่างไร"^๓

" ยกเรื่องอื่น ๆ เสีย เรากวจะพิจารณาวิถีการที่จะอุดหนุน และบำรุงให้ศตวรรษต่าง ๆ ซึ่งโดยล้นเป็นของจำเป็นแก่ชีวิต มีอาหารและการนุ่งห่ม เป็นอาทิ และควรเรา จะพิจารณาต่อไป ถึงอุปนิสัยซึ่งควรจะดำเนิน เพื่อให้บ้านเกิดเมืองนอนของเราเป็นประเทศที่เลี้ยงตัวเองได้มากที่สุด โดยไม่ต้องพึ่งพาอาศัยประเทศอื่น"^๔

ข้อสังเกตที่กล่าวหาไว้ว่า ควรเรา ไหวหน้า ประโยกแทนที่จะใช้เรากว เหมือนกับที่ทรงไว้กับข้อความทั่วไป กล่าวคือ จะทรงใช้ ควร อยู่หน้าประธานของประโยกเพื่อการเน้นความเป็นพิเศษเพราะมีความสำคัญตาม เหตุผลที่ทรงกล่าวถึง โดยเฉพาะข้อความที่ทรงเสนอให้เป็นข้อปฏิบัติ นอกจากนี้ยัง ทรงไว้ว่า ควรจีน, ควรไทยเรา ไก่แก

^๑ อภิธาน เมืองไทยจงถนอเด็ก หน้า ๔๓ - ๔๔

^๒ ภูภาคผนวก ควรอ่านควยวิจารณ์ หน้า ๕.๑

^๓ อ.ค. หน้า ๑๑

^๔ อ.ค. หน้า ๓๔ - ๔๐

"...การแต่งงานของจีนนี้ ที่ฟังปรอดนา คือ ควรจีนจะฝังรกฝังราก
แนนนหาอยู่ในเมืองเรา แต่ความจริงกลับตรงกันข้าม..."^๑

" คำที่เขากล่าวเช่นนั้น เป็นภานิตซึ่งควรไทยเราจะพิจารณาอยู่เหมือนกัน..."^๒

๑.๒.๔ ประโยคชักความ หมายถึงประโยคที่มีส่วนประกอบของประโยค
ชักความกัน แต่สามารถเข้าใจความได้ทั้งประโยค เช่น

" หนังสือพิมพ์สยามออบเซอร์เวอร์ ในการที่สรรเสริญยกย่อง
คำทำนายของซาฟเจาในเรื่อง เมืองจีนในบทนำหนังสือพิมพ์ของเขานั้น
ทำให้ซาฟเจารู้สึกว่าเลือกขึ้นหนาอยู่บาง..."^๓

" เมืองไทยเกินพันสมัยควยความรวดเร็วอย่างน่าใจหาย. ...."^๔

" ความจริงนั้นความรุ่งเรืองออกจะทำให้เราก่อนข้างเสียคน..."^๕

"...การเลือกผู้แทนราษฎรก็เท่ากับเล่นละครตกอย่างไม้งั้น..."^๖

"...ในการโคที่เนื่องควยเงินแล้วจีนเบนไม่มีศีลมีธรรม ปรากจาก
เมตตการุณาภาพ อาจจะฉกฉวยควยความแจ่มใสยิ้มแย้มควยความ
เห็นว่าตัวเก่ง และอาจจะชะโมยถูกลอบมาเล่นโคควยอาการอันทารุณ
ร้ายกาจ เพราะเห็นแก่เงิน ๒ - ๓ เหยียด..."^๗

^๑ คุภาคนวค พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๘.๑๔

^๒ อักวพาหุ ความเป็นชาติโคยแท้จริง หน้า ๒๓๑

^๓ คุภาคนวค วังต้องกไทย หน้า ๑๘.๑

^๔ คุภาคนวค ไทยสมเป็นคนที่ไม่ฟังปรอดนา หน้า ๑๖.๑

^๕ อักวพาหุ เมืองไทยงตั้งเด็ก หน้า ๓๒

^๖ คุภาคนวค การกายหนาในเมืองจีน หน้า ๒๐.๑

^๗ คุภาคนวค พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๘.๑๘ - ๒๘.๑๘

" เป็นหน้าเสียใจอย่าง ๑ ที่คนเรายังรุ่งเรืองขึ้นเท่าใดก็ยิ่งเห็น
แก่ตัวมากวันเท่านั้น. ."^๑

ลักษณะประโยชน์หลักความ ถึงแม้จะประกอบด้วยข้อความที่
ขัดแย้งกัน แต่ข้อความก็สามารถสื่อความโดยตรงตามพระราชประสงค์ ของอัครราชทู
ที่ทรงต้องการจะถ่ายทอดความรู้สึกที่ไม่ทรง สอพระราชหฤทัยต่อเรื่องราวหรือเหตุการณ์
เหล่านั้น

๑.๒.๖ ประโยคสรุปความ หมายถึงประโยคที่มีคำรวมแทนสิ่งต่าง ๆ
ที่กล่าวมาข้างหน้าแสดงไว้ในตอนท้ายประโยค เชน

" ราชบุรุษโรภักดิ์ ชูบุรุษกิติ อินเคียกิติ ล้วนเป็นคนทางภาษาทั้งสิ้น..."^๒

" แต่ในพวกจีนแพะซัง เป็นส่วนมากนั้น ข้าเจ้ายังขอยืนยันว่าเขาเป็น
ชาวต่างชาติแท้จริงทั้งโดยกำเนิด โดยนิสัย โดยความเห็น โดยภาษา
และในที่สุดโดยความสมัครของเขา"^๓

"...ตามด้อยค่าของผู้เขียนเรื่องนี้ตั้งที่กล่าวนามมาแล้วนั้นเจ้าอัครราชทู
ตัวเพี้ย, เป็นที่รำคาญแก่คนทั้งหลาย, และในที่สุดนั้นเพี้ย."^๔

"...เกียรติคุณแจ้วเสียง ความซื่อตรงแลความสัตย์ ความรักแลความ
เมตตาปรานีอันเป็นน้ำเลี้ยงชีวิตของคนเราเหล่านั้นล้วนโค่เตรียมไว้พร้อม
เพื่อการบูชาพลีถวายพระเจ้าผู้เป็นเจ้าแล้วทั้งสิ้น..."^๕

^๑ อัครราชทู เมืองไทยจึงกินเถิก หน้า ๔๕

^๒ กุ. หน้า ๑๒

^๓ กุ. หน้า ๑๘

^๔ คุภาคผนวก เจ้าอัครราชทู หน้า ๒๓.๑

^๕ คุภาคผนวก พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๕.๒๐

๑.๒.๖ ประโยคซ้ำความ หมายถึง การซ้ำคำหรือข้อความในส่วนต่าง ๆ ของประโยค เพื่อการเน้นความ เช่น

"ข้าพเจ้าใครขอว่าถอยคำของคนซึ่งเป็นคนไทยโดยกำเนิด เป็นจีน โดยอาชิวะ เป็นอังกฤษโดยทะเบียนนั้น ควรผู้ที่เป็นไทยแท้จริงจะต้อง ซึ่งนำหนักใครตรงคูให้ทองแพแล้วจึงถอยเสีย..."^๑

"...เราต้องจำไว้ว่า ชาวต่างประเทศนั้นอาจจะเต็มใจอยู่ด้วย กับเรา กินข้าวกินน้ำกับเรา ค้าขายกับเรา และเป็นสหภาพกับเราก็ได้ แต่เราจะหวังว่าเขาจะตายด้วยเรานั้นไม่ได้..."^๒

ประโยคแรกเป็นประโยคซ้ำคำว่า "เป็น" แต่ในตอนท้ายจบประโยคด้วยการเน้นนำหนักท้ายประโยค ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของประโยคขึ้นต้นด้วยคำว่าถอย ประโยคที่สองเป็นประโยคซ้ำคำ "กับเรา," "ด้วยเรา" แต่ในตอนท้ายเป็นประโยคปฏิเสธที่มาขัดความกับส่วนประโยคซ้ำคำข้างหน้าด้วยคำเชื่อม แต่ยิ่งทำให้ความหมายเด่นชัดยิ่งขึ้นถวญความขัดแย้งดังกล่าว

"...จีนผู้นี้ถวญเอาโลกาศในการที่เป็นครู เพื่อความไม่ชอบไทยให้เกิดขึ้นในหมู่อจีน; คือ เขาแสดงโอวาทเตือนนักเรียนนอญมิได้ซาคให้รู้ตนว่าเป็นจีน, ให้รักชาติจีน, ตั้งมั่นหงเป็นจีน และว่าไม่ต้องนับถือธรรมเนียมโคนนอกจากของจีน และไม่ต้องอยู่ในกฎหมาย นอกจากกฎหมายจีน..."^๓

จากข้อความที่ทรงซ้ำคำว่า "จีน" เห็นได้ชัดเจนว่าทรงต้องการจะเน้นเพียงโค และถวญอารมณ์เขนโค และอีกประโยคหนึ่งก็เขนกัน

^๑ อัครพาท เมืองไทยจึงค้นเกิด หน้า ๓

^๒ ก. หน้า ๔๐

^๓ ฎภาคผนวก ไม่ชอบไทย หน้า ๑๔.๑

"... เช่นกันว่า เมื่อจีนแต่งงานกับหญิงไทย หญิงนั้นก็กลายเป็นจีน และประพฤติกตามแบบแผนชนมธรรมนิยมของจีนทุกอย่าง ส่วนลูกนั้นก็กลายเป็นจีนไป..."^๑

๑.๒.๗ ประโยชน์ทางความ หมายถึง ประโยชน์ที่มีการลงความไต่เนื่อความเกี่ยวโยงกัน, โดยส่วนใหญ่จะไล่สืบชานุกู เช่น ฉันโค ... ฉันนั้น, อูปมาฉันโค ... อูปมาฉันนั้น, ฉันโค ... นั้นเอง, เขื่อโค ... เมื่อนั้น, เมื่อ ... ก็, เทาโค ... เทานั้น, คังท้าวอย่าง

สืบชานุกู ฉันโค ... ฉันนั้น

"... เพราะฉะนั้นก็เป็นธรรมดาอยู่เองที่กนหนุมเหล่านีไ้พากันลงเนื่อเห็นว่าสิ่งใดที่ทำความเป็นใหญ่แก่การวากิจยุโรปและอเมริกาได้ฉันโค ก็คงจะทำความเป็นใหญ่ให้แก่ประเทศบ้านเมืองของกนโคฉันนั้น..."^๒

"... กนเยอรมันอะเมริกานั้นยอมเป็นเยอรมันหรืออะเมริกั้นโคตามโอกาสอันเหมาะแก่ความสะดวกของเขาคฉันโค ข้าพเจ้าก็มีความเกรงอยู่ว่าพวกจีนในสยามก็อาจเป็นจีนหรือไทยตามโอกาสอันเหมาะแก่ความสะดวกของเขาคฉันนั้น"^๓

"... ความประพฤติกึ่งหวงอย่างนี้ สากเราโดยมากเข้าใจไม่โคฉันโค การที่ผู้ท้าวตนวากิจจะฉลาญชาติลง เช่นนั้นเราก้เข้าใจไม่โคฉันนั้น"^๔

^๑ดูภาคผนวก ชากยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๕.๑๔

^๒อัสวาทุ เมืองไทยจงกนโค หน้า ๔๖

^๓ดูภาคผนวก ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา หน้า ๑๖.๓

^๔ดูภาคผนวก รักชาติหรือกลางชาติ หน้า ๑๑.๑

สันธานกู อูปมาฉน์โค ... อูปมายฉน์นั้น

"... เรื่องพระเจ้าอชาตศัตรูกับเทวทัตที่แสดงมานี้ มีอูปมาฉน์โค ผู้หลง
เชื่อถ้อยคำของนักพูดสอนอุคตริในการเมือง ก็อูปมายฉน์นั้น..."^๑

สันธานกู ฉน์โค ... นั้นเอง

"... ในสหพันธรัฐอะเมริกาชาวอะเมริกันผสมอูปมาฉน์โค ในเมืองไทยเรา
เวลานี้ก็มีบุคคลอยู่จำพวก ๑ ซึ่งรู้จักภูมิใจในการเรียกตนว่าไทยผสม คือ
ชาวเจ้า กล่าวถึงจำพวกที่เรียกตนว่า 'จีนโนสยาม' หรือ
'สยามจีนางกูร' นั้นเอง"^๒

สันธานกู เมื่อโค ... เมื่อนั้น

"... เมื่อเขาทั้งหลายโคทำอย่างที่ว่ามานี้แล้ว เมื่อโค เมื่อนั้นแหละไทยเรา
จึงจะสามารถรับเขาโคด้วยความเต็มใจว่าเขาเป็นคน ๑ ในพวกไทยเราโดยแท้."^๓

สันธานกู เมื่อ ... ก็

"เราดูเหมือนจะลืมเสียว่า เมื่อไม่มีคนซื้อแล้วก็ต้องยอมไม่มีคนขาย..."^๔

สันธาน เท้าโค ... เท้านั้น

"... กล่าวคือการที่เราต้องอาศัยความช่วยเหลือแห่งชาวต่างภาษานั้น
เป็นความหลง ซึ่งถ้าเรายังทิ้งไว้ไม่บันดาลให้สูญสิ้นไปเสียนาน เท้าโค
ก็จะยิ่ง เขาลึกซึ้งและยากที่จะทำให้สิ้นไปได้มากขึ้น เท้านั้น"^๕

^๑ คุฎภาคผนวก พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๘๕.๑๔

^๒ อัคราสาธุ เมืองไทยจริงคืนเด็ก หน้า ๘๖

^๓ คุฎภาคผนวก ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา หน้า ๑๖.๓

^๔ คุฎภาคผนวก รักชาติหรือล้างชาติ หน้า ๑๑.๑

^๕ อัคราสาธุ ความเป็นชาติโดยแท้จริง หน้า ๒๒๐

"...ถ้าเราหรือสิ่งของเหล่านี้จากต่างประเทศมากขึ้นเท่าใด ของ
ทั้งสองสิ่งนี้ก็จะทำให้เมืองไทยเราน้อยลงเท่านั้น..."

อัครมหา พงษ์ในประโยชน์กวางความเพื่อการเนนความ
เพราะคำสันธานจะโยงขอความใหลอยากทราบถึงอีกขอความหนึ่ง ซึ่งจะตามมา
ข้างหลัง เป็นการ เนนนำหนักสำคัญใหลหายประโยชน์อีกลักษณะหนึ่งด้วย

ลักษณะประโยคทั้ง ๓ ประเภท ทุกประเภทพระบาทสมเด็จพระ
พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเลือกใหลให้เหมาะแก่เนื้อความที่ทรงต้องการแสดง
ออกในพระราชนิพนธ์บทความของพระองค์ แก่พระราชประสงค์ที่สำคัญของประโยค
ทุกประเภทเพื่อการเนนความ ใหลขอความนั้นชัดเจน กระจ่างในความหมายและ
นำเสียงอารมณ์ของพระองค์ รั้งก็ทรงกระทำใหลอย่างดียิ่ง

ทั้งการสรรคำและแบบประโยคในลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้
เป็นภาษาที่ อัครมหา พงษ์คัดเลือกแต่ที่ทรงเห็นว่าเหมาะสำหรับพระราชนิพนธ์
บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีนโดยเฉพาะ ทั้งนี้เนื่องจากพระราชนิพนธ์บทความ
ดังกล่าว ทรงพระราชประสงค์จะตอบโต้ ถัดค้าน คำตั้น และเสนอแนะถึง
ชาวจีนและชาวไทยเป็นสำคัญ จึงจำเป็นจะต้องมีทั้งความรุนแรงและความสุภาพ
ประกอบกัน กังปรากฏอยู่ในการจำแนกใหลข้างตน

๒. สำนวนโวหาร

อัครมหา พงษ์พระราชนิพนธ์บทความใหลสำนวนโวหารเพื่อเปรียบเทียบใหล
ขอความที่ทรงเสนอมีความชัดเจนยิ่งขึ้น พระองค์ทรงใหลสำนวนโวหารใหลคมจก
คมคายโดยเฉพาะเมื่อทรงตำหนิชาวจีนอย่างรุนแรง ทำให้ผู้อ่านทราบความรู้สึกของ
พระองค์ใหลอย่างแจ่มชัด และยังเป็นผลใหลผู้อ่านเกิดความรู้สึกอารมณ์เนนเดียวกับ
พระองค์อีกด้วย อัครมหา พงษ์ใหลสำนวนโวหาร ๕ ลักษณะ ดังนี้

๒.๑ อุปมา (Simile) คือการกล่าวที่นำเอาสิ่งสองสิ่งมาเทียบกัน แต่
 สิ่งทั้งสองนั้นเป็นคนละเรื่องกัน อิศวราช ทรงใช้สำนวนโวหารประเภทอุปมาโดยมี
 คำเชื่อมในการเปรียบเทียบ ได้แก่

ราวกับ เช่น

"...ในชนเมื่อเมืองจีนไคกำลังตกอยู่ในที่ลำบากราวกับคนที่น่าจนท่วมจมูก
 อยู่แล้ว พวก 'รักชาติ' ยังจะช่วยกันหาหนทางไปอีกฤ?"^๑

"ยังมีบุคคลอีกจำพวก ๑ ซึ่งร้ายที่สุดราวกับมารประจันโลก, คือ
 พวกที่เป็น นักการเมืองโดยอาชีพ..."^๒

ประดุจ เช่น

"...จึงต้องนับว่าพวกจีนโดยทางตรงแลทางอ้อมยอมตายเพื่อซึ่งความสมบูรณ์ของ
 ประเทศที่เขาไปอาศัยอยู่ชั่วครานั้นประดุจตัวบางที่คอยเลือกแห่งคนนั้น"^๓

เหมือน เช่น

"...เมืองไทยก็มีเจ้าลัทธิอยู่เหมือนกันเช่นนั้นฤ? นั่นแหละข้าพเจ้าก็ไม่สู้
 จะแน่ใจนัก และเหมือนยิ่งขึ้นในเรื่องเทพภิรมย์ฝรั่ง ข้าพเจ้าออกอยากจะ
 เปล่งอุทานออกมาว่า 'ผู้พิศฟอกแพะ' ก็โลกดั้นเลื้อยของเจ้าลัทธิ..."^๔

^๑ดูภาคผนวก รักชาติหรือล้างชาติ หน้า ๑๑.๒

^๒ดูภาคผนวก อันตรายแห่งความเข้าใจผิด หน้า ๑๒.๑

^๓ดูภาคผนวก พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๕.๒๒

^๔ดูภาคผนวก เจ้าลัทธิ หน้า ๒๓.๒

กลายเป็น

"...ข้าพเจ้าไม่รู้ชื่อเล่นของปลาเลย เพราะข้าพเจ้าตั้งใจจะจำคำ
ทรง ๆ จิ้ง ๆ และคำเช่นนี้ยอมกลายเป็นสัตว์อื่นขมอยู่บ้าง"^๑

เปรียบเทียบ

"...และคนที่พำตัวเป็นทั้งสองอย่างเช่นนี้โดยมากมักจะเป็นทั้งสองอย่าง
คนอันนี้เปรียบเทียบกันบ้างเปลี่ยนสีให้เหมาะแก่ชีวิต ในเวลาที่เขาน่า
อยู่ในหมู่ไทยก็เป็นไทยครั้นเข้าไปในพวกจีนก็เป็นจีน..."^๒

เทากับ

"...การที่หมอรุ่นส่งโทรเลขไปให้, เทากับออกมาเล่นตลกตลกหน้า
ตลกหน้า, มีแต่เราหัวเราะเย้ยหยันกันไปเท่านั้น."^๓

"...ในที่นี้มันยึดเยี่ยกันอยู่เป็นหมู่ไทย จึงเมื่อให้พิจารณาแล้ว
ก็เหมือนกับอยู่ในเมืองจีนทุกประการไม่ผิดอะไรเลย. เทากับไม่ได้
ข้ามมหาสมุทรไปเลยที่เดียว. ..."^๔

"...เยอรมันฉลาดพอที่จะเข้าใจข้อนี้ จึงได้แต่งจาระบุรุษไปเพื่อ
ทำการช่วยเป็นสามัคคีกันใจเธอ, เทากับเขาไปช่วยให้พวกหัวหน้า
คณะกรรมกรมีอุดมคติอันประเทืองทั้งหมด..."^๕

^๑ กุลาคนวอก ไทยสมัย หน้า ๑๐.๑

^๒ อีควาตุ เมืองไทยจริงตม. หน้า ๑๖

^๓ กุลาคนวอก รุณย์ เชน. หน้า ๖.๘

^๔ กุลาคนวอก ปรุณนายคูรี่ (ชาวอะเมริกา) หน้า ๕๖.๑

^๕ กุลาคนวอก อังตรายแห่งความเข้าใจผิด หน้า ๑๐.๓

อุปมาที่อู่ท้าวทูล ทรงใช้ในพระราชนิพนธ์บทความ ทรงใช้แล้วทำให้
ข้อความที่ทรงตบถกจะสื่อสารยังผู้อ่านนั้นชัดเจนขึ้นเป็นอันมาก เช่นทรงเปรียบเทียบ
สภาพของประเทศจีนกำลังลำบากกับคนที่จะจมน้ำแล้วยังมีคนจะกดให้จมเร็วขึ้นอีก การ
เปรียบเทียบนี้ ทำให้เข้าใจในเหตุการณ์และลักษณะของประเทศจีนได้อย่างแจ่มชัดกว่า
คำพูดที่เป็นธรรมดาเป็นอันมาก และในบทอุปมาอื่น ๆ ก็เช่นกัน

๕.๒ อุปลักษณ์ (Metaphor) หมายถึง การนำชื่อ กิริยาอาการหรือ
ลักษณะของสิ่งหนึ่งไปใช้กับอีกสิ่งหนึ่ง อู่ท้าวทูลทรงใช้สำนวนโวหารประเภท อุปลักษณ์
นี้เป็นจำนวนมาก โดยทรงใช้คำ เป็น ในการเปรียบเทียบกับทรงใช้โดยกล่าวถึง
ส่วนที่ถูกเปรียบเทียบ ๆ เลย เช่น

"... ใจไทยผสม หรือ จีนในสยาม" ซึ่งแท้จริงในใจเป็นชาวต่างชาติ
กล่าวชักชวนให้ตัวท่านผู้เป็นไทยแท้ ๆ ไปเข้า เป็นพวกกึ่งควากับเขา..."^๑

" เงิน.. นี้แหละ เป็นหัวใจของจีน..."^๒

" เหตุใดหนอ คนบางจำพวกจึงไม่เข้าใจเลยว่า รักชาติ กับ ล้างชาติ
เป็นของที่ใกล้เคียงกันมาก ... หรือคนจำพวกนี้เขาจะ เป็นอย่างคนจีน..."^๓

"... เป็นสำนวนและโวหารพุ่งสร้าวยาว เป็นน้ำท่วมทุ่งตามแบบของ
ขุนยี่เซิน..."^๔

"... ตามล้อยคำของผู้เขียนเรื่องนี้ทั้งที่กล่าวมาแล้วนั้น เจ้าลัทธิ
เป็นตัวเสียดสี, เป็นที่รำคาญแก่คนทั้งหลาย..."^๕

^๑ ภูภาคผนวก ไทยผสม หน้า ๑๐.๒

^๒ ภูภาคผนวก พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๕.๒๐

^๓ ภูภาคผนวก รักชาติหรือล้างชาติ หน้า ๑๑.๑

^๔ ภูภาคผนวก ขุนยี่เซินพุ่งสร้าวยาว หน้า ๒.๑

^๕ ภูภาคผนวก เจ้าลัทธิ หน้า ๒๓.๑

"... หากไทยผสม หรือหนังสือพิมพ์ที่เป็นปากของพวกเขา..."^๑

"... ขอให้คิดว่าการที่มาและวังแกชวากยวนั้นรัฐบาลเสี่ยจะได้อวด
อย่างไบบ้าง พงเมืองคันทันไมได้เขาจะขึ้นได้โดยวิธีมากคนตมแดงคน"^๒

"... พวกจีนได้ไปพบแควตียุโรปและอเมริกาพูดกันตะโกนกัน จึงได้มา
ลงเนื้อเห็นว่า ที่เขามีความรุ่งเรืองนั้นคงเป็นโดยวิธีผู้มาก ๆ นี้เอง..."^๓

"... ท่านอาจารย์โนโบราชมัยซึ่งแดงกัมภีร์นั้นฉันและสั่งสอนตามกัมภีร์นี้
มีความประสงค์อย่างหนึ่งกล่าวคือ เพื่อผูกพวกยิวไว้ให้ดำรงคงอยู่เป็น
โคตรเดียวภาษาชาติเดียว..."^๔

"... การที่ราคาสูงเกินกว่าราคาของตนเองเป็นลักษณะแห่งขุนยักเซน
และสวนกิมยี่ของเขา..."^๕

"... อาจารย์เทศน์ยวนจึงคิดว่าควรจะกวาดเชื้อสายเสียให้สิ้นเชิง
ดีกว่าแล้วจึงคอยตั้งตนใหม่..."^๖

"... พอสุราร่วงล้าตกลงไปแล้วไมช้า ก็ทำให้สมองของรายหนุ่มผู้นั้น
สว่าง..."^๗

^๑ดูภาคผนวก ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา หน้า ๑๖.๔

^๒ดูภาคผนวก พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๕.๑๑

^๓ฉิวซาหุ เมืองไทยจกกันเกิด หน้า ๔๗

^๔ดูภาคผนวก พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๕.๕

^๕ดูภาคผนวก ขุนยักเซนฟ่งสราน หน้า ๖.๓

^๖ดูภาคผนวก การภายในในเมืองจีน หน้า ๒๐.๒

^๗ดูภาคผนวก กิมยี่มีครู หน้า ๑๔.๓

อัครพาทู นอกจากจะทรงใช้ อุปลักษณะในข้อความสั้น ๆ เป็นส่วนใหญ่
แล้วยังทรงสามารถใช้ อุปลักษณะ ในข้อความยาวเป็นเรื่องราว ได้แก่

"...ราชาธิปไตยอันไร้อาณาแคว้นความสามารถได้ถูกไล่ออกไปแล้วก็ไม่มี
คนผู้หนึ่งซึ่งไม่สามารถเหมือนกัน ได้เข้ามาแทนที่ ท่าเอะอะคังคังควาย
สำเนียงเสียงคหาโท ซึ่งกันแลกัน. ยกไว้แขวนไขว้และเสนาบดี
อีกสองสามคนไม่มีใครใญ่กว่าจะทำอะไรนอกจากจะ เฟ้อพลาญและบรรยาย
คำราวาคทุกแก และหมอบนุสนัต เสนเองแหละเป็น เจ้าตำราบรมเอก
และเป็น บรมนักรุก อยู่ในขณะนั้น จนกระทั่ง ยวนไขว้ เรา หนวกหู ต้อง เชิญ
ให้หลีกไป"^๑

ส่วนนวนโวหารประเภทอุปลักษณะนี้ ถึงแม้ไม่ไกลจากถึงสิ่งที่ต้องการกล่าว
แต่สิ่งที่กล่าวเปรียบก็สามารถที่จะเข้าใจความได้ชัดเจนดี โดยอาศัยเรื่องราวและ
เหตุการณ์ประกอบในการตีความอุปลักษณะนั้น ส่วนอุปลักษณะของ อัครพาทู นอกจาก
จะเข้าใจในความหมายตามคำแล้ว ยังสามารถแสดงถึงน้ำเสียงของพระองค์ที่ทรง
กล่าวถึง ไทยยสม กับคังควาย, เงินกับหัวใจของจีน, เจ้าลัทธิ กับ ตัวเพี้ย
เป็นต้น และโดยเฉพาะเมื่อทรงกล่าวถึง ขุนยัคเวณ กับ โวหารนำหวมทุ่ง
การตีราคา, ท่าเอะอะคังคัง, เจ้าตำราบรมเอก

๒.๓ คำกล่าวที่มีมาก่อน และเรื่องราวเปรียบเทียบ (Allegory, Parable)
หมายถึง ส่วนนวนโวหารที่ยกกล่าวที่เคยมีมาก่อน หรือเรื่องราว, เหตุการณ์
โดยอาศัยความคล้ายคลึงกันมาเปรียบเทียบกัน อัครพาทู ทรงใช้ส่วนนวนโวหาร
ประเภทนี้ ได้แก่

^๑ดูภาคผนวก การภายในเมืองจีน หน้า ๒๐,๑ - ๒๐,๒

๒.๓.๑ คำกล่าวของไทย ไคแก่ คำพังเพย เช่น

" ในสมัยนี้มีคนอยู่บางจำพวกไม่ว่าในประเทศใดซึ่งได้ชื่อว่า
'รุ่มรวยมานาน' หรือ 'พึ่งไม่ไคสรพจับไปกระเดียด: ..."^๑

"...ส่วนฝ่ายผู้ชายที่ยอมตัว เป็นเซยจะรักหญิงหรือรักเงินก็รู้ไม่ได้
เพราะนางชอบกลางบว;..."^๒

"...ปรากฏว่า มีพวกสมุนของหมอขุนยักเซนกำลังทำศึกลอย
คือ ตั้งใจจะเสียมเขาควายให้ชนกัน..."^๓

" อนึ่ง ถ้ามีความกักต้อชาติจริงแล้ว ต้องงกคำพูดว่า
ไม่ไคงการอะไรของข้า: ..."^๔

"...แต่ในสมัยที่จีนไคกระโคคขึ้นสู่ความ 'ศรีวิไลซ์' ในลัคนีวมือเดียว
โดยวิธีตัดนมเปียทั่วไป..."^๕

" ถ้อยคำเหล่านี้ ข้าพเจ้าตั้งใจกล่าวให้คนไทยที่รวมชาติและมีความ
จงรักภักดี ข้าพเจ้าไม่ไคตั้งใจจะเสียมเขาควาย (หรือสัตว์อะไรอื่น ๆ) ทั้ง..."^๖

^๑ดูภาคผนวก อันตรายแห่งความเข้าใจผิด หน้า ๑๒.๑

^๒ดูภาคผนวก ความเจริญของการค้าขาย หน้า ๑๓.๒

^๓ดูภาคผนวก รักชาติหรือล้างชาติ หน้า ๑๑.๑

^๔อัครพาทู ความเป็นชาติโดยแท้จริง หน้า ๒๒๔

^๕ดูภาคผนวก ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา หน้า ๑๖.๑

^๖ฉ.ค. หน้า ๒๓๒

๒.๓.๒ คำกล่าวของทางประเทศ ไคแก่

"...แต่ข้าพเจ้าไม่ขอมองนามออกไปตรง ๆ ว่าใครคือใครเพราะตาม
 ภามิตของท่านจินตกระวีเชกสเปียร์ท่านยอมว่า "การเปรียบเทียบ
แปนของทีนาร่ากา"..."^๑

และเมื่อทรงกล่าวถึงผู้นำในเมืองจีนขณะนั้นซึ่งกำลังแย่งชิง
 ตำแหน่งความเป็นใหญ่กันอยู่ระหว่าง ซุนยัตเซนกับยวน ซีไฮ และทรงสรุปว่า

"...คำเตือนสติข้าพเจ้าจะขอกล่าวตามคำแนะนำอันกมคายของคอกเบร์รี
 ซึ่งให้ไว้แก่ เวอร์ยีส ในบทละครของท่านจินตกระวีเชกสเปียร์ว่า "ธรรมคา
มาตัวเดียวจะชี้ข้างหน้าทั้ง ๒ คนไม่ได้ คนหนึ่งต้องอยู่ข้างท้าย."^๒

อีกว่าหาฯ ทรงริเริ่มการเสื่อป่าและทรงสนพระราชมุทิตยเป็น
 อย่างยิ่ง ไคทรงนำเอาภามิตของเสื่อป่ามาปรากฏในพระราชนิพนธ์บทความความว่า

"แม่หวังคังส่งบ จงเตรียมรบให้พร้อมสรรพ" สุภาษิตนี้ถึงใจจะจืดและ
 สามีก็จริง แต่เป็นสุภาษิตซึ่งมีความจริงแท้ภายในนั้น จงเตรียมไว้ให้พร้อม
 นี้เป็นภามิตอันดี ซึ่งนายพลโทยาเคอไปเวด ได้เลือกสรรมาใช้เป็นสุภาษิต
 ของลูกเสื่ออังกฤษ..."^๓

และเมื่อจะทรงกล่าวถึงวิธีการหาเงินของยิว และการ เตบ ของจีน
 พระองค์มักก็จะทรงกล่าวถึงภามิตของสกอตคนหนึ่งว่า

^๑ดูภาคผนวก วังตองกัใหม่ หน้า ๑๔.๑

^๒ดูภาคผนวก การภายในในเมืองจีน หน้า ๒๐.๖

^๓อีกว่าหาฯ เมืองไทยจงกันเด็ก หน้า ๘ - ๘

"... แลสิ่งเกิดตามความประหลัดในกิจการทั้งปวงดูเหมือนเขาจะถือตามภานิต
าา "ผลที่สกลยอมเป็นขอแก้ตัวแห่งผู้ประหลัด" (คือเมื่อมุ่งลืออยู่แล้วถึงแม้จะ
ไรทางอันชั่วในความคิดของเราก็สำเร็จดังมุ่งหมายเป็นที่ตั้ง) ดังนี้..."^๑

สุภามิกของภคชนาคริสต์คนหนึ่ง ว่า

"...พระเยซูจึงกล่าวแก่เขาสาวกต่อไปว่า "คุณทราบทั้งหลาย อันผู้มี
ทรนนั้นยากที่จะไปสวรรค์ได้ และเราขอกล่าวแก่ท่านทั้งหลายว่าถ้า
อันผู้จะลือคุณเช่นนั้น จะง่ายกว่าการที่ผู้มั่งมีจะไปถึงวังเพชอาณาจักร
แห่งพระเจ้าเป็นเจ้า" ฯ"^๒

๒.๓.๓ ยกเรื่องราวที่มีมาจนแล้ว ไคแก่

"... เรื่องพระเจ้าอราคัสกับพวกที่ แสดงมานี้ มีอุปมาอันใด ผู้หลงเรือ
กอยคำของนักพูดสวนอัครีในการเมือง ก็อุปมาอันนั้น..."^๓

" ข้อที่ว่าเงินเป็นหัวใจของพวกยิวอันนับได้ทั้งหลายร้อยปีนั้น จะเห็นได้
ความพวงมาการของเขาเองที่ปรากฏในคำภีร์ของเขา ขอให้อ่านเรื่องโมเสส
กับพระโคทองเป็นตัวอย่าง..."^๔

"... แดแท้จริงการที่พวกยิวเป็นทุกเทศนั้นก็ไม่ใช่ยิ่งไปกว่าที่พวกยิวเป็น
คริสต์ทั้ง พวกยิวกลับคำสั่งสอนของพระเยซูคริสต์ในเรื่องความโลภไม่ลงอันใด
จึงได้รับปฏิบัติตามพระบรมพุทโธว่าแท้จริง ถึงความความโลภไม่ได้อันนั้น ฯ"^๕

^๑ดูภาคผนวก สาถยิวแห่งมูรเวท หน้า ๒๕.๑๒

^๒ดู หน้า ๒๕.๕

^๓ดูภาค ความเป็นชาติโลกแห่งจริง หน้า ๒๒๐

^๔ดู หน้า ๒๕.๘

^๕ดู หน้า ๒๕.๑๘

๒.๓.๔ สมมุติเหตุการณ์เรื่องราว ไค่แก

"...สมมุติว่าข้าพเจ้าไค่แกเป็น "สิง" และภายหลังข้าพเจ้าอยากจะเป็น "คน" ข้าพเจ้าก็คงจะไม่เรียกตัวข้าพเจ้าว่า "สิง - คน" ข้าพเจ้าคงจะเรียกตัวข้าพเจ้าว่า "คน" เฉย ๆ และปล่อยให้คนอื่นเขาวินิจฉัยเอาเองเถิดว่าข้าพเจ้าประพฤตินั้นเป็นคนแท้หรือไม่ใช่"^๑

อัครราชทูต ทรงไม่พอพระราชนัดต้อยอย่างยิ่งในการที่จีนเกิดในเมืองไทยไม่ยอมเรียกคนว่าเป็น ไทย แต่คำเดียว ที่ต้องการจะเรียกคนว่า จีนโนสยามหรือสยามจีนานุกร ดังนั้น อัครราชทูต จึงต้องทรงสมมุติเรื่องราวเพื่อเป็นการเทียบเคียงให้ชัดแจ้ง และในทางตรงกันข้ามถ้าไม่ยอมเป็นไทยก็ให้รับว่าเป็นชาวต่างชาติเสียเลย ซึ่งพระองค์ทรงสมมุติว่า

"...ถ้าข้าพเจ้าเองไปอยู่เมืองจีน ข้าพเจ้าจะไม่รือร้อที่จะรับว่าเสียชาวต่างชาติเลย และจะมีความภาคภูมิใจที่จะรับเสียควย แมงแกวแหวนเงินทองในเมืองจีนทั้งหมดก็ไม่สามารถที่จะทำให้ข้าพเจ้าปลงใจเป็นจีนได้ เพราะฉะนั้น เหตุใดข้าพเจ้าจึงจะไปนึกให้จีนเขาเต็มใจสมัครเป็นไทย"^๒

และไค่ทรงกล่าวถึง ชาวต่างชาติและเจ้าของประเทศ ทรงสมมุติเปรียบเทียบว่า

"...ราวกับคนโคยอนไม่มีเลยที่จะรอบตัวเพื่อยี่งคงกินเขาในนาเขาแล้วหนีไปตั้งในนาแห่งแล้งไม่มีผลอันใด วันประเทศก็หาไม่ใคร่เลยที่อินคีร์บรองคนต่างชาติที่มุ่งหมายแต่จะเอาประโยชน์ให้มากที่สุดแล้วกลับออกไปเสียโดยไม่มีที่ความตั้งใจจะทดแทนคุณกันนั้น ๆ ..."^๓

^๑ดูภาคผนวก ไทยผสมเป็นกนที่ใบซึ่งปราณนา หน้า ๑๖.๒

^๒อัครราชทูต เมืองไทยวงศ์นเถิด หน้า ๑๘

^๓ดูภาคผนวก พุกยิวแห่งบูรพพิศ หน้า ๒๖.๑๘

และนอกจากนี้ อักวีพาดู ทรงสมมุติเรื่องราวค่อนข้างยาวเพื่อเป็น
การเปรียบเทียบว่า ชาวียวมีการประหลาดตัวอย่างไรถึงต้องถูกรังแกและถูกรังเกียจจาก
เจ้าของประเทศ ทรงสมมุติเรื่องราว

" ความรู้สึกยี้ดมันในโคตรหอย เป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่ง แต่ถ้ายุคสมัยนั้น
มีอยู่มากเกินส่วนจนกลายเป็นเรื่องรำคาญแหวง เจื่อนขานแหวง คุณสมบัตินั้น
ยอมนำมาเตือนร่ายแกตัวเท่านั้น ๆ ความมีอายุนึงมาตั้งบำเพ็ญอยู่ใน
ถนนเกี่ยวกับท่านผู้อ่าน ชายผู้นั้นกล่าวอวย เป็นเนื่องนี้จว่า "การที่เข้ามาอยู่
ในหมูเจ้านั้นไม่ใช่เรา เราชอบพอกับเจ้าดอก เป็นควยซาไปมีที่อะอยู่เท่านั้น
ถึงแม้เขาจะดูดีว่าเจ้าเป็นคนเลวกว่าเขา เขาก็จำใจสมาคมกับเจ้า เพราะเขา
จะอยู่ไม่ไกลนอกจากที่จะโคเอาไครยเอา" เช่นนี้ ท่านจะมีความรู้สึกอย่างไร
บางที่ชายผู้นั้นจะมีโคกล่าวอะไรนอกจากความจริงใจแต่ท่านก็คงจะไม่ชอบเขา
เพราะเหตุนี้คนออกจริงดูไม่ และถึงแม้ว่าท่านจะสามารถอดกลั้นโหระของ
ท่านไว้ได้ก็ แต่ถาหากว่ามีเพื่อนมาของทานคนหนึ่ง ออกมาตะอายชาย
คนนั้น เพราะมันอวดดีเช่นนี้ ท่านจะอุสาตลงบารวยมันเจียวถ้า ท่านคงจะไม่
แกล้งใจว่า 'สมนำหน้ามันอายอวดดี' แลวกัเลยทำเป็นมีธุระเกินไปที่จะ
เห็นว่าวายคนนั้นมันถูกเต้..."

๒.๓.๘ การคิดแปลงขอความที่รู้จักกันที่อยู่แล้ว ส่วนนวนโวหารลักษณะนี้
วิภา กงกะนันทน์ เรียกว่า ปฏิรูปพจน์ (Allusion) ^๒ อักวีพาดู ทรงคิดแปลง
ขอความโดยทรงเติมเติมดังนี้

" โบราณท่านว่า 'ตบมือข้างเดียวไม่ดัง' เพราะฉะนั้นเราจะเอามือ
ของเราใส่กระเป่าเสียดีกว่า จะได้ไม่ต้องเจ็บมือ"^๓

^๑ ศึกษาคณนวก ชวดยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๕.๘
^๒ วิภา กงกะนันทน์ วรรณคดีศึกษา หน้า ๘๖
^๓ ศึกษาคณนวก ถ้อยแผนโบราณ หน้า ๘.๑

" แต่ภานิตฝรั่ง เขายอมมีอยู่นั้น ๑ สิ่งทีพอใช้ ก็ขอเขากล่าว 'คนตาบอด
 ใด ๆ ก็ไม่บอดเท่าคนที่ไม่ต้องการดู คนหูหนวกใด ๆ ก็ไม่หนวกเท่าคนที่
 ไม่ต้องการฟัง' คังนี่ถาจะถาจากภานิตอนันนี้ก็ไควว่า 'คนเข้าใจผิด
 ใด ๆ ก็ไม่เท่าคนที่ไม่อยากเข้าใจ!'..."^๑

"...และถาจะถาถากันอย่างไวหารช่างไทยเราโดยยอ ๆ ก็ถาว่าไควว่า
 เราอยู่ในเรือคำเดียวกัน เพราะฉะนั้นถาจะถาช่วยกันพาย ถาแม่
 ไม่พาย ถิงแมวจะไมเอาขึ้นราน่าเป็นแต่เพียงนั่งอยู่เฉย ๆ ก็หนักเรือ
 เปล่า ๆ อาจจะทำให้เรือแควนธาไปไควเป็นแน่แท้ เพราะฉะนั้นถองเลือก
 เอาอย่างหนึ่ง ถาจะพายก็จับพายขึ้น และถาเฉยนายพายหรือถาจะ
 ไม่พายก็ขึ้นเรือหรือถองวายน่าไปตามลำพังเด็กถายมานั่งอยู่ในเรือของไทยเรา
 ไทหนักเรือเลย ถาเราถองการของหนักสำหรับเป็นระวางถางเรือของเรา
 ก็เอาถอนหินคักว่า เพราะมันไม่มีเสียงที่จะส่งอวตติเฉยงนายพาย"^๒

"...ถวยเหตุว่าซาพเจ้าไม่มีสาเหตุถอนเคื่องรัฐบาลเป็นส่วนถัวถัว ๆ ไป
 หรือริษยาซาพการถูหนึ่งผู้ใดโดยเฉพาเลย เพราะฉะนั้นซาพเจ้าจึงไม่มี
 ความจำเป็นที่จะเอาโคลนเที่ยวปายหนาถูอนซึ่งเป็นการเล่นที่ซาพเจ้าไม่เห็น
 สนุกเฉยแต่ไรมาแล้ว เพราะเหตุว่าคนโกที่เล่นของโสโครกถักถักจะถอง
 เปื้อนโสโครกเองเท่ากัถูที่ถูกปาย"^๓

ข้อความนี้ อัสวพาหุ ทรงคักแปลงจากพังเพยที่ว่า

"สาถนารถกัน"

^๑ศุภาคถนวก ไทยถสม หน้า ๕๐.๑

^๒อัสวพาหุ ความเป็นถาติโดยแท้จริง หน้า ๒๓๑

^๓อัสวพาหุ เมืองไทยจถันถेत หน้า ๓๘

๒.๔ ขั้นไคลแมกซ์ (Climax) หมายถึง การลำดับความจากสามัญ
 ไทคอยเพิ่มขึ้นตามลำดับ จนถึงลำดับสูงสุด และแต่ละขั้นของความจะต้องขัดแย้งกับ
 ความที่มาจากหน้า อักวาทุตรงใจ ไทแก

"...ถ้าหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น จะไม่ตอบโดยยืดยาว ข้าพเจ้าจะมีความ
 ประหลาดใจมาก และถ้าหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นจะแสดงความเห็นหรือเหตุผล
 ฝั่งนอกเหนือออกไปจากความเห็นที่ข้าพเจ้าวางใจอย่าง เกาตามเคยนั้นแล้ว
 ข้าพเจ้าก็จะยิ่งประหลาดใจหนักขึ้นอีก..."^๑

ข้อความข้างต้นนี้ อักวาทุตรงใจกล่าวให้เกิดความขัดแย้งกันในลักษณะ
 ท่าทายและเหน็บแนม และในเรื่องเดียวกันก็มีลักษณะเหน็บแนมเช่นกันว่า

"...ตามที่กล่าวมานี้บางที่ข้าพเจ้าจะถูกกล่าวว่าเป็นคนตื่นเกินเหตุ แต่ข้าพเจ้า
 ขอมเป็นคนที่ตื่นในเวลาที่ดีกว่าที่จะต้องเป็นคนที่ตื่นในเวลาวิบัติ"^๒

และในเรื่องอื่น ๆ ยังปรากฏอีก เช่น

"...ส่วนประเทศสยามนี้ข้าพเจ้าหวังใจว่ายังไม่ตองคำรึห์ในปัญหา
 เรื่องนี้ถกนาน การวิวาทหาเป็นกันแมแต่เล็กน้อยปานโลกก็ดี ยังมี
 รัทขึ้นระนองอยู่ภายหวังเสมอ..."^๓

"...ที่ว่าเราหัดับคาชุนั้นเรายินดีหัดับถาอยู่กัษุนอีกมาก ... กงมีแค
 ะรินแสดจึนโนคนเกียวอับตาก็ตวยใจเจิก"^๔

^๑อักวาทุ เมืองไทยจงต้นเดก หน้า ๒

^๒ค. หน้า ๓๕

^๓คูภาษนวก หวกยิวแห่งบูรพหิ หน้า ๒๕, ๒๖

^๔คูภาษนวก อึอแผนโบราณ หน้า ๘.๑

"... แต่อย่างไรก็ดี ถ้าเมืองจีนซึ่งเป็นประเทศอันมีทุกข์ทรมานนั้น อยู่ในความปกครองของราชาธิราชปานกลางองค์ ๑ คงจะได้รับผลดีกว่าที่จะคงอยู่ในอำนาจของหมื่นแปด ซึ่งล้วนก็ประทุพพริหารกันเองอยู่ไม่มีเวลาหยุดหย่อน และทิ้งให้ชาติจีนล้มหาย."^๑

"... จีนเข้ามาเมืองไทยคงเข้าใจว่าเราเห็นร้อนมาหาเป็นหนีความอดอยากมาหาเข้ากัน ยังจะตามเอาไปโลงใจและกวักเงินที่เราหาได้ควยน้ำหักน้ำแรงออกจากถุงของเขาไปดุงเสียเพื่ออาพาประโยชน์ของคนสันตึก..."^๒

๒.๕ นามนัยะ (Metonymy) หมายถึง การใช้ชื่อที่เป็นลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดของของจริงมาใช้แทน โถ่แก่

"... การที่จะห้ามหรือเตือนเหตุที่ตนนั้นเป็นของชนวิสัย แต่ผู้ทดลองวาตะของเหตุที่ตนนั้น เราอื่น ๆ ที่ยังมีสติขอจะพยายามเห็นกรว้างผู้ที่สติไม่บริบูรณ์นั้นได้บาง"^๓

อัคราทรุทรางใช้ คำว่า "เหตุที่" แทน นักบุญผู้แยกให้แตกแยก

"... เมื่อถึงเวลาที่เกิดสงครามขึ้นแล้วการที่ท่านจะไว้วางใจในผู้อื่นสิ่งอื่นนอกจากแขนขวาของท่านเองแล้วจะหาสาระอย่างใดมิได้เลย..."^๔

อัคราทรุทรางใช้ คำว่า "แขนขวา" แทน การพึ่งตนเอง

"... ทั้งเพื่อนจีนรู้ดีว่าเมื่อมาเอาใครอยู่ในกรุงสยามแล้วก็สมควรยิ่งที่จะช่วยไทยเราทำรัฐบาลใหม่ขึ้นยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่แล้ว..."^๕

^๑ คุฎกาคณวท การภายในเมืองจีน หน้า ๒๐.๕

^๒ คุฎกาคณวท ทฤษฎีโดยอาชีวะ หน้า ๒๑.๖

^๓ อัคราทรุท ความเป้นชาติโดยแท้จริง หน้า ๒๒๑

^๔ อัคราทรุท เมืองไทยจริงกั้นเด็ก หน้า ๔

^๕ คุฎกาคณวท ขอบใจเพื่อนจีน หน้า ๑.๑

"...ความคาดคะเนของเราทั้งหลายในความคิดของยวนนั้นถูกต้องแล้ว ยวนเป็นผู้สามารถในรัฐประศาสน์เกินกว่าที่จะฝันไปว่าคนไม่ว่าคนไหน รับผิดชอบต่อปัจจุบันสมัยจะงอกงามมีผลได้ในคืนวันอันยังมีได้ขึ้นเตรียมไว้ กลอนนั้นได้..."^๑

อีกข้อความหนึ่งที่อัคราทุรงไร่ส่วนนโหวหาร นามนัยะ ได้อย่าง รัคเจนและให้อารมณแก่ผู้อานพอสสมทวที่เสียว ไคแก

"...แม่แต่พวกที่ฝังรกรากในเมืองไทยเป็นหลักฐานก็มีไคกลายเป็นไทยแท้ โดยลักษณะเดียวกันกับคนเยอรมันของนายคูลีย์; ก็คือจีน ไม่ถึงเมืองจีน และไม่ว่าจะไปอยู่ที่ไหนต้องเอาเมืองของตนคิดไปควยเสมอ! ..."^๒

" ส่วนความเสียหายของคนบางคนที่ไคแสดงมาแล้วว่า, หมอลูน 'กล่าวตามความเห็นของเยอรมัน' นั้น, ก็เป็นข้อควรคำนึงอยู่บาง; คือนานี้ก็ถือว่าทานหมอนั้นประพฤตินเป็นหีบเสียงของเยอรมัน โดยความ เลื่อมใสเฉย ๆ หรือว่าเขามีกุญแจวิเศษอะไรที่ใช้หีบเสียงจึงผูกเก่งเช่นนั้น?"^๓

๒.๖ อธิพจน์ (Hyperbole) หมายถึง การกล่าวเกินกว่าที่จะเป็นได้ อัคราทุรงไร่ส่วนนโหวหารประเภทอธิพจน์ เพื่อจะทรงเน้นความใหม่ที่น่าหนักมากขึ้น ดังนี้

"...เหตุการณ์ตามที่ข้าพเจ้ากล่าวมาโดยสังเขปข้างบนนี้ คงจะเกิดขึ้น เป็นแน่ แต่จะร้ายแรงกว่าที่มีในเวลาสงบศึกตั้งร้อยเท่าพันทวี"^๔

^๑ดูภาคผนวก การภายในเมืองจีน หน้า ๒๐.๖

^๒ดูภาคผนวก ปัญหาของคูลีย์ (ชาวอะเมริกา) หน้า ๑๒.๓

^๓ดูภาคผนวก ชนย์คเชนผู้สร้าง หน้า ๕.๔

^๔อัคราทุรงไร่ส่วนนโหวหาร เมืองไทยจริงเกินเด็ก หน้า ๕๘

"... หัตถกรรมโคถั่วสูญไปเสียครึ่งหนึ่งแล้ว ก็ปลูกให้ขึ้นขึ้นอีกไม่ได้
งายกว่าปลูกคนตายให้ขึ้นนั่นเลย..."^๑

"... ถ้าแม้ว่าท่านมั่นคงจงรักภักดีในชาติไทยอยู่แล้ว ใ้คนแสนปาก
พูดอย่างไร ๆ ก็จะไม่เปลี่ยนตัวท่านให้หนีไปจากชาติไทยไม่ได้"^๒

"... ในเวลานี้ไทยเราต้องอาศัยชาวต่างประเทศอยู่โดยมากในความ
เป็นอยู่โดยปกติทุก ๆ วันของเรา ชนนี้เป็นเหตุให้ชาวเขาตองวืต
อยู่มากถึงนอนไม่หลับ..."^๓

"... แต่ถึงผู้ใดจะกล่าวหรือทำอะไรแก่ชาวเขาก็ไม่สามารถบังคับหัวใจ
ชาวเขาให้ยินยอมรับรองว่า 'ไทยผสม' เป็นชาวชาติไทยเสมอเหมือนกับ
ไทยแท้ ๆ..."^๔

"... การหึ่งปวงที่กล่าวนี้พวกยิวสามารถและเต็มใจที่จะทำโดยปราศจาก
เมตตาปรานี ซึ่งถ้าแม้นป่าที่กินคนในใจกลางทวีปอเมริกาก็น่าจะรู้สึกเป็น
ชวนาอัสจรรย..."^๕

"... และเมื่อพูดถึงที่อยู่อาศัยที่รกร้างน่าประหลาดใจจริง ๆ ที่พวกจีนมากคน
ปานใดสามารถยึดเยี่ยกันอยู่ได้คลั่ง ๆ ในที่อันคับแคบซึ่งไม่มีมนุษยชาติไหน
ในโลกจะอยู่ได้โดยหายใจออก ๆ..."^๖

^๑ อภิวัตน์ เมืองไทยจตุรทิศ หน้า ๓๕

^๒ ฤกษ์ภาคนวาท ไทยผสม หน้า ๑๐.๒

^๓ ล.ศ. หน้า ๘

^๔ ฤกษ์ภาคนวาท บัญชีนายคุณีย์ (ชาวอะเมริกา) หน้า ๒๒.๔ - ๒๒.๕

^๕ ฤกษ์ภาคนวาท พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๕.๘

^๖ ล.ศ. หน้า ๒๕.๑๘

ส่วนงานไวยากรณ์ประเภทอภิปจน์นี้ ถึงแม้จะเป็นไปไม่ได้ตามเหตุผลแห่ง
ขอความนั้น ๆ แคววโดยอารมณ์และความรู้สึกแล้ว อภิปจน์หรือโวหารลักษณะนี้เพื่อ
ต้องการสื่อความรู้สึก, อารมณ์ของพระองค์ใหญ่อานได้รับอารมณ์นั้นด้วย ดังตัวอย่าง
ที่ยกมาข้างต้น เช่น อภิปจน์หรือโวหารเกี่ยวกับหัตถกรรม ไต่แกการทอผ้า ถ้าได้
เล็กกระทำแล้วเมื่อใด ก็เป็นอันว่าสูญเป็นแน่ ยากที่จะร้อยในได้อีก เพื่อให้ความ
ชัดเจนยิ่งขึ้นจึงทรงนำไปเปรียบว่า ยากเสียยิ่งกว่าปลุกคนตายได้ขึ้น ความเปรียบเทียบ
จะยิ่งไปเสริมความหมายของข้อความส่วนหน้าให้หนักแน่นยิ่งขึ้น ความเปรียบอภิปจน์
ในข้อความอื่น ๆ ก็เช่นกัน

๒.๗) การเคลือบคำ (Euphemism) หมายถึง การกล่าวถึงเรื่องที่ไม่
ดีหรือไม่น่าฟังด้วยภาษาที่สุภาพระมัดระวัง อภิปจน์หรือส่วนงานไวยากรณ์ประเภท
การเคลือบคำ เพื่อลดความรุนแรงของข้อความ ส่วนงานไวยากรณ์หรือโวหารไม่บ่อย
นัก เพราะส่วนใหญ่จะทรงพระราชนิพนธ์ให้ชัดเจนและรุนแรงมากกว่า เช่น ตัวอย่าง

"... เพราะฉะนั้นจึงสรุปความได้ว่าเราไม่จน แต่ไทยเราโดยมากใน
สิ่งที่ได้อยู่แล้วมากเกินไป พวกเราโดยมากทำงานแต่เฉพาะได้เงินพอซื้อ
อาหารเลี้ยงชีพ สิ่งเหล่านี้ก็หาได้โดยราคาอันยอมเยา ... พวกเรา
ไม่มีใครจะมีความชอบการสะสมทรัพย์สินสมบัติไว้..."^๑

จากตัวอย่างถึงแม้จะเป็นข้อความที่สละสลวยนุ่มนวล แต่ความเห็นที่
แฝงไว้ในข้อความนั้นทุกคนยอมรับกันว่า อภิปจน์หรือโวหารถึงลักษณะของคนไทย
ประการหนึ่ง ไต่แก ความมั่งคั่งที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับจรรยา นอกจากนี้ยังมีข้อความอื่นอีก เช่น

" ความรู้สึกไม่ลืมใครที่ช่วยให้เงินเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนาสำหรับ
ประโยชน์ในการที่จะเข้าไปตั้งท่ามาหากินอยู่ในเมืองใด..."^๒

^๑ อภิปจน์ เมืองไทยจึงต้นเดิม หน้า ๕๑

^๒ คุณาคนนวก พวงยิวแห่งบูรพพิท หน้า ๕๕.๑๔

"... ถ้ามีเหตุเช่นเงินหยู้งานขึ้นอีกครั้งหนึ่งข้าพเจ้าไม่ยากจะขอรับรอง
ในสิ่งที่จะมีขึ้นเลย ถ้าเกิดมีเหตุมาขึ้นกันขึ้นเพราะเงินหยู้งานแล้ว
ข้าพเจ้าไม่จำเป็นต้องกล่าววาทะ ข้าพเจ้าไม่มีความสงสัยเลยว่า
เจ้านายที่คงจะจัดการไปโดยฐานะที่เป็นกลาง แต่ความข้อตรงบังคับ
ให้ข้าพเจ้ากล่าวตามความเห็นของข้าพเจ้าเองว่าพลตระเวนกศหรือ
ทหารก็ล้วนเป็นคนไทยไม่ใช่จีนแล นั้นและการเช่นนี้ความรู้สึกอันเป็น
ธรรมดาอาจจะแรงกว่าวินัยก็ได้ ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นแล้วก็จะทำให้มีผล
อันเป็นที่น่าเสียดายแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องของทวย ๆ"^๑

๒.๘ การกล่าวซ้ำความ (Identical Statement) หมายถึง
การพูดซ้ำความที่เหมือนกันแต่ทำให้ความหมายกว้างขึ้น ส่วนงานโวหารประเภทนี้
อัครพิพิท ทร่งไรไม่มากนัก ได้แก่

" ข้าพเจ้าไม่รู้สึกว่า ในการที่ข้าพเจ้าจะพบกับ ผู้ร่วมชาติของ
ข้าพเจ้าในคราวนี้ มีเหตุจำเป็นที่จะต้องขอโทษอย่างไร และในบัดนี้
ข้าพเจ้าก็จะไม่ขอโทษ และข้าพเจ้าหวังใจว่าต่อไปก็จะไม่ต้องให้ขอโทษด้วย"^๒

ทร่งซ้ำคำ "ขอโทษ" ถึง ๓ ครั้ง แต่ความหนักแน่นในความไม่เท่ากัน
คือจะเพิ่มขึ้นจนถึงที่สุดใน "ขอโทษ" คำสุดท้าย ที่ทร่งกล่าวอย่างไม่เหลือเยื่อใย

"... ข้าพเจ้าจะขอไต่ทวนย้อนถามว่าความไวขอ ๑ ว่า ข้าพเจ้าเป็นคนไทย
ผู้กล้าหาญเพื่อนชาวไทย ในเรื่องซึ่งเนื่องด้วยประโยชน์สำคัญยิ่งของเมืองไทย
อันเป็นปัจจัยแห่งความทร่งอยู่แห่งประเทศ..."^๓

^๑ดูภาคผนวก พกยิวแห่งมรุพิท หน้า ๒๕, ๒๓

^๒อัครพิพิท เมืองไทยจงกนเถิก หน้า ๑

^๓ด.

ทรงใช้คำ "ไทย" ที่มีคำประกอบตรงหน้าต่างกัน ได้แก่ คนไทย
ชาวไทย เมืองไทย และความหมายที่กว้างขึ้นนัก เนื่องจากคำประกอบตรงหน้าเริ่ม
จากหน่วยเล็กที่สุด และขยายขึ้นเป็นหน่วยใหญ่ที่สุด

๒.๘ ปฏิจจนา (Rhetorical Question) หมายถึง การใช้คำถาม
ที่ไม่ได้หวังคำตอบ มีเจตนาจะเรียกร้องความสนใจ เราใจมากกว่า ส่วนนวนโวหาร
ปฏิจจนา อัครพิศุทธิ์ทรงใช้อย่างมากมายในพระราชนิพนธ์บทความทุกเรื่องของพระองค์
เป็นลักษณะประจำพระองค์ประการหนึ่ง และทรงใช้คำถามได้หลายกรณี ได้แก่

๒.๘.๑ ถามเพื่อย้ำความ อัครพิศุทธิ์ ทรงใช้เพื่อเตือนสติและชักชวน
เช่น เมื่ออัครพิศุทธิ์จะทรงเตือนผู้นำเมืองจีนให้หยุดการแก่งแย่งความเป็นใหญ่กัน ทรง
เตือนด้วยคำถามว่า

" เหตุใดเงินเองจึงไม่ลืมตาขึ้นดูเองบ้าง ว่าเมืองจีนอยู่ไกลแก่ง
ปานใด จะมามีแก้วหาอำนาจทำเกียรติยศอะไรไปอีกหนอ..."^๒

และเมื่อจะทรงเตือนชาวไทยว่า ควรจะฟังตัวเองให้ได้
ก็ทรงถามว่า

" แม่แก่ชราในบ้านของเราก็คือเป็นจีน พวกเรามีที่ถนนแถวที่โตมมา
และครอบครัวจีน"^๓

"...ขอให้คิดดูเถิด ท่านผู้เป็นสหายทั้งหลาย ไม่มีเงินเราจะอยู่ไม่ได้
ละชั้นเจี้ยวหรือ ? ถ้าเช่นนั้นเราจะเป็นอย่างใดอยู่ทำอะไร ?"^๔

^๑ วิชา กงกะนันท์ วรรณคดีศึกษา หน้า ๘๒

^๒ ญาณาคณนวก รักษาติหรือล้างชาติ หน้า ๑๑.๒

^๓ อัครพิศุทธิ์ เมืองไทยจึงตื่นเกิด หน้า ๒๗

^๔ ก. หน้า ๒๑

และเมื่อจะทรงย้ำคำถามเห็นว่า เป็นไปไม่ได้ ก็ทรงไขคำถาม
 เจนกัน ว่า

"... ท่านนึกว่าเป็นของน่าจะเป็นได้หรือ ที่สันติสภาจะยกเลิกอิทธิภาพ
 ของประเทศสยามเสียและยกไปอยู่ในบังคับรัฐบาลจีน ?"^๑

อัครมหา นอกจากจะทรงไขคำถามสั้น ๆ แล้ว บางครั้งก็
 ทรงไขคำถามตลอดยกหน้าก็มี เช่น เมื่อจะทรงเตือนชาวไทยให้ระวังภัยจากจีน
 ทรงถามถึงนี้

" ส่วนคนไทยเราถือตนว่าได้เคยรู้จักคุ้นกับจีนมาช้านานแล้ว จึงรู้
 เทาพื้นจีน, แกะอันแนละตา ? เรารู้เทาพื้นจีนจริง ๆ เพียงตา ?
 หม่อมสาวชาวไทยไม่เคยถูกจีนนำไปสู่อภัยเสียบ้างแล้วตา ? การขาย
 ดินเถื่อนและตั้งบ่อนลึกลอมเลนการพนันจีนไม่ทำในกรุงเทพฯหรือในเมือง
 อื่น ๆ ในกรุงสยามบ้างละตา ?"^๒

๒.๘.๒ ตามเมื่อทำนี้ อัครมหาผู้ทรงไขเมื่อไม่ทรงเห็นควยและดูแกลน
 เช่น เมื่ออัครมหาผู้ทรงรู้เทาพื้นของกาจีนที่ยอมและกลางวาทย์ ะมากในตอนแรกเพราะ
 หวังผลข้างหน้า โกลแ

"... เมื่อกล่าวมาถึงเพียงนี้ ท่านผู้อ่านบางคนคงจะนึกบ้างว่าทำไม
 พอลดาบางคนจึงยอมสละทรัพย์สินถวายความหนาใหญ่ใจโตไก่อมาก ๆ. ..."^๓

^๑ ฎีกาณนวก "จ" จำอวดหรือ "จอ" พมา หน้า ๑๔.๒

^๒ ฎีกาณนวก จีนะภัยในประเทศอังกฤษ หน้า ๘.๒

^๓ ฎีกาณนวก ความเจริญของการค้าขาย หน้า ๑๓.๒

"...เมื่อหัวหน้าขายของพวกจีนเข้ครอบงำเสี้ยนเหนื้แล้ว จะไม่ให้
สมว่าแบบความเจริญของการค้าขายอย่างไรได้"^๑

เมื่อทรงคำนี้ คร. รุณย์ถเวณ มาอีจวณราวจีนกับเมืองจีน
ก็ทรงคำนี้ด้วยคำถาว่า

"...แต่การที่มีผู้มาอีจวณเอาคนชาติจีนี่มาตั้งพระบรมโสดิสมการ
ออกไปนอกกรุงสยามเช่นนี้ จะไม่ก้ำนึ่งกับางละดา, ? จะไม่การจ้ควา
กิตรายศอรัฐบาลและชาติไทยบ่างหรืออย่างไร ?"^๒

และเมื่อทรงคำนี้ถูกธรรมจีนที่ไม่เหมือนชาติอื่นเพราะความ
เห็นแก่เงิน ว่า

"...แถลวณจ้ธรรมลึ ทำชั่วได้คี่! เช่นนี้จะไม่การกล่าวหรือว่า
อศีจรรยาเปลกมณูโยมมาก ?"^๓

๒.๔.๓ ถามเพื่อแสดงอารมณ์โกรธ อีท้าวหาญ ทรงใจเพราะไม่เห็นด้วย
อย่างยิง เมื่อพระองค์ทรงเห็นว่าจีนปฏิบัติไม่เป็นกลางเพราะเข้กับเยอรมัน ก็ทรง
ถาว่า

"...จึงมีปัญหาคือถาว่า เกี้ยวเจานั้นเป็นอย่างไร ? ตามความ
เราใจกั้นว่าเยอรมันเป็นแค่เขาที่ของชาวจีน เพราะฉะนั้นจีนกยังเป็น
เจ้าของเกี้ยวเจา แต่เยอรมันใช้เกี้ยวเจาเป็นที่ฐานทัพเรือฉนี้
จีนจะการทำอย่างไรบ่างถาไม่ ? ถาจะถองนึ่งอีก ?"^๔

^๑ดูภาคผนวก ความเจริญของการค้าขาย หน้า ๑๓.๓

^๒ดูภาคผนวก ทฤษฎีโดยอัสวีระ หน้า ๒๑.๗

^๓ดูภาคผนวก ทำชั่วได้คี่ แถลจวณหาหรือแห่งเงินะธรรม หน้า ๕.๑

^๔ดูภาคผนวก ความเป็นกลางแห่งเมืองจีน หน้า ๔.๒

และเมื่ออัครพาดูกริ้วชาวไทยที่ทยอยแก๊งสันค่างชาติทั้งนี้
ของเราเองก็มี พระองค์ก็ทรงถามเรื่องประตูประชันว่า

"... ถ้าค่างวาของสองสิ่งนี้เข้ามาไม่ได้ในเมืองเราจะเป็นอย่างไรม่าง?
มีทองเลยออกชนมและของหวานทั้งหมด และเปลือยกายควยหรือ?"^๑

และเมื่ออัครพาดู ทรงตำหนิ คร. ชุนยักเซน ที่มาเพาะ
ไทยผสมในเมืองไทย ก็ทรงถามควยอารมณกริ้วว่า

"... ไม่ว่าใครทั้งนั้นถาก วาจากกร้าวร่าวก จะนั่งทนรำคาญอยู่ทำไม?
เมื่อใครอยากจะเป็นหัวหน้าจีน ก็ให้ไปเป็นที่เมืองจีนดีกว่า..."^๒

๒.๕.๔ ถามเฝ้าเขายั่ว อัครพาดู ทรงใ้เพื่อเห็นแนมประตูประชัน
ชาวจีนที่คิดเลือกการปกครองแบบประชาธิปไตย แล้วคำเนนวิธีไม่ถูกต้อง ทรงยั่วเขาวา

"... ท่านเหล่านี้หรือจะหลงไปใ้พอที่จะเฝ้าว่า ธนาธิปไตยและการไม่มีชื่อ
มีปเป็นของก็ที่สุดสำหรับประเทศจีน?"^๓

และอีกตอนหนึ่งที่ทรงเขายั่วประเทศจีนที่หลุดลวงประเทศอื่น
ว่าคนเป็นกลาง พระองค์จึงทรงยั่วว่า ถ้าเรืษาคืออื่นเข้าไปม่าง จีนจะคงนั่งอีกหรือไม่
ถึงขอกวามว่า

"... เพราะฉะนั้นในครั้งนี้อาค่างว่าเรืธรมชาติโคชาติหนึ่ง ซึ่งทำสงคราม
กันอยู่จะเข้าไปในเมืองท่าแห่งใดแห่ง ๑ ของจีน ประเทศจีนจะหาไม่รู้
ไม่เห็นเสียอย่างเรืธรมชาติเซียอีกฤาประการใด? และถ้าทำเช่นนั้นจะไม่
เกิดเป็นปากเสียงขึ้นฤา?"^๔

^๑ อัครพาดู เมืองไทยจึงต้นเกิด หน้า ๓๖

^๒ คุกาคณวก ตัวอย่างสำหรับนักพูด หน้า ๗.๓

^๓ คุกาคณวก หุรยศโคยอาอีวะ หน้า ๒๑.๒

^๔ คุกาคณวก ความเป็กลางแห่งเมืองจีน หน้า ๔.๑

ทรงใฝ่ไหวหามันโลกค่า, อธิพจน์ คำถาม และการย้ำความ ก็ยิ่งจะทำให้ความ
 รุนแรงเพิ่มขึ้น ทรงตามพระราชประสงค์ที่จะทรงต่อต้านชาวจีนคังถาว ฉะนั้นจะเห็น
 ไคววักถัมและการไภษาๆใดแก่ค่าและประโยค กับการใช้สำนวนไหวหามในความเปรียบ
 ต่าง ๆ มีลักษณะที่ตรงและสอดคล้องกัน คือ ความรุนแรงในความหมายที่สามารถสื่อ
 ความคิดเห็นและอารมณ์ของพระองค์มายังผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

๓. กลวิธีการทรงพระราชนิพนธ์

การศึกษากลวิธีการทรงพระราชนิพนธ์บทความในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
 เจ้าอยู่หัว ควรจะไล่ถ้วถ้วถึง หลักการสัมพันธ์เนื้อความเสียก่อน ทั้งนี้เนื่องจาก
 ข้อเขียนใด ๆ ก็ตามจะมีคุณลักษณะเป็นข้อเขียนที่สั้น ก็ด้วยการพิจารณาข้อเขียน
 คังถาวมีองค์ประกอบต่าง ๆ ก็ด้วยการสัมพันธ์เนื้อความที่ดี ฉะนั้นหลักการสัมพันธ์
 เนื้อความใดแก่

ก. เอกภาพ (Unity) หมายถึง การสัมพันธ์เนื้อความที่ทำให้ข้อเขียน
 มีใจความสำคัญเพียงอย่างเดียว กล่าวคือ ไม่ว่าข้อเขียนนั้นจะมากหรือน้อยอย่างไร
 แต่ทุกข้อความจะเกี่ยวข้องกับใจความสำคัญเพียงประการเดียว ทั้งนี้เนื่องจากการ
 สัมพันธ์เนื้อความให้มีเอกภาพทั้งในประโยค และย่อหน้า

ข. สัมพันธภาพ (Coherence) หมายถึง การทำให้ข้อเขียนมีส่วนสัมพันธ์
 เกี่ยวเนื่องกัน ใดแก่ ความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องของประโยคด้วยคำสันธานต่าง ๆ และ
 ความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องของย่อหน้าด้วยเหตุผลเรื่องราว ทั้งนี้ความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่อง
 คังถาว เพื่อความเป็นเอกภาพของข้อเขียนนั้น

ค. สารัตถภาพ (Emphasis) หมายถึง การเน้นใจความสำคัญ
 ให้ปรากฏชัดเจนกระจ่างในประโยคและย่อหน้า ทั้งนี้ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ของเอกภาพ
 และสัมพันธภาพด้วย

กลวิธีการทรงพระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีน ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงดำเนินกลวิธีต่าง ๆ ในหลักของการสัมพันธ์เพื่อความคงถาวรของตนเป็นพื้นฐาน ฉะนั้นการศึกษากลวิธีการทรงพระราชนิพนธ์บทความของพระองค์จึงถือของประกอบสำคัญของบทความตามหลักการสัมพันธ์เพื่อความคงนี้

๓.๑ ความมุ่งหมายอันแน่นอน

๓.๒ สักส่วน

๓.๒.๑ คำกล่าวเปิดเรื่อง

๓.๒.๒ เนื้อเรื่อง

๓.๒.๓ คำกล่าวปิดเรื่อง

๓.๓ การจัดลำดับเรื่อง

๓.๔ การอภิปรายและการโต้เถียง

๓.๕ การชักชวน

๓.๑ ความมุ่งหมายอันแน่นอน

พระราชประสงค์ที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีนทุกเรื่อง ทรงแสดงพระราชประสงค์เป็นที่แจ่มชัดแน่นอนว่าทรงมุ่งหมายประการใด กล่าวคือ ทรงสัมพันธ์เพื่อความทุกประโยชน์ทุกยอหน้าตามพระราชประสงค์ มีความเป็นเอกภาพ ไม่ว่าจะเป็พระราชนิพนธ์บทความทั้งที่สั้นและยาว พระราชประสงค์ของพระองค์ที่ทรงมุ่งหมาย สรุปได้ ๔ ประการ ดังนี้

ประการแรก เกี่ยวกับประเทศจีน ได้แก่ ทรงวิเคราะห์และทำนายเหตุการณ์ทางการเมืองการปกครองของประเทศจีน รวมทั้งบทบาทของผู้นำจีนในขณะนั้นคือ ขุนฉีไฮ และซุนยัตเซน พระองค์ทรงแสดงให้เห็นว่า การที่จีนเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบบริพัตรนั้น เป็นการไม่ทรนถ้อยยิ่ง เนื่องจากผู้นำที่ไม่เหมาะสม

ไม่มีความสามารถพอ และคอยแต่แก่งแย่งกันเป็นใหญ่ในประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งที่สำคัญคือ ระบอบการปกครองใหม่นั้นยังไม่เหมาะสมกับสภาวะของประชาชนจีน ที่ยังไม่มีการศึกษา ฉะนั้นการเปลี่ยนแปลงการปกครองของจีนนอกจากจะไม่บังเกิดผลดี แล้วยังส่งผลร้ายนานับประการ พระราชประสงค์ประการนี้ของพระองค์ยังทรงมุ่งหมายให้เป็นอุทาหรณ์แก่ชาวไทยอีกโสดหนึ่งด้วย พระราชนิพนธ์บทความ โถกแก

การภายในเมืองจีน
 วังต้องค้ำใหม่
 อันตรายแห่งความเข้าใจผิด
 รักชาติหรือล้างชาติ
 ทุนย์ต์ระบบสูงสูด
 เจ้าลัทธิ
 ขอบใจเพื่อนจีน
 ก๊อแวนโบราณ
 ความกระจัดกระจายแห่งเมืองจีน
 ปกป้องกะลาคีของอ้าวพาหุ

นอกจากนี้ ยังทรงโต้ตอบความเข้าใจผิดและการหลงผิดของชาวจีนที่กองการประเทศไทย ไปอยู่ในปกครองของจีนตามประกาศของประธานาธิบดีวิลสัน โถกแก เรื่อง "จ" จ้าววกหรือ "จ้อ" หมายความว่า ? และทรงตำหนิการปฏิบัติของจีนที่ไม่เป็นกลาง ซึ่งไม่ตรงกับที่ประกาศไว้ว่าจะเป็นกลางในระยะสงคราม เพราะจีนได้ความช่วยเหลือเร็วรบของเยอรมัน โถกแกเรื่อง ความเป็นกลางแห่งเมืองจีน

ประการที่สอง ทรงต่อต้านชาวจีนในประเทศไทย โถกแก ชาวจีนที่ยังคงเป็นเงินไม่ยอมเป็นพลเมืองไทยโดยสัญชาติ เนื่องจากมีหัวหน้าจีนต่าง ๆ คอยยุแหย่ชักจูง เช่น การตั้งโรงเรียนจีน จัดตั้งสมาคมชาวจีน การเรียกรูเงิน

และการออกหนังสือพิมพ์ เป็นคน อ้าวพวก ทรงเรียกชาวจีนอย่างนี้ว่าพวกไทยผสม
จึงทำให้ชาวจีนไม่พอใจมีการโค่นล้มกันทางหนังสือพิมพ์ กับอ้าวพวกหุบยครั้ง นอกจาก
จะทรงคัดค้านแล้วพระองค์ยังทรงพยายามชักจูงพวกไทยผสมเหล่านั้นให้เป็นไทยโดย
สมบูรณ์อีกด้วย ได้แก่พระราชนิพนธ์บทความเรื่อง

ไทยผสม

ไทยผสมแบบคนที่ไม่ทิ้งปราดนา

ถูกบังคับให้เป็นจีน

ไม่ชอบไทย

ปัญญาชนคูสัย (ชาวอะเมริกา)

ตัวอย่างสำหรับนักพูด

ทฤษฎีโดยอาชีวะ

ความเป็นชาติโดยแท้จริง

ประการที่สาม ทรงมุ่งหมายเตือนชาวไทยให้ระวังภัยจากจีน ได้แก่ ทรง
ชี้แจงลักษณะความเป็นจริงของชาวจีนที่เป็นภัยทั้งชาวจีนในประเทศไทยและชาวจีนใน
ต่างประเทศ เพื่อชาวไทยได้พึงระวังไว้ มีภัยทางเศรษฐกิจ ทางการเมืองและ
ทางการปกครอง พระราชนิพนธ์บทความ ได้แก่

เมืองไทยจึงต้นเกิด

ทวยกิวแห่งบูรพทิศ

ควรรอานควยวิจารณ์

อุบายต่าง ๆ ของผู้ร้ายจีน

ประการที่สี่ ทรงไม่เห็นด้วยกับจีนธรรมบางประการ ได้แก่ การที่ชาวจีน
ประพฤติกฎปฏิบัติเพียงมุ่งแต่ผลประโยชน์ส่วนตัวด้วยการหลอกลวงกลบเกลื่อน ฉวยโอกาส
อย่างไม่มีความละอายเพราะความโลภในทรัพย์เป็นเหตุ และแม้แต่การหลงผิดว่าตน
เป็นผู้เจริญแล้วกลับคุกเข่าผู้นั่งว่าเสมือนคนป่า จีนธรรมเหล่านี้ อัครพาทูทรงไม่เห็น
ด้วยอย่างยิ่ง และทรงเห็นว่าไม่เป็นเป็นการไม่สมควร ได้แก่ พระราชานิพนธ์บทความเรื่อง

ความเจริญของการค้าขาย
ทำชั่วได้ดี
ศิษย์มีครู
เปรียบเทียบสกุลกับเรือแคว
เก็บเงินถนอมถนอม

ลักษณะการสัมพันธ์เพื่อความดีและการเป็นเอกภาพในความมุ่งหมายอันแน่นอน
อัครพาทู ทรงมีลักษณะการสัมพันธ์เพื่อความดีได้แก่

๓.๑.๑ ทุกย่อหน้ากล่าวยาวขอมบทความตรงตามความมุ่งหมาย
หมายถึง ในแต่ละย่อหน้านั้นจะประกอบด้วยข้อความสำคัญ และผลความดีที่มีเพื่อความ
เกี่ยวข้องกับหัวข้อและความมุ่งหมายที่ได้ตั้งใจไว้แล้วว่าจะแสดงถึงเรื่องอะไร

อัครพาทูทรงสัมพันธ์เพื่อความดีไม่มีความเป็นเอกภาพได้อย่าง
ชัดเจนไม่ว่าจะเป็นพระราชานิพนธ์บทความที่สั้นหรือยาว ทุกย่อหน้า ทุกข้อความ มี
ความสำคัญเป็นส่วนหนึ่งของหัวข้อและพระราชประสงค์ทั้งสิ้น และมีลักษณะเช่นนี้ใน
พระราชานิพนธ์บทความทุกเรื่อง เช่น เรื่องขอมใจเพื่อนจีน* เป็นเรื่องสั้น ๆ ในรูป
ของจดหมาย ทรงมีพระราชประสงค์

*อ่านเรื่อง ขอมใจเพื่อนจีน หน้า ๑.๑ - ๑.๒ ในภาคผนวกประกอบ

ประการแรก ทรงแสดงความขอมใจและยินดีที่ชาวจีนรวม
บริจาคเงินสร้างเรื่อรรมในฐานะพลเมืองไทย

ประการที่สอง เพื่อทรงเตือนชาวจีนอย่าไคหลง เรื่อหัวหน้า
จีน ที่คอยยุแหยให้คอยออกหางจากไทย

ย่อหน้าที่ ๑, ๒, ๓ เพื่อความมุ่งหมายประการแรก เช่น
ย่อหน้าที่ ๓ ความว่า

" การที่เพื่อนจีนไคแสดงตนให้ปรากฏออกมาครั้งนี้ ว่าเป็นพวกเดียวกับไทย
เรา เป็นอาเจ้าเดียวกันคั้งนี้ ชาติเจ้าผู้ ๑ เห็นควเราทั้งหลายจะ
ขอมใจเพื่อนจีนไคจงมาก"^๑

ย่อหน้าที่ ๔, ๕ เพื่อความมุ่งหมายประการที่สอง เช่น
ย่อหน้าที่ ๕ ความว่า

" ชาติเจ้าอยากจะไคชักชวนเพื่อนจีนว่า อย่าสังคนทีผู้คจายูแหย
ไคแตกกับไทยหรือให้คิครายกับไทยโดยอาการไคเฉย เพื่อนจีนไคทวร
ลิมว่า ชาติคือยงไรไทยก็คเป็นเจ้าของบ้าน เพื่อนจีนคเป็นแขกมาอาไครบ
อยู่ พวกเจ้าของบ้านอยงไร ๆ ก็คงจะไม่คิครายกับเพื่อนจีนคอง
ส่วนผู้คเป็นแขกมาอาไครบไคบ้านก็คควรทีจะส่วยคองอ้อยาไครบไคกรึคเป็น
การคตอมคทน แลคเป็นธรรมเนียมทีมีความรุงเรื่อควยกันแลค ก็คตอง
รุจักคตอมคทนไคกันแลคกัน เมื่อเพื่อนจีนมาคอยู่ในบ้านไทยก็คตองคตอมคตาม
ใจไทยผู้คเป็นเจ้าคองบ้านบาง แลคตรงกันคขามไทยไปคอยู่ในเมืองจีน
ก็คตองคตอมคตามใจจีนผู้คเป็นเจ้าคองบ้านบางคั้งนี้จึงจะถูก"^๒

^๑ดูภาคผนวก ขอมใจเพื่อนจีน หน้า ๑.๑

^๒ดู หน้า ๑.๒

ย่อหน้าที่ ๖, ๗ เพื่อการย้ำความมุ่งหมายทั้งสองประการ
ตามลักษณะของการเขียนบทความทั่วไป เพื่อการเน้นความมุ่งหมายอันแน่นอนในตอนท้าย

๓.๑.๒ การย้ำคำและความ หมายถึง การกล่าวถึงความมุ่งหมาย
หรือส่วนของความมุ่งหมายบ่อยครั้ง เพื่อการเน้นย้ำให้ชัดเจนและแน่นอนมีความเป็น
เอกภาพ อีศิวพาทู ทรงใช้ลักษณะการสัมพันธ์เนื้อความด้วยการย้ำคำและความเพื่อ
แสดงพระราชประสงค์อันแน่นอนในบทพระราชนิพนธ์เสมอ เช่น การย้ำคำและความ
เรื่อง ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา จากหัวข้อเรื่องก็แสดงความมุ่งหมายของเรื่อง
ไต่อย่างชัดเจนแล้ว แต่อีศิวพาทูยังทรงย้ำคำและความให้ชัดเจนยิ่งขึ้นไปอีก เช่น
ในส่วนตอนต้นเรื่อง ความว่า

"...ข้าพเจ้าก็เห็นว่าถึงเวลาแล้วที่คนไทยเราควรจะได้ตรึกตรองและรู้สึก
เสียบ้างว่า การส่งเสริมให้คนจำพวกไทยผสมมีมากขึ้นในหมู่ไทยเรานั้น
ไม่เป็นของที่พึงปรารถนาเลย"^๑

และอีศิวพาทู ทรงย้ำความมุ่งหมายต่อมา ว่า

"...เพราะความมุ่งหมายของข้าพเจ้ามีอยู่แต่เพียงจะเตือนสติไม่ให้คนไทย
ควยกันหลับตาหลงเชื่อคนจำพวกซึ่งเห็นว่าชื่อ 'ไทย' อันเป็นนามที่น่า
ภูมิใจนั้นไม่ดีพอสำหรับเขา กลับโอดวักโดยเปิดเผยแสดงตนว่าเป็นนก
สองหัว โดยเรียกนามตนเองว่า 'จีนโนสยาม'..."^๒

ก่อนสุดท้ายพระราชนิพนธ์บทความเรื่องเดียวกัน ทรงย้ำว่า

"...คุณลักษณะนี้แหละได้แก่คนไทยผสมที่กล่าวมาในเรื่องนี้และข้าพเจ้า
มีความเสียใจจริง ๆ ที่จะต้องกล่าวว่าคุณคนเช่นนี้เป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา
ให้มีอยู่ในชาติของเรา."^๓

---

^๑ คุุภาคผนวก ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา หน้า ๑๖.๑

^๒ คุ. หน้า ๑๖.๒

^๓ คุ. หน้า ๑๖.๔

และสุดท้ายเป็นพระราชประสงค์ที่ทรงหวังให้สัมฤทธิ์ผล ไคแก่

"... ขอให้พวกจีนโนสยามเล็กเรียกตนเองว่าจีนโนสยามขอไห้เขา
แสดงว่าเขาทั้งหลายมีความปรารถนาจริงใจที่กลายเป็นไทยแท้ ไม่แต่
ควยวาทองพร้อมทั้งภริยาและอาการที่กระทำควย ขอให้เขาคัดขาด
ซึ่งเยื่อใยแห่งความรู้สึกและความนิยมในชาติจีน..."^๑

การแสดง ความมุ่งหมายอันแน่นอนในพระราชนิพนธ์บทความ พระบาทสมเด็จพระ
มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงแต่งพระราชประสงค์ไว้อย่างชัดเจน ควยทรงสัมพันธ์เนื่องความ
ไ้มีความสำคัญเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในพระราชนิพนธ์บทความและเรื่อง กลวิธีการ
ทรงพระราชนิพนธ์ประการนี้ ส่งผลให้พระราชนิพนธ์บทความมีความกระชับเป็นเอกภาพ
แสดงถึงความมุ่งหมายอันแน่นอนที่ไ้ทรงแสดงไว้ในพระราชนิพนธ์บทความทุกเรื่องของ
พระองค์

๓.๒ สักส่วน

อิ้วหาเหตุ ทรงจัดสักส่วนพระราชนิพนธ์บทความเป็น ๓ องค์ประกอบใหญ่
ไคแก่ คำกล่าวเปิดเรื่อง คำเนื้อเรื่อง และคำกล่าวปิดเรื่อง ทั้ง ๓ องค์ประกอบนั้น
ทรงเสนอข้อความไ้มีความสัมพันธ์กัน เพื่อความเป็นเอกภาพของเรื่อง ทรงเสนอ
เนื้อความเกี่ยวเนื่องกันสมบูรณ์ควยสัมพันธ์ภาพ ลักษณะการจัดสักส่วน นี้ดังนี้

๓.๒.๑ คำกล่าวเปิดเรื่อง หมายถึง ส่วนแรกของบทความซึ่งรวมทั้ง
หัวขอบทความ และคำนำบทความ

๓.๒.๑.๑ หัวข้อบทความ อัครพาทุทรงกำหนดหัวข้อบทความ
ไวหลายลักษณะด้วยกัน ได้แก่

ก. หัวข้อที่ทรงกล่าวถึงประเด็นสำคัญของเรื่อง
อัครพาทุ ทรงกำหนดหัวข้อแบบเรียบ ๆ ซึ่งทรงเริ่มาากที่สุด ได้แก่

ความเป็นกลางแห่งเมืองจีน

ตัวอย่างสำหรับนักศูค

ถือแผนโบราณ

ความเจริญของการค้าขาย

เปรียบเทียบสกุลกับเรือแหร

ปัญญานายคู้สีย (ชาวอะเมริกา)

ความกระจัดกระจายแห่งเมืองจีน

เก็บเรื่กนสมนอย

การภายหน้าในเมืองจีน

ไทยผสม

สินขยี่ศูค

ความเป็นชาติโดยแท้จริง

เจ้าลัทธิ

ปภังคกะศคี่ของอัครพาทุ

ข. หัวข้อที่ทรงแสดงพระเจตนารมณเพื่อเป็นการ
เรื่ความสนใจและสร้างบรรยากาศ ได้แก่

ขอบใจเพื่อนจีน

ควรรอ่านควยวิจารณ์

ถูกบังคับให้เป็นจีน

ไทยผสม เป็นคนที่ไม่หึงปราดนา
ซุนยัต เชนพุ่งสราน
ทวยศโดยอาวีวะ

เกิดความตระหนกตกใจ ไค่แก

ค. หัวข้อที่ทรงแสดงถึงภัยอันตราย เจื่อชวนให้

อันตรายแห่งความเข้าใจผิด
ไมฉวมไทย
เมืองไทยจรงคั่นเด็ก
อุบายต่าง ๆ ของผู้ร้ายจีน
จีนะภัยในประเทศอังกฤษ

ง. หัวข้อที่ทรงใช้เป็นการเปรียบเทียบ ไค่แก

วังต้องคี่ใหม่
พวงยิวแห่งบูรพทิศ

จ. หัวข้อที่ทรงใช้ความขัดแย้ง ไค่แก

ทำชั่วไค่คี่ แลลงอุทาหรณแห่งจีนะธรรม

ฉ. หัวข้อที่ทรงตั้งเป็นคำถาม ไค่แก

"จ" จ่าอวคหรือ "จอ" ทมา
รักชาติหรือล้างชาติ

๓.๒.๒.๒ ถ่านำบทความ อักวพาทุทรงขึ้นถ่านำพระราชนิพนธ์

บทความมีลักษณะ คั้งนี้

ก. ทรงกล่าวที่มาหรือสาเหตุ หมายถึงทรงกล่าวถึง

ความเป็นมาหรือปัจจัยที่ทำให้ทรงพระราชนิ นธ์บทความเรื่องนั้น ๆ โดยมีได้แสดงความคิดเห็นแต่อย่างใด ไค่แก ถ่านำเรื่องต่อไปนี้

ขอบใจเพื่อนจีน
 ความเขินกลางห้องเมืองจีน
 ตัวอย่างสำหรับนักพูด
 ไทยผสม
 ไม่รอบไทย
 ควรอ่านควยวิจารณ์
 ศูนย์คณาวุฒิสถาน
 ถูกบังคับให้เป็นจีน
 เจ้าสิทธิ
 ถิ่นแดนโบราณ

คำนำลักษณะนี้ เมื่อพระองค์ทรงกล่าวความเป็นมา
 หรือสาเหตุแล้ว ในข้อความต่อไปจึงจะทรงอภิปรายต่าง ๆ เช่น ตัวอย่าง คำนำจาก
 เรื่อง ถูกบังคับให้เป็นจีน ทรงขึ้นคำนำว่า

"วันนี้ข้าพเจ้าได้พบของศตวรรษที่ ๑ ซึ่งข้าพเจ้าจะเว้นเสีย
 ไม่นานที่จะส่งข่าวมายังท่าน."

ข้าพเจ้ากับสหายอีกหลายนายด้วยกันได้นั่งและยืนอยู่ที่โถงถนนหลวง
 แห่ง ๑ คุณคนเดินผ่านไปมา. ได้มีรถม้าคัน ๑ บรรทุกเด็กหลายคน ซึ่ง
 แต่งตัวเป็นนักเรียนจีน คือ เสื้อกางเกงสีดากี้ หมวกแถบสีดากี้พื้นดำ.
 เด็กเหล่านี้พูดภาษาไทยกันและพูดอย่างฉับ ไร้ออຍคำและศัพท์ต่าง ๆ
 เหมือนเด็กไทยเราไม่มีผิดเลย."^๑

คำนำที่ทรงบอกขึ้นมาเพื่อจะทรงตอบโต้ฝ่ายตรงข้าม
 เช่น คำนำเรื่อง "ถิ่นแดนโบราณ" ทรงขึ้นคำนำว่า

" ตามที่หนังสือพิมพ์จีนโนพุกปรักปรำเราผู้เกี่ยวในการที่เราแสดง
ความเห็นเรื่องหมอลูนของเขานั้น เราไม่เห็นจะต้องกล่าวโต้ให้ยืดยาว
ถึงกล่าวตอบแก้คำถามของจีนโนบางซอคือ - "

และเมื่ออยู่หลายเรื่องที่ทรงขึ้นค่านำบอกที่มาว่า
ทรงทราบข่าวจากหนังสือพิมพ์ เช่น ค่านำเรื่อง ตัวอย่างสำหรับนักพูด ทรงขึ้น
ค่านำว่า

" ในหนังสือพิมพ์ 'ไทมส์' ประจำสัปดาห์ฉบับวันที่ ๑๓ สิงหาคม
มีข่าวอัน ๑ ซึ่งเขาได้เห็นว่าเป็นของนารูอยู่บ้าง จึงได้แปลว่านั้น
ลงมายังท่าน เขื่อนมีนาคระกานวางจะโคกลงพอใหญ่อานของท่านเห็นว่า
ในเวลานี้การพูดอวดดีฟังสรานกความทรยศต่อแผ่นดินไม่เป็นที่เขา
ขมใจให้กระทำในเมืองอังกฤษเสียแล้ว"^๒

วิธีการขึ้นค่านำที่ทรงกล่าวที่มาหรือสาเหตุ
ถึงแม้จะเป็นลักษณะค่านำที่ธรรมดา แต่ก็เป็นหลักแห่งการเสนอขอความประการหนึ่ง
กล่าวคือ เสนอเรื่องราวอันเป็นมูลเหตุแห่งการอภิปรายต่อไป

๕. ทรงอภิปรายเรื่องราวทันที หมายถึง
ทรงขึ้นค่านำโดยทรงแสดงความนึกเห็น หรือทรงแสดงพระเจตนารมณ์ต่าง ๆ ทันที
ต่อเหตุการณ์ เรื่องราว หรือข่าวคราวอย่างใดอย่างหนึ่ง วิธีขึ้นค่านำลักษณะนี้
เป็นลักษณะจู่โจม เป็นวิธีที่จะสร้างบรรยากาศใหญ่อานรู้สึกเราใจและสนใจใคร่รู้
โดยเฉพาะเมื่อทรงอภิปรายพระเจตนารมณ์ในทางลบ ฉะนั้นทรงขึ้นค่านำโดย
อภิปรายเรื่องราว ได้แก่

^๑ดูภาคผนวก ถือแผนโบราณ หน้า ๘.๑

^๒ดูภาคผนวก ตัวอย่างสำหรับนักพูด หน้า ๘.๑

ทำตัวโลโก้ แลดูงอเทาทรนแห่งจีนะธรรม
รักชาติหรือล้างชาติ

"จ" จำอวดหรือ "จอ" ตมา

ความเป็นชาติโดยแท้จริง

ไทยผสมเป็นคนที่ไม่สิ่งปราดนา

วังต้องคใหม่

การภายในในเมืองจีน

ทฤษฎีโดยอาชีวะ

ทวักยิวแห่งบูรพทิศ

เมืองไทยจึงกั้นเกิด

ปัญญาญายุคสมัย (ชาวอะเมริกา)

จีนะภักย์ในประเทศอังกฤษ

ตัวอย่างเช่น คำนำเรื่อง ทฤษฎีโดยอาชีวะ ความว่า

" ในโลกนี้มีคนอยู่บางจำพวกที่ทฤษฎีโดยอาชีวะ คือหากินโดยก่อกอง
กำเริม หรืออยู่แต่ให้คบคิดกำเริมต่ออำนาจปกครองผู้มีได้ขาด. คนชนิดนี้
มีอยู่ในประเทศต่าง ๆ หลายแห่ง แต่ในชาติโลกก็ไม่มากเท่าในชาติซึ่งเรา
เรียกรวมกันอยู่ว่าจีน. ข้อนี้ยอมมีพยานปรากฏอยู่แล้วแก่ผู้ที่เขาใจใส่สังเกต
กิจการของประเทศจีน และจึงมิได้มีเหตุส่วนตัวที่จะตอง เขาทางฝ่ายใด
ฝ่าย ๑ เลย."๑

อัครพาทู ทรงขึ้นถ่านำโดยทรงอภิปรายในเชิง

คำถามชวนสงสัยในเรื่อง ความเป็นชาติโดยแท้จริง ความว่า

๑ คุุณากณนวก ทฤษฎีโดยอาชีวะ หน้า ๒๑.๑

" คำที่ว่า "ชาติ" นี้ ในสมัยนี้ก็มีผู้แปลความกันต่าง ๆ นา นา และทางคนต่างก็เห็นว่าคำแปลของตนนั้นถูก เพราะฉะนั้นจึงเป็นข้อ หงแย้งกันอยู่โดยไม่มีที่สิ้นสุด และด้วยเหตุฉะนั้นจึงได้มีความแตกตาง กันอยู่มากในข้อวินิจฉัยว่าชาติจะหารมีลักษณะอย่างไร คือ จะหาร ประกอบด้วยลักษณะอย่างไรจึงจะควรนับได้ว่าเป็นชาติอย่างเต็มที่"

และคำนำเรื่องพวกยิวแห่งบูรพทิศ จึงเป็นพระราชนิพนธ์บทความเรื่องหนึ่ง ก็ทรงขึ้นคำนำอภิปรายว่า

" ข้าพเจ้ายอมทราบอยู่ที่แล้วว่า ข้าพเจ้าไม่ใช่เป็นคนแรกที่เรียกจีน ว่าพวกยิวแห่งบูรพทิศ แต่เขาใจว่าจะมีน้อยกนทั้งชาวอาเเวยและชาวยุโรป ที่รู้สึกโดยชัดเจนว่าชื่อนี้เหมาะเพียงใด ข้าพเจ้าเห็นว่าถึงเวลาที่ควรจะ แสดงความจริงข้อนี้ให้ปรากฏเพื่อเราท่านทั้งหลายจะได้ทราบว่าเป็น คนชนิดไร ในเมื่อถึงเวลาที่จะต้องดำริในปัญหาเรื่องเงิน"

คำกล่าวเปิดเรื่อง ที่อัสวาทุ ทรงพระราชนิพนธ์ในบทความทั้งหัวข้อ บทความและคำนำบทความ สรุปเป็นลักษณะใหญ่ ๆ ได้ ๒ ประการ คือ ลักษณะ เรียบ ๆ อรรถาธิบายประการหนึ่ง และลักษณะเร้าใจูโจมอีกประการหนึ่ง ลักษณะ เรียบ ๆ ประการแรกนั้น ถึงแม้จะรู้สึกว่าเป็นที่เร้าใจนักแต่ก็เป็นที่น่าสนใจได้ เช่นกัน เพราะเรื่องราวเหล่านั้นย่อมมีคุณค่าในตัวเองอยู่แล้ว ที่จะเรียกความสนใจ ให้ชวนอ่านได้ ไ้แก่ การที่ทรงกล่าวถึงประเด็นสำคัญของพระราชนิพนธ์ ? บทความ เรื่องเหล่านั้นเป็นหัวข้อพวกหนึ่ง และการที่ทรงกล่าวที่มาหรือสาเหตุเป็นคำนำใน พระราชนิพนธ์บทความอีกพวกหนึ่ง ส่วนลักษณะเร้าใจูโจมในการที่ทรงนำมาไว้ ในการตั้งหัวข้อและคำนำบทความ ก็ยังนำไปสู่การสนองตอบทางอารมณ์จากผู้อ่านที่เร้าใจ

อัสวาทุ ความเป็นชาติโดยแท้จริง หน้า ๒๑๓

ปัญญาคุณนวก พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๕.๑

ทันเห็น และไกรอ่านเป็นไปมากยิ่งขึ้น การที่ทรงแสดงเนื้อความคำกล่าวเปิดเรื่อง
เช่นนี้ นับว่าเป็นกลวิธีการทรงพระราชนิพนธ์บทความที่ประการหนึ่ง เพราะเป็นการ
เสนอเนื้อความในชั้นสนใจ (Attention) เป็นที่โดดเด่น

๓.๒.๖ เปิดเรื่อง หมายถึงส่วนรายละเอียดอันประกอบด้วยส่วนที่
เป็นความคิดเห็นกับ ข้อมูลหรือเรื่องราว อีศวาทุทรงเสนอเรื่องในพระราชนิพนธ์บทความ
ของพระองค์ ทรงมีจุดมุ่งหมายว่า เพื่อจะทรงแสดงความคิดเห็นส่วนพระองค์และเรื่อง
ราวให้ผู้อ่านเกิดการยอมรับประจักษ์ในเหตุผลด้วยความรู้ที่พอใจ หลังจากที่ถูกเร้า
ความสนใจมาจากส่วนคำกล่าวเปิดเรื่องแล้ว และเพื่อเกิดการปฏิบัติต่อไปยังส่วนของ
คำกล่าวปิดเรื่อง

อีศวาทุทรงเสนอเรื่อง มีลักษณะดังนี้

๓.๒.๖.๑ ทรงยกหลักฐานสนับสนุนการอภิปราย อีศวาทุ
ทรงยกหลักฐานเช่น เหตุการณ์ เรื่องราว พฤติกรรม หรือข้อเท็จจริงในประวัติศาสตร์
เป็นต้น เพื่อให้ผู้อ่านยอมรับเชื่อถือด้วยหลักฐานที่ทรงนำมาเสนอ ทรงเสนอเนื้อเรื่อง
ด้วยลักษณะนี้เป็นส่วนมากในพระราชนิพนธ์บทความของพระองค์ เช่น ทรงเสนอ
หลักฐานอันเป็นพฤติกรรมของวาจนาจีนในเรื่องการค้าขาย จึงมีแผนการวางแผนเอารัด
เอาเปรียบกันจนกระทั่งว่า

"...แม่ที่สุกจะให้ลูกสาวมีเขามาเรือนักต้องอนุโลมเช่นเดียวกับการ
ค้าขายเหมือนกัน. ... เพราะฉะนั้นจึงหาวิธีให้หญิงสาวขายหมั้นรักกัน
เสียก่อนแล้วจึงขึ้นราคาทีหลังสุดแต่เป็นทางสะดวกของคนที่ได้ได้. ..."

เรื่องของความเข้าใจในคำว่า ประชาธิปไตย
อีกสาเหตุ ทรงเห็นว่าชนส่วนใหญ่ยังไม่ถูกต้องจึงก่อให้เกิดผลเสียแก่บ้านเมือง
จึงทรงยกหลักฐานในจีนและยุโรปเป็นตัวอย่าง ได้แก่

"... คำว่าประชาธิปไตย, สำหรับชนชาติจีน (หรือเชื้อจีน) ที่ตั้งตนเป็น
นักการเมือง (โปลีตีเซียน) จึงมีไ้ความแปลอย่างอื่นนอกจากคำว่า
"ส่วน" เท่านั้น ..."

และความเข้าใจกันในยุโรปก็คือ

"... ประชาธิปไตยหมายความว่า อำนาจปกครองทั้งปวงต้องตกอยู่ในมือ
ของพวกกรรมกร (Labourers or Workmen) ..."

และเมื่อทรงโต้ตอบกับหนังสือพิมพ์ฝ่ายหมอญักแวน

ที่เรียกขานชื่อว่า บรรณาคาน ทรงตอบโตว่าผู้ที่ใหญ่ในประวัติศาสตร์ทั้งหลาย
เช่น ยูเลียส ซีซาร์ ของโรมัน, นโปเลียน ของฝรั่งเศส และคนอื่น ๆ อีก
ก็ล้วนแต่บรรณาคานทั้งสิ้น เพราะทรงสรุปว่า

"... บุคคลใดที่ศัตรูของเขาเรียกว่าบรรณาคานแท้จริงเป็นผู้ที่รู้จักตนเองโดย
ดีใจว่า ประสงค์อะไร แล้วและมันตาอาการให้เป็นที่พึงความประสงค์
นั้นด้วย..."

ตัวเนื้อเรื่องของพระราชนิพนธ์ที่มีความมหัศจรรย์เรื่องที่ทรงยกหลักฐาน
ต่าง ๆ เพื่อจะทรงยืนยันให้ผู้อ่านยอมรับด้วยหลักฐานเหล่านั้น โดยทรงแปลข้อความ
เป็นภาษาไทยประกอบไว้ในแต่ละตอน เช่น พระราชนิพนธ์บทความเรื่อง

^๑ดูภาคผนวก อันตรายแห่งความเข้าใจผิด หน้า ๑๒.๖

^๒ดู.

^๓ดูภาคผนวก วังต้องคดีใหม่ หน้า ๑๕.๕

"ขุนยี่ตเอนฟ่งสุราน" ทรงแปลสำนวนโทรเลขของหมอบุนยัตเรนจากหนังสือพิมพ์ทรง
เสนอไว้ตอนตนของตัวเนื้อเรื่องก่อนที่จะทรงอภิปราย

เรื่อง "จีนะภยในประเทอังกฤษ" ก็ทรงแปลจากหนังสือพิมพ์อังกฤษ
ชีวิตนิสิต และทรงอภิปรายไว้ในตอนท้าย

เรื่อง "อุบายต่าง ๆ ของผู้รายเงิน" ทรงแปลจากเรื่องของ
เย. อาร์. อินเนส ผู้เป็นรองอัยการที่สิงคโปร์

และพระราชนิพนธ์บทความที่ทรงแปลมาจากภาษาอังกฤษเป็นเรื่องยาว
โตแก่ เรื่อง "ความกระจุกกระจายแห่งเมืองจีน" และ "ปกิณฑกะคดีของอ้าวพาทู"

๓.๒.๒.๒ ทรงเสนอเรื่องด้วยการเปรียบเทียบตลอดเรื่อง
เพื่อความชัดเจนของเรื่องและให้เข้าใจจุดหมายโตอย่างถ่องแท้ โตแก่ พระราช
นิพนธ์บทความเรื่อง "เปรียบเทียบนามสกุลกับชื่อแะ" และ "พวกยิวแห่งบูรพพิศ"
ทรงเสนอเนื้อเรื่องดังนี้

เรื่อง "เปรียบเทียบนามสกุลกับชื่อแะ" ทรงเปรียบเทียบ
เทียบลักษณะของนามสกุลกับชื่อแะตั้งแต่ การเริ่มมี, ใหนคลี่ผลเสีย และการเลิกใช้
เพื่อจะทรงชี้แจงว่าการใช้นามสกุลนั้นเป็นลักษณะแห่งผู้เจริญแล้ว และที่พระบาทสมเด็จพระ
พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงกำหนดพระราชบัญญัตินามสกุลออกไฉนั้นก็มิไถทรงเอาอย่าง
ชื่อแะอันค้างคองของจีนแะอย่างใด เบน ขอความว่า

" ความมุ่งหมายแห่งการมีแะของจีน ... มีอยู่เพื่อประสงค์ ?
ในทางช่วยกันต่อสู้ศัตรูและอนุเคราะห์พวกกันเอง ... "

°อ้าวพาทู เปรียบเทียบนามสกุลกับชื่อแะ หน้า ๗๘

และทรงอภิปรายผลเสียของชื่อแซว่า

"...ก็กิจการที่ทั้งมีแรงแย้มยอมเป็นเครื่องบำรุงความดีอกดีใจเหล่า
อันเป็นเหตุให้เกิดความไม่ปรองคองกว้างขวางพอ..."^๑

ทรงอภิปรายเกี่ยวกับนามสกุลว่า

" ส่วนสาเหตุแห่งการใช้นามสกุลหรือ "นามดีเนม" นั้น ย่อมเกิด
ขึ้นเพราะคนมีชื่อเหมือน ๆ กันหลายคน..."^๒

และทรงอภิปรายผลดีของการใช้นามสกุลว่า

" แง่ส่วนประเพณีรักนางสกุลใหม่ในครั้งนั้น ย่อมมีผลติดกันกับเรา
เพราะผู้ที่รวมสกุลต่างของรักสกุลของตนและต่างระวางมีไต่บังเกิดเหตุ
เสื่อมเสียถึงสกุลใด... สกุลจึงรวมกันอยู่ด้วยความดีเนหาไม่ใช่เพราะ
ความจำเป็นแห่งการต่อสู้ศัตรูอย่างแะ..."^๓

ส่วนเรื่อง "พวกยิวแห่งบูรพทิศ" ก็ทรงเสนอ
เรื่องเกี่ยวกับลักษณะของยิวก่อนในบทที่ ๑ และ ๒ แล้วจึงทรงกล่าวถึงลักษณะของจีน
ว่าตรงกับพวกยิวอย่างไรในบทที่ ๓ และ ๔

๓.๒.๒.๓ ทรงเสนอเรื่องโดยยกเรื่องราวเป็นอุทานณ์ ได้แก่
พระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ความเป็นชาติโดยแท้จริง" และ "ศิษย์ศิครุ" เรื่องความ
เป็นชาติโดยแท้จริง ทรงยกเรื่องอนันตริยกรรมของเทวทัต ได้แก่ การยุให้แตกแยก
เป็นอุทานณ์เกี่ยวกับการที่มีสาวหัวหน้าจีนทวยซุแซยราวไทย เชื้อจีนให้แตกแยกกับไทย
ว่าเป็นการกระทำอันชั่วร้าย เช่นเดียวกับการกระทำอนันตริยกรรมของเทวทัต กังที่ทรง
สรุปเป็นโวหารความเปรียบว่า

^๑ กวีวาทุ เปรียบเทียบนามสกุลกับชื่อแซ หน้า ๘๖

^๒ ก. หน้า ๘๖

^๓ ก. หน้า ๘๗

" เรื่องพระเจ้าอชาตศัตรูกับเทวทัตที่แสดงมานี้ มีอุปมาฉันใดผู้หลงเชื่อ
ด้อยค่าของนักพูดสอนอุคครีในการเมือง ก็อุปมาฉันนั้น เพราะถ้าขึ้นหลงไป
บางทีจะรู้สึกตัวต่อเมื่อ ทำลายชาติของตนเสียแล้วและเมื่อนั้นจะหาสิ่งไร
ลดล้างอนันตริยกรรมซึ่งตนกระทำลงไปขณะหลงนั้นไม่ได้เลย"^๑

เรื่อง "กษัตริย์นคร" อัครพาดูทรงพระราชนิพนธ์
โดยทรงเล่าเรื่องราวทรงโคอ่านมาจากที่อื่น ตลอดเรื่องไม่ไกลทรงอภิปรายแต่จากเนื้อเรื่อง
ที่ทรงเล่านั้นทรงแฝงจุดมุ่งหมายที่จะแสดงถึงลักษณะของเงินประการสำคัญ คือ ความไม่ระอายน
เพราะมีความโลภในทรัพย์สินของผู้อื่นเป็นเหตุ ความสำเร็จหลงลงว่าเป็นผู้เฒ่า ครั้นเมื่อมี
ผู้พันก็ไม่ระอายนกลับแสดงความชื่นชมยินดีและรวมกระทำกันอีกต่อไป เขาทำนองที่ว่า
โกเห็นคืนสูง เห็นนมโกอย่างไรอย่างนั้น

๓.๒.๒.๔ ทรงอ้างความเห็นของบุคคลอื่นเพื่อสนับสนุนความ
เห็นของพระองค์ เพื่อสร้างความรู้สึกเชื่อถือจากผู้อ่านไทยอมรรับ อัครพาดู ทรงอ้าง
ความเห็นของบุคคลอื่นเป็นส่วนสำคัญในการเสนอเรื่อง เช่น พระราชนิพนธ์บทความ
เรื่อง "ขุนยัคเขนทุ่งสรวาน" ทรงอ้างเพื่อจะทรงคำนิยามขุนยัคเขนว่าทุ่งสรวานดังนี้
"หนังสือพิมพ์ชื่อ ปักกิ่งกาเซตต์, เป็นหนังสือพิมพ์ออกทั้งภาษา
อังกฤษและจีน และบริษัทจีนเป็นเจ้าของได้เรียกโทรเลขหมอบุนั้นว่า
"โทรเลขนาปลาด" และแสดงความเห็นเยาะเย้ยข้อความในโทรเลข
นั้นทั้งวัน...."^๒

^๑ อัครพาดู ความเป็นชาติโดยแท้จริง หน้า ๒๒๐

^๒ คุภาคนวาท ขุนยัคเขนทุ่งสรวาน หน้า ๕.๓

และอีกเรื่องหนึ่งคือ "จ" จำอวดหรือ "จอ" หมา " อีตัวพาทู๋ทรงอ้างความเห็นของชาวอังกฤษที่ไม่เห็นด้วยกับความตึกของจีนที่จะเรียกร่อง คินแคนสยามและพม่าไปปกครอง ซึ่งชาวอังกฤษมีเหตุผลว่า

"...พม่าและสยามไม่ใช่ดินแดนจีน: พลเมืองก็ไม่ใช่ชาวจีน. เขาไม่ได้ พูดภาษาจีนและไม่ได้ใช้หนังสือจีน..."^๑

๓.๒.๒.๕ ทรงเสนอเรื่องโดยอภิปรายผลดีผลเสีย เพราะ เมื่อเป็นผลดีผู้อ่านก็จะยอมรับปฏิบัติตาม และเมื่อเป็นผลเสีย ผู้อ่านก็จะยอมรับและไม่ปฏิบัติ อีตัวพาทู๋ ทรงเสนอเรื่องโดยทรงอภิปรายถึงผลที่จะเกิด ๒ ประการ ดังนี้

ประการแรก ทรงอภิปรายผลดีอันได้แก่ประโยชน์ ที่จะเกิดขึ้นและได้รับ เช่น ทรงขอมใจชาวจีนที่ช่วยกันบริจาคเงินซื้อเรือรบ ทรง อภิปรายผลดีว่า

"...แลเมื่อความมั่นคงและความปราศจากยุทธภัยมีอยู่แก่เมืองไทยแล้ว ไม่ว่าผู้ใดที่ตั้งภูมิลำเนาอยู่ในกรุงสยามก็จะพลอยได้รับความสะดวกใน ทางทำมาหาเลี้ยงชีพ..."^๒

และในเรื่อง "ควรอ่านด้วยวิจารณ์" ก็ทรง อภิปรายผลดีของเรื่อง "อุบายต่าง ๆ ของผู้ร้ายจีน" ว่า

"... ด้วยความปราดนาจะช่วยผู้อ่านของเราให้ไต่ความรู้เท่าทันจีน ที่เป็นกนร้ายเราจึงนำเรื่อง อุบายต่าง ๆ ของผู้ร้ายจีน ลงพิมพ์ และหวังใจว่าจะเป็นที่พอใจแห่งผู้อ่านของเรา. ..."^๓

^๑ดูภาคผนวก "จ" จำอวดหรือ "จอ" หมา หน้า ๑๔.๒

^๒ดูภาคผนวก ขอมใจเพื่อนจีน หน้า ๑.๑

^๓ดูภาคผนวก ควรอ่านด้วยวิจารณ์ หน้า ๒.๑

ประการที่สอง อัครพาทู ทรงอภิปรายถึงผลเสียอันใดแก่ ภัยต่าง ๆ ที่จะตามมาโดยเฉพาะภัยเงิน ที่ทรงอภิปรายถึงผลเสียต่าง ๆ ไว้มาก เช่น การเสียเปรียบของหญิงไทยต่อชายจีน ความว่า

" อีกประการ ๑ สิ่งออกจะสำคัญอยู่, คือหญิงไทยเราใ้ถูกหลอกลวงเอาไปเป็นภรรยาจีน. และเมื่อมีลูกแล้วถูกเอาลูกส่งไปเมืองจีนเพื่อให้ไปเป็นเงินกลับมาคั้งนี้, มีสักกี่ร้อยกัพัน ?"๑

นอกจากจะทรงอภิปรายถึงผลเสีย ยังทรงอภิปรายถึงสาเหตุแห่งผลเสียอีกด้วย เช่น สาเหตุแห่งผลเสียของพวกไทยผสม อัครพาทู ทรงอภิปรายว่า

"... และข้อนี้เห็นได้ชัดจาก เรื่องโรงเรียนจีนที่หนังสือพิมพ์สยาม ออบเซอร์เวอรฺเมื่อสองสามวันนี้ ... ในเวลานี้มีสโมสรและสมาคมของพวกจีนโนสยามรุ่งโรจน์ค้ำจุนและเป็นแล้วหลายราย และจดหมายเหตุรายวันก็มีอยู่อย่างน้อย ๒ ฉบับ..."๒

๓.๒.๓' คำกล่าวปิดเรื่อง เป็นการเสนอเนื้อความครั้งสุดท้ายของบทความ อัครพาทู ทรงกล่าวเนื้อความปิดเรื่องคั้งนี้

๓.๒.๓.๑ ทรงย้ำจุดมุ่งหมายโดยทรงชี้แนะและชักชวน ได้แก่ อัครพาทูทรงชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อให้พระราชประสงค์ทรงบรรลุดำเนินไป พระราชนิพนธ์บทความทรงกล่าวปิดเรื่องลักษณะนี้ ได้แก่ เรื่อง

๑ ฤภาคผนวก จีนะภัยในประเทศอังกฤษ หน้า ๘.๖

๒ ฤภาคผนวก ไทยผสมเป็นกนที่ไม่พึงปรารถนา หน้า ๑๖.๓

ขอบใจเพื่อนจีน
 วรรณคดีวิจารณ์
 ไทยผสม
 รัชกาลหรือลางชาติ
 อันตรายแห่งความเข้าใจผิด
 "จอ" จำวัดหรือ "จอ"หมา
 เปรียบนามสกุลกับชื่อแะ
 ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา
 บัญญานายคุณีย์ (ชาวอเมริกา)
 จีนะภยในประเทศอังกฤษ

อีท้าวพาทูทรงกล่าวบิกรเรื่องย่ำจุกมุงหมายในเรื่อง
 "เมืองไทยจึงตื่นเกิด" ทรงชักชวนชาวไทยว่า

"ข้าพเจ้าขอแนะนำความเห็นซึ่งกล่าวมาแล้วข้างต้นต่อผู้รวมชาติ
 ของข้าพเจ้าทั้งหลายโดยหวังว่าพวกที่มีสติและความกึก จะเห็นด้วย
 ข้าพเจ้า และช่วยข้าพเจ้าทำลายความหลงอันให้ผลร้ายอยู่แก่ชาติไทย
 ท่านทั้งหลายจงไว้อุระเนการผูกแกพวกหากินในทางซุกและพวกหนังสือพิมพ์
 เขาเกิด ส่วนเรานั้นควรกึกแล้วจงทำเท่านั้น"^๑

พระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "เปรียบเทียบสกุล
 กับชื่อแะ" อีท้าวพาทูทรงสรุปจุกมุงหมายไว้ตอนท้าย เรื่องอย่างชัดเจนทั้งยังทรงเน้นแนม
 ไว้อีกด้วย ความว่า

อีท้าวพาทู เมืองไทยจึงตื่นเกิด หน้า ๕๘

" เมื่อแลเห็นว่าแถมสกุลดิคกันอยู่ เชนนี้แล้วก็ไม่ควรเลยที่จะเห็นดิค
ไปว่าชื่อแถมกับนามสกุลนั้น เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และไม่ควรรู้เลยว่า
ในการที่พระมหากษัตริย์ไปรดเกล้า ๆ ออกพระราชบัญญัตินามสกุลนั้น
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไคทรงพระราชดำริความชื่อแถมของจีน
เพราะเราต้องเข้าใจว่า พระองค์คงจะทรงพระปรีชาสามารถพอที่
จะทรงทราบชัดเจนวาชื่อแถมกับนามสกุลนั้นดิคกันอย่างไร คงจะไม่ทรง
พระราชนิยมไปตามประเพณีต่างภาษาซึ่งพนสมัยอย่าง เชน ประเพณี
ชื่อแถมเป็นแน่แท้ ฯ"^๑

กล่าวปิดเรื่อง "ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา"

อัครพาทูทรงย้ำจุดมุ่งหมายเป็นขอแม่วา

"...และในที่สุดซึ่งยิ่งกว่าสิ่งอื่น ขอให้เขาพร้อมอยู่เสมอไม่ว่าในกาละ
ใด ๆ ที่จะยกประโยชน์แห่งเมืองไทยและชาติไทยขึ้นเหนือประโยชน์อื่น ๆ
ทั้งสิ้น. เมื่อเขาทั้งตายไคทำอย่างที่ว่ามานี้แล้วเมื่อไค เมื่อนั้นแหละ
ไทยเราจึงจะสามารถรับเขาไคด้วยความเต็มใจว่าเขาเป็นคน ๑ ในพวก
ไทยเราไคโดยแท้."^๒

๓.๒.๓.๒ ทรงย้ำจุดมุ่งหมายโดยวิธีประดัดประต้น อัครพาทู
ทรงกล่าวปิดเรื่องโดยมิไคทรงกล่าวถึงจุดมุ่งหมายโดยตรงทรงกล่าวโดยอ้อมแต่ก็ให้ความ
รู้ดีว่า ทรงต้องการจะเน้นจุดมุ่งหมายอันเป็นพระเจตนารมณ์ของพระองค์ อัครพาทู
ทรงกล่าวประดัดประต้นด้วยการยกภาษิตหรือสำนวนมาเพื่อเข้าถึงจุดมุ่งหมาย ไคแก่
พระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ข้อเสนอโบราณ" "วังต้องกใหม่" และ "ความเป็นชาติ
โดยแท้จริง" ทรงกล่าวปิดเรื่องดังนี้

^๑ อัครพาทู เปรียบเทียบสกุลกับชื่อแถม หน้า ๕๐

^๒ ภูภาคผนวก ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา หน้า ๑๖.๔

" ๓. ในที่สุดขอให้เข้าใจเสียว่าตอนนี้ไปเราจะไม่โต้ตอบอีก เพราะเราถือสุภาวคติโบราณว่า "อย่าถือคน ๗๗๗" "๑

ถึงแม้ อีแก้วพาดู จะทรงกล่าวกว้างไว้มิจบแต่ ผู้อ่านก็สามารถเข้าใจได้คือว่าทรงเว้นข้อความใดไว้ และกล่าวปิดเรื่องของเรื่อง ว่างศ์องค์ใหม่ที่ทรงมุ่งหมายจะตำหนิชาวจีนโดยทรงเปรียบเทียบกับภานิคของชาวสกอต เป็นเชิงประชดประชันว่า

" ขอนี้ก็คล้ายกับเรื่องชาวสกอตของข้าพเจ้า ที่ทรงว่า เคย โดยชอบด้วยกฎหมายและอย่าใช้วิธีขู่เข็ญกรรโชคนะ ถ้าอาจจะทำได้ แດอย่างไรก็ดี เคยให้โคเป็นแล้วกัน. นี่แหละเขาขอมว่าไม่มีสิ่งใด ที่ใหม่ในโลกนี้ และเราจะไปหาอะไรให้ถูกต้องตรงตามภานิคนี้ว่า กิจการของจีนก็ไม่มีแล้ว"๒

ส่วนกล่าวปิดเรื่อง "ความเจริญของการค้าขาย" ทรงประชดประชันด้วยทรงทำที่ว้าวม ความว่า

"... เมื่อหัวค้าขายของพวกจีน เขาคงมองว่าเสียจนเขนนั่นแล้วจะไม่ให้ วมว่าเป็นความเจริญของการค้าขายอย่างไรได้"๓

นอกจากนี้ อีแก้วพาดู ยังทรงกล่าวปิดเรื่องโดย ทรงไขคำถามเพื่อจะทรงประชดประชัน เช่น พระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ทำชั่วได้คือ แดลงอุทาหรณ์แห่งจีนะธรรม" ทรงถามว่า

๑ คุกาคณนวก ดิอแผนโบราณ หน้า ๘.๑

๒ คุกาคณนวก วังศ์องค์ใหม่ หน้า ๑๘.๗

๓ คุกาคณนวก ความเจริญของการค้าขาย หน้า ๑๓.๓

" ข้าพเจ้าขอถามว่าเรื่องเช่นนี้จะมีในหมู่ชาติใดใดบ้างหรือไม่
นอกจากชาติจีน ? จีนะธรรมเป็นของอัศจรรย์พิลึกกึกก็จริงหรือไม่?"^๑

๓.๕.๓.๓ ทรงย้ำจุดมุ่งหมายโดยการตำหนิ อัครทูตทรง
พระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีนส่วนใหญ่เพื่อทรงตำหนิการกระทำของชาวจีน
ที่จะบังเกิดผลร้ายต่อไทย ฉะนั้นในส่วนของคำกล่าวปิดเรื่อง พระองค์จึงทรงตำหนิ
เพื่อทรงย้ำจุดมุ่งหมายได้แก่เรื่อง "ความเป็นกลางแห่งเมืองจีน" "ตัวอย่างสำหรับ
นักพูด" "ถูกบังคับให้เป็นจีน" และ "พวกขี้แหว่งบุรพทิศ" เช่น คำกล่าวปิดเรื่อง
ของพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ตัวอย่างสำหรับนักพูด" ที่ทรงตำหนิหมอซุนยัตเซินว่า

" ไม่ว่าใครทั้งนั้นถ้ากล่าววาทจาจรวรนักจะนั่งหน้าคานูอยู่ทำไม?
ใครอยากจะเป็นหัวหน้าจีนก็ให้ไปเป็นที่เมืองจีนดีกว่า แต่ถ้อยอยากเป็นไทย
ก็ต้องประพฤติให้เหมือนคนไทยจึงจะถูก. จะมาเป็นเจ้าประเทศเปรสิเคนต์จีน
อยู่ในเมืองไทยก็ไม่น่าเอ็นดูเลย"^๒

และคำกล่าวปิดเรื่อง "ถูกบังคับให้เป็นจีน"

อัครทูต ทรงตำหนิพวกไทยผสมว่า "

" ข้าพเจ้าไม่อยากจะพูดมากไปอีก แต่ในที่สุดนี้ขอให้ท่านตรองดู
เถิดว่าการบังคับเด็กที่ใจสมัครเป็นไทยให้เป็นจีน เช่นกล่าวมาแล้วนั้น
เป็นของควรแลดู ข้าพเจ้าหวังใจว่า จะได้อ่านความเห็นของผู้อ่าน
ของท่านอีกบ้างในเรื่องนี้"^๓

^๑ดูภาคผนวก ทำวัตรไค้ แถลงอุทาทรมแห่งจีนะธรรม หน้า ๘.๕

^๒ดูภาคผนวก ตัวอย่างสำหรับนักพูด หน้า ๘.๓

^๓ดูภาคผนวก ถูกบังคับให้เป็นจีน หน้า ๑๘.๒

๓.๒.๓.๔ ทรงย้ำจุดมุ่งหมายควยการทาทาย อัครพาทู
ทรงกล่าวปิดเรื่อง เช่นนี้ เพื่อจะทรงยืนยันในเจตนารมณ์ของพระองค์ที่ทรงมุ่งหมายอย่าง
แท้จริง ใต้แก่ทรงกล่าวปิดเรื่องในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "เจ้าลัทธิตี" อย่าง
ทาทายว่า

"...ถ้าแมการที่ข้าพเจ้าได้ทำไปแล้วนั้นเป็นเหตุให้ระคายเคืองแห่ง
เจ้าลัทธิตี ถ้าบุคคลเช่นนี้มีอยู่จริงในเมืองไทยเวลานี้ ข้าพเจ้าจะขอ
กล่าวได้แต่เพียงว่าข้าพเจ้าไม่เสียใจเลย!"

และคำกล่าวปิดเรื่องในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง
"ไม่ชอบไทย" อัครพาทู ทรงแสดงความรับผิดชอบว่า

"เมื่อมีบุคคลที่แสดงตนเป็นผู้นิยมไทยโดยอาการอันหน้าคานเช่นนี้
ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะนิ่งไว้ก็เหมือนนกปรอดในกรณียแห่งพลเมืองก็จึงได้
เขียนจดหมายฉบับนี้มายังท่านพอให้โล่งใจไปบ้างเท่านั้นและถ้าหากว่าจะมี
ผลอย่างไร ข้าพเจ้าขอรับผิดชอบทั้งสิ้น." ๒

อัครพาทู ทรงจักสัดส่วนของ ๓ องค์ประกอบใหญ่ในพระราชนิพนธ์
บทความเพื่อจะทรงเสนอและย้ำพระราชประสงค์หรือพระเจตนารมณ์ของพระองค์เป็น
ประการสำคัญ เป็นลักษณะที่ทรงเสนอข้อความและทรงสัมพันธ์ข้อความให้มีความเป็น
เอกภาพแห่งเรื่อง แสดงถึงพระราชนิพนธ์ของพระองค์ทรงมีจุดมุ่งหมายอันแน่นอน
ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง - ครองตามหลักแห่งการสัมพันธ์เนื้อความอันใดแก่ เอกภาพ
สัมพันธ์ภาพ และการเน้นความสำคัญ คุณลักษณะดังกล่าวแสดงถึงพระปรีชาสามารถที่
ทรงมีกลวิธีในการทรงพระราชนิพนธ์บทความที่ทรงจักสัดส่วนอย่างเหมาะสมบรรจุด
มุ่งหมายแก่ผู้อ่าน กล่าวคือ สร้างความสนใจในสัดส่วนของคำกล่าวเปิดเรื่องให้เกิด
การยอมรับในสัดส่วนของตัวเนื้อเรื่องและให้ปฏิบัติในสัดส่วนของคำกล่าวปิดเรื่อง

๑ คุภาคผนวก เจ้าลัทธิตี หน้า ๒๓.๔

๒ คุภาคผนวก ไม่ชอบไทย หน้า ๒๔.๒

๓.๓ การจิกคำขวัญเรื่อง

หมายถึง การจะกล่าวถึงอะไรก่อนหลัง เพื่อให้เรื่องราวที่น่าสนใจ น่าเชื่อถือ มีความสมเหตุสมผล รวมทั้งเกิดความศรัทธาเพื่อการนำไปปฏิบัติ อีศัวพาหุ ทรงดำเนินกลวิธีการทรงพระราชนิพนธ์บทความ มีลักษณะการจิกคำขวัญเรื่อง ๘ ลักษณะดังนี้

๓.๓.๑ การลำดับความที่ไม่สมควรไว้เบื้องตน ได้แก่ การอภิปรายว่า การกระทำหรือเหตุการณ์ หรือความรู้ความเข้าใจนั้นยังไม่ถูกต้องสมควรเสียก่อนแล้วจึงจะ อภิปรายให้ละเอียดโดยแสดงหลักฐานหรือเหตุผล เพื่อการสนับสนุนการอภิปรายที่ว่าเห็นไม่ สมควรนั้น อีศัวพาหุ ทรงลำดับเรื่องลักษณะนี้เพื่อทรงมุ่งเข้าสู่จุดมุ่งหมายทันที เพื่อเป็น การชี้แนะผู้อ่านให้ยอมรับแต่แรกว่าเป็นการไม่ถูกต้อง และจะยิ่งยอมรับมากขึ้นเมื่อได้ทราบ ถึงเหตุผลหลักฐานต่าง ๆ ต่อมา ครั้นเมื่อยอมรับแล้วเมื่อพระองค์จะทรงชี้แนะอย่างไร ให้ปฏิบัติก็กระทำใ้คงาย อีศัวพาหุ ทรงจิกคำขวัญเรื่องลักษณะนี้ในพระราชนิพนธ์บทความ หลายเรื่อง ได้แก่

อันตรายแห่งความเข้าใจผิด

"จ" จำอวดหรือ "จอ" หมา

ความเป็นชาติโดยแท้จริง

ทฤษฎีโดยอาชีพะ

ความเป็นกลางแห่งเมืองจีน

บุญดีแสนฟุ้งสร้าน

รักชาติหรือล้างชาติ

ความเจริญของการค้าขาย

ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา

ถูกบังคับให้เป็นจีน

เจ้าลัทธิ

อัคราพาทู ทรงล้าค้ำความว่าไม่สมควรไว้เบื้องตน เชน ในตอนต้น
พระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ความเป็นชาติโดยแท้จริง" ทรงอภิปรายเกี่ยวกับ
ลักษณะของความเป็นชาติที่คนบางกลุ่มยังเข้าใจไม่ถูกต้อง ทรงอภิปรายว่า

" สัพทว่า 'ชาติ' นี้ ในสมัยนี้มีผู้แปลความกันต่าง ๆ นานา และ
ต่างคนต่างก็เห็นว่าคำแปลของตนนั้นถูก เพราะฉะนั้นจึงเป็นข้อยุ่งเหยิง
กันอยู่โดยไม่มีที่สุก และด้วยเหตุฉะนั้นจึงได้มีการแตกต่ากันอยู่มากใน
ข้อวินิจฉัยว่าชาติจะควรมีลักษณะอย่างไร คือจะควรประกอบด้วยลักษณะ
อย่างไรจึงจะควรนับว่าได้เป็นชาติอย่างดีแท้"^๑

และยังทรงอภิปรายเกี่ยวกับเสรีภาพแห่งบุคคล ซึ่งคนบางกลุ่มก็ยังเข้าใจ
ความหมายไม่ถูกต้องเช่นกัน ทรงอภิปรายเป็นข้อความตอกกันมาว่า

" ความเห็นของบุคคลจำพวกที่มีก้อางตนว่าเป็นคนสมัยใหม่ใคร่สมองได้
ตามแบบฝรั่งแล้ว มักพอใจแสดงว่าลักษณะแห่งชาติอันรุ่งเรืองแท้ คือ
'ต้องมีอิสรภาพแก่บุคคลทุกคนโดยบริบูรณ์' ว่าที่อันนี้เป็นคำแสดงลัทธิ
อันหนึ่งซึ่งถ้าเป็นอยู่แต่เพียงลัทธิแล้วก็อยู่ แต่ครั้นเมื่อนำลัทธินั้นมาใช้
ในกิจการสำหรับทุก ๆ วันแล้วก็ย่อมบังเกิดความยุ่งเหยิงได้เป็นอันมาก
เนื่องจากความเข้าใจของบุคคลที่มีอยู่ต่าง ๆ และถ้าแม่เริ่มด้วยความ
เข้าใจผิดเสียแต่ในขั้นต้น' คือเริ่มด้วยแปลศัพท์ 'อิสรภาพแห่งบุคคล'
ว่าประพุดคืออะไร ๆ ใค้ตามใจทั้งสิ้นฉะนี้แล้ว ผู้ที่เข้าใจผิดเช่นนั้นยิ่ง
ตรองไปก็จะมีแต่ความเห็นผิดกว้างขวางออกไปทุกที จนในที่สุด
อาจจะทวนไปติเอาครูผู้แสดงลัทธิในขั้นต้นนั้นเอง ว่าเข้าใจผิดหรือ
อธิบายลัทธิผิดก็ได้"^๒

^๑ อัคราพาทู ความเป็นชาติโดยแท้จริง หน้า ๒๑๗

^๒ ก. หน้า ๒๑๗ - ๒๑๘

และตอจากนั้น อักวหาหุ ก็ทรงอภิปรายเหตุผลถึงลักษณะของชาติและ
คนในชาติจะต้องมีคุณสมบัติและหน้าที่อย่างไรจึงจะเป็นพลเมืองของชาตินั้นซึ่ง ใดแก
การไขภาษา ทั้งนี้เพราะทรงเห็นว่าชาวจีนที่เกิดในประเทศไทยไม่ยอมเป็นไทย เรียน
หนังสือที่โรงเรียนจีน และเรียนภาษาจีน แสดงว่ายังเป็นชนชาติจีน ซึ่งลักษณะทั้ง
กล่าว อักวหาหุ ทรงถือว่ายังไม่เปลี่ยนชาติไม่สำเร็จ และทรงไม่ยอมรับว่าชาวจีนพวก
นั้นเป็นพลเมืองของไทยเลย ซึ่งตรงตามจุดหมายของพระราชบัญญัติความเรื่องนี้

ส่วนหน้าที่ของพลเมืองในชาตินั้น อักวหาหุทรงอภิปรายให้เหตุผลว่า
จะต้องยอมเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ จึงจะแสดงว่าเป็นผู้มี
ความจริงรักภักดีในชาติและพระมหากษัตริย์ มิใช่แต่จะมีเสรีภาพกระทำอะไรใดทุกอย่าง
เพื่อความสะดวกของตน ซึ่งเป็นความเข้าใจผิดที่สอดคล้องกับที่ทรงอภิปรายไว้คนเรื่อง
เกี่ยวกับอิสรภาพของบุคคล ซึ่งก็เป็นลักษณะที่ไม่ได้เป็นพลเมืองของชาตินั้นเช่นกัน

๓.๓.๒ การอ้างเรื่องราวหรือผลเสียในต่างประเทศเป็นอุทาหรณ์ ซึ่งก่อน
ใดแก การเล่าความเป็นไปที่เกิดขึ้นในต่างประเทศเป็นตัวอย่างให้ใคร่คิดระวังในบ้านเมือง
ของตนเอง อักวหาหุ ทรงลำดับเรื่องลักษณะนี้ บางเรื่องก็ทรงแสดงความคิดเห็นเสริมไว้
บางเรื่องก็ไม่ได้ทรงแสดงความคิดเห็นไว้ ใดแก

ควรอ่านควยวิจารณ์

จีนะภยในประเทศอังกฤษ

อุบายต่าง ๆ ของผู้ร้ายจีน

ปัญญานายกุลีย์ (ชาวอะเมริกา)

ความกระจัดกระจายแห่งเมืองจีน

ปภินณะคดีของอักวหาหุ

ตัวอย่างสำหรับนักพูด

อัครพาทู ทรงลำดับเรื่องโดยทรงอ้างเรื่องราวที่เป็นผลเสียในต่างประเทศเป็นตัวอย่างขึ้นก่อน เช่น ในพระราชพิธีสมโภชความเรื่อง "ปัญญาบุญคุณีย์ (ชาวอเมริกา)" ทรงมีจุดมุ่งหมายจะอภิปรายถึงปัญหาชาวจีนในไทยก็ทรงกล่าวถึงลักษณะคนผสมในอเมริกา ไคแก่ ชาวเยอรมันที่นายบุญคุณีย์ได้เขียนไว้ ทรงนำมากล่าวในตอนต้นบทความก่อนที่พระองค์จะทรงแสดงถึงลักษณะชาวจีนที่ไม่ยอมเป็นไทย เช่นกัน ดังปรากฏความว่า

" เมื่อวันที่ ๘ เมษายน หนังสือพิมพ์กรุงเทพฯ เดลิเมล์ สแนกอังกฤษ ไคลงเรื่องจนวนว่า "นายบุญคุณีย์ว่าด้วยลักษณะคนผสม" อันเป็นความเห็นของเขาซึ่งได้แสดงไว้แต่ปี ค.ศ. ๑๘๐๒ ในเรื่องคนผสมในประเทศอเมริกา และซึ่งเขาหวังใจว่าไคจับตาคคนไทยผู้รวมชาติแลทั้งคนอื่น ๆ ด้วย เพราะเหตุว่าขอความที่นายบุญคุณีย์กล่าวนั้นเป็นความจริง และเกือบจะว่าเป็นเรื่องที่ถูกกล่าวถึงคนผสมในกรุงสยามนี้ก็ว่าได้."๑

และต่อจากนั้นพระองค์ทรงกล่าวถึงลักษณะชาวจีนทั้งในอเมริกาและประเทศไทยว่าไม่ยอมเป็นไทยโดยมีหัวหน้าบุคคลคอยจัดการต่าง ๆ เช่น ออกหนังสือพิมพ์จีน ตั้งโรงเรียนจีน ตั้งที่ทรงเรียกว่า พวกเกาะไทยผสม พระองค์ทรงยกเรื่องในต่างประเทศขึ้นเป็นอุทาหรณ์ขึ้นก่อน เพื่อให้เกิควความสนใจแก่ผู้อ่านและนาเชื่อถือในส่วนที่จะทรงอภิปรายต่อไป

๓.๓.๓ การอ้างเรื่องราวใหญ่อ่านวินิจัยเอง หมายถึง ใหญ่อ่านประเมินคุณค่าเองว่าเป็นอย่างไร ซึ่งพระองค์อาจแสดงความเห็นไว้บ้างแต่ไม่ชัดเจนนัก อัครพาทู ทรงลำดับเรื่องลักษณะนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้อ่านไคเกิดความเห็นเองว่าเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ไคแก่

ทำชั่วโคตม์ แดงอุทาหรณ์แห่งจีนะธรรม
ศิษย์มีครู
ไม่ชอบไทย

ลักษณะการอ้างเรื่องราวใหญ่อานวินิจัยเอง ซึ่งอัครพาทู
จะทรงกล่าวถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งในลักษณะทรงเล่าเป็นรายละเอียด โดยเฉพาะเกี่ยวกับ
ลักษณะและพฤติกรรมของชาวจีน แล้วไม่ทรงแสดงความคิดเห็นส่วนพระองค์เลย โคตม์
เรื่อง "ศิษย์มีครู" เป็นเรื่องนิทานของจีนซึ่งทรงเล่าไปตลอดจนจบเรื่อง ดังที่ทรง
ขึ้นต้นเรื่องราว

" ฅ คำบลแห่ง ๑ ในเขตโชนาง ยังมีศาลเจ้าอยู่ศาล ๑ ซึ่งขึ้นชื่อ
ฤาชาว่าศักดิ์สิทธิ์นัก. ของสำคัญในศาลนี้คือกระดูกผู้วิเศษผู้ ๑, ซึ่ง
ฝังอยู่ในกฎ, มีลูกกรงเหล็กปิดทองเป็นลวดลายอย่างวิจิตร. ถ้าผู้ใด
มีอาการป่วยไข้หรือทุกข์ร้อนอย่างไร, ไปที่ศาลนี้และทำการเส่นเจ้า
ด้วยซัซชะโภชนาหารและสุรามานอย่างคี่แล้ว เหยือกก็พาตัวเขาไปยัง
กฎที่ฝังกระดูกผู้วิเศษ อนุญาตให้ผู้นั้นเอื้อมมือไปแตะที่รูวงกิดา;
แล้วในวาท ๑ ตอนที่ไปคนงอยเปลี่ยเสียวเขาก็อาจกลับเดินได้, คนตามก็
ก็กลับแลเห็น..."

ส่วนในเรื่อง "ทำชั่วโคตม์ แดงอุทาหรณ์แห่งจีนะธรรม" และ
"ไม่ชอบไทย" ทรงแสดงความเห็นไว้ในตอนท้ายเรื่องแต่ไม่ชัดเจนนัก ทรงใหญ่อาน
วินิจัยจากเรื่องที่ทรงเล่าไว้อย่างละเอียดมากกว่า

๓.๓.๔ การอ้างสิ่งคล้ายเทียบเคียงเพื่อความชัดเจนในการอธิบาย
 อัครพาทุทรวงลำดับเรื่องลักษณะเช่นนี้ ได้แก่ "พวกยิวแห่งบูรพทิศ" และ "เปรียบเทียบนามสกุลกับชื่อแซ่"

อัครพาทุทรวงอ้างสิ่งคล้ายเทียบเคียงกับลักษณะของจีน ได้แก่ ชาวยิว ในพระราชนิพนธ์เรื่อง "พวกยิวแห่งบูรพทิศ" พระองค์แสดงลักษณะของยิว ได้แก่ ความถือโคตร, การดูถูกคนชาติอื่นว่าป่าเถื่อน และความเห็นแก่เงิน ทั้ง ๓ ประการ ก่อนแล้วจึงทรงกล่าวลักษณะของจีน ซึ่งทำให้ผู้อ่านเข้าใจลักษณะของจีนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเมื่อยิวเป็นภัยต่อชาติทางยุโรป จีนก็เป็นภัยต่อชาติทางเอเชีย และที่สำคัญคือเป็นภัยต่อไทย ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายที่จะแสดงในพระราชนิพนธ์เรื่องดังกล่าว

และในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "เปรียบเทียบนามสกุลกับชื่อแซ่" พระองค์ทรงกล่าวถึง แคลน ของพวกสกอต, โทเทม ของพวกอินเดียนแดง ที่มีขึ้นเพื่อความปลอดภัยของกลุ่มชนขึ้นก่อน แล้วจึงทรงกล่าวถึงแซ่ของจีนว่าก็เกิดมีขึ้นในลักษณะเดียวกัน ซึ่งเป็นลักษณะของชนชาติที่ยังไม่เจริญ ดังที่ทรงสรุปไว้ตอนแรกว่า

" เมื่อความมุ่งหมายแห่งการมีแซ่ของจีน แคลนของสกอตและโทเทม ของอินเดียนแดง มีอยู่เพื่อความประสงค์ในทางช่วยกันต่อสู้ศัตรูและอนุเคราะห์ พวกกันเอง ซึ่งเป็นอาการแห่งการตั้งของชนนี้ ชื่อแซ่ก็ ชื่อแคลนก็ ชื่อโทเทมก็ จึงเป็นของตัวละครสำหรับบรรดาผู้ที่ เป็นสมาชิกแห่งคณะนั้น ทุกคน จะได้จำกัดให้ใช้ร่วมกันแต่จำเพาะที่เป็นญาติสายโลหิตกันนั้น ก็ห้ามมิได้..."^๑

^๑ อัครพาทุ เปรียบเทียบนามสกุลกับชื่อแซ่ หน้า ๘๘

แล้วตอจากนั้นก็ทรงอภิปรายว่า นามสกุล ที่ทรงออกพระราชบัญญัติให้ใช้นั้น มิได้เป็นการเลียนแบบ แะ ของจีน แต่ไปตรงกับ แซ่เหมี่ดีเนม อย่าง อังกฤณ ซึ่งเป็นชาติที่มีความเจริญรุ่งเรืองแล้ว ทรงลำดับเรื่องโดยยกสิ่งเทียบเคียง ที่คล้ายกันขึ้นก่อนทำให้เข้าใจลักษณะของสิ่งที่ต้องการจะเสนอได้ชัดเจนยิ่งขึ้น คือ แซ่ และ นามสกุลนั้นแตกต่างกันตรงข้ามกันทีเดียว

๓.๓.๕ การชี้แนะผลของการปฏิบัติก่อน หมายถึง การชี้ให้เห็น ผลทั้งดีและเสียก่อน เพื่อเป็นการชักจูงใจ แล้วจึงให้รายละเอียด อัครพาดู ทรง พระราชนิพนธ์ไต่ถาม "เมืองไทยจึงตื่นเกิด"

อัครพาดู ทรงกล่าวถึงจุดมุ่งหมายที่ทรงพระราชนิพนธ์บทความ เรื่องนี้ ในบทที่ ๑ ไต่ถาม "ความหลงอย่างใหญ่" เพื่อจะทรงเตือนสติชาวไทยมิให้ หลงลืมตนจนภัยมาถึงโดยไม่รู้สึกตัว และทรงแนะให้ระวังตัวตลอดเวลาเพื่อสามารถช่วย ตัวเองได้

และความเห็นที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจที่เราต้องพึ่งเงินนั้น อัครพาดู ก็ทรงชี้แนะให้ทรงเห็นผลเสียของการปฏิบัติก่อน เพื่อจะได้ละเว้นไม่กระทำซึ่งเป็นที่ จุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง "เมืองไทยจึงตื่นเกิด" ทรงกล่าวนำไว้ว่า

"...ถึงแม้ว่าเราอาจจะได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศในการ บำรุงความสมบูรณ์แห่งประเทศเราก็คดี เมื่อถึงเวลายุคเข็ญเข้าแล้ว เราจะไปนั่งอาศัยความอดทนแห่งเขานั้นยอมจะเป็นความคึกคึกอย่าง ร้ายแรง ซึ่งอาจนำมาซึ่งภัยอันตรายอันจะชักไปสู่ความพินาศได้"

แล้วตอจากนั้นจนจบเรื่อง อัครพาดู ก็ทรงอภิปรายรายละเอียด เกี่ยวกับปัญหาของชาวจีนทางค่านเศรษฐกิจพร้อมทั้งทรงเตือนสติชี้แนะชาวไทยให้ปฏิบัติ

เพื่อสามารถช่วยตนและชาติไทย ซึ่งมีความสอดคล้องสัมพันธ์กับส่วนที่ทรงชี้แนะผล
ของการปฏิบัติไว้ก่อนแล้วในตอนต้น เรื่องที่ก่อให้เกิดความสนใจไว้แต่แรก

๓.๓.๖ การอภิปรายแบบโต้วาที โต้แย้ง การโต้ตอบฝ่ายตรงข้าม
ตามที่สงสัยพร้อมทั้งการอ้างเหตุผลที่เหนือกว่าโต้กลับไปอีก อัครพาทู ทรงลำดับเรื่อง
เช่นนี้ เพราะทรงตอบโต้ฝ่ายตรงข้ามทางหนังสือพิมพ์ โต้แย้ง "ถือแผนโบราณ"
และ "ไทยผสม"

อัครพาทู ทรงอภิปรายและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องของ
ขุนยัคเขนผู้นำทางการเมืองจีนในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ถือแผนโบราณ" ทรง
อภิปรายเป็นข้อ ๆ ตามที่หนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์โต้ตอบพระองค์ในแต่ละข้อ
พระองค์จะทรงตอบพร้อมกับทรงติหนิเชิงประชกประชันย้อนกลับไปอีกครั้งที่ทรงตอบ
คำถามข้อ ๒ ว่า

" ๒. ที่ถามว่าหมอมุขเสียมเขาควายอย่างไรนั้นเราไม่โทษพวกขบถ
ศิษย์หมอมุข เพราะฉะนั้นเราทราบไม่ได้ ใคร เบนฐานศิษย์ก็คงจะรู้คุณแก่ใจ
เองแล้วเราไม่ตองสอน"^๑

และในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ไทยผสม" อัครพาทู
ก็ทรงอภิปรายเป็นข้อ ๆ เช่นกัน ตามที่ "ศรีวิทัศน์" โต้ตอบพระองค์เกี่ยวกับเรื่อง
ที่อัครพาทูทรงตำหนิพวกไทยผสมไมไทย ทรงอภิปรายและกลับตำหนิย้อนกลับไปอีก
ทำให้ผู้อ่านเข้าใจจุดหมายของอัครพาทูที่ทรงโต้ คอบลักษณะเช่นนั้นเพราะทรงไม่
พอพระราชหฤทัยอย่างยิ่งเกี่ยวกับเรื่องไทยผสม และยังทำให้ผู้อ่านเกิดรสชาติใน
ความหมายและอารมณ์ได้เป็นอย่างดี

๓.๓.๓ การอภิปรายเชิงทำนายและวิเคราะห์เหตุการณ์ หมายถึง การกล่าวถึงเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นโดยอาศัยหลักฐานจากการวิเคราะห์เหตุการณ์ ที่ผ่านมาพร้อมทั้งให้เหตุผลสนับสนุน อัครพาทูทรงลำดับเรื่องเช่นนี้ ไคแก "วังต้องคใหม่" "การภายในในเมืองจีน" และ "ความกระจุกกระจายแห่งเมืองจีน"

พระองค์ทรงกล่าวถึงเหตุการณ์ทางการเมืองประเทศจีน โดยทรงติดตามข่าวคราวและทรงอภิปรายเชิงทำนายและวิเคราะห์ต่าง ๆ ซึ่งความเห็นของพระองค์นั้นก็ทรงเห็นว่า หมอจูนยักเซินไม่มีความสามารถพอ โดยพระองค์ จะทรงวิเคราะห์เหตุการณ์และทำนายอย่างมีเหตุผล ซึ่งจะเป็นรายละเอียดของเรื่อง ทรงลำดับเรื่องเช่นนี้ชวนให้ผู้อ่านติดตาม ใครู้ในเหตุการณ์และจะทรงทำนายคาดคะเน เป็นอย่างไรอีกต่อไปในเรื่อง ดังที่ทรงกล่าวไว้ในตอนต้นเรื่อง "การภายในในเมืองจีน" เกี่ยวกับการปกครองแบบใหม่ของจีนเป็นผลอย่างไร ว่า

" กิจการในเมืองจีนเดี๋ยวนี้ก็แปลว่าไคกลับคืบไปเป็นอย่างเดิมนั้นเอง คือเป็นอย่างเมื่อก่อนความพยายามวันหลังไหลเคราะห์ร้ายที่จะตั้งวิธีการ ปกครองอย่างใหม่ในเมืองจีน โดยเอาไพร่เสียงประชาชนเป็นใหญ่ รัฐบาลก็ไคตั้งขึ้นแลทดสอบใจแล้วและไคเห็นประจักษ์แล้วว่าไม่สำเร็จผล ดังคาดหมาย ความเปนอิสระซึ่งหวังว่าจะไคเห็นก็กลายเป็นความกระทำ ความอำเภอบุคคลไม่มีที่ขึ้น ..."

๓.๓.๔ การชมเชยก่อนการชักชวน หมายถึง อัครพาทูทรงแสดงความยินดีชื่นชมอย่างจริงใจต่อชาวจีน แต่ก็มีตอนต่อมาทรงตำหนิชาวจีนไคแก เรื่อง "ขบใจเพื่อนจีน" อัครพาทูทรงยินดีที่ชาวจีนร่วมกันสละเงินบริจาคเข้ารวมซื้อเรือรบ พระร่วง ดังที่ทรงขบใจชาวจีนว่า

" การที่เพื่อนจีนได้แสดงตนให้ปรากฏออกมาครั้งนี้ ว่าเป็นพวกเดียวกับไทยเราเป็นข้าเจ้าเดียวกันครั้งนี้ ข้าพเจ้าผู้ เห็นควรเราทั้งหลาย จะขบใจเพื่อนจีนให้จงมาก"^๑

และในตอนท้ายทรงชักชวนชาวจีนให้ควรปฏิบัติตน ดังนี้

" ข้าพเจ้าอยากจะใคร่ตักเตือนเพื่อนจีนว่า อย่าฟังคนที่พูดจาขู่ข่มให้แตกกับไทย หรือให้ถึกร้ายต่อไทยโดยอาการใดเลย..."^๒

อัครมหา พุทธเจ้ากับเรื่องโดยชมเชยก่อนแล้วจึงชักชวนตักเตือน ทำให้บรรยากาศของเรื่องมีลักษณะสุภาพนุ่มนวลขึ้นมากถึงแม้จะทรงใช้คำว่า "ตักเตือน" ก็ตาม

๓.๔ การอภิปรายและการโต้วคารม

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงอภิปรายและโต้วคารมในพระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีน เพื่อทรงแสดงพระราชประสงค์อันเป็นพระมติและพระบรมราโชบายของพระองค์ที่มีต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของชาวจีน รวมทั้งเหตุการณ์ทางการเมือง การปกครองของจีนอีกด้วย ลักษณะการอภิปรายและการโต้วคารมของพระองค์ มีลักษณะดังนี้

๓.๔.๑ ทรงอภิปรายเชิงประชกประชัน อัครมหาพุทธเจ้าเสมอเพื่อจะประชกประชันเหน็บแนมเชิงคำทมิ โดยพระองค์จะไม่ทรงกล่าวตรง ๆ แต่ผู้อ่านจะทราบถึงพระอารมณ์และน้ำเสียงได้คือ เช่น ทรงอภิปรายหาที่ว่าทรงอัครจริยใจเป็นอันมากในจีน ธรรมที่ทำชั่วได้ก็ ดังนี้

^๑ดูภาคผนวก ขบใจเพื่อนจีน หน้า ๑.๑

^๒ดู หน้า ๑.๒

" ข้าพเจ้าได้เคยกล่าวแก่ผู้ที่คุณเคยกันมาหลายครั้งแล้ว ว่าข้าพเจ้าเห็นว่าจีนเป็นชาติที่อัจฉริยะมาก. ที่ว่าอัจฉริยะในที่นี้ข้าพเจ้าหมายความว่า จีนมีความคิด, ความประพฤติ, และธรรมะแปลกกว่าชนชาติใด ๆ ที่ข้าพเจ้าได้เคยพบเห็นมาในโลกนี้ ... "

บางครั้งก็ทรงอภิปรายในเชิงยกย่องชมเชย เช่น

" วิธีแลความคิดของจีนในทางหาเงินนั้น ไม่ต้องสงสัยเลยเลยว่าเฉียบแหลมเหมือนกับยิวทุกอย่าง ถ้าจะผูกกันตามอย่างเจ้าแบบแผน เราจะตีโพยจีนเพราะเขามีความสามารถในทางหาเงินไม่ถูก อย่างเดียวกันกับที่เราไม่ควรจะตียิว แต่จีนก็เหมือนกับยิว ถ้ามีทุนรอนแลโอกาสเสมอกันกับชนภาษาใด ๆ แล้ว ก็จจะร่ำรวยไ้รวดเร็วยิ่งกว่าชนชาติอื่น ๆ หมคค "

๓.๔.๒ ทรงอภิปรายเชิงตำหนิรุนแรง ลักษณะการอภิปรายเช่นนี้ อัสวพาหุ ทรงกระทำเสมอ ทั้งปรากฏข้อความในหัวข้อ ภาษา และสำนวนโวหารเป็นจำนวนมากแล้ว เช่น ทรงตำหนิผู้นำจีน ความว่า

" ... การตีราคาสูงเกินกว่าราคาของตนเองเป็นลักษณะแห่งขุนยัคเซน และสาธุกิจย์ของเขา, จึงไม่รู้สู้กว่าในเวลานี้โลกเขาเห็นพวกตนเป็นคนที่น่าหัวเราะเยะสักปานใด; แต่ในพวกจีนกันเองก็ยังมีใค้มีถือหมอลูฐุน และพรรคพวกโดยทั่วกันแล้ว, จะสาธนะแนเพ็ยเป็นอาจารย์สอนคนอื่น ๆ ทอไปอีกทำไมก็ไมรู้ไ้เลย. "

^๑ ฎุภาคผนวก ทำชั่วไ้ไค้ แลลงอุทานรพแห่งจีนะธรรม หน้า ๘.๑

^๒ ฎุภาคผนวก พวกยิวแห่งบูรณทิก หน้า ๒๕.๑๔

^๓ ฎุภาคผนวก ขุนยัคเซนฟ่งสุราน หน้า ๒.๓

และเมื่อทรงตำหนิการหาเงินของชาวจีน ทรงอภิปรายว่า

" จำเป็นแท้ที่ข้าพเจ้าจะต้องยกตัวอย่างโดยเฉาะมากดว่า ถึงความไม่
ละเอียดรอบคอบของจีน ในกิจการที่เกี่ยวข้องกับเงินนี้? ข้าพเจ้าเชื่อแน่ว่า
ผู้ที่ทำการเกี่ยวข้องในบริษัทรับประกันคงจะมีเรื่องราวที่จะเล่าได้ ..."

" การงานทั้งปวงถ้าได้เงินแล้วซึ่งเงินจะทำไม่ได้นั้นเป็นไม่มี แม้จะ
เลวทรามตำราปานใด ขอให้ใคร่แค่งเงินแล้วเป็นทำไต่ทั้งสิ้น ในการไต่ที่
เนื่องด้วยเงินแล้วเงินเป็นไม่มีก็ลืมนิยม ปราศจากเมตตากรุณาภาพ ..."

๓.๘.๓ ทรงอภิปรายโดยวิเคราะห์เหตุการณ์อย่างเท่าทันและรอบรู้
ถวายทรงพระปรีชาสามารถและทรงรอบรู้ เมื่อจะทรงกล่าวถึงเรื่องใดก็ทรงสามารถ
อภิปรายได้อย่างมีเหตุผล เช่น ทรงเท่าทันได้เหตุเปลี่ยนทองคำจีน ทรงอภิปรายว่า

" ...วิธีที่ ๑ กว้านสินค้าที่ตองประสงค์เข้าไว้ทั้งหมดจนถึงขาดแคลนใน
ท้องตลาด, แล้วภายหลังขายโง่งราคาให้แพง. วิธีที่ ๒ สินค้าของตนที่
มีอยู่มากกว่าที่อื่น, ตองการจะให้สินค้าของตนไต่ราคาแพงขึ้น ส่งพวกพ้อง
ออกถามซื้อโดยจะยอมไต่ราคาแพง ๆ แต่ตองการของอย่างนั้นเป็นจำนวน
มาก. คราวนี้ร้านย่อยก็จำเอนตองซื้อจากร้านใหญ่ ๆ ก็โง่งราคาให้แพง
เท่ากับผู้ที่ไปถามซื้อตามท้องตลาดโดยให้กำไรร้านย่อยเพียง ๑๐ หรือ ๒๐
เปอร์เซ็นต์เท่านั้น. ร้านย่อยก็เข้าใจว่าสินค้าชนิดนั้นขึ้นราคาแล้วเพราะ
มีผู้มาไต่ราคาแก่ร้านย่อยเป็นราคาสูงเสมอกันทั่ว ๆ ไป. จึงรับซื้อไป
ไว้มากหวังจะฉวยโอกาสว่าสินค้าชนิดนั้นขายคล่อง. ครั้นของตกไปอยู่
ประจำร้านเขาจริงแล้วกลับขายไม่ไต่เพราะราคาแพงเกินไป กลับไม่มี

๑ ฤดูกาลผนวก ทวงขิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๕.๑๘

๒ ก. หน้า ๒๕.๑๘

ใครต้องการเสียแล้ว ... ค่ายเหล่านี้บรรดาพวกเราคงต้องคอยเอาไว้
เอาเปรียบกันอยู่เนื่อง ๆ. "๑

ทางด้านการเมืองการปกครองก็ทรงรอบรู้เป็นอย่างดี ทรงอภิปราย
เรื่อง "ประชาธิปไตย" ซึ่งยังเข้าใจกันไม่ถูกต้องโดยทั่วไป ความว่า

" ส่วนประชาธิปไตยที่เข้าใจกันในประเทศยุโรปก็ชั่วเราไปจากความแปล
จริง ๆ เสียมากเหมือนกัน, เพราะเป็นอันเข้าใจกันเสียว่า ประชาธิปไตย
หมายความว่า อำนาจปกครองทั้งปวงตกอยู่ในมือของพวกกรรมกร
(Labourers or Workmen) คือ พวกคนที่รับจ้างประกอบ
กิจการในโรงงานต่าง ๆ เท่านั้น. แมแต่พวกชาวนาซึ่งเป็นสามัญชน
เหมือนกันก็ไม่นับเป็น 'ประชา' ซึ่งเมื่อคำนึงดูแล้ววิญญูชนก็จะต้องแล
เห็นว่า เป็นของไม่ถูกโดยแท้ เพราะคำว่า 'ประชา' ต้องรวมชนทุก
ชั้นทุกอาชีพจึงจะถูก "๒

แมแต่ความเป็นไปทางการเมืองของจีนก็ทรงรอบรู้และทรงอภิปราย
จากการที่ทรงติดตามเหตุการณ์และทรงวิเคราะห์ สรุปว่า

" กิจการในเมืองจีนเดี๋ยวนี้ ก็แปลว่าไถ่กลับคืนไปเป็นอย่างเดิมนั่นเอง
คือ เป็นอย่างเมื่อก่อน ความพยายามอันหลงใหลเคราะห์ร้ายที่จะตั้งวิธีการ
ปกครองอย่างใหม่ในเมืองจีนโดยอาศัยเสียงประชาชนเป็นใหญ่. รัฐบาล
ก็ไต่ตั้งขึ้นแลตกลงใจแล้ว และได้เห็นประจักษ์แล้วว่าไม่สำเร็จผลดังคาด
หมาย ความเป็นอิสระซึ่งหวังว่าจะได้เห็นก็กลายเป็นความกระทำตามอำเภอใจ
บุคคลไม่มีที่ซัดขึ้น สิ่งใดซึ่งตามคำร่ำว่าเป็นของคืออย่างไม่มีปัญหา ครั้นนำมาทำ
เขาจริงจึง ก็หาสำเร็จผลได้ไม่ ... "๓

๑ ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หน้า ๑๓.๑

๒ ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หน้า ๑๒.๒

๓ ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หน้า ๒๐.๑

๓.๔.๔ ทรงอภิปรายเชิงทาทาย อัครพาทู ทรงอภิปรายด้วยทรงมัน พระราชหฤทัยอย่างอาจหาญ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะประจำพระองค์ประการหนึ่ง เช่น ทรง อภิปรายต่อมโตะ ศรีรัตน ทางหนังสือพิมพ์ เกี่ยวกับเรื่องไทยผสม ความว่า

" ๑. คำที่ 'ศรีรัตน' กล่าวว่ามีคนบางจำพวกที่เป็นลูกจีนหรือ หลานจีนไม่พอใจในถ้อยคำของข้าพเจ้าที่กล่าวเรื่อง 'ไทยผสม' หรือ 'จีนโนสยาม' นั้น ข้าพเจ้าไม่รู้สึกเป็นของแปลกเลย เพราะข้าพเจ้า ตั้งใจกล่าวคำตรง ๆ จัง ๆ และคำเช่นนี้ย่อมกลายยาที่มีรสขื่นขมอยู่บ้าง "

และจากประเด็นเรื่องไทยผสม อัครพาทู ทรงตอบทานอย่าง ทาทายต่อผู้ชักจูงพวกไทยผสม ความว่า

" อนึ่งเป็นธรรมดาเถรเทศที่ตกดี หรือเกจิอาจารย์ใด ๆ ก็ดี เมื่อมี ผู้ขึ้นไปเตือนสติคนที่หลงเชื่อในวาทะของตน คงจะต้องโกรธเคืองและหา วาจาหยาบช่าต่าง ๆ มากล่าวเพื่อให้อาไป ไม่กล้าก็คขวางการที่ตนจะ นำคณะไปลงนรก แต่คนที่หาญจริงแล้วยอมจะไม่สะกุงสะเทือนในถ้อยคำ ของเถรเทศหรืออาจารย์ที่จะชักจูงคนหลงนั้นเลย ทั้งนี้เราทั้งหลาย ก็ไม่ควรหวั่นไหวในถ้อยคำมธุรสวาท ซึ่งผู้ใด ๆ จะกล่าวหักท้วงเราผู้ ตั้งใจดีต่อเพื่อนร่วมชาติที่ตกอยู่ในความหลง ควรมุ่งตรงแต่จะพูดจา ถ้อยคำที่ดีและเป็นความจริงเพื่อจูงใจเพื่อนร่วมชาติให้ละเลี้ยว ..."

๓.๔.๕ ทรงอภิปรายโดยอ้างเหตุและผล เป็นการอภิปรายโดยทั่วไป ที่จะต้องอ้างเหตุและผลซึ่งเป็นหลักฐานหรือขอมูลในการแสดงความคิดเห็น อัครพาทู ทรงอภิปรายเพื่อทรงแสดงพระมติดอกสิ่งใดก็ตามจะต้องทรงแสดงเหตุและผลมิได้ทรงกล่าว อย่างปราศจากขอมูลแต่อย่างใด เช่น ทรงอภิปรายเหตุว่า

๑ คุกคามนวก ไทยผสม หน้า ๑๐.๑

๒ อัครพาทู ความเข้าใจชาติโดยแท้จริง หน้า ๒๒๑ - ๒๒๒

" มีชาวต่างชาติเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารอยู่มาก เช่นพวกจีน
 เบงกอล ซึ่งอาสาไถ่ภัยเหตุที่ไม่รู้ภาษาไทย จึงต้องจำเป็นเสวนาอยู่แต่ใน
 หมูชนชาติเดียวกันเองเป็นอันมาก อันเป็นผลให้ไม่สามารถรู้ถึงความคิด
 เห็นของไทยเรา ผู้เป็นเจ้าของบ้านมักเชื่อถือแต่ถ้อยคำของผู้ที่สมมติ
 ตนเป็นหัวหน้าในหมูชนชาตินั้น. ผู้ที่ทั้งคนเป็นหัวหน้า เช่น พวกหัวหน้าจีน
 เป็นต้น.."^๑

และทรงอภิปรายผลจากเหตุข้างตนว่า

"...รัฐบาลก็รู้สึกหนักขึ้นว่าเป็นหน้าที่ต้องให้ความร่วมมืออย่างแท้จริง
 แก่จีนผู้มาพึ่งพระบรมโพธิสมภารอยู่โดยสุจริต. ดังนั้นเจ้าพนักงานจึงต้อง
 ลอยสอคล้องสืบหาข่าวคราว เพื่อทราบความประพฤติของผู้ที่ทั้งคนเป็น
 หัวหน้าและคอยแก้ไขมิให้มีเหตุการณ์รอนรำคาญขึ้นโดยไม่พอที่ ทั้งถ้า
 ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้แห้วหรือจางอ่อนให้บุคคลประพฤตินิดแล้ว ก็ต้อง
 จับกุมมาชำระลงโทษตามสมควรแก่เหตุการณ์ คือ อย่างน้อยเมื่อเห็น
 ว่าเป็นบุคคลที่อาจก่อความรำคาญไคร้ไป ก็เนรเทศออกไปเสียนอก
 ราชอาณาจักร."^๒

๓.๔.๖ ทรงอภิปรายโดยยกเรื่องเทียบเคียง เพื่อเป็นการเน้นความ
 และให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น อัครพาดู ทรงอภิปรายเรื่อง 'ไทยผสม' แล้วทรงยก
 เรื่อง อเมริกันผสม ชั้นเทียบเคียง เช่น

^๑ดูภาคผนวก ตัวอย่างสำหรับนักพูด หน้า ๗.๒ - ๗.๓

^๒ดู หน้า ๗.๓

" เมื่อนาคระอเมริกันซึ่งจะโคมาพากันรู้สึกซึ่งลักษณะอันไม่พึงปรารถนา
ในเหล่าคนที่เรียกตนว่าอเมริกันผสมเช่นนี้แล้ว ชาวเจ้าก็เห็นว่าถึง
เวลาแล้วที่คนไทยเราควรจะทำกรอกและรู้สึกเสียบ้างว่าการส่งเสริม
ให้คนจำพวกไทยผสมมีมากขึ้นในหมู่ไทยเรานั้นไม่เป็นของดีที่พึงปรารถนาเลย"^๑

พระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "พวกยิวแห่งบูรพทิศ" ก็ทรง
อภิปรายตลอดเรื่องด้วยทรงเทียบเคียงลักษณะของจีนที่ตรงกับลักษณะของยิวทุกประการ
พระองค์จึงทรงเรียกจีนว่า พวกยิวแห่งบูรพทิศ และการอภิปรายบางครั้งก็ทรงเทียบ-
เคียงกับเรื่องที่ทรงสมมุติขึ้น เช่น

" การเสียสละสำคัญอันหนึ่ง ก็คือสละความเป็นโสกแก่ตนในกิจการ
บางอย่าง เช่น ตางว่าเป็นเวลาที่มีศึกมาใกล้เมืองที่เราอยู่ ผู้ปกครอง
จะห้ามมิให้จุดไฟในบ้านเรือน ถ้าเรายอมก็แปลว่าเราสละความเป็นโสก
แก่ตนอย่างหนึ่งแล้ว..."^๒

๓.๔.๓ ทรงอภิปรายด้วยความเป็นธรรม ได้แก่ การที่ทรงออกตัว
ว่า ทรงแสดงพระมตินั้น ว่าทรงเป็นกลางที่สุดอย่างมีเหตุผล มิใช่ทรงอภิปราย
โดยอคติแต่อย่างใด เช่น

"...เมื่อมีพยานอยู่อย่างชัดเจนวา มีเงินมางพวกต้องการเพาะไทยผสม
ขึ้นไว้ในเมืองเราเช่นนี้ จะว่าชาวเจ้าพูดไปเพราะเกลียดจีนฤา?
ทรงกันขาม ชาวเจ้าไม่ได้เกลียดจีนเลยและไม่ได้ปรารถนาอะไร
ยิ่งไปกว่าที่จะได้เห็นลูกจีนเข้ามาสู่ชาติของชาวเจ้าและเป็นไทยโดยสนิทสนม..."^๓

^๑ ฎีกาคุณนวก ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา หน้า ๑๖.๑

^๒ อรรถาพหุ ความเป็นชาติโดยแท้จริง หน้า ๒๒๔ - ๒๒๕

^๓ ฎีกาคุณนวก ถูกบังคับให้เป็นจีน หน้า ๑๔.๑ - ๑๔.๒

"...ควยเหตุนั้นข้าพเจ้าจึงเรียกว่าเป็นคนต่างภาษา ไซ้ว่าเป็นการตีเตียน หรือถูกอุททมิไค้ แต่เรียกตามความที่เป็นจริง..."^๑

" ข้าพเจ้าไม่ใช่เป็นมาซึ่งชาวต่างประเทศ. ข้าพเจ้าใครจะทำความ สนิทสนมและคำเนนการคิดตอกกับชาวต่างประเทศในฐานะที่เขาเป็นชาว ต่างประเทศโดยตรง แต่ข้าพเจ้าไม่ชอบคนซึ่งข้าพเจ้าไม่สามารถจะ ทราบไควว่าเมื่อใดเป็นชาวต่างประเทศ และเมื่อใดไม่เป็น. ..."^๒

ลักษณะการทรงอภิปรายและการโตการมของ อัครงาหุทั้ง ๓ ประการ นั้น เป็นส่วนหนึ่งของกลวิธีการทางพระราชนิพนธ์บทความ พระสัทธิงเสนขอความเพื่อทรง แดงพระราชประสงค์อันเป็นพระมติของพระองค์ต่อเรื่องราวต่าง ๆ ของจีน ทุกลักษณะ ที่ทรงอภิปรายก่อให้เกิดความรู้ดีกระหม้อนตามลักษณะต่าง ๆ ไค้แก่ เข้าใจ สรวิทธา เชื่อถือ และที่สุดคือกลอยตามพระมติที่ทรงแดงไว้

๓.๕ การชักชวน

พระบาทสมเด็จพะมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์บทความ เกี่ยวข้องกับชาวจีน ควยทรงมีพระราชประสงค์ที่จะทรงแดงลักษณะและภัยต่าง ๆ จากชาวจีนทั้งในประเทศและต่างประเทศนั้นประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งที่สำคัญ เพื่อจะทรงชี้แนะชาวไทยให้รู้ตัวระวังภัยจากจีนและทรงตักเตือนทั้งชาวไทยชาวจีนให้ สำนึกในความเป็นไทย เพื่อความปลอดภัยและความเจริญของชาติ ฉะนั้นข้อความส่วน ๑ ในพระราชนิพนธ์บทความจะมีลักษณะเนือความเป็นการชักชวน อัครงาหุทรงชักชวน ควยวิธีการหลายลักษณะควยกัน ไค้แก่

^๑ อัครงาหุ เมืองไทยจงคืนเถิด หน้า ๑๘

^๒ ฤภาคผนวก ไทยสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา หน้า ๑๖.๔

๓.๕.๑ ทรงชักชวนถวายความศฤงคารนมนวล มีความเป็นกันเอง
โคแก ทรงใช้ถ้อยคำสละสลวย ทำให้ไพเราะน่าฟังจะปฏิบัติตาม เช่น ทรงใช้
ถ้อยคำสุภาพและยกย่อง โคแก

" เพราะฉะนั้นในที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขอวิงวอนท่านผู้ที่เป็นคนไทย เชื้อจีน
ว่าอย่าหลงใหลในถ้อยคำของพวกเขา 'ไทยผสม' หรือ 'จีนโนสยาม'
ซึ่งแท้จริงในใจเป็นชาวต่างชาติ กตวาทชักชวนให้ตัวท่านผู้เป็นไทยแท้ ๆ
ไปเข้าเป็นพวกคึงคาวกับเขา ท่านทั้งหลายถึงแม้ว่าบิดาหรือปู่จะเป็นจีน
หรือแขกฝรั่งอะไรก็ไม่สำคัญทั้งสิ้น สำคัญอยู่ที่ใจตัวท่านเองมีความภักดี
ในชาติใดแน่เท่านั้น ถ้าแม้ว่าท่านมั่นคงจงรักภักดีในชาติไทยอยู่แล้ว
ขอให้คนแสนปากพูดอย่างไร ๆ ก็จะไม่เปลี่ยนตัวท่านให้หันไปจากชาติไทยไม่ได้
ขอท่านจงเชื่อข้าพเจ้าผู้เป็นสหายร่วมชาติ"^๑

จากข้อความนอกจากคำว่า ท่าน เพื่อการยกย่องแล้ว
อัครพหูยังทรงใช้สรรพนามแทนพระองค์ว่า ข้าพเจ้า ทำให้ผู้อ่านเกิดความใกล้ชิด
มีความเป็นกันเอง และที่สำคัญคือ เป็นการแสดงความจริงใจจากผู้เขียน ลักษณะ
ประการนี้อัครพหูทรงใช้อยู่เสมอเป็นปกติ ในการทรงพระราชนิพนธ์บทความทุกเรื่อง

นอกจากคำว่า ท่าน และข้าพเจ้า พระองค์ยังทรงใช้คำว่า
"เรา" เพื่อแสดงความเป็นพวกเดียวกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ดังที่ทรงแถลงไว้ว่า

" ตลอดวรรคข้างบนนี้ ท่านผู้อ่านคงจะได้สังเกตเห็นแล้วว่าข้าพเจ้า
ใช้สรรพนามว่า 'เรา' ตลอดมา ทั้งนี้เพราะข้าพเจ้าเข้าใจว่า
คนไทยแทบทั่วไปที่ได้ตั้งใจสอดส่องดูกิจการของเพื่อนบ้าน คงจะมีความ
คิดเห็นและฉงนสนเท่ห์ใจอยู่อย่างเดียวกับตัวข้าพเจ้าเองดวยเป็นแน่. . ."^๒

^๑ ภูมิภาคผนวก ไทยผสม หน้า ๑๐.๒
^๒ ภูมิภาคผนวก นุรยศโดยอาชีวะ หน้า ๒๑.๒

นอกจากนี้ อิศราพาหุ ทรงชักชวนด้วยความรู้สึกว่า
โดยที่ทรงแสดงความเป็นธรรมมีใจเป็นกลางในการพิจารณาทำให้อานเกิดความรู้สึก
ศรัทธาและเชื่อถือ เช่น ขอความว่า

"...และควรเราผู้เป็นไทยจะตั้งใจเป็นกลางอย่างที่สุดที่จะเป็นไปได้
คือไม่หลงเชื่อและนิยมนับถือเงินจีนเงินเซาหัวเราะเยาะไถ่ฝ่าย
หรือตรงกันข้าม ขึ้นชื่อว่าเงินจะไม่ไว้ใจและจงชิงชิงซึ่งเสียหมก
อีกฝ่าย • ฉันทก็ไม่เขมการสมควร. เราควรจะรู้จักเลือกสรรกันเงิน
คนคือออกต่างหากจากจีนคนร้าย. จีนคนก็เรวกก็ควรยกย่องนับถือความที่
ควรจะได้รับยกย่องนับถือ แต่สวนจีนคนร้ายเราควรพยายาม
รู้เท่าทันมันไว้ และช่วยกันทำการอุดหนุนเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองใน
การกำราบปราบปรามคนที่ประพฤติชั่วร้าย เป็นศัตรูแก่นักกรชนทั่วไปทั้ง
ไทยและจีนกันเอง จึงจะสมแก่กรรมแห่งคนไทยผู้เป็นพลเมืองดี."^๑

๓.๕.๒ ทรงชักชวนด้วยความรุนแรง อิศราพาหุจะทรงชักชวนด้วย
ลักษณะเช่นนี้เฉพาะพระราชนิพนธ์เรื่องที่มีความรุนแรง มีการโต้ตอบและคำหั้น เช่น
ทรงใช้คำว่า เตือน ตักเตือน และคำรุนแรงอื่น ๆ เช่น

" ในที่สุดน่าจะเตือนกันโดยฉันผู้ชอบพอกันว่า, ที่นี้เป็นเมืองไทย,
ไม่ใช่ถิ่นของหมอซุน, และคนไทยเราไม่มีใครชอบฟังเสียงหมอซุนนักดอก...."^๒

" ข้าพเจ้าอยากจะใคร่ตักเตือนเพื่อนจีนว่า อย่าฟังคนที่พูดจาเย้ย
ให้แตกกับไทยหรือให้ก๊วยท้อไทยโดยอาการใดเลย..."^๓

^๑ ฎีกาคุณนวก ควรอ่านด้วยวิจารณ์ หน้า ๒.๑

^๒ ฎีกาคุณนวก ขุนยัตเซอผู้สร้าง หน้า ๖.๔

^๓ ฎีกาคุณนวก ชอบใจเพื่อนจีน หน้า ๑.๒

" เมื่อความเป็นอยู่เช่นนี้แล้ว ผู้ที่รักชาติจริง ๆ, หรือได้เห็นชาติ
 ของตนตั้งอยู่โดยสภาพสวัสดิภาพ, ก็ควรที่จะใช้สติเหนี่ยวรั้งใจของ
 ตนให้จงมากมิให้หลงปล่อยให้ใจลอยไปตามลมปากของนักพูดจนเลยไปสู่
 ขุมฉันทายอบายมุข, ยากที่จะตะกายกลับขึ้นมาได้..."^๑

๓.๕.๓ ทรงชักชวนโดยอ้างประโยชน์สูงสุด ได้แก่ ประโยชน์
 แห่งชาติ โดยเฉพาะความเป็นอิสรภาพแห่งประเทศโดยสวัสดิภาพสถาพร อัครพาดู
 ทรงชักชวนโน้มน้าวชาวไทยให้เตรียมพร้อมขอความว่า

"... เพราะฉะนั้นสิ่งซึ่งข้าพเจ้าประสงค์ในที่นี้ ก็คือจะชวนให้ท่าน
 คิดดูให้ไกลออกไปสักหน่อย เพราะว่าเมื่อถึงเวลาศึกมาตีเมืองเข้าแล้ว
 เมื่อนั้นแหละเราจึงระลึกว่าเราทำได้ถูกหรือผิดมาแล้วประการใด ซึ่งจะ
 เป็นขณะที่เกินเวลาเสียแล้วที่จะแก้ไขอย่างไรได้ ค้วยเหตุนี้เราจึงควร
 เตรียมการล่วงหน้าไว้ และเมื่อยังมีเวลาและโอกาสอยู่ เราก็คควรจะ
 พิจารณาข้อบกพร่องของเรา และคิดอ่านแก้ไขเสียตามความสามารถ
 ของเราที่จะทำได้..."^๒

อัครพาดู ทรงชักชวนโดยทรงกล่าวถึงความปลอดภัย แห่งชาติ
 นั้นจะทำให้ผู้อ่านหรือชาวไทยเกิดความฉุกฉิกและเกิดความหวงโยเช่นเดียวกัน และยัง
 รู้สึกว่าผู้เขียนขอความนั้นมีไ้มุ่งผลประโยชน์เพื่อส่วนตัวหรือเฉพาะกลุ่มแต่อย่างใด จึง
 เป็นวิธีการชักชวนที่จะได้ผลจริงทั้งทางด้านความรู้สึกและการปฏิบัติ ซึ่งการชักชวน
 ลักษณะนี้ อัครพาดู ทรงกระทำเสมอ เพราะพระราชประสงค์อันสำคัญยิ่งที่ทรง
 พระราชนิพนธ์บทความก็เพื่อประการนี้

^๑ดูภาคผนวก อันตรายนแห่งความเข้าใจผิด หน้า ๑๒.๓

^๒อัครพาดู เมืองไทยจงคืนเถิด หน้า ๑๓

๓.๕.๔ ทรงชักชวนด้วยความมั่นพระราชหฤทัย อัครพาดูทรงชักชวนลักษณะนี้ ถึงแม้จะเป็นการที่ซุ่มเอาเอง แต่ก็ทำให้ผู้อ่านมีความเชื่อถือในคำกล่าวของผู้เขียนมากยิ่งขึ้น และรู้สึกว่าเป็นพวกฝ่ายเดียวกัน เช่น

"...และเราเชื่อว่าพวกซอค่างไม่มีที่จะรู้สึกอย่างอื่นนอกจากยินดีทุก ๆ คราวที่รัฐบาลสยามจับคนร้ายเนรเทศไป. ข้อนี้ถ้าผู้อ่านของเราพิจารณาแล้วคงจะเห็นจริงตามเรากล่าวเป็นแน่,"^๑

และอีกตัวอย่างหนึ่งที่มีความรุนแรงประกอบด้วย ได้แก่

" ในส่วนข้อที่จะร้องขอให้คืนกรุงสยามให้กับเมืองจีนนั้น เราเชื่อว่าคนไทยคงจะมีความเห็นตรงกันหมดว่า ไม่ควรตอบโต้กับอ้าย 'จ' ให้เปลืองปากของไทยเรา. ..."^๒

และบ่อยครั้ง อัครพาดู จะทรงใช้คำว่า "เชื่อ" เพื่อแสดงความมั่นพระราชหฤทัย เช่น ความว่า

"...เราเชื่อว่าใคร ๆ ที่นั่นเมื่อใดทราบคำพูดของเขานั้นแล้วก็จะต้องเห็นด้วยกับเราว่า ผู้ที่พูดเช่นนั้นใดต้องผิดคนุชธรรม..."^๓

๓.๕.๕ ทรงชักชวนเป็นคำถาม เนื่องจากอัครพาดูทรงนิยมการเสนอข้อความในลักษณะคำถาม และเมื่อทรงชักชวนเป็นคำถามมีต้องการคำตอบ ผู้อ่านจะเป็นผู้ตอบเองยิ่งเป็นการทำให้การสนองตอบของผู้อ่านจากการชักชวนนั้นเป็นผลได้ง่ายขึ้น เช่น ข้อความที่ทรงเตือนชาวจีนว่า

^๑ดูภาคผนวก ควรอ่านควยวิจารณ์ หน้า ๒.๒

^๒ดูภาคผนวก "จ" จำอวดหรือ "จอ" นมา หน้า ๑๔.๓

^๓ดู หน้า ๑๔.๑

"... เหตุไฉนเงินเองจึงไม่ล้มตาชั้นตัวเองบ้าง ว่าเมืองจีนอยู่ใกล้แกง
ปานใด จะมามีว่แหหาอำนาจหาเกียรติยศอะไรไปอีกหนอ การที่หมอบขุน
จะได้เป็นใหญ่แล้วจะพาเมืองจีนรอกภัย.... ได้ดีกว่าใคร ๆ ก็หาไม่ได้
จะปลงใจเป็นสามัคคีกันเสียไม่ดีกว่าฤ ?"^๑

และข้อความที่อัครพาดูทรงเตือนชาวไทยว่า "

" เมื่อเป็นเช่นนี้ พวกเราที่เป็นคนไทย เมื่อเห็นสหประชาชาติ
จะตกไปอยู่ในความหลงซึ่งจะนำไปให้กระทำอนันตริยกรรมทำลาย
ชาติของตนแล้ว ถ้าไม่ห้ามปรามหรือเตือนสติจะมีบกพร่องไปในหน้าที่
กรณียกิจแห่งชาวสยามฤ ?..."^๒

๓.๕.๖ ทรงชักชวนโดยการซ้ำความ เพราะการเน้นความให้ชัดเจน
ด้วยการซ้ำความ จะยิ่งทำให้เนื้อความมีน้ำหนักยิ่งขึ้น เป็นการย้ำความคิดและความ
มุ่งหมายให้ปฏิบัติตามชัดเจน อัครพาดูทรงชักชวนด้วยการซ้ำความ เพื่อให้ผู้อ่านเกิด
ความตระหนักและสำนึก เช่น

" ประเทศสยาม ต้องหวังหากำลังจากชาวไทย อาวุธไทยต้องรักษา
แดนไทยและชาติไทยที่จะหวังมั่นคงอยู่ต่อไปได้ก็คงอาศัยกำลัง และความ
รู้สึกรักชาติอันแท้จริงแห่งบุคคลซึ่งเป็นไทยโดยเฉพาะ..."^๓

"... ขอให้พวกจีนโนสยามเลิกเรียกตนเองว่าจีนโนสยาม ขอให้เขา
แสดงว่าเขาทั้งหลายมีความปรารถนาจริงใจที่กลายเป็นไทยแท้ ไม่แต่ควม
วาจาต้องพร้อมทั้งกิริยาและอาการที่กระทำด้วย ขอให้เขาตัดขาดซึ่ง

^๑ดูภาคผนวก รักชาติหรือล้างชาติ หน้า ๑๑.๒

^๒อัครพาดู ความเป็นชาติโดยแท้จริง หน้า ๒๒๑

^๓อัครพาดู เมืองไทยจึงตื่นเกิด หน้า ๖

แห่งความรู้สึกและความนิยมในชาติจีน และในที่สุดซึ่งยิ่งกว่าสิ่งอื่น
ขอให้เขาพร้อมอยู่เสมอไม่ว่าในกาลใด ๆ ที่จะยกประโยชน์แห่ง
เมืองไทยและชาติไทยขึ้นเหนือประโยชน์อื่น ๆ ทั้งสิ้น."

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้อง
กับชาวจีน ทุกองค์ประกอบของบทความพระราชนิพนธ์ไม่ว่าจะเป็นทางด้านภาษา ไคแก่ คำ
และประโยค ด้านสำนวนโวหาร ไคแก่ความเปรียบต่าง ๆ และด้านกลวิธี ไคแก่ วิธีการ
ทำให้เกิดความสนใจ การพอใจยอมรับ และการปฏิบัติ พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์
ให้มีลักษณะที่เด่นชัดที่สุดในองค์ประกอบเหล่านั้น ซึ่งเป็นลักษณะทางทำนองการทรง
พระราชนิพนธ์ที่ความของพระองค์ คือ ความมีพลังในข้อความ โดยจะทรงสัมพันธ์
เนื้อความให้มีลักษณะรุนแรง กล่าวคือ ข้อความที่จะทรงกล่าวคำนี้โดยตรงก็จะทรง
ใช้ถ้อยคำตรงไปตรงมาอย่างไม่สภาพ ข้อความที่จะทรงกล่าวคำนี้โดยอ้อมก็มักจะทรง
ใช้สำนวนโวหารเชิงประชดประชันและบางทีก็ทรงกล่าวเป็นเชิงท้าทายเยาะหยันให้รู้
สึกโกรธเคือง และพระองค์จะยิ่งทรงทวีความรุนแรงมากขึ้นเมื่อทรงตอบโต้การมา
กับหนังสือพิมพ์ของชาวจีน ฉะนั้นเนื่องด้วยทำนองการทรงพระราชนิพนธ์บทความ
ของพระองค์ที่มีพลังดังกล่าว จึงทำให้ทราบไคอย่างแจ่มชัดถึงพระเจตนาารมณ์ของ
พระองค์ที่ทรงพระราชนิพนธ์บทความ เพราะทรงพระราชประสงค์ประโยชน์อันยิ่งใหญ่
ของปวงชนชาวไทย ไคแก่ ความเป็นอิสระแห่งชาติและความเจริญรุ่งเรืองสืบไป
จึงนับว่า พระราชนิพนธ์บทความของพระองค์มีคุณค่ายิ่ง

*ดูภาคผนวก ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา หน้า ๑๖.๕

วิเคราะห์พระราชนิพนธ์ความที่เกี่ยวของกับบทบาทชาวจีน

พระราชนิพนธ์ความในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่เกี่ยวของกับชาวจีน มีเนื้อหาสาระที่มีความสำคัญต่อสังคมไทยสมัยนั้น เพราะเป็นบทความวิพากษ์วิจารณ์สังคมส่วนหนึ่งที่มิสภาพและความเห็นไปในลักษณะขัดแย้งกัน ได้แก่ การขัดแย้งระหว่าง บุคคล, กลุ่มบุคคล และสถาบัน โดยมีลักษณะขัดแย้งพื้นฐาน คือ ความแตกกว้างทางเชื้อชาติและสัญชาติ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์ความถวายพระราชประสงค์สำคัญ เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างไทยและจีนอันจะเป็นประโยชน์ต่อความเป็นอยู่อย่างสันติสุขของสังคมและความเจริญแห่งชาติบ้านเมือง โดยทรงเสนอเนื้อหาสาระตามสภาพที่เป็นจริงกับทรงชี้แนะแนวทางอันพึงปฏิบัติ ฉะนั้นเพื่อความชัดเจนของการวิเคราะห์เนื้อหาพระราชนิพนธ์ความดังกล่าว จะศึกษาวิเคราะห์เป็น ๓ ประการ ดังนี้

๑. พระราชนิพนธ์ความที่เกี่ยวของกับบทบาทชาวจีนทางด้านการเมือง ✓
๒. พระราชนิพนธ์ความที่เกี่ยวของกับบทบาทชาวจีนทางด้านการปกครอง ✓
๓. พระราชนิพนธ์ความที่เกี่ยวของกับบทบาทชาวจีนทางด้านเศรษฐกิจ ✓

๑. พระราชนิพนธ์ความที่เกี่ยวของกับบทบาทชาวจีนทางด้านการเมือง

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ชาวจีนในประเทศไทย มีบทบาทแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ สาเหตุแห่งความคิดเห็นที่ค่าค่าได้แก่ การปฏิวัติมราชวงศ์แมนจูสำเร็จในปี พ.ศ. ๒๔๕๕ ก่อนการปฏิวัติสำเร็จ ชาวจีนในไทยก็ได้มีการร่วมตัวเคลื่อนไหวมากอนแล้ว ตั้งแต่ตอนปลายรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยผู้นำการปฏิวัติของจีน คือ ดร.ซุนยัตเซน มาเมืองไทย ใน พ.ศ. ๒๔๕๑ เป็นเวลา ๑๐ วัน มีโอกาสพบในที่ชุมนุมชาวจีนทั้งในกรุงเทพฯ

และทางจังหวัดเพื่อการเรียกรไ้เงินเป็นทุนในการปฏิวัติ การพวกนั้นจะสร้างความรัก
 ชาตินิยมแก่ชาวจีนใหม่มีความรักผูกพันต่อเมืองแม่ ชันนะแนวทางต่าง ๆ ที่จะให้เงินคง
 เป็นเงินตลอดไปเพื่อผลประโยชน์ โฉนด การจัดตั้งโรงเรียนจีน, การออกหนังสือ
 พิมพ์จีน, การตั้งสโมสรการค้าจีน, การขอตั้งกงสุลในไทย ตลอดจนการเข้าเป็น
 สมาชิกพวกปฏิวัติเก๊กเหม็ง เป็นต้น การเคลื่อนไหวรวมทั้งจัดตั้งเรียกรองต่าง ๆ เป็น
 ปัญหาสำคัญต่อทางรัฐบาลไทยอย่างมาก และที่รุนแรงที่สุด คือ การนัดหยุดงานและ
 ปิดงานท่าในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๓ เนื่องจากชาวจีนไม่พอใจที่รัฐบาลเก็บภาษี
 รัชูปการเพิ่มขึ้นให้เท่ากับชาวไทยและชาวต่างประเทศอื่น ๆ แทนการเกณฑ์เข้ารับ
 ราชการทหาร แต่มีสาเหตุที่แท้จริงอย่างแฝง คือ การขอจัดตั้งสโมสรการค้าและการ
 ขอตั้งกงสุลในไทยไม่สำเร็จ สาเหตุอย่างนี้ได้รับการสนับสนุนนี้มาจากประเทศจีน
 การรวมตัวเคลื่อนไหวครั้งนี้ทำให้สัมพันธ์ภาพระหว่างชาวจีนและชาวไทยไม่เป็นไปด้วยดี
 จึงแตกออก

เมื่อพวกเก๊กเหม็งปฏิวัติสำเร็จในปี พ.ศ. ๒๔๕๔ ชาวจีนในไทยยังมีบทบาท
 มากยิ่งขึ้น เพราะเกิดการแตกแยกในคณะปฏิวัติเป็น ๒ ฝ่าย โฉนดฝ่าย จร. รุนยัดเรน
 กับฝ่ายยวนธิไซ แยกความเป็นใหญ่กันส่งผลให้ชาวจีนในไทยแยกเป็น ๒ ฝ่ายควาย
 มีการโจมตีกันทางหนังสือพิมพ์อย่างรุนแรงถือเอาไทยเป็นเวทีแห่งการ เมืองของตน
 นอกจากนี้มีการเรียกรไ้เงิน ขุนมนกันตามโรงเรียนบ้าง ตามสถานที่อ่านหนังสือ(จื่อปอเสี่ยว)
 บ้าง และสถานที่ชุมนุมต่าง ๆ การเคลื่อนไหวของชาวจีนตั้งแต่ก่อนการปฏิวัติและหลัง
 จากปฏิวัติแล้ว ก่อให้เกิดเป็นปัญหาทางการปกครองของไทยเป็นอันมาก และสิ่งที่เป็น
 ปัญหาสำคัญแทรกเข้ามาโดยไม่รู้ตัว คือการเผยแพร่ระบอบการปกครองแบบใหม่ โฉนด
 ระบอบสาธารณรัฐ ซึ่งไม่เพียงแต่ชาวจีนจะตื่นเต็นยินดีเท่านั้น ชาวไทยที่ติดตามเรื่องราว

ทางรอย กลอมเอียง พระบรมราชาไชบายเกี่ยวกับปัญหาชาวจีนในพระราช-
 อาณาเขตรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว หน้า ๑๘

อาจขอยกยติขึ้นเห็นตามไปด้วย ซึ่งที่แรกมานี้พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงตระหนักว่ายอมเป็นการไม่สมควรที่จะแพร่หลายในบ้านเมืองไทยที่ปกครองด้วยระบอบ สมบูรณาญาสิทธิราช และความคิดในระบอบการ เมืองใหม่ได้เคยมีการ เคลื่อนไหวแล้ว ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่เจ้านายและข้าราชการกราบบังคมทูล ความเห็นจัดการ เปลี่ยนแปลงระเบียบราชการแผ่นดิน ร.ศ. ๑๐๓ ในวันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๒๘ และอีกครั้งในตอนต้นรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ใน ร.ศ. ๑๓๐ (พ.ศ. ๒๔๕๔) ดังที่ ดร.ศักดิ์ ชาติสุนันต์ ไค่กล่าวไว้ในเรื่อง ของการปกครองของไทยว่า "...ดังปรากฏในสมัยรัชกาลที่ ๖ ก็ได้เคยมีผู้รวมคิด วางแผนมีค่านาจจากกษัตริย์ครั้งหนึ่ง แต่เนื่องจากความล้มเหลวไหลเสียก่อน ผู้รวม วางแผนจึงต้องรับโทษานุโทษไปตาม ๆ กัน..."^๒ ฉะนั้นเมื่อการ แพร่แพร่ของระบอบ การเมืองแบบใหม่ของจีนในประเทศไทยกว้างขวางขึ้น พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า เจ้าอยู่หัว ก็ทรงเห็นว่ายังไม่เหมาะสมกับบ้านเมืองของไทย พระองค์จึงทรง พระราชทานรับทราบความเพื่อคัดค้านการ แพร่หลายระบอบการ เมืองดังกล่าว ไค่แก

๑.๑ ทรงตำหนิผู้นำทางการ เมืองจีน

ผู้นำจีนที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงตำหนิได้แก่ ดร. รุณยัคเซน ซึ่งเป็นผู้ตนคิดการปฏิวัติคอมมิวนิสต์แบบจีนสำเร็จ และกำลังสำคัญ ส่วนหนึ่งของการปฏิวัติโคจากราชาจีนโพ้นทะเลอาทิไปประเทศต่าง ๆ ส่งเงินช่วยเหลือ การเริ่มไว้ในระยะแรก ดร.รุณยัคเซน เงินทางออกเรือไร่เองนอกจากนี้แล้วก็ไค่ตั้ง ตัวแทนไว้ ดร.รุณยัคเซน มีโอกาสมาเมืองไทย และพูดในที่ชุมนุมต่าง ๆ เพื่อเรียกรูเงิน

^๑ ธีชัยอนันต์ สมุทวานิช แผนพัฒนาการเมืองฉบับแรกของไทย: คำกรายบังคมทูล ของเจ้านายและข้าราชการให้เปลี่ยนแปลงการปกครอง ๑๐๗ หน้า

^๒ ศักดิ์ ชาติสุนันต์ การปกครองของไทย หน้า ๕๕

ชักนำความจงใจให้เกิดความรู้สึกชาตินิยม เกิดการรวมตัวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันให้มี
ความสามัคคีและกระทำการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แห่งชาติตน

ความปลุกฝังความรู้สึกชาตินิยมให้เกิดขึ้นอย่างเห็นยวแน่นอนนี้เองชาวจีนในไทย
จึงยังคงเป็นจีนทั้งที่เกิดในเมืองไทย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเรียก
ชาวจีนเหล่านี้ว่าพวก ไทยผสม ชาวจีนพวกนี้ใฝ่ใจทำการเคลื่อนไหวต่าง ๆ เป็นเป้าหมายต่อ
การปกครองของทางการไทย และใจเริ่มซนตักเงินเมื่อ คร. รุนยัดเรน มาเมืองไทย
ครั้งกระนั้น และอีกเดือนขึ้นเป็นทางการ เมื่อทางประเทศจีนประกาศพระราชมัญัติสัตตาคติ
พ.ศ. ๒๔๕๒* และยังกระทำการอย่างทาทายต่อรัฐบาลไทย เมื่อชาวจีนนี้คิดหยุดงาน
ปิดร้านกันในตอนปลายรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงนั้นพระบาท
สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงตำหนิผู้นำทางการเมืองจีนที่ก่อให้เกิดพวกไทยผสม
ในไทย ถึงปรากฏในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา" ว่า
"...แต่ในสมัยที่จีนได้กระโจนสู่ความ "เสรีวิไล" ในลัทธิมือเดียวโดยวิธีตีคมเปีย
ทั่วไปตามโอวาทของบุคคลคิดการจลาจลนั่นเอง คนไทยผสมจึงได้มาไต่ลื่นในเมืองเรา."^๑

อีกว่าหา หงต่าหนี คร. รุนยัดเรน นอกจากในฐานะที่เป็นผู้ทำให้เกิดไทยผสม
ในไทยแล้ว ยังทรงชี้แจงความจริงในพระราชนิพนธ์เรื่อง "การภายในในเมืองจีน"
ว่าผู้นำทางการเมืองจีนอย่าง คร. รุนยัดเรนนั้นเป็นเพียง "...เจ้าตำราเอกแลเป็น
บรมนักพูดอยู่ในขณะนั้นจะกระตังยวนไรไซ้เขาพวกหคองเจ็ดให้หลีกไป"^๒ เพราะเป็น
บุคคลที่ไม่สามารถในทางรัฐประศาสนศาสตร์อย่างแท้จริง สามารถแต่ในทางทฤษฎีแต่

*มีผลทำให้ลูกจีนที่มีบิดาหรือมารดาเป็นจีนถือสัญชาติจีนไม่ว่าจะอยู่สถานที่ใด
และเกิดที่ใด

^๑ดูภาคผนวก ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา หน้า ๑๖.๑

^๒ดูภาคผนวก การภายในในเมืองจีน หน้า ๒๐.๒

ไม่รูปปฏิทินจนวนรีไซเคิลของประชาชนาธิบดีเสียเอง ใน พ.ศ. ๒๕๕๔* ตั้งแต่ต้นมา
 คร.ซุนยัตเซน จึงเกิดการกำเริบคอร์รัปชันน้อยตลอดเวลา การกระทำเช่นนี้อั้วพาหุ
 ทรงเรียกอย่างตำหนิโทษในเรื่อง "อันตรายแห่งความเข้าใจผิด" ว่า "...อ้วน"
 ไต้หวัน คือแปลว่า คิดแต่การทำลายผู้ที่ถืออำนาจปกครองอย่างเดียว..."^๑

การที่อั้วพาหุทรงมุงตำหนิ คร.ซุนยัตเซน ก็เพราะจะทรงแถลงความจริง
 แห่งการปฏิวัติของผู้นำจีนที่ไม่มีความสามารถแล้วพยายามที่จะต่อสู้กับรัฐบาลที่ผู้นำ
 สามารถกว่าด้วยการรวบรวมกำลังขึ้นต่อต้านการจลาจลอยู่เนื่อง ๆ สร้างความวุ่นวาย
 ให้กับพลเมืองและรัฐบาล โดยอ้างว่าเพื่อความเป็นประชาธิปไตยในการปกครองระบอบ
 สาธารณรัฐ ซึ่งอั้วพาหุทรงเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องเพราะทำให้ประเทศจีน
 ที่กำลังรบพุ่งยิ่งเพิ่มเข้าขึ้นอีก ดังที่ทรงกล่าวถึงเหตุการณ์ในเมืองจีนดังปรากฏใน
 พระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "วังต้องคใหม่" ความว่า "หมอซุนยัตเซน
 และพวกพ้องของเขาในเวลานี้ใจชาว่า กำลังคิดที่จะก่อการจลาจลขึ้นอีกครั้ง...^๑
 (หรือถ้าจะพูดให้ถูกใจผู้นิยมหมอซุนก็เรียกว่า กิการกษัตริ)..."^๒

การกระทำของ คร.ซุนยัตเซน ที่ก่อการจลาจลอยู่เสมอใน อั้วพาหุทรงถือว่า
 เป็น ขบถโดยอาชืพิ ดังที่ทรงกล่าวไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "อันตรายแห่ง
 ความเข้าใจผิด" ดังนี้

---

* คร.ซุนยัตเซนได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดี และเข้ารับตำแหน่ง วันที่ ๑
 มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ต่อมาได้ตกลงกับรัฐบาลจีนปักกิ่งและยอมลาออกจากตำแหน่ง
 เพื่อการร่วมรัฐบาล จึงเลือกประธานาธิบดีใหม่ตกลงเลือกชวนรี้ไซ ในวันที่ ๑๘
 กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

^๑ ภาควิชาการศึกษานานาชาติ อันตรายแห่งความเข้าใจผิด หน้า ๑๒.๒

^๒ ภาควิชาการศึกษานานาชาติ วังต้องคใหม่ หน้า ๑๘.๕

...หากินโดยทางหลอกลวงสาธารณชนด้วยจำนวนและอาหาร. คนจำพวกนี้
มักจะเป็นผู้ที่ไม่มีโอกาสไต่ทรงอำนาจไว้ในมือในเวลาปรกติ ... คนชนิดนี้ใน
เมืองจีนมีอยู่มากมายมานานแล้ว, และได้ทำให้การปกครองในประเทศจีน
ยุ่งเหยิงแน่นที่ชนทั้งโลกเขาเบียดเบียนมานานแล้วและในเวลานี้ก็ยังมีอยู่เสมอได้
ดูเลาเองเลย, มีตัวสำคัญที่สุดก็คือหมอรุนยัตเซน ซึ่งเป็นขบดโดยอาภัพหากิน
โดยทางกอกำเริบอย่างเกี่ยว..."^๑

นอกจากนี้ ดร. รุนยัตเซนยังใช้วิธีการยุแหย่ให้รัฐบาลจีนกับญี่ปุ่นเข้าใจผิดเกิดการ
สู้รบกันแล้วคนและพวกจะไต่ด้วยโอกาสแย่งชิงอำนาจจากยวนซีไฮ พฤติการณ์เช่นนี้
อัสวาทู ทรงเรียกว่า เสี้ยมเขาควายเป็นชนกัน ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง
"รักชาติหรือล้างชาติ" ที่ทรงชี้แจงไว้ดังนี้

ตามข่าวคราวที่ไต่ทราบมาทางหนังสือพิมพ์ ปรากฏว่า มีพวกสมุนของ
หมอรุนยัตเซนกำลังทำการพิกุลอยู่ คือตั้งใจที่จะเสี้ยมเขาควายเป็นชนกัน โดย
จะทำให้บังเกิดเหตุวิวาทบาดหมางขึ้นระหว่างรัฐบาลจีนกับญี่ปุ่น และพวกหมอรุน
จะได้เลยนสมกอกการจลาจลด้วย ... ปรากฏว่า มีนายทหารจีนผู้ ๑ จับพวก
กอกการกำเริบได้ พร้อมทั้งหนังสือสำคัญต่าง ๆ เป็นอันมาก ซึ่งแสดงให้เห็นปรากฏ
ว่า หมอรุนยัตเซนได้วางการไว้อย่างละเอียด ... ไม่มีข้อสงสัย ว่าหมอรุนยัตเซน
จะก่อกบฏคอร์รัปชันอีกแล้ว"^๒

พฤติการณ์เล็กประการหนึ่งของ ดร. รุนยัตเซน ได้แก่ การสำคัญตนว่าเป็นผู้มี
ความสำคัญของชาติจีนจึงแสวงบทบาทในฐานะผู้นำคนหนึ่ง ส่งโทรเลขถึงอรรถมหาเสนาบดี
ลอบคัยอรรถแห่งประเทศอังกฤษ เพื่อคัดค้านการที่ประเทศจีนจะเข้าข้างฝ่ายสัมพันธมิตร

^๑ ญาณอนว อันตรายแห่งความเข้าใจผิด หน้า ๑๒.๒

^๒ ญาณอนว รักชาติหรือล้างชาติ หน้า ๑๑.๑

ในสงครามโลกครั้งที่ ๑ อัครทูต ทรงมีพระราชวิจารณ์ปรากฏในพระราชนิพนธ์บทความ เรื่อง "ขุนยัคเซนฟ่งสราน" ว่า

... เพราะนอกจากความฟ่งสรานมานาน่าตายอันปรากฏอยู่ในโทรเลขนั้น, มีข้อที่ควรถามอยู่อีกอย่างหนึ่งว่า, หมอชุน นั้นมีหน้าที่อะไรที่จะพุดในนามของชาติจีน?
... การที่รากล่าสูงเกินกว่าราคาของตนเองเป็นลักษณะแห่งขุนยัคเซนและสวนศิษย์ของเขา, จึงไม่รู้ถือว่าในเวลาโลกเขาเห็นพวกตนเป็นคนที่น่าหัวเราะเยาะสักปานใด; แต่ในพวกจีนกันเองยังมีใครนับถือหมอชุนและพรรคพวกโดยทั่วกันแล้ว, จะสารระแนให้ยิวเป็นอาจารย์สอนคนอื่น ๆ ก่อไปอีกทำไมก็ไม่รู้ใจเลย!

อัครทูต นอกจากจะทรงเห็นว่า คร. ขุนยัคเซน ฟ่งสรานมานาน่าตายเพราะสำคัญตนผิดแล้ว ยังทรงเห็นว่า "... หมอชุน กล่าวความความเห็นของเยอรมันนั้น; คือว่าปักคู้ว่า ท่านหมอนั้นประพฤติดนเป็นทมิฬเสี้ยนของเยอรมันโดยความเลื่อมใสเฉย ๆ หรือว่าเขามีกุญแจวิเศษอะไรที่ไซไซหีบเสี้ยนจึงพุดเก่งเช่นนั้น ?"๒ แต่ในโทรเลข คร. ขุนยัคเซนอ้างว่าจีนประกาศเป็นกลางในสงคราม อัครทูตทรงพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ความเป็นกลางแห่งเมืองจีน" ทรงขึ้นต้นว่า "ตามข่าวคราวที่ได้รับมาแล้ว ยังมีใครมีปรากฏแห่งใจว่าเมืองจีนนั้นได้แสดงความเป็นกลางโดยอาการอย่างไรแล้วบ้าง..."๓ แต่อัครทูตทรงทราบที่ว่าจีนนั้นเข้ากับเยอรมัน ดังที่ทรงถามในตอนท้ายของพระราชนิพนธ์บทความเรื่องเดียวกันว่า ". . . จึงมีน้ำตาที่หน้าถามว่า เกี่ยวเจานั้นเป็นอย่างไร? ตามความเข้าใจกันว่าเยอรมันเป็นแค้ชาติของชาวจีน เพราะฉะนั้นจีนคงยังเป็นเจาของเกี่ยวเจา แต่เยอรมันใช้เกี่ยวเจาเป็นที่ฐานทัพเรือฉนี้ จีนจะควรทำอย่างไรถ้าไม่ ฤาจะตองนิ่งอีก ?"๔

๑ ญาณคุณนวก ขุนยัคเซนฟ่งสราน หน้า ๖.๓

๒ กุ.

๓ ญาณคุณนวก ความเป็นกลางแห่งเมืองจีน หน้า ๔.๑

๔ กุ. หน้า ๔.๒

ข้อความต่าง ๆ ที่ปรากฏในพระราชนิพนธ์ความของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงดำหนิ คร.ซุนยัตเซน ว่าเป็นผู้ยงชาวจีนใหม่มีความรู้สึกผูกพันกับเมืองแม่เพื่อการค้าขายเงินแล้ว ยังเป็นผู้นำทางการเมืองที่ไม่มีความสามารถในทางปกครอง เป็นแต่เพียงผู้คอยคิดการกำเริบกองชาวจนแก่รัฐบาลอยู่เนื่อง ๆ เพื่อจะไล่ช่วงชิงตำแหน่งประธานาธิบดีจากยวนซีไซ และยังเป็นผู้สำคัญตนคิดว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญติดต่อกับต่างประเทศในฐานะผู้นำชาติจีนประกาศเป็นกลางในสงครามอย่างหลอกลวง อัครพาทู ทรงดำหนิเช่นนั้น เพื่อเป็นการต่อต้านลดความสำคัญของ คร.ซุนยัตเซน ซึ่งชาวจีนในไทยที่ถกซักจง เขาพวกเก็กเหม็งจะใจเข้าใจและรู้ความเป็นจริง และการที่ คร.ซุนยัตเซน เป็นผู้คิดนำระบอบการปกครองแบบใหม่มาสู่ชาติจีนและกระทำการต่าง ๆ มิใช่เพื่อความ เป็นประชาธิปไตยแห่งพลเมืองแต่อย่างใด ใดแต่กระทำที่ไม่ถูกต้องเพื่อผลประโยชน์แห่งตนและพรรคพวกเท่านั้น เมื่อความจริงเช่นนั้นก็จะไล่ลดความเชื่อถือ รวมทั้งลดความศรัทธาในระบอบการปกครองแบบใหม่ที่พยายามจะนำมาใช้ในจีน ตลอดจนมีผลต่อชาวไทยอีกด้วย การดำหนิ คร.ซุนยัตเซนของอัครพาทู ยังเนื่องมาจากการที่ทรงโต้ตอบกับหนังสือพิมพ์ฝ่ายสนับสนุนการปฏิวัติในจีน จึงมีรายละเอียดในหัวข้อต่อไป

๑.๒ ทรงโต้ตอบหนังสือพิมพ์

การต่อสู้ทางการ เมืองของจีน เมื่อการปฏิวัติสำเร็จแล้วเป็นการต่อสู้ระหว่างฝ่ายปฏิวัติ ของ คร.ซุนยัตเซนกับฝ่ายรัฐบาลของยวนซีไซ การต่อสู้ไล่ส่งผลมายังประเทศไทย เพราะทางฝ่ายตรงก็มีกระแสเสียงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนฝ่ายของตน และโจมตีฝ่ายตรงข้าม ใจแก่ หนังสือพิมพ์ ซึ่งดำเนินการโดยชาวจีน กล่าวคือ หนังสือพิมพ์ฝ่ายปฏิวัติเก็กเหม็งมีชื่อเจี้ยนฮินโป ออกเป็นฉบับภาษาจีนและจีนโนสยามวารศัพท์ ออกเป็นฉบับภาษาไทย นายเฉียวฮูตงเป็นผู้ดำเนินการ ส่วนหนังสือพิมพ์ฝ่ายรัฐบาลของยวนซีไซมี ชื่อว่าจินโป ป้อวางตัง และตงฮัวมิงป้อ ฉะนั้นหนังสือพิมพ์

๑ ประคับ จันทรสุขศรี วิเคราะห์บทความในหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารศัพท์

ทั้งสองฝ่ายจึงเอาประเทศไทยเป็นเวทีต่อสู้ทางการเมือง เสนอบทความเรื่องราวโจมตี
กันเพื่อสนับสนุนฝ่ายของตน และการถือศั้วพาทูหวังเห็นว่า การกระทำต่าง ๆ ของ
ดร. ชูศักดิ์ เช่นนั้นเป็นการไม่เหมาะสมไม่ถูกต้อง พระองค์จึงทรงพระราชนิพนธ์บทความ
เชิงตำหนิต่าง ๆ ทำให้หนังสือพิมพ์ฝ่ายปฏิวัติของนายเด็วสุดเสียง ไม่พอใจจึงได้มีการ
โต้ตอบกันอยู่เนื่อง ๆ ซึ่งศั้วพาทูหวังทราบดี และที่ทรงกระทำเช่นนั้นทรงกระทำด้วย
ทรงมีพระราชหฤทัยยิ่ง กังที่ทรงมีพระราชวิจารณ์เกี่ยวกับเหตุการณ์ภายในเมืองจีนแล้ว
นี้ทรงกล่าวเป็นเชิงเย้ยอย่างหาตายไม่ พระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "วังต้องคดีใหม่" ว่า

ตามข้อความที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมานี้ หนังสือพิมพ์ฉบับที่แสดงกวีเป็นสัตว์
กลางขบวนนั้น คงจะมีความไม่พอใจในถ้อยคำของข้าพเจ้ามากเป็นแน่ แต่ข้าพเจ้า
ก็ค้านต่อความแค้นเคืองของเขาเสียแล้ว เพราะเหตุว่าเขาแค้นเคืองอยู่เช่นใด
แต่ข้าพเจ้าก็ยังอุสาห์อยู่มาได้โดยสวัสดิภาพ. . . .

การถือศั้วพาทู หวังมีความเกี่ยวข้องกับข้อขัดแย้งระหว่างหนังสือพิมพ์ทั้งสองฝ่าย
ทรงให้เหตุผลในฐานะคนไทยคนหนึ่งที่มีสิทธิ์แห่งความเป็นเจ้าของแผ่นดิน ทรงเสนอ
ไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ทฤษฎีโดยอาศัยวะ" ดังนี้

คราวนี้บางทีจะมีผู้ถามขึ้นมาบางว่า ก็จีนกับจีนเขาจะวิวาทกันเป็นกองการ
อะไรของ "นายอัสวาทู" ด้วยเล่า ?
ข้าพเจ้าจะขอตอบว่า ถ้าไปวิวาทกันแต่ในเมืองจีนอย่ามาวิวาทกันให้รบกวน
และรำคาญใจไทยเราด้วยแล้วละก็ข้าพเจ้าจะไม่ปริปากเสีย. แต่ขึ้นมาออก
หนังสือพิมพ์ต่างกันในเมืองไทย และออกเป็นภาษาไทยด้วยครั้งนี้จะไม่ให้ชนบางละตุ
ข้าพเจ้าไม่ใ้รับเย้ยจีน ข้าพเจ้าจะโดยอนึ่งหนักให้เจกมาจากันที่บ้านของข้าพเจ้า^๒

^๑ดูภาคผนวก วังต้องคดีใหม่ หน้า ๑๔.๕

^๒ดูภาคผนวก ทฤษฎีโดยอาศัยวะ หน้า ๒๑.๕

พระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "วังต้องคดีใหม่" อัครพาทุ ทรงเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับผู้นำทางการ เมืองจีนที่กำลังแย่งชิงกัน และทรงเห็นว่า ยวนซีไช่เป็นบุคคลที่เหมาะสมที่สุด และจะเป็นผู้ที่ทรงระบอบกษัตริย์ชนอีกควย ทรงกล่าววา

...ข้าพเจ้ารู้อยู่แล้วตลอดมาว่าการที่จีนได้พยายามใช้วิธีปกครองโดยถือเอาความเห็นของประชาชนเป็นใหญ่ในที่สุดก็จะต้องกลับตั้งราชาธิปไตยขึ้นอย่างเก่า โดยมีคนที่มีความสามารถและความมั่นคงเป็นหัวหน้าและควยให้ควา ยวนซีไช่ เป็นคนหนึ่งที่ประกอบควยลักษณะนี้ และมีอยู่คนเดียวที่เห็นได้ในจำพวกที่เกี่ยวข้องกับการบ้านเมืองของจีน ก็ไม่เป็นการยากลำบากอะไรที่จะทำนายว่า ยวนนี้เองจะเป็นพระราชราชาธิราชของคี่ใหม่แน่นอนแท้."

และในเรื่องเดียวกัน เมื่อทรงกล่าวถึง อนุยัค เชนบ้าง ทรงเห็นว่า เป็นบุคคลที่ไม่เหมาะสมและยังทรงกระทบกระทั่งถึงหนังสือพิมพ์ที่เป็นพวกควยวา

ส่วนหมออนุยัค เชนผู้ที่ได้รับความอดหนุนของหนังสือพิมพ์กล่าวมาข้างบนนั้น พวกจีนก็นำพานอวยไปเสียควายวนอีก (เวนเสียแต่ที่หวังผลประโยชน์ได้จากการสนับสนุนท่านคนนั้นแหละ จึงจะตองปากแข็งอวยวานนิยม) ไม่มีใครที่จะตั้งใจเป็นกลางจะหวังหรือเชื่อใครเลยวา หมออนุยัค เชนจะเป็นหัวหน้าแห่งชาติจีนก็ควายวน. ท่านหมอนั้นก็ได้ทดลองคววแล้วไม่สำเร็จแล้วไม่โชฎก?..."

บางครั้ง อัครพาทุ ก็ทรงทำที่วาทรงจะเข้าข้างทางฝ่ายยวนซีไช่ โดยทรงควยแก้กล่าวหาจากฝ่ายตรงข้าม ซึ่งแท้ที่จริงแล้วกลับเป็นการ เพิ่มน้ำหนักให้มากขึ้น คั้งที่ทรงเสนอไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "วังต้องคดีใหม่" คั้งนี้

*ดูภาคผนวก วังต้องคดีใหม่ หน้า ๑๘.๕

*จะอ้างถึงในอีกพจนในหน้าต่อไป

๒.ล.ร. หน้า ๑๘.๕

มีหนังสือพิมพ์ในกรุงเพทอฉบับ ๑ ที่ทำการเพื่อประโยชน์ของ
 "จีนโนสอาม" (ตามคำกล่าวของเขาเอง) ใ้กล่าวถึงเรื่องพระเจ้า
 แผนคินจันองค์ใหม่นี้ว่า "บรมหนาดาน" ราชเจ้ามีความเห็นด้วย
 ทุกประการ แต่เขาอยากจะขอเพิ่มเติมว่าบรรดาบุคคลที่สามารรถ
 มีผลความเปลี่ยนแปลงสำคัญให้มาเป็นเงินแผ่นดิน ซึ่งได้มีมาแว่นคกอน
 ลานเป็นคณบรมหนาดานทั้งสิ้น. ...^๑

แล้วก็ทรงยกตัวอย่างบุคคลในอดีตเป็นตัวอย่างเช่น รอมลัส, ยูเลียส ซีซาร์,
 วิตัส, มาร์ค แอนโทนี และนะโปเลียน เป็นต้น บุคคลเหล่านี้ล้วนมีเขตผลเช่นเดียวกับ
 กษัตริย์ไซทั้งสิ้น เพราะเพื่อผลของกัรกระทำไปเกิด เป็นลุ่มประโยชน์แก่ชาติบ้านเมือง
 เช่นกัน

พระราชินีพันอหฤความที่ทรงกล่าวถึงผู้นำทางการ เมืองสองจีน พระองค์ทรง
 กล่าวไปตามเหตุการณ์และความเหมาะสม เพราะพระองค์ไม่ได้ทรงเป็นฝ่ายใฝ่ฝายหนึ่ง
 ทั้งที่ดูเหมือนว่าจะทรงคำหั้นฝ่ายรุยัคเรนมากกว่าฝ่ายยวนวีไซและที่เป็นเช่นนั้นพระองค์
 เห็นแก่ประโยชน์ของชาติจีนเสียด้วยซ้ำ ดังข้อความในพระราชินีพันอหฤความเรื่อง
 "การกษัตริย์ในเมืองจีน" ที่ค่อนข้างจะรุนแรงว่า

...แต่อย่างไรก็ดี ถ้าเมืองจีนซึ่งเป็นประเทศอันมีทกขั้วทวมตัวนั้น อยู่ใน
 ความปกครองของราชาธิราชปานกวางองค์ ๑ คงจะได้รับผลดีกว่าที่จะคง
 อยู่ในอำนาจของหมแมว ซึ่งป่วนกั้ประหัตูประหารกันเองอยู่ไม่มีเวลา
 หยุดหยอน และทิ้งให้ชาติจีนฉิบหาย.^๒

^๑ดูภาคผนวก วังคังคใหม่ หน้า ๑๘.๕

^๒ดูภาคผนวก การกษัตริย์ในเมืองจีน หน้า ๒๐.๕

และการที่อ้าวพาหุ ทรงเห็นว่าทั้งสองฝ่ายนั้นถ้ามั่นยังแก่งแย่งความเป็นไท
 ก็อยู่เหนืเมืองจันทน์เห็นจะตกอยู่ในภาวะอันตรายเป็นแน่ ฉะนั้นพระองค์จึงทรงพระวรา
 ษีขึ้นรับความอีกเรื่องหนึ่งที่จะเป็นการ เกื้อหนุนศรัทธาทั้งครอง โศกเรื่อง "รักชาติหรือ
 ล้างชาติ" ทรงกล่าวถึงแผนการของ คุณยัคเรนที่คิดจะกองจลาจลเป็นการฉวยโอกาส
 ที่จันทน์กับป่วนกำลังมีปากทักกันเพราะตนเองเป็นผู้อย่างขึ้นเอง อ้าวพาหุทรง เรียกว่า
 "เคี่ยมเขากวายเป็นหนักัน" เพราะอ้าวพาหุทรงเห็นว่า คุณยัคเรนทำเช่นนั้นหวังแก
 ประโยชน์เพื่อตนเองเท่านั้น และไม่คำนึงถึงความล้มจมของชาติบ้านเมืองเลย ทางฝ่าย
 ทั้งสองฝักจึงโน้มน้าวก็ไม่พอใจใครใครอ้าวพาหุ จึงทำให้อ้าวพาหุ ต้องทรงโต้ตอบ
 กลับไปอีกในพระวราษีขึ้นรับความเรื่อง "ถือแผนโบราณ" จึงที่ทรงขึ้นคำนำว่า
 " ภายที่หนังสือพิมพ์จีนโน้ตปรักปรำเราดูเดียวในการที่เราแสดงความเห็นเรื่อง
 หมอชุนกับสมุนของเขานั้น เราไม่เห็นจะต้องกล่าวโตให้ยืดยาวคงกล่าวตอบแต่คำถาม
 ของจีนโน้ตบางข้อคือ: ๑ และเมื่อทรงโต้ตอบนั้นก็ทรงโต้ตอบอย่างที่จะต้องทำให้ฝ่ายที่
 ถูกโต้โกรธเคืองมากยิ่งขึ้นอีก จึงที่ทรงตอบข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ ในเรื่อง
 "ถือแผนโบราณ" ความว่า

๑. ที่ถามว่าเราโตขวาวเรื่องความยุ่งของหมอชุนมาจากไหนนั้นขอ
 ตอบว่า นอกจากคนที่ไม่ต่างตรงที่เราว่า ทั้งหนังสือพิมพ์ในกรุงเทพฯ ลมบี
 แวนเอเชีย โน้ตมีเหยิว ลอบเรอร์ เวอร์และบางกอกไทมส์ลง เมื่อคนสี่ปาดะ
 เกลิเบอ์ลงเมื่อวันเดียวกับที่เราลง (ลงเป็นภาษาอังกฤษทั้ง ๓ ฉบับ)
๒. ที่ถามว่าหมอชุนเคี่ยมเขากวายเป็นอย่างไรนั้น เราไม่ใช่วกจะบด
 กับหมอชุน เพราะฉะนั้นเราทราบไม่ได้ ใครเป็นสาเหตุก็คงจะรู้อยู่
 ในใจเองแล้วเราไม่ตองสอน...

* ไม่สามารถจะหาหลักฐานได้เพราะหนังสือพิมพ์จีนโน้ตสยามวารสารศัพท์ถูกไฟไหม้
 ไปเสียเกือบหมด

๖. แต่เราชอบบอกว่าเมืองนี้เป็นกรุงสยาม ไม่ใช่เมืองจีน เพราะฉะนั้น
จะมาแล้วเปิดปากกันนั้นเราหาชอบไม่ เมื่อเราบ่นข้อความเห็นอะไรจะแฉ่งเรา
ก็มีอำนาจอันชอบธรรมที่จะแฉ่งได้ เราหวังแต่ไม่ให้ศัตรูพระราชกำหนด
กฎหมายสยามพลแล้ว หนอคุณไม่ใช้บริการราคาหรือเจาบุญนายคุณของเรา
เราไม่เห็นว่ามีบุญคุณอะไรดีที่เราเลย ขอให้เขาใจเสียเถิด

๗. ในที่สุดขอให้เขาใจเสียว่า ตอนนี้นำไปเราจะไม่ได้ตอบอีกเพราะเรา
ถือฤกษ์ดีโบราณว่า "อย่าถือคน ฆาตา, ฆาตา" ๑

จากข้อความที่อัครราชทูตทรงโต้ตอบหนังสือพิมพ์จีนโนสยามวารกัซท์ จะทำให้ทราบ
ถึงบรรยากาศของบทบาทหนังสือพิมพ์ในสมัยรัชกาลที่ ๖ ได้อย่างชัดเจนว่ามีเสรีภาพ
มากมายเพียงใด โดยเฉพาะระหว่าง อัครราชทูต กับ หนังสือพิมพ์ของชาวจีน ซึ่งมี
นายเขี้ยวคั้งตั้งเป็นเจ้าของคำเนิการ โดยมุ่งประโยชน์สำคัญเพื่อรักษาระยะของคณะ
ปฏิวัติชาวจีน แต่กลับให้หนังสือพิมพ์ที่ออกในเมืองไทยเป็นเครื่องมือในการหาสมัครพรรค
พวกและโจมตีฝ่ายตรงข้าม ฉะนั้นอัครราชทูตตระหนักถึงภัยที่จะตามมาซึ่งในขณะนั้นจะ
ยังไม่เป็นภัยโดยตรงก็ตาม ก็สามารถจะเป็นผลในการชักนำทางความคิดใจอันเป็นภัย
ทางอ้อม ซึ่งได้ทรงแถลงไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ทรยศโดยอาชีวะ" ทรง
ยกเหตุการณ์ที่ลองกงว่าได้ตัดสินใจลงโทษบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ไป เพราะได้ลงพิมพ์
ขู่งให้กำเริบควยถอยคำรุนแรงถึงยวนซีไซว่า "เมื่อมีคนอยู่ถึงสี่ร้อยล้านเพื่อต่อสู้กับคน ๆ
เดียวทำไมเราจะต้องวิตกว่าจะไม่สามารถเอาหัวของคน ๆ นั้นแขวนปลายหลักจับตัว
ประหารชีวิตเสียบนยกพื้น อย่างที่ฝรั่งเศสเอาใจระหารชีวิตหลุยส์ ที่ ๑๖" ๒

๑ ฤกษ์ยามนวก ถือแผนโบราณ หน้า ๔๑

๒ ฤกษ์ยามนวก ทรยศโดยอาชีวะ หน้า ๒๑.๓

ออกความตั้งกลาวัน อัครมหาพราหมณ์เห็นว่า "ดอยคำ เชนนี้เมื่อโฆษณาศัน
 ประเทศใดที่มีพระราชาธิบดี เป็นอุปการะยอมตองจ้ควาเป็นดอยคำอันไม่ควรอย่างถึง."^๑
 ฉะนั้นพระองคจ้ทรงแกลง เสด็จมลที่พระองคตองทรง โศคตองกับหนังสือพิมพ์จีนโนสยาม
 วารสารที่ เป็นฝ่ายละปฏิวัติก็เพราะทรง เห็น เชนเดียวกันว่า "แต่การจ้มีบุญยงคง เสดริม
 การ ถอดกำ เบริบอยู่ในกรุงสยามนี้ จะไม่มีมลายกระ ะทบถึงไทยบาง เลขที่เดียวกัน?

ชาวเขาตอบว่ามี."^๒

ฉะนั้นเพื่อเป็นการ คัด โศคตองกับ อัครมหาพราหมณ์ จึงทรงพระราชนิพนธ์บทความ
 เพื่อจะทรงตอลานการ แพร่หลายของการปกครองระบอบสาธารณรัฐที่มีประธานาธิบดี เป็น
 ผู้นำ โดยการนำเข้ามาของบุคคลและทางหนังสือพิมพ์ของชาวจีนอันจะก่อให้เกิดผลร้าย
 ตอลการปกครองใน ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชของ ไทยเป็นอย่างยิ่ง เพราะการนำสิ่งที
 เห็นว่าดีและ เหมาะของชาติอื่นมาใช้กับชาติของตนที่ลักษณะของชาติแตกต่างกันแทนทีจะ
 เป็นผลดีแต่กลับทำให้มาน เมือง เกิดจลาจลวุ่นวายประชานตอง เค็ดรอนคังที่ชาติจีนได้
 เป็นมาแล้ว อัครมหาพราหมณ์พระราชนิพนธ์บทความ เกี่ยวกับการที่ชาวจีนนำเอา ระบบการ
 ปกครองแบบใหม่มาใช้โดยยังไม่ถึงเวลาอันควร เพราะความเข้าใจผิด เพื่อจะไคเป็น
 แนวทางหนึ่งทีจะไคตรงตอลานบทบาทชาวจีนทางด้านการ เมือง ถึงจะมีรายละเอียตลไป

๑.๓ ทรงแสดงความเป็นมาและผลเสียของการปกครองแบบใหม่ของจีน

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์บทความที
 เกี่ยวข้องกับบทบาทชาวจีนทางด้านการ เมืองในระยะแรกที่เสด็จขึ้นครองราชย์ เพราะการ
 เปลี่ยนแปลงทางการ เมืองจีนไค เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปลายรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระ
 จุจจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและมาสำเร็จใน พ.ศ. ๒๔๕๕ แต่การจลาจลวุ่นวายในจีนก็ย้ง

ไม่เสรีจีนตามไปด้วย เพราะผู้นำทางการ เมืองแตกเป็นสองฝ่ายแย่งชิงอำนาจกันต่อมาอีกหลายปี ฉะนั้นการหาพรรคพวกเพื่อสนับสนุนโดยเฉพาะการหาเงินเรียวยังคงดำเนินอยู่ จึงทำให้ในศตวรรษกาลแห่งพระองค์ การชักจูงชาวจีนโดยการข่มขู่และชักจูงทางหนังสือพิมพ์ ยิ่งจะมีบทบาทมากขึ้น เพราะต่างฝ่ายต่างก็โจมตีกัน อัครพาท จึงทรงต่อต้านการชักจูงชาวจีนและการแพร่กระจายของระบอบการปกครองแบบใหม่ในทรงชี้แจง เพื่อเป็นการเตือนสติทั้งชาวจีนและโดยเฉพาะชาวไทย ทรงเริ่มชี้แจงตั้งแต่สาเหตุของความเข้าใจผิดที่นำมาใช้, ความไม่เหมาะสมของลักษณะประชาชนจีน, ผลเสียแก่ประชาชนและชาติ และทรงชี้แจงปฏิบัติแก่ชาวไทย ดังต่อไปนี้

อัครพาท ทรงชี้แจงสาเหตุที่ชาวจีนกลุมหัวใหม่ต้องการจะนำระบอบการปกครองแบบสาธารณรัฐมาใช้แทนระบอบกษัตริย์ แท้จริงแล้วเป็นความประสงค์อย่างยิ่งแก่ฉบับ ทำให้เกิดผลเสีย พระองค์ทรงชี้แจงในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "เมืองไทยจึงตื่นเถิด" ความว่า

จีนนั้น โดยความประสงค์จะนำความรุ่งเรืองมาสู่บ้านเมืองตามความนิยมแห่งสมัยปัจจุบันนี้ อันเป็นความประสงค์ที่นานอง่างยิ่งจึงได้ออกหนุ่ให้คนชั้นหนุ่ม ๆ ไปศึกษาวิชาในประเทศยุโรปและอเมริกา พวกหนุ่ม ๆ เหล่านี้ไปจากประเทศซึ่งมีความรุ่งเรืองมาแล้วอย่างเก่า ได้ไปพบความรุ่งเรืองอย่างใหม่ที่มิอยู่ในประเทศยุโรปและอเมริกา และจึงเขาเห็นว่า เป็นความรุ่งเรืองที่น่ามาซึ่งอำนาจให้แก่ชาตินั้น ๆ เพราะฉะนั้นก็เป็นธรรมดาอยู่เองที่คนหนุ่มเหล่านี้ได้พากันลงเนื้อเห็นว่า สิ่งใดที่ทำความเป็นใหญ่แก่ชาวชาติยุโรปและอเมริกาได้ฉฉฉฉ ก็คงจะทำความเป็นใหญ่ให้แก่ประเทศบ้านเมืองตนได้ฉฉฉฉ ฉฉฉฉเป็นการถูกต้องโดยไม่มีที่สงสัย

ควยสาเหตุที่ยกมาข้างตน อัครพาท จึงทรงเห็นว่าเป็นเหตุมูลฐานที่ทำให้
ชาววินผู้มีการศึกษาเหล่านั้นเข้าใจผิดไป ดังที่ทรงอภิปรายในเรื่อง "เมืองไทยจึงตื่นเถิด"
ครั้ง

แต่เขาเข้าใจผิดไปในข้อสำคัญข้อ ๑ คือ เขาล้มเลิกว่าความรุ่งเรือง
ที่เขาได้เห็นในยุโรปและอเมริกานั้น เป็นผลแห่งการที่ได้เป็นมาหลายร้อยปีและ
และเป็นขึ้นมาได้อย่างช้า ๆ โดยลำดับ ซึ่งได้รับความบำรุงด้วยเลือดเนื้อ
และน้ำตาของคนนับไม่ถ้วน ส่งเสริมด้วยกำลังแห่งคนที่สู้รบตอ ๆ กันลงมา
อันเหลือที่จะคณนาได้ คนเหล่านี้ได้อาบเหงื่อต่างน้ำต่อสู้ซึ่งชัยในสงคราม
มาหลายครั้ง เพื่อได้รับผลซึ่งเราเห็นอยู่ในเวลานี้...

ความเข้าใจผิดของจีนหัวใหม่เหล่านั้น เข้าใจผิดโดยมิได้พิจารณาถึงขั้นตอนการ
พัฒนาทางการ เมืองของประเทศต่างยุโรปและอเมริกาที่กว่าจะสามารถมีสภาพดังที่ตน
ไปโคพบในระยะเวลาอันสั้นนั้น ต้องจำเริญมาด้วยความยากลำบากเป็นระยะเวลาอัน
ยาวนาน กรันเมื่อเป็นความเข้าใจผิดตั้งแต่เริ่มต้นแล้วจึงรับวิธีการ เทาที่พบเห็นไป
ปฏิบัติโดยมิได้พิจารณาถึงลักษณะแห่งความเป็นชาติของตนให้ถ่องแท้ว่าเหมาะสมหรือไม่
อัครพาท ทรงเห็นว่าพวกจีนหัวใหม่เหล่านั้นนำไปปฏิบัติโดยเข้าใจผิด ดังปรากฏ
ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "เมืองไทยจึงตื่นเถิด" ว่า

...พวกจีนได้ไปพบแต่ชาติยุโรปและอเมริกา พுகัน ตะโกนกันจึงได้มา
ลงเนื้อเห็นว่า ที่เขามีความรุ่งเรืองนั้นคงเป็นโดยวิธีพุกมาก ๆ นี้เอง
... พวกจีนสมัยใหม่เข้าใจผิดคิดไปว่า ถ้าใครรองตะโกนให้ดังพอแล้ว
เมืองจีนก็จะถึงซึ่งความรุ่งเรืองได้...^๒

อัครพาท เมืองไทยจึงตื่นเถิด หน้า ๔๗

^๒ดู หน้า ๔๗ - ๔๘

การผูกกันตะโกนกัน ประเทศทางยุโรปและอเมริกายอมให้ผลประโยชน์ในการบริหาร เพราะประเทศเหล่านั้นมีประชาชนที่มีการศึกษาพอที่จะเข้าใจความเป็นประชาธิปไตยของ ประชากรที่จะมีส่วนร่วมในการ เป็นส่วนหนึ่งของผู้บริหาร นิสิตและหน้าที่พลเมืองคนหนึ่ง แต่ละคนก็นำมาปฏิบัติในชาติของตนโดยลึบนิ่งถึงคุณสมบัติของพลเมืองในชาติที่ไม่เป็นอย่าง ประเทศในยุโรปและอเมริกาเลย จึงที่อัครทูตทรงเสนอไว้ในพระราชนิพนธ์บทความ เรื่อง "การภายในเมืองจีน" ความเป็นว่า "... (เพราะประเทศใดที่จะใช้ ด้กษประชาติปไตยไคจริงจึงตองมีผู้ที่ไครับความศีกษาแลวมากกวาจีน จึงมีเพียง ๑ ใน ๑๐๐ เท่านั้น) ..."^๑ เพราะฉะนั้น อัครทูต จึงทรงกล่าวเป็นโวหารความเปรียบ โวหารทางชัดเจนว่า ประชาธิปไตยยอมมีขึ้นไม่ได้ในจีนขณะนั้น เพราะยอมจะเป็นไป ไม่ได้ " ... คนไม่ต่างแค้นเรอรับบัลลิกตามแบบปัจจุบันสมัยจะงอกงามมีผลได้ในดินจีน อันยังไม่ได้เห็นเตรียมไว้ออนันได้..."^๒

ฉะนั้นเมื่อจีนต้องมีอันต้องเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองประเทศจึงเป็นความ ทองการของคนเพียงกลุ่มน้อยและไคดำเนินไปด้วยความเข้าใจนิคมาตั้งแต่คนไคยตลอด จึงเป็นการยากที่จะทำไหพลเมืองอีกเป็นจำพวมนมากเข้าใจไคในความเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น จึงที่ อัครทูต ทรงแสดงไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ปกิณฑกะคคิของอัครทูต" มีเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ในเมืองจีนที่การปฏิวัติสำเร็จแล้ว แต่พวกฝ่ายขุนยัดเรอ พยายามที่จะล้มรัฐบาลของยวนซีไฮ ส่วนยวนซีไฮก็พยายามที่จะถอดตั้งระบอบกษัตริย์อีก ในลอะที่ทั้งสองฝ่ายกำลังต่อสู้กันเพื่อเป็นูปปกครองประเทศจีน อัครทูตก็ทรงกล่าวถึง ส่วนของพลเมืองจีนส่วนใหญ่ความเป็นว่า

^๑ คุภาคผนวก การภายในเมืองจีน หน้า ๒๓.๒

^๒ ๕.

...ในส่วนพลเมืองจีนทั่วไปไม่มีความรู้สึกว่า รัฐบาลกลางซึ่งตั้งอยู่
ณเมืองหลวงนั้น เกี่ยวของแก่ตัวอย่างไรเลย ถ้าท่านจะลองพบกับ
ราษฎรจีน ถึงเรื่องรัฐบาลราษฎรนั้นคงจะเบี่ยงคหน้าท่าน แถว่า
พูดถึงพระโอรสสวรรค์ (วังตี้) เขาคงพยักหน้าเข้าใจทันที...

และข้อความอีกตอนหนึ่งในเรื่องเดียวกันที่ทรงแสดงถึงความไม่เข้าใจใน
ระบอบการปกครองแบบใหม่ของชาวจีนส่วนใหญ่ว่า

...ข้าพเจ้าเชื่อว่าจีนโดยมากไม่อาจอธิบายได้ว่า รัฐบาลนี้คืออะไร
หรือคือใคร ถ้าจะถามราษฎรจีนก็คงจะได้รับตอบว่า "รัฐบาลใหม่"
และถ้าจะซักไซ้ไล่เลียงให้ทราบความเลียดคตไปอีก ก็คงจะได้รับตอบว่า
รัฐบาลนั้นคือ "ยวนซีไก" นอกจากนี้จีนผู้นั้นก็คงจะไม่สามารถอธิบายอะไร
ได้อีก...

จากความเข้าใจผิดตั้งแต่แรกของชาวจีนที่ต้องการปฏิบัติเปลี่ยนแปลงการปกครอง
ตามอย่างยุโรปและอเมริกา นอกจากจะไม่เป็นผลดีแล้วยังก่อให้เกิดเป็นผลเดือดร้อนแก่
ประชาชนพลเมืองจีน โดยเฉพาะเดือดร้อนถึงชีวิต อัสวาทู ทรงพระราชนิพนธ์ไว้
ในเรื่อง "ความกระจุกกระจายแห่งเมืองจีน" ความว่า "...ชาวกราวเรื่อง
รัฐบาลกลางและรัฐบาลสำหรับเมืองไซอานาจอย่างสิทธิขาด (แอบโซลูต) ฆ่าคนโดย
ไม่ทอ้งชำระสะสางตุลาการในโรงศาลนี้มีหน้าหูชั้นทุกที่..."^๑ และอีกตอนหนึ่งใน
ทำนองเดียวกันว่า "...แต่สวนในเขตรของจีนเท่านั้น มีการประหารชีวิตกันอยู่เป็น
ปรกติใครอยากจะคว้นโลกก็แทบจะไ้ดู ไม่ปรากฏเลยว่ามีกฎหมายอย่างไร นอกจาก
กฎหมายอันอยู่ในใจแห่งผู้มีอำนาจ"^๒

^๑อัสวาทู ปกิณณะคดีของอัสวาทู หน้า ๑๔

^๒ดู หน้า ๑๓ - ๑๔

^๓อัสวาทู ความกระจุกกระจายแห่งเมืองจีน หน้า ๑๔

^๔ดู หน้า ๑๕ - ๑๖

อัครมหาพราหมณ์แสดงผลร้ายแรงที่มีต่อพลเมืองจีนอันเนื่องมาจากการปฏิวัติของ
ประเทศให้ทั้งชาวจีนและชาวไทยโคตราม และพระองค์เองก็ไม่ทรงยอมรับว่าจีน
ปกครองด้วยความเป็นประชาธิปไตยเลย แต่ทรงเห็นว่าเป็นอนาธิปไตยเสียมากกว่า
ดังที่ทรงพระราชนิพนธ์ไว้ในเรื่อง "ความกระจักระจายในเมืองจีน" ดังนี้

เมื่อการ เมืองจีนยังงงอยู่เช่นนี้ จะให้ชาวเจ้ายินยอมรับว่าจีนเป็น
วิสัยลิดแล้วโดยแท้จริงอย่างไรได้ ขอสำคัญชั้นต้นแห่งการปกครองอันเป็น
หลักฐาน "ซีวิลไรท์" คือกฎหมายเมื่อปราศจากกฎหมายแล้วก็เป็น
อนาธิปไตย (อนารค์) เท่านั้น ... หรือพูดตามคำไทยเราว่า
"บ้านเมืองไม่มีชื่อมีแม่" ...^๑

และถ้าบ้านเมืองตกอยู่ในสภาวะ อนาธิปไตย เมื่อไร อัครมหาพราหมณ์ให้ราย
ละเอียดไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ทรยศโดยอาชีวะ" ว่า "...อนาธิปไตย
ย่อมเป็นบันไดขั้นต้นแห่งความฉิบหายกลายเป็นข้าคนอื่นเขาไปอีกทอดหนึ่ง เท่านั้น. ..."^๒

ดังนั้นอัครมหาพราหมณ์ชี้แจงทางปฏิบัติแก่ชาวไทยในเรื่องการปกครองประเทศว่า
ควรจะได้พิจารณาให้ถ่องแท้ และทรงแนะให้จีนเป็นตัวอย่างที่เริ่มตั้งแต่จีนผู้มีการศึกษา
เข้าใจนิมิต หวังให้ชาติจีนรุ่งเรืองอยู่ยุโรปและอเมริกา จึงนำวิธีการปกครองมาใช้
บ้างทั้ง ๆ ที่ประชาชนในชาติยังมีการศึกษาไม่พอ ผลที่ตามมาได้แก่ความไม่สามารถรับรู้
เข้าใจได้เลยของพลเมืองส่วนใหญ่นั้น และจนกระทั่งถึงความจลาจลวุ่นวายฉาพกัน ฉะนั้น
อัครมหาพราหมณ์จึงทรงชี้แนะแนวทางเกี่ยวกับความคิดทางการเมืองในพระราชนิพนธ์บทความ
เรื่อง "ปภิกษณกะคดีของอัครมหาพราหมณ์" ใน ร.ศ. ๑๓๑ ซึ่งในระยะนั้นชาวไทยเองก็ตื่นตะเทน
มากพอสมควรเกี่ยวกับการปกครองระบอบใหม่ ดังที่มีเหตุการณ์ใน ร.ศ. ๑๓๐ ซึ่ง
อัครมหาพราหมณ์ชี้แนะไว้ดังนี้

^๑ อัครมหาพราหมณ์ ความกระจักระจายแห่งเมืองจีน หน้า ๑๘

^๒ ภูภาคณวก ทรยศโดยอาชีวะ หน้า ๒๑.๒

ท่านผู้อ่านของข้าพเจ้าทั้งหลายในโลกนี้ใ้เคยมีปรากฏในพงษาวดาร
มาหลายครั้งแล้ว ที่คนเฝ้าอำนาจนำพระราชานี้ให้ทำลายสิ่งนี้สิ่งนั้นแล้วไม่
อาจสร้างอะไรขึ้นแทนได้ ที่จะฝันและละเมอถึงของวิเศษต่าง ๆ ในขณะที่
เรานอนหลับนั้นเป็นของ แคที่จะนึกมีครฝันให้เป็นจริงนั้น เป็นคนละเรื่อง
กันแท้ที่จะร้องลงกายเหมือนกัน แต่จะสร้างอะไรขึ้นให้การยืนนานให้
มันคงอยู่ในความนิยมของมหาชนใ้ยากนัก ... แต่ถึงการนั้นท่านลอง
ใคร่ครวญความโดยปราศจากสติฟังสรานสักขณะหนึ่งแล้ว ท่านคงจะเห็น
ควยว่า แท้จริงผลบด่างสมควรใ้รับความชมเชยน้อยกว่า ผู้ที่พยายาม
รักษาและตกแต่งสิ่งใ้คงมีอยู่แล้ว ความชอนี้ใ้แต่จะกินถึงประเทจีน
แห่งเดียวไม่ กินถึงประเทสยามและประเทอื่น ๆ ควยเหมือนกัน
เพราะฉะนั้นเราควรจะมีศุติศรีครองใ้...

และตอนท้ายของพระราชนิพนธ์บทความเรื่องเดียวกัน อัครพาทูทรงต้องการ
ใ้ชาวไทยปฏิบัติ ดังนี้

... เมื่อไรประเทจีนตั้งรับบัลลึขึ้นเป็นปึกแผ่นแน่นอนหาได้ เมื่อนั้นแล้วจึง
จะถึงเวลาที่เราจะควร เปิดหมวกออกค้ำบั้แสดงความยินดีใ้ แต่ใน
ขณะนี้ข้าพเจ้าจะขอแนะนำใ้ท่านทั้งหลายคงปล่อยหมวกครอบไว้มันศรีษะ
ก่อนและถาแม่จะถอดใ้ก็ช้าแต่ควยความค้ำบั้พระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวของเรากับค้ำบั้ผู้ใ้ครองประเจพระกุฎช่วยใ้พระราชมหาระใ้
การปกปักรักษาเขตประเทสยามอันเป็นที่รักใ้กรของเราเท่านั้น

๑ อัครพาทู ปกิณณกะศุติของอัครพาทู หน้า ๑๑๓ - ๑๑๕

๒ ก. หน้า ๑๑๕

จากการที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงแสดงความเป็นมาและ
 ผลเสียของการปกครองแบบใหม่ของจีนในพระราชวินิจฉัยบทความของพระองค์ตลอดจน
 ทรงชี้แนะแนวทางแกชาวไทยที่พึงปฏิบัติ เป็นพระราชประสงค์ของพระองค์ที่จะทรงปลูกฝัง
 และรักจงรักภักดีของไทยว่ายังไม่ควรไปนิยมในระบอบการปกครองแบบใหม่อย่างจีน เพราะการ
 นำสิ่งดีของบ้านเมืองอื่นมาใช้กับบ้านเมืองเราซึ่งมีสภาพต่าง กัน ให้เกิดผลดีนั้นย่อมเป็นไปได้
 ไม่ใช่ กลับจะเกิดผลร้ายขึ้นเสียอีก ทั้งนี้เพื่อเป็นการต่อต้านการแพร่หลายของระบอบ
 การปกครองแบบใหม่ซึ่งแม้จะเป็นสิ่งดีแต่ก็ยังไม่ถึงเวลาที่จะรับมาใช้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม
 พระองค์จึงทรงเสนอเป็นพระบรมราโชบายในการปกครองแผ่นดินในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช
 ดังที่ปรากฏในพระราชวินิจฉัยบทความซึ่งจะมีรายละเอียดต่อไป

๑.๔ ทรงเห็นว่าการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นดีแต่ยังไม่ถึงเวลา

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นสมัยที่ประเทศ
 ยังปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ แต่เมื่อกำลังถึงบรรยากาศทางการเมืองการ
 ปกครองในสมัยนั้นแล้ว เป็นบรรยากาศของการต่อสู้กันระหว่างฝ่ายปกครองระบอบเดิม
 กับฝ่ายผู้คิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบอบประชาธิปไตย บรรยากาศเช่นนี้เริ่มคลุกรุนมาแล้ว
 ตั้งแต่สมัยรัฐบาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เจ้านาย ๘ พระองค์ และ
 ข้าราชการ ๘ นาย กราบบังคมทูลความเห็นจัดการเปลี่ยนแปลงระเบียบราชการแผ่นดิน
 ใน ร.ศ. ๑๐๓ (วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๒๔) ซึ่งเป็นสาเหตุประการหนึ่งเป็นผล
 ในระยะต่อมา กล่าวคือ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำริ
 จัดตั้งสภาที่ปรึกษาาราชการแผ่นดิน (Council of State) และสภาที่ปรึกษาใน
 พระองค์ (Privy of Council) นับว่าพระองค์ได้ทรงสร้างสถาบันทางการเมือง
 เมืองของไทยขึ้นเป็นครั้งแรกเพื่อเป็นการวางรากฐานการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
 ภายใต้ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เพื่อการปกครองประเทศ

ครั้นถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว บรรยายากศทางการ เมือง
ที่แยกกรุงมาแล้วจะโหมแรงหนักขึ้น ที่เป็นเช่นนั้นเพราะมีปัจจัยที่เป็นแรงสนับสนุน
ทั้งภายนอกและภายในประเทศ ประการหนึ่ง คือ แรงสนับสนุนจากภายนอกประเทศ
โดยแก่ การปฏิวัติในเมืองจีนที่เริ่มโหมมาตั้งแต่ก่อนการปฏิวัติในสมัยรัชกาลที่ ๕ และ
โหมมากขึ้นในศตวรรษกาลของพระองค์ เพราะบทบาทของหนังสือพิมพ์และการเคลื่อนไหว
ต่าง ๆ ของชาวจีนในประเทศไทย และอีกประการหนึ่ง คือ แรงสนับสนุนจากภายใน
ประเทศ เริ่มจากที่ฝ่ายปกครองสามารถจับกุมกลุ่มบุคคลที่วางแผนยึดอำนาจได้ใน ร.ศ.
๑๑๐ (๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๕๔) แต่ต่อมาก็มีบุคคลที่มีการศึกษาแสดงความคิดเห็น
ในการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ปรากฏเสมอในบทความต่าง ๆ ทางหนังสือพิมพ์ใน
ยุคนั้น ถึงความเห็นของ เป็ลลิ่ง ณ นคร ที่แสดงเหตุผลว่าทำไมพระบาทสมเด็จพระ
มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงต้องทรงพระราชนิพนธ์บทความทางการเมืองในหนังสือพิมพ์
ต่าง ๆ ไว้มากเป็นจำนวนมาก ก็เพราะเหตุว่า

X ในสมัยรัชกาลที่ ๖ มีพฤติการณ์สำคัญอยู่สองประการคือ ๑ ความ
พยายามของบุคคลหนึ่งที่จะเปลี่ยนระบอบการปกครอง ... ในสมัย
รัชกาลที่ ๖ เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ว่ามีมากเท่า หรือบางทียิ่งกว่า
สมัยนี้ และมีนักเขียนพวกหนึ่งซึ่งมีความคิดเห็นไปในทางประชาธิปไตย
... และการที่ได้เคียงกันในหน้าหนังสือพิมพ์นั้น ฝ่ายที่แสดงความคิดอย่าง
มีเหตุผล มีโวหารอันดีหรือจนตายมีน้ำหนักเท่านั้นจะเป็นผู้ชนะ^๑

ด้วยแรงสนับสนุนทั้งภายนอกและภายในประเทศที่มีต่อความคิดเปลี่ยนแปลง
ระบอบการปกครองของไทยที่โหมแรงหนักในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้า
อยู่หัว พระองค์ในฐานะองค์ประมุขของประเทศ และในฐานะนายอัครพาทู

^๑ เป็ลลิ่ง ณ นคร คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์

พลเมืองไทยคนหนึ่งซึ่งทรงเห็นว่า ระบบการปกครองแบบใหม่ที่เรียกกันว่า ประชาธิปไตย นั้น เป็นระบบการปกครองที่ดี แต่ยังไม่เหมาะสำหรับเมืองไทยของเราในเวลานั้น พระราชดำริประการหนึ่งของพระองค์ทรงแสดงไว้ในพระราชนิพนธ์ต่าง ๆ มากมาย โดยเฉพาะพระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับราชกิจทรงแสดงพระราชดำริไว้อย่างชัดเจนมาก ดังที่ทรงกล่าวไว้ในพระราชนิพนธ์เรื่อง "เมืองไทยจึงตื่นเถิด" เพื่อจะทรงเตือนชาวไทยให้มีความรอบคอบในเรื่องของการปกครองว่า

เป็นการสมควรอย่างยิ่ง ที่เราจะต้องพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลแห่งการนี้ เพราะโดยความพิจารณาเราจะได้ไม่หลงเชื่อในลัทธิอื่นนอกแล้ว อันตราย ซึ่งสอนให้คนสำคัญกว่าความรุ่งเรืองจะมาถึงเฉพาะโดยเที่ยวตะโกนร้องและเที่ยวออกการวุ่นวายไม่สงบทาง ๆ ซึ่งเป็นลัทธิจะนำความเสียหายมาสู่ชาติที่เลือกได้ในลัทธินั้น เพื่อจะยกตัวอย่างให้เห็นได้ง่ายและใกล้เมืองเรา จำเป็นจะต้องกล่าวถึงเหตุการณ์ซึ่งเกิดขึ้นในเมืองจีน อีกครั้ง ๑^๑

จากพระราชนิพนธ์ที่ยกมาข้างต้น อัครพาทย์ ทรงอ้างเอาผลเสียเป็นข้อเตือนใจแก่ชาวไทย ก็คือ ความพินาศมาสู่ชาติ ซึ่งจะมาสู่ชาติอย่างไร พระองค์ก็ทรงแถลงไว้ว่า "...แต่ขอที่สำคัญที่สุดตามความเห็นของข้าพเจ้าคือ ถ้าภายในบ้านเมืองยุ่งเหยิงแล้ว ก็ยอมจะเป็นรองให้ชาวต่างประเทศเอื้อมเข้ามาโอบฉวยได้ถนัด..."^๒ จะเห็นว่า อัครพาทย์ ทรงคำนึงเป็นประการสำคัญที่สุดคือความเป็นเอกราชแห่งชาติ

^๑ อัครพาทย์ เมืองไทยจึงตื่นเถิด หน้า ๒๔

^๒ อัครพาทย์ ความกระจุกกระจายแห่งเมืองจีน หน้า ๑๔๔

พระราชินีพนธ์บทความเรื่อง "ความกระจุกกระจายแห่งเมืองจีน" อัครพาท
ทรงแปลเรื่องราวเหตุการณ์ในเมืองจีนของ กอกเตอร์ เอมีลโยเซฟ จิลลอน ใน
ร.ศ. ๑๓๓ (พ.ศ. ๒๔๕๕) ทรงพระราชินีพนธ์คำนำและบทส่งท้ายประกอบเรื่องที่
ทรงแปล ในคำนำและบทส่งท้ายนั้นจะแสดงถึงพระราชดำริต่าง ๆ เกี่ยวกับทางการ
เมืองไทย โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปกครองในระบบประชาธิปไตยสำหรับเมืองไทยที่
ทรงเห็นว่ายังไม่ถึงเวลา ทรงกล่าวไว้อย่างชัดเจนในสวนคำนำว่า

...อีกประการหนึ่งบางอย่างบางที่ข้าพเจ้าก็รู้สึกแล้วในใจว่าจะยังแก้ไข
ให้ดียิ่งขึ้นกว่าเก่าได้ แต่ถ้ามองดูยังไม่ถึงเวลาที่ควรจะเป็นไปได้
ในเมืองเรา ข้าพเจ้าก็อดเสียใจไม่ได้ เพราะถ้าแม่จะพาไปก็ไป
เครื่องระคายหูเพื่อนบ้านโดยหาประโยชน์อันแท้จริงมิได้ ถึงแม้ว่าการที่
ข้าพเจ้าจะแสดงความเห็นไปแล้วและมีคน "หัวใหม่" นิยมตามข้าพเจ้า
ข้าพเจ้าก็คงจะใจแคบเสียเฉพาะตัว เพราะวาทาขอที่ข้าพเจ้ากล่าว
ขึ้นนั้นเป็นสิ่งที่ยังไม่ถึงเวลาจะจัดให้เป็นไปได้ โดยเป็นผลดีจริงแก่ชาติ
บ้านเมืองแล้ว จะพูดอวดดีไปเท่าใดก็จัดการให้สำเร็จไปตลอดไม่ได้...

และอัครพาท ยังทรงย้ำในบทส่งท้ายอีกว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นไม่ใช่ของง่าย
ที่จะเสร็จในเวลาอันรวดเร็วได้ เพราะเมื่อเปลี่ยนแปลงแล้วของใหม่ก็ควรจะสามารถ
ดำเนินไปได้ด้วยดีโดยตลอด ถึงขอความว่า

...การเปลี่ยนแปลงแก่ลักษณะปกครองไม่ใช่ของที่จะทำไปได้ในชั่วพริบตา
ไม่ใช่ของที่จะทำไปให้สำเร็จแต่โดยอาสาไสรยปากพูดให้ดัง ๆ อย่างเดียว
ของอาสาไสรยความสามารถของคนที่ทำการเปลี่ยนแปลงนั้น ให้การเป็นไป
ได้จริง ๆ เหมือนปากพูด รื้อลงเท่านั้นไม่พอต้องสร้างขึ้นได้ด้วยจึงจะ
ใช้ได้และต้องมีหลักฐานมั่นคงจริง โลกจึงจะเชื่อถือ...^๒

^๑ อัครพาท ความกระจุกกระจายแห่งเมืองจีน หน้า ๑๔๔

^๒ ก. หน้า ๑๔๔ - ๑๔๕

อัครพาท นอกจากจะทรงเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงการปกครองในไทยนั้นยังไม่ถึงเวลาสมควรแล้ว พระองค์มักจะทรงตำหนิผู้ที่คิดการจะเปลี่ยนแปลงอีกว่าอย่าตีแตกเท่านั้น ควรจะปฏิบัติใ้จริง ๆ มิฉะนั้นจะทำให้เสียประโยชน์ดังที่ทรงกล่าวเตือนไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "เมืองไทยจึงตื่นเถิด" ดังนี้

ไทยเราจึงรู้สึกเถิดว่า การตะโกนนั้นทำให้งงมากกว่าทำประโยชน์ ควรเราจะรู้สึกเสียอีกขอ ๑ ว่า ถ้าไม่แก้ไขตัวของเราเองแล้ว การที่จะหวังให้สิ่งอื่นเปลี่ยนแปลงไปให้คงตามสมัยนั้น เป็นอันหวังไม่ได้ ในคราวหน้าที่ท่านจะกล่าวถึงเรื่องแห่งรัฐบาล ที่จะต้องจัดการแก้ไขสิ่งใด ๆ ควรท่านเองจะรู้สึกแน่นอนเสียก่อนว่า ตัวท่านอีกทั้งผู้ร่วมชาติของหลานอันเป็นส่วนมาก พร้อมทั้งรับผลแห่งการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ เสียก่อน ถ้ามิฉะนั้นการที่ท่านตะโกนจะไม่มีประโยชน์อย่างใดเลย นอกจากหนวกหูเปล่า ๆ เท่านั้น

พระราชนิพนธ์บทความข้างตอนต้นน่ามาแสวงไว้ แสดงให้เห็นพระราชดำริแห่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวใ้ได้อย่างชัดเจน ที่ทรงเห็นว่าการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นเป็นระบอบการปกครองที่ดีแสดงถึงความรุ่งเรืองศิวิไลซ์ของบ้านเมือง แต่ยังไม่เหมาะสมสำหรับบ้านเมืองในขณะนั้น เหตุผลสำคัญของพระองค์ ใ้แก่ประชาชนในชาติยังไม่มีการศึกษาเพียงพอที่จะเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันจะเป็นโอกาสใหญ่หวังประโยชน์ส่วนตนและพวกของใ้กระทำการต่าง ๆ ในอำนาจหน้าที่และประการสำคัญเกิดการแย่งชิงอำนาจกันจนถึงขั้นจลาจลเพราะใ้กำลัง ก็จะมีเป็นช่องทางใ้ต่างชาติต่างประเทศแทรกแซงใ้สะดวกแล้วเมื่อนั้นอันตรายก็จะมาถึงชาติ พระราชดำริประการนี้ของพระองค์นอกจากจะทรงแสดงเพื่อเตือนสติชาวไทยโดยตรง ๆ แล้ว พระองค์ยังทรงแสดงโดยอ้อมเมื่อทรงกล่าวถึงผู้นำและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในประเทศจีนอีกด้วย

อัครพหู ทรงเห็นว่าการศึกษาเท่านั้นที่จะทำให้ประชาชนสามารถเข้าใจและ
 ดำเนินปฏิบัติตามวิถีทางแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยได้ และโดยเฉพาะ
 ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนจำเป็นต้องเข้าใจอย่าง
 ถูกต้องว่า คืออะไร เป็นอย่างไร และประชาชนมีส่วนเกี่ยวข้องของอย่างไร ฉะนั้น
 พระองค์จึงทรงอธิบายและทรงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย
 เป็นเบื้องต้นเพื่อให้เข้าใจเป็นพื้นฐาน ในพระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีนด้วย

๑.๕ ทรงแสดงความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเห็นว่าการศึกษาการปกครองระบอบ
 ประชาธิปไตยนั้นเป็นระบอบการปกครองที่ดีระบอบหนึ่ง พระราชดำริประการนั้นนอกจาก
 จะปรากฏในพระราชนิพนธ์ต่าง ๆ มากมายแล้ว พระองค์ยังทรงทดลองให้มีการปกครอง
 ระบอบประชาธิปไตย ดังที่โปรดเกล้าให้สร้างคูศถานี ด้วยทรงพระราชประสงค์เพื่อเป็น
 การทดลองนั้นประการหนึ่ง แต่ที่ประการสำคัญ คือทรงพระราชประสงค์เป็นความรู้แก่
 ข้าราชการบริพารและบุคคลทั่วไปเป็นการให้ความรู้โดยทางปฏิบัติ นอกจากนี้พระองค์ยังทรง
 ให้ความรู้โดยทรงเสนอไว้ในพระราชนิพนธ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะพระราชนิพนธ์บทความที่
 เกี่ยวข้องกับชาวจีนนี้ ทรงพระราชประสงค์ให้ชาวไทยได้เข้าใจถึงลักษณะของการ
 ปกครองระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริงนั้นเป็นอย่างไรเพื่อเป็นเบื้องต้น เพื่อจะได้ไม่
 เข้าใจผิดเพราะได้แต่ฟังผู้ที่ไม่จริง ดังที่ทรงเสนอเป็นสาเหตุของพวกที่ไม่จริง
 เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "อันตรายแห่งความเข้าใจผิด"
 ความว่า

บ.ล.ปิ่น มาลากุล คำอธิบายเรื่องพหุคตินีเมืองประชาธิปไตย
ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว บรรยาย ณ ห้องประชุมหอสมุดแห่งชาติ

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๓ ๔๓ หน้า

ในสมัยนี้ก็มีคนอยู่บางจำพวกไม่ว่าในประเทศใดจึงได้ชื่อว่า "รุมมากยาวนาน", หรือ "ฟังไมสรรพจับไปกระเจียด". คนเหล่านี้มักตื่นลัทธิ (เทอริ) โดยมีใครปฏิบัติ (แปร์คิตซ์), ตื่นศัพท์โดยมิได้คำนึงถึงคำแปล; เพราะฉะนั้นจึงตื่นศัพท์ว่า "ประชาธิปไตย" โดยมีได้พิจารณาต่อให้ตลอดความแปลว่าอะไร แล้วและเลยกระเทอพอไปกับเขาไปข้างเพราะเข้าใจว่าคนที่แสดงตนเป็นผู้นิยมประชาธิปไตยนั้นเป็นของ "โก" หรือ "ถูกสมัย". คนเราบางคนถึงแม้จะต้องทนระกำลำบากอย่างไรก็ตาม ขอแต่เพียงให้ "โก" และ "ถูกสมัย" ไปได้แล้วเป็นพอ.^๑

สาเหตุที่ไม่จริงของพวกนิยมประชาธิปไตย เพราะอยาก "โก" หรืออยาก "ถูกสมัย" หรือเป็นเพราะ "ฟังไมสรรพจับไปกระเจียด" นั้น อัครพาทุตรงเห็นว่ายังมีสาเหตุอื่นอีก ได้แก่ "ยังมีบุคคลอีกจำพวก ๑ ซึ่งร้ายที่สุดราวกับมารประจุนโลก, คือพวกที่เป็น นักการเมืองโคโยอาซีฟ, หากินโดยทางหลอกลวงสาธารณชนด้วย สำนวนและโวหาร"^๒ บุคคลจำพวกนี้ บางครั้ง อัครพาทุตรงเรียกว่าพวก เจ้าลัทธิกึ่ง " ... อันเจ้าลัทธินั้น เป็นผลของวิธีการศึกษาอย่างใหม่ และถ้าเราจะตีราคาเขาตามที่เขาตีตนเองแล้ว ก็ตอ้งนับว่าเขาเป็นผลที่มีค่าและสำคัญมากที่สุดทีเดียว, เจ้าลัทธิเป็นลัทธิ เจ้าปัญญา ..."^๓

พวกนักการเมืองโคโยอาซีฟ หรือพวกเจ้าลัทธิ เหล่านั้นเป็นสาเหตุสำคัญที่จะทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจผิดไปตามพวกคนด้วย ส่วนบุคคลที่เชื่อโดยง่ายอัครพาทุตรงเห็นว่า เป็นพวกที่หลงหลอกลองง่าย ทรงกล่าวเป็นความเปรียบเรียงคำพินิจในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "อันตรายแห่งความเข้าใจผิด" ดังนี้

^๑ ญาณอนนท อันตรายแห่งความเข้าใจผิด หน้า ๑๒.๑

^๒ ก.

^๓ ญาณอนนท เจ้าลัทธิ หน้า ๒๓.๑

นอกจากนี้ยังมีอีกบางบางจำพวก ที่โง่หรือมีคโมหะพอที่จะเชื่อว่า ศาสนาพรศรีอารยจะทำให้โลกเป็นสุขทั่วไป. และเมื่อใดทั้งหรืออ่าน ถ้อยคำของพวกนักพูดการเมืองแสดงความคิดต่าง ๆ ซึ่งว่าจะมั่นคงดี เป็นไปไ้โดยประชาธิปไตย ก็เลยเก็บขี้ปากเขามาพูดบ้าง. เลยปล่อยให้พวกฝูงจุมกเลนเป็นว่าเป็นควาย เทากับเอาสมองโยนน้ำเสียคืน ที่เดียว, เป็นที่อนาถใจยิ่งนัก.^๑

อัครพาทุ ทรงกล่าวถึงความหมายของ ประชาธิปไตย ซึ่งเป็นการปกครอง ระบอบใหม่ โดยทรงกล่าวถึงความเข้าใจผิดของชาติต่าง ๆ ที่นำไปปฏิบัติอย่างไม่ถูกต้อง ในประเทศจีน และในยุโรป ทรงกล่าวถึงความเข้าใจผิดของประเทศจีนดังปรากฏใน พระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "อันตรายแห่งความเข้าใจผิด" ว่า ... คำว่าประชาธิปไตย. สำหรับชนชาติจีน (หรือเชื้อจีน) ที่ตั้งตนเป็น นักการเมือง (โปลิตีเซียน) จึงมิได้มีความแปลเป็นอย่างอื่นนอกจาก "ฮวน" เท่านั้นคือแปลว่าคิดแต่การทำลายผู้ที่ถืออำนาจปกครองอย่างเฉียว มีแต่หรือลง, ไม่มีก่อกั้นหรือบำรุงไว้เลย, ... ผู้ที่เรียกกันว่า "พวกประชาธิปไตย" ในเมืองจีนจึงมิได้เป็นอะไรก็ยิ่งไปกว่าอั้งยี่, และหากินก้อข้างอั้งยี่นั้นเอง, คือมีแต่ "เตย" เงินจากประชาชน โดยหลอกลวงบ้าง ชูกรรโงกบ้าง, ความแต่จะสะดวก...^๒

ส่วนในยุโรป อัครพาทุก็ทรงเห็นว่าเข้าใจผิดเช่นกันเพราะเข้าใจกันว่า " ... ประชาธิปไตย หมายความว่า อำนาจปกครองทั้งปวงต้องตกอยู่ในมือของ พวกกรรมกร (Labourers or Workmen) คือพวกที่รับดินจางประกอบ หัตถกรรมในโรงงานต่าง ๆ เท่านั้น; แม้แต่พวกชาวนาซึ่งเป็นสามัญชนเหมือนกัน

^๑ คุภาคผนวก อันตรายแห่งความเข้าใจผิด หน้า ๑๒.๑

^๒ คุ. หน้า ๑๒.๒

ก็ไม่ยอมว่าเป็น 'ประชา' ..."^๑ ด้วยเหตุนี้การเปลี่ยนแปลงการปกครองในยุโรป จึงเป็นไปได้เพราะกำลังของพวกกรรมกรเสียโดยมาก ดังเช่น ที่ประเทศรัสเซีย อัครพาท ก็ทรงนำมาเป็นอุทาหรณ์เตือนชาวไทยที่ประเทศรัสเซียเกิดการปฏิวัติเพราะ กำลังของพวกกรรมกรซึ่งประเทศเยอรมันเป็นผู้เข้ามาปลุกปั่นชักนำ ทรงพระราชนิพนธ์ไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "อันตรายแห่งความเข้าใจผิด" เรนกันว่า

เยอรมันฉลาดพอที่จะเข้าใจข้อนี้ จึงได้แต่งจรรยาบรรณไปเชิญทำการช่วยปั่นหัวสามัคคีชนที่โง่เขลา, เขาก็กับเขาไปช่วยในพวกหัวหมาคละกรรมกรมีคมีมคมีตชนคณะอื่นประเภทอื่นทั้งหมด, แล้วในที่สุดก็ได้สมปราถนาของเยอรมันเอง, อย่างเรในในประเทศรัสเซียนั่นเอง. ความเป็นไปในประเทศรัสเซียควรถือเป็นคติเตือนใจ, เป็นอุทาหรณ์อย่างชัดเจนแสดงอันตรายแห่งความเข้าใจผิด^๒

อัครพาท จึงทรงอภิปรายความเห็นที่ถูกต้องของคำ ประชาธิปไตย ทรงอธิบายไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "อันตรายแห่งความเข้าใจผิด" ว่า " ... 'ประชา' ต้องรวมชนทุกชั้นทุกอาชีพซึ่งจะถูก."^๓ ไม่ใช่นำมาซึ่งบุคคลอาชีพหนึ่งหรือกลุ่มชนใดกลุ่มชนหนึ่งที่จะเป็นผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ เพราะทรงเข้าใจถึงสิทธิและเสรีภาพแห่งบุคคลที่ไม่มีแบ่งชนชั้นใดทั้งสิ้น ทั้งชาติวิบัติและกบฏจี้ จึงพระองค์ทรงเสนอไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "เมืองไทยจึงตื่นเถิด" ว่า " ... พวกเราคน ๑ เป็นพวก ๑ แห่งชาติไทย และคนไทยอื่น. ไม่มีบรรดาศักดิ์ชั้นใด วรรณะใด ไม่เลือกความรู้ดีหรือไม่มีความรู้ล้วนเป็นส่วนหนึ่ง ๆ แห่งชาติเดียวกับท่านเหมือนกัน..."^๔

^๑ ศึกษาคณนวก อันตรายแห่งความเข้าใจผิด หน้า ๑๒.๒

^๒ ศึกษาคณนวก หน้า ๑๒.๓

^๓ ศึกษาคณนวก หน้า ๑๒.๒

^๔ อัครพาท เมืองไทยจึงตื่นเถิด หน้า ๔๘

และในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ความเป็นชาติโดยแท้จริง" ทรงกล่าวถึงคำว่า อิศรภาพแห่งบุคคล* ที่ประชาชนพึงได้รับจากการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น อัครราชทูตก็ทรงเห็นว่า ทวกเจาลัทธิตีและชนทั่วไปก็เข้าใจไม่ถูกต้องเช่นกัน เพราะไปเข้าใจกันเสียว่า " ... อิศรภาพแห่งบุคคล ว่าประพฤตินะไร ๆ ได้ตามใจทั้งสิ้น..."^๑ ถ้าเข้าใจเช่นนั้นแล้วย่อมจะเป็นผลเสียหายแก่ชาติบ้านเมืองแน่แท้ เพราะ " ... เมื่อนำลัทธินั้นมาใช้ในกิจการสำหรับทุก ๆ วันแล้ว ก็ย่อมเกิดความยุ่งเหยิงได้เป็นอันมาก"^๒ จึงพวกลัทธิตีประเภทนี้ อัครราชทูตเห็นว่าประพฤตินอนอย่างเช่น เหวตัท ในครั้งพุทธกาล เพราะเป็นพวก " ... นักพูดสอนคตริในการเมือง..."^๓

นอกจากนี้ อัครราชทูต ยังทรงให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารบ้านเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตยว่ามีลักษณะอย่างไร โดยทรงอธิบายไว้ในพระราชนิพนธ์เรื่อง "ปณิธานกะคดีของอัครราชทูต" ในส่วนที่ทรงกล่าวถึงการปกครองแบบใหม่ของจีนที่มีได้ดำเนินไปตามขั้นตอนที่ถูกต้อง ดังนี้

ตามธรรมเนียมการปฏิบัติย่อมมีพระธรรมนูญ ซึ่งมีบัญญัติวิธีดำเนินการปกครองอย่างริบิลิต และพระธรรมนูญนี้เมื่ออาจจะมีความแตกต่างกันบ้างในข้อเล็กน้อยที่ไม่สำคัญก็ดี บรรดาพระธรรมนูญของริบิลิตทั่วไปต้องวางน้ำหนักสำหรับการปกครอง ซึ่งตามปรกติย่อมมีอยู่ดังนี้

(๑) แผนกบริหาร แผนกนี้มีหัวหน้า คือ ประธานาธิบดี ซึ่งราษฎรเป็นผู้เลือกตั้งโดยตรงหรือโดยวิธีอื่นซึ่งราษฎรเลือกนั้นเลือกบุคคลอีกคนหนึ่งขึ้นเป็นประธานาธิบดี

* อัครราชทูต ทรงหมายถึง เสรีภาพของประชาชน

^๑ อัครราชทูต ความเป็นชาติโดยแท้จริง หน้า ๒๑๘

^๒ อ. หน้า ๒๑๗

^๓ อ. หน้า ๒๒๐

(๒) รัฐสภา เจานาที่แพนกัน คือ ผู้ที่ราษฎรได้เลือกให้เป็นผู้แทนมารวมกันเขาเป็นที่ประชุม เรียกตามภาษาฝรั่งว่า "ปาลีเมนต์" ซึ่งอาจแบ่งออกเป็น ๒ ที่ประชุม หรือ คงมีแต่ที่ประชุมเดียวก็ได้

(๓) แพนกลลาการ เจานาที่แพนกันจะเป็นผู้ที่ราษฎรเลือกโดยตรงก็ได้ หรือ ประธานาธิบดีจะเลือกตั้งโดยอนุมัติของที่ประชุมผู้แทนราษฎร (ปาลีเมนต์) ก็ได้

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่อัครพาทรงเสนอไว้ในลักษณะความเห็นไม่ตรงกับของผู้อื่นซึ่งเข้าใจกันยังไม่ถูกต้อง แสดงว่าพระองค์ทรงรอบรู้ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์อย่างแท้จริง มิใช่รู้อย่างบุคคลพวกเจาลัทธิที่คอยชักนำให้ผู้อื่นเข้าใจผิดตามไปด้วย ดังนั้นอัครพาทจึงทรงเสนอความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์สำหรับชาวไทยโดยตรงพระราชนิพนธ์ไว้ในบทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีนดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

* พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับชนชาวจีนที่เป็นปัญหาทางด้านการเมือง ทรงมีพระราชประสงค์สำคัญเพื่อจะทรงทอดานการเผยแพร่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เพราะทรงเห็นวาระบอบการปกครองแบบใหม่นี้ยังไ้เหมาะกับประเทศไทยในเวลานั้น ซึ่งในขณะนั้นมีชาวไทยบางกลุ่มบางคณะแสดงเจตน์จำนงค์ที่จะให้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองอย่างประเทศอื่น เช่น ประเทศทางยุโรป ประเทศจีน เป็นต้น และในต้นรัชสมัยของพระองค์ การปฏิวัติในจีนล้มราชวงศ์แมนจูของพวกขบถเก็กเหม็ง ได้กระทำสำเร็จแต่ยังไม่เรียบร้อย เนื่องจากผู้นำทางการเมืองจีนแย่งชิงอำนาจกันความขัดแย้งนั้นปรากฏขึ้นในเมืองไทยด้วย ยิ่งทำให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยแพร่หลายมากยิ่งขึ้น อัครพาทเห็นว่าประชาธิปไตยที่ปรากฏไว้ในประเทศอื่นนั้นส่วนใหญ่มิได้เป็นประชาธิปไตยที่แท้จริง เป็นเพียงอธิปไตย

ของชนกลุ่มผู้มีอำนาจเท่านั้น ก่อให้เกิดความเคียดแค้นแก่พลเมืองและเป็นอันตรายต่อประเทศชาติเพราะความเข้าใจผิดดังกล่าว ดังนั้นเพื่อจะทรงป้องกันมิให้ชาวไทยตกเป็นผูหลงผิดของเหล่าต่างชาติ เพราะฟังคำกล่าวชักชวนที่เข้าใจผิดของนักพรตทั้งหลาย พระองค์จึงทรงพระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับบทบาทในเมืองจีนหลายเรื่องด้วยกัน มีเนื้อความประกอบด้วยทรงทำหน้าที่นำทางการเมืองจีน ทรงโต้ตอบหนังสือพิมพ์จีน ทรงแสดงความเป็นมาและผลเสียของการปกครองแบบใหม่ของจีน เพื่อให้ชาวไทยได้ทราบความเป็นจริงและเห็นว่ายังไม่เหมาะแก่บ้านเมืองของไทย ตลอดจนทรงให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพื่อเป็นพื้นฐานให้แก่พระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ความกระจุกกระจายแห่งเมืองจีน", "ปณิธานะกิจของอัครพหู", "วังต้องคใหม่", "ทวารภายในเมืองจีน", "อันตรายแห่งความเข้าใจผิด", "รักชาติหรือล้างชาติ", "ทรยศโดยอาชิวะ", "ขุนยัดเรนฟ่งสราน", "ถ้อยแถลงโบราณ", และ "เมืองไทยจึงคืนเกิด"

๒. พระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับบทบาทชาวจีนทางด้านการปกครอง

ปัญญาชาวจีนทางด้านการปกครอง เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นปัญญาที่มีสาเหตุมาจากการลอบค้าฝิ่นและปัญญาที่ยึดกลุ่มต่าง ๆ ชัดแย้งกัน เนื่องจากขัดผลประโยชน์ในเรื่องทำกัน แต่ครั้งถึงตอนปลายรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เกิดปัญหาชาวจีนนี้คหุคงานปีกรานค่า เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๓ มีสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ จากครั้งก่อน ๆ เพราะได้รับอิทธิพลจากประเทศจีนโดยเฉพาะอิทธิพลทางด้านการเมือง กล่าวคือ ชาวจีนรวมตัวเคลื่อนไหวเพื่อเป็นการประท้วงรัฐบาลไทยที่ขอจัดตั้งสโมสรการค้า* และขอตั้งสถานกงสุลจีนในไทยไม่สำเร็จ

*ทางรัฐบาลไทยอนุญาตให้จัดตั้งสโมสรการค้าของพวกจีนแคะใน พ.ศ. ๒๔๕๑ ทำให้ชาวจีนพวกอื่นไม่พอใจจะขอจัดตั้งบ้าง และมาสำเร็จใน พ.ศ. ๒๔๕๓

การเจรจาจัดตั้งนั้นได้รับการชักนำบางการจากรัฐบาลจีนทั้งหมด เพื่อประโยชน์ของ
 ชาวจีนในไทยนั้นประการหนึ่ง แต่ประการสำคัญ เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้นำทางการ
 เมืองจีนในการจัดหาสมัครพรรคพวกและเรียกรูเงินสนับสนุนฝ่ายตน จึงได้มีที่ท้าวอาสาใจ
 ชาวจีนจึงมาทำผลประโยชน์ได้ดังกล่าว

ปัญหาชาวจีนในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว อิทธิพลทางการเมือง
 ยิ่งรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากผู้นำทางการเมืองจีนแตกแยกเป็นสองฝ่ายส่งผลให้ชาวจีนในไทย
 เป็นสองฝ่ายด้วย โดยต่างฝ่ายมุ่งโจมตีฝ่ายตรงข้ามเพื่อสนับสนุนหาพรรคพวกฝ่ายตน มีการ
 รวมตัวเคลื่อนไหว ได้แก่ การชุมนุมกันในที่ต่าง ๆ การออกหนังสือพิมพ์ทั้งภาษาจีนและ
 ภาษาไทย และการตั้งโรงเรียนจีน เป็นต้น พฤติกรรมเหล่านี้ของชาวจีนทั้งสองฝ่าย
 เป็นผลให้ชาวจีนเกิดความรู้สึกชาตินิยมรุนแรงมากยิ่งขึ้นด้วย ความสำคัญอยู่เสมอว่าตนเป็นจีน
 ทำประโยชน์เพื่อเมืองจีน ฉะนั้นพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงตระหนัก
 คือว่า การรวมตัวเคลื่อนไหวของชาวจีนเช่นนั้นเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อพระบรมราโชบาย
 ของพระองค์ที่จะให้ชาวจีนผสมกลมกลืนเป็นไทย และอีกประการหนึ่งพระองค์ก็ทรงทราบ
 คือว่า การนัดหยุดงานแสดงให้เห็นถึงปฏิกิริยาของชาวจีนที่จะแสดงการต่อต้านเมื่อเกิด
 ชักชวนประโยชน์ขึ้นโดยการรวมตัวในเชื้อชาติและอาชีพเป็นกำลังต่อรองกับรัฐบาล
 ดังนั้น พระองค์จึงทรงพระราชวินิจฉัยขั้นต้นเพื่อจะเป็นการลดความรู้สึกชาตินิยมของ
 ชาวจีนลง จะได้ไม่เป็นปัญหาต่อการปกครองของไทย และเพื่อความสงบสุขของสังคม
 ในการอยู่ร่วมกันระหว่างจีนและไทย จึงทรงพระราชวินิจฉัยไว้ดังต่อไปนี้

๒.๑ พระราชวินิจฉัยขั้นต้นเกี่ยวกับความรู้สึกชาตินิยม ของชาวจีนและ
 พวกไทยผสม

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงดำเนินพระบรมราโชบาย
 ที่จะปกครองจีน ได้แก่ พระบรมราโชบายการผสมกลมกลืน (Assimilation Policy)
 ทรงต้องการที่จะได้ชาวจีนเป็นไทยทั้งโดยสัญชาติ ความเป็นอยู่และความสำนึกใน

ความเป็นไทยให้แก่วิวาทินที่เกิในไทย แต่กลับหาเป็นเช่นนั้นไม่ เพราะมีจีน
 กลุ่มหนึ่งพยายามป้องกันควยวิถีทางต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ
 ให้จีนคงเป็นจีนตลอดไป ความสำเร็จของการเช่นนี้จึงทำให้พระบรมราชโอรสการณสม
 กลมกลืนมีอุปสรรคมากมาย อัครพาทู ทรงพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "พวกยิว
 แห่งบูรพทิศ" เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๗ ลงในหนังสือพิมพ์ ไทย เพื่อทรงแสดงลักษณะ
 ของจีนโดยเฉพาะ โดยทรงเปรียบเทียบกับลักษณะของยิวในยุโรปซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึง
 กันเป็นประการแรก ได้แก่ การถือโคตร ซึ่งอัครพาทูทรงหมายถึง จีนคงเป็นจีน
 ตลอดไปไม่ว่าไปอยู่ที่ใด การถือโคตรของชาวจีนเป็นการแสดงความรู้สึกชาตินิยมอย่าง
 เกรี้ยวและเป็นที่ไปอย่างรุนแรง อัครพาทูทรงกล่าวถึงการถือโคตรของชาวจีนว่า
 " ... เรื่องถือโคตร ไม่วาจะอยแหงใดฤาแปลงเป็นชาติใด จีนคงเป็นจีนอยู่เสมอ..."^๑
 และ " ความรู้สึกใบลิมโคตรนี้ ทำให้จีนเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนาสำหรับประโยชน์
 ในการที่จะเข้าไปตั้งท่ามาหากันอยู่ในเมืองใด ๆ..."^๒

และในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ปัญญานายคดีย (ชาวอะเมริกา)" ทรง
 พระราชนิพนธ์ใน "ความเห็น ๔ เรื่อง" เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๔ ลงในหนังสือพิมพ์ไทย
 เช่นกัน ทรงกล่าวถึงลักษณะใบลิมโคตรของจีน เมื่อคราวเสด็จไปในย่านคนจีนที่เมือง
 แฉนฝรณชิสโค ทรงกล่าวอย่างชวนขันว่า " ... ในที่นี่มีคนยึดเยี้ยคักันอยู่เป็น
 หมื่นใหญ่ ซึ่งเมื่อไ้พิจารณาแล้วก็เหมือนกับอยู่ในเมืองจีนทุกประการไม่มีอะไรเลย
 เขาก็ไม่ใคร่ขามมหาสมุทไปเลยที่เดียว..."^๓ และในเรื่องเดียวกันนี้ เมื่อทรง
 กล่าวถึงคนจีนในไทยไม่เป็นไทยเช่นเดียวกับคนเยอรมันในอเมริกาว่า " ... คือจีน
 ไม่พึงเมืองจีนเลยไม่วาจะไปอยู่ที่ไหน ต้องเอาเมืองของตนคิดไปช่วยเสมอ..."^๔

^๑ ศึกษาคณวาท พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๕.๑๓

^๒ ศึกษาคณวาท หน้า ๒๕.๑๔

^๓ ศึกษาคณวาท ปัญญานายคดีย (ชาวอะเมริกา) หน้า ๒๒.๓

^๔ ศึกษาคณวาท หน้า ๒๒.๓

ความรู้สึกชาตินิยมของชาวจีนเป็นลักษณะเฉพาะประการหนึ่ง เพราะชาวจีน
ประพฤติกฎปฏิบัติสืบทอดกันมาช่วยการตั้งสอนให้สำคัญว่าตนเป็นชาติที่เจริญ ส่วนชาติอื่นนั้น
เป็นก่นป่า ดังที่อัครทูตทรงแสดงไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "พวกยิวแห่งบูรพทิศ"^๑
ความว่า " ความถือโคตรอันเป็นลักษณะของจีนอย่างนั้น ... ตั้งแต่โบราณกาลมา
จีนได้รับคำสั่งสอนให้แบ่งมรดกออกเป็นสองจำพวก กล่าวคือ จีนและฮวน (คนป่า)..."^๑

และความถือโคตรของจีนนี้ ถึงแม้จะมาแต่งงานกับหญิงไทยอยู่เมืองไทย
ก็ยังคงเป็นจีน หรือชายไทยแต่งงานกับหญิงจีนก็เลยเป็นจีนไปด้วย อัครทูต ทรงกล่าว
ไว้ใน "พวกยิวแห่งบูรพทิศ" ดังนี้

... ล้วนเรื่องการที่จีนแต่งงานกับคนต่างภาษานั้นก็เหมือนกับยิวทุกอย่าง
กล่าวคือ เป็นคน... เมื่อจีนแต่งงานกับหญิงไทยหญิงนั้นก็กลายเป็นจีน
และประพฤติกตามแบบแผนขนบธรรมเนียมขางจีนทุกอย่าง ส่วนลูกนั้นก็กลายเป็น
เป็นจีนไป แต่คนไทยแต่งงานกับลูกสาวจีน หญิงนั้นก็คงเป็นจีน ล้วนชาย
นั้นก็คงประพฤติกตามไปขางจีน..."^๒

และการถือโคตรอย่างเหนียวแน่นเพื่อให้ลูกเป็นจีน บางคนถึงกับส่งไปเมืองจีน
ดังที่อัครทูต ทรงกล่าวเป็นเชิงตำหนิชาวจีนในพระราชนิพนธ์บทความแปลเรื่อง
"จีนะภยในประเศอังกฤษ" ว่า " อีกประการ ๑ ซึ่งออกจะสำคัญอยู่, คือหญิงไทย
เราไคถูกหลอกดวงเอาไปเป็นภรรยาจีน, และเมื่อมีลูกแล้วถูกเอาส่งไปเมืองจีนเพื่อ
ให้ไปเป็นจีนกลับมัจฉนี้, มีสักกี่รอยกัพัน ?"^๓

^๑ดูภาคผนวก พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๕.๑๕

^๒ดู. หน้า ๒๕.๑๕

^๓ดูภาคผนวก จีนะภยในประเศอังกฤษ หน้า ๕.๖

จากพระราชบัญญัติความเที่ยงมาข้างต้น แสดงให้เห็นลักษณะเฉพาะของ
ชาวจีนได้อย่างชัดเจน ได้แก่ ความถือโคตร หรือความรู้สึกชาตินิยมในชาติกำเนิด
ของตน ฉะนั้นเมื่อยังชาวจีนรวมตัวกันและมีผู้นำช่วยประการต่าง ๆ ความรู้สึก
ชาตินิยมจะยิ่งรุนแรงขึ้นอีกสักเท่าใด ดังที่อัครพาทุ ทรงกล่าวไว้ในคำแปลเรื่อง
จีนะภยันในประเทศอังกฤษว่า "...ในโลกนี้ไม่มีชาติใดจะถือก๊กถือเหล่ายิ่งไปกว่า
พวกจีน."^๑

ชาวจีนในไทยก็มีลักษณะถือโคตรเหนียวแน่นเช่นกัน และยิ่งในสมัยพระบาท
สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีเหตุการณ์ทางเมืองจีนได้แก่การปฏิวัติเป็นแรง
สนับสนุนสำคัญที่ทำให้จีนเกิดความรู้สึกชาตินิยมมากยิ่งขึ้น โดยมีลักษณะการถือโคตร
เป็นพื้นฐานอยู่แล้ว อัครพาทุ ทรงเรียกชาวจีนพวกนี้ว่า "ไทยผสม" และทรง
ถือว่าเป็นชาวต่างชาติ ไม่ทรงยอมรับว่าเป็นไทย แต่ในพระราชประสงค์แท้จริง
ทรงต้องการให้พวกไทยผสมเหล่านี้เป็นคนไทยโดยสมบูรณ์ เพราะจีนพวกนี้ถึงแม้จะมี
บิดาหรือมารดาเป็นจีนแต่เกิดในเมืองไทย ก็ย่อมจะต้องถือสัญชาติไทยตามกฎหมาย
อยู่แล้ว แต่คนไทยเหล่านี้กลับต้องเป็นไทยผสมด้วยสาเหตุต่าง ๆ เช่น มีหนังสือ
พิมพ์จีนเพื่ออุบายยงชาวจีน ตั้งโรงเรียนจีนสอนภาษาจีน มีคณะบุคคลคอยชักนำดูแล
ความกม โศกหน้าอันยังเป็นคน ซึ่งจะมีรายละเอียดในหัวข้อต่อไป

เกี่ยวกับพวกไทยผสมนี้ อัครพาทุ มักจะทรงกล่าวถึงในลักษณะที่ทรงไม่พอ
พระราชหฤทัยอย่างยิ่ง ดังที่ทรงกล่าวเสมอว่า "พวกไทยผสม" ...เป็นชาวต่างชาติ
และไม่ใช่ไทยแท้ดังนี้ "...ข้าพเจ้าต้องการให้ท่านรู้สึกอย่างซื่อตรงว่าจีนเป็นชาว
ต่างชาติ และข้าพเจ้าขอโอกาสนี้อธิบายว่าการที่จีนเป็นชาวต่างชาตินั้นแปลว่าอะไร"^๒
และขอความที่ค่อนข้างรุนแรงว่า "...ข้าพเจ้าอาจจะทำอะไร ๆ อย่างมีขีดจำกัดหลาย-
อย่าง แต่จะให้ถือว่าเป็น 'ไทยผสม' เป็นไทยนั้น ข้าพเจ้าขอชี้คุณไว้เสียทีเดียว."^๓

^๑ ฤดูกาลผนวก จีนะภยันในประเทศอังกฤษ หน้า ๕.๒

^๒ อัครพาทุ เมืองไทยจึงตื่นเกิด หน้า ๒๒ - ๒๓

^๓ ฤดูกาลผนวก ปีศาจนายคัสสิย์ (ชาวอะเมริกา) หน้า ๒๒.๔

อัครพาท ไม่ทรงยอมรับ "จีน" หรือ "ไทยผสม" ว่าเป็นไทยแท้
ทรงมีเหตุผลสรุปใจคือ ทรงเห็นว่าพวกจีนหรือไทยผสมนั้นประพฤติปฏิบัติตนเอาเปรียบ
ไทยทุกทางจะรับแต่ประโยชน์อย่างเดียว ดังที่ทรงกล่าวไว้ชัดเจนในเรื่อง
"เวทียิวแห่งบริติช" ความว่า

จีนไม่ยอมรับว่าเป็นชาติที่จะต้องกระทำประโยชน์ให้แก่ประเทศที่ตน
อาศัยอยู่นั้นเลย และไม่ยอมกลายเป็นพลเมืองแห่งประเทศนั้นเลย
อันเป็นลักษณะไม่ผิดกับชีวิตตามที่กล่าวมาแล้ว ประโยชน์อันใดที่พลเมือง
ควรได้รับ เขาเป็นอันต้องขอรับด้วยเสมอ เพราะเขาคิดว่าเป็นความ
ชอบธรรมของเขาอย่างหนึ่งที่จะได้รับความคุ้มครองเท่ากับพลเมือง แต่ถา
ถึงเวลาที่จะต้องทำหน้าที่แห่งพลเมืองแล้วจีนก็มักหลบหนี เลี่ยงตามแต่จะหลบได้
ที่เรียกว่าท่านทั้งหลายควรจะยังรอกถึงคราวที่จีนหยุดงานเมื่อ ๔ - ๕ ปีมาแล้ว
การที่จีนหยุดงานคราวนั้น ก็เพื่อจะคัดค้านการที่เขาจะต้องเสียเงินค่า
ราชการเสมอกับคนไทย รอนิยมเป็นพยานแห่งถ้อยคำที่สาทสาทใจจะ
กล่าวนั้นโดยชัดเจน สิ่งซึ่งจีนต้องการนั้นคือ ทางใดที่เป็นประโยชน์แห่ง
พลเมือง เขาจะรับให้เต็มที่ แต่ทางเสียที่ต้องทำเป็นหน้าที่แห่งพลเมืองนั้น
เขาไม่เต็มใจเสียด้วย"^๑

และเหตุผลอีกประการหนึ่งที่ อัครพาท ทรงไม่ยอมรับว่าจีนหรือไทยผสมเป็น
ไทยแท้เพราะทรงเห็นว่า ชาวจีนนั้นไม่ได้คิดรวมเป็นรวมกายกับคนไทยและชาติไทยเลย
ทรงพระราชวินิจฉัยไว้ในเรื่อง "เมืองไทยจึงตื่นเถิด" เพื่อทรงเตือนสติคนไทยว่า

^๑ ศึกษาคณวาท พวักยิวแห่งบริติช หน้า ๒๕.๑๕

... ท่านไม่เคยได้สังเกตเห็นหรือว่า จีนนั้นเมื่อมีเหตุทุกข์ร้อนแม่แต่เล็กน้อย
 สักเท่าใด ก็เตรียมพร้อมที่จะไปจากประเทศของเราอยู่เป็นนิจ เช่นถึงแม่
 จะมีข่าวลือเรื่องเหลือเชื่อ และไม่ว่าเรื่องหังที่ไม่อาจเป็นไปได้ก็ดี ก็พอเพียง
 ที่จะกระทำให้พวกจีนตื่นเตนพากันวิ่งไปทางอุเรือกาง ๆ และยึดยึดกันลง
 เรือเมลท์ที่จะออกไปน่านน้ำสยาม"^๑

อัครราชทูต ยังทรงมีเหตุผลอีกประการหนึ่ง คือพวกไทยผสมนี้เลือดถือสัญชาติ
 เอาตามโอกาสความสะดวกเท่านั้น โดยทรงเปรียบเทียบไว้ในเรื่อง "ไทยผสมเป็น
 คนที่ไม่พึงปรารถนา" กับคนเยอรมันในอเมริกาว่า " ... คนเยอรมันอะเมริกันนั้น
 ย่อมเป็นเยอรมันหรืออะเมริกันใดก็ตามโอกาสอันเหมาะสมแต่ความสะดวกของเขาฉันใด
 และเขาก็มีความแรงแยกว่าพวกจีนในสยามก็อาจเป็นจีนหรือไทยตามโอกาสอันเหมาะสม
 แต่ความสะดวกของเขาฉันนั้น"^๒

ในขณะที่อัครราชทูต ทรงไม่พอพระราชนุทิตยอย่างยิ่งเกี่ยวกับ พวกไทยผสมซึ่ง
 บางครั้งก็ทรงเรียกว่า "จีนในสยาม" หรือ "สยามจีนางกร" พระองค์ก็ทรงต้องการ
 ให้พวกไทยผสมเหล่านั้นเป็นไทย เพราะทรงตระหนักถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นในบ้านเมือง
 ดังที่ทรงชักชวนชาวไทยไว้ในเรื่อง "ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา" ว่า " ... ข้าพเจ้า
 ก็เห็นว่าถึงเวลาแล้วที่คนไทยเราควรจะครึกครองและรู้สึกเสียบ้างว่า การส่งเสริมให้
 คนจำพวกไทยผสมมีมากขึ้นในหมู่ไทยเรานั้นไม่เป็นของที่พึงปรารถนาเลย"^๓ และนอกจาก
 ทรงชักชวนชาวไทยแล้ว พวกไทยผสม อัครราชทูตก็ทรงชักชวนโดยตรงด้วยดังเช่นทรง
 กล่าวไว้ว่า พวกไทยผสมจะต้องปฏิบัติอย่างไร ชาวไทยจึงจะรับว่าเป็นไทยแท้ ดังปรากฏ
 ในพระราชบัญญัติบทความเรื่อง "เมืองไทยจึงตื่นเถิด" ใต้นัก

^๑ อัครราชทูต เมืองไทยจึงตื่นเถิด หน้า ๒๓

^๒ คุลาคนวก ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา หน้า ๑๖.๓

^๓ คุ. หน้า ๑๖.๑

... ลูกจีนนั้นผิดกับจีนนอกมด ๆ จริงอยู่ แต่เราจะนับว่าเขาเป็นไทยแท้ โดยแต่โดยเฉพาะพวกที่โศกแสดงความกตัญญูแน่นอนที่จะแปลงชาติเป็นไทย ศึกษาศาสนาตามกับจีนอย่างใด ๆ ทั้งสิ้นคือเขาคงแสดงว่าจะเป็นกาย กับเราจริงแล้ว เราจึงควรนับว่าเขาเป็นพวกเราแท้ได้คน ๑ พวกที่เป็น จีนครึ่งไทยครึ่งนั้นเราจะนับว่าเป็นไทยแท้ไม่ได้ (เพราะเขาอาจจะเลือก เป็นไทยหรือเป็นจีนตามแต่จะเหมาะแก่เหตุและสมัย ถ้าจะคบคนกว่าคบ เชนนั้นกับจีนแท้ ๆ จักว่าเป็นอันมาก)^๑

นอกจากนี้ อิศวาท ทรงพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ไทยผสม" เพื่อทรง ตอบคำถามของ ศรีรัตน ในกรณีที่อิสวาท ทรงยอมรับว่า "จีนโนสยาม" หรือ "สยามจีนางกูร" ว่าเป็นไทยแท้ และทรงถือว่าไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา ทรง ตอบแสดงความคิดเห็นว่า

... ข้อสำคัญในความเห็นของข้าพเจ้า ก็มีอยู่เพียงเท่านั้น คือว่า ใครที่ กตัญญูจะให้เราถือว่าเป็นไทยจริง ๆ ต้องเรียกตัวว่าไทย อย่างเดียว และถ้าใครยังเรียกตัวอะไรอย่างอื่น เช่น "จีนโนสยาม" หรือ "สยามจีนางกูร" เป็นต้นดังนี้ จะยอมรับว่าเขาเป็นไทยแท้ยังไม่ได้

... เขากับประกาศตนว่าเป็นไทยแต่ครึ่งเดียว อีกครึ่งหนึ่งยังคงเป็นจีน"^๒

จากรอคความแสดงให้เห็นว่า อิศวาท ทรงต้องการพวกไทยผสมที่เป็นจีน ครึ่งไทยครึ่งหนึ่งทั้งที่ตามกฎหมายจะต้องถือสัญชาติไทย เพราะเป็นลูกจีนที่เกิดในเมืองไทย ทรงเห็นว่าจีนเหล่านั้นจะคงเป็นคน เมืองไทยคนหนึ่ง เสมอกับคนไทยทั่วไป พระองค์

^๑ อิศวาท เมืองไทยจงคืนเถิด หน้า ๕๑

^๒ ปรากฏนวก ไทยผสม หน้า ๑๐.๑

จึงทรงรักชวนให้พวกไทยผสมกลายเป็นไทยแท้ ในพระราชนิพนธ์เรื่องต่าง ๆ ที่ทรง
กล่าวถึงชาวไทยผสม โดยทรงรักชวนให้ยกเอาประโยชน์ของเมืองไทยขึ้นเหนือ
ประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น ดังที่ทรงรักชวนไว้ในเรื่อง "ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา"
ดังนี้

...ขอให้พวกจีนโนสยามเรียกเรียกตนเองว่า จีนโนสยาม ขอให้เขา
แสร้งว่าเขாத้งหลายมีความปรารถนาจริงใจที่จะกลายเป็นไทยแท้ ไม่แต่
ควรวางใจต้องพร้อมทั้งกิริยาและอาการที่กระทำด้วย ขอให้เขาตัดขาดซึ่ง
เยื่อใยแห่งความรักและความนิยมในชาติจีน และในที่สุดยิ่งกว่าสิ่งอื่น
ขอให้เขาพร้อมอยู่เสมอไม่ว่าในกาลใด ๆ ที่จะยกประโยชน์แห่งเมืองไทย
และชาติไทยขึ้นเหนือประโยชน์อื่น ๆ ทั้งสิ้น เมื่อเขாத้งหลายได้ทำอย่าง
ที่เวลานี้แล้วเมื่อใดเมื่อนั้นแหละไทยเราจึงจะสามารรถรับเขาได้ด้วยความ
เต็มใจว่าเขาเป็นคน ๑ ในพวกไทยเราโดยแท้

จากข้อความในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา"
ประโยชน์แห่งเมืองไทยและชาติไทย ที่อัครราชทูตต้องการให้พวกไทยผสมคำนึงถึงนั้นได้แก่
" ... ปรารถนาความเจริญรุ่งเรืองแห่งชาติก็ต่องประพฤติกคนเป็นพลเมืองดีไม่คิดถึง
ประโยชน์แห่งตนและพวกพ้องยิ่งกว่าประโยชน์แห่งชาติทั่วไป"^๒ และเพื่อให้ชาวจีน
และชาวไทยเกิดสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน เมื่อมีโอกาส อัครราชทูต ก็ทรงแสร้งไว้ใน
พระราชนิพนธ์บทความ เช่น กรณีที่ชาวจีนในกรุงเทพฯ ใ้รวมบริจาคทรัพย์ซื้อเรือรบ
พระราชวังร่วมกับชาวไทย อัครราชทูตก็ทรงพระราชนิพนธ์บทความ เพื่อจะทรงขอบใจชาวจีน
ที่ได้ประพฤติกคนเป็นพลเมืองดี ยกประโยชน์แห่งชาติเหนือประโยชน์ส่วนตน ได้แก่เรื่อง-

^๑ดูภาคผนวก ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา หน้า ๑๖.๘

^๒อัครราชทูต ความกระจัดกระจายแห่งเมืองจีน หน้า ๑๘๖

"ขอใจเพื่อนจีน" ทรงขบใจว่า " การที่เพื่อนจีนได้แสดงไมตรีจิตต่อไทย จะช่วยทำบ้านค่ายครั้งนี้ ไทยขอใจรับ ๑ แล้ว แลถ้าจะให้ใจเพื่อนจีนแสดงไมตรีจิตต่อไป ให้เป็นการสม่ำเสมออีกคงจะได้รับความชอบใจยิ่งขึ้นอีกเป็นแน่"^๑

พระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวกับความรู้สึกชาตินิยมของชาวจีนหรือพวกไทยผสมที่แสดงไว้มากมายทั้งหมด ทำให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์ถวายทรงมีพระราชประสงค์สำคัญให้ชาวจีนลดความรู้สึกชาตินิยม และมาเป็นไทยโดยสมบูรณ์ในฐานะพลเมืองไทยคนหนึ่ง จะเห็นว่าพระองค์ทรงให้พระราชนิพนธ์บทความลงหนังสือพิมพ์เป็นเครื่องมีประการหนึ่ง ที่จะทรงดำเนินพระบรมราโชบายการผสมกลมกลืนชาวจีน ฉะนั้นหนังสือพิมพ์ในสมัยของพระองค์จึงมีบทบาทต่อการปกครองบริหารบ้านเมืองอีกด้วย แลอย่างไรก็ตามพระบรมราโชบายการผสมกลมกลืนก็มีอุปสรรคหลายประการ ที่สำคัญเช่น มีกลุ่มบุคคลลอบชักนำยุ้ง, มีหนังสือพิมพ์ลอบยุ้ง, และมีโรงเบียร์จีน เป็นต้น ซึ่งอุปสรรคเหล่านี้ในสมัยรัชกาลที่ ๖ มีบทบาทมากดังจะมีรายละเอียดต่อไป

๒.๒ พระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับหัวหน้าชาวจีนชักนำไทยผสม

การชักนำยุ้งชาวจีนให้ไม่ลืมนิติเกิดความรู้สึกชาตินิยมอย่างเห็นวแน่นอน บัวจัยทางหนึ่ง คือบุคคลลอบตั้งคณะพรรคพวกขึ้น แลมีหัวหน้าเป็นผู้ดูแลควบคุมคุ้มครองผลประโยชน์ต่าง ๆ ตลอดจนตั้งลอบชักนำที่เกิขึ้นในหมู่คณะของตนที่เรียกกันว่า อั้งยี่ ซึ่งมีกำเนิดในเมืองจีนมากก่อนแล้ว แลขยายไปตามประเทศต่าง ๆ ที่มีชาวจีนไปอยู่ บทบาทของอั้งยี่ที่เป็นปัญหาต่อการปกครองของไทยมากที่สุดปรากฏในสมัยพระบาทสมเด็จพระ

^๑ดูภาคผนวก ขอใจเพื่อนจีน หน้า ๑.๒

^๒อ่านพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง ปณิธานของอัสวพาน หน้า ๒๕ - ๒๘
อัสวพานทรงเล่าประวัติการเกิดคณะอั้งยี่ในจีน

พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว บทบาทขององค์ที่ยังคงมีอยู่แต่คนน้อยลง และมีการรวมตัวในลักษณะอื่นแทน เช่น การชุมนุมกันตามที่อ่านหนังสือ (เจ็ปอเสี่ย) ของชาวจีนเพื่อส่งข่าวและดำเนินการของคณะเก๊กเหม็งในไทย หรือการเข้าเป็นสมาชิกกับคณะปฏิวัติเก๊กเหม็ง เป็นต้น ดังที่ อัครราชทูตทรงกล่าวถึงหัวหน้าจีนที่คอยยุยงชาวจีนในเรื่อง "ขอใจเพื่อนจีน" ว่า

อึ้งซาฟเจาญู ๑ เป็นผู้ที่ยากจะเชื่อว่า เพื่อนจีนโดยมากถ่วงปล่อยตามใจตัวแล้ว เขาก็อยากจะสนิทกับไทย แต่อาไครยที่มีคนสัประคนบางคนคอยยุยงไปโดยอาการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของเขาเองเป็นต้น เพื่อนจีนก็เสียที่เป็นคนมักคั่นมักเรือคนยุยง จึงมีบางเวลาที่ชักห่างไปจากไทย...

ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ตัวอย่างสำหรับนักพูด" อัครราชทูตทรงกล่าวถึงสาเหตุที่ชาวจีนในไทยต้องเขารวมตัวกันเป็นคณะ มีทั้งหัวหน้าคอยยุยงต่าง ๆ นา นานำเขาใจผิด ความว่า

...มีชาวต่างชาติเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารอยู่มาก เช่น พวกจีน เป็นต้น ซึ่งอาไครยเหตุที่ไม่รู้ภาษาไทย จึงต้องจำเป็นเสาะหาอยู่แต่ในหมู่ชนชาติเดียวกันเองเป็นอันมาก อันเป็นผลให้ไม่สามารถรู้ฟังความคิดเห็นของไทยเรา ผู้เป็นเจ้าของบ้าน มักเรือถือแต่ถ้อยคำของผู้ที่สมมติตนเป็นหัวหน้าในหมู่ชนชาตินั้น ผู้ตั้งตนเป็นหัวหน้า เช่น พวกหัวหน้าจีน เป็นต้น ก็ฉวยเอาโอกาสอันนั้นเพื่อจะวางแนะนำทั้งควยหนังสือพิมพ์ควยใบปลิว และควยวาจา ให้จีนบังเกิดความเข้าใจผิดไปต่าง ๆ ในทางที่ไม่เป็นประโยชน์แก่ตัวพวกจีนเองโดยมากนี้เลย เป็นแต่ประโยชน์แก่ตัวพวกหัวหน้าเองแหละเป็นพื้น...

^๑ดูภาคผนวก ขอใจเพื่อนจีน หน้า ๑.๑

^๒ดูภาคผนวก ตัวอย่างสำหรับนักพูด หน้า ๗.๒ - ๗.๓

และอิทธิพลของหัวหน้าจีนเหล่านั้นยิ่งไกลกรงเทพามากเท่าใดยิ่งมีอิทธิพลมากเท่านั้น ดังที่ อี๊วซาทู ทรงสรุปไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "เมืองไทยจตุรทิศ" ว่า "...พวกจีนยิ่งเข้ามาไกลกรงเทพาเขาเท่าใดยิ่งเป็นเงินมากขึ้นเท่านั้น ถ้ายิ่งในกรงเทพาเองแล้วก็เงินแท้ ๆ ที่เขียว แขนในสำหรั่ง เป็นต้น นอกจากนั้น ทกครั้งที่ทรงกล่าวถึงพวกไทยผสม ถูกยแหยชักจูงจากพวกญเพาะไทยผสม อันใดแก่หัวหน้าจีนเหล่านั้น ก็จะต้องจูงโนมนาวใจราวจีนมิให้หลงใหลเชื่อฟังถ้อยคำดังกล่าว เช่น อี๊วซาทู ทรงชักจูงราวจีนในเรื่อง "ไทยผสม" ว่า

เพราะฉะนั้นในที่นี้ ข้าพเจ้าขอวิงวอนท่านผู้เป็นคนไทยเชื้อจีนว่า ถอยหลงใหลในถ้อยคำของพวกเขา "ไทยผสม" หรือ "จีนโนสยาม" ซึ่งแท้จริงในใจเป็นชาวต่างชาติกล่าวรักชวนให้ตัวท่านผู้เป็นไทยแท้ ๆ ไปเข้าเป็นพวกคิงลาวกับเขา ท่านทั้งหลายถึงแม้ว่ามีคำหรือจะเป็นเงินหรือแลกเปลี่ยนอะไรก็ตามสำคัญทั้งสิ้น สำคัญอยู่ที่ใจตัวท่านเองมีความรักชาติใดแน่เท่านั้น...๒

ฉะนั้นการที่หัวหน้าราวจีนคอยยุยงปลอ้งกันไปให้จีนมาเป็นไทยทั้ง ๆ ที่เกิดในเมืองไทยต้องถือสัญชาติไทยตามกฎหมาย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงไม่พอพระราชหฤทัยเป็นอย่างมาก เพราะทรงต้องการจะให้ราวจีนผสมกลมกลืนกับชาวไทย ดังนั้นในพระราชนิพนธ์บทความของพระองค์ทรงแสดงไว้ในลักษณะคำหั้นเพื่อจะทรงต่อต้านการยุยงจังกลาว

^๑ อี๊วซาทู เมืองไทยจตุรทิศ หน้า ๑๕

^๒ ภูภาคผนวก ไทยผสม หน้า ๑๐.๒

และในเรื่องเดียวกันที่อ้าวพาหุ ทรงเปรียบชาวจีนที่เป็นไทยครึ่งจีนครึ่งไว้อ่างรุนแรง และพวกนี้มักจะมีใจแก่ หัวหน้าจีนคอยแห้ว และพวกหนึ่งคือพิมพ์ และบางคนยังอยู่ใน มังคัมกงสุดตางประเทศอีกด้วย ทรงกล่าววว่า

...ข้าพเจ้ายังมีความสงสัยในความตั้งใจของเขายอ คนเราจำจะต้อง เป็นไทยหรือจีนอย่างใดอย่างหนึ่ง จะเป็นทั้งสองอย่างในขณะเดียวกันนั้น ไม่ได้ และคนที่ทำตัวเป็นทั้งสองอย่าง เชนนี้โดยมากมักจะเป็นทั้งสองอย่าง คนชนิดนี้เปรียบเหมือนกึ่งการึ่งเปลี่ยนสีให้เหมาะแก่พื้นที่ ในเวลาที่เขามา อยู่ในหมู่ไทยก็เป็นไทยครัน เขาไปในพวกจีนก็เป็นจีน ทั้งคนประเภทนี้มีอยู่ หลายคนที่อยู่ในมังคัมฝรั่ง และจำพวกนี้แหละมักจะเป็นพวกนักพูดการ เมือง อยู่ในหมู่พวกจีนครึ่งไทยครึ่ง ซึ่งตั้งตนว่าเป็นหัวหน้าในความคิดสมัยใหม่ ก็คือพวกนักพูด และพวกหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯ..."^๑

นอกจากเรื่องการถือสัญชาติแล้ว ชาวจีนยังมีการรวมกลุ่มกันตามภาษา เป็น สโยงร และสมาคม มีการจดทะเบียนเป็นสมาคม การทำเช่นนั้นถึงเป็นการปลุกฝัง ความรู้สึกชาตินิยมมากยิ่งขึ้น ซึ่งอ้าวพาหุ ทรงเสนอไว้ในพระราชนิพนธ์ความเรื่อง "เมืองไทยจงตื่นเถิด" เชนกันดังนี้ว่า

...ถ้ายังจะต้องการพยายามเพื่อให้เห็นชัด เจนขึ้นอีก ข้าพเจ้าขออ่างหนึ่งคือ ราชการจวนเบกษา ซึ่งทวนจะเห็นใควาสโมสร และสมาคมจีนและลกจีน เป็นอันมากที่มาจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติใหม่* ทั้งนี้ล้วนสอให้เห็นว่า พวกหัวหน้าจีนไม่มีความประสงค์ที่จะให้จีนลืมตัวว่าเป็นคนตางภาษา"^๒

^๑อ้าวพาหุ เมืองไทยจงตื่นเถิด หน้า ๑๖ - ๑๗

^{*}พระราชบัญญัติสโมสรการกา พ.ศ. ๒๔๕๓

^๒ด.ก. หน้า ๑๘

ดังนั้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงโปรดฯ ให้ประกาศพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๔๕๖ เพื่อจะเอาบังคับให้ลูกจีนที่เกิดในเมืองไทยต้องถือสัญชาติไทยตามกฎหมายโดยกำหนดไว้ในมาตรา ๒ ข้อที่ ๓ ว่า " บุคคลผู้ใดกำเนิดในพระราชอาณาจักรสยาม"^๑ จึงทำให้ผู้อพยพชาวจีนเกี่ยวกับการถือสัญชาติหมดไป

๒.๔ พระราชบัญญัติเกี่ยวกับโรงเรียนจีนและกรจีน

โรงเรียนจีนในประเทศไทยมีมาก่อนสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เท่าที่ปรากฏหลักฐานของกรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ^๒ มีโรงเรียนจีนตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกที่ เกาะเรียน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ต่อมา พ.ศ. ๒๓๙๕ ตรงกับสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คณะมิชชันนารีอเมริกันคณะหนึ่ง เปิดโรงเรียนจีนขึ้นที่ ขางวัดอรุณราชวราราม ธนบุรี ครั้นถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวสืบเนื่องจากการปฏิวัติในประเทศจีนและเมื่อ ดร.ซุนยัตเซน ที่ได้มีโอกาสมาไทยก็ได้เกิดการตื่นตัวทางด้านราตินิยม ฝ่ายคณะปฏิวัติของจีนมีส่วนสนับสนุนโดยมีสมาคมจุฬหวัเป็นผู้จัดตั้งโรงเรียนจีนชื่อ ฮั่วเอี้ยะ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๑ ที่ตรอกกัปตันบุช ถนนเจริญกรุง กรุงเทพฯ และส่งครูจากเมืองจีน ๓ คน นอกจากจะมีโรงเรียนจีนของฝ่ายปฏิวัติแล้ว ก็ยังมีโรงเรียนจีนของฝ่ายแมนจู คือ โรงเรียนกีฬาสินโป และต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวก็ปรากฏโรงเรียนของสมาคมต่าง ๆ มากมายทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด เช่นโรงเรียนจีนเตอะ

^๑"พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๔๕๖" ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๒๙ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๕๕ หน้า ๒๙๙

^๒กรมสามัญศึกษา "โรงเรียนราษฎร์เพื่อสอนภาษาจีน" เอกสารกรมสามัญศึกษา ฉบับที่ ๘ หน้า ๑

ของสมาคมจีนและ ตั้ง พ.ศ. ๒๔๕๖ โรงเรียนเม่งตัก ของสมาคมจีนกวางตุ้ง
ตั้ง พ.ศ. ๒๔๕๗ เป็นต้น

การดำเนินการในโรงเรียนจีนระยะนั้นมุ่งสนองนโยบายทางการเมืองจีนเป็น
ประการสำคัญ เพื่อเป็นการสนับสนุน ภัยการสอนแตงภาษาจีน เนื้อหาวิชาและหนังสือ
เรียนก็เป็นของจีนทั้งหมด รวมทั้งครุฑมาจากเมืองจีน ฉะนั้นโรงเรียนจีนจึงเป็น
สถานที่ปลูกฝังความรู้สึกชาตินิยมได้อย่างดี พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
จึงทรงตระหนักว่า การดำเนินการของโรงเรียนจีนเรานั้นนอกจากจะปลูกฝังความคิด
ในเรื่องลัทธิการเมืองการปกครองแล้ว ผลที่จะเป็นปัญหาต่อการปกครองของไทยได้แก่
ความรู้สึกชาตินิยมจีนคงเป็นจีนไม่ยอมเป็นไทยทั้ง ๆ ที่เกิดในประเทศไทยต้องถือสัญชาติ
ไทยตามกฎหมาย ซึ่งจะเป็นอุปสรรคสำคัญของพระบรมราชาบายการผสมกลมกลืน
ชาวจีนให้เป็นไทย ดังนั้น พระองค์จึงทรงพระราชริ้นพันธุความเพื่อเป็นการต่อต้าน
บทบาทของโรงเรียนจีนและครูจีน ดังต่อไปนี้

อัครพหู ทรงพระราชริ้นพันธุความเรื่อง "ถูกบังคับให้เป็นจีน" เมื่อวันที่
๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๘ ลงในหนังสือพิมพ์ไทย พระองค์ทรงไม่พอพระราชหฤทัย
อย่างถึงที่ ลูกจีนเกิดในไทย แดกถ่วงไปเข้าโรงเรียนจีน เรียนหนังสือจีน ไม่ใช่
เรียนหนังสือไทย เพราะพระองค์ทรงทราบที่ว่า "เด็กเหล่านี้ ถ้าปล่อยให้เลือก
ได้ตามใจ ใครจะสงัดข้างหรือว่าเขาจะเลือกเป็นอะไร? คงเลือกเป็นไทยทั้งนั้น
แต่ผู้ใหญ่ของเขาต้องการให้เขาเป็นจีนและบังคับให้เขาเป็นจีนดังนั้นท่านจะเห็นประการใด"^๒
ความเห็นของอัครพหูนอกจากจะทรงเห็นว่าผู้ใหญ่คือพ่อแม่ผู้ปกครองต้องการให้ลูกเป็น
จีนแล้ว ยังมีหัวหน้าจีนคอยชักนำขยุ่งอีก อัครพหู จึงทรงกล่าวเป็นการยืนยันไว้ใน
เรื่องเดียวกันว่า

^๑ พวงร้อย กลอมเอียง พระบรมราชาบายเกี่ยวกับปัญหาชาวจีนใน
พระราชอาณาเขตรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว หน้า ๑๕๗

^๒ อัครพหูถูก อัครพหูถูกบังคับให้เป็นจีน หน้า ๑๘.๑

เมื่อความจริงเป็นอย่างนี้ ยังมีใครที่เตียนซาฟเจ้าอีกหรือว่า
 กลาวโทษเงินเกินไป? คำที่ซาฟเจ้ากลาวว่ามีพวกหัวหน้าเงินน้อยบางคน
 ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการทำให้เงินคงเป็นชาวต่างชาติอยู่ในเมืองไทย
 และเป็นผู้เกียจกันไม่ให้เงินกลายเป็นไทยไปได้นั้นจะว่าเป็นคำหาความ
 เกินไปฤ? เมื่อมีพยานน้อยอย่างชัดเจนว่า มีเงินบางพวกต้องการ
 เพราะ "ไทยผสม" ขึ้นไว้ในเมืองเราเช่นนี้ จะว่าซาฟเจ้าพูดไป
 เพราะเกลียดเงินฤ?

อัศวาทู ทรงทราบดีว่า ลักษณะสำคัญของบุคคลที่จะคงเป็นชาติใดนั้นขึ้นอยู่กับ
 กับภาษา ดังที่ทรงเสนอไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ความเป็นชาติโดยแท้จริง"
 ว่า "... เหตุฉะนั้นไม่ควรถือเอาการอยู่ในบังคับใคร เป็นหลักแสดงชาติแห่งบุคคล
 ต้องถือเอาภาษาเป็นใหญ่ และใครพูดภาษาใดก็แปลเป็นชาตินั้น เพราะการพูดภาษาใด
 แปลว่าปลงใจจงรักภักดีต่อชาตินั้นโดยจริงใจไม่ใช่โดยความจำเป็นชั่วคราว"^๒ และใน
 พระราชนิพนธ์บทความเรื่องเดียวกัน ที่ทรงกลาวว่าถ้าไม่สามารถแปลงภาษาได้ก็แปลง
 ชาติไม่ได้ ทรงใชถอยคำรุนแรงว่า

... และถ้ายังจัดการแปลงภาษาไม่สำเร็จอยู่ตามใดก็แปลว่าผู้พูดต่างภาษากัน
 กับผู้ปกครองนั้นยังไม่เชื่ออยู่ตามนั้น ... เพราะฉะนั้นเมื่อบุคคลใดยอม
 เปลี่ยนภาษาเดิมของตนนั้นแหละจึงจะควรจัดได้ว่าแปลงชาติโดยแท้จริง
 การแปลงชาติด้วยกระแสนั้น ซาฟเจ้าคนหนึ่งเป็นผู้ที่ไม่เลื่อมใสเชื่อถือว่า
 ว่าเป็นไปได้จริงมาแต่เดิมแล้ว"

^๑ ภาควณวก ถูกบังคับให้เป็นจีน หน้า ๑๘.๑

^๒ ภาควณวก ความเป็นชาติโดยแท้จริง หน้า ๒๖๗

^๓ ติ. หน้า ๒๖๕

แต่โรงเรียนจีนในสมัยนั้นสอนแต่ภาษาจีนทั้งหนังสือเรียนก็เป็นของจีนด้วย
 อีตวาทุ ทรงกล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ในพระราชนิพนธ์ ใต้เรื่อง "ปลัดนายดุสิต
 (ชาวอะเมริกา)" ทรงกล่าวถึงพวกหัวหน้านั้นที่ "...ตั้งโรงเรียนจีนขึ้นสอนแต่ภาษา
 จีนไม่สอนภาษาไทย ... พวกจีนเหล่านี้ได้พยายามทำทุกสถานที่จะให้จีนกลายเป็น
 "นารชสมัย" ของเมืองไทย (และออกนามตนเองว่า 'จีนสยาม' หรือ 'สยามจีนบางกอก'
 ก็ยังคงตกอยู่ในฐานะไทยผสม)^๑

และในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ไทยผสมเป็นคนที่ไปซึ่งปราณนา"
 อีตวาทุ ทรงกล่าวถึง โรงเรียนจีนสอนแต่ภาษาจีนว่า

... และฉันเห็นได้ชัดจากเรื่องโรงเรียนจีนที่หนังสือพิมพ์สยาม ออบเรอร์ เวอร์
 ลงเมื่อสองสามวันนี้ เสด็จถึงโรงเรียนที่ศาลเจ้ากวางตุ้งถนนเจริญกรุง.
 โรงเรียนนี้ถึงแม้ว่าได้ตั้งขึ้นในกลางเมืองจึงเป็นพระนครหลวงแห่ง
 ประเทศไทย เพื่อให้ลูกบุตรจีนที่เกิดในเมืองไทยได้ศึกษาเล่าเรียนก็
 แต่สอนภาษาไทยเรา เขาจะปราณนาสอนก็หาไม่ได้. ..."^๒

ความบทบาทของครูจีนนั้นก็มักจะทำตนเป็นผู้ขจัดอย่างต่าง ๆ ให้นักเรียนจีน
 เกิดความรู้สึกชาตินิยม และก่อให้เกิดสัมพันธ์ภาพที่ไม่ดีกับชาวไทย อีตวาทุทรงพระราช
 นิพนธ์บทความเรื่อง "ไม่ชอบไทย" ทรงกล่าวถึงบทบาทครูจีนที่เมืองภูเก็ต ไว้ดังนี้

^๑ ภาควชฌนวก ปลัดนายดุสิต (ชาวอะเมริกา) หน้า ๒๖.๔

^๒ ภาควชฌนวก ไทยผสมเป็นคนที่ไปซึ่งปราณนา หน้า ๑๖.๓

...จีนนี่เป็นหัวหน้าพวกรวมพวกจีนให้ไม่ชอบไทย ...จีนนี่ฉวยเอา
โอกาสในการที่เป็นครู เพื่อความไม่ชอบไทยให้เกิดขึ้นในหมู่อจีน;
คือเขาแสดงโอวาทเตือนนักเรียนน้อยมิได้ขาดให้รู้ตนว่าเป็นจีน, ให้รัก
ชาติจีน, ตั้งใจมั่นคงเป็นจีน, และว่าไม่ตองนับถือธรรมเนียมของคนออกจาก
ของจีน และไม่ตองอยู่ในกฎหมายของคนนอกจากกฎหมายจีน..."

การที่ครูจีนประพฤติเช่นนี้ อัครราชทูตทรงกล่าวว่า "...จีนนี่แหละเป็นผู้
ชักชวนเจ้าเรียกว่า 'ผู้เพาะไทยผสม' และบุคคลเช่นนี้แหละจะเป็นผู้ทำให้ไทยกับจีน
เกิดบาดหมางและบดพรองในทางมิตรจิตซึ่งมีแก่กันมาแต่โบราณกาล."^๒ และบทบาท
สำคัญที่ก่อให้เกิดเป็นปัญหาต่อการปกครองของทางการไทย คือ "...และเขาได้เคย
กล่าวติเตียนไทยและลักษณะปกครองกับพระราชกำหนดกฎหมายของกรุงสยามอยู่เนือง ๆ
และได้บดบังความเห็นอย่างรุนแรงในเมื่อประกาศใช้พระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหารใน
มหapelป์กัศ."^๓

✱ จากพฤติการณ์ของโรงเรียนจีนและครูจีนมุ่งจะสอนแต่ภาษาจีน ความรูต่าง ๆ
เกี่ยวกับเมืองจีนและยังคอยยุยงให้นักเรียนจีนคิดกระด้างกระเดื่องตลกดูหมิ่นของบ้าน
เมืองไทย ฉะนั้นใน พ.ศ. ๒๔๖๑ ทางการไทยจึงประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียน
ราษฎร์ เพื่อควบคุมโรงเรียนราษฎร์ทั่วไป โดยเฉพาะโรงเรียนจีน ซึ่งมีสาระ
สำคัญเพื่อควบคุมโรงเรียนจีนและครูจีน^๔ โคนแก่ โรงเรียนจะต้องสอนนักเรียนให้
อ่านเขียนและเข้าใจภาษาไทยได้คล่องแคล่วพอสมควร รวมทั้งปลูกฝังความจงรักภักดี

^๑ ศึกษาคณนวก ไม่ชอบไทย หน้า ๒๔.๑

^๒ ก. หน้า ๒๔.๒

^๓ ก. หน้า ๒๔.๒

^๔ พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๖๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๓๕
(แผนกกฎหมาย) ภาค ๑ - ๒ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๖๑

ต่อประเทศไทย ส่วนครูก็จะต้องมีความรู้ภาษาไทยสามารถอ่านและเขียนได้ และ
 ประการสำคัญ คือ เสนาบดีกระทรวงธรรมการ มีอำนาจสั่งห้ามมิให้โรงเรียน
 ใด ๆ ที่พิจารณาเห็นขัดต่อศีลธรรม และขัดต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ฉะนั้น
 จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๖๑ มีจุดมุ่งหมาย
 ที่สอดคล้องกับพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงเห็นว่า
 โรงเรียนและครูจีนนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะเสริมให้ชาวจีนในไทยคงเป็นจีนตลอดไป ดังนั้น
 ทรงพระราชนิพนธ์บทความเพื่อจะทรงชี้แนะให้ชาวไทยได้ทราบทั่วกัน และทรงสอดทาน
 การเพาะไทยผสมของโรงเรียนและครูจีน

* ๒.๘ พระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์จีน

เป็นที่ทราบกันดีว่า กิจกรรมหนังสือพิมพ์ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎ
 เกล้าเจ้าอยู่หัว มีเสรีภาพมากยิ่งขึ้นกว่าสมัยใด ๆ เพราะหนังสือพิมพ์มีโอกาสแสดงบทบาท
 เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองและสังคมทั่วไป และที่สำคัญ คือ การที่พระมหากษัตริย์
 ทรงเสวยร่วมกับส่วนรวมในกิจกรรมหนังสือพิมพ์อย่างจริงจัง โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎ
 เกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงใช้หนังสือพิมพ์เป็นเครื่องมือสำหรับพระราชดำริ และพระบรม
 ราโชบายประการต่าง ๆ ในการปกครองประเทศของพระองค์ไปสู่ประชาชน เรื่อง
 พระองค์จะทรงพระราชนิพนธ์บทความลงหนังสือพิมพ์ ใดแกหนังสือพิมพ์ ไทย เป็นต้น
 และในทางกลับกันพระองค์ก็ทรงทราบข้อคิดเห็นต่าง ๆ สำหรับการปกครองประเทศจาก
 หนังสือพิมพ์เช่นกัน และโดยเฉพาะพระบรมราโชบายที่จะทรงปกครองชาวจีนใน
 ประเทศไทยเกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์จีน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
 ทรงพระราชนิพนธ์บทความเพื่อจะทรงแสดงลักษณะของหนังสือพิมพ์จีนพร้อมกับที่จะทรง
 โต้ตอบเพื่อสอดทานหนังสือพิมพ์จีนที่มีบทบาทส่งเสริมพวกไทยผสมในไทย อันจะเป็นปัญหา
 ต่อการปกครองควบคุมชาวจีนของทางการไทย หนังสือพิมพ์จีนที่พระบาทสมเด็จพระ
 มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโต้ตอบ โฟกแก หนังสือพิมพ์จีนในสยามวารสารศัพท์ ฉบับภาษาไทย

และข้าฯ เข็มจีนไป ฉบับภาษาจีน ซึ่งนายเซียววาคเส็งเป็นผู้ดำเนินการทั้ง ๒ ฉบับ
จึงที่ทรงแสดงลักษณะและจุดมุ่งหมายของหนังสือพิมพ์ทั้ง ๒ ฉบับ นั้นไว้ในพระราชนิพนธ์
บทความเรื่อง "ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา" ดังนี้

... ในเวลาที่มีสโมสรและสมาคมของพวกจีนในสยามซึ่งใคร่ที่จะเป็นนแล้ว
หลายราย และจุดหมายเหตุรายวันก็มีอยู่อย่างนถย ๒ ฉบับ จึงทำการ
เพื่อประโยชน์ของพวกจีนในสยาม ออกทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาจีน.

... ในส่วนฉบับไทยนั้น แสดงความเห็นเราชาวจีนบางเล็กน้อยใจชอบ
ไปคอยตอกความสุสาทรูรหาคาง ๆ ซึ่งตั้งใจจะให้สาธารณชนเข้าใจว่าเป็น
ความรักและความเห็นของคนไทยที่รักชาติ. ส่วนฉบับภาษาจีนนั้นเป็น
ชาวจีนแท้ ๆ ทั้งโดยความนิยมและความรู้สึกความรักชาติก็มีความจริงรักภักดี
ก็ คือ หนังสือพิมพ์พวกจีนมีความมุ่งหมายจะเพาะขึ้นนั้นล้วนเป็นไปเพื่อ
ประโยชน์ของเมืองจีนทั้งสิ้น...

เนื่องจากจุดมุ่งหมายของหนังสือพิมพ์ เพื่อปลุกฝังลัทธิชาตินิยมแก่ชาวจีนในไทย
ถึงกล่าว อิศวาทู จึงทรงพระราชนิพนธ์บทความต่อต้าน โดยเฉพาะพระราชนิพนธ์
บทความเรื่อง "เมืองไทยจึงตื่นเถิด" ซึ่งพระองค์ทรงทราบว่า จะต้องเป็นข้อขัดแย้ง
กับหนังสือพิมพ์จีนแน่นอน จึงที่ทรงพระราชนิพนธ์ไว้ในตอนต้นของบทความพระราชนิพนธ์
อย่างทันทายว่า "...ถ้าหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นจะไม่คอยโต้เถียงยาว ข้าพเจ้าจะมีความ
ประหลาดใจไต่มา และถ้าหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นจะแสดงความเห็นหรือเหตุผลซึ่งนอกเหนือ
ออกไปจากความเห็นที่ชาวเราจีนอย่างเก่าตามเคยนั้นแล้ว ข้าพเจ้าก็จะยิ่งประหลาดใจ
หนักขึ้นอีก "๒

๑ ฤภาคผนวก ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา หน้า ๑๖.๓

๒ อิศวาทู เมืองไทยจึงตื่นเถิด หน้า ๒

และในเรื่องของพวกไทยผสมนี้ อัคราพา ทรงเห็นว่า หนังสือพิมพ์เป็น
 ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ไทยผสมมีมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามทั้งหนังสือพิมพ์และพวกไทยผสม
 ต่างก็เห็นวาทชนเองนั้นเป็นคนไทย จึงถืออัคราพาทรงแย่งคำกล่าวนั้นในพระราชนิพนธ์
 บทความเรื่อง "ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา" ๖" คนจำพวกจีนโนสยาม
 และหนังสือพิมพ์อื่นเป็นปากของเขานั้น ย่อมไม่รู้ลึกเบื้องนายในการโฆษณาว่าเขาเป็น
 คนไทยอย่างเรา ๆ ทั้งหลาย. แต่ด้วยเหตุนี้เสียด่าว่า 'จีนโน' จึงไปเพลาะดีค้อย
 ขวางนาค่าว่า 'สยาม' ๖" และด้วยการถืออัคราพาทรงเห็นแย่งและทรงต่อต้านพวก
 ไทยผสมดังกล่าว ฝ่ายหนังสือพิมพ์จีนจึงมักอ้างเป็นการกล่าวโทษพระองค์ ดังที่ทรงกล่าว
 ไว้ในเรื่อง "เมืองไทยจึงตื่นเถิด" และ "ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา" ๖
 "... ทว่าข้าพเจ้าก็คัดค้านพระบรมราโชบายในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว..." ๖
 และ "... ฝ่ายหนังสือพิมพ์ที่เป็นปากของเขาก็กล่าวว่าจาหยามชาติต่อเราบางคน มีนาย
 'อัคราพา' ตัวสำคัญเป็นต้น ทว่าพยายามที่จะทำความบาดหมางในหมู่มิตร. ...." ๖
 และการตอบโต้กับอัคราพาของหนังสือพิมพ์จีน ตัวเขียนขึ้นไป ที่กองช่างจะ
 รมบรรณหอสมุดหลวง เมื่อคราวที่อัคราพา ทรงพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "พวกยิว
 แห่งบูรพทิศ" ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์สยามออสมเซอรวอร์ เป็นภาษาอังกฤษ และเป็น
 ภาษาไทยในหนังสือพิมพ์ไทย โดยอัคราพา ทรงแสดงลักษณะของจีน ๓ ประการ
 ได้แก่ ประการแรก ความถือโคตร ประการที่ ๒ การศุกุณจนชาติอื่นว่าป่าเถื่อน
 ประการสุดท้าย มีความฉลาดและโลภในการหาเงิน ลักษณะทั้ง ๓ ประการเป็น
 ลักษณะของพวกไทยผสม ทรงเสนอว่ามีลักษณะเหมือนยิวที่เป็นอันตรายในยุโรป จึงทรง
 เรียกพวกจีนว่าเป็น "พวกยิวแห่งบูรพทิศ" ทำให้พวกจีนและพวกหนังสือพิมพ์จีนไม่พอใจ
 จึงตอบโต้พระองค์อย่างรุนแรงว่า

๖ คุภาคผนวก ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา หน้า ๑๖.๒

๖ อัคราพา เมืองไทยจึงตื่นเถิด หน้า ๑๖

๖ ล.ร.

...เมื่อเร็ว ๆ นี้ หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษและภาษาไทยในกรุงเทพฯ ได้ลงความเห็นอันยืดยาว จำนวนว่าเป็นชาติยิวที่ทะวันออกกลางต่อหลายวันจึงจบ กล่าวคำคติเทียบคนจีนไม่มีชื่อผู้แต่งว่า อาชาวัศปาฬ (อัครพาท) หนังสือพิมพ์ของเราเป็นอื่นของคนจีนที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศ ระวังหนีไปหาถิ่นประมาทประเทศไม่ได้จึงได้ลงความเห็นคัดค้านเขา และหนังสือพิมพ์นั้นก็ไม่ปริปากเสียงเลย มาบัดนี้เอาคำเฉลวไหลมาลงก็เทียบคนจีนเราอีก หนังสือพิมพ์ไทยแผนกของเราได้จัดตั้งค่ายน้ำหมึกกับปากกาประหารเอาหลายวันดี ๆ กันมาแล้วเพื่อให้หนังสือพิมพ์รายนั้นรู้สึกประเทศจีนยังมีคน จะได้ไม่ว่ากล่าวคำบ้า ๆ อีกต่อไป...

จากข้อความโต้ตอบที่ยกมาข้างต้นทำให้ทราบถึงบรรยากาศของบทบาทหนังสือพิมพ์จีนอย่างชัดเจน อัครพาทนอกจากจะทรงโต้ตอบเพื่อต่อต้านหนังสือพิมพ์จีนเรื่องพวกไทยดลมาแล้ว พระองค์ยังทรงโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องหน้าที่ของรัฐบาลที่รองรับนิคมพลเมืองโดยชอบธรรม ซึ่งพระองค์ทรงเห็นว่าพวกหนังสือพิมพ์จีนนั้นเข้าใจผิดเพราะเป็นการกล่าวเอาแต่ใจอย่างเดียว พระองค์ทรงกล่าวไว้อย่างชัดเจนในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "เมืองไทยจงตื่นเถิด" ความว่า

...ข้าพเจ้าไม่อาจที่จะกล่าวได้ว่าตามความเห็นของพวกหนังสือพิมพ์จีนที่ได้แสดงมาเป็นที่ว่า ความชอบธรรมเป็นสมบัติของประชาชนโดยเฉพาะส่วนความรับผิดชอบเป็นของรัฐบาลนั้น เขามีหลักฐานที่จะอ้างอิงได้เพียงไร แต่ความเห็นของข้าพเจ้านั้นมีหลักที่จะอ้างได้ในพวกปราชญ์ทั้งในทางรัฐศาสตร์ และในทางกฎหมายที่เลื่องลือที่สุดในยุโรป"^๒

^๑ กองจดหมายเทศแห่งชาติ เอกสารรัชกาลที่ ๖ บ. ๓๓/๑ คำแปลจากหนังสือพิมพ์ ฮั่วเซียมินไป ฉบับวันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๓

^๒ อัครพาท เมืองไทยจงตื่นเถิด หน้า ๓๘

และในพระราชนิพนธ์เรื่องเดียวกันพระองค์ทรงกล่าวถึงลักษณะของหนังสือพิมพ์
ประการหนึ่ง ว่ามีหน้าที่คอยคัดค้านหรือแก้ไขของรัฐบาลเพื่อความชอบธรรมของราษฎร
ตามที่เข้าใจกันนั้นเป็นการไม่ถูกต้องดังที่ทรงชี้แจงไว้ว่า

พวกเราดูเหมือนจะเข้าใจกันเสียว่า เป็นแบบธรรมเนียมของ
หนังสือพิมพ์อย่าง ๑ หรืออย่างใดก็ดี เป็นแบบธรรมเนียมของหนังสือพิมพ์
ในเมืองไทยที่จะเหมาว่ารัฐบาลต้องรับผิดชอบ และมีหน้าที่จะตอ้งแก้ไข
เหตุหรือสรรพสิ่งใด ๆ ซึ่งมีผู้เขียนลงหนังสือพิมพ์เห็นว่าควรที่จะแก้ไข
แฉะยังมีอยู่อีกขอ ๑ ซึ่งดูเหมือนจะเข้าใจว่าเป็น ธรรมเนียมเหมือนกันว่า
รัฐบาลไม่เคียดำริจัดการอย่างไรโดยลำพังเลย นอกจากจะถูกหนังสือพิมพ์
ตีเทียนและกล่าวโทษ...

อัครพาทู ยังทรงเห็นว่าหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ที่คอยแต่จะตำหนิรัฐบาลนั้นเป็น
เพียงทำไปตามสมมุติฐานที่เข้าใจผิดไปว่า "... คือมีคนสมัยใหม่บางคนมักมีความเข้าใจผิด
คิดเห็นไปว่าถ้าจะแสดงความ สิวใจของพวกอวดคิตินิยมรัฐบาลหรือเจ้านาที่
ทั้งพะเอนมีหนังสือบางฉบับก็พอใจแฉะแทนเหยยให้เข้าใจกันไปเช่นนั้นควย. ..."^๒
ดังนั้นอัครพาทูจึงทรงชี้แจงหน้าที่ของหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับ เรื่องของความชอบธรรมที่ไม่ใช่
แต่เป็นยูรับแต่เพียงฝ่ายเดียวควรจะต้องมีหน้าที่ควย ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง
"เมืองไทยจึงต้นเกิด" ความว่า

อนึ่งตอ้งจำไว้ควยว่า เมื่อมีความชอบธรรมแล้วก็ตอ้งมีหน้าที่จะตอ้ง
ทำอยู่ควย นักพูดบางคนชอบพูดว่าเป็นหน้าที่ของรัฐบาลจะตอ้งทำสิ่งนั้นสิ่งนี้
แฉะเขามักจะลืมพูดต่อไปควยว่า รัฐบาลมีความชอบธรรมที่จะได้รับความ

^๑ อัครพาทู เมืองไทยจึงต้นเกิด หน้า ๓๗

^๒ ภูภาคผนวก ตัวอย่างสำหรับนักพูด หน้า ๗.๒

เคารพจากประชาชนผู้เป็นข้าในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และมีความขอบพระคุณที่จะได้รับส่วนช่วยเหลือจากราษฎรในทางส่วยสาอากรเพื่อใช้ในราชการแผ่นดิน...

พระราชนิพนธ์บทความของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่เกี่ยวกับบทบาทหนังสือพิมพ์จีน เป็นหลักฐานชี้แจงเกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์ในรัชสมัยของพระองค์ โดยเฉพาะการวิพากษ์วิจารณ์คำมติที่เห็นแนะนำรัฐบาลของหนังสือพิมพ์จีน ซึ่งพระองค์ก็พระราชทานเสรีภาพอย่างเต็มที่ และที่สำคัญคือ พระองค์ทรงเป็นบุคคลหนึ่งที่มีบทบาทในกิจการของหนังสือพิมพ์สมัยนั้นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรงพระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีน ย่อมจะเป็นที่น่าสนใจของบุคคลทั่วไปมิใช่แต่เฉพาะชาวจีนเท่านั้น และพระนามแฝง อ้าวพาทู ของพระองค์ก็ทรงปรากฏพระองค์ได้เฉพาะในระยะต้น ๆ เท่านั้น และเมื่อเป็นที่ทราบกันว่า อ้าวพาทู คือใคร ก็ยิ่งทำให้พระราชนิพนธ์บทความได้รับความสนใจมากขึ้นด้วย และในทำนองเดียวกันหนังสือพิมพ์จีนที่โต้ตอบกับอ้าวพาทูนั้นก็ได้รับความสนใจเช่นกัน และยังเป็นการแสดงว่าหนังสือพิมพ์จีนเป็นหนังสือพิมพ์ที่มีบทบาทสำคัญต่อการเมืองและการปกครองในสมัยนั้นได้เป็นอย่างดี

๒.๖ พระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับภัยของชาวจีน

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีน พระราชประสงค์สำคัญประการหนึ่ง ได้แก่ เพื่อทรงเตือนชาวไทยถึงภัยจากชาวจีน นอกจากจะเป็นภัยทางการเมืองของไทยแล้ว ยังเป็นภัยต่อการปกครองของไทย ซึ่งพระองค์มักจะทรงกล่าวไว้เสมอทั้งโดยตรงและโดยอ้อม โดยเฉพาะพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "พวกยิวแห่งบูรพทิศ" ทรงกล่าวโดยตรง

อย่างชัดแจ้งว่าจีนนั้นเป็นภัยแก่ประเทศชาติ ฉะนั้นพระองค์เจ้าต้องทรงถือเป็นพระราช
ภาระที่จะชักนำชาวไทยให้พึงระวังภัยดังกล่าว ทรงกล่าวไว้ในตอนท้ายเรื่องว่า

ตามที่กล่าวมาเพียงนี้ ก็พอจะเห็นได้แล้วว่า การที่เราจะทำกิจการ
อันใดกับคนจีนนั้นย่อมจะลำบากเพียงใด ๆ จีนมีจำนวนอยู่มากเหลือสิ้น
อาจจะท่วมท้นมาท่วมเมืองใด ๆ ในโลกนี้ก็ได้ ทั้งนี้ประกอบด้วยลักษณะของ
จีนที่มีความอคทนแก่ความลำบากอย่างน่าอัศจรรย์ประการหนึ่ง ความถือ
โคตรที่ไม่ยอมถอยเป็นภาษาอื่น อีกทั้งความเฉลียวฉลาดในการหาเงิน
นั้นอีกประการหนึ่ง ย่อมจะทำให้เป็นข้อที่น่ากลัวจะเป็น "ภัย" แก่ชาติ
ใด ๆ ได้จริง แลย่อมจะเป็นข้อวิตกของผู้ที่ไม่น่าพึงปรารถนาประชาชน
ในการที่จะคุ้มครองให้พลเมืองของตนดำรงคงเป็นโสดอยู่ต่อไปได้ ๆ

นอกจากนี้ อัครพาทู ทรงแปลเรื่องราวเกี่ยวกับภัยจีนในต่างประเทศ ๒ เรื่อง
ด้วยกัน ได้แก่ "เรื่องอุบายต่าง ๆ ของผู้ร้ายจีน" ทรงแปลจากภาษาอังกฤษของ
เย. อาร์. อินเนต ซึ่งเคยเป็นรองอธิการที่สิงคโปร์และบุตรจระเข้เรือจำ มีเรื่องราว
เกี่ยวกับ จีนใดกระทำความผิดต่าง ๆ ในสิงคโปร์ เช่น กดโกงต่าง ๆ เพื่อหลอกลวง
เอาทรัพย์สิน, ขโมยคอตหน้า, แกล้งใส่ความให้ถูกจับเพื่อรับสินบน เป็นต้น

และอีกเรื่องหนึ่ง คือ "จีนะภัยในประเทศอังกฤษ" ทรงแปลจากข่าวของ
หนังสือพิมพ์อังกฤษชื่อ ดิบีบีส์ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชาวจีนลอบค้ายาเสพติดที่ประเทศ
อังกฤษ โดยดำเนินแผนการหลอกลวงหญิงสาวอังกฤษให้เป็นภรรยาเพื่อเป็นนกตอในการ
ขายยาเสพติดแล้วตนเองก็มักจะประกอบอาชีพสุจริตบังหน้า เช่น รับจ้างซักเสื้อผ้า เป็นต้น

พระราชนิพนธ์เรื่อง "จีนะภักย์ในประเทศอังกฤษ" ทรงพระราชนิพนธ์ก้านำและบทส่งท้ายประกอบ โดยจะทรงกล่าวอย่างชัดเจนว่าภักย์ต่าง ๆ เหล่านั้นก็ได้เกิดขึ้นแล้วในเมืองไทยเช่นกัน ดังที่ทรงพระราชนิพนธ์บทส่งท้ายเรื่อง "จีนะภักย์ในประเทศอังกฤษ" เพื่อจะทรงเตือนชาวไทยว่า " ขอความเหล่านี้นั้นเป็นปัญหาที่ควรคำนึงอยู่บ้าง. ไทยเราไม่ควรเปลือยและหลงตนคิดว่าเราเท่าทันจีนพอแล้ว หรือหลงเชื่อว่าจีนรักเรามากกว่าฝรั่ง คงไม่เท่ากับเราอย่างเช่นที่เท่ากับฝรั่ง โดยเห็นว่าเป็นชาวเอเชียด้วยกัน..."^๑ และทรงให้เหตุผลที่เป็นภักย์โดยทรงอ้างถึงพฤติกรรมของชาวจีนว่า "...เมื่อจีนไปแห่งใดก็นำความชั่วร้ายของตน, มีการสูบฝิ่นกินยาเมาและการเล่นพนันเป็นอาทิ. เข้าไปเพราะให้เป็นโทษร้ายแรงแก่ผลเมืองของเขาเช่นนี้. ..." ^๒ แล้วจึงทรงเตือนชาวไทยด้วยคำถามว่า

ส่วนคนไทยเราถือตนว่าได้เคยรู้จักมักคุ้นกับจีนมาช้านานแล้ว จึงรู้เท่าทันจีน, แต่ซอสนั้นและตา? เรารู้เท่าทันจีนจริงๆ เทียวตา? หม่อมสาวชาวไทยไม่เคยถูกจีนนำไปสู่อบายมุขเสียบ้างแล้วตา? การขายฝิ่นเถื่อนและตั้งบ่อนลับลอบเล่นการพนันจีนไม่ทำในกรุงเทพฯ หรือในเมืองอื่นๆ ในกรุงเทพฯ บ้างละตา? ^๓

และเกี่ยวกับภักย์ของพวกไทยผสม อี้อีกพวก ก็ทรงกล่าวไว้ด้วยเช่นกันว่า " อีกประการ ๑ ซึ่งออกจะสำคัญอยู่, คือ หมิงไทยเราได้ออกหลอกลวงเอาไปเป็นภรรยาจีน. และเมื่อมีลูกแล้วถูกเอาลูกส่งไปเมืองจีนเพื่อให้ไปเป็นจีนกตัญญูมาดังนี้, มีสักกรอยกัณฑ์ ?" ^๔

^๑ ฎีกาคนนอก จีนะภักย์ในประเทศอังกฤษ หน้า ๕.๖

^๒ ฎีก.

^๓ ฎีก.

^๔ ฎีก.

และสุดท้ายของพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "จีนะภัยในประเทศอังกฤษ" พระองค์ทรงเตือนชาวไทยในฐานะที่เป็นพุทธศาสนิกชน ก็ควรเป็นพุทธศาสนิกชนที่สามารถป้องกันตนได้ ดังข้อความว่า

ไทยเราเป็นผู้ที่ถือพรพุทธศาสนา, เพราะฉะนั้นเราจำเป็นต้องตั้งใจ รักษาศีลและธรรมะจรรยา ไม่ยุ่งประทุษร้ายต่อใครทั้งสิ้น, แต่เราก็ไม่ควรจะทำตนเป็นอุบาทสกจนคนร้ายชกก็ไม่ป้องกันตัวฉะนั้นเลย. การระวังตัวไว้ไม่ให้ถูกประทุษร้ายเป็นการตั้งอยู่ในอัปปะมาตะธรรม; เราควรมุ่งเลี้ยง เหนือนี้ก็เป็นการสมควรอยู่แล้วโดยแท้.

ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวกับภัยของชาวจีนด้วยพระราชประสงค์เพื่อจะทรงเตรียมชาวไทยให้พึงระวังอย่าได้เผอเรอ ใดแก่ ภัยอันเกิดจากลักษณะเฉพาะของชาวจีนดังที่ทรงกล่าวไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "พวกยิวแห่งบูรพทิศ" และภัยของสังคมที่จะเป็นปัญหาต่อการปกครองของไทย ดังที่ทรงแปลเรื่องราวของภัยจีนในประเทศอังกฤษและสิงคโปร์ เพื่อเป็นอุทาหรณ์แก่ชาวไทย

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับภัยของกับบทบาทชาวจีนทางการปกครอง พระองค์ทรงพระราชประสงค์เพื่อจะทรงถอดความรู้ลักษณะนิสัยของชาวจีน กล่าวคือ ทรงถอดความรู้กันนำต่าง ๆ ใดแก่ บุคคลพวกหัวหน้าจีน, โรงเรียนจีน ครูจีน และหนังสือพิมพ์จีน เพราะปัจจัยเหล่านี้ต้องการให้ชาวจีนทรงเป็นจีน เพื่อจะเป็นกำลังในการปฏิวัติในเมืองจีนได้สำเร็จ เกิดขาด เป็นกำลังทั้งโดยการเข้าเป็นฝ่ายเดียวกัน และเป็นกำลังทางทรัพย์สิน จุดมุ่งหมายดังกล่าวนี้นี้กระทำเพื่อประโยชน์ทางการเมืองจีน แต่มาบังเกิดเป็นปัญหาทางการปกครองชาวจีนของรัฐบาลไทย เพราะจะต้องมีการรวมตัวและเกิดการอีก เหนือใหญ่โตต่อไปดังนั้น

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงพระราชนิพนธ์บทความเพื่อเป็นการสนองพระบรมราโชบายการผสมกลมกลืนในการปกครองชาวจีน ทรงมุ่งให้ชาวจีนลดความรู้สึกชาตินิยมลงไม่กระทำตนเป็นพวกไทยผสม ให้มาประพฤติปฏิบัติตนเยี่ยงพลเมืองไทยที่จะคงถือสัญชาติไทยตามกฎหมาย และพระองค์ยังทรงเตือนชาวไทยอยู่เสมอ ถึงผลร้ายอันจะเกิดจากชาวจีนประการต่าง ๆ พระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของชาวจีนที่เป็นปัญหาต่อการปกครองของไทย ได้แก่ "พวกยิวแห่งบูรพทิศ", "เมืองไทยจตุกันเกิด", ปัญหานายกุสีย (ชาวอเมริกา), "จีนภัยในประเทศอังกฤษ", "อุบายต่าง ๆ ของผู้รายจีน", "ไทยผสม", "ไทยผสมเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา" "ชอบใจเพื่อนจีน", "ตัวอย่างสำหรับนักพูด", "ถูกบังคับให้เป็นจีน", "ความเป็นชาติโดยแท้จริง", และ "ไม่ชอบไทย"

๓. พระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับบทบาทชาวจีนที่เป็นปัญหาทางเศรษฐกิจ

ชาวจีนเมื่อแรกเข้ามาในประเทศไทย ต่างก็เลือกประกอบอาชีพไปตามถนัด ส่วนใหญ่จะรับจ้างเป็นแรงงานในการประกอบอุตสาหกรรม เช่น เป็นกุลีสักตามเหมืองแร่ โรงเลื่อย โรงสีข้าว หรือรับจ้างแรงงานอิสระ เช่น ลากรถ เป็นคนรับใช้ตามบ้าน ช่างไม้ก่อสร้าง เป็นต้น และเมื่อพอมีทุนรอนก็อาจจะเป็นนายทุนประกอบการอุตสาหกรรมเสียเอง หรือดำเนินการค้าขายสินค้าอาหารต่าง ๆ จะเห็นว่าชาวจีนได้เข้ามาประกอบอาชีพร่วมกับคนไทยมากมาย ส่วนคนไทยนั้นก็พอใจจะประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่กับรับราชการอีกเล็กน้อย อาชีพพบนอกนั้นก็ปล่อยให้ชาวจีนและชาวต่างประเทศรับไปประกอบการ ฉะนั้นเมื่อคราวที่เกิดเหตุการณ์จีนนัดหยุดงานปิดร้านค้าในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๓ จึงทำให้ประชาชนชาวไทยได้รับความเดือดร้อนหาซื้อข้าวของได้ยาก แสดงถึงบทบาทอันเป็นอิทธิพลชาวจีนในทางเศรษฐกิจได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้แล้วในระยะต้นรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เหตุการณ์ปฏิวัติทางเมืองจีนยังไม่เรียบร้อย นอกจากจะ

ส่งผลอันเป็นปัญหาต่อการเมืองและการปกครองของไทยแล้ว ยังส่งผลเป็นปัญหาต่อการเศรษฐกิจ เนื่องจากมีการเรียกรับเงินจากชาวจีนเพื่อส่งไปสนับสนุนการปฏิวัติของฝ่ายพรรคก๊กมินตั๋งในจีน และบางรายถึงกับเดินทางกลับประเทศจีนขนทรัพย์สินเงินทองบุตรภรรยาไปอีกด้วย นับว่าเป็นผลเสียหายทางเศรษฐกิจของไทยอย่างยิ่ง จากปัญหาต่าง ๆ ของบทบาทชาวจีนดังกล่าว พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์บทความเพื่อทรงแสดงลักษณะและพฤติกรรมต่าง ๆ ของชาวจีนที่ก่อให้เกิดเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจประการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๓.๑ พระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับลักษณะการหาเงินของชาวจีน

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับการหาเงินของชาวจีนที่จีนมีทัศนคติและลักษณะการหาเงินโดยวิธีต่าง ๆ อย่างซัดเจนนและค่อนข้างจะรุนแรง โดยทรงพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "พวกยิวแห่งบูรพทิศ" ทรงเน้นลักษณะการหาเงินของชาวจีนที่ยึดมั่นถือเสมือนเงินเป็นพระเจ้า ทรงกล่าวเป็นเชิงคำเหนี่ยวเอายืนยันไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "พวกยิวแห่งบูรพทิศ" ว่า "...ในสาเงินก็มีพระเจ้าอยู่องค์เดียว เท่านั้นที่ประเสริฐเลิศยิ่งกว่าพระเจ้าทั้งหลาย พระเจ้านั้นก็คือ เงิน จีนยอมถือว่าอาการภายนอกที่แสดงความนับถือในศาสนาใด ๆ ไม่เป็นข้อสำคัญอะไรขอแต่ให้ใจยึดมั่นอยู่ในพระเงินผู้เป็นเจ้าเท่านั้นก็พอแล้ว" และในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "จีนะภัยในประเทศอังกฤษ" ก็ทรงกล่าวไว้ตรงกันว่า "โลกทรัพย์เป็นพรเป็นเจ้าองค์เดียวที่จีนนับถือจริงจัง..."^๒

ฉะนั้นเมื่อจีนยึดมั่นเงินว่าเป็นเสมือนพระเจ้า อัครพหุจึงทรงกล่าวว่าจีนเป็นคนเห็นแก่เงินสามารถกระทำใดทุกอย่างแม้กระทั่งค้าชีวิต ดังปรากฏในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "พวกยิวแห่งบูรพทิศ" ความว่า

^๑ดูภาคผนวก พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๔.๒๐

^๒ดูภาคผนวก จีนะภัยในประเทศอังกฤษ หน้า ๔.๔

...ตามความคิดของจีน เงินเป็นทั้งปฐมปัจจัยและปัจฉิมปัจจัย ไม่มีสิ่งใดจะเลิศไปกว่าได้ เงินอาจจะทำอะไร ๆ ทุกอย่างได้เพราะเห็นแก่เงิน คนเราที่จะค้าชีวิตได้ก็มีอยู่แต่เงินเท่านั้น คนโง่ที่เป็นเศรษฐีอาจจะจ้างคนจนให้มารับโทษประหารชีวิตแทนก็ได้ ซึ่งไม่มีประเทศไหนนอกจากเมืองจีนฯ..."^๑

ลักษณะความเห็นแก่เงินของจีน นอกจากปรากฏในการหาเงินแล้ว ยังปรากฏในความเป็นอยู่ที่ยอมอดอยากลำบากตรากตรำ ซึ่งอัครพญาก็ทรงแสดงไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "พวกยิวแห่งบูรพทิศ" เช่นกันดังนี้

...เพราะเห็นแก่เงิน จีนยอมอดอยากตรากตรำทุกอย่างได้ ผู้ใดที่แลเห็นพวกกุลิจีนกินเขาจะหลากใจไม่ไฉนเลย เพราะอาหารที่เขากินนั้นดูเหมือนแมแต่หมาวิ่งตามถนนก็แทบจะไม่เหลียวแล และเมื่อพูดถึงที่อยู่อาศัยรยก็น่าประหลาดใจจริง ๆ ที่พวกจีนมากคนปานใดสามารถยึดเยี่ยกันอยู่ได้สลัก ๆ ในที่อันคับแคบ ซึ่งไม่มีมนุษย์ภาษาไหนในโลกจะอยู่ได้โดยหายใจออก ฯ..."^๒

และในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ความเจริญของการค้าขาย" อัครพญาก็ทรงกล่าวเป็นการสรุปลักษณะการหาเงินและใช้เงินของชาวจีนในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ความเจริญของการค้าขาย" ว่า "...เพราะฉะนั้นความเป็นอยู่ในชีวิตของพวกเขาพออาจจ้วงจวนไปช่วยความเห็นแก่ได้และความตระหนี่. ..."^๓

^๑ ญาณาคณวก พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๕.๑๘

^๒ ก.

^๓ ญาณาคณวก ความเจริญของการค้าขาย หน้า ๑๓.๑

และการที่เงินยืมเงินเป็นพระเจ้านี่เอง ฉะนั้นถึงแม้เงินจะนับถือศาสนาใดก็
เป็นการพนันวิสัยแห่งหลักธรรมความสามารถที่จะเขาคอบครองจิตใจให้เงินยืมมันได้
อัสวาทู จึงทรงชี้ให้เห็นว่าเป็นเพราะเงินมีความโลภเพราะเห็นแก่เงินนั่นเอง โดย
ทรงกล่าว เป็นการเปรียบกับลักษณะความโลภของยิวในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง
"พวกยิวแห่งบูรพทิศ" ใต้แก่

บางทีมีผู้กล่าวว่า จีนเป็นพุทธศาสนิกชน แต่แท้จริงการที่พวกจีน
เป็นพุทธศาสนิกชนนั้น ก็ไม่เป็นอย่างที่พวกยิวเป็นคริสตัง พวกยิว
กลืนคำสั่งสอนของพระเยซูคริสต์ในเรื่องความโลภไม่ลงฉันใด จีนก็รับ
ปฏิบัติตามพระบรมพุทโธวาซึ่งห้ามความโลภไม่ได้ฉันนั้น^๑

ดังนั้นเมื่อเงินมีแต่ความโลภในการหาเงินอย่างไม่ละอายต่อบาป เป็นการ
ประพฤติก่อหลักธรรมแห่งศาสนา อัสวาทู ก็ได้ทรงแสดงลักษณะการหาเงิน
ของชาวจีนที่ไม่มีความละอายต่อบาปในการกระทำของตนเองเลย และยังอาจนิยม
ยืมก็เสียควยซ้ำ ดังปรากฏในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "พวกยิวแห่งบูรพทิศ" ดังนี้

...ในการใดที่เนื่องด้วยเงินแล้วเงินเบนไม่มีศีลมีธรรม ปราศจากเมตตา
การอุภาพอาจจะฉ้อโกงด้วยความแฉฉวยมโหดด้วยความเห็นที่ตัวเก็ง
และอาจจะชะโมยถูกลอบมาเล่นไคด้วยอาการอันทารุณร้ายกาจเพราะเห็น
แก่เงิน ๒ - ๓ เหยียญ ถ้าเป็นการหาเงินแล้วเงินมีความคิดตลบแตลง
อย่างอุกฤษฐ์จะเป็นในทางฉ้อโกงการปล้นทั้งทางบกทางน้ำได้ทั้งสิ้น ๒

^๑ ฎีกาคนวก พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๕.๑๘

^๒ ฎ. หน้า ๒๕.๑๘ - ๒๕.๑๘

ในเรื่องของความคลบแคลงอย่างออกฉุรุ่ยของชาวจีนนี้ อัครทูต ยังทรงเสนอไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ศิษย์มีครู" ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ศศิสมิต เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๖๓ โดยทรงเล่าเป็นนิทานของชาวจีนที่ตั้งตนเป็นผู้วิเศษสามารถรักษาอาการเจ็บไข้ได้ป่วยด้วยการหลอกดวงเพื่อหวังทรัพย์สินชาวปลาอาหารจากชาวบ้าน และแม้ในภาวะแห่งแฉงอศอยากผู้เกษนั้นก็ยังตั้งตนหลอกดวงต่อไปโดยไม่เห็นใจ และที่แสดงถึงความไม่ละอายอย่างยิ่งเมื่อคนและศิษย์สามารถดวงรู้ความคลบแคลงของตนเองกลับแสดงความยินดีเห็นวาทนเกง

ส่วนในเรื่องของการฉ้อโกงนั้นจีนก็กระทำไปไม่มีความละอายเช่นกัน ดังที่อัครทูตทรงแสดงให้เห็นด้วยกลโกงของจีนในเรื่องของการล้มละลาย ดังปรากฏในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "พวกยิวแห่งบูรพทิศ" ความว่า

...ใครบ้างที่ไม่เคยได้ยินถึงวิธีเล่นกลของจีนในการล้มละลาย เมื่อยี่ห้อไคมีหนี้สินเหลือจนเกินแก่ความสวาทเมื่อใดก็ล้มเสียภายหลังยี่ห้อใหม่ก็เกิดขึ้นที่ถน่ออื่นอีก แต่เจ้าของยี่ห้อก็เป็นคนเดียวกันนั่นเอง ตามความนิยมของคนโดยมากการล้มละลายยอมเป็นที่อันประยศแฉเสียชื่อเสียงแต่จีน (ถายิวก็เช่นกัน) กลับนิยมว่าเป็นการเกตุรู้ฉลาดคลบแคลงดี ๆ

และในเรื่องของการค้าขายสินค้าต่าง ๆ จีนก็สามารถกระทำได้อย่างเช่นกัน อัครทูต ทรงพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ความเจริญของการค้าขาย" ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ศศิสมิต เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๔ แสดงลักษณะกลโกงในการกักตุนสินค้าไว้เก็งกำไรในวันหน้า และแม้กระทั่งชาวจีนที่ค้าขายด้วยกันก็ไม่ละเว้น

* อ่านพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ศิษย์มีครู" ในภาคผนวก หน้า ๑๕.๑-๑๕.๖

๑ ภาคผนวก พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๖.๑๔

* อ่านพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ความเจริญของการค้าขาย"

ในภาคผนวก หน้า ๑๓.๑ - ๑๓.๓

โดยจะส่งนายหน้าไปหลอกลวงว่าอยากไต่สินค้าเป็นจำนวนมาก ร้านค้าเหล่านั้นต่างก็ไปซื้อสินค้ามาเตรียมไว้ขายราคาสูงกว่าเดิมก็ยอมแล้วก็เตรียมไว้เก็บเพราะไม่มีคนมาซื้อ และด้วยความเจริญของการค้าขายนี้เอง อี้ทัวฮานู ยังทรงกล่าวเป็นเชิงประชดประชันชาวจีนว่า แม้แต่การจะให้บุตรสาวมีเรือนก็ยังถือเป็นการค้าอย่างหนึ่งโดยจะดำเนินวิธีปล่อยให้บุตรสาวชอบกับชายหนุ่มเสียก่อนโดยมิได้ชักชวนพราหมณ์ ต่อเมื่อถึงคราวคู่ขอจะไต่เรียกราคาให้แพงไต่ตามใจ ดังที่ทรงกล่าวไว้ในตอนท้ายเรื่องราว

เรื่องราว "... เพราะฉะนั้นจึงหาวิธีให้หญิงสาวรายหนุ่มรักกันเสียก่อน. แล้วจึงขึ้นราคาเอาที่หลังสุดแต่เป็นทางสะดวกของตนก็ใช้ได้. ความประพฤติดังที่กล่าวนี้. เป็นเพราะชาวจีนเขาถือว่าลูกผู้หญิงไม่ใช่คนหรือเป็นผู้ไม่มีราคา..."^๑

แม้กระทั่งการกระทำความผิดของบุตรชายที่หลอกลวงบิดาหวังเงินค่าไต่โดยแบ่งครึ่งกับโจร และยังสามารเรียกเงินค่าไต่จากโจรเพื่อไม่ต้องมีความผิดไต่อีก แทนที่จะถูกตำหนิโทษจากบิดาก็ได้รับทรัพย์สินสมบัติครอบครองเพราะเป็นคนฉลาดในการหาเงินปานนั้น อี้ทัวฮานู ก็ทรงพระราชนิพนธ์ไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ทำชั่วไต่ดี แดงอุทาหรณ์แห่งจีนะธรรม" พระองค์ทรงกล่าวเป็นเชิงตำหนิคุณธรรมของจีนที่ต่างจากชาติอื่น และทรงพระราชนิพนธ์ตอนจบเรื่องด้วยคำด่าว่า "ข้าพเจ้าขอถามว่า เรื่องเรื่องนี้จะมีในหมู่ชาติใดบ้างหรือไม่ นอกจากชาติจีน ? จีนะธรรมเป็นของอี้จรรยาพิลึกก็ถือจริงหรือไม่ ?"^๒

นอกจากนี้พ่อค้าจีนที่ค้าขายเพื่อหวังกำไร ก็สามารถ ทำที่อ่อนน้อมยกย่องลูกค้า ซึ่งแท้ที่จริงแล้วมิได้เป็นการกระทำที่จริงใจเลย ทำไปเพียงเพื่อหวังประโยชน์เท่านั้น ซึ่งล้มหลังอาจจะควาหายากยันทักไต่ได้ อี้ทัวฮานู ทรงแสดงลักษณะของจีนในการค้าขายประการนี้ไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "พิกียวแห่งมูรตทิต" ว่า

^๑ ฎีกาณนวก ความเจริญของการค้าขาย หน้า ๑๓.๓

^๒ ฎีกาณนวก ทำชั่วไต่ดี แดงอุทาหรณ์แห่งจีนะธรรม หน้า ๘.๒

... ถ้าเขาเห็นประโยชน์จากอะไรที่จะได้แล้ว เขาก็เต็มใจยอมอ่อนน้อม
 แลบางที่ถึงกับอุสาศูหาทางทำประโยชน์ให้แก่เราแต่พอลับตาเราหน่อยแล้ว
 เขาก็ถ่มน้ำลายรดหัวให้ บางที่เป็นเพราะหัดเสียอีกที่เราไม่เข้าใจภาษาเขา
 เราจึงไม่รู้สึกรู้สีกว่าถูกคาควยถอยค้ำอันหยามขำซึ่งบางที่เขาถือว่าซึ้ง ๆ หนา ๆ

จากพระราชนิพนธ์บทความของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่เกี่ยวข้อง
 กับลักษณะการหาเงินของชาวจีน . ทรงเห็นว่า ชาวจีนเป็นคนที่เห็นแก่เงินมีความโลภ
 อย่างไม่มีความละอาย ไม่ว่าจะเป็นการหลอกลวงกลโกงต่าง ๆ จีนยอมกระทำใ้
 หงส์ขึ้น ทั้งนี้เพราะจีนยึดมั่นว่าเงินเป็นเสมือนพระเจ้าที่ยอมกระทำใ้ได้ทุกอย่างแม้จะ
 ต้องลำบากตรากตรำอย่างไร อัครพาทู ทรงกล่าวไว้มากมายและรุนแรงมากที่สุดใน
 พระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "พวกยิวแห่งบูรพทิศ" และในเรื่องอื่น ๆ ก็ปรากฏเช่นกัน
 ก็เพื่อจะเป็นการเตือนสติชาวไทยให้พึงระวังภัยทางเศรษฐกิจจากจีน

๓.๒ พระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับอาชีพของชาวจีน

เนื่องจากชาวจีนได้เข้ามาประกอบอาชีพมากมายในประเทศไทย จึงทำ
 ให้ชาวไทยถูกแย่งอาชีพทำกินไปโดยไม่รู้อิโหน่อิเหน่ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
 ทรงพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "เมืองไทยจงตื่นเถิด" เพื่อทรงปลุกชาวไทยให้
 ตื่นจากความหลงผิดคิดว่าคนสบายและเป็นการล่อลวงที่จีนพากันมาหากินเป็นจำนวนมาก เป็น
 การทำให้บ้านเมืองเจริญคานเศรษฐกิจ อัครพาทู ทรงเห็นว่า การที่ชาวไทยคิดไป
 เช่นนั้นก็เพราะความเกียจคร้านเป็นเหตุ จึงปล่อยให้อาชีพต่าง ๆ ที่คนไทยเคยทำ
 ตกอยู่ในมือของชาวจีนเสียเกือบหมดสิ้น จึงทำให้ตกอยู่ในอิทธิพลทางเศรษฐกิจของจีน
 ฉะนั้นอัครพาทูจึงทรงชี้แจงให้คนไทยได้ทราบความเป็นจริงในพระราชนิพนธ์บทความ
 เรื่อง "เมืองไทยจงตื่นเถิด" ดังนี้

ควยเหตุที่เราเกียจคร้าน และปล่อยให้สนุกสนานไปตามเพลง
ของเรานั้นแหละ เราจึงค่อยเลือนลอยไปอยู่ในที่ซึ่งทองอาศัยอยู่นั้น ... ความ
เกียจคร้านของเรานี้มีผลเป็นอย่างไรมานาง ข้าพเจ้าจะขอยกตัวอย่างมาให้
ท่านเห็นเพียงสามข้อ

การทนายเร ในเวลานี้อยู่ในมือจีนแทบทั้งสิ้น...^๑

และนอกจากอาชีพการทนายเรขายของแล้ว ยังมีอาชีพเกี่ยวกับ
"... ทัศนกรรมต่าง ๆ ซึ่งแต่ก่อนคนไทยเราทำ เคียนนี้กลายเป็นจีนแทบทั้งสิ้น
เช่น การก่อสร้าง การช่างไม้ เป็นต้น สิ่งที่เรายังอวดใครว่าทำอยู่บ้าง
ก็มีการทาสีเรือนและปูลีลา"^๒

การที่ต้องซื้อสินค้าต่าง ๆ จากร้านค้าจีนทั้งหมดนี้เองทำให้ไทยต้องตกอยู่ใน
อิทธิพลทางเศรษฐกิจของจีน อัครพาทู ทรงไม่พอพระราชหฤทัยอย่างยิ่ง ทั้งที่ทรง
กล่าวถึงเหตุการณ์เมื่อคราวจีนนี้คหุยกงานปีครันค่าเพียง ๓ วัน ทรงกล่าวเป็นเชิง
ตำหนิคนไทยที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ดังปรากฏในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง
"เมืองไทยจงดั้นเถิก" ความว่า

การจำหน่ายของกินต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ เวลานี้อยู่ในมือจีนโดยมาก
ในทางเสมีียงอาหาร บางครัวเรือนซื้อจากจีนทั้งสิ้น และเป็นที่น่าสมเพช
ยิ่งนักที่ได้เห็นความเค็ดครอนของเจ้าของบ้านเหล่านี้ ในเวลาที่เจก
หุยกงานในกรุงเทพฯ เมื่อครั้งก่อนข้าพเจ้าเคยไคยไคยแกหุเองที่บางคน
กล่าวโดยจริงจิงว่า ถ้าเจกหุยกงานต่อไปอีกนานแล้ว เราจะคงอดตาย
ค่ากล่าวเช่นนี้เป็นของเหลวไหล"^๓

^๑ อัครพาทู เมืองไทยจงดั้นเถิก หน้า ๒๖

^๒ ก. หน้า ๒๗

^๓ ก. หน้า ๒๖ - ๒๗

อัครพาทูทรงกล่าวเช่นนั้นเพราะไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถึงนั้นพระองค์จึงทรงชักชวนชาวไทยให้เข้าใจเสียว่าเราอยู่ได้โดยไม่ต้องอาศัยพวกจีน พระองค์ทรงชักชวนไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "เมืองไทยจึงตื่นเถิด" ความว่า

...ทำไมเราจึงจะนิ่งปล่อยให้เขาว่าเล่นตามชอบใจไม่โต้เถียงเขาบ้าง เหตุใดคนไทยท่านจึงไม่กระตือรือร้นและแสดงให้เขาเห็นปรากฏว่าท่านอยู่ได้ด้วยไม่ต้องอาศัยจีน เหตุไรท่านจึงยอมให้คนพกด่าเขาทุกแต่ข้างเดียวและไม่โต้ตอบเขาบ้าง หรืออย่างไรก็เถียงแต่ให้เขาเข้าใจโดยซัดเสียว่า ท่านไม่มีความเชื่อถือในถ้อยคำของเขา พุ่สั้น ๆ ทำไมท่านจึงพอใจใฝ่ฝันอยู่แต่สมบัติบ้า ? ผู้รวมชาติของชาวเราทั้งหลาย จึงตื่นเถิด"

และในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "เมืองไทยจึงตื่นเถิด" อัครพาทูทรงเห็นว่าชาวไทยเราควรจะได้สามารถพึ่งตัวเองได้โดยควรที่จะประกอบอาชีพที่เราเคยกระทำกันมาก่อน ทรงเสนอเป็นวิธีแก้ไชว่า "...เราทั้งหลายควรจะต้องเป็นหน้าที่แห่งเราส่วน ๑ ที่จะบำรุงอุดหนุนหัตถกรรมทั้งปวงของไทยเรา นี่เป็นทางที่ดีที่สุดที่จะช่วยให้บ้านเมืองของเราเป็นประเทศที่เลี้ยงตัวได้จริง..."^๒ และในพระราชนิพนธ์บทความเรื่องเดียวกันทรงแนะนำว่า "...เพราะฉะนั้นเราไม่ควรจะปล่อยให้หัตถกรรมทำกรงานของเรานั้นสูญไปเพื่อว่าถึงแมพวกเกลดตางภาษาของเราจะหึงเราเสียเราก็จะไม่ต้องรู้สึกเดือดร้อนมากนัก" นอกจากนี้พระองค์ยังทรงส่งเสริมให้เห็นความสำคัญและความสามารถในการผลิตของคนไทยเราเองที่เคยมีมาก่อน ได้แก่ การ

^๑ อัครพาทู เมืองไทยจึงตื่นเถิด หน้า ๒๑ - ๒๒

^๒ ก. หน้า ๔๓

^๓ ก. หน้า ๔๑ - ๔๒

การผลิตข้าว ปลา ผัก และผลไม้ ดังนี้ "...มีของอยู่อย่างหนึ่งซึ่งเราทำให้
มีขึ้นได้เอง ของสิ่งนั้นก็ชื่อข้าวถาดถึง เวลาที่มันขึ้นแล้วเราก็คงจะไม่ต้องออกขาย
ปลาก็มีอยู่มาก ส่วนผักและผลไม้ก็มีอยู่โดยบริบูรณ์ ... เกือบก็มีหาได้ง่าย สิ่งเหล่านี้
เป็นของจำเป็นแก่ชีวิต..."^๑

จะเห็นว่า พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชวินิจฉัย
บทความเรื่อง "เมืองไทยจึงตื่นเกิด" ควบคู่พระราชประสงค์ประการสำคัญ คือ
ทรงเตือนสติชาวไทยที่ยอมปล่อยให้ชาวจีน เข้ายึดอาชีพทำกินของตนเสีย เกือบหมดสิ้น
เพราะลักษณะของคนไทยที่รักความสะดวกสบายเกินไปจนถึงขั้นเกียจคร้าน พอใจใน
ความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติที่มีอยู่พร้อมแล้ว จึงเป็นโอกาสให้ชาวจีนที่มีความขยัน
ขันแข็ง ไม่เลือกงานยอมรับค่าแรงต่ำจึงชาวจีนทำได้ทั้งนั้น จึงเป็นผลให้ชาวจีน
สามารถยึดอาชีพได้มากมาย ตั้งแต่การทอ เรายายของเล็ก ๆ น้อย ๆ จนกระทั่งเป็น
นายทุนต่าง ๆ พร้อมกันนี้พระองค์ทรงแนะนำมิให้คนไทยละทิ้งอาชีพเดิมโดยเฉพาะ
อาชีพทางการเกษตรกรรมและการเกษตร พระองค์ทรงพระราชวินิจฉัยทั้งเพื่อทรงเตือน
ชาวไทยและเพื่อจะทรงต่อต้านอิทธิพลทางเศรษฐกิจของชาวจีนด้วย

๓.๓ พระราชวินิจฉัยบทความเกี่ยวกับการเรียกรไ้เงินของชาวจีน

การเรียกรไ้เงินของชาวจีนเป็นลักษณะที่ปรากฏเด่นชัดประการหนึ่ง
ชาวจีนในไทยเมื่อก่อนการปฏิวัติจะมีกลุ่มบุคคลรวมตัวกันตั้งเป็นอั้งยี่เพื่อดูแลผลประโยชน์
การทำกินของกลุ่มตน ชาวจีนที่เขาอั้งยี่คณะใดก็ตองเสียค่าสมาชิกเป็นค่าคุ้มครอง
และยังมีการเรียกรไ้เงินในโอกาสต่าง ๆ เสมอเช่นเพื่อช่วยเหลือเงินพวกเดียวกันที่เดือดร้อน
แต่ครั้นถึงเวลาที่จีนมีการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง ฝ่ายปฏิวัติชาวก้าว-
หน้าจึงได้ออกตระเวนเรียกรไ้เงินจากชาวจีนโพ้นทะเลประเทศต่าง ๆ รวมทั้ง

ประเทศไทยด้วยมีการเรียไกรกันบ่อยครั้งโดยตัวแทนชาวจีนกลุ่มต่าง ๆ เป็นผู้จัดการ
เรียไกรลงไป การกระทำเช่นนี้เป็นผลกระทบกระเทือนทางความเจริญธุรกิจของประเทศ
อย่างยิ่ง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์บทความที่จะทรง
ต่อต้านการเรียไกรเงินนั้น และยังทรงแนะนำว่าจีนไม่ควรให้ความร่วมมือเพราะจะเป็น
การบำรุงผลประโยชน์ส่วนตัวของผู้เรียไกรนั้น ประการหนึ่ง และอีกประการที่สำคัญ
เพื่อจะทรงป้องกันมิให้เงินตราในประเทศกองรั่วไหลไปนั่นเอง

อัครพาดูทรงเห็นว่าการเรียไกรเงินทองฝ่ายพวก คร. ชุนยัคเซนนั้นเป็นลักษณะ
หนึ่งของคนจีนที่คอยตั้งตนขึ้นเบียดเบียนผู้ทอลอนมากกว่าเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง คั้งที่
ฝ่ายปฏิวัติของจีนกำลังกระทำอยู่ ทรงให้เหตุผลไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง
"วังต้องคใหม่" ว่า

... เพราะการคบคิดกันทำร้ายผู้อื่นนั้น ว่าเพราะเงินบางชั้นไม่แต่เป็น
ของสนุกเท่านั้น ย่อมเป็นการประจบอารีวะโดยปรกติกด้วย. จีนสามัค
เท่านั้นที่ทำงาน โจรที่มีเหตุพอที่จะอาจไคว่ตกเป็นคนมีความรู้แล้วก็ยอม
จะตั้งตนขึ้นเป็นหัวหน้าและจัดการ "เตย" จากคนรวมชาติของตนเพื่อ
ทำการอะไรอย่างไคอย่าง ๑ (ซึ่งจะเรียกว่า "กู่ชาติ" หรือเรียกว่า
อะไรก็ไม่อัจจรรย) ซึ่งผู้ออกเงินไม่โยคี่เลย...

จากข้อความในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "วังต้องคใหม่" อัครพาดูทรง
เรียกคำเรียไกรว่า เตย ซึ่งลักษณะของวิธีการหาเงินเช่นนี้ทรงเห็นว่าตรงกับลักษณะ
และวิธีการหาเงินของพวกสกอต คือ เตยโดยชอบด้วยกฎหมาย ทรงเปรียบเทียบ
เป็นเชิงเขาะหยันใน พระราชนิพนธ์บทความเรื่องเดียวกันว่า

... ขอนี้ก็คล้ายกับเรื่องราวชาวสกอตของชาวเขา ที่ตรงว่า เคย
โดยชอบทวยกฎหมายและอย่าไว้ชีวิตเห็นกรรโงกนะ ถ้าอาจจะทำได้
แต่อย่างไรก็ดี เคยให้โคเป็นแควกัน. นี่แหละเขาบอกว่าไม่มีสิ่งใดที่
ใหม่ในโลกนี้ และเราจะไปหาอะไรให้ถูกต้องตรงตามภาพนี้ดีกว่ากิจการ
ของจีน ก็ไม่มีแล้ว^๑

และการเรียกรไ้เงิน ของชาวจีนในประเทศไทยนี้ อีศวพาหูทรงไม่เห็นด้วย
อย่างยิ่ง ทรงแสดงความเห็นไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ทวยศโดยอาชีวะ"
ไว้หลายแห่งทวยกัน โคแก่ "...เมื่อจะวิวาทกัน ทำไมต้องมาชักชวนทวยเงินใน
เมืองไทยเราให้หลยออกเงินควย ? ..."^๒ และอีกตอนหนึ่งที่ทรงพระราชนิพนธ์
เป็นคำถามว่า " ยังมีปัญหาอยู่ขอ ๑ ซึ่งน่าจะถามคือการที่มีคนบางคนในหมู่อจีนมา
คิดการยุงสง เสริมการคิกกำเร็บและเรียโรและชักชวนคนไปชวยในการกอกำเร็บนั้น
เราจะควรทำไมรูไม่ซีเสียละฤา ? ..."^๓

และในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ทวยศโดยอาชีวะ" เมื่ออีศวพาหู
ไม่ทรงเห็นควยอย่างยิ่งเกี่ยวกับการเรียโรนั้น จึงทรงชักนำชาวจีนไม่ตองให้ควย
รวมมือ โดยทรงชี้แจงความเป็นจริงของชาวจีนว่า "...จีนเข้ามาเมืองไทยตอง
เข้าใจวาเจาหนีร้อนมาหาเย็น หนีความอดอยากมาหาเขากิน ยังจะตามเอาไปไล่จับ
และควักเงินที่เจาหาได้ควยนำชักนำแรงออกจากถุงของเขาไปตองเสียเพื่ออาณุมระโยชน์
ของคนสันคิค...^๔ และเมื่อชาวจีนตองเคื่อกรอนเขนน อีศวพาหู ก็ทรงแสดงควย
เห็นใจแก่ชาวจีน และทรงชี้ให้เห็นวารัฐบาลไทยและคนไทยพร้อมเสมอที่จะเป็นมิตรกับจีน
ทรงพระราชนิพนธ์ไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ทวยศโดยอาชีวะ" เช่นกันวา

^๑ คุกากณนวก วังคองคใหม่ หน้า ๑๘.๘

^๒ คุกากณนวก ทวยศโดยอาชีวะ หน้า ๒๑.๒

^๓ คุก.

^๔ คุก.

อันิจจาเพื่อนจีนเอ๋ย! ข้างไม่รู้จักท่ากระดุกสันหลังแข็งเสียบ้างเลย
ยอมให้ยอมมาดกคอคอขยำเล่นตามใจ. รัฐบาลไทยและคนไทยพร้อมอยู่เสมอ
ที่จะเป็นมิตรของเพื่อนจีนที่มาอาศัยในกรุงสยาม แต่เพื่อนจีนเชื่อถือไทย
เราๆ ? เปล่าเลย! ม้าแกล้งเชื่อถือหรือกลัวอำนาจของยมนา ผู้ที่
ทั้งตนเองเป็นหัวหน้าของจีนรักเลือดเนื้อจีนไปกินจนอ้วน แล้วมีหน้าว่าคอย
ยุยงให้เพื่อนจีนสงสัยในไมตรีจิตของรัฐบาลไทยและพลเมืองไทยอยู่เสมอ.^๑

และในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ตัวอย่างสำหรับนักพูด" อัครพาดู
ทรงแสดงหน้าที่ของรัฐบาลที่จะต้องมีหน้าที่คุ้มครองมิให้ต้องเดือดร้อนจากการที่ต้อง
ถูกขมขู่เรียกเงิน ทรงกล่าวไว้ว่า

... เหตุนี้โดยความเมตตาการุณาแก่จีนผู้เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารและ
ตั้งใจทำมาหาเลี้ยงชีพโดยสุจริต รัฐบาลสยามจึงต้องพยายามคอยช่วย
ป้องกันมิให้พวกจีนต้องถูกหลอกลวง ... และยังปรากฏอยู่บางรายว่าผู้ที่
ชักจูงพวกจีนให้เขาใจผิดไปต่าง ๆ นั้น ได้ใช้วิธีล่อลวงหรือขู่เชิญเอาเงิน
แก่พวกจีนควยแล้ว รัฐบาลก็ยังรู้สึกหนักใจว่า เป็นหน้าที่ต้องให้ความร่มเย็น
อย่างแท้จริงแก่จีนผู้มาพึ่งพระบรมโพธิสมภารอยู่โดยสุจริต. ...^๒

อัครพาดู ทรงพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "วังต้องค์ใหม่" "ทรยศโดย
อาลีอะ" และ "ตัวอย่างสำหรับนักพูด" ทรงแสดงถึงหน้าที่ของรัฐบาลที่ให้ความ
คุ้มครองแก่ชาวจีนนั้น แสดงถึงพระบรมราโชบายการผสมกลมกลืนชาวจีนที่พระองค์
และรัฐบาลถือว่าชาวจีนเป็นพลเมืองของประเทศไทยอย่างแท้จริง ที่ต่างจากชาว
ต่างประเทศชาติอื่น ๆ ฉะนั้นจึงได้รับความคุ้มครองโดยชอบธรรม ถึงแม้การเรียกเงิน

^๑ ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หน้า ๒๑.๖

^๒ ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หน้า ๓.๓

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจะสืบเนื่องจากเหตุผลการเมืองจีนก็ตาม แต่ก็เป็นที่พบปะชาวจีนที่เกิดเป็นปักตาทั้งทางฝ่ายปกครองและที่สำคัญคือทางเศรษฐกิจ เพราะทำให้ชาวจีนเดือดร้อนแฉวยยังทำให้สูญเสียเงินตราอันกำเนิดจากโลหทรัพย์ภายในประเทศออกสู่ต่างประเทศ ซึ่งแทนที่จะหมุนเวียนภายในประเทศเพื่อความเจริญทางเศรษฐกิจต่อไป ฉะนั้น อัครพาท จึงทรงไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งในการเรียกรับเงินของชาวจีนเพื่อส่งไปยังเมืองแม่ พระองค์จึงทรงพระราชนิพนธ์บทความดังกล่าว เพื่อเป็นการต่อต้านและชักจูงไม่ให้ความร่วมมือในการเรียกรับเงินนั้นโดยจะมีฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้ให้ความดูแลคุ้มครองแก่ชาวจีนเอง

* ๓.๘ พระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับการกอบโกยผลประโยชน์แล้วเงินทางกลับของชาวจีน

ลักษณะของจีนที่สำคัญอีกประการหนึ่งในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว คือ ชาวจีนเมื่อเข้ามาทำกินในเมืองไทยจนร่ำรวยมีฐานะแจ่มจ้ากลับเมืองจีน มิได้คิดจะฝังรกรากอยู่เมืองไทยเลย พร้อมทั้งขนทรัพย์เงินทองกลับไปทั้งหมด บางคนถึงกับขนเอาบุตรภรรยาไทยตามออกไปด้วย อัครพาททรงเห็นว่า เป็นผลเสียทางเศรษฐกิจเช่นเดียวกับการเรียกรับ การกระทำเช่นนี้เป็นเพราะชาวจีนมีลักษณะถือโคตรอย่างเหนียวแน่น ดังที่ อัครพาท ทรงเสนอไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "เมืองไทยจงคืนเด็ก" ว่า "...ไม่ว่าจีนจะอยู่แห่งใด ๆ มีลักษณะอันหนึ่ง ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นสามัญแก่คนทั่วไป กล่าวคือ จีนทุกคนคิดกลับเมืองจีน ขอนี้ข้าพเจ้าขอหาได้ใคร ๆ ทั้งสิ้นปฏิเสธ"๑

และนอกจากจีนคิดอยากจะกลับไปด้วยตนเองแล้ว เมื่อเกิดการปฏิวัติยังมีการชักชวนให้กลับไปด้วยอีก อัครพาทจึงทรงพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ทรยศโดยอาชิวะ"

ความว่า "...แต่การที่มีคนมาชักชวนเอาคนชาติจีนซึ่งมาพึ่งพระบรมโพธิสมภารออกไป
นอกกรุงสยามเช่นนี้ จะไม่ค้ำนึ่งค้ำขางละตา ? จะไม่ควรจัดจักษุการรายศอรัญบาลและ
ชาติไทยบางหรืออย่างไร"๑

จีนบางคนที่ยังไม่ถึงเวลากลับไปก็เตรียมส่งเงินไปก่อนแล้วก็มี คงข้อความ
ที่อัครพาทูทรงเสนอไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "ความจริงของการค้าขาย"
ว่า "...เขาหาได้เท่าไรก็มักจะส่งไปเมืองจีน หรือมีเงินนั้นก็ฝากแบ่งกต่างประเทศ..."๒
สิ่งเหล่านี้ล้วน แต่ทำให้ประเทศไทยต้องสูญเสียทรัพย์สินไปไม่น้อยทีเดียว

พระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "พวกยิวแห่งบูรพทิศ" อัครพาทู ทรงกล่าว
ถึงลักษณะการถือโคตรของจีนที่เมื่อแต่งงานกับคนไทยแล้วเงินทางกลับเมืองจีนยังเป็น
การกำไรมากมาย ทรงพระราชนิพนธ์ไว้ ความว่า

...การแต่งงานของจีนนี้ ที่พึ่งปรารถนาคือ คอรัจจะฝังรกร้าง
แน่นอนอยู่ในเมืองเรา แต่ความจริงกลับตรงกันข้าม ประเทศที่รับรอง
เขากลับขาดทุนเพราะเมื่อเขาเห็นว่าได้เวลาที่จะกลับไปเมืองจีนแล้ว
เขาก็โดยพาลูกพาเมียไปเสียควย ฤาบางทีที่ส่งไปเสียควยรั้งก็มี ๓

* อัครพาทู ยังทรงเสนอความเห็นที่จีนร่ำรวยแล้วเงินทางกลับ ในพระราช
นิพนธ์บทความเรื่อง "ปัญญาชนาคลีย์ (ชาวอะเมริกา)" เช่นกันว่า "...พวกจีน
ที่เข้ามาในเมืองไทยได้มีเหลืออยู่แต่ส่วนน้อยที่กลายเป็นไทย ส่วนมากนั้นเมื่อได้สะสม
สมบัติพอเลี้ยงตนและครอบครัวให้เป็นสุขสบายในเมืองเดิมของเขาแล้ว ก็โคตรากัน
กลับไปเมืองจีนหมด..."๔

๑ ภาควรรณก ทฤษฎีโดยอาทิวะ หน้า ๒๑.๗

๒ ภาควรรณก ความจริงของการค้าขาย หน้า ๑๓.๒

๓ ภาควรรณก พวกยิวแห่งบูรพทิศ หน้า ๒๕.๑๕

๔ ภาควรรณก ปัญญาชนาคลีย์ (ชาวอะเมริกา) หน้า ๒๒.๓

และลักษณะของจีนที่เข้ามาทำกินกอบโกยผลประโยชน์ได้มากมายแล้วเงินทาง
กลับนี้ อัครทูต ทรงเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นถึงความสูญเสียของประเทศชาติไว้ใน
พระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "พวกยิวแห่งบรูซิด" ว่า "...ชาวนาคณโฑยอมไม่มี
เลยที่จะชอบเพลิงซึ่งลุกกินข้าวในนาของเขาแล้วหนีไป ถึงในนาแห่งใดไม่มีผลฉันใด
อันประเทศก็หาไม่เลยที่ยินดีรับรองคนต่างภาษาที่มุ่งมาแต่จะเอาผลประโยชน์ให้มากที่สุด
แล้วกลับออกไปเสียโดยไม่มี ความตั้งใจจะทดแทนคุณกัณนั้น ๆ"

ฉะนั้นการที่ชาวจีนเมื่อมาทำกินจนมีเงินทองทรัพย์สินสมบัติมากมายแล้วก็เงินทาง
กลับเมืองจีน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเห็นว่าเป็นการไม่สมควร
อันอย่างยิ่ง และจะเป็นผลร้ายต่อเศรษฐกิจของไทย กล่าวคือ สูญเสียเงินตราออกต่าง
ประเทศ ฉะนั้นพระองค์จึงทรงพระราชนิพนธ์บทความเพื่อเป็นการต่อต้านและตำหนิ
ชาวจีนที่เข้ามาเมืองไทยเพียงเพื่อจะกอบโกยเท่านั้นไม่ได้ทำประโยชน์อันใดมาสู่ประเทศ
ไทยเลย ได้แก่พระราชนิพนธ์บทความเรื่อง "เมืองไทยจึงตื่นเกิด" "ปัญญานายคูสิย
(ชาวอะเมริกา)"

พระบาท สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับ
บทบาทชาวจีนที่เป็นปัญหาทางเศรษฐกิจ เพื่อจะทรงตำหนิและต่อต้านการกระทำของ
ชาวจีน โดยทรงแสดงลักษณะของจีนในการหาเงินเข้ามาทำกินอาชีพต่าง ๆ แสดงให้
เห็นว่า ชาวจีนนั้นมีอิทธิพลในทางเศรษฐกิจต่อประเทศไทย สามารถยึดอาชีพได้มากมาย
ตั้งแต่กรรมกรรับจ้าง ค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ จนกระทั่งเป็นนายทุนในกิจการต่าง ๆ
การเรียกรับเงินของชาวจีนกับการเงินทางกลับประเทศจีนนั้น ก็เป็นปัญหาต่อการ
เศรษฐกิจเช่นกัน กล่าวคือ ต้องสูญเสียเงินตราที่เงินได้ไปจากโภคทรัพย์ของประเทศไทย
ดังนั้นพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์บทความนอกจากเพื่อ
จะทรงตำหนิและต่อต้านชาวจีนแล้ว พระองค์ยังได้ทรงชี้แนะชาวไทยให้ระวังเงินอีกด้วย

โดยทรงพระราชนิพนธ์บทความได้แก่เรื่อง "เมืองไทยจึงตื่นเกิด," "พวกยิวแห่งบูรพทิศ" "ความเจริญของการค้าขาย," "วังต้องคดีใหม่," "ทุกข์โดยอาชีวะ," "ตัวอย่างสำหรับนักพูด," "และปัญหา นายคูลีย์ (ชาวละเมอริกา), "จึงกล่าวแลวข้างคน
 ฉะนั้นพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์บทความ
 ที่เกี่ยวข้องกับชนชาวจีนอันเป็นป็นล้าตอกการเมือง การปกครองและเศรษฐกิจ
 ของไทย เพื่อจะทรงต่อต้านชาวจีนที่มีความรู้สึกชาตินิยมอย่างรุนแรง ทั้งที่สืบเนื่อง
 มาจากการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองในประเทศจีน ชาวจีนในไทยจึงเกิดการ
 รวมตัวกันเพื่อผลประโยชน์ทางการเมืองจีนฝ่ายตน การรวมตัวได้แก่ การมีหนังสือพิมพ์
 ของชาวจีน การตั้งโรงเรียนจีน การเรียไรเงินส่งไปเมืองจีน เป็นต้น การรวมตัว
 เหล่านี้เป็นป็นล้าตอกการเมืองและการปกครองของไทย คือ การปกครองระบอบ
 ประชาธิปไตยอย่างไม่ถูกต้องแพร่หลายและเกิดพวกไทยนิยมมากมาย นอกจากนั้นบทบาท
 ชาวจีนยังเป็นป็นล้าตอกทางเศรษฐกิจเพราะอาชีพส่วนใหญ่อยู่ในมือชาวจีน โดยเฉพาะ
 การค้าขายและอุตสาหกรรม รวมทั้งชาวจีนที่เงินทางกลับ ก่อให้เกิดคนด้อยทาง
 เศรษฐกิจเป็นอันมาก ฉะนั้นพระองค์ทรงพระราชนิพนธ์บทความเพื่อต่อต้านและลด
 ความรู้สึกชาตินิยมของชาวจีนลง

สรุปและขอเสนอแนะ

สรุป

การวิเคราะห์พระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีน ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทั้งหมด ๓๐ เรื่อง ปรากฏผลดังนี้

๑. หน่วยงานทรงพระราชนิพนธ์บทความ

อัครพหู ทรงพระราชนิพนธ์บทความมีลักษณะรุนแรงเป็นประการสำคัญ ปรากฏในการใช้ภาษา ส่วนนวนโวหาร และกลวิธีการทรงพระราชนิพนธ์ ดังนี้

๑.๑ การใช้ภาษา

อัครพหู ทรงใช้ภาษาไ้ชัดแจนตรงตามพระราชประสงค์โดย ทรงสามารถถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกได้อย่างแจ่มชัด ปรากฏในการใช้คำและ ประโยค ดังต่อไปนี้

การใช้คำ จะทรงใช้คำที่มีความรุนแรงเพื่อจะทรงตำหนิชาวจีน ทั้งโดยตรงและโดยการเสียดสีประชดประชัน ทำให้พระราชนิพนธ์บทความของพระองค์ ก่อให้เกิดความไม่พอใจอย่างยิ่งแก่ฝ่ายตรงข้าม ได้แก่ คำชัดแจน คำแฝงความหมาย ทางลบ และคำไม่สุภาพ นอกจากนี้ยังทรงใช้คำที่ต่างจากปัจจุบัน เนื่องจากสมัยนิยม ทรงใช้คำเสียงคล้องจอง เพราะความเคยชินกับการออกเสียงสะกดก รวมทั้งคำภาษา ต่างประเทศ เนื่องจากการบัญญัติศัพท์ยังไม่แพร่หลาย

การใช้ประโยค อัครพหูจะทรงใช้แบบประโยคที่สามารถเน้น ข้อความสำคัญได้ตรงตามพระราชประสงค์อย่างชัดแจน ทรงสัมพันธ์ประโยคให้มีความ กระชับและมีน้ำหนักโดยทรงวางข้อความหลักและข้อความขยายไว้ในที่ต่าง ๆ เช่น

ทรงวางส่วนขยายไว้ไกลขอความที่ต้องการขยาย และเมื่อจะทรงเน้นความกว้างขอความสำคัญไว้ท้ายประโยค ทำให้สามารถถ่ายทอดความคิดความรู้สึกของพระองค์ไปสู่ผู้อ่านได้อย่างชัดเจน

๑.๒ การใช้สำนวนโวหาร

อัครพาทู ทรงใช้ความเปรียบเพื่อถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกได้อย่างแจ่มชัด โดยเฉพาะความเปรียบที่จะทรงคำทูลพระองค์จะทรงเปรียบทั้งในลักษณะที่สุภาพและไม่สุภาพ รวมทั้งทรงเปรียบเทียบเพื่อยุ่เข้าสร้างความรู้สึกโกรธเจ็บแค้นให้แก่ฝ่ายตรงข้าม สำนวนโวหารที่ทรงใช้ได้แก่ อุปมา อุปลักษ์ณ์ คำกล่าวและเรื่องราวที่มีมาก่อน บันไดคำ นามนัยะ อธิพจน์ การเคลือบคำ การกล่าวย่ำความ และปฏิบัติ

๑.๓ กลวิธีการทรงพระราชนิพนธ์

อัครพาทู ทรงมีกลวิธีในการทรงพระราชนิพนธ์บทความเพื่อขึ้นบรรจุมตามพระราชประสงค์ที่จะทรงต่อต้านชาวจีนดังนี้

ความมุ่งหมายอันแน่นอน อัครพาทูทรงแสดงจุดมุ่งหมายในพระราชนิพนธ์บทความไว้อย่างชัดเจนแน่นอน และทรงพระราชนิพนธ์โดยใจหลักของความเป็นเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ เพื่อให้ผู้อ่านทราบถึงจุดมุ่งหมายของพระองค์ได้อย่างถ่องแท้ โดยเฉพาะความมุ่งหมายที่จะทรงคำทูลชาวจีน

สัดส่วน พระองค์ทรงจัดสัดส่วนของบทความไว้ดังนี้ คือ ทรงเปิดเรื่องด้วยหัวข้อและทรงกล่าวนำก่อให้เกิดความสนใจ ทรงเสนอเรื่องโดยทรงอภิปรายด้วยเหตุผลและหลักฐานให้เป็นที่น่าเชื่อถือและยอมรับแก่ผู้อ่าน และทรงกล่าวปิดเรื่องโดยการย้ำจุดมุ่งหมายที่ทรงพระราชประสงค์ด้วยการชักชวนชี้แนะทางปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งมักจะทรงกล่าวในลักษณะรุนแรงและทันทาย

การจก้ล้าค้บเรื่ง อ้ศวพาหุทรงจก้ล้าค้บเรื่งก้อนหล้งค้วยพระปรึชาสามารถให้พระราชนิพนธบหค้ความบรจก้ม้งหมาย โดยเฉพาในลวนค้อนค้นของเรื่งนอกจากจะให้เกิดความสนใจแกค้ผู้อานแลวย้งเป็นการชก้น้าค้ความค้ค้ผู้อานค้ค้ก้ค้วย ท้งนี้เพื่อจะไคร้ล้ก้ค้ล้อยตามในลวนที่พระองค์ทรงอภิปรายค้ไป

การอภิปรายและการไค้การม ล้ก้ณะการอภิปรายของอ้ศวพาหุจะทรงอภิปรายอยางมีเหตุผลและแสดงล้ก้จก้จก้เจเน โดยเฉพาเรื่งที่จะค้าหนีชาวจ้นพระองค์จะทรงอางเหตุผลที่ประกอบค้วยความรู้ล้ก้ที่รุนแรงท้งโดยทรงและโดยการเสี้ยค้ล้ประชตประชนอยางทาทาย ซึ่งพระองค์จะทรงอภิปรายค้วยความม่่นพระราชหฤทัยในการค้าหนี และทรงสามารถแสดงล้ก้ณะและพฤติกรรมของชาวจ้นไค้อยางเท้าทันและทรงรค้ยรค้ยทำให้ผู้อานรู้ล้ก้ยอมรับหรือปฏิเสธโดยค้คุณฉ้ภาพ

การชก้ชว อ้ศวพาหุจะทรงช้แนะทางปฏิบัติตามพระราชประสงค์ซึ่งจะมีท้งสุภาพน้มนวลและยกยองเพื่อโน้มน้าวใจให้ยอมรับปฏิบัติโดยง่าย และการชก้ชวล้ก้ณะที่รุนแรง ซึ่งพระองค์จะทรงอางเพื่อประโยชน์สูงสุดของชาติเป็นผลของการปฏิบัติและม่ก้จะทรงชก้ชวค้วยค้าถามให้อานเห็นทางปฏิบัติค้วยค้นเอง ทำให้การชก้ชวนั้นล้มฤทธิผลไค้ง่ายท้งการยอมรับและปฏิเสธ

๒. พระราชนิพนธบหค้ความที่เก้ยวข้องกับบพบาทชาวจ้นอันเป็นป้ญหาทางการเมืองการปกครอง และเศรษฐจ้จของไค้ ทรงพระราชนิพนธค้งนี้

๒.๑ พระราชนิพนธบหค้ความที่เก้ยวกับบพบาทชาวจ้นที่เป็นป้ญหาทางการเมือง

อ้ศวพาหุ ทรงพระราชนิพนธ เพื่อจะทรงค้อทาขการเผยแพร้ระบอบการปกครองแบบประชธิปไตย ที่ล้บเนื่งมาจากการปฏิวัติในประเทศจ้น เพราะพระองค์ทรงเห็นว่าการปกครองแบบใหม่นี้จะน้าความบุงยากมาสู่ชาติบ้านเมืองมากกว่าจะเป็นผลค้ิพระองค์จะทรงช้แนะชาวไค้ให้เอาจ้นเป็นอูหาหร้ดของการจะน้าความเจริญรุ่งเรื่งมาสู่ชาติค้วยความเข้าใจน้ค ค้ค้คามอยางประเทศทางยุโรปและอเมริกา ท้ง ๆ ที่ล้ก้ณะของค้น

ในชาติแตกต่างกันโดยเฉพาะทางด้านการศึกษา และทรงแสดงความคิดเห็นอย่างชัดเจนว่า การปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นดี แต่ยังไม่ถึงเวลาสำหรับประเทศไทย ที่ทรงเห็น เช่นนี้ เพื่อจะทรงต่อต้านความคิดชาวไทยบางกลุ่มที่คิดจะเปลี่ยนแปลงการปกครองบ้าง ดังนั้นพระองค์จึงทรงให้ความรู้เป็นความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยไว้ในพระราชนิพนธ์บทความเมื่อทรงกล่าวถึง เหตุการณ์ในเมืองจีน ฉะนั้น พระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวกับปัญหาชาวจีนทางด้านการเมืองแสดงให้เห็นพระปรีชาสามารถที่ทรงมีวิจาร์ณญาณอันกว้างไกลในทางรัฐประศาสนศาสตร์ ที่ทรงพิทักษ์ระบอบ สมบูรณาญาสิทธิราชไว้ก่อนจะถึงเวลาอันสมควร

๒.๒ พระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวกับบทบาทชาวจีนอันเป็นปัญหาทางการปกครองของไทย

อัครพาทู ทรงพระราชนิพนธ์บทความ เพื่อจะลดความรู้สึกชาตินิยมของชาวจีนลง เพราะในรัชสมัยของพระองค์ชาวจีนเกิดการรวมตัวเคลื่อนไหวต่าง ๆ เช่น มีหัวหน้าชาวจีนคอยยุยง ออกหนังสือพิมพ์ ตั้งโรงเรียนจีน และออกพระราชบัญญัติสัญชาติของประเทศจีน รวมทั้งการกระทำความผิด เช่น ตั้งบ่อนพนัน และค้ายาเสพติด เป็นต้น พฤติการณ์ดังกล่าวก่อให้เกิดเป็นปัญหาต่อทางการของไทยที่จะดูแลควบคุม พระองค์จะทรงดำเนินอย่างรุนแรงในพระราชนิพนธ์บทความ และทรงชักชวนชาวจีนใหม่มาเป็นไทย โดยสมบูรณตามกฎหมาย และประพฤติกปฏิบัติเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของชาติ รวมทั้งทรงชี้แนะชาวไทยให้พึงระวังภัยจากชาวจีนอีกด้วย นับว่าพระองค์ทรงใช้พระราชนิพนธ์บทความให้เป็นประโยชน์ต่อการปกครองชาวจีน ซึ่งสอดคล้องกับพระบรมราโชบายการผสมกลมกลืนของพระองค์ที่จะให้ชาวจีนอยู่ร่วมกับชาวไทยอย่างสันติสุข

๒.๓ พระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวกับบทบาทชาวจีน อันเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจ

อัครพาทู ทรงมีพระราชประสงค์จะเตือนสติชาวไทยที่ละเลยให้เงินสามารถยืดอกอาชีพจากคนไทยไปไ้มาก เพราะทรงเห็นว่าจะเป็นภัยอย่างยิ่งถ้าเราต้อง

พียงเงินทางเศรษฐกิจ และทรงแสดงในพระราชนิพนธ์บทความถึงลักษณะของเงินที่มีความ
โลกในการหาเงินให้ชาวไทยทราบ และยังทรงกล่าวถึงภัยทางเศรษฐกิจที่ชาวจีนเรียก
เงินส่งไปเมืองจีน และการเดินทางกลับประเทศจีนเมื่อหากินจนร่ำรวยแล้ว พระองค์
ทรงเห็นว่าเป็นความสูญเสียโลกทรัพย์ของชาติอย่างใหญ่หลวง

ฉะนั้น พระราชนิพนธ์บทความของพระองค์จึงมีคุณค่าอย่างยิ่งควรแก่การนำมาศึกษา
ศึกษาเพราะแสดงให้เห็นพระปรีชาสามารถในการทรงพระราชนิพนธ์บทความในฐานะทรง
เป็นนักหนังสือพิมพ์คนประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งทำให้ทราบถึงบทบาทชาวจีนอย่าง
ชัดเจน รวมทั้งได้ทราบถึงความและกิจการหนังสือพิมพ์ในสมัยของพระองค์มีบทบาทต่อการ
บริหารประเทศอีกด้วย

ขอเสนอแนะ

๑. ควรจะได้มีการศึกษาท่วงท่านองการทรงพระราชนิพนธ์บทความประเภทต่าง ๆ
ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เช่น พระราชนิพนธ์บทความเกี่ยวกับเยอรมัน
เมื่อคราวสงครามโลกครั้งที่ ๑ เพื่อจะได้นำมาเป็นข้อเปรียบเทียบกับท่วงท่านองการทรง
พระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีน ทั้งนี้จะทำให้ทราบลักษณะท่วงท่านองการทรง
พระราชนิพนธ์ของพระองค์ได้ชัดเจนและกว้างขวางยิ่งขึ้น

๒. น่าจะได้มีการศึกษามบทพระราชนิพนธ์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
เจ้าอยู่หัว ที่เกี่ยวกับพระราชดำริในการปกครองระบอบประชาธิปไตยว่ามีความสัมพันธ์
กับพระราชกรณียกิจที่ทรงจัดตั้งคุสึตธานีเมืองประชาธิปไตยอย่างไร เพื่อแสดงถึงพระปรีชา
สามารถของพระองค์ต่างจากนักรัฐประศาสนศาสตร์ในฐานะที่ทรงเป็นผู้บริหารประเทศ

๓. ควรจะได้ศึกษาบทความทั่วไปในหนังสือพิมพ์สมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
เจ้าอยู่หัวว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร โดยเฉพาะมีลักษณะที่สอดคล้องกับท่วงท่านองการทรง
พระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีนของพระองค์อย่างไร ทั้งนี้จะทำให้ทราบถึง
บรรยากาศและบทบาทของหนังสือพิมพ์ในสมัยนั้นอย่างชัดเจนว่ามีเสรีภาพมากเพียงใด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

๑. เอกสารต้นฉบับ

๑.๑ ราชกิจจานุเบกษา

กองจดหมายเหตุแห่งชาติ "พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๖๑"

ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๓๕ (แผนกกฎหมาย) ภาค ๑ - ๒ ลงวันที่ ๕

มิถุนายน ๒๔๖๑

----- "พระราชบัญญัติสัญชาติ ๒๔๕๖" ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๒๕

ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๔๕๕

----- เอกสารราชการที่ ๒ บ. ๓๘/๑ คำแปลจากหนังสือพิมพ์ เซินเหมินไป

ฉบับวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๔๕๙

๑.๒ พระราชนิพนธ์บทความที่เป็นลายพระราชนิพนธ์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ ขอบใจเพื่อนจีน ๒ หน้า

----- ศรัทธาอันวิจิตร ๒ หน้า

----- ความเป็นกลางแห่งเมืองจีน ๑ หน้า

----- จีนะภักดิ์ในประเทศไทย ๕ หน้า

----- บุษย์คเณรผู้สงสาร ๔ หน้า

----- ตัวอย่างสำหรับนักพูด ๓ หน้า

----- ถ้อยแถลงโบราณ ๒ หน้า

----- ทำขวัญไก่ แถลงอุทาหรณ์แห่งจีนธรรม ๒ หน้า

----- ไทยผสม ๒ หน้า

----- รักชาติหรือล้างชาติ ๒ หน้า

----- อันตรายแห่งความเข้าใจผิด ๒ หน้า

----- อุปมาอุปไมย ของผู้ร้ายจีน ๑๓ หน้า

๑.๓ พระราชนิพนธ์บทความที่พิมพ์ในหนังสือพิมพ์ คุณิตสมิต

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ "ความจริงของการค้าขาย" คุณิตสมิต

๑๒ : ๕๑ - ๕๓ ๑๓ สิงหาคม ๒๔๖๔

----- "จุ" จำวาทหรือ "จอ" หนา ?" คุณิตสมิต ๑ : ๑๐๔ - ๑๐๗

๒๔ มกราคม ๒๔๖๑

----- "กัณยมีศู" คุณิตสมิต ๘ : ๘๓ - ๘๖ ๑๔ สิงหาคม ๒๔๖๓

----- "ศัณยมีศู" คุณิตสมิต ๘ : ๘๗ - ๑๐๐ ๒๑ สิงหาคม ๒๔๖๓

๑.๔ พระราชนิพนธ์บทความที่พิมพ์รวมเล่ม

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ "การภายในเมืองจีน"

ความเห็น ๕ เรื่องของอัครราชทูต ม.ป.ท. ๒๔๕๘, หน้า ๒๔ - ๔๑

----- "เก็บเงินสมนอย" เรื่องของอัครราชทูต เล่ม ๒ เบ็คเคล็คสงคราม

ม.ป.ท., ม.ป.ป. หน้า ๘๓ - ๑๒๐

----- "ความเป็นชาติโดยแท้จริง" ปกิณฑคดี กิดปานบรรณาการ ๒๔๑๔,

หน้า ๒๑๗ - ๒๓๒

----- "เจ้าลัทธิ" ความเห็น ๕ เรื่องของอัครราชทูต ม.ป.ท. ๒๔๕๘,

หน้า ๘๓ - ๘๑

----- "ถูกบังคับให้เป็นจีน" ความเห็น ๕ เรื่องของอัครราชทูต ม.ป.ท. ๒๔๕๘,

หน้า ๗ - ๑๐

----- "ทุกข์โดยอาชีวะ" ความเห็น ๕ เรื่องของอัครราชทูต ม.ป.ท. ๒๔๕๘

หน้า ๘๒ - ๘๘

----- "ไทยผสมเป็นคนที่ไม่ถึงปรารถนา" เรื่องของอัครราชทูต เบ็คเคล็คสงคราม

ม.ป.ท. ม.ป.ป. หน้า ๓๔ - ๔๘

----- "ปัญหานายคูลี (ชาวอะเมริกา)" ความเห็น ๕ เรื่องของอัครราชทูต

ม.ป.ท. ๒๔๕๘, หน้า ๗๒ - ๘๑

----- "เปรียบเทียบสกุลกับชื่อแระ" ปกิณกคดี ศิลปามรรณาการ ๒๕๑๕,
หน้า ๙๕ - ๙๐

----- "หวนกวีแห่งบูรพทิศ" ม.ป.ท. ๒๕๑๗, ๒๗ หน้า

----- "เมืองไทยจึงตื่นเถิด" ปกิณกคดี ศิลปามรรณาการ ๒๕๑๕, หน้า ๑ - ๕๔

----- "ไม่ชอบไทย" ความเห็น ๕ เรื่องของอัครสาธุ ม.ป.ท. ๒๕๕๘,
หน้า ๙๓ - ๙๖

----- "วังคองคใหม่" ความเห็น ๕ เรื่องของอัครสาธุ ม.ป.ท. ๒๕๕๘,
หน้า ๑๑ - ๒๗

๑.๕ พระราชนิพนธ์บทความที่ทรงแปลจากภาษาอังกฤษ

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ "ปกิณกคดีของอัครสาธุ" แปลโดย
อัครสาธุ โรงพิมพ์หนังสือพิมพ์ไทย ร.ศ. ๑๓๑, ๑๖๔ หน้า

X เอมิล โยเซฟ กิลลอน ความกระจัดกระจายแห่งเมืองจีน แปลโดย อัครสาธุ
โรงพิมพ์หนังสือพิมพ์ไทย ร.ศ. ๑๓๓, ๒๐๘ หน้า

๒. เอกสารชั้นรอง

กุหลาบ มลลิกะมาส วรรณกรรมไทย โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๑๘,
๒๐๗ หน้า

----- วรรณคดีวิจารณ์ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๐, ๑๔๘ หน้า
ชจคภัย บุรุษพัฒน์ ชนกลุ่มน้อยในไทย แพรวพิทยา ๒๕๑๘, ๓๕๕ หน้า

คุรุสภา กวีบรรยายภาษาไทยชั้นสูง บรรยาย ๑๘ มกราคม ๒๕๑๐ - ๑๕ มิถุนายน
๒๕๑๐ โรงพิมพ์คุรุสภาพระสุเมรุ ๒๕๑๑, ๘๖๘ หน้า

จุลดา งอนรด กำเนิดและความเป็นมาของอักษิชาตินิยมในประเทศไทย วิทยานิพนธ์
ร.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๓, ๑๘๘ หน้า อัครสาธุ

ชัยนันท์ นันทพันธ์ "เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
เจ้าอยู่หัว" ธรรมศาสตร์ ๒ : ๓๑ - ๓๒ ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๒๐

ชัยนันท์ สมุทวนิช แผนพัฒนาการเมืองฉบับแรกของไทย คำกราบบังคมทูล
ของเจ้านายและข้าราชการให้เปลี่ยนแปลงการปกครอง ร.ศ. ๑๐๓
 ๑๑๓ พระนคร ๒๕๑๓, ๑๐๗ หน้า

คำกราบบังคมทูล, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา นิทานโบราณคดี
 พิมพ์ครั้งที่ ๑๔ ศิลปวัฒนธรรม ๒๕๑๓, ๕๒๖ หน้า

✓ คุ้ม กุญสาย, ม.ล. วรรณกรรมพินิจเชิงจิตวิทยา ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๑๖,
 ๑๖๓ หน้า

ทวี มีรวงศ์เสรี สถานภาพทางกฎหมายของชาวจีนในประเทศไทย วิทยานิพนธ์
 ร.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๖, ๑๕๕ หน้า อักษรำเนา

ทิพย์สุเนตร นาคชน ละครพุกอวยแก้ว พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระ
มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ๒๕๑๖, ๒๒๑ หน้า อักษรำเนา

ธิดา วัฒนกุล แนวความคิดทางการเมืองในบทละครพระราชนิพนธ์ของพระบาท
สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ปริญฎานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ๒๕๑๘, ๕๒๐ หน้า อักษรำเนา

ประดัม จันทร์สุขศรี วิเคราะห์บทความในหนังสือพิมพ์ในสยามวารศัพท์
พ.ศ. ๒๔๕๓ - ๒๔๖๖ ปริญฎานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ๒๕๒๑, ๒๒๗ หน้า อักษรำเนา

✓ เป็ลื่อง ๓ นคร คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์ พิมพ์ครั้งที่ ๔
 ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๑๘, ๓๕๖ หน้า

_____ ประวัติวรรณคดีไทยสำหรับนักศึกษา พิมพ์ครั้งที่ ๖ ไทยวัฒนาพานิช
 ๒๕๑๓, ๔๕๖ หน้า

ปิ่น มาลากุล, ม.ล. คำบรรยายเรื่องพจนานุกรมภาษาไทยเมืองประชาธิปไตย
ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว บรรยาย ณ ห้องประชุมหอสมุด
แห่งชาติ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๓ ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๑๓, ๔๓ หน้า

- มอบ โปษะกฤษณะ ลักษณะสำคัญของภาษาไทย การเขียน - การอ่าน -
การพูด - การฟัง โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ๒๔๒๑, ๑๕๕ หน้า
 พวงรอย กล่อมเอี้ยง พระบรมราโชบายเกี่ยวกับปัญหาชาวจีนในพระราชอาณาเขต
รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ปริญฎานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัย
 วิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๔๑๖, ๔๙๐ หน้า อีกสำเนา
 พินยาลงกรณ์, กรมหมื่น ผสมผสานชุดที่ ๓ รวมสารสิน ๒๔๑๓, ๔๘๖ หน้า
 ภูวดล ทรงประเสริฐ นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อชาวจีนในประเทศไทย
 (พ.ศ. ๒๔๙๕ - ๒๕๐๐) วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ๒๕๑๙, ๒๖๙ หน้า อีกสำเนา
 มัทนา เกษมด การวิเคราะห์ในเชิงประวัติศาสตร์ เรื่องการเมืองและการปกครอง
ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. ๒๔๕๔ - ๒๔๖๔)
 วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๙, ๒๑๓ หน้า อีกสำเนา
 วิทย ศิวะศรียานนท์ วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์ พิมพ์ครั้งที่ ๕ แพร่พิทยา
 ๒๕๑๘, ๑๘๔ หน้า
 วิชา กงกะนั้นน วรรณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ๒๔๒๑, ๑๙๑ หน้า
 วิชา เสนานาญ "พระนรุตม์สี่อเนก" คำรายงานต่อที่ประชุมวันพระมหา-
ธีรราชเจ้ารำลึก ๒๕๑๒ รายงาน ณ วิทยาลัยทับแก้ว พระราชวังสนามจันทร์
 จังหวัดนครปฐม ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๒ โรงพิมพ์คุรุสภาพระสุเมรุ ๒๕๑๒, ๓๙ หน้า
 ส. วัฒนเสธน์ บาทพระมงกุฎ โรงพิมพ์ธรรมเสวี ๒๕๐๖, ๓๙๖ หน้า
 สติชัย เสมานิด วิสาสะ สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ๒๕๑๔, ๔๑๐ หน้า
 สมภพ ภิรมย์ "ก้าน้ำ" โคลนติคส์ พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
เจ้าอยู่หัว พิมพ์ในงานศพ นางฉวย สมบูรณ์ ๒๙ มีนาคม ๒๕๑๙, ๘๐ หน้า
 สามัญศึกษา, กรม "โรงเรียนราษฎร์เพื่อสอนภาษาจีน" เอกสารกรมสามัญศึกษา
ฉบับที่ ๙ โรงพิมพ์ช่างพิมพ์เซวรัตน์ ๒๕๐๐, หน้า ๑

ลิตธา พินิจภาส และคนอื่นๆ การเขียน พิมพ์ครั้งที่ ๒ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง ๒๕๑๗, ๑๕๕ หน้า

———— ความรู้ทั่วไปทางวรรณกรรมไทย โรงพิมพ์สวนทองถิ่นกรมการปกครอง
๒๕๑๕, ๕๕๖ หน้า

สุกัญญา ตีรวนิช ประวัติการหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยภายใต้ระบอบ

สมบูรณาญาสิทธิราช (พ.ศ. ๒๓๒๕ - ๒๔๗๕) ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๒๐,

๑๓๘ หน้า

สุวิมล ชาตุมานนท์ "การจำกัดอิทธิพลของชาวจีนในสมัยรัชกาลที่ ๕" ธรรมศาสตร์

๕ : ๗๐ - ๘๖ มิถุนายน - กันยายน ๒๕๑๗

ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ การปกครองของไทย โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี

๒๕๑๔, ๓๕๑ หน้า

อนุমানราชชน, พระยา การศึกษาวรรณคดีในแง่วรรณศิลป์ โดยเสวีพรโกเศศ

(นามแฝง) บรรณาการ ๒๕๑๕, ๒๒๔ หน้า

อมรรณารักษ์, จมื่น (แฉง สุนทรเวช) พระราชกรณียกิจสำคัญในพระบาท

สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว คานพระราชนิพนธ์ โรงพิมพ์คุรุสภาพระสุเมรุ

๒๕๐๗, ๒๐๗ หน้า

Caughlin, Richard J. Double Identity : The Chinese in Modern

Thailand. Hong - Kong University Press, Hong - Kong,

1960. 222 p.

Skinner George William. Chinese Society in Thailand :

An Analytical History. Cornell University Press,

New York 1975, 495 p.

ภาคผนวก

ขอบใจเพื่อนจีน*

(จดหมาย)

วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๗

คำนี้มายังท่าน เอ็ด เทอร์หนังสือพิมพ์ไทยทราบ

ข้าพเจ้าได้ทราบจากสหายของข้าพเจ้าว่า ในการที่เราทั้งหลายพร้อมใจกัน
จะเรียกรายกันสร้างหรือซื้อเรือรบถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้น พวกพ่อค้าจีนในสำเพ็ง
ได้พากันหลอกลวงกันเล่นเป็นอันมาก แลต่างคนต่างพากันอ้างความเต็มใจที่จะเข้า
เรียกรายถวาย

ชาวอันนี้เป็นพวกที่เห็นหน้าปลื้มใจของข้าพเจ้า เพราะรู้สึกว่าเป็นพยานให้
เห็นชัดเจนว่า เพื่อนจีนตั้งใจจริง ๆ ที่จะแสดงให้ปรากฏว่า เป็นผู้ที่มีใจสมัคร
ภักดีต่อแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้ทรงแนพระบรมโพธิสมภารไพศาลไปให้เป็นที่
หมั่นเข้มนหัวไม่ว่าชนเหล่าใดหมิ่นใด ย่อมได้อยู่เย็นเป็นสุขโดยอาไครยพระบรมเดชานุภาพ
ทั้งเพื่อนจีนรู้สึกว่า เมื่อมาอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ก็สมควรยิ่งที่จะช่วยไทยเราทำ
รัฐบาลให้มั่นคงยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่แล้ว แลเมื่อความมั่นคงแลความปราศจากทุกข์ภัยมีอยู่แก่
เมืองไทยแล้ว ไม่วาผู้ใดที่ตั้งมลทินเอาอยู่ในกรุงเทพฯ ก็จะพลอยได้รับความสะดวกในทาง
ทำมาหาเลี้ยงชีพ ข้าพเจ้าเชื่อว่าเพราะเหตุที่เพื่อนจีนเข้าใจข้อนี้แล้ว จึงได้แสดงความ
เต็มใจในการที่จะช่วยทำรั้วให้กรุงเทพฯ

การที่เพื่อนจีนได้แสดงตนให้ปรากฏออกมาครั้งนี้ ว่าเป็นพวกเดียวกับไทยเรา
เป็นเราเจ้าเดียวกันดังนี้ ข้าพเจ้า เห็นควรเราทั้งหลายจะขอบใจเพื่อนจีนให้จงมาก
อนึ่งข้าพเจ้า เป็นผู้ที่อยากจะเชื่อว่า เพื่อนจีนโดยมากถ้าปล่อยตามใจเขาแล้ว
เขาก็อาจจะสนิทกับไทย แต่อาไครยที่มีคนสัประคนบางคนคอยยุแหย่ไปโดยอาการต่าง ๆ
เพื่อประโยชน์ของเราเองเป็นพื้น เพื่อนจีนก็เสียที่เป็นคนมักคั้นมักเขื้อคนยุแหย่

---

*คัดลอกจากสมุดฉบับเป็นลายพระรารหัตถ์ จำนวน ๒ หน้า

จึงมีบางเวลาที่ชักห่างไปจากไทย ข้าพเจ้าอยากให้เป็นเพื่อนจีนเข้าใจเสียให้จริงๆ แท้จริง
 ถาสันทสนมกับไทยไว้นั้นและจะเป็นประโยชน์ด้วยกันทั้ง ๒ ฝ่าย จะใคร่ยกหนังกำลัง
 ชิงกันแลกกัน ก็กลัวจะแก่งแย่งกัน เราก็คือเป็นชาวอาเซียนด้วยกันแท้ ๆ ไม่ควรเลยที่จะ
 เป็นอริในหมู่มันเอง ในเวลานี้ข้าพเจ้าเห็นเป็นโอกาสดีที่จะทำความเข้าใจกันเสียใหม่
 ในระหว่างไทยกับจีน คือควรมาตกลงกันเสียว่า จะปรองดองกันฉันมิตรสหาย เพื่อ
 ประโยชน์และความสุขของเราทั้ง ๒ ฝ่ายชั่วกาลนาน

ข้าพเจ้าอยากจะได้ใครสักคนหนึ่งเพื่อนจีนว่า อ้อข้าพเจ้าทุกคนที่พูดจายกให้แตกกับไทย
 หรือให้ใครร้ายต่อไทยโดยอาการใดเลย เพื่อนจีนไม่ควรลืมว่าตัวคืออย่างไรไทยก็เป็น
 เจ้าของบ้าน เพื่อนจีนเป็นแขกมาอาศัยอยู่ พวกเจ้าของบ้านอย่างไร ๆ ก็คงจะไม่
 กิร้ายต่อเพื่อนจีนก่อน ส่วนผู้เป็นแขกมาอาศัยอยู่ในบ้านก็ควรที่จะสำแดงอัชฌาไศรย
 ไม่ตรีเป็นการตอบแทน แลเป็นธรรมเนียมที่มีความรุ่งเรืองด้วยกันแล้วก็ต้องรู้จักผ่อนผัน
 ให้กันแลกกัน เมื่อเพื่อนจีนมาอยู่ในบ้านไทยก็ต้องผ่อนตามใจไทยผู้เป็นเจ้าของบ้านบาง
 แลตรงกันข้ามถ้าไทยไปอยู่ในเมืองจีนก็ต้องผ่อนตามใจจีนผู้เป็นเจ้าของบ้านบาง ดังนี้
 จึงจะถูกต้อง

การที่เพื่อนจีนใคร่แสดงไมตรีจิตต่อไทย จะช่วยทำบ้านด้วยครั้งนี้ ไทยขอบใจ
 ชื่น ๑ แล้ว แลถ้าจะให้ดี เพื่อนจีนแสดงไมตรีจิตต่อไปให้เป็นการสม่ำเสมอ ก็คงจะได้
 รับความขอบใจยิ่งขึ้นอีกเป็นแน่

ข้าพเจ้าขอให้ท่านเอ็ดเคอร์ได้โปรดช่วยนำจดหมายนี้ลงในหนังสือของท่านด้วย
 เพื่อข้อความเหล่านี้จะได้ประสพตาเพื่อนจีนถึงข้าพเจ้าอยากได้ได้รับความขอบใจนั้นด้วย

อภัยพาท

ควรวินิจฉัย

สหายผู้นับถือของเรา ๑ ได้ส่งเรื่องมาให้เราว่า "อบายต่าง ๆ ของผู้รายจีน" เป็นข้อความซึ่งนายเย.อาร์.อินเนส ซึ่งเดิมเป็นช่วยอัยการที่สิงคโปร์ ได้เป็นผู้เรียบเรียงลงในหนังสือพิมพ์อังกฤษชื่อ "ไวคเวอรัลด์" และซึ่งสหายของเราได้แปลออกเป็นภาษาไทย ส่งมาให้เราเพื่อเห็นสมควรจะได้นำลงพิมพ์.

เราได้ตรวจดูเรื่องแล้ว เห็นว่ามีข้อความที่น่าอยู่เป็นอันมาก และถ้าอ่านควรวินิจฉัยแล้ว ก็จะเป็นประโยชน์ยิ่งแก่ผู้อ่าน.

ข้อที่เราขอชักชวนให้ผู้อ่านสังเกตคือ เรื่องของนายอินเนสเป็นของแสดงนิสัย และลักษณะของจีน ซึ่งผู้แต่งใครจักดีและคุ้นเคยมามาก เพราะฉะนั้นถ้อยคำของเขาจึงควรจำเป็นคดีใส่ใจไทยเราอยู่ เพราะวาในเมืองเรา มีในกรุงเทพฯ เป็นอาทิ มีจีนมาอาศัยอยู่มากเหมือนกัน. เมื่อจีนเป็นจำพวก ๑ ในชาแชนดินสยามเช่นนี้ เราก็ควรที่จะพยายามรู้จักจีนให้ดีที่สุดที่จีนเองเขาจะยอมให้เรารู้จัก และควรเราผู้เป็นไทยจะตั้งใจเป็นกลางอย่างที่สุดที่จะเป็นได้ คือไม่หลงเชื่อและนิยมนับถือจีนจนจีนเขาหัวเราะเขาเยาะไต่ฝ่าย ๑ หรือตรงกันข้ามขึ้นชื่อว่า เป็นจีนจะไม่ไว้วางใจและจงชิงจิงซึ่งเสียหายอีกฝ่าย ๑ นี้ก็ไม่เป็นการสมควร. เราควรที่จะรู้จักเลือกสรรกับจีนคนคือออกต่างหากจากจีนคนร้าย. จีนคนดีเราก็ควรยกย่องนับถือตามที่ควรจะได้รับคามยกย่องนับถือ แต่ส่วนจีนคนร้ายเราควรที่จะพยายามรื้อเท่าทันมันไว้ และช่วยกันทำการอุดหนุนเจ้านายฝ่ายปกครองในการกำราบปราบคนที่ประพฤติชั่วร้าย เป็นศัตรูแก่ปวงชนทั่วไปทั้งไทยและจีนกันเองจึงจะสมแก่กรณียแห่งคนไทยผู้เป็นพลเมืองดี.

ความปรารถนาจะช่วยผู้อ่านของเราได้ความรู้เท่าทันจีนที่เป็นคนร้าย เราจึงนำเรื่อง "อบายต่าง ๆ ของผู้รายจีน" ลงพิมพ์ และหวังใจว่าจะเป็นที่พอใจแก่ผู้อ่านของเรา. ส่วนอบายและกลอย่างที่นายอินเนสแสดงนั้น ดูเหมือนจะมีใช้กัน

อยู่บ้างแล้วในเบื้องไทยเรานี้ด้วยซ้ำ และส่วนขอความที่แสดงด้วยเรื่องผู้สืบชาวลัม และผู้นำชาวมายอกองตระเวนนั้น ถ้าท่านเจ้าพนักงานกรมพลตระเวนสยามสั่งเกณฑ์ ไวบางก็จะเป็นประโยชน์ เพราะเราเชื่อว่าลักษณะเงินที่หากินทางบอกราชในกรุงเทพฯ นี้จะไม่ผิดกับคนประเภทเดียวกันที่สิงคโปร์นั้นนัก. ถ้าคนประเภทนั้นนำความเท็จ ไปแจ้งแก่กองตระเวนสิงคโปร์ได้ ก็คงทำเช่นนั้นในกรุงเทพฯ ได้เหมือนกัน.

ในที่สุดเราขอเชิญให้ท่านผู้อ่านสังเกตความเห็นของนายอินเน็สเรื่องเนรเทศ ญรายจีน. ชาวเราบางคนที่สำคัญตนว่า "ซิวิไลซ์" และเป็นผู้นิยมพวกถึง "กฎหมาย" หรือ "ยุติธรรม" บางทีก็มีที่แสดงความสงสัยในความควรมิควรรแห่งการที่รัฐบาลสยาม เนรเทศญรายจีนออกไปเสียจากราชอาณาจักร. โดยมากผู้ที่เห็นเรื่องเนรเทศนี้ มักเป็นผู้ที่พึ่งเลี้ยงช้างเงินมากเกินไปสักหน่อย ทั้งลืมนึกไปเสียด้วยว่า เงินที่แสดงความ เห็นมักไม่ใช่ผู้ที่เป็นพ่อค้ามีหลักฐาน. และการที่แสดงความเห็นเช่นนั้นเป็นทาง ๑ แห่ง การประกอบอาชีพของเขาคางหาก. เงินที่เป็นพ่อค้าและมีทรัพย์สินสมบัติที่พึงหวงแหน ถึงแม้ว่าญรายที่ลักทรัพย์หรือทำร้ายเขาอย่างอื่น ๆ จะเป็นคนชาติเดียวกัน ก็คงจะไม่ ทำให้เรารู้สึกรักใคร่ไม่ตรีมากขึ้นเป็นแน่ และเราเชื่อว่าพวกพ่อค้าคงไม่มีที่จจะรู้สึก อย่างอื่นนอกจากยินดีทุก ๆ คราวที่รัฐบาลสยามจับคนรายเนรเทศไป. ข้อนี้ถ้าผู้อ่าน ของเราพิจารณาแล้วคงจะเห็นจริงตามเรากล่าวเป็นแน่.

บรรณาธิการ, หนังสือพิมพ์ไทย

อุบายทาง ๆ ของผู้ร้ายจีน*

แปลจากภาษาอังกฤษของ เย. อาร์. อินเน็ต
(เดิมเป็นรองอัยการที่สิงคโปร์ และผู้ตรวจเรือนจำ)

.....

ใคร ๆ ก็ยอมรับว่า แคว้นสเตรตส์เส็ตตลเมนต์ และเมืองในคุมเกรง
ของอังกฤษ ซึ่งเรียกว่าเฟ้เคเรเต้คมเล่ย์สเตรตส์นั้น ได้มีความสมบูรณ์มากก็เพราะความ
อุสาหกรรมและความเพียรแห่งพลเมืองที่เป็นชาติจีน. ในจำนวนพลเมืองสิงคโปร์ ๒๓๐,๐๐๐
คนเศษนั้น เป็นจีนส่วน ๒ ใน ๓ มาจากภาคต่าง ๆ แห่งประเทศจีน และเหมืองที่ทำอยู่
ที่ในเมืองมลายู ซึ่งบ่อเกิดแห่งศึบุกโดยมากที่โชอยู่ในโลกนี้ แทบทั้งหมดอยู่ในมือนายเหมือง
จีนและกุลีจีน. ณ กาลบัดนี้ ในเมืองสิงคโปร์และปีนัง มีจีนผู้มีเงินอยู่หลายคน ซึ่งได้เกิด
ในเขตแดนนั้น และเพราะตั้งภูมิลำเนามั่นคงอยู่พร้อมด้วยครอบครัวจึงพอใจที่จะเป็นส่วน ๑
ในหมพลเมืองของแดนนั้นที่ประพฤติกิริยารอยุ่จำพวก ๑ ซึ่งเรียกกันว่า "จีนเกิดที่สเตรตส์"
มีขอที่จะกล่าวได้โดยไม่คลาดเคลื่อนประการ ๑ คือว่า - โดยทั่ว ๆ ไป พวกพลเมืองมลายู
ที่เป็นชาติจีน ซึ่งมีเป็นพอคามีทรัพย์บริบูรณ์ เป็นพอค่าใหญ่บางอย่าง และเป็นกุลีที่ไม่ได้
เล่าเรียนอะไรเลยอยู่หลายแสนคนนั้น โดยมากมีนิสัยเป็นผู้ที่เคารพและประพฤติกิริยาตามกำหนด
กฎหมาย. การที่มีบุคคลชาติจีนเขาไปสู่เรือนจำที่สิงคโปร์และปีนังเป็นจำนวนมากนั้น ไม่ใช่
เพราะพวกจีนโดยมากมักเป็นผู้ประพฤติฝ่าฝืนกฎหมายหาไม่ได้ หากเป็นเพราะความไม่
เช็ดหลายแห่งพวกหาเลี้ยงชีพในทางประพฤติชั่ว ซึ่งประกอบอาชีพจะเช่นนั้นอยู่เสมอในเมื่อ
พ้นเวรจำ, ผู้ที่มักเอาใจใส่ในเรื่องปราบผู้ร้ายที่ในประเทศอังกฤษยอมจะโคตราบอยู่แล้ว
ถึงความพยายามแห่งเซอร์รอเบอร์ตแอนเคอร์สันที่จะชักชวนมหาชนให้พินิจจุดอันดีแห่งลักษณ
จักเรือนจำของอังกฤษ โค้ทำแกมรายที่ไม่เช็ดหลายนั้นมาแล้วอย่างไร และให้ตั้งเกตุ
ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ได้จัดขึ้นในประเทศนี้ในทางทรมาณผู้คชนิคนั้นที่ในเรือนจำ

* คัดลอกจากต้นฉบับเป็นลายพระราชหัตถ์ จำนวน ๑๓ หน้า

เพื่อให้สังเกตเห็นว่าผู้รายไม่หลายจำ เหล่านี้ชนิดกันกับบุคคลจำพวกที่ประพฤติดะเมิดกำหนดกฎหมายเป็นครั้งคราว.

ส่วนพวก จีนที่เป็นผู้รายโดยอาชีวะนั้น ดูเป็นบุคคลที่เต็มไปด้วยลักษณะทั้งปวงซึ่งมันคาดให้พวกผู้รายประเภทเดียวกันในระเทศอังกฤษนี้เป็นชาติก๊กแก่นักกรรณอวางเหลือที่จะเยียวหาหรือลอบโยนได้. จีนโดยปรกติเป็นผู้ที่ชอบทำงานและในเวลาที่ได้ทำงานอันเป็นที่พึงใจของเขาอยู่ไซ้ เขายอมจะไ้ความอดุสาหะและความเพียรซึ่งมีอยู่แล้วในตัวโดยธรรมชาติ โดยอาการอันเป็นประโยชน์แก่ตนเองและคนซึ่งเขาอยู่ควย. ฝ่ายจีนที่ผิดปรกติ ซึ่งเป็นผู้ซึ่งการงานนั้น โดยมากก็มักจะมีความอดุสาหะและความเพียรอยู่ในสันดานเหมือนกันและพวกผู้รายที่หากินอยู่ในสิงคโปร์มักเป็นคนจำพวกนี้. ความพิจารณายอมแสดงให้ปรากฏแล้วว่า ในเมืองนั้นบุคคลที่เป็นผู้รายไม่หลายจำเพราะเป็นผู้ที่มีสมองบกพร่อง (ซึ่งในระเทศอังกฤษมีอยู่เป็นส่วนมากนั้น) ที่สิงคโปร์มีเป็นจำนวนน้อย จำพวกที่จงใจเลือกเอาการเป็นผู้รายเป็นอาชีวะเพราะไม่ชอบทำการงาน. พวกหากินเป็นผู้รายนับว่าสิงคโปร์เป็นภูมิประเทศที่เหมาะสมสำหรับกิจการของตน. มีผู้ใดกล่าวแล้วเป็นความจริงชยว่า บรรดาจากเจกจากเมืองที่ไกลเคียงแตนสเตรตส์ เช่น ชาว สุมาตรา และแมแตของกง มักจะหลดไปสิงคโปร์ เมื่อกองตระเวนในภมิลำเนาเดิมของเขาทั้งหลายนั้นกวคเขามากขึ้น. พอเขาไปถึงสิงคโปร์ ในไม่ช้าก็ตั้งจรเขาไปสู่นอนเบียและที่อื่น ๆ ซึ่งเป็นที่ชุมนุมนักเลงเกะกะ และเมื่อได้ขบปะพวกนักเลงเกะที่กองตระเวนรู้จักอยู่แล้วโดยมากนั้น ก็สมัครเป็นศิษย์โดยเต็มใจทีเดียว

กลโกง

ข้อควรสังเกตมีอยู่อย่าง ๑ คือ ผู้รายจีนถ้าแม่ใจเริ่มหากินทางไฟทาง ๑ แล้ว มักจะไม่ใคร่เปลี่ยนทาง. จีนที่ไม่ชอบทำงานและได้เคยชะโมยแล้วสัก ๒ ครั้ง คงจะชะโมยอีกต่อไป. ทั้งนี้ คนที่มีก้อหรือมีกัศของกัคงหากินทางนั้น ำไปเหมือนกัน

และข้าพเจ้ารำกักไคราย ๑ มีเงินผู้ ๑ ซึ่งได้ติดคุกแล้วหลายปีฐานทำเงินปลอม และ
 ในระหว่างที่อยู่ในคุกไคร่างานก็เงินได้เงินเป็นบำเหน็จรวบรวมไว้ได้มากแล้ว แต่พอ
 ออกจากคุกไครักสองสามวันก็เริ่มทำการอย่างเดิมอีก และต้องตกไปในเงื้อมมือ
 กองตระเวนผู้เป็นศัตรูเก่าของเขาอีก. ยังมีตัวอย่างอีกราย ๑ คือเงินผู้ ๑ ซึ่งมีความรู้
 ทางหนังสือบางเล็กน้อย และซึ่งได้รับอาญาจำคุก ๕ เดือน เพราะหลอกลวงเงินเลี้ยงหมู
 ที่โง่ ๆ โดยอ้างตนว่าเป็นเจ้านักงานของโบริสภา (มิวนิชิเปิลิตี้) ไปเก็บภาษีหมู.
 พอออกจากเรือนจำได้ ก็ไปหากินเช่นนั้นอีก.

ครั้นเมื่อพ้นโทษครั้งที่ ๒ ไคร่แล้วไม่ช้า เงินผู้นั้นก็เริ่มหากินอย่างเดียวกันนั้นอีก
 และกำลังจะรวบยอดแล้วโดยทางเก็บภาษีอย่างนั้น และมีหน้าซ้ำเอากระดาษพิมพ์แจ้งความ
 ข้าราชการ ๑ ให้แก่ผู้ถูกหลอกแทนใบเสร็จจ่าย ก็พะเอินผู้รับใบเสร็จจ่ายนั้นคน ๑
 ไคร่นำเศษกระดาษนั้นไปให้สหอายุ ๑ ซึ่งอ่านหนังสือออก. สหอายุผู้นั้นได้แจ้งความจริง
 ให้ฟังแล้ว ผู้ที่ถูกหลอกโดยหลงเชื่อ นั้น ก็ช่วยกันจับเจ้านักงานสรรพากรผู้ตั้งตัวเอง
 นั้นก็เสียพอแรง แล้วลากตัวไปโรงพักพลตระเวน. อาไคร่ยประวัติเก่าของเขา ศาลจึง
 พิพากษาลงอาชญาที่กำหนดคนาน และเขายังติดคุกอยู่จนบัดนี้. แม้การตวงเวรจำในคุก
 ที่สิ่งใดไปร่น่าจะเป็นที่เคียดแค้นมากสำหรับบุคคลชั้นนี้ก็จริง แต่ข้าพเจ้าเชื่อว่าเมื่อไคร่
 ผู้นั้นได้ออกจากคุกแล้ว ก็น่าจะเริ่มหากินทางเดิมของเขานั้นอีก โดยความเต็มใจที่จะ
 หลบคิดคุกอีกยิ่งกว่าที่จะต้องผินใจหาเลี้ยงชีพโดยชอบธรรม.

ความหน้าเฉยตาเฉยอันเป็นปรกติของชนชาติจีนยอมเป็นของมีประโยชน์อย่างยิ่ง
 สำหรับทำการอย่างเช่นที่ไคร่กล่าวมาแล้ว และความเห็นจริงเห็นแจ้งกับความใจเย็น
 ซึ่งถนัดหากินด้วยกลโกงหลอกลวงผู้อื่นนั้น เป็นของที่อัศจรรย์มากอยู่. มีอาชญาในข้อนี้
 อยู่ราย ๑ ซึ่งเป็นพยานแห่งความพอใจทำการตามเคยอย่างเช่นที่กล่าวแล้วนั้นด้วย คือ
 กลอน ๑ ซึ่งกองตระเวนสิงคโปร์รู้จักดี และซึ่งควรแถลงในที่นี้. คน ๒ คน ซึ่ง
 ทำการด้วยกัน เลือกว่าคนหน้าตาโง่ที่สุดที่เห็นอยู่ตามถนน. คนทั้ง ๒ นั้นก็แยกทางกันไป
 คน ๑ เดินไปข้างหน้าที่จะถูกหลอกปล่อยให้กระดาษพับแผ่น ๑ ตกจากกระเป๋าเหมือน
 ไม่วิว แล้วรีบเดินต่อไปโดยเป็นที่ว่าไม่รู้สึกราวของตก. ผู้ถูกหลอกแลเห็นกระดาษ

และพอกำลังมองดูหรือกำลังก้มลงจะเก็บกระดาษ ฎรายอีกคน ๑ กิ่งเข้าไป
ถึงจួយเอาเสียก่อน. พอคลี่กระดาษออกก็สังเกตเห็นหลอดเห็นว่าเป็นธนบัตร
ราคา ๑๐ เหรียญ. แล้วเลยออกความเห็นว่าการจะแบ่งเงินกันเพราะได้เห็น
พร้อม ๆ กัน. พอหลอดหลอดตกลงตามความเห็นอันใจดีเช่นนี้ ฎรายก็บอกว่า
ตนจะต้องรีบไปควยธุระร้อน และเพราะจะ คอยจนกว่าจะเอาธนบัตรไปแลกเป็น
เงินก็จะช้าไป จึงยอมจะรับเงินแค่เพียง ๘ เหรียญแล้วจะรีบไป. ฎถหลอดก็
ควักเงินจากกระเป๋าของตัวเองให้ไป และพอนำธนบัตรไปแลกจึงจะรู้สึกว่าเป็น
ของปลอมอย่างไม่มีราคาเลย. ข้าพเจ้าได้เคยรู้จักเงิน ๑ ซึ่งได้เคยรับโทษถึง
๓ ครั้งเพราะใช้กลโกงวิธีนี้. ไม่ต้องสงสัยเลย เงินนั้นคงจะได้เคยใช้กลโกง
กันนี้มาตั้ง ๒๐ รายแล้ว.

ชะโมยตอหน้าตอตา.

ยังมีตัวอย่างแห่งความใจเย็นและความบังอาจอย่างน่าปลาดแห่งฎราย
จันราย ๑ ซึ่งได้เป็นไปทีี่นี้หลายปีมาแล้ว. กาลไปริศมากำลังนั่งพิจารณาคดีอยู่
ได้มีเงิน ๑ ซึ่งหาทางมาเป็นคนงานอย่างเรียบร้อย ได้แบกบรโศเงินเข้าไปที่ในศาล
และเมื่อได้ค้ำนักผู้พิพากษาและเจ้าพนักงานศาลแล้ว ได้เอาบรโศติดเข้ากับผนัง
ศาล ขึ้นบรโศไปปลดนาฬิกาลงมา ค้ำนักอีก แล้วก็เงินหน้าตาเฉยออกไป.
ภายหลัง เมื่อผู้พิพากษาดมเสมียนว่า นาฬิกาเมื่อไรจะได้คืนกลับมาจากช่าง
นาฬิกา จึงได้เกิดตามกันขึ้น และได้ความว่า นาฬิกาที่นั่นฎรายได้บังอาจปลดเอาไป
ตอหน้าตอตาผู้พิพากษา ตอหน้าเจ้าพนักงานศาล และตอหน้าเงินพลตระเวนอับตั้ง
กริ่งโหล! (ยังมีตอ)

แก่งใส่ความกันเอง.

โดยมากพวกฎรายจีนมักเป็นอย่างที่กองตระเวนเรียกว่า "พุดยาก" คือ
ไปใครจะให้การช้คดีกัน. ลักษณะอันนี้มีอยู่มากในพวกจีนกว้างตุงและไหหลำ ซึ่ง

โดยมากมักเป็นคนไร้ประโยชน์ของฝรั่ง. แคววตาเมื่อใดผู้เห็นโคตกลงใจแล้ววาระจะตัด พวกพองก็มักจะกระทำควายปราศจากความเห็นแก่เพื่อนแม่แต่เล็กน้อย และมักมี บอย ๆ ที่พยายามใช้ความเพื่อนเก่าของตนให้คิดร้ายถากเกินกว่าจริงขึ้นไปเสียอีก. ความปรารถนาของเขาที่ทำเช่นนั้นบางทีจะเป็นอยากให้เจ้านาที่ชอบตน หรือเพื่อให้ ผู้ที่ถูกตัดต้องรับโทษในนาที่ลุดที่จะเป็นโค ตัวเองจะไครอดจากความแค้นแค้น หรือ มิฉะนั้นก็ปรารถนาทั้ง ๒ ประการรวมกัน. นอกจากนี้ความ - เพิกเฉยและไม่อินังแก ความลำบาก ซึ่งตนเป็นผู้นำมาสู่ผู้อื่นนั้นเป็นของนาปลาตมากในนิสัยจีน. เรื่องที่จะเล่าต่อไปนี้เป็นตัวอย่างแห่งลักษณะอันนี้. เมื่อสองสามปีล่วงมานี้ ได้มีเงินเหรียญ ปลอมออกเที่ยวจำหน่ายมากอยู่ที่สิงคโปร์ และไควมีความเคืองรอนกันมากในหมู่คนค้า- ขายรายย่อยและคนอื่น ๆ ที่จับไหวทริบไม้พันทวงที่ในที่ลุดจึงได้มีประกาศว่า กอง ตระเวนจะให้รางวัลเป็นอันมากแก่ผู้ที่นำชาวมาบอก ซึ่งจะช่วยให้จับผู้รายโค. ที่ สิงคโปร์มีบุคคลอยู่จำพวก ๑ ซึ่งหาเลี้ยงชีพโดยทางนำชาวบอกกองตระเวน นับว่า เป็นประโยชน์แก่เจ้าพนักงานอยุบบาง และในไมซาก็มีบุคคลอยู่ ๑ ในจำพวกนี้นำชาว มาแจ้งแก่กรมพลตระเวน ซึ่งทำให้กองตระเวนสามารถไปคนบ้านผู้ทำเงินปลอม และจับผู้รายโคในขณะพักการอยู่หลายคน. พรรคพวกผู้ราย ๒ คน ซึ่งมีโคทำการ อยู่ในขณะเมื่อกองตระเวนไปจับนั้น โคหลบหนีพันไปโค. ผู้ที่จับโคครั้งนั้นโคเองตัว ขึ้นศาล พิจารณาโคความจริง และต้องรับอาญาจำคุกกำหนดต่าง ๆ กัน ตั้งแต่ ๕ ถึง ๗ ปี. อาไครยเหตุที่ทุก ๆ คนในพวกนั้นเป็นผู้มีชื่อ-เสียงอยู่ว่าเป็นผู้ชำนาญ ทางทำเงินปลอมกองตระเวนจึงคิดว่า เมื่อทราบโคยังคงมีพรรคพวกที่ยังจับไม่ได้อยู่ ก็คงจะยังมีเงินปลอมเที่ยวจำหน่ายอยู่อีก.

แต่เหตุการณ์ก็สงบอยู่เป็นหลายอาทิตย์ จนมาวัน ๑ พลตระเวนลับชาติจีน ผู้ ๑ ใควนำความไปแจ้งแก่นายฝรั่ง ว่าโคทราบข่าวจากผู้นำชาวลับมาบอกว่ามี การทำเงินปลอมอยู่ในเรือนแห่ง ๑ ซึ่งผู้บอกข่าวรับอาสาว่าจะนำกองตระเวนไป. เมื่อโคทำความตกลงกับผู้บอกข่าวในเรื่องรางวัลแล้ว ค็นวัน ๑ เขาจึงใควนำ

กองตระเวนไปยังห้อง ๆ ๑ พบจีนผู้ ๑ นั่งอยู่หน้าเตาหลอมตะกั่ว และในห้องนั้น
มีเหรียญปลอมทำด้วยตะกั่วส่วน ๑ กับของอื่นอันเป็นเครื่องมือของผู้ทำเงินปลอม
วางอยู่ในที่ต่าง ๆ. พลตระเวนจับจีนผู้นั้น และตามระเบียบการ เขาก็ส่งคดี
มาให้ข้าพเจ้าฟ้อง. เตาที่เห็นคุณลักษณะนี้อยู่ข้างบริบริด - บริบริดทุก ๆ สถานที่
จนทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกออกจะระแวง. แต่ถึงแม้ได้จดสองซึกพยานเท่าใด ๆ คำให้
การก็มีได้โยกคลอนเลย และผู้ที่พากษากาลโบรสถารั้งคดีจึงส่งคดีขึ้นไปยังศาล
อาชญา. สิ่งเกิดชั่วจำเลยเองปลาดใจมากในการที่ฝ่ายโจทก์มีหลักฐานประกบปรำตน
ได้มากมายเหลือคณเช่นนั้น และมีได้พยายามที่จะต่อสู้คดีนอกจากกล่าวอยู่เรียกว่า
ตนได้ถูกเขาทำเสียแล้ว. แต่ส่วนข้าพเจ้ารู้สึกออกจะไม่พอใจในรูปคดีอันนั้น
ข้าพเจ้าจึงออกคำสั่งให้สอบสวนประวัติของพยานโจทก์ทุก ๆ คนดูอีก กับตั้งให้หน้าตัว
ผู้บอกข่าวกับพลตระเวนลับจีนผู้เป็นคนเห็นนั้นไปหาข้าพเจ้า. รุ่งขึ้นก็ทราบข่าวว่า
ผู้บอกข่าวและพลตระเวนลับจีนผู้นี้ออกไปเสียจากเมืองสิงคโปร์แล้ว. จึงนี้ก็ไม่
ต้องการหลักฐานอะไรอีกที่จะสำแดงให้เห็นว่าคดีนั้นผิดรอย และเมื่อสอบสวนกัน
โดยละเอียดต่อไปจึงได้ความว่า ผู้บอกข่าวนั้นคือผู้ทำเงินปลอมคน ๑ ใน ๒ คน
ที่ได้เห็นพนักมือพลตระเวนไป เมื่อจับกันขึ้นในครั้งก่อนตั้งได้กล่าวมาแล้ว. เมื่อ
พรรคพวกต้องรับโทษแล้ว จีนผู้นั้นได้คิดหาทางเลี้ยงชีพโดยอาการอันมีอันตราย
น้อยกว่าทางทำเงินปลอม. เมื่อทราบอยู่แล้วว่าผู้บอกข่าวได้รับรางวัลเมื่อครั้งจับ
พรรคพวกของตนเองได้นั้น จีนผู้นี้จึงได้ตกลงจะลองหากินในทางเดียวกันนั้นบ้าง
และเพื่อความปรารถนาอันนั้นจึงไปทำความตกลงกับพลตระเวนลับ ซึ่งบางทีจะได้
เคยรู้จักกันอยู่ก่อนแล้ว และรับรองจะหา "คดี" ให้.

ครั้นเมื่อได้ความว่าจะได้รางวัลแน่แล้ว จีนผู้นั้นจึงไปจัดการทำเงิน
เหรียญปลอมขึ้นและนำไปวางไว้ พร้อมด้วยเครื่องมือทำเงินปลอม ฯลฯ ที่ในห้อง
ซึ่งได้จัดให้พรรคพวกไปว่าเขา โดยแจงแก่เจ้าของห้องว่าจะเขาแทนเพื่อนผู้ ๑

แล้วฉันนั้นจึงไปหาใครสักคน ๑ ซึ่งคนรู้จัก ทั้งรอกยว่าเป็นคนที่มีชื่อเสียงไม่ดีและไม่มั่งคั่งทำ ขวานไปยังห้องของตนโดยอ้างว่ามีงานให้ทำซึ่งจะเป็นประโยชน์ฉันนั้น แล้วจึงใ้ควานผู้ถูกวางโพธิ์วางเตาซึ่งคิดไฟไว้แล้วนั้นสักครู่ ๑ ตัวเองจะออกไป ข้างนอกสักประเดี๋ยว. เขาก็ออกไปแล้วกลับเขาไปพร้อมควานพลตระเวน แะตัวเอง ระวางแอบอยู่ข้างหลัง. ฝ่ายพลตระเวน เมื่อได้พบบุคคลซึ่งดูเหมือนจะกำลังทำ เงินปลอมอยู่ที่เคียวดังนั้นก็มีใจทิ้งถอยคำอธิบายอันยุ่งแห่งผู้ถูกจับ และฐานะของผู้ ถูกจับนั้นยอมจะร้ายมากเพราะมีชื่ออยู่แล้วว่าเป็นคนไม่ดี และไม่สามารถจะหาพยาน มาแสดงได้ว่าใครหาเลี้ยงชีพโดยชอบธรรม. ผู้ถูกจับนั้น ได้ถูกเพื่อนเอาชายล้อมไว้ ด้วยความฉลาดโกงอย่างยิ่ง ทั้งมีพยานที่ดูเหมือนจะไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น เลยมาเบิกอีกควาน ว่าไ้ยินจำเลยกล่าวว่ามีเงินปลอมอยู่หลายเหรียญ อยากจะปล่อย ใ้พ้นตัวไปเสีย. ขอความเหล่านี้อาจทราบต่อเมื่อภายหลังเวลาที่ศาลโบริสภาได้สั่งให้ ส่งคดีไปยังศาลสูงแล้ว อัยการจึงได้ตกลงถอนฟ้องจากศาลสูง. ความคิดทั้งเรื่องนั้น ได้มีอยู่อย่างบริบูรณ์นัก เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าหลักฐานทั้งปวงที่ได้แสดงต่อหน้าศาลสูง นั้นได้ไปแสดงต่อหน้าลูกขุนสามัญ (ยิวรี) ในศาลสูงก็คงจะต้องวินิจฉัยว่าจำเลยพิรช แล้วก็คงจะต้องรับอาญาจำคุกหลายปีและฝ่ายผู้บอกข่าวก็คงจะได้รับรางวัลในการที่ได้ ช่วยเจ้าพนักงานให้จับได้วิชาศึกแห่งมหาชนอย่างรายกาจราย ๑ เป็นแน่. ลวนผู้บอก ขาวนั้นคงจะมีได้นักเลยถึงเพื่อน ผู้ที่ท่องเที่ยวอยู่.

กิจการของผู้ออกข่าว

ที่จริงผู้ที่หากินทางออกขาวนั้น มีความลำบากอยู่บ้าง. ถ้าจะให้ใ้รางวัล ต้องได้ เรื่องมาอย่างทีกองตระเวนเรียกว่า "หลักฐานดี" ซอนี้จะเป็นการรายงานตาของทำการ คิดต่อแก่กับนายพลตระเวนที่เป็นคนพื้นเมืองเท่านั้น. แต่คดีสำคัญทั้งปวงในเขตนั้น เป็นหน้าที่ของสารวัตรฝรั่งที่จะสืบสวน และเขามักจะทำการไ้สวนโดยมากด้วยความ ปรารถนาจะหาความจริง ยิ่งกว่าที่จะใ้ให้จำเลยรับโทษเท่านั้น. ดังนั้นผู้ออกขาวจึงไม่

แต่เพียงต้องกลัวความแค้นแห่งผู้ที่ถูกจับ ถ้าเขาารู้ตัวผู้ฟ้อง ทั้งอีกฝ่ายหนึ่ง ถ้าชาว
 ที่ตนนำไปบอกนั้นสอบสวนไม่ใดหลักฐาน ก็อาจที่จะถูกสารวัตรพลตระเวนเขาโกรธ
 และอาจจะถูกฟ้องฐานนำความเท็จมาแจ้งแก่เจ้าพนักงานควยก็ได้. มีตัวอย่างอยู่
 ราย ๑ ซึ่งแสดงความคล่องตัวพวกนี้อาจจะตกอยู่ในที่ลำบากได้อย่างไรบ้าง ไฉนจึงเกิด
 ขึ้นที่สิ่งนี้ไปร่หลายมีมาแล้ว. ผังสารวัตรแพนกลัม ๑ ไคร้รับข่าวจากผูบบอกข่าวว่า
 เรือนแห่ง ๑ ซึ่งเป็นรานของจีนพอกาม ๑ จะถูกผรายปล้นคืนวันนั้นเวลายาม ๑
 ซึ่งเป็นเวลาที่พอกามนั้นนับเงิน. สารวัตรจึงสั่งพลตระเวนให้ไปยังที่นั้น และให้ไป
 ฆอนอยู่. พลตระเวนใดไปคอยอยู่หลายชั่วโมง แต่ก็หาไคร้มีเหตุการณอันใดไม่.
 ผูบบอกข่าวใดไปหาสารวัตรและแจ้งว่าไคร้มีเหตุชั้ของในความคิของพวกผรายเสียแล้ว
 แต่การปล้นจะไคร้ในคืนวันนั้นเป็นแน่.

ครั้งหลังนี้จึงไคร้พลตระเวนทั้งชาติมลายและจีน ในบังคับนายยามผัง
 ๒ คน ไปฆอนอยู่ที่ตรงหนาราน และไม่ว่าไคร้เห็นคนพวก ๑ วิ่งเข้าไปในรานและ
 ไล่กลอนประท. ฝ่ายพลตระเวนก็ไคร้วิ่งไปยังประท ในบังคับนายยามชาติไริช
 ลำตัน ซึ่งไคร้ประทเขาไปในราน และจากในรานไคร้เงินเพียงคนรองเรียกให้ช่วย.
 ถึงซึ่งนายยามไคร้เห็นกอนอื่น คือผรายคน ๑ ไคร้จับเจ้าของรานผู้ตัวสั้นเพิ่มอยู่นั้นไว้ได้
 แล้วโดยจับมเปี้ยและผรายกำลังเงือคาบอยู่ควย. นายยามก็เอากำหมัดตอยผราย
 ลมลง แล้วพรมควยพลตระเวนที่ไปควยจึงจับผรายอีก ๕ คน ซึ่งกำลังคนของอยู่
 ในราน. ขอให้ทานนึกดูเถิดความนายยามนั้นรู้สึกปลาดใจเพียงใด เมื่อพาผรายไปส่ง
 สารวัตร และสารวัตรจำคนที่ถือคาบไคร้ว่าเป็นคนที่นำข่าวเรื่องปล้นนั้นเองไปบอก!
 นี้เป็นปัญหาขอปกสำหรับกรมพลตระเวนและอัยการ.

ชาวที่จีนผู้นั้นได้นำมาบอกไคร้มันศาลให้จับผรายไคร้เป็นแน่นอน แต่ก็จับ
 ผูบบอกขาวนั้นเองไคร้ในชณที่ทำการ เป็นหัวหน้าในการปล้นครั้งนั้นควย. พนักงานอัยการ
 ไคร้ตกลงว่าให้ลูกชนสามัญเป็นผู้วินิจฉัย. จำเลยทุกคน ซึ่งบางคนไคร้เคยเป็นผราย
 เกามาแล้วไคร้ถูกส่งขึ้นศาลอาญา พิจารณาไคร้ความจริงและรับโทษคนละหลาย ๆ ปี

และส่วนผู้ออกตัวเองต้องระวางโทษ ๖ ปี. ศาลได้ให้โอกาสให้เขาชี้แจงว่าเหตุใดจึงได้ตกอยู่ในที่ปลาดเช่นนั้น แต่เขาก็หาได้แก้คดีอย่างใดไม่ นอกจากให้การว่าไม่มี ความผิด. ตามความเห็นของข้าพเจ้าเอง เห็นว่าเขาคงมีใญ่กว่าจะถูกพลตระเวน จับเขาเอง เขาคงจะใญ่วางการปลอนไวด่วนกับพวกผู้ร้าย แต่คงจะคิดเล็งเอาตัว ออกหากเสียเงี้ยว ๆ และเอาความไปขยายแกกองตระเวน. ภายหลังน่าจะใคร่รู้กว่า พรรคพวกใจเสีย ๆ แล้ว หรือจะกลัวว่าการที่ตนไม่ไปช่วยจะทำให้พวกพ้องสงสัย จึง ได้คิดทำการอย่างหาญและตกลงว่าจะทำตัวอย่างเพื่อให้พวกพ้องมีใจ แต่หวังว่าจะ เล็งออกทางหลังร้านใดก่อนที่พลตระเวนเขาไป แล้วแลไปซ่อนตัวอยู่จนกว่าพวกพ้อง จะใดเขาตรงแล้ว. พลตระเวนคงจะไม่สงสัยเลยว่าตัวเขาได้ไปในที่เกิดเหตุด้วย และฝ่ายพวกผู้ร้าย ซึ่งไม่รู้วาทัวเขาเกี่ยวข้องกับกองตระเวนนั้น เมื่อถูกจับไปแล้ว ก็คงจะมีวาทัวจนถึงตนเองมากกว่าที่จับถึงเขา. ความคิดของเขานั้น ที่ไม่สมนึก ก็เพราะพลตระเวนใดเขาไปถึงเร็วเกินไป และเมื่อถูกจับได้แล้วเขาก็น่าจะใคร่รู้ลึก ซึ้งว่าความประพฤติของตนในกิจการนั้น ๆ ไม่เป็นข้อที่ชี้แจงให้พิพากษาและลักษณ สามีญ่เป็นที่พอใจได้ เขาจึงได้ตกลงถือตามสัญญาซึ่งมีอยู่ว่า "ยิ่งพคนอยเท่าใด ก็ยิ่งแก่ไขงายเท่านั้น". แต่ความลำบากของเงินนั้นจะใญ่สิ้นสุดลงเมื่อศาลวางบทแล้ว นั้นก็หาไม่ได้. เมื่อได้ไปตองเวรจำอยู่แล้ว ๖ เดือน เงิน ๑ ซึ่งเขาได้เป็นผู้พอง และซึ่งทำงานอยู่กับเขาที่ในตรงใญ่ควยโอกาสเหมาะเพื่อทำร้ายร่างกายเขา และ ก่อนที่พขำมรงค์และผู้คุมจะไประงับเหตุใญ่ ผู้บอกขานนั้นได้ถูกทำร้ายมีบาดเจ็บเป็น อันมาก. เมื่อหายเจ็บแล้ว เจานาที่ตองจัดย้ายไปซึ่งเสียอีกแห่ง ๑ เพื่อให้พ้น อันตราย.

กลมารยาแห่งนักโทษ

ผู้ร้ายเงินบางคนทำความลำบากให้แก่เจานาที่ในเรือนจำมากเกือบจะเท่า ๆ กับอยู่นอกเรือนจำ แต่โดยมากมักจะมีประพฤติดนเรียวรอย. เรือนจำที่สิงคโปร์มี จำนวนนักโทษอยู่ในวัน ๆ ๑ ๆ ตั้งแต่ ๘๐๐ ถึง ๑๐๐๐ คน ซึ่งเป็นคนต่างภาษา

ตั้ง ๑๒ ภาษา แต่โดยมากเป็นจีน. มีเรื่อง ๆ ๑ ซึ่งได้เป็นไปในขณะเมื่อข้าพเจ้า
 เป็นผู้ตรวจการเรือนจำ เป็นเรื่องแสดงตัวอย่างแห่งกลุมารยาที่นักโทษจีนผู้เกะกะ
 แกล้งให้เจานาที่ร่าคาญ. มีจีนผู้ ๑ ซึ่งได้เคยรับโทษมาก่อนครั้ง ๑ แล้วเป็นกำหนด
 ๑ เดือน ใดกลับมาเขาคอกอีกมีกำหนด ๑ ปี และเจานาที่ในเรือนจำรายงานว
 คุกเหมือนจะเสียชีวิต. ใดคนประวัติ ใดความว่าเมื่อก่อนที่ไ้รับโทษครบกำหนด
 ในครั้งก่อนสักสามสี่วัน จีนผู้นี้ได้ถูกย้ายไปโรงพยาบาลมาเพราะเสียชีวิต และต่อ
 นั้นไปไม่ช้าก็ได้ออกไปไ้โดยเป็นผู้ที่หายปรกติ. นายแพทย์ที่เรือนจำมีความสงสัย
 ในความเสียชีวิตแห่งนักโทษผู้นั้น จึงจัดการให้คอยสังเกตกิริยาอาการโดยละเอียด
 ซึ่งทำให้เห็นโดยไมต้องสงสัยเลยวนักโทษผู้นั้นแกล้งทำเป็นบ้า ด้วยความหวังว
 เขาจะส่งตัวไปโรงพยาบาล ซึ่งไม่มีการทรมานและอาหารการกินก็อยู่ข้างจะ
 บริบูรณ์กว่าที่ในเรือนจำ. เจานาที่จึงบอกแก่ตัวนักโทษว ความคิดมีอยู่อย่างไรนั้น
 เจานาที่รู้เท่าเสียแล้ว และไม่ตองหวังผลสำเร็จตามความประสงค์เลย แต่นักโทษ
 ผู้นั้นก็ยังคงประพฤติเหมือนหนึ่งเป็นบ้า และกระทำผิดขอมบังคับเรือนจำด้วยประการ
 ต่าง ๆ.

เมื่อได้ภาคทัณฑ์และลงโทษอย่างเบา ๆ หลายครั้งแล้วไม่มีผล จึงได้มีคำสั่ง
 ให้งโทษโอบย เพื่อรักษาวินัย และด้วยความหวังวบางทีจะทำให้หายบ้าไ้บ้าง.
 ในเวลาเช้าวันที่ลงโทษนั้น นักโทษผู้นั้นเฟื่องมาก และหัวเราะทุก ๆ ทีที่ลงหวาย.
 เมื่อโอบยครบกำหนดแล้ว มันกลับร้องขอให้ตีอีก และต่อสู้อย่างรุนแรงกับคนคุมที่พาตัว
 ออกไปจากห้องที่ลงโทษ ตะโกนเต็ม ๆ เชียงวชอบถูกเขี่ยนและอยากไห้เขี่ยนอีก
 มันคงนึกเป็นแน วว่า "ผีฝรั่ง" คงจะตองลงคนที่เป้นบ้าพอที่จะชอบถูกเขี่ยนเช่นนั้น
 ไปโรงพยาบาล. ครั้นรุ่งขึ้น เมื่อเจานาที่บอกว ถ้าขึ้นทำผิดขอมบังคับเรือนจำ
 อีกจะตองรับโทษอย่างหนักจริงจึงเป็นแนแล้ว นักโทษผู้นั้นก็หายบ้าทันที และได้
 ประพฤติเกะกะอีกต่อไป.

โดยมากจีนมักรับโทษหน้าตาเฉยเหมือนไม้อืน้ง. ครั้ง ๑ ข้าพเจ้าได้ไปอยู่ที่ประหารชีวิตจีนผู้ร้ายฉาคนตาย. ครั้นเมื่อข้าพเจ้าถามนักโทษเป็นภาษาจีน ว่ามันจะสั่งอะไรถึงใครหรือพออะไรบางหรือไม่เป็นครั้งที่สวดก่อนที่จะตาย ข้าพเจ้าได้รับคำตอบอย่างถูกต้องว่า "ก็เมื่อจะฆ่าอ้วแล้ว การที่อ้วจะพบกับลื้อจะเป็นประโยชน์อะไร"

พยานเท็จ

ในศาลที่เมืองสิงคโปร์ เหมือนในเมืองอื่น ๆ ในบรูทิส มีการเบิกพยานเท็จอยู่เป็นอันมาก แต่คำที่มีมูลลวอยู่บาง วาชาวอาเซียมักจะเบิกพยานเท็จเมื่อให้การในศาลเสมอหรือเกือบจะเสมอนั้น เป็นข้อที่ไม่ตรงความจริง. ถ้าคนอังกฤษเมื่อพูดถึงเรื่องนี้ทลค่านึงถึงความเป็นไปได้ทุก ๆ วันในศาลหัวเมืองของเราเอง (อังกฤษ) บาง ก็จะมี. เท่าที่ข้าพเจ้าได้เคยรู้เห็นมา แซกอินเซีย มีแขกสี่เป็นอาทิ มักเบิกพยานเท็จมากกว่าจีน. ผู้เบิกพยานเท็จในแคนสเตรตส์เสกตลเมนต์ได้ถูกฟ้องและรับโทษอยู่บ่อย ๆ เพราะฉะนั้นเห็นจะหวังใจอยู่ว่า ความประพฤติของชาวบรูทิสในทางเบิกพยานเท็จคงจะทะเลาะลง. มีเรื่องอันเป็นความจริงอยู่เรื่อง ๑ ซึ่งพอนำมาแดงเป็นตัวอย่างได้. จีนผู้ ๑ ที่สิงคโปร์. ซึ่งเคยเป็นคนมีทรัพย์สินอยู่ครั้ง ๑ กำลังถูกฟ้องที่ในศาล ฐานประพฤตินิดคอกฎหมายลักษณะฉลวย. จำเลยปฏิเสธขอหาอย่างแข็งแรง แต่แจ้งว่าไม่มีพยานจะนำมาเบิกได้. ผู้พิพากษาจึงออกความเห็นโดยความกรุณาว่าถ้าแม่เลื่อนการพิจารณาคดีออกไปอีกสักหน่อย บางทีจำเลยจะพอลหาพยานมาเบิกแก้คดีไต่บาง. ศาลเกือบจะกลับหัวเราะไม่ได้ เมื่อจำเลยตอบอย่างชื่อว่า "การเลื่อนเวลาพิจารณาไม่เป็นประโยชน์แก่ข้าพเจ้าเลย. ข้าพเจ้าเป็นคนฉลวยเพราะฉะนั้นจะไปหาพยานที่ไหนมาได้"

ประโยชน์แห่งการเนรเทศ

ในสเตรตส์เสกตลเมนต์ ความกำเริบแห่งธุหากินในทางเป็นผู้ร้ายได้มีเครื่องแกงอย่างคืออย่าง ๑ คือการเนรเทศผู้ประพฤตินิดคอกฎหมายหลาย ๆ คราว

ไปยังประเทศจีน. ผู้ที่ถูกเนรเทศนั้น เราส่งไปยังเมืองที่กำเนิดของตน และ
เจ้านาตีบอกกล่าวไปให้เจ้านาตีปกครองฝ่ายจีนในเมื่อส่งผู้เนรเทศไปไม่ต้อง
สงสัยเลย. ผู้รายมีเหตุเพียงพอที่เกี่ยวที่จะชอบความลำบากซึ่งรุนแรงแล้วว่าจะได้
รับที่ในเรือนจำของอังกฤษ มากกว่าความไม่แน่นอนแห่งการไปพบกับเจ้านาตี
ฝ่ายจีนพร้อมด้วยเพื่อขอขานประจำห้องที่. ถ้าการเนรเทศยังเป็นของคงใจได้
อยู่ตราบใจกองตระเวนอันมีมากแห่งสตรีตส์เสตทลเมนดักก็คงจะยังสามารถได้เปรียบ
ในการต่อสู้มารายและผู้ทำลายความสงบอยู่ตราบนั้น.

.....

ความเป็นกลางแห่งเมืองจีน*

ตามข่าวคราวที่ได้รับมาแล้ว ยังมีใครมีปรากฏแห่งใจว่าเมืองจีนนั้นได้แสดงความเป็นกลางโดยอาการอย่างไรแล้วบ้าง บางทีจะเป็นแต่รัฐบาลได้ออกแก่รัฐบาลแห่งประเทศที่ท่าสงครามกันนั้นว่าจะเป็กลาง แต่ส่วนประกาศการเป็นกลางภายในประเทศจีนเองอย่างเช่นที่รัฐบาลสยามได้กระทำแล้ว ตามหน้าที่แห่งอิสระประเทศซึ่งมีอยู่ในสัญญาว่าด้วยการเป็นกลางนั้น ยังไม่ทราบว่รัฐบาลจีนได้กระทำแล้วฤยัง

ถ้ารัฐบาลจีนได้ประกาศความเป็นกลางตามกฎหมายนานาประเทศ ก็ย่อมจะต้องมีหน้าที่อื่นจะตองกระทำอยู่หลายประการ ซึ่งน่าจะเป็นการลำบากแก่รัฐบาลจีนอยู่บ้าง ข้อสำคัญที่อาจจะมีเหตุโคกอนก็คือเรื่องเรือ กล่าวคือถ้าเรือรบของรัฐบาลฝ่ายใดเข้าไปในท่าเรือของประเทศผู้เป็นกลาง รัฐบาลผู้เป็นกลางมีหน้าที่ตองประพฤต้อย่างใดอย่าง ๑ ใน ๒ สถาน คือ :-

สถาน ๑ ตองไล่ให้ออกไปให้พ้นจากท่าเรือ และห้ามมิให้รับเสบียง ถ่าน ถูสาครา ฯลฯ ส่วนเสบียงแลถ่านนั้น ถ้าจะอนุญาตให้รับได้ก็ตองเป็นแต่เพียงพอจะเดินไปถึงท่าเรืออีกท่า ๑ เท่านั้น ส่วนอาวชนั้น จะให้รับไม่ได้เลยเป็นอันขาด

อีกสถาน ๑ ถ้าเรือรบนั้นไม่สามารถจะเดินไปได้อีกตอไป ตองบังคับให้ชนเป็นขึ้นให้หมด และยึดเรือนั้นไว้จนกว่าจะเสร็จการสงคราม

เมื่อครั้งรัสเซียรบกับญี่ปุ่น เรือรบรัสเซียได้เข้าไปอาศัยอยู่ในท่าเรือแห่ง ๑ ของประเทศจีน แต่ยังไม่ปรากฏว่าประเทศจีนได้จัดการขับไล่ตอบังคับให้ยกปืนขึ้นทั้ง ๒ สถาน เพราะฉะนั้นในครั้งนี้อาจตองว่าเรือรบชาติใดชาติ ๑ ซึ่งท่าสงครามกันอยู่ จะเข้าไปในเมืองท่าแห่งใดแห่ง ๑ ของจีน ประเทศจีนจะท่าไมรูไม่เห็นเสียอย่างเรือรบรัสเซียอีกฤประการใด ? และถ้าท่าเช่นนั้นจะไม่เกิดเป็นปากเสียงขึ้นฤ ?

---

* คัดลอกจากต้นฉบับเป็นฉายพระราชนัดต จำนวน ๑ หน้า

อีกประการ ๑ ตามกฎหมายนานาชาติ อันมีข้อความกล่าวชัดเจนใน
 สัตว์ว่าควยการ เป็นกลาง ซึ่งนานาชาติได้ลงนามพร้อมกัน ๓ กรุงเฮก (ทั้ง
 รัฐบาลจีนก็ลงนามด้วย) ยังมีนาที่ซึ่งผู้เป็นกลางจะต้องระวังอีกอย่าง ๑ คือ
 ทองคอกขามปราชญ์ใหญ่ทำสงครามเตรียมการสงครามในอาณาเขตผู้เป็นกลาง
 จึงมีปัญหาน่าถามว่า เกี้ยวเจานั้นเป็นอย่างไร? ตามความเข้าใจกันว่า เยอรมัน
 เป็นแค่เจ้าของเงิน เพราะฉะนั้นเงินคงยังเป็นเจ้าของเกี้ยวเจา แต่เยอรมัน
 ใช้เกี้ยวเจาเป็นที่ฐานทัพเรือนี้ เงินจะควรทำอย่างไรบ้างถ้าไม่? ถ้าจะต้องนิ่งอีก?

อัครพาทุ.

จีนะภยันประเทศอังกฤษ*

คนไทยเราโดยมากน่าจะยังไม่ใครทราบว่าเป็นประเทศอังกฤษมีเงินไปอยู่มากมายปานใด, และอย่างไร ๆ ก็คงไม่เคยได้นึกไต่พันแน่นอนว่าเงินได้ไปประพฤติกการต่าง ๆ ไปติดกับที่ได้ให้หวประพฤติกอยู่ในประเทศอื่น ๆ, เช่นในกรุงสยามนี้เป็นคน. พวกอังกฤษเองเมื่อแรก ๆ ก็ไม่มีใครจะมีเชื่อกันว่าเงินที่ไปอยู่ในเมืองใหญ่ ๆ หลายแห่งในประเทศอังกฤษได้ไปประพฤติกชั่วร้ายต่าง ๆ อย่างเช่นที่ได้ทราบกันอยู่แล้วว่าเงินไปประพฤติกอยู่ในสหปาสีรัฐอเมริกา. ต่อมาเมื่อเร็ว ๆ นี้เองได้บังเกิดมีเหตุการณ์ซึ่งทำให้เปิดเผยเปิดตา สวมหาชนชาติอังกฤษขึ้น, โดยเหตุที่มีหญิงละครผู้มีชื่อเสียง ๑ ได้ถึงแก่ความตายลงเพราะกินยาเมา, ไตสวนไตความวาทถึงณนั้นได้คิดฝันก่อน, และเมืองสุขดิบจึงได้กินยาเมาอย่างอื่นแทน. การไตสวนเนื่องด้วยคดีเรื่องนี้ได้วางขวางออกไปอีกจึงได้ปรากฏขึ้นว่ามีผู้ลอบค้ายาสูบและยาเมาต่าง ๆ เป็นอันมาก, และได้ชักชวนหญิงสาวและชายหนุ่มให้เสียคนเสียเป็นอันมาก. ผลแห่งการไตสวนทั้งปวงนั้น ทำให้ฝรั่งหลายคนตกลงโทษจำคุกฐานขายยาสูบหรือยาเมา, กับมีหญิงอังกฤษคน ๑ ซึ่งมีสามีเป็นจีนได้ติดคุกด้วย; แต่ถึงแม้เมื่อปรากฏว่ามีพวกจีนเกี่ยวข้องอยู่ในการขายยาสูบและยาเมาขายเช่นนั้น จีนก็ยังมีใจตอรับโทษเลย เพราะยังหาหลักฐานให้เพียงพอไม่ได้. เหตุให้จึงหาหลักฐานให้เพียงพอสำหรับฟ้องพวกจีนไม่ได้นั้น ปรากฏชัดอยู่ในคำชี้แจงของผู้บรรยายพิเศษของหนังสือพิมพ์อังกฤษชื่อ "ตีตบิตส์", จึงได้แปลมาไว้ด้านล่างนี้.

(คำแปล)

ภรรยาที่ตกบังคับให้ทำการชั่วร้าย

ภยันแห่งสำเพ็งอังกฤษ

ขอความที่เปิดเผยขึ้นเมื่อเร็ว ๆ นี้ ถึงความกว้างขวางแห่งการค้ายาเมาทางลับ ได้แสดงปรากฏขึ้นว่า ยาเมาซึ่งพวกหญิงละครผู้มีชื่อเสียง, หลังผู้ผู้เห็นจเห็นน้อย,

* คัดลอกจากต้นฉบับเป็นลายพระราชหัตถ์ จำนวน ๕ หน้า

การชักฟอกเป็นฉาก

โกศทรัพย์เป็นพร เป็นเจ้าองค์เดียวที่ฉันนับถือจริงจัง. วิธีแสวงโกศทรัพย์ของเขานั้นก็กระทำอย่างรอบคอบมาก. เขาเกือบจะไม่ใช้ทรัพย์สำหรับค่ากินอยู่เลยที่เดียว ถึงแม้ว่าเขาจะได้เงินมากมายสักปานใด เพราะการลดขายยาเมา - และในลอนดอน ถ้าไรที่เงินบางคนได้ในทางนี้ทางเดียวก็ตั้ง ๓๐ ถึง ๕๐ ปอนด์ - เขาก็ยังคงรับจ้างชักเสื้อผ้าอย่างดี ๆ เพียงชิ้นละ ๖ เพนนี และถ้าเมื่อใดผู้จ้างบอกว่าจะไปจ้างชักฟอกที่โรงอื่นก็แสดงความเสียใจอย่างจริงจังที่เดียว.

ถ้าหากว่าเมื่อใดเจ้านายที่เกียติยศอย่างกวนหาเรื่องในทางใดของจีนคนใด คน ๑ ขึ้นแล้ว โดยมากเขาก็มักจะสามารแสดงสมมุติบางอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยดี เพื่อให้เห็นว่า การรับจ้างชักฟอกเสื้อผ้า - ซึ่งมียอุมามากมักใช้เป็นฉากเพื่อกำบังการค้ายาอย่างร้าย ๆ กวานั้น - เป็นผลดีใด ๆ ไร ๆ, หรือว่าไคขายของแปลก ๆ ต่าง ๆ ได้หลายชิ้นโดยไคกำโรงาม ๆ, หรือมีเงินที่ไคขายเครื่องเพชรพลอยเงินโดยไคกำโรงอื่นงามเหมือนกัน. ผลตระเวนลับคนใดที่จะจับโกงของเงินได้ในทางนาชู้ต้องเป็นคนฉลาดมากที่เดียว.

วิธีที่เจ๊กใช้สำหรับล่อลวงหญิงสาวอังกฤษให้แต่งงานกับเขานั้น เต็มไปด้วยเจตนาที่เลวร้ายที่สุด - สมควรแก่สำหรับชนชาติที่มีความเฉลียวเป็นลักษณะสำคัญที่สุดของเขา เขามุ่งใจทราบวิธีเหล่านี้โดยตนเอง, และถ้านำมาขยายเสียในที่นี้แล้วบางทีก็จะเป็นประโยชน์ โดยทำให้หญิงสาวต้องไครตรองใจจงมากก่อนที่จะยอมให้คนแม่แก่คำนึงถึงการที่จะไปผูกติดอยู่กับจีนตลอดชีวิต.

ภัยสำหรับนางสาวละคร

ด้วยความมุ่งหมายอย่างเดียวที่จะหาภรรยาซึ่งลงท้ายจะแปลงเป็นทาส - ไม่ใช่หาภรรยาไว้เพื่อรักใคร่ถนอม - จีนมักไปเที่ยวอยู่ตามโรงละคร และสอดส่องดูในพวกนางสาวละครที่เป็นลูก (หรือตัวเลว ๆ). บางทีหญิงสาวที่ซื่อสัตย์ก็อาจจะตายไปโดยไคยั้งคำอวดมั่งมีของจีน.

เมื่อเวลาที่หญิงสาวหลายพันกำลังทำงานอยู่ในโรงงานสรรพาวุธนั้น จีนไค้ไค้
 ดูภายนอกนั้น ๆ ที่ตามโรงงาน, และที่ในเมืองเบอร์มิงแฮมเป็นอาทิได้มีหญิงสาวหลายคน
 ตกเราไปอยู่ในโพรงทางที่ซึ่งไว้คักโดยอาคารอะบางเลโก. บัดนี้เมื่อพวกมันจ้างทำสรรพาวุธ
 โดยกองงานเสียแล้ว และหาอาชีพอย่างอื่นใหม่, พวกจีนกำลังแบ่งเวลาไว้เพื่อหลอ-
 ลวงในระหว่างหญิงสาวเหล่านี้กับนางสาวลคร. จีนไม่ปรากฏาเลยที่จะไค้หญิงเลี้ยงเป็น
 เมียลับ; ซึ่งที่เขาปรารถนาคือการรวมรสโดยถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อจะได้มีอำนาจโดย
 กฎหมายที่จะเป็นอุปการะหญิงที่ตนเลือกแล้วนั้น.

ในระหว่างเวลาที่เริ่มรักใคร่กันอยู่แรกนั้น เขาเป็นสุรักของางคิที่สุค - ใจโอบอ้อม
 อารี, หนักไปมาหาสู่, และแสดงความรักใคร่ดีมาก. เขามักหาของต่าง ๆ บำเรอหลอน
 เป็นอันมากซึ่งเขาแยงเอาถับคั้นทั้งหมดเมื่อไค้แต่งงานกันแล้ว!) อีกทั้งพุดจาแสดงความซุช
 คีรภาพต่าง ๆ ในอนาคต, และต่อเมื่อไค้แต่งงานกันไค้สักหนอยหนึ่งแล้วจึงจะสำแดงลักษณะ
 อันจริงของเขาออกมาให้ปรากฏ. โดยมากเวลาที่แรกแต่งงานกันใหม่ ๆ ไม่วันนั้นแล
 เป็นเวลาที่ไค้มีความสุขจริงจึง เป็นครั้งที่สุคแห่งหญิงอังกฤษผู้มีตัวจีน.

ทางรอดพ้นไฟทางเคียว

หลอนไค้อยู่กับตัวเป็นปรกติแล้วไค้ไม่ช้า หลอนก็ต้องเริ่มรับการฝึกหัดให้
 ในวิธีการของยาเมา, การทำปืนสำหรับสูบ, การเค้นพิน, การถอดดวงคนเข้าไปยัง
 โรงบ่อนของสามี่, การลอบค้ายยาเมา, และวิธีหลบหลีกกองตระเวน. หลอนไค้ถูก
 แต่งงานเหมื่คนเป็นการค้าขายหรือลงหนอนจันค ๑ เท่านั้น. และหลอนก็ต้องทำงานไร้นือคา
 ที่สามี่เลี้ยงจันคทุกสต่างค และยิ่งกว่านั้นเป็นวันมากควยซ้ำ.

เมื่อดวงเลยไปแล้ว หลอนจึงจะรู้สึกขึ้นว่า ความเป็นไปซึ่งสามี่จีน, ในเมื่อ
 แรกคบกัน, ไค้ขบถโลววาจะเป็นเหมื่อนอยู่ในสวนอันเต็มไปควยดอกกุหลาบนั้น, แท้จริง
 กลายเป็นสวนอันเต็มไปควยหนาม - ซึ่งหลอนจะหลีกเลี่ยงหนีไปไค้เลยนอกจากที่จะตาย
 เสียเท่านั้น.

(จบคำแปล)

ไทยเราเป็นผู้ดีพรพชชศาสนา, เพราะฉะนั้นเราจำเป็นต้องตั้งใจรักษาศีลและ
ธรรมะจรรยา, ไม่นุ่งประทุษร้ายต่อใครทั้งสิ้น; แต่เราก็ไม่ควรจะทำตนเป็นอบาสก
จนคนร้ายกล้าไปฟ้องกันตัวฉนั้นเลย. การระวังตัวไว้ไม่ให้ถูกประทุษร้ายเป็นการตั้งอยู่
ในดีปะมาทะธรรม; เราควรมุ่งเพียงเท่านี้ก็เป็นการสมควรอยู่แล้วโดยแท้.

อ้าวพาห.

ศูนย์ฯ เซนฟงสร้าง

หนังสือพิมพ์อังกฤษชื่อ "เวอร์ลด์", ฉบับวันที่ ๒๕ เมษายนนี้, ได้ลงสำเนาโทรเลขของหมอบุญต์ เซนฟงซึ่งมีไปถึงกรมหาเสนาบดีลอยด์ ยอร์ช แห่งประเทศอังกฤษ, คัดค้านการที่ประเทศจีนจะเช่าข้างฝ่ายสัมพันธมิตร, เป็นส่วนและอาหารฟงสร้าง ยึดยาว เป็นนำท่วมทั้งแบบของศูนย์ฯ เซน และพวกบ้าน่าลายชนิดเดียวกัน. โทรเลขของหมอบุญต์ เซน นั้น มีข้อความพิสดารดังต่อไปนี้ :-

สำเนาโทรเลข

ถึงท่านลอยด์ ยอร์ช, ลอนดอน

ในฐานะที่เป็นผู้รักชาติแห่งจีนและเป็นมิตรผู้รอบคอบแห่งประเทศอังกฤษ โดยข้าพเจ้าเองใคร่ขอชีวิตเพราะอังกฤษ, ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติของข้าพเจ้าที่จะชี้แจงแก่ท่านให้ทราบผลอันเสียหายแก่ประเทศจีนและอังกฤษ อันได้บังเกิดขึ้นเพราะความมั่วแห่งการราชการของท่านบางคนที่นี่ เพื่อค้ำเอาประเทศจีนเข้าไปสู่การสงครามยุโรป ข้าพเจ้าได้รับคำชักชวนจากคนอังกฤษผู้มีชื่อเสียงหลายคนให้คำนึงถึงเรื่องซึ่งประเทศจีนจะเช่าข้างฝ่ายสัมพันธมิตร. เมื่อใดพิจารขาดโดยถาวรแล้วข้าพเจ้าได้แลเห็นเป็นแน่ชัดว่าจะเปนผลร้ายอย่างยิ่งสำหรับทั้งสองประเทศหากหาหาจีนละทิ้งความเป็นกลาง

เพราะประเทศจีนยังเป็นริบหรี่ลึกลับที่อายุอ่อนอยู่ และในส่วนตัวจีนก็พอจะเปรียบได้กับคนไข้ที่พึ่งจะเข้าโรงพยาบาลแห่งลักษณะ ปกครองแบบคอนสตีทิวชั่น. ประเทศจีนไม่สามารถที่จะระวังรักษาตนเองได้ในสมัยนี้ และต้องการความเลี้ยงและอุดหนุนอย่างระมัดระวัง, เหตุนี้เมืองจีนนับว่าเป็นประเทศที่มีความปกครองเรียบร้อยแล้วยังไม่ได้. ที่ยังเว้นปึกแผ่นอยู่ก็แต่โดยอาศัยประเพณีและความนิยมแห่งราษฎรผู้รักความสงบเท่านั้น. แต่ถาเมื่อใดความไม่ปรองดองบังเกิดขึ้น, เมื่อนั้นก็จะไ้มีความจลาจลทั่วไปเป็นผล.

คัดออกจากต้นฉบับเป็นลายพระราชหัตถ์ จำนวน ๔ หน้า

แต่ไร ๆ มาจนบัดนี้ พวกจีนได้มีความเชื่อถือและมีใจโดยไม่ว้าว้าวในส่วนกำลัง
ของประเทศอังกฤษและเชื่อในความมีชัยในที่สุดแห่งอังกฤษ, แต่ตั้งแต่เมื่อได้มีผู้เห็นการ
แต่ตั้งใจใฝ่ใฝ่เริ่มทำการขย่งต่าง ๆ ขึ้นแล้ว, และมีหน้าซำได้มีหนังสือพิมพ์อังกฤษหลายฉบับ
ได้แสดงความเห็นในสหภาพจีนหลายกองพลไปยังแดนเมโสโปเตเมีย, ความเชื่อถือเช่นที่
กล่าวมาเดวนั้นได้คลอนไปเป็นอันมาก

ถ้าหากว่าเมืองจีนเขาทำสงครามด้วยเมื่อใด ก็จะมีผลอันน่ากลัวอันร้ายแก่ความเป็น
ไปแห่งชาติ และเป็นที่เสื่อมเสียเกียรติคุณแห่งประเทศอังกฤษในปลายบูรพทิศ, ความ
ปรารถนาจะใคร่ให้เมืองจีนเขาข้างสัมพันธ์มิตรนั้นเองแหละเป็นสิ่งซึ่งทำให้พวกจีนเขาใจเป็น
เหมือนคำสารภาพว่าฝ่ายสัมพันธ์มิตรไม่สามารถจะต่อสู้เยอรมนีได้แล้ว.

เมื่อเร็ว ๆ นี้พรรคมหาเสนาบดีคนใดรายงานแก่ประธานาธิบดีว่า ประเทศ
สัมพันธ์มิตรกำลังรุกรานให้เมืองจีนเขาข้างฝ่ายสัมพันธ์มิตร. แมงบัดนี้ข้อนี้ก็ได้บังเกิดเป็น
ข้อสนทนากันอย่างรุนแรงในหมู่นักการเมืองของเรา (จีน). ความไม่ปรองดองในขณะนี้ อาจ
จะเป็นเหตุให้เกิดการจลาจล ซึ่งจะเป็นผลปลุกสิ่งซึ่งมีกำลังแต่ซึ่งเบ่งกัยในเมืองจีน ๒
ประการ, ก็คือ พวกเกลียดชังชาวต่างประเทศกับพวกอิสลาม. ตั้งแต่เมื่อใดได้มีการขบถ
ของเรา (จีน) มาแล้ว, พวกเราได้ออกย่ำกรำปรามปรามความเกลียดชังชาวต่างประเทศ,
แต่ความรู้สึกเกลียดชังชาวต่างประเทศนั้นก็ยังคงมีอยู่เสมอและอาจจะฉวยโอกาสในเวลา
ล่อแหลมเพื่อลุกขึ้นอย่างแบบพวกบอกริอีกครั้ง ๑ พร้อมด้วยการฆ่าฟันชาวต่างประเทศ
ทั่วไป. ถ้าแนวปราศสงครามกับประเทศจีนแล้ว, พวกคนชั้นที่โง่ ๆ ก็ไม่สามารถ
จะสังเกตเห็นได้ว่าชาติ ๑ ติดกับอีกชาติ ๑ อย่างไร (ในหมู่ชาวยุโรป), และผลก็จะมี
ร้ายแรงแก่อังกฤษยิ่งกว่าประเทศอื่น เพราะมีผลประโยชน์ในบูรพทิศมากกว่าใคร ๆ

อีกประการ ๑ จะไม่คำนึงถึงพวกอิสลามก็ได้. การที่จะรบกับเมืองที่เขา
ทั้งหลายนับถือนี้ จะเป็นการเท่ากับทำร้ายแก่ศาสนาของเขา

พระเจ้าเกรงอยู่ว่า, ผลร้ายที่สุดแห่งการจลาจลในเมืองจีนจะมีอยู่ที่ตรงความ
แก่งแย่งกันเองในหมู่สัมพันธ์มิตร, ซึ่งจะเป็นผลร้ายแรงแก่กิจการของสัมพันธ์มิตร เป็นแน่แท้.

เมื่อมีสถิติเช่นนี้และในขณะอันล่อแหลมเช่นนี้ จะหวังให้เมืองจีนปฏิบัติตามอย่างไรไม่ว่าจะ
ตั้งอยู่ในความเป็นกลางอย่างไร

ความมุ่งหมายของข้าพเจ้าในการที่ขอให้ท่านพิจารณาถึงการผูกพันอันเป็นผลร้ายนี้
ก็คือความปรากฏที่ว่าจะป้องกันมิให้เมืองจีนต้องเป็นอนาธิปไตย และกระจัดกระจายนั้นประการ ๑
กับอีกประการ ๑ ก็เพราะข้าพเจ้ามีความชอบพอโดยจริงใจ มีไมตรีต่อประเทศ (อังกฤษ)
ซึ่งข้าพเจ้าหวังประโยชน์ต่ออยู่โดยจริงใจ, และข้าพเจ้าปรากฏว่าช่วยประการทั้งปวงที่จะ
ยกย่องและเคารพต่อความมั่นคงและเกียรติคุณแห่งประเทศนั้น.

(ลงนาม) ชุนยัตเซน.

[จบสำเนาโทรเลข]

โทรเลขนี้, อรรถมหาเสนาบดีอังกฤษได้รับ, แต่โดยเหตุที่ได้ทราบข่าวจากพวก
อังกฤษในประเทศจีนว่า เขาเห็นกันว่าหมอรูน "กล่าวตามความเห็นของพวกเยอรมัน"
อรรถมหาเสนาบดีจึงหาได้ตอบโทรเลขนั้นไม่.

ที่จริงการที่อรรถมหาเสนาบดีอังกฤษมิได้ตอบนั้น, ก็ไม่เป็นของน่าอัศจรรย์อะไร,
เพราะนอกจากความฟังสรานบ้าน่าลายคันปรากฏอยู่ในโทรเลขนั้น, มีข้อที่ควรตามอยู่อีก
อย่างหนึ่งว่า, หมอรูนนั้นมีหน้าที่อะไรที่จะพูดในนามของชาติจีน? ถ้าอรรถมหาเสนาบดีอังกฤษ
(หรือเสนาบดีชาติใด ๆ ก็ตาม), จะต้องคอยนั่งตอบโทรเลขของคนที่ไม่มีความรับผิดชอบ
อะไรเลยเช่นหมอรูนผู้นี้แล้ว, นางจะไม่มีเวลาเหลือสำหรับทำอะไรรู้จักทั้งหมด! การที่
ราคาสูงเกินกว่าราคาของตนเองเป็นลักษณะแห่งชุนยัตเซนและสานุศิษย์ของเขา, จึงไม่รู้สัก
ว่าในเวลาใดเขาเห็นพวกตนเป็นคนที่น่าหัวเราะเยาะสักปานใด; แต่ในพวกจีนกันเองก็ยัง
มิได้นับถือหมอรูนและพรรคพวกโดยทั่วกันแล้ว, จะสาระแนเดียวเป็นอาจารย์สอนคนอื่น ๆ
ต่อไปอีกทำไมก็ไม่ใช่เลย.

หนังสือพิมพ์ชื่อ "ปักกิ่งกาเซตต์" เป็นหนังสือพิมพ์ออกทั้งภาษาอังกฤษและจีน และ
บริษัทจีนเป็นเจ้าของ, ได้เรียกโทรเลขหมอรูนนั้นว่า "โทรเลขนาปาลาด", และแสดง
ความเห็นเยาะเย้ยข้อความในโทรเลขนั้นทั้งวัน, และกล่าวด้วยว่า:

"เรารู้สึกว่าลักษณะแปลกได้แสดงว่าออกมาอีกแล้วในกิจการของประเทศนี้ (จีน) และหาทางจะเป็นความจริงอยู่ว่า บัญญัติแห่งความเปลี่ยนแปลง, ซึ่งปรากฏอยู่ในสิ่ง ทั้งรวงอันเป็นธรรมดาโลก, ก็ปรากฏในการเมืองเหมือนกัน, คุณเห็นได้เป็นอย่างดีปรากฏ แห่งลักษณะการเป็นลคร ซึ่งยังอยู่ในกิจการทั้งปวงของคนเราและในความเป็นไปแห่งคณะ, ก็ในที่นี้, คุณเอาเถิด, ในขณะที่อยู่ในระหว่างที่ชาติเรากำลังจะวินิจฉัยปัญหาอันใหญ่ที่สุด ที่ชาวเรา (จีน) จะได้เคยวินิจฉัยมา, ก็พอได้ยืนตำแหน่งคนกล่าวถ้อยคำซึ่งจะเหมาะก็แต่ สำหรับจำอวดพูดเท่านั้น. แต่ถึงแม้ว่าโทรเลขของหมอมอซุนยัตเรนถึงมิสเตอร์ลอร์ดยอร์ชจะดู เป็นของที่น่าหัวเราะ เพราะพูดเกินเหตุและปราศจากความรับผิดชอบและความเป็นจริง อยู่จนบัดนี้, แต่ก็เห็นว่ามิชข้อชวรายอยู่มากสำหรับประเทศจีน."

ดังนั้นเป็นอันปรากฏชัดว่า, ไม่ใช่แต่ชาวยุโรป, แต่แม้จีนเองก็เห็นว่าการที่หมอมอซุนส่งโทรเลขไปนั้น, เท่ากับออกมาเล่นตลกบาดต่อนาซาระก้านัด, มีแต่เขาหัวเราะ เย้ยหยันกันทั่วไปเท่านั้น.

นึก ๆ ไปก็น่าสงสาร, ที่หมอมอซุนตั้งใจจะออกโรงเป็นพรเอก แต่คนดูเขากลับ ตัดสินว่าเป็นจำอวด, และตั้งใจให้คนดูตกตลิ่งหรือตบมือกลายเป็นถูกเขาให้เกรี้ยวตามแบบ ก้าวครที่ออกมาทำเกินความสามารถของตนนั้น

ส่วนความเห็นของคนบางคนที่ได้แสดงมาแล้วว่า, หมอมอซุน "กล่าวตามความเห็น ของเยอรมัน" นั้น, ก็เป็นข้อควรคำนึงอยู่บ้าง; ก็อนานักกว่า ทานหมอนั้นประพศิตนเป็น หนีบเสียงของเยอรมันโดยความเลื่อมใสเฉย ๆ หรือว่าเขามีกุญแจวิเศษอะไรที่ใช้หนีบเสียง จึงพูดเก่งเช่นนั้น?

อีกข้อ ๑ ซึ่งน่าถาม คือ, สาสนุสัยของหมอมอซุนนั้น จะพากันเดินตามรอยเท้า อาจารย์และหนีบเสียง เช่นนั้นบ้างหรืออย่างไรกัน?

ในที่นี้เราจะเตือนกันโดยฉันทุชอบพอกันว่า, ที่นี่เป็นเมืองไทย, ไม่ใช่ถิ่นของท่าน หมอมอซุน, และคนไหนเราไม่ใคร่ชอบฟังเสียงหมอมอซุนนักดอก, เพราะเห็นเป็นคนที่ไม่ค่อยปาก, พูดมากกว่าทำการทำงานเป็นประโยชน์จริงจัง. เพราะฉะนั้นหนีบเสียงอย่างหมอมอซุนให้ คนทั้งในเมืองจีนนั้น, อย่าเอวมาชกภายในเมืองไทยเลยจะดีกว่า.

ตัวอย่างสำหรับนักพูด

คนอังกฤษข้างพรรคจนต้องติดคุกสองเดือน!

ในหนังสือพิมพ์ "ไทมส์" ประจำสัปดาห์ ฉบับวันที่ ๑๓ สิงหาคม มีข่าวอัน ๑
ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่า เป็นของนารอบบาง จึงได้แปลข่าวนั้นส่งมาทั้งท่าน เพื่อมีนาคณะชาว
จะใคร่ลงพทในยูอันของท่านเห็นว่า ในเวลานี้การพูดวคดียังสรวน กอการทฤษฎศตอแผนดิน
ไม่ เป็นของที่เรายอมให้กระทำในเมืองอังกฤษเสียแล้ว

ข่าวนี้มีข้อความพิสดาร ซึ่งข้าพเจ้าแปลตรงมาโดยมิได้เติมเต็มอย่างใด จึงต่อไปนี้

(คำแปล)

เมื่อวันศุกร์ก่อนนี้ ศาลปริสภาเมืองเซฟฟิลด์ได้พิพากษาลงโทษอัลฟอนโซ แรมมัส
พอลาน่า เชื้อชนเม็กซิกัน ผู้เป็นโสเซียลิสต์ กรรมการสภาภิบาลเมืองเซฟฟิลด์ ให้จำคุก
๒ เดือน ฐานประพฤติผิดพระราชบัญญัติป้องกันราชอาณาจักร. แรมมัสต้องท้าว ไคกลาว
วาจาซึ่งอาจทำให้เสียหายชววินัยแห่งกองทัพกของสมเด็จพระเจ้าแผ่นดิน และอาจเป็นเครื่อง
กอความไม่เรียบร้อย

ในคำฟ้องมีปรากฏว่า แรมมัสได้ถืออำนาจในตำแหน่งกรรมการสภาภิบาลเพื่อไป
เยี่ยมโรงพยาบาลยเนี่ยน ซึ่งมีทหารตลงบาดเจ็บอยู่. จำเลยไคกลาวแกทหารชาวคานาดา
ผู้ ๑ ว่า "ฉันเห็นวางงานที่เราให้แกทำอยู่บัดนี้คือไม่สู้ดีนัก เพราะต้องผลาญมนุษย์เพื่อ
ประโยชน์ของผู้อื่น".

ในเมื่อสนทนาต่อไป จำเลยไคกลาวว่า ครั้งนี้เป็นกรสงครามของผู้มีเงินและว่า
ส่วนคนทำงานนั้น ถึงจะอยู่ในความปกครองของเยอรมันก็คงจะได้รับความสุขเท่ากัน. จำเลย
ไคอ้างข้อความในหนังสือพิมพ์ชื่อ "เดเบอร์ ลีเคอร์" (แปลว่า "หัวหน้าคนงาน") บำหนน
ถอยคำของตบ. ทหารชาวคานาดาผู้ ๑ ไคบอกกลาวแกจำเลยให้เลิกไปเสีย ถ้าหาไม่ทหาร
ผู้นั้นจะชวยให้ตลงเงินไป. ทหารอีกคน ๑ ซึ่งนอนลยบนเตียง ไคกลาวว่า ถ้าคนสามารถ

คัดลอกจากฉบับเป็นลายพระราชหัตถ์ จำนวน ๓ หน้า

จะลุกขึ้นไต่เข้ ก็จับจำเลยไต่ลงทางนาตางและว่าอยากไต่ตัวจำเลยไปในสนามเพลาะ และจะยิงจำเลยเข้โดยไม่วิ่งรอลเลย ทั้งทหารนั้นไต่กล่าวอีกควยว่า "การที่จะมาไต่หัว พวกเรามิให้ทำการตามนาที่นั้น ไม่ว่เป็นประโยชน์เลย".

แหม่มสทาไต่ไต่เดียงขอหนั้นอย่างจริงจิงจับานไต่ไม่ว่ และฉัพพิพากษาไต่กล่าวแก จำเลยควยว่า ศาลเข้ขอควยจำเลยไต่ไปไต่โรงพยาบาลควยความจิงใจไต่จะกอกการไม่ว่พอใจ. ศาลพิพากษาควยว่า จำเลยมิควยมีความผิดตามขอหาทั้ง ๓ กระทง จิงให้ลงโทษให้จำคุกจำเลย มีกำหนดกระทงฉะ ๒ เดือน ในประเภทที่ ๒ (คือไม่ว่ต้องทำงานหนัก) และให้หน้บกำหนด ลงอาวาททั้ง ๓ รายนั้นพรอม ๆ กันไป (คือเป็นอันชังอยู่จริง ๆ เพียง ๒ เดือน แต่ลง ในสารบบควยทงโทษ ๖ เดือน).

(จบควยแปล)

ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องนี้เราควยเห็นเป็นคดีอยบ่าง คือมีคนสมัยใหม่บางคนมักมีความ เข่าใจผิด กิดเห็นไปว่าควยจะแสดงควย "สิทธิไล่ว" ตงทงควยควยคิเตียนรัฐบาลหรือเจ้า นาที่ ทั้งพะเงินมีตังสี่ อยบ่างฉบับก็พอใจแฉะแฉะเหยยให้เข่าใจกันไปเชนนั้นควย. ที่ใน ประเทศอังกฤษ เมื่อเวลาสงบก็กกไม่ว่ใครจะจับกุมฟองรองคนและหน้บสื่อพิมพ์ที่ขอบกล่าวควย เลียบเคียงหรือกล่าวเป็นนัยเหยยให้คนฟงสรานกำเริบ เพราะเข่ารู้ฉักควยพลเมืองของ เรา มีสิทธิไปพูดควยที่ฉะเลือกใดควยควยใดควยควย เชื้อฟงหรือมิควย. แต่ครั้นมาในเวลามีสงคราม อังกฤษเข่ารู้ฉักควยควยจำเป็นไต่จะตงกวคช้น จิงตงจับพวกแสรแฉะแฉะเหยยโยตรางเสียบ่าง เพื่อเป็นเกรียงเทือนสติอื่นไต่หวังปากมาก ๆ หนอย.

ส่วนกรุงสยามตังว่าในกาลบัดนี้มิได้มีสงครามก็จิงอยู่แกกมีนาที่ตงรักษาความเป็น กลางอยบ่างกวคช้น ทั้งตงรักษาควยควยสงบรามคาบภายในเมืองเราเองควย. อีกประการ ๑ ในกรุงสยาม และในกรุงเทพฯ ยิ่งกวาแห่งอื่น มีชาวต่างชาติเรามาตังพรบรมโพธิสมภาร อยบ่างมาก เลม วกจิงเป็นคน ซึ่งฉะไรควยเหตุที่ไม่ว่ภาษาไทย จิงตงจำเป็นเสวฉะนาอยบ่าง แต่ ในหมู่ชนชาติเข้วกันเองเป็นอันมาก อันเป็นผลให้ไม่ว่สามารถฟงควยควยคิเตียนของไทยเรา ญเป็นเจ้าของงาน มักเชื้อฉักแกถอยควยควยของฉัพพิสมมุติคนเป็นหัวหน้าในหมู่ชนชาตินั้น. ฉัพพิตงคน

เป็นหัวหน้า เว้นพวกหัวหน้าจีนเป็นต้น ก็ฉวยเอาโอกาสอันนั้น เพื่อกล่าวแนะนำทั้งควย
หนังสือพิมพ์ ควบไปใบปลิว และควยวาจา ให้จีนบังเกิดมีความเข้าใจผิดไปต่าง ๆ ในทาง
ที่ไม่เป็นประโยชน์แก่ตัวพวกจีนเองโดยมากนั้นเลย เป็นแต่ประโยชน์แก่ตัวพวกหัวหน้าเอง
แหละเป็นต้น เหตุนี้โดยความเมตตากรุณาแก่จีนผู้เรามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร และตั้งใจ
ทำมาหาเลี้ยงชีพโดยสุจริต รัฐบาลสยามจึงต้องพยายามคอยช่วยป้องกันมิให้พวกจีนต้องถูก
หลอกลวงหรือถูกชักจูงไปให้ทำการฉ้อขายพระราชกำหนดกฎหมาย หรือให้ก่อเหตุเสื่อมเสีย
ความสงบภายในราชอาณาจักร และถึงปรากฏอยู่บางรายว่าผู้ที่ชักจูงพวกจีนให้เข้าใจผิด
ไปต่าง ๆ นั้น ได้ใช้วิธีล่อลวงขู่เข็ญเอาเงินแก่พวกจีนควยแล้ว รัฐบาลก็ยิ่งรู้สึกหนักใจว่า
เป็นหน้าที่ต้องให้ความระมัดระวังแก่จีนผู้มาพึ่งพระบรมโพธิสมภารอยู่โดยสุจริต. ดังนั้น
เจ้าหน้าที่งานจึงต้องคอยสอดส่องสืบหาข่าวคราว เพื่อทราบความประพฤติของผู้ที่คงคนเป็น
หัวหน้าจีน และคอยแก้ไขมิให้มีเหตุการณ์รอนรำกาดขึ้นโดยไม่พอดี ทั้งถ้าปรากฏว่าผู้ใดเป็น
ผู้เผยแพร่หรือจางอนาให้บุคคลประพฤตินิดแล้ว ก็ต้องจับกุมมาชำระและลงโทษตามสมควรแก่
เหตุการณ์ คืออย่างนอยเมื่อเห็นว่าบุคคลที่อาจก่อความรำคาญใคร่ไป ก็เนรเทศออก
ไปเสียนอกพระราชอาณาจักร.

การที่รัฐบาลกระทำการเพื่อรักษาความสงบราบคาบเช่นนี้ ผู้ที่มีความคิด มีสมอง
ตรองเห็นผิดและรอบคอบ ทั้งมีน้ำใจสุจริตจงรักภักดีอย่างคนไทยแท้ ย่อมจะต้องรู้สึกว่า
เป็นการสมควร และถึงแม้ชาวต่างประเทศที่เขาเป็นเชื้อชาติจริงเรื่องจริงเขาก็คงจะต้อง
รู้สึกว่าสมควรเหมือนกัน. ถ้าหากจะมีใครกล่าวควยวาจาหรือในหนังสือพิมพ์ใด ๆ ว่า
รัฐบาลเราทำการไม่สมควร ต้องเราใจว่ากล่าวเช่นนั้นคงจะนึกถึงผลประโยชน์ส่วนตัวเรา
ยิ่งกว่าสิ่งอื่นเป็นแน่. กล่าวโดยความเห็นราชเจาฐานเอกชน จาพเจ้าเห็นวามคลลชนิดนี้
ในเวลานี้ไม่ควรจะได้รับความปล่อยอให้เกินไป เพราะคน "คิวไลซ์เก" เช่นนี้ ทำใจดี
คอมักกำเริบเราใจาไมเรเทา หรือรายกานั้น นึกว่าทำเกรงอำนาจวาณา. ไบวา
โกรหั้นนั้น ถ้ากล่าววาจากาวราวนัก จะนั่งหนรำคาญอยู่ทำไม? เมื่อใครอยากจะเป็น
หัวหน้าจีน ก็ให้ไปเป็นที่เมืองจับจีควา แต่ดาวอยากเป็นไทยก็ต้องประพฤติให้เหมือนคนไทย
จึงจะถูก. จะบาเป็นเจ้าประคุณเปรีดีเคนตจีนอยู่ในเมืองไทยคุไบน่าเ็นคุเลย.

อ้าวหาห.

ถ้อยแถลงโบราณ *

ตามที่หนังสือพิมพ์จีนโนพดปรักปรำเราผู้เหวี่ยงในการที่เราแสดงความเห็นเรื่อง หมอซุนกับสมุนของเขา นั้น เราไม่เห็นจะตองกล่าวโตให้ยืดยาว คงกล่าวตอบแต่คำถาม ของจีนโนบางขอ คือ:-

๑. ที่ถามว่าเราโตชาวเรื่องความยุ่งของหมอซุนมาจากไหนนั้น ขอตอบว่า นอก จากคนที่ไม่ช่างทองทราบ ว่า หนังสือพิมพ์โนกรุง เทพาลงทุกฉบับ เว้นแต่จีนโนฉบับเหียว ออบเซอร์เวอรและบางกอกไทมส์ลงเมื่อต้นสัปดาห์ละ เดลิเมลลงเมื่อวันเดียวกับที่เราลง (ลงเป็นภาษาอังกฤษทั้ง ๓ ฉบับ)

๒. ที่ถามว่าหมอซุนเดียมเขาควายอย่างไรนั้น เราไม่ใช่พวกขบถคิมยหมอซุน เพราะฉะนั้นเราทราบไม่ได้ ใครเป็นส่วนคิมยก็คงจะรอยแก่ใจเองแล้วเราไม่ตองสอน

๓. ที่ว่าเราหลับตาคนนั้น เรายินดีที่หลับตาอยู่กับผู้อื่นอีกมาก คือบรรณาธิการ (ฝรั่ง) ของบางกอกไทมส์ บรรณาธิการ (อะเมริกัน) ของเดลิเมล บรรณาธิการ (ฝรั่ง) ของออบเซอร์เวอร และบรรณาธิการฝรั่ง ของหนังสือพิมพ์ฮ่องกง คงมีแต่จีนแลจีนโน คนเดียวลืมตา ก็ตามใจเถิด

๔. ถ้าอธิบายเรื่องประเพณีตัดสินคดีอาชญาเราชอบใจที่สอนให้ เพราะเราไม่เคย เป็นทั้งตุลาการทั้งลูกความ จึงไม่เข้าใจ ขอภัยแก่ผู้บกพร่องในความรู้เรื่องนี้เถิด

๕. โบราณทานว่า "คนมือซ่างเหียวไม่ตั้ง" เพราะฉะนั้นเราจะเลามือของเรา ใ้สักระเป่าเหียวดีกว่า จะใ้ใ้ไม่ตองเจ็บมือ

๖. แต่เราชอบอกว่าเมืองนี้เป็นกรุงสยาม ไม่ใช่เมืองจีน เพราะฉะนั้นจะมาเล่น ใ้ปากกันนั้นเราตาชอบไม่ เมื่อเรามีข้อความเห็นอะไรจะแสดงเราก็มีอำนาจอันชอบธรรม ที่จะแสดงได้ เราหวังแต่ไม่ใ้ผิดช่วย พรรษา กำหนดกฎหมายสยามพอแล้ว หมอซุนไม่ใช่ บิรमारคานริคเจ้าบุญคุณของเรา เราไม่เห็นว่ามีบุญคุณอะไรคิที่เราเลย ขอให้ เจ้าใจเสียเถิด

๗. ในที่สุดขอให้เจ้าใจเสียว่า ตอนนี้ไปเราจะไม่ได้ตอบอีก เพราะเราถือ สุภาษิตโบราณว่า "อย่าถ้อคน ฯลฯ ฯลฯ"

* ถัดออกจากคนฉบับเป็นลายพระราชหัตถ์ จำนวน ๒ หน้า

ทำชั่วใจ

แถลงอาทรณแห่งจีนะธรรม

ข้าพเจ้าใจเคยกล่าวแก่ผู้คนที่เคยกันมาหลายครั้งแล้ว, ว่าข้าพเจ้าเห็นว่าจีนเป็นชาติที่อัจริยะมาก. ที่ว่าอัจริยะในที่นี้ข้าพเจ้าหมายความว่า จีนมีความคิด, ความประพฤติ และธรรมะแปลกกว่าชนชาติใด ๆ ที่ข้าพเจ้าใจเคยพบเห็นมาในโลกนี้. ข้าพเจ้าใจเคยไปเที่ยวมาหลายประเทศแล้ว, หรือถึงหากจะมีใจเคยไปถึงใจเคยพยายามหาความรู้เนื่องด้วยประเทศนั้น ๆ ตามแต่จะทำได้, แต่ข้าพเจ้าหากกล่าวใจในที่นี้ว่า ไม่มีชนชาติใดอัจริยะเท่าชาติจีนเลย. ส่วนแบบธรรมนิยมและประเพณีของจีนมีแปลก ๆ อย่างไม่ทราบใจไม่ชอกมากกล่าวในที่นี้ให้เปลืองเวลาทวนอวน, แต่ขอสำคัญอยู่ที่ตรงธรรมะของจีนนั่นเอง, เพราะแบบธรรมนิยมหรือประเพณีใด ๆ ย่อมจะเกิดขึ้นจากธรรมะเป็นบรรทัดฐานทั้งนั้น. ท่านทั้งหลายยอมทราบอยู่แล้วว่าตามหลักแห่งพระพุทธศาสนา, ทำดีต้องใจดี และทำชั่วต้องใจชั่ว, ถึงศาสนาอื่น ๆ โดยมากก็เหมือนกัน. แต่ส่วนจีนะธรรมลี ทำชั่วใจดี! เช่นนี้จะไม่ควรกล่าวหรือว่าอัจริยะแปลกมโนมยโดยมาก?

แต่ข้าพเจ้าขอให้ท่านพิจารณาตนเองตามอาทรณต่อไปนี้เถิด.

ยังมีพ่อค้าจีนมั่งมีมากผู้ ๑ อยู่ในฮ่องกง มีบุตรชายคน ๑ ซึ่งใจเคยแต่สำแดงความสามารถในทางใช้เงินมากกว่าในทางหาเงิน. บิดาของเขาพยายามที่จะตรองความสรุยสรายโดยงการให้เงินเสีย. นี้ทำให้รอบ สามารถในทางการค้าขายเจริญขึ้นโดยด่วนในชั่วแหวงรายหนมณั้น. เขาใจไปหาโจรสลัดผู้ ๑ ซึ่งเป็นคนใจดี. และใจออกความคิดอย่าง ๑ ซึ่งโจรสลัดผู้นั้นเห็นชอบด้วย. รายหนมณนั้นจะลงเรือไปเที่ยวทางทะเลให้โจรสลัดจับตัวเขาไว้. และเรียกเอาค่าไถ ๒๐,๐๐๐ เหรียญ. บิดาจึงต้องยอมเสียค่าไถ. ฉนั้นก็จะใจเงินแบ่งกันคนละ ๑๐,๐๐๐ เหรียญ ความคิดอันนี้เป็นอันสำเร็จ.

คัดลอกจากต้นฉบับเป็นลายพระราชหัตถ์ จำนวน ๒ หน้า

ครั้งเมื่อไฟโตเงินส่วนแบ่งนั้นโดยสุรายเสียจนหมดแล้ว, และมีคำก็ยังไม่กรทมายิ่งขึ้นกว่าเก่า, ชายหนุ่มผู้นั้นจึงตกอยู่ในที่ลำบากอีกครั้ง ๑ เราไปพบโจรสลัด ซึ่งนับว่าเป็นสหายอีกครั้ง ๑. ชายหนุ่มจึงเรียกเอาเงิน ๕,๐๐๐ เหรียญ, ถ้ามีเงินนั้นก็ไปแจ้งความแก่กองตระเวนว่าใครเป็นโจรสลัดที่จับเราไปไว้และเรียกเอาค่าไถ. ตกกลางชายหนุ่มนั้นไฟเงินจากโจร. ฝ่ายโจร, เมื่อไฟออกไปพบเขตปกครองแห่งฮ่องกงแล้ว, จึงได้มีจุดหมายไปยังบิดาของชายหนุ่ม แลลงการฉ้อโกงด้วยจริงทุกประการ. นั้นทำให้ชายหนุ่มนั้นต้องรับผลแห่งอกุศลกรรมนั้นๆ? เพราะเลยเขาวาเทียบกับนี้กับความสามารถของชายหนุ่มผู้นั้น, และต่อมาไมซาเลยมอบให้เป็นผู้ปกครองทรัพย์สินสมบัติของเคียทั้งหมด. เรื่องนี้หนังสือพิมพ์ "โซนาเมล" เป็นนแลลง.

เราขอถามว่า เรื่องเรื่องนี้จะมีในหมู่มหาชาติใดบ้างหรือไม่ นอกจากชาติจีน? จีนะกรรมเป็นของอัครรรยพิลึกกึกก็จริงหรือไม่?

อ.พ.

ไทยผสม *

แจ้งความมายังท่านบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ไทย

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านถ้อยคำของ "ศรีรัตน์" ซึ่งลงในหนังสือพิมพ์ของท่านจากรื่องว่า "สหายเราอยเจ้าใจผิด" นั้นแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเจ้าควรจะอธิบายความเห็นของข้าพเจ้าเองให้แจ่มแจ้งขึ้นได้อีกชั้น ๑ ดังต่อไปนี้

๑. ตามที่ "ศรีรัตน์" กล่าวว่ามีคนบางจำพวก ที่เป็นลูกจีนหรือหลานจีนไม่พอใจในถ้อยคำของข้าพเจ้าที่กล่าวเรื่อง "ไทยผสม" หรือ "จีนโนสยาม" นั้น ข้าพเจ้าไม่รู้สึกเป็นของแปลกเลย เพราะข้าพเจ้าตั้งใจกล่าวคำตรง ๆ จัง ๆ และคำเช่นนั้นยอมคล้ายยาที่ปรี๊ดชื่นชมอวยบาง

๒. การที่มีผู้โกรธนั้น ข้าพเจ้าก็เชื่อว่าเกิดจากความเข้าใจผิดได้จริงอยู่ แก่ภานิคฝรั่งเขาขอมมีอยู่ ๑ ซึ่งคือข้อนี้ คือเขากล่าว "คนตามอคติใด ๆ ก็ไม่บอกเหตุคนที่ไม่ต้องการคนไหนหนวกใด ๆ ก็ไม่หนวกเหตุคนที่ไม่ต้องการฟัง" ดังนั้นถ้าจะกล่าวต่อจากภานิคอันนั้นก็ได้ว่า "คนเจ้าใจผิดใด ๆ ก็ไม่เหาคคนที่ไม่อยากเข้าใจ." คนชนิดนี้ถึงแม้จะอธิบายให้แจ่มแจ้งสักเท่าใด เขาก็คงไม่เข้าใจอยู่นั่นเอง

๓. ขอสำคัญในความเห็นของข้าพเจ้าก็มีอยู่เพียงเท่านั้น คือว่า ใครที่ต้องการจะได้เรากลือว่าเป็นคนไทยจริง ๆ ต้องเรียกตัวว่า ไทยอย่างเดียว และถ้าใครยังเรียกตัวอะไรอย่างอื่น เช่น "จีนโนสยาม" หรือ "สยามจีนางกร" เป็นต้นนั้น จะขอมนับว่าเขาเป็นคนไทยแต่ยังไม่ได้ เพราะการที่เขาต้องการคำว่า "จีน" เป็นคุณสมบัติหน้าชื่อของเขาอยู่นั้น ย่อมแสดงว่าเขายังไม่ตัดเชื้อโรคจากชาติจีน และการที่เรียกตนว่า "จีนโนสยาม" หรือ "สยามจีนางกร" ดังนั้น เท่ากับประกาศตนว่าเป็นไทยแต่ครึ่งเดียว อีกครึ่ง ๑ ยังคงเป็นจีน.

๔. การที่คนจำพวกที่กล่าวมาแล้วในข้อ ๓ จะต้องการให้ชาวไทยเราขอมหันตัวรับรองเราทั้งหลายเป็นคนไทยแท้ นั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการเอาเปรียบเหลือเกินไม่

ข้าพเจ้าจึงได้ตัดเพื่อนไทยใหญ่ล้านกั้วและอาไครยเหตุที่ข้าพเจ้าชวาปลอมตัวนั้นเอง พวกไทยผสมจึงมีความโกรธ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าไม่โถมมันส์เลยในการที่ถกโกรธ

๕. ส่วนพวกคนไทยที่เป็นเชื้อจีน เช่น เป็นลูกจีนหรือหลานจีนนั้น ถ้าเขาใจตั้งใจจะเป็นไทยโดยจริงใจแล้ว เขาก็คงจะไต่ตักเชื้อไทยจากชาติจีน เพราะฉะนั้น ทั้งศัพท์ว่า "ไทยผสม" หรือ "จีนโนสยาม" ย่อมไม่เปนนามของเขาทั้งหลายนี้เลย เรายอมเป็นคนไทยแท้ไม่ติดกับตัวข้าพเจ้าเขียนจดหมายฉบับนี้เลย แต่ตามโคในหมกคนไทยเชื้อจีนรู้สึกไม่พอใจในถ้อยคำของข้าพเจ้าที่โกลาหลมาแล้วไร ก็น่าจะเป็นเพราะเดี๋ยวก่อน พวก "ไทยผสม" ซึ่งหลอกลวงหน่วงนาวเอาเขาไปเป็นพวกของตน แล้วและแกลงเพาะความเข้าใจผิดขึ้นในสมอง เพื่อประโยชน์ของพวกเขา "ไทยผสม" นั้นเอง

เพราะฉะนั้นในที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขอวิงวอนท่านผู้เป็นคนไทยเชื้อจีนว่า ลมหายใจในถ้อยคำของพวกเขา "ไทยผสม" หรือ "จีนโนสยาม" ซึ่งแท้จริงในใจเป็นชาวต่างชาติ กล่าวชักชวนให้ตัวท่านเป็นไทยแท้ ๆ ไปเขาเป็นพวกคั้งคาวกับเขา ท่านทั้งหลายถึงแม้ว่าบิดาหรือปู่จะเป็นจีนหรือแขกฝรั่งอะไรก็ไม่สำคัญทั้งสิ้น สำคัญอยู่ที่ใจตัวท่านเอง มีความรักชาติในชาติใดแนเท่านั้น ถ้าแม้ว่าท่านมั่นคงจงรักภักดีในชาติไทยอยู่แล้ว สตรีใดคนแค้นปากพูดอย่างไร ๆ ก็จะไม่เปลี่ยนตัวท่านให้หนีไปจากชาติไทยไม่ได้.

ขอท่านจงเชื่อข้าพเจ้าผู้เป็นสหประชาชาติ

อ้าวพาน

รักชาติหรือล้างชาติ*

เหตุใดคนหนอ คนบางจำพวกจึงไม่เข้าใจเลยว่รักชาติ กับ ล้างชาติ เป็นของที่ไกลกันมาก? คนบางจำพวกก็คิดการอะไรต่าง ๆ นา ๆ ซึ่งอาจว่เพราะ "รักชาติ" แต่ครั้นการไม่เป็นไปตามหนทางที่ปรารถนาแล้ว ก็โดยตั้งความพยายามไปชวยทุกสถาน จนในที่สุดผลลาชาติเสียก็ยิ่งคิดว่ที่จะไม่สมปรารถนา หรือคนจำพวกนี้เราจะเป็นอย่างคนซึ่งหนึ่ง ึ่งการรักหนหลังแล้วไม่ไ้สมประสงค์ ก็ฆ่าหนหลังนั้นเสียด้วยมือตนเอง คิดว่ที่จะให้ตกไปเป็นเมียบคนอื่น? ความประพฤตินี้หวงอย่างนี้ พวกเราโดยมากเข้าใจไม่ไ้ฉนั้นใด การที่ผู้อ้างตนว่รัก ชาติจะผลลาชาติลงเช่นนี้เราก้เข้าใจไม่ไ้ฉนั้น

ตามว่การว่ที่ไ้ทราบมาทางหนังสือพิมพ์ ปรากฏว่ มีพวกสมนของหมอมุขนิยต์เช่น ก่าตั้งทำการพิกลอย คือตั้งใจที่จะเสียเราควายให้หนกัน โดยจะทำไ้บังเกิดเหตุวิวาทบาดหมางขึ้นระหว่างรัฐบาลจีนกับญี่ปุ่น และพวกหมอมุขนิยต์จะไ้โดยผสมก่การจลาจลด้วย วิธีที่ตั้งใจจะไ้เช่น ในว่จะอ้างเอาความแค้นเคืองของพลเมืองจีนเป็นเหตุก่วิวาทกับญี่ปุ่น เพื่อญี่ปุ่นจะไ้ไปบีบบัคนรัฐบาลจีนและในระหว่างเวลาที่ตั้งเคเรียนั้น พวกหมอมุขนิยต์จะไ้ชวนคอพวกยวนไ้ไ้

ขอความเหล่านี้เป็นการกล่าวโทษรุนแรงอยู่ เพราะฉนั้นเราก้ไม่ไ้ใคร่อยากจะทำเพื่อเอาเป็นจริงจังที่ไ้เสีย แต่ก็มีข้อความเป็นหลักฐานประกอบมากอยู่เกินที่จะเป็นเสียที่ไ้เสียไ้ เราจึงนำมาลงเพื่อให้อ่านของเราทราบไ้บาง พอไม่ไ้ท่ปลาตาเถื่อนเท่านั้น แต่เราจะรับรองยืนยันว่เป็นความแน่นอนไม่ไ้ที่ไ้เสียจนกว่าจะไ้ไ้ฟังชาวคอไป

ตามท่ข้อความที่ไ้ทราบมาแล้วนั้น ปรากฏว่ มีนายทหารจีนผู้ ๑ จับพวกก่ก่าเรีบไ้ไ้ พร้อมทั้งหนังสือสำคัญต่าง ๆ เป็นอันมาก จึงแสดงไ้ปรากฏว่ หมอมุขนิยต์ไ้ไ้ควางการไ้แล้วอย่างละเอียด และไ้ไ้ตั้งชวยทำการแล้วเป็นอันมาก หนังสือสำคัญที่จับไ้ไ้ไ้ มีบอชคและคำแถลงของเจานาที่ทรคมควยรูปหมอมุขนิยต์ กับธงชาติอย่างใหม่และตราแห่ง

---

* ค้ค้ลอกจากต่นฉบับเป็นลายพระรราชหัตถ์ จำนวน ๒ หน้า

"กรรมวาการก" ในกองทัพขบถ นอกจากนั้นมีชื่อบังคับของกองทัพขบถ จึงมีความว่า จะได้อำนาจผู้สถาปนาทหารไว้ทุกมณฑลครึ่งแบ่งเป็นเมืองและทุก ๆ เมืองมีผู้บังคับการ นายทหาร กองกลาง และปลัดกรม เหตุนี้จึงไม่มีข้อสงสัยเลย ว่าหมอรุ่นเตรียมจะคิดขบถออกริ่บีบลิคจีนอีกแล้ว

เมื่อเข้าไปตามความเห็นของผู้เสด็จการภายนอกถาวร เป็นอยู่จริงดังกล่าวข้างบนนี้แล้ว ก็ต้องกล่าววว่าไม่เห็นเลยว่าเรารักษาชาติกันอย่างไรเช่นนี้ ในขณะเมื่อเมืองจีนกำลังตกอยู่ในที่ลำบากราวกับคนหน้าจวนตามจมนกอยู่แล้ว พวก "รักษาชาติ" ยังจะช่วยกันหัวโหลงลงไปอีกฤา? ถ้ารักกันเช่นนี้แล้ว อयरักกันจะดีกว่ากระมัง?

อนิจจา! นายสงสารเพื่อนบ้าน ที่พลเมืองสองเพื่อนข้างไม่เห็นใจกันและกันเลยต่างคนต่างเอาบังตาใส่ตัวเองแล้วก็มองดูผลประโยชน์ของตนเอง นี่ก็ถึงแก่เกียรติยศของตนเอง จนถึงเกียรติยศและประโยชน์ของชาติ. เราเป็นไทยเป็นชาวอาชเรียดด้วยกัน ไม่อยากเลยที่จะทอดทิ้งเมืองจีนถึงล้มจม เหตุไฉนจึงไม่รีบตาขันคองเองบ้าง ว่าเมืองจีนอยู่ในกองกางปานใด จะมามัวแต่หาอำนาจหาเกียรติยศอะไรไปอีกหนอ การที่หมอรุ่นจะได้เป็นใหญ่แล้ว จะหาเมืองจีนรอกภัยไปได้อีกกว่าใคร ๆ ก็หาไม่ได้ จะปลงใจเป็นสามัคคีกันเสียไม่ดีกว่าฤา?

อันตรายแห่งความเข้าใจผิด

"ชิปปะชวโน" สหายของข้าพเจ้าได้นำเรื่องที่เขาแปล, จากนวนิยาย "ประชาธิปไตย" มาให้ข้าพเจ้าช่วยตรวจและแก้ไข, ข้าพเจ้าก็ได้อ่านตามความปรารถนาของเขามาแล้ว, เห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจและเป็นคติโดยแท้.

ในสมัยนี้มีคนอยู่บางจำพวก - ไม่ว่าในประเทศใด - ซึ่งใจเชื่อว่า "รบกวนยากจน" หรือ "พึ่งไม่สรรพจับไปกระเสียด." คนเหล่านี้มักตื่นลัทธิ (เทโอรี่) โดยมีใจรูปปฏิวัติ (แปร์คัสต์), ตื่นชีพโดยมีใจคำนึงถึงคำแปล; เพราะฉะนั้นจึงตื่นชีพว่า "ประชาธิปไตย" โดยมีใจพิจารณาให้ตลอดความแปลว่ากระไร, แล้วและเลยกระเทอพกับเขาไปบ้าง เพราะเข้าใจว่าคนที่แสดงตนเป็นผู้นิยมประชาธิปไตยนั้น เป็นของ "โก" หรือ "ถูกสมัย". คนเราบางคนถึงแม้จะตองทนระกำลำบากอย่างไรก็ตาม, ขอแต่เพียงให้ได้ "โก" และ "ถูกสมัย" ไวแล้วเป็นพอ.

นอกจากนี้ยังมีอยู่อีกบางจำพวก ที่โง่หรือมีศโม่พะพื่อที่จะเชื่อว่า ศาสนาพรครืออารยจะช่วยให้โลกเป็นสุขทั่วไป, และเมื่อใจฟังหรืออ่านถ้อยคำของพวกนักพศการเมืองแสดงความคิดต่าง ๆ ซึ่งว่าจะบังศาลาให้เป็นไปได้โดยประชาธิปไตย ก็เลยเก็บชีปากเงามาพุดบ้าง, เลยปล่อยใจให้แกพจจวมกเลนเป็นว้าวเป็นควาย, เหล่ากับเงาสมองโยนน้ำเสียขึ้นที่เสีย, เป็นที่น่าอนาถใจยิ่งนัก.

ยังมีบุคคลอีกจำพวก ๑ ซึ่งร้ายชืดรารวกับมารประจนโลก, คือพวกที่เป็นนักการเมืองโดยอาชีพ, หากินโดยทางหลอกลวงสาธารณะชนพวยสำนวนและโวหาร. คนจำพวกนี้มักจะเป็นผู้ที่ไม่มีโอกาสได้ทรงอำนาจไว้ในมือในเวลาปรกติ. หรือมีฉนั้นก็ถูกล้อออกจากราชการเพราะประพศคิมคตอนาถ, จึงเต็มไปพวยความตुकยาคอยแกหาความรายพายุผู้ที่อยู่ ในตำแหน่ง. กนชนชีพในเมืองจีนมีอยู่มากมายช้านานมาแล้ว, และใจทำให้การปกครองในประเทศจีนยุ่งเหยิง เป็นที่ชนทั้งโลกเราเขยหยันนามากแล้ว, และในเวลานี้ก็ยังมีอยู่เสมอ

* ถัดออกจากต้นฉบับเป็นลายพระราษหัตถ์ จำนวน ๒ หน้า

มีโคทเลาหลงเลย, มีตัวสำคัญที่สุดก็คือหมอรุนยัตเซน, ซึ่งเป็นขอบโดยอาชีวะ - หากินโดยทางกอกำเรียมอย่างเร็ว เพราะไม่สามารพพอที่จะประกอบการทำงานเลี้ยงชีพโดยวิธีอื่น และการหากินอย่างนี้ในเมืองจีนร่อยจะโดยผลประโยชน์, จึงได้มีผู้กระทำอยู่เป็นอันมาก.

ดังนี้, คำว่าประชาธิปไตย, สำหรับชนชาติจีน (หรือเชื้อจีน) ที่ตั้งตนเป็นนักการเมือง (โปลิตีเซียน) จึงมิได้มีความแปลอย่างอื่นนอกจากว่า "ฮวน" เท่านั้น - คือแปลว่าคิดแต่การทำลายหน้าที่อำนาจปกครองอย่างเร็ว - มีแต่ร็อลง, ไม่มีก้อรับหรือบำรุงไว้เลย, เพราะผู้คิดครั้นเมื่อร็อลงสำเร็จแล้วเขาจะมีความสามารถพอที่จะก่อสร้างหรือบรรณะปฏิสังขรอะไรอย่างใด ๆ ก็ตามมิได้. ผู้ที่เรียกตนว่า "พวกประชาธิปไตย" ในเมืองจีนจึงมิได้เป็นอะไรที่ยิ่งไปกว่าอั้งยี่, และหากินก็อย่างอั้งยี่นั่นเอง, คือมีแต่ "เคย" เงินจากประชาชนโดยหลอกลวงบาง ชุกรโรคนาง, ตามแต่จะสะดวก ถึงแม้เมื่อมีโอกาสควยอำนาจปกครองไบบาง, ก็มิได้ใช้อำนาจอันนั้นสำหรับประโยชน์ของผู้ใดนอกจากตนเอง; เพราะที่นั่นเชื่อว่าประชาธิปไตยแล้วจึงเอาว่าเป็นอันไม่มีไ้, อยู่นอกวงแห่งความคำนึงของคนสุจริตและธุรกิจการจริงจึงที่เกี่ยว

ส่วนประชาธิปไตยตามที่เข้าใจกันในประเทศยุโรปก็ชั่วเร็วไปจากความแปลจริง ๆ เยี่ยมมากเหมือนกัน, เพราะเป็นอันเข้าใจกันเสียว่า ประชาธิปไตยหมายความว่าอำนาจปกครองทั้งปวงต้องตกอยู่ในมือของพวกกรรมกร (Labourers or Workmen), คือพวกคนที่รับเงินจ้างประกอบหัตถกรรมในโรงงานต่าง ๆ เท่านั้น; แม้แต่พวกชาวนาซึ่งเป็สมาชิกชนเหมือนกันก็ไม่นับว่าเป็น "ประชา" ซึ่งเมื่อคำนึงดูแล้ว วิชาชนก็จะต้องแลเห็นว่า เป็นของไม่ถูกโดยแท้, เพราะคำว่า "ประชา" ต้องรวมชนทุกชั้นทุกอาชีพจึงจะถูก.

แต่คนโดยมาก, แม้ในระเทศยุโรป, ยังหลงอยู่ไม่รูเท่าที่ชะโยมเอาคำว่า "ประชา" ไปเป็นนามสำหรับคณะของตนโดยจำเพาะ จึงหลงนิยมในลัทธิประชาธิปไตยที่ไม่จริง, และในประเทศใดก็ตามหลงมากจนยอมปลงใจช่วยให้พวกคณะกรรมกรแย่งอำนาจไปไว้ได้แล้ว, ก็ยอมจะตกอยู่ในอำนาจแห่งความกดขี่อย่างร้ายแรงยิ่งเสียกว่าพราชาติใด ๆ จะสามารถกดขี่ได้.

เยอรมันฉลาดพอที่จะเข้าใจข้อนี้ จึงได้ตั้งจาระบุรุษไปเที่ยวทำการช่วยบั้นหัว
 สามัญชนที่โง่เขลา, เทากับเขาไปช่วยให้พวกหัวหน้าคณะกรรมกรม็อดมีอ์ม็อดคีนชณะอื่น
 ประเภทอื่นทั้งหมด, แล้วในที่สุดก็ได้สมปรารถนาของเยอรมันเอง, อย่างเห็นในประเทศ
 รัสเซียนั่นแล. ความเป็นไปได้ในประเทศรัสเซียควรถือเป็นคติเตือนใจ, เป็นอุทาหรณ์อย่าง
 ชัดเจนแสดงอันตรายแห่งความเข้าใจผิด

เมื่อความจริงเป็นอย่างนี้แล้ว ผู้ที่รักชาติจริง ๆ, หวังได้เห็นชาติของตนตั้งอยู่
 โดยสภาวะสวัสดิภาพ, ก็ควรที่จะต้องใจสดีเห็นยวรั้งใจของตนให้จงมาก, มิให้หลงปล่อย
 ใจไปปล่อยให้ตามลมปากของนักพูดจนเลยไปสู่หุบฉิบหายอะบายมุข, อันยากที่จะตะกายกลับ
 ขึ้นมาได้.

ข้าพเจ้าเขียนข้อความเหล่านี้มาก็ออกจะยาวเกินกว่าที่ตั้งใจไว้เดิมเมื่อเริ่มจับ
 ปากกาเสียแล้ว, เพราะฉะนั้นต้องยุติที่หนึ่ง ในที่นี้ขอให้ท่านทั้งหลายอ่านข้อความที่
 "ชิปปะชวโน" สหายของข้าพเจ้าแปล, และใช้วิจารณ์ฐานะภายในไตรตรองให้จงดี, คงจะ
 ได้รับแสงสว่างอันหนึ่งเป็นแน่แท้.

อัครพาท.

ความเจริญของการค้าขาย

จำเริญตั้งแต่เกิดการมหาสงครามขึ้นในทวีปยุโรปแล้ว. สินค้าต่าง ๆ ซึ่งซื้อขายกันในประเทศสยามย่อมเปลี่ยนแปลงไปเป็นอันมาก เพราะฉะนั้นพวกพ่อค้าต่าง ๆ จึงคอยวิ่งไหวหวั่นพริบกันอยู่; ผู้ใดมีความสามารถก็ร่ำรวยไฉไลมาก ๆ, ผู้ใดไร้ความสามารถก็ขาดทุนไป. ข้อสำคัญของการค้าขายนั้นก็มิใช่ "ซื้อถูกขายแพง" เท่านั้น. แต่การค้าขายย่อมมีเล่ห์เหลี่ยมหลายประการ ในที่นี้จะกล่าวแต่วิธีที่สำคัญพอเป็นสังเขปสัก ๒ ประการ, ซึ่งเป็นวิธีที่โชกกันขึ้น ๆ อยู่ในยุคข้าวแพง คือ วิธีที่ ๑ กวามสินค้าต้องประสงค์เขาไว้ทั้งหมดจนถึงขาดแคลนในท้องตลาด, แล้วภายหลังขายโงงราคาให้แพง. วิธีที่ ๒ สินค้าของตนที่มีย่อยมากกว่าที่อื่น, ต้องการจะให้สินค้าของตนไครราคาแพงขึ้น. สองพวกพองออกตามชื่อโดยจะยอมให้ราคาแพง ๆ แต่ต้องการของอย่างนั้นเป็นจำนวนมาก. คราวนี้ร้านย่อยก็จำเป็นต้องซื้อจากร้านใหญ่ ๆ ก็โงงราคาให้แพงเท่ากับผู้ที่ไปถามซื้อตามท้องตลาดโดยให้กำไรแก่ร้านย่อยเพียง ๑๐ หรือ ๒๐ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น. ร้านย่อยก็เข้าใจว่าสินค้าชนิดนั้นขึ้นราคาแล้วเพราะมีผู้มาให้ราคาแก่ร้านย่อยเป็นราคาสูงเสมอกันทั่ว ๆ ไป, จึงรีบซื้อไปไว้มาก ๆ หวังจะฉวยโอกาสว่าสินค้าชนิดนั้นขายคล่อง. ครั้นของตกไปอยู่ประจำร้านเราจึงแล้วกลับขายไม่ได้เพราะราคาแพงเกินไปกลับไม่มีใครต้องการเสียแล้ว. เมื่อเจอะจงรักไถ้อึงตัวฉวยตามชื่อเขาก็กลับหักราคาให้ต่ำลงอีกโดยอ้างว่าของเขามีพอแล้วเขาซื้อไฉไลจากที่นั่นที่นี้ราคาเพียงเท่านั้นเท่านั้น. ฉวยเหตุนี้บรรดาพวกพ่อค้าจึงต้องคอยเอาโรคเอาเปรียบกันอยู่เนื่อง ๆ.

เนื่องจากการค้าขายนี้เอง พวกที่เป็นหัวพ่อค้าจึงพากันเห็นเงินเป็นสรณะ. จึงหากจะเสียชื่อหรือเสียเกียรติยศบางทีทำเนา: ขอแต่ให้ไฉเงินมากแล้วกัน.

คัดลอกจากหนังสือพิมพ์ คุณิตสมิต เล่มที่ ๑๒ : ๕๑ - ๕๓ วันที่ ๑๓

สิงหาคม ๒๔๖๘

เพราะฉะนั้นความเป็นอยู่ในชีวิตของพวกเขาจึงลวนไปด้วยความเห็นแก่ใจและความ
 กระหน่ำ. เมื่อกล่าวมาถึงเพียงนี้ท่านผู้อ่านบางคนคงจะนึกบางว่า ทำไมพวกเขา
 บางคนจึงยอมสละทรัพย์สินด้วยความหนาใจโตใจโตมาก ๆ. ข้อนี้พอจะวินิจฉัยได้.
 เพราะการค้าย่อมมีการใ้การเสียกันมาก ๆ, และมีพวกเขาบางคนที่ยอมสละ
 ทรัพย์สินเพื่อปิดปากหรือสละโดยหวังประโยชน์ในหนทางอนาคตของเขาก็มีอยู่มาก
 เหมือนกัน. เรื่องที่เขาจะยอมสละทรัพย์สินโดยเปล่าประโยชน์นั้นมีน้อยนัก

บรรดาพ่อค้าทั้งหลายที่แพร่หลายอยู่ในกรุงเทพมหานครนั้น, เมื่อตรวจดู
 จะเห็นได้ว่ามีคนไทยน้อยเต็มที. มักจะเป็น ฝรั่งเศส, จีน, แวก, เสียโดยมาก.
 แต่ฝรั่งเศสหรือแวกก็ไม่คืนเทาจีน. เพราะนอกจากจีนนอกแท้ ๆ แล้วยังมีลูกจีนหลาน
 จีนอีกมากมาย. ส่วนการค้าขายของฝรั่งเศสหรือแวกก็มักจะสู้เงินไม่ใคร่ได้, เพราะ
 ฉะนั้นพวกจีนจึงร่ำรวยไปตาม ๆ กัน.

อนึ่งพวกจีนมีสิทธิเสมอด้วยคนไทย, จึงเป็นความสรวกในทางอาชีพของ
 เขา. แต่ส่วนเรื่องเงินเขาจะยอมเป็นเชื้อไขของไทยก็หาไม่ได้. เขาหาได้เท่าไร
 ก็มักจะส่งไปเมืองจีน หรือมีฉนั้นก็ฝากแบงก์ต่างประเทศ, เมื่อเลิกการผูกเชย
 ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับตัวเขาขึ้นในเมืองไทย เขาก็ยอมล้มละลายหรือยอมสูญชื่อ, ซึ่ง
 ตรงกับคำว่า "ตัวเป็นไทยใจเป็นเจก" นั้นทีเดียว.

เมื่อพวกจีนได้ชื่อว่าเป็นผู้มีเงินชื่อเสียงก็ค่อนข้างจะโคงคังอยู่สักหน่อย.
 ถ้ามีลูกสาวหากจะสวยหรือไม่สวยก็ตาม, ก็พอจะหาสามีที่ดี ๆ ได้, จึงมีตัวอย่าง
 มาแลวกก็หลายคู่ ส่วนฝ่ายผู้ชายที่ยอมตัวเป็นเขยจะรักหญิงหรือรักเงินก็ไม่ได้,
 เพราะนางนั้นก็ชอบนางยา; แดอหยางไรก็ดี ขึ้นชื่อว่าลูกสาวเจกแล้ว การได้
 เสียมักจะอยู่ในลักษณะอันหนึ่งแห่งการค้าขายนั่นเอง.

ธรรมชาติของผู้ที่มีอาชีพในทางค้าขายจะทำอะไรก็ต้องคิดถึงเรื่องเงินเป็นพื้น,
 ต้องคิดถึงทางได้ทางเสีย. คิดถึงผลประโยชน์รายได้, แม้ที่สุดจะให้ลูกสาวมีเขย
 มีเรือนก็ต้องอนุโลมเช่นเกี่ยวกับการค้าขายเหมือนกัน. ที่เห็นต่างกันก็โดยวิธีเท่านั้น;

คือจะไปกวานหรือรับซื้อบุตรสาวหลานสาวของคนอื่นมาเช่นเดียวกับสินค้านั้นไม่ได้,
 และจะโกงราคาบุตรสาวหรือหลานสาวของตนก็ยอมไม่มีใครเขาต้องการนัก, เพราะ
 ฉะนั้นจึงหาวิธีให้หญิงสาวชายหนุ่มรักกันเสียก่อน. แล้วจึงขึ้นราคาเอาที่หลังสุดแต่
 เป็นทางสะดวกของตนก็ใช้ได้. ความประพฤติดังที่กล่าวนี้. เป็นเพราะชาวจีน
 เราถือว่าลูกหญิงไม่ใช่คนหรือเป็นผีไม่มีราคา. เมื่อเกิดมีราคาขึ้นก็คิดเป็นจำนวน
 เงินรายไฟส่วนหนึ่งของเขาและไม่มี ความเสียขายความสุขของบุตรหลานเลย, กลับ
 วางข้อ สบัดความคิดของตัวว่าในราคาลูกสาวขึ้นได้เสียควยซ้ำ เมื่อหัวหน้าขาย
 ของพวกจีนเขาครองจำเสียนั้นแล้ว จะไม่ให้ชมว่าเป็นความเจริญของการ
 ค้าขายอย่างไรได้.

"จ" จำอวดหรือ "จอ" หมา ? *

ที่จริงไทยเราก็ได้เคยคบค้าสมาคมกับเจ๊กมานานแล้ว, แต่ใครบ้างเป็นพหุญ
 ยืนยันว่ารู้จักเจ๊กดีพอที่จะบอกวาทิตถ้อยคำและมุ่งหมายอย่างไรในการพูดอย่างโนนอย่างนี้
 ที่ไม่มีมนุษยชาติใดเขาจะพูดออกมา? ความประพฤติและคำพูดของเจ๊กกลับไปกลดออกมาอย่าง
 ช่าง ๆ หนาจนเราบอกไม่ถูกว่าแท้จริงนั้นเป็น "จ" จำอวดหรือ "จอ" หมา! ถ้าเป็น
 จำอวดก็ไม่ขึ้นเลย, แต่ถ้าเป็น "หมา" ก็ออกจะน่า -

ที่เรากล่าวเช่นนั้น ขอย้ำให้ผอานที่เป็นจีนนางกรโกกรชเคื่องเราและมาออกกับ
 ออกเจ็บเลย. เมื่อปากพูดไป ๆ ชญาว่า "เป็นไทย! เป็นไทย!" แล้วเมื่อเขาว่าเจ๊กก็อย่า
 ทำใจเจ๊กออกกับน้อยเลย, พอคุณเกิด. ถึงที่ยังถือชาติเป็นจีนอยู่ก็ตาม, แต่ตามใจรัก
 กรุงสยามและรู้สึกความร่มเย็นเป็นสุขแท้จริงแห่งการพึ่งพระบรมโพธิสมภารอยู่แล้ว, ก็ไม่
 ควรเคื่องถอยคำเรากล่าวเหมือนกัน, เพราะในที่นี้เราตั้งใจจะกล่าวถึงแต่เจ๊กที่เมืองจีน
 ที่พึ่งศรานกำเรบใหญ่เท่านั้น, เราเชื่อว่าใคร ๆ ที่นั่นเมื่อได้ทราบคำพูดของเขานั้นแล้ว
 ก็จะคงเห็นด้วยกับเราว่า ผู้ที่พูดเช่นนั้นไฟของนิคมมนุษยธรรม เราขอเล่าเรื่องต่อไปก่อน
 ดีกว่า.

เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม เราได้อ่านข้อความในหนังสือพิมพ์ "กรุงเทพฯเดลิเมล์."
 แสดงความฝันของจีนรังคังเอามาจากหนังสือพิมพ์ "นอร์ทไชนานิวส์." ข้อความนั้น ๆ ได้
 มีอยู่ในจดหมายฉบับ ๑ ซึ่งคนอังกฤษผู้ ๑ นำไปลงพิมพ์ เล่าถึงการสนทนาระหว่างตัวเขา
 กับจีนมีชื่อผู้ ๑ ณเมืองเชียงไฮ ครั้นจะคัดลอกความมาทั้งหมดก็ยาวนัก, เราจึง
 ขอสรุปความแต่โดยย่อ ดังต่อไปนี้:

จีนผู้มีชื่อนั้นกล่าวแก่คนอังกฤษที่เขียนจดหมายว่า บรรดาจีน ณเมืองเชียงไฮ
 พวกนั้นเต็มใจเป็นอันมากกับถ้อยคำของประธานาธิบดีวิลสันที่วางกำหนดข้อความที่จะปรึกษา

* คัดลอกจากหนังสือพิมพ์ สุริยคติ เดิมที ๑ : ๑๐๔ - ๑๐๗ วันที่ ๒๕ มกราคม

กันต่อชุมชนระดับศาสนา. ข้อที่จีนนั้นชอบมากที่สุดคือขอที่ประธานาธิบดีแครงว่า จีนแครง
 หวังว่าที่ใดถูกพรากไปจากเจ้าของเดิมแล้วต้องคืนทั้งสิ้น ในข้อนี้ใคร ๆ ที่เป็นมนุษยธรรมจ่า
 ก็ยอมจะคง เขาใจว่าประธานาธิบดีวิลสันหมายความว่า จีนแครงในยุโรปที่เป็นภุมิลาเนาแห่ง
 ชนชาติใดภาษาใดก็ให้คืนกลับไปรวมอยู่กับชาติต้นภาษานั้น, เช่นจีนแครงที่นครินโทซึ่งเดิม
 เป็นของอิตาลีและพลเมืองก็ยังเป็นชาติอิตาลีพูดภาษาอิตาลี แต่จะไปรวมอยู่ในราชอาณาจักร
 ออสเตรียโดยสัญญานัน ควรให้กลับเป็นของอิตาลี, ทั้งนี้เป็นตัวอย่าง, แต่ฝ่ายจีนนั้นเขา
 อ้างว่า เมืองจีนก็เป็นสัมพันธมิตรด้วยราย ๑ และใครส่งขาทหลวงไปยังที่ชุมชน (แต่เดิมกล่าว
 ว่าไม่ใคร่ส่งทหารไปช่วยรบเลย), เพราะฉะนั้นจึงควรไ้รับคืนบรรดาดินแดนที่เคยเป็นของ
 จีนแต่เดิม

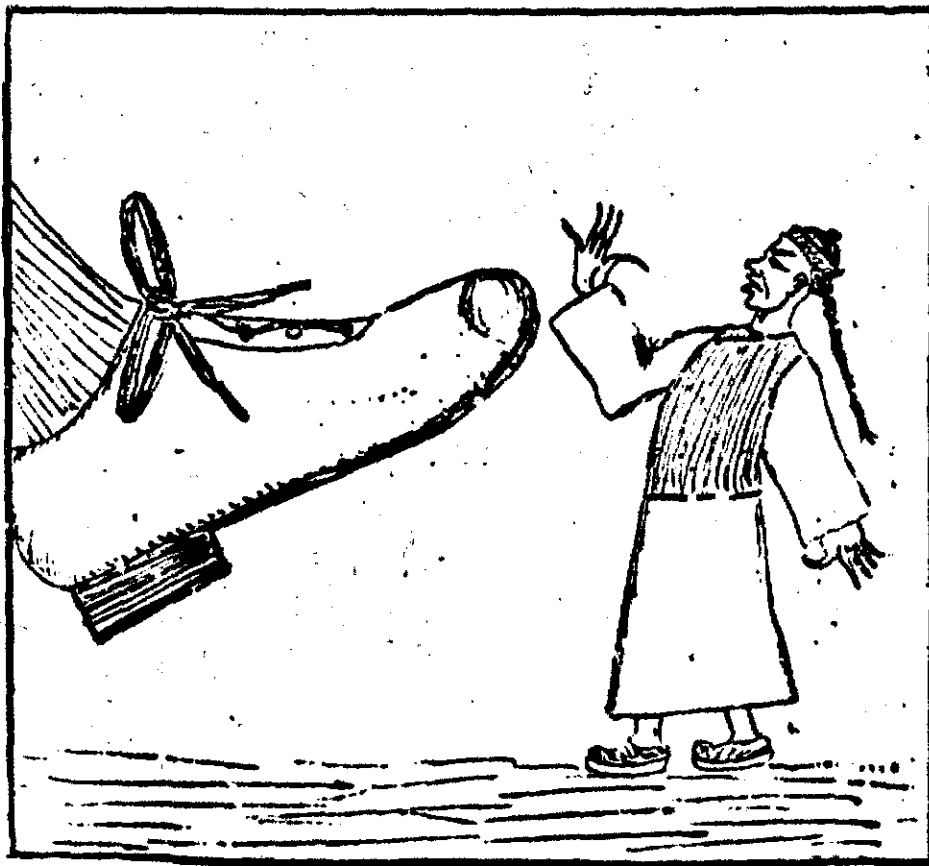
ครั้งคนอังกฤษถามว่า หมายความว่าจีนแครงแห่งใดบ้าง, จีนผู้นั้นตอบว่า.
 "ก็มีเซ็งเตา, ฮองกง, และฟอร์โมซา, กับในเมื่อกาลก่อนนี้เราได้เคยเป็นเจ้าของ
เมืองพม่าและสยามด้วย. ทำไมจะไม่คืนจีนแครงเหล่านี้ให้แก่จีน?"

ในส่วนแดนเซ็งเตานั้น คนอังกฤษก็รับว่าชอบกลอยู่, แต่ในส่วนพม่ากับสยามนั้น
 คนอังกฤษเขาแสดงความเห็นอย่างที่มีมนุษยธรรมควรจะพูดทีเดียว, คือกล่าวว่า: "มีปัญห
 อีกข้อ ๑ ซึ่งสภาจะคงปัญหา, กล่าวคือ จีนไ้มีสิทธิอย่างไรทางเมื่ออ้างว่าเป็นเจ้า
 ของดินแดนนั้น ๆ ? พม่าและสยามไม่ใช่ดินแดนจีน. พลเมืองก็ไม่ใช่อาชาติจีน: เขาไม่ไ้
 พูดภาษาจีนและไม่ไ้ใช้หนังสือจีน. สยามเป็นอิสระประเทศและไ้ส่งกองทหารไป
 สัมพันธมิตรรบในงานสงครามทั่วยุโรป. ทานี้กว่าเป็นของนาจะเป็นไ้หรือที่สันติสภาจะ
 ยกเลิกอิทธิภาพของประเทศสยามเสียและยกไปอยู่ในบังคับรัฐบาลจีน?"

จีนผู้นั้นผู้นั้นรับว่าไม่ว่าจะเป็นไ้, แต่เพราะเป็น "จ" (เจก, จำอวด,
 หรือจ้อ - ทมา, เท็ดดูอันเลือกเอาเอง), เขาจึงเลยแสดงโวหารอวดส่วนวนต่อไป
 ถึงเซ็งเตาและฟอร์โมซา ว่าสองแห่งนี้อย่างไร ๆ ก็ควรคืนให้เจ้าของเดิม. คนอังกฤษ
 จึงถามว่าใครเป็นเจ้าของเดิมแห่งฟอร์โมซา: จีนผู้นั้นตอบว่าจีน. คนอังกฤษเพียงว่า
 จีนเป็นแต่เพียงไปยึดอยู่ตามชายฝั่งเท่านั้น, และชาวเกาะนั้นก็เกลียดจีนเป็นอย่างยิ่ง,
 เพราะฉะนั้นถ้าจะควรคืนให้ใครก็ควรคืนให้แก่ชาวเกาะนั้นเองจึงจะถูก. จีนกลับตอบ

อย่างหน้าคานว่า จะถอยหลังกลับไปไกลถึงปานนั้นไม่ได้. และต้องมีครั้งเวลาที่ จะควรร้างเพื่อรอคืน. คนอังกฤษกล่าวถึงคืนแค่นั้นใด ๆ ที่จีนไปแย่งชิงไว้แล้วว่าควรร คืน จีนผู้นั้นก็บอกนักเขียนทุกรายว่าคานึงปัญหาเหลวไหลเช่นนั้นไม่ได้. รวมความ ก็เป็นอันว่า เราเห็นควรรคืนคืนแค่นั้นทั้งปวงที่จีนอ้างว่าเคยเป็นเจ้าของ, แต่ฝ่ายจีน ไม่ยอมคืนคืนแค่นั้นให้แก่ใคร. ทั้งนี้จะให้เข้าใจอย่างไรแก่ทุกคนหรือทุกคนจริง ? ถ้า ทุกคนก็เป็น "จ" เจ้าอาว; แต่ถ้าทุกคนจริงก็เป็น "จ" หนา เท่านั้น, เพราะ ทุกคนนี้มีสิทธิ์อะไรกับที่อ้างอันต้องการเป็นสากลจักรพรรดิ ? ผู้ที่มีความเห็นเช่นนั้นทำไม หลั่งมาเป็นร่างฝ่ายผู้รักธรรมะกับเราด้วย ? หรือโลกหกโลกตามเคยและนี่กว่าตัว ปัญญาสามชั้นแปรกั้น

ในส่วนข้อที่จะร้องขอให้คืนกรุงสยามไปให้กลับเมืองจีนนั้น. เราเชื่อว่า คนไทยคงจะมีความเห็นตรงกันหมดว่า ไม่ควรโต้ตอบกับอาช "จ" ให้เปลืองปาก ของไทยเรา, แต่ควรไร้คอมไทยวิธีเกี่ยวกับตอบ "จ" ที่มาเท่าให้เรารำคาญ. ดังที่เราเขียนภาพไว้ข้างล่างนี้ :--

ศิษย์มีครู *

เรื่องที่ข้าพเจ้าจะเล่าต่อไปนี้ ข้าพเจ้าได้อ่านพบในหนังสือพิมพ์อังกฤษชื่อ "เบียร์สันส์ แมกซีน". เนื้อหาเรื่องนั้นเป็นกวีนิพนธ์อเมริกัน, เคยได้ไปอยู่ในประเทศญี่ปุ่นบ้าง, และได้ฟังเรื่องในประเทศญี่ปุ่น. ในว่า ๆ เป็นเรื่องเล่าที่ฟังตอ ๆ ฆ่า, และว่าเป็นเรื่องญี่ปุ่น, แต่ข้าพเจ้าสังเกตว่าในเรื่องนั้นกล่าวถึงภูมิประเทศว่าอยู่ในเขตไชนาง, ซึ่งถ้าเช่นนั้นก็ต้องเป็นเรื่องจีน, เพราะไชนางเป็นนามมณฑลในประเทศจีน, ซึ่งเรียกตามภาษาแต้จิ๋วว่าทอหล่า. แต่อันที่จริงภูมิประเทศก็ไม่สำคัญอะไรนัก, เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเล่าเรื่องต่อไปนี้ให้ยั่วใจกว่า.

อันเรื่องที่จะเล่าต่อไปนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แปลจากภาษาอังกฤษ, เป็นแต่จำเรื่องของเขามาเล่าต่อเป็นภาษาไทยเท่านั้น. แท้จริงเรื่องเป็นของญี่ปุ่นหรือจีน, ไม่ใช่ของฝรั่งเขาก็ขึ้น, เพราะฉะนั้นการที่ข้าพเจ้าจะเล่าโดยใช้สำนวนของข้าพเจ้าเองก็เห็นว่าไม่เป็นบาปเป็นกรรมอะไรเลย.

ตอนที่ผมแห่ง ๑ ในเขตไชนาง ยังมีศาลเจ้าอายุศาล ๑, ซึ่งขึ้นชื่อภาษาว่ากัศศีทซันนิก. ของสำคัญในศาลนี้คือกระดูกผู้เฒ่า ๑, ซึ่งฝังอยู่ในถ้ำ, มีลูกทรงเหล็กปิดทองเป็นลวดลายอย่างวิจิตร. ถ้าผู้ใดมีอาการป่วยไข้หรือทกรอนอย่างไร, ไปที่ศาลนี้และทำการเซ่นเจ้าควยซัซระโกชนาหารและสรวาบางอย่างแล้ว, เข้ายกก็พาตัวเขาไปยังภูเขาดังกระดูกผู้เฒ่า, อนุญาติให้ผู้มานั้นเอื้อมมือเขาไปแตะฐานศิลา; แล้วในว่า ๆ ตอนนั้นไปคนงอยเปลี่ยเสียวาก้อจากดัดเงินใจ, คนตามักก็กลับแลเห็น, คนไหนทวนกลับไต่บันไดรักรักไข้เจ็บตาง ๆ หาย, ทกซักรัยอันตรายเคราะห์รายตาง ๆ ก็บรรเทา. ฉนั้นเจ้านจึงมีผู้นับถือมาก, มีผู้นำเครื่องเส่นมาสู่ศาล, และนำของมีราคาตาง ๆ มาให้เป็นของแกสินบนเป็นอันมาก, จนเขียง

* ถูกรวบรวมจากหนังสือพิมพ์ ศศิศาสตร์ เล่มที่ ๘ : ๘๓ - ๘๔ วันที่ ๑๘

สามารถจัดการสร้างบริเวณเวลานั้นขึ้นอย่างใหญ่โต, มีกำแพงล้อมอย่างมั่นคง, มีที่อยู่ของเสียดงเองและมีส่วนงคงาม, เต็มไปด้วยพรรณไมตาง ๆ เป็นที่น่าเจริญตาเจริญใจ. สถานที่อันกว้างขวางใหญ่โตนี้เป็นที่ระโหฐานสำราญวิเวก, เพราะนอกจากตัวเสียดงแกนนั้ก็ไม่มีใครอยู่, มีแต่ชายหนุ่มเป็นศิษย์อยู่คน ๑, กับเสียดงเลี้ยงลาเฝ้ากไวตัว ๑ สำหรับใช้เปนพาหนะ. ตักหลังใหญ่ห้องหลายห้อง, สร้างขึ้นไว้สำหรับเป็นเรือนรับแขกซึ่งมาจากทางไกลเพื่อมาไหว้เจ้า, แต่โดยมากตักนี้ว่าง, จึงใช้เป็นที่เก็บสมบัติของศาล, และใต้ถุนตักเป็นที่เสียดงเอาลาไว้, และศิษย์ก็อาศัยอยู่กับดำนั้ด้วย.

อยู่มาครั้ง ๑ เกิดพทกษะภัยในจังหวัดนั้น, พวกราษฎรพากันเดือดร้อนจึงชวนกันมาบนเจ้ามิไคเวนแต่ละวัน. ความที่ชาวแพงจนชาวบานโดยมากพากันชวนอมไป, และศิษย์ของเสียดงก็รู้สึกลำบากมากไมน้อย, เพราะอด ๆ อยาก ๆ ไมบริบูรณ์เชนกอน ๆ, เหตุคยชาวบานไมใครจะนำของแกัดินบนมา, (เขายังแพงอยู่เขาก็ยังไม่ไซบน, เปนธรรมดา), จึงขาดแคลนในทางทรัพย์สินที่จะใช้ซื้ออาหาร. แตนาประหลาดนักหนา, เสียดงแกนนั้เปนอาจารย์นั้น ร่างกายยังบริบูรณ์มิได้ชบที่ลดลงเลย, ซึ่งชายหนุ่มผูเป็นศิษย์กับคนอื่น ๆ เห็นเปนของอัศจรรย์มาก, และเขาใจกันเอาว่า คงจะเปนเพราะเสียดงนั้นได้ปิโอกา และตองที่ฝั่งศพผู้เษอยู่เปนนิตย์ จึงมีกำลังวังชาดีกว่าคนธรรมดา.

คืนวัน ๑ ศิษย์นั้นหิวจกเต็มทีจนนอนไมหลับ, จึงออกไปเงินอยู่ที่ในลานศาล. เงินอยู่ไมซาเห็นเสียดงผูเปนอาจารย์เงินเขาไปในกฎที่ฝั่งกระดูกผู้มึบุญ, หายเขาไปอยู่ในนั้นนาน, แลวจึงกลับออกมา. กิริยาอาการของเสียดงนั้นแลเห็นใจซ้ว่าเปนที่สำราญอยู่มาก, เพราะหน้าตาชื่นบานและเงินย่ายพงไปเชนคนที่กินอิ่มมากที่เดียว. พอเสียดงไปพนแล้ว ศิษย์จึงเขาไปในกฎบ้าง, คยความตั้งใจว่าจะเอ้อมมือเขาไป และทุกที่ฝั่งกระดูกผู้เษสำหรับจะไคทำให้มีกำลังทนทุกขเวทนาต่อไป. แต่พอเอ้อมมือเขาไป สิ่งหนึ่งมือไปลกเขาแรกคือขาคศราเครื่องพลีเจ้า. ในขณะนั้นความหิวและความอยากดื่มรุนแรงกวากความกลัว, ศิษย์ผูนั้นจึงหยิบเอาขาคศราออกมา และยกขึ้น

กนิษฐ*

(ตล)

วันนั้นเป็นวันโลกีของชายหนุ่มนั้น, (หรือจะเป็นเพราะเขียนทั้งหลาย
ไวยินคำวิงวอนของเขาก็ไม่ทราบ,) ทะเ็นมีอายุมาก ๑ เดือนผ่านมา เห็นอาการ
กิริยาและไวยินถ้อยคำของชายหนุ่มนั้น, มันก็ยั้งใจอยู่มาก ๑ แลวจึงหัวเราะและ
พูดว่า:

"เออ! ใคร ๆ เขาวาดเป็นบ้าทั้งนั้น, แต่ฉันนี่ก็ใครมาพบคนที่มากกว่าเขาแล้ว."

ชายหนุ่มออกเคืองจึงลุกขึ้นและถามว่า: "คุณเป็นชาวไร่ไร?"

อายุมากตอบว่า: "ก็มึงมีของดี ๆ อยู่ตรงหน้าแล้วมึงจะเบนไปทำไมอีก."

ชายหนุ่มร้องว่า: "อนิจจาอายุมา! มึงไมรูหรือวาระตัวนี้ตายแล้ว?"

อายุมากจับกลายขอมมาว่า: "อนิจจาอายุมา! มึงไมรูหรือวาระตาย

เป็นประโยชน์ก็กล่าวเป็น ๆ ?

ชายหนุ่มถามว่า: "มันจะดีกว่าอย่างไร? เมื่อมันเป็น ๆ อยู่ยังใช้ก็ไต่
บรรทุกของก็ไต่; นี่มันตายแล้วเช่นนี้ จนชั้นจะกินเนื้อมันก็ไม่อร่อย."

อายุมาหัวเราะพลางทางตอบว่า: "เช่นนี้สู้ก็งัวมึงเป็นบ้า! เอาเด็ก,
กูขอขมศพลาของมึงสักหนอยเถอะ, ไต่หรือไม่?"

ชายหนุ่มตอบว่า: "ไม่ต้องขมขมละ! ถ้าให้มึงเปล่า ๆ เทียบ."

พูดแล้วก็ไปนั่งลงไต่ตนไม้, เพื่อคอยควาอายุมาจะทำอย่างไรกับศพลาอันต่อไป.

ฝ่ายอายุมาก็จัดการหาหินมากลบศพลา, และเอาก้อนศิลามากองขึ้นบนกองหิน,
แล้วมันก็นั่งเฝ้าศพลาอยู่. ครั้นมีคนเดินผ่านมา, มันก็ร้องขึ้นว่า: "เจ้าขา,
ท่านผู้ใดปรารถนาความสุขสำราญในภพนี้ภพนางจงไปรับช่วยเอาศิลามาสรางที่ฝังศพ

* กัถลอกจากหนังสือพิมพ์ กุศลจิตต์ ฉบับที่ ๔ : ๘๘ - ๑๐๐ วันที่ ๒๑ สิงหาคม

ผู้หามาปมิได้มีสักคนหนึ่งเกิด."

ชายหนุ่มนึกในใจว่า: "อายข้านั้นก็ร้างหูคอยู่! ลามันเป็นเคียวัจฉาน ก็ต้องไม่มีบาปอยู่เอง."

แต่กลับเถียงทางนั้นไม่ใคร่ทราบวาทศเป็นศพล่า, พึงคำอายเขาก็เข้าใจว่า เป็นศพนกับอะไรคน ๆ, และเพราะเหตุที่บนยอดขนมักจะมีความปรารถนาได้ความสุข อาการอันลำบากกลั่นแกล้งที่สุด, จึงต่างคนต่างช่วยอายุบาตามภริยา, ก็ชนคิลายาช่วยดมไม้หอม, ไทเงินบางของบาง, จนในใบซาก็มีเงินทองเขาของและอาหาร ฝืนชาติฝั่งกพนันเป็นอันมาก.

บัดนี้เอา มาจึงพูดแก่ชายหนุ่มว่า: "ถ้าจะนั่งทำเช่นนี้อยู่เรื่อย ๆ ไป, โนใบซาก็คงจะได้เป็นเศรษฐี, แกล้งก็จะเป็นเศรษฐี, เพราะต้องเป็นหลวง ทรัพย์สมบัติ, มีคนคอยปกอลงกอยู่เสมอ, สู้เป็นอายุบาอย่างเดิมของกูไม่ได้. มึงเอาลาของมึงคืนไปเถิด!"

มันพูดเช่นนั้นแล้ว มันก็รวบรวมเข้าของเงินทองหนีใส่ในนาอกเรือของมัน, แล้วมันก็เงินบนคืนทำไปตามภาษา.

เมื่ออายุบาไปรับตาแล้ว ชายหนุ่มจึงนึกในใจว่า: "จริงหนอบู้ดูทำไมว่าจะแฝงอยู่แห่งใด ยอมจะส่องแสงออกมาให้ปรากฏได้. ใครเลยจะนึกว่าอายุบา จะมีความคิดเช่นนี้นัยใดแสดงมา."

คนเราที่ระรุได้ววิกลจริตหรือโมกโศโดยสังเกทว่า เมื่อปัญญาเกิดขึ้นแห่งใด แล้วจะรู้จักใช้ปัญญานั้นให้เป็นประโยชน์หรือไม่. ชายหนุ่มเจ้าของลานั้นไม่ช้าเลย, เพราะฉะนั้นจึงเห็นประโยชน์แห่งความคิดของอายุข้านั้นดีกว่าตัวมันผู้เป็นคนคิด. ดังนั้นชายหนุ่มจึงยกแดงกองศิลาให้เรียวรอย, แล้วนั่งเฝ้าอยู่จนเห็นคนเงินยามมา, จึงร้องบอกขลุ่ยเขมเดียวกับที่อายุบาไปทำมาแต่นั้นเอง, และเป็นผลสำเร็จดี.

ในคืนนั้นชายหนุ่มได้กินอิมหน้าสำราญเป็นครั้งแรกตั้งแต่จากอาจารย์มา.

บางที่ส่วนจะเห็นว่ากาที่ เป็นเช่นนี้ไม่เป็ยยุติธรรมกระมัง, เพราะชายหนุ่มนั้น ตะโมยความคิดของผู้อื่นแทนประโยชน์แก่ตน. แด่ชายหนุ่มคนนี้ก็ไม่ใช่คน ๆ เดียวที่เคย

ประพตฺติเชนนํ โฉตฺตํ? การชะโยมยความคดียังไม่ปรากฏว่าเป็นบาปอะไรเลย
ไม่โชตฺตํ? และในโลกนี้ก็เคยมีมามากกว่ามากแล้ว ที่ผู้คนคิดไม่ได้รับผลดีแห่งความคิ
ของตน, และคนที่แย่งหรือลักความคิดของคนอื่นไปได้อาจไปได้เป็นผลดีมีชื่อเสียง
มามากกว่ามากแล้ว, จริงไหม?

ชายหนุ่มนั้น ในวันต่อ ๆ มาได้เข้าเพ็ญคำเป็นอุบายบอกบุญเรื่อย ๆ อยู่.
ในวันนั้น, เมื่อออกบิณฑบาตขึ้นพอควรแล้ว, ได้บอกบุญขอแรงช่างไม้ ๑ ทำรั้ว
ล้อมที่ฝั่งศพ "ยหามาปมิโค"; ในไม่ช้ารั้วไม้กลายเป็นกำแพงศิลา; ปราสาทปลูก
ครอบมณฑปศิลาในโบสถ์กลายเป็นกุฎ; และนาฏกัณฑ์ศาล, และช่างหน้ากาลมีเรือน
โรงขึ้นเป็นลำดับ.

ท่านผู้มีสติปัญญาคงจะได้เคยสังเกตมาแล้วว่า ศาลเจ้าที่มีเฮียงกงฉลาด ๆ
เจ้ามักศักดิ์สิทธิ์. ศาลใหม่ที่กล่าวถึงในเรื่องนี้เฮียงกงที่ฉลาดพอตัวอยู่, เพราะฉะนั้น
ในไม่ช้าเจ้าที่ศาลนั้นก็ศักดิ์สิทธิ์ขึ้นจนไม่แพ้เจ้าที่ศาลของอาจารย์ในเขตโชนาง.
เจ้าที่ศาลใหม่นี้ก็ศักดิ์สิทธิ์พอที่จะบันดาลคนเจ็บไข้ให้หายได้เหมือนกัน. โชแต่เท่านั้น
มีหน้าฆ่าความศักดิ์สิทธิ์นั้นไปจนถึงตัวเฮียงกงด้วย; และเพราะเหตุที่เฮียงกงเป็น
ชายหนุ่มจึงสามารถบำบัดโรคต่าง ๆ ของสตรีได้เป็นอันมาก, จึงมีชื่อเสียงมากขึ้น
เป็นลำดับ, และนับมีขึ้นเป็นลำดับ.

ต่อมาได้หลายปี เฮียงกงผู้ที่มีความร่ำรวยถึงอาจารย์ของตนซึ่งอยู่ในเขต
โชนาง, จึงตกลงใจว่าจะไปเยี่ยม. เมื่อพวกเขาเมืองทราบข่าวก็พากันสมัคร
ตามไปด้วยเป็นอันมาก, และมีผู้มคคออกคาเคินทางคาเสบียงให้พร้อมด้วย. เมื่อ
ไปถึงโชนางก็ตรงไปยังศาล, เห็นเฮียงกงแฉนเป็นอาจารย์ก็เข้าไปกระทำความ
เคารพอย่างดี, และเอาของกำนัลที่เตรียมไปพร้อมแล้วนั้นให้แก่อจารย์. ฝ่าย
อาจารย์ก็ถามถึงประวัติการ, ศิษย์ก็เล่าให้โดยพิสดารเต็มไปด้วยความตื่นตัว,
(เว้นแต่ไม่บอกวาโคความคิดจากอาชญา). อาจารย์ก็ชมเชยความสามารถฉลาด-
เฉลียวของศิษย์เป็นอันมาก, แล้วชวนไปในกุฎหลังศาลและถามว่า:

"ลูกกูใหม่ วาโคของศาลนี้มีอะไร? พอจะบอกให้. ไตฐานนี้คือกระตุก
แม่อายลาเผือกของเจ้า!"

ไทยผสม *
เป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา

เมืองไทยเงินต้นมีช่วยความรวดเร็วย่างน่าใจหาย! ในโบราณสมัยคนไทยไม่เคยได้เรียกคนว่าอะไรอื่นนอกจากว่าไทย และไม่เคยได้นำชื่ออื่นนำชื่อ ส่วนจีนนั้นก็มักมีโอกาสเลือกได้ตามความพอใจว่าจะคงเป็นจีนหรือจะเปลี่ยนมาเป็นไทย แต่ในสมัยนี้ดูเหมือนเราจะได้เปลี่ยนแปลงไปเสียหมดแล้ว. ในสหรัฐอเมริกาเมื่อมีชาวอเมริกันผสมอยู่นั้น ในเมืองไทยเวลานี้ก็มีบุคคลอยู่จำพวก ๑ ซึ่งรู้จักภูมิใจในการเรียกคนว่าไทยผสม คือชาวเขากล่าวถึงจำพวกที่เรียกกันว่า "จีนโนสยาม" หรือ "สยามจีนางกร" นั่นเอง.

ไซว่าคนจำพวกนี้ จะไม่เคยมีมาแต่ในกาลก่อนก็หาไม่. ในพระราชพงศาวดารก็มีปรากฏอยู่ว่าจีนแท้ ๆ หลายคนได้แปลงชาติมาเป็นไทย และลูกจีนคือบิดาหรือมารดาเป็นไทย ที่ปรากฏกลายเป็นไทยแท้ ๆ ก็มีมาก ซึ่งเขาแสดงวิธีตั้งผมเปีย. แต่ในสมัยที่จีนใจกระโดดขึ้นสู่ความ "เสรีวิไล" ในลัทธิมือเหี่ยวโดยวิธีตั้งผมเปียทั่วไปตามโอวาทของผดุงการจลาจลนั่นเอง คนไทยผสมจึงได้มาโลดเข่นในเมืองเรา.

เมื่อนครอเมริกาซึ่งจะได้นำพากันรู้สึกขงลักษณะอันไม่พึงปรารถนาในเหล่าคนที่เรียกกันว่าอเมริกันผสมเช่นนี้แล้ว ชาวเขาได้เห็นว่าการถึงเวลาแล้วที่คนไทยเราควรจะต้องตรองและรู้สึกเสียบ้างว่า การส่งเสริมให้คนจำพวกไทยผสมมีมากขึ้นในหมู่ไทยเรานั้นไม่เป็นประโยชน์แก่เราเลย

ว่ากันตามใจจริงแล้ว บุคคลใดที่มีชาติไทย ๒ ชาตินั้น ย่อมเป็นผู้ที่วิสัยธรรมคาอยู่เป็นอันมาก ความจริงถึงแม้ว่าชาวเขาไม่ใช่ว่าชาวอเมริกันก็ ชาวเขาต้องสารภาพว่าไม่มีความรักใคร่ในคนจำพวกเยอรมันอเมริกันหรือชาวอเมริกันผสมใด ๆ ทั้งสิ้น.

* ถูกลอกจากฉบับพิมพ์รวมเล่ม เรื่องของอควาฬเล่ม ๒ เบ็ดเตล็ดสงคราม

เมื่อความรู้สึกของชาวเจ้าในสวนชาวอเมริกันเป็นอยู่ดังนี้ ก็ไม่จำเป็นจะต้องกล่าว
ต่อไปว่า ในสวนคนจำพวกจีนโนสยาม ชาวเจ้าก็รู้สึกเช่นเดียวกันหรือคนข้างจะ
แรงกล้าขึ้นด้วยว่า ด้วยเหตุที่เขาอยู่ในบ้านเราแท้ ๆ.

ในปีกับชาวอเมริกันผสม คนไทยผสมยอมพยายามโดยเต็มที่เพื่อให้คนไทย
แห่หลงเชื่อว่าเขาก็เป็นพวกเราคน ๑ เหมือนกัน และครั้นทำให้พวกเราบางคนหลงเชื่อ
ไม่สำเร็จ ก็เกิดขึ้นแค้นขึ้น ฝ่ายหนังสือพิมพ์ที่เป็นบ่าวของ เขาก็กล่าววาทจาพยานว่า
ต่อเราบางคน มีนาย "อัครพาท" ตัวสำคัญเป็นคน หัววาทพยายามที่จะทำความ
บากหมางในหมู่มิตร. คนใจที่ก่อการ เรนนั้นในหมู่มิตรก็สมควรอยู่แล้วที่จะได้รับดีโทษ
จาวาอย่างรุนแรงที่สุด. แต่ในสวนชาวเจ้าเองนั้นชาวเจ้าไม่ยอมรับสารภาพผิดในข้อ
นี้เลย เพราะความมุ่งหมายของชาวเจ้ามีอยู่แต่เพียงจะเตือนสติไม่ให้คนไทยด้วยกัน
หลับตาหลงเชื่อคนจำพวกฝรั่งเห็นว่าชื่อ "ไทย" อันเป็นนามที่นาภูมิใจนั้นไม่คู่พอสำหรับเขา
กลับโอ้อวดโดยเปิดเผยแสดงตนว่าเป็นคนสองหัว โดยเรียกนามตนเองว่า "จีนโนสยาม"
ชาวเจ้าใจวาทใจกล่าวมาแล้วในที่ต่าง ๆ ไม่แต่หน้าเดียว ใจกล่าวหลายหนมาแล้ววา
ชาวเจ้ามีสหายที่เป็นจีนแท้ ๆ ก็หลายคน ไม่แต่ในเมืองไทยทั้งในเมืองจีนเองก็มีและ
ชาวเจ้ารู้สึกวาทสหายของชาวเจ้าเหล่านั้น ล้วนเป็นคนที่ควรนับถือใจทั้งสิ้น แต่ชาวเจ้า
ยังไม่เคยได้พบคนทั้งเรียกตนว่า "จีนโนสยาม" แม้แต่คนเดียวกับที่ชาวเจ้าใครจะถือว่า
เป็นสหายเลย.

คนจำพวกจีนโนสยาม และหนังสือพิมพ์อันเป็นปากของเขานั้น ย่อมไม่รู้สึก
เมื่อหนายในการโฆษณาว่าเขาเป็นคนไทยอย่างเรา ๆ ทั้งหลาย. แต่ด้วยเหตุใจเลา
คำว่า "จีนโน" จึงไปเพเลาะติดอยู่ข้างนาคำว่า "สยาม"? ถ้าเขามีความปรารถนา
จริงใจที่จะเป็นส่วน ๑ แห่งชาติไทยแท้ ก็น่าจะคิดว่ากิจขั้นต้นที่จะทำ ก็คือต้องตัดฉลาก
นามซึ่งแสดงกำเนิดเดิมของเขานั้นทิ้งเสีย สมมติว่าชาวเจ้าได้เคยเป็น "สิง" และ
ภายหลังชาวเจ้าอยากจะเป็น "คน" ชาวเจ้าก็คงจะไม่เรียกตัวชาวเจ้าว่า "สิง - คน"
ชาวเจ้าคงจะเรียกตัวชาวเจ้าว่า "คน" เฉย ๆ และปล่อยให้คนอื่นเขาวินิจฉัยเอาเองเถิด
ว่าชาวเจ้าประพฤติกเป็นคนแท้หรือไม่ใช่

เพราะฉะนั้นปัญหาจึงคงมีอยู่ว่า พวกจีนโนสยามเหล่านี้พยายามจะเป็นไทยแท้ โดยนามเท่านั้น หรือเป็นไทยโดยนำใจจริงด้วย ? บางคนไม่ต้องสงสัยเลยคงจะมีความตั้งใจจะเป็นไทยทั้งใจนำใจและโดยนาม แต่บางคนก็มีความเห็นตรงกันข้าม และข้อนี้เห็นได้จากเรื่องโรงเรียนจีนที่หนังสือพิมพ์สยามออบเซอร์เวอรัลลงเมื่อสองสามวันนี้ เล่าถึงโรงเรียนที่ศาลเจ้ากวางตุ้งถนนเจริญกรุง. โรงเรียนนี้ถึงแม้ว่าใจตั้งขึ้นในกลางแผ่นดินจึงเป็นพระนครหลวงแห่งประเทศไทย เพื่อให้กลุ่มกรจีนที่เกิดในเมืองไทย ใจศึกษาเขาเรียนก็ดี แต่ส่วนภาษาไทยเขาเขาจะปราศจนสอนก็หาไม่ได้. ในเวลานี้ มีสโมสรและสมาคมของพวกจีนโนสยามซึ่งใจจดทะเบียนแล้วหลายราย และจดหมายเหตุรายวันก็มีอยู่มากน้อย ๒ ฉบับ จึงทำการเพื่อประโยชน์ของพวกจีนโนสยาม ออกทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาจีน. ส่วนข้อความในฉบับไทยและฉบับจีนนั้น คงจะมีแต่ฉบับที่รับที่สุพรรณบุรีว่ากล่าวตรงกัน เพราะอันที่จริงแผนกภาษาไทยกับแผนกภาษาจีนของหนังสือพิมพ์จีนเป็นไทยนั้นมีข้อความแตกต่างกันเป็นอันมากทีเดียว. ในส่วนฉบับไทยนั้น แสดงความเห็นเราชาวจีนบางเล็กน้อยเจือปนไปช่วยขอความสวัสดีหรือต่าง ๆ ซึ่งตั้งใจจะให้สาธารณชนเข้าใจว่าเป็นความรู้สึกและความเห็นของคนไทยที่รักชาติ. ส่วนฉบับภาษาจีนนั้นเป็นข้างจีนแท้ ๆ ทั้งโดยความนิยมและความรู้สึกความรักชาติก็มีความจงรักภักดีก็จริงหนังสือพิมพ์พวกจีนมีความมุ่งหมายจะเพาะจีนนั้นล้วนเป็นไปเพื่อประโยชน์ของเมืองจีนทั้งสิ้น หรือจะพูดให้ถูกแท้ก็อาจล้วนเป็นไปเพื่อประโยชน์แห่งคนหนังสือพิมพ์นั้นคอยเงินทอง เบื่ออ่านหนังสือพิมพ์ฉบับภาษาจีนของพวกจีนโนสยามเหล่านี้ก็รู้สึกเหมือนอ่านหนังสือพิมพ์ของพวกเยอรมันอะเมริกันฉบับใดฉบับหนึ่ง

ตามเรื่องราวของชาวอะเมริกันผสมซึ่งเราโคทราบหรือโอสั่งเกิดขึ้นมาแล้วก็ไม่เป็นเหตุให้หวังใจว่า คนไทยผสมจะกลายเป็นไทยแท้โดยความรู้สึกและความนิยมใจ คนเยอรมันอะเมริกันนั้นยอมเป็นเยอรมันหรืออะเมริกันได้ตามโอกาสอันเหมาะสมแต่ความรู้สึกของเขาคงไม่ขาดเขาเองก็มีความเกรงกลัวว่าพวกจีนโนสยามก็อาจเป็นจีนหรือไทยตามโอกาสอันเหมาะสมแก่ความรู้สึกของเขาได้อีกนั่น

ข้าพเจ้าไม่ใช่เป็นมาซึ่งชาวต่างประเทศ. ข้าพเจ้าใครจะทำคามสนทนัม
และดำเนินการติดต่อกับชาวต่างประเทศในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นชาวต่างประเทศโดยตรง
แต่ข้าพเจ้าไม่ชอบคนซึ่งข้าพเจ้าไม่สามารถจะทราบใจว่าเมื่อใดเป็นชาวต่างประเทศ
และเมื่อใดไม่เป็น. คนลักษณะนี้แหละได้แก่นคนไทยผสมที่กล่าวมาในเรื่องนี้ และข้าพเจ้า
มีความเสียใจจริง ๆ ที่จะต้องกล่าววามบุคคลชนิดนี้เป็นคนที่ไม่พึงปรารถนาให้มีอยู่ในชาติ
อย่างของเรา.

พวกไทยผสม หรือหนังสือพิมพ์ที่เป็นปากของพวกนี้ ดูเหมือนจะคิดว่ากาที่จะ
แก้ไขข้อนี้ตกอยู่ในหน้าที่ของพวกไทยเรา กล่าวคือ เขาเห็นว่าพวกไทยเราควรจะยอม
รับเสียว่าพวกจีนโนสยามนั้นเป็นส่วน ๑ ของชาติเราโดยแท้เท่านี้ก็จะเป็นอันเสร็จเรื่องกัน
ข้อนี้ข้าพเจ้าต้องขอคัดค้าน. เมื่อใดเห็นวิธีรับชาวต่างประเทศเป็นชาวร่วมชาติดังที่ได้
ทดลองมาแล้วในสหพันธรัฐอะเมริกาและการทดลองนี้ก็ให้เห็นแล้ว ว่าไม่เป็นผลสำเร็จ
เพราะว่ายังมีชาวอะเมริกันผสมอยู่เป็นจำนวนมากซึ่งพูดภาษาอังกฤษไม่ได้เลย และไม่มี
ความตั้งใจที่จะเรียนควยอันนี้แล้ว ข้าพเจ้าไม่รู้สึกแน่ใจได้ ว่ากาที่จะให้เรายอมรับ
รองพวกจีนโนสยามว่าเป็นไทยแทนจะมีผลดีใดอย่างไร. ตรงกันข้ามข้าพเจ้ามีความ
เห็นว่ากาที่จะแก้ไขตกอยู่ในหน้าที่ของพวกเราเอง. ขอให้พวกจีนโนสยามเลิกเรียก
ตนเองว่าจีนโนสยาม ขอให้เขาแสดงว่าเขาทั้งหลายมีความปรารถนาจริงใจที่กลายมาเป็น
ไทยแท้ ไม่แต่ควยว่าจากต้องพร้อมทั้งกิริยาและอาการที่กระทำควย ขอให้เขาตัดขาด
ซึ่งเชื้อโอบแห่งความรักและความนิยมในชาติจีนและในที่สุดยิ่งกว่าสิ่งอื่น ขอให้เขา
พร้อมอยู่เสมอไม่ว่าในกาลใด ๆ ที่จะยกประโยชน์แห่งเมืองไทยและชาติไทยขึ้นเหนือ
ประโยชน์อื่น ๆ ทั้งสิ้น. เมื่อเขาทั้งหลายได้ทำอย่างที่ว่ามานี้แล้วเมื่อใด เมื่อนั้นแหละ
ไทยเราจึงจะสามรถรับเขาได้ควยความเต็มใจว่าเขาเป็นคน ๑ ในพวกไทยเราโดยแท้.

อ้าวพาหุ

เก็บเล็กผสมน้อย*

แล้วพวกพอลคารองลอนดอนไม่มีความพอใจเลยในการที่อังกฤษระดมทหาร
มากเหลือเกิน เพราะต่ายยังมีทหารมากเท่าใจ ก็จะทำให้การสงครามฉุดยั้งไป
เท่านั้น ฉะนั้นจะเป็นการเสียประโยชน์ทางค้าขายเป็นอันมาก

พอลคารองลอนดอนเหล่านี้ คนที่ไม่รู้อีกก็ไม่รู้จักว่าเป็นคนอังกฤษเพราะชื่อก็
ไม่เป็นอังกฤษ รูปร่างหน้าตาก็นิดกับคนพื้นเมืองอังกฤษ หรือถ้าจะพูดให้ชาวไทยเรา
เข้าใจก็ต้องเปรียบกับพอลคารองเทพาของเรา ซึ่งก็เป็นไทยนั่นแหละแต่ว่า

ดังนั้นเห็นใจว่า การที่พอลคารองเทพา ไม่รู้สึกความจำเป็นในการที่จะมี
ทหารหรือเสบียงในกรุงสยาม แปลว่าเขา "ชั่ววิไล" เหมือนพอลคารองลอนดอน
ซึ่งเป็นอังกฤษแท้แท้

สัตว์ใจไม่เหมาะสม

เหมือนนกมีปีกยาว

ชนเรียบเปรียบคราว

ยามเหมาะก็เขาช่าง

.....

สัตว์วาฬวิไลยกระไรเอ

ทั้งเคาะเช็ดเฟิสต์แท้ ๆ แฉเจียวโอ

ใส่ตอปแฉตเจิง เช่นเย็นคิลแมน

ฝรั่งเปรียะแต่ยังเจียะตะละเปา

.....

คังควา

ใหญ่กวาง

จตมท แฉสือ

ชนะใจคังถวิล

แสนจะเกฟรอกโกตโซคตะโก

ผานุกคองแคงโรสวายไมเบา

อีกทั้งแวนแควคำฆ่าละเอ

ช่างเขาเคาปีกระไรจับใจเลย

* ถัดออกจากฉบับพิมพ์รวมเล่ม

เรื่องของฉัตรพายุ เล่ม ๒ เบ็ดเตล็ดสงคราม

การที่เมืองโคซาติโค เขาจัดการบ้านเมืองของเขาอย่างไร เราควรแต่เพียงจะแลดูไว้ เพื่อไม่ให้เสียที่เขา แต่ถาสังโคที่เขาจัดไว้แล้ว แม้จะดีปานใดก็ตาม ถ้าไม่เป็นของเหมาะแก่เมืองเรา เราก็จำจะต้องไม่เอาอย่าง แคลาเป็นของเหมาะแก่เมืองเราถึงจะเลวอย่างไรก็ไม่เสียชื่อ หรือแม้สิ่งเมืองอื่นเขายังมิไคทำ ถ้าเราทำจะเป็นประโยชน์แก่เมืองเราแล้ว ก็ไม่ควรจะรอคอยเขา

ทำอย่างไรหนอจึงจะดีคำว่า "ไม่โง่งการอะไรของเขา" นั้นออกเสียจากคำพูดของไทยเราไป การใช้คำว่า "ไม่โง่งการอะไรของเขา" แม้ในนิทานยายกับตานั่นเอง ถ้าจะพิจารณาก็จะเห็นได้ว่า เป็นของที่ทำให้เสียประโยชน์ เพราะยายกับตานั่นก็ไม่ได้ตัวใจงาคืนหลานก็ถูกเขียน จริงหรือไม่เล่าทาน

การหัดแสดงความเห็นให้เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ นั้นง่าย และถ้ายิ่งออกความเห็นไปสิ่งซึ่งเราเองจะไม่ต้องทำด้วยแล้ว ก็ยิ่งง่ายมากขึ้น เพราะฉะนั้น คังคาวจึงเป็นสัตว์ที่มีปากเสียงมากกว่าสัตว์อื่น เพราะแสดงโวหารสำหรับนกไคสำหรับสัตว์ที่เขาคไค แต่ฝ่ายคังคาวเป็นหรือไม่เป็นไคทั้งสองอย่าง

เพราะฉะนั้นคนเราควรฟังเสียงคังคาวน้อย ๆ หน่อย หากไม่จะชักพันเขื่อนนี้เป็นคำเตือนโดยนั้นไมตรีจิตของชาวพเจ้า.....

.....

ชาวพเจ้ามีความเสียใจที่จะตองกล่าวว่ามีคนไทยอยู่จำพวกหนึ่ง ซึ่งตองจัดเขาในพวกมากยากนาน คือมีความรู้แต่นิว ๆ ไม่ใคร่ลึกซึ้งปานใด แลไม่ได้เคยเห็นฝรั่งที่เมืองเขาเซอ เคยสมาคมหรือพบปะกับฝรั่งบางรัก ซึ่งเป็นกากยุโรปก็เอาอย่างชวกกากฝรั่งเหล่านั้นเรื่อยมา ทั้งในชั้นหลังนี้มีหน้าจามีพวกชาวเอเชียกันเองที่นิยมเอื้มนำเริบต่าง ๆ เพราะได้เคยเป็นบอยฝรั่ง เช่น กากของกากฝรั่งอีกครึ่งหนึ่งพูดฟังสุรานต่าง ๆ กรอกหูไทยเราเข้าไป

อัครพาทุ

ดกบังคับให้เป็นจีน*

วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

แจ้งความมายังท่านบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ไทยทราบ

วันนี้ข้าพเจ้าได้พบของควรร้างเกิดอย่าง ๑ ซึ่งข้าพเจ้าจะเวทนาเสียไม่ได้ที่จะส่งข่าวมายังท่าน.

ข้าพเจ้ากับสหายอีกหลายนายด้วยกันได้นั่งและยืนอยู่ที่ใกล้ถนนหลวงแห่ง ๑ คนคนเดินผ่านไปมา. ได้มีรถยาคัน ๑ บรรทุกเด็กหลายคน ซึ่งแต่งตัวเป็นนักเรียนจีน. ก็คือ เสื้อกางเกงสีดำก็ หมวกแก๊ปสีดำก็พันดำ. เด็กเหล่านี้พูดภาษาไทยกัน และพูดอย่างชัด ใสดอยคำและศัพท์ต่าง ๆ เหมือนเด็กไทยเราไม่มีผิดเลย!

แต่เด็กเหล่านี้ถูกจับส่งไปเข้าโรงเรียนจีน ให้เรียนหนังสือจีน ไม่ใช่หนังสือไทย!

เด็กเหล่านี้ ถ้าปล่อยให้เลือกได้ตามใจ ใครจะสงสัยบ้างหรือว่าเขาจะเลือกเป็นอะไร? คงเลือกเป็นไทยทั้งนั้น แต่ผู้ใหญ่ของเขาต้องการให้เขาเป็นจีน และบังคับให้เขาเป็นจีน ดังนั้นท่านจะเห็นประการใด?

เมื่อความจริงเป็นอย่างนี้ ยังมีใครติเตียนข้าพเจ้าอีกหรือว่ากล่าวไทยจีนเกินไป? คำที่ข้าพเจ้ากล่าวว่ามีพวกหัวหน้าจีนอยู่บางคน ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการที่ทำให้จีนคงเป็นราวคางซาดูอยู่ในเมืองไทยและเป็นผู้เกี่ยวข้องไม่ให้เงินกลายเป็นไทยไปได้นั้นจะว่าเป็นคำหาความเกินไปฤ? เมื่อมีพยานออกทางชัดเจนวา มีจีนบางพวกต้องการเหาะ "ไทยผสม" ขึ้นไว้ในเมืองเราเช่นนี้ จะว่าข้าพเจ้าพูดไปเพราะเกลียดจีนฤ?

* ถัดออกจากฉบับพิมพ์รวมเล่ม ความเห็น ๕ เรื่อง ของ อัครพาท

ตรงกันข้าม ข้าพเจ้าไม่ได้เกิดที่จีนเลย และไม่ได้ปรากฏอะไรยิ่งไปกว่าที่จะได้เห็นลูกจีนเขามาสู่ชาติของข้าพเจ้าและเป็นไทยโดยสนิทสนม. แต่เมื่อทราบอยู่แล้วว่า มีเงินบางจำพวกคิดเอาเปรียบไทยจะร้องแต่ให้ไทยเราไว้นั่นเรื่องใจ และยอมรับรองเงินเป็นส่วน ๑ แห่งชาติไทย แต่ส่วนเราเองไม่ถึงไทยว่าเป็นคนเท่ากัน และขึ้นจะฝึกสอนและบังคับลูกหลานในกรุงเป็นจีนอยู่เช่นนั้น จะให้ข้าพเจ้านิ่งเสียได้อย่างไร? เมื่อปรากฏว่าจะให้ไทยเราฝ่ายเดียวชื่อตรงต่อจีน โดยจีนไม่ต้องชื่อตรงต่อไทยเราบางเช่นนั้น และข้าพเจ้ารู้นั้นแล้วแต่ในบัดนี้ ก็เหมือนข้าพเจ้าเป็นผู้ทรยศต่อชาติของข้าพเจ้า ความศึกษาในทางธรรมะทั้งไทยและฝรั่งไม่ยอมให้ข้าพเจ้าทรยศเช่นนั้นได้! ข้าพเจ้าเป็นไทยจริง ๆ ไม่ได้เป็นไทยแต่ชื่อหรือเพื่อความสวดสวนตัว และข้าพเจ้าไม่ได้มีทางที่หวังผลประโยชน์อย่างใดจากจีน. แต่ถึงแม้จะนับว่าลามมาให้ข้าพเจ้าและขอให้ช่วยทดแทนพวกหัวหน้าจีนที่คิดแย่งเอาแผ่นดินสยามไปเป็นจีน โดยบังคับให้เด็กลูกจีนที่ใจเป็นไทยไปเข้าโรงเรียนซึ่งสอนแต่ภาษาจีนนั้น ข้าพเจ้าก็เห็นจะรับสินจ้างหรือสินบนเช่นนั้นไม่ได้ เพราะจะพูดไปโดยไม่ตรงความจริงเช่นนั้นก็ขัดแย้งปากกระดากแก่ใจ. บางทีข้าพเจ้าจะเป็นคนหัวเกาพนสมิ่ย์ไปก็เป็นได้ แต่ข้าพเจ้ารู้สึกว่าถ้าจะขายผีปากเพื่อพูดของไม่จริงไม่ได้หรือแม้จะเพียงนึ่งเสี้ยก็ไม่ได้เหมือนกัน.

ข้าพเจ้าไม่อยากจะพูดมากไปอีก แต่ในที่สุดนี้ขอให้ท่านรองคุณเถิด ว่าการบังคับเด็กที่ใจสมัครเป็นไทยให้เป็นจีนเช่นกลาวมานั้น เป็นของควรแลดู? ข้าพเจ้าหวังใจว่า จะได้อ่านความเห็นของผู้อ่านของท่านอีกบางในเรื่องนี้.

อัครพาท

วังต้องกลีโหม*

หนังสือพิมพ์สยามคอมเมอร์เชียล ในตอนที่สรรเสริญยกย่องคำทำนายของ
ชาวจีนในเรื่องเมืองจีนในบทความในหนังสือพิมพ์ของเขานั้น ทำให้ชาวจีนรู้สึก
เลือกชั้นชนาชั้นบาง.

การทำนายกิจการในเมืองจีนเวลานั้น ขอมันว่ามีทางที่อาจถึงขนาด
ไต่ถาม เพราะคนที่ทำนายต้องคอยเปลี่ยนมอดุ๊กไปเรื่อย ๆ แยกส่วนตัวชาวจีน
ในคราวนี้โดยโชคได้เป็นผู้ที่รับคำสรรเสริญว่าเป็นหมดทุกหน ทานทั้งหลายบางที่จะใคร
ทราบบางกระมังว่าชาวจีนมีวิถีชีวิตอย่างไร? เอาเถอะ. สำหรับท่านผู้ติดตาม
เรื่องของชาวจีน ๆ จะขอมอบความดีให้แก่ท่านโดยไม่คิดราคาเลย เมื่อท่านจะ
ได้ไปลองหยากรักข้างในเวลาว่างงาน.

ประการที่ ๑ ก็จะต้องอ่านหนังสือชาวจีน. ขอนี้ท่านคงจะนึกว่าเป็นการ
เหลือหวังที่จะใคร่สำเร็จได้ แต่ความจริงนั้นไม่เหลือหวังเท่าที่ดูเหมือนจะเป็นเลย
เพราะท่านไม่จำเป็นต้องรู้ภาษาของชาวจีนจากหนังสืออักษรจีน. หนังสือภาษา
อังกฤษอาจมีเรื่องที่น่าสนใจ ส่วนในภาษาไทยเองก็มีไปกอง ๆ ซึ่งเรียกรวม ๆ กัน
ว่า "หนังสือจีน" และเมื่อที่จะเข้าใจอักษรของจีน จะอ่านแต่เพียงเรื่องเดียวเท่านั้น
ก็คิดว่าโดยเฉาะตัว เรื่องที่ชาวจีนสนใจที่สุดก็คือเรื่อง "สวนกลี" ในเรื่องนี้
เรื่องเดียว ท่านจะได้นับทุกชนิดที่ทานเอาแบบอยู่เสมอ ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวันกลี
ก็ขวนไขไซ, ลีขวนธง, ขุนยักเขม, ฮวงเซียง ทานเวลานี้มีอยู่แล้วทั้งนั้นใน "สวนกลี"
แบบฉบับที่ต่างกันเท่านั้น เราจะเรียกจากหนังสือเล่มใดก็ได้ หนังสือนั้นเป็นนวนิยาย อีกลบ
หนังสือแปลใจใจ ฯลฯ ก็ได้ แต่ชาวจีนจะไม่ยอมให้นายออกโดยตรง ๆ ว่าใครคือใคร
เพราะตามปกติของชาวจีนตระกูลวีเชดส์เปรียบท่านขอมว่า "การเปรียบเทียบเช่นที่นาราคา"

* ถัดออกจากฉบับพิมพ์รวมเล่ม ความลับ ๕ เรื่องของกั้วซาย หน้า ๑๑ - ๒๑

ประการที่ ๒ รองลงมาจะต้องสั่ง เสด็จไปยังใจของจีนตามที่กำหนดโดยราชภัทร
 ถึงชายฝั่งของ เขาโคมี่คาอี่ไต้เพน. การที่จะถือเอาแผนที่ไม่จำเป็นจะต้องไปถึง
 เมืองจีน ที่จำเป็นมีอยู่แต่เพียงท่าความลับเคยกับจีน ซึ่งเราเห็นอยู่ในแผนที่เราทุกวันแล้ว
 และใจความซึ่ง เสด็จของตามสมควร. แดงตามจะต้องการรู้ความจริงแล้ว จำเป็น
 จะต้องถึงตามใจแห่งกลางอย่าง เกรงกลัว. ตามตามไปโดยตัวใจแล้วไปยังใจข้าง ๑
 แล้วตามจะต้อง เข้าใจความจริงโดยลวงกว่าครึ่งหนึ่ง. กลางแล้วเข้าไปตามจีนเขาที่มีประเทศที่
 ดินยอมกลดอยู่อย่าง ๑ คือ แดงแยกกันเป็นหกแปดเวลาตามแยกของยี่ที่เขาเขา และ
 กก ๑ ฉากวอ ๑ บวมพยายามอย่างดีที่สุดที่จะกล่าวโดยนัยของลมโดยยึดคงเท่าสาละ
 ในวิธีที่จะทำเพื่อให้อำนาจนั้น. การบอกโทษคือ ๆ ถ้ามีความมุ่งหมายที่จะไปแยก
 เปรียบแล้วก็ไม่เป็นของแปลกเลย. ทั้งทำให้เรารุกถึงหัวใจของชาวสกอต
 ผู้ ๑ ซึ่งใจไวแถมกว่า "ลูกเอ๋ย! เจ้าจงมาเงินนี้หาโดยทางสุจริตเจ้าจะทำได้
 แต่เห็นและอย่างไรก็จงหาเงินไปให้ได้เถิด"

มีหนังสือเขียนในกรุง เพชรบูรณ์ ๑ ที่ทำกรเพื่อประโยชน์ของ "จีนโศกสยาม"
 (ตามคำกล่าวของเธอเอง) ได้กล่าวถึงเรื่องพระเจ้าแผ่นดินจีนองค์ใหม่ที่ว่า "บรม-
 รัตนาคาน" ว่า เขามีความเห็นด้วยทุกประการ แต่เขาจะอยากขอเพิ่มเติมขึ้นมา
 บรมรัตนาคานที่สามารภนั้นกล่าวความเปลี่ยนแปลงสำคัญให้เป็นที่ไปใหม่เดิม ซึ่งใจนี้มาแล้ว
 แดงยอม ล้วนเป็นบรมรัตนาคานทั้งสิ้น. ถ้าตามไม่เชื่อเขาแล้ว ขอให้เลิกหนังสือ
 ของบรรดาของตามเองเถิด. ถ้าเราจะพิจารณาโดยนัยของหนังสือที่มีเรื่องกล่าวแล้วเป็น
 ยุกตอกแทบทุกบทที่ใจฉายว่า "มลา" ถ้า "เป็นใจ" ยอมเป็นรัตนาคาน โดยนัย
 ที่เขามีใจมาดูหรือรุดถึงความโศกของทุกใจ ๆ อันนอกจากตัวของเขาเอง ในกรณี
 จะมั่นคงใจใจการอันสำคัญนั้นใจไป.

เราจะยกอุทาหรณ์ซึ่งกล่าวตามบางรายขอเป็นสังเขปที่ใจนี้ รอมูลี และ
 รัมีสี ทรงเป็นตามรัตนาคานตามความเห็นของ เจานกรอ้อมาดองตามเป็นพระเจ้าไอยกา
 ในเวลาที่ระบัตินี้ ๒ นี้ ใจนี้มีใจระบัตินอกจากราชสมบัติ แดงก็ตั้งพระเศียร

เสียขวัญ ควบคุมเมื่อเจ้าชายแอฟทั้ง ๒ หนีถวามมานั้น กำลังจัดการสร้างกรุงโรม
 รมัส หนาคานพอที่จะกระโดดข้ามกำแพง (เพื่อแสดงว่ากำแพงเตี้ยเท่านั้นไม่เป็น
 ประโยชน์) และจนต้องเสียชนม์ชีพเพราะพระเจ้าไมพอพระไทยในความหนาคาน
 ของรมัส. ยเดียส รัชารักก็เป็นคนหนาคานอีกคน ๑ ซึ่งต้องเสียชีวิตด้วยเหตุนี้.
 แคนันและเมื่อเรากล่าวถึงความยิ่งใหญ่ของกรุงโรม เรายอมระกถึงนามแห่ง
 ยเดียสรัชารัก กวามามแห่งบรูตัสซึ่งเป็นผู้ปลงชีพยเดียสรัชารัก เพื่อความรักชาติ
 ในหมูคนที่เปไนท์ ในกรุงโรมภายหลังรัชารักนั้น มาร์กแอนโตนีต้องจความรรมหนาคาน
 แคนันเป็นคนที่หมอกันหารยิ่งกว่าทุกคนเหมือนกัน. ครอมเวลล็คเป็นคนหนาคานอีกเหมือนกัน
 เพราะเมื่อปาร์ลิมেন্টโยยกเขาขึ้นเป็นหัวหน้าแห่งรัฐบาลแล้ว ใจประพฤติโดยอาการ
 ไม่เคารพต่อปาร์ลิมেন্টเลย ตั้งตนขึ้นเป็นพระราชชายของประเทศอังกฤษคืออำนาจสิทธิ์
 ชาติทุกประการ เว้นแต่ชื่อ. นะโปเลียนโบนะปาร์ตักก็เป็นคนหนาคานแท้ เพราะเมื่อได้
 ทำให้บริบัตติของประเทศฝรั่งเศสนิยมตนว่าเป็นคนสำคัญที่สุด แลวกลับล้มล้างบริบัตตินั้นเสีย
 แล้วและตั้งตนขึ้นเป็นพระราชราชาแห่งชาวฝรั่งเศส เพราะนะโปเลียนเองเป็นชาว
 เกาะครองการ ยอมบรูตัสถือว่าไม่สมควรจะเรียกตนว่าเป็นพระเจ้ากรุงฝรั่งเศส เพราะ
 นั้นจึงใจประกาศตนโดยเปิดเผยว่าเป็นนายแห่งชาติฝรั่งเศส ถ้าจริงไม่เป็นความ
 หนาคานอย่างอกฤษร์ ชาวเจ้าก็ตองยอมว่าไม่รู้ว่าหนาคานแปลว่าอะไร แต่ถึงเช่นนั้น
 ก็ไม่มีใครปฏิเสธเลย ว่า นะโปเลียนไม่เป็นบรมที่มีอำนาจและเป็นไทที่สุดคน ๑ ซึ่ง
 โลกนี้ใจเคยเห็น และอำนาจรัศมีแห่งประเทศฝรั่งเศสมีใจเคยส่องแสงสว่างเท่ากับ
 เมื่อครั้งไคนี้ชาวต่างชาติมาเป็นเจ้าครอบครองนั้นเลย พระเจ้าเฟรเดริกกรุงปรัสเซีย
 ก็ไม่มีใครปฏิเสธว่าไม่ใช่คนหนาคาน แต่ถึงเช่นนั้นก็ฟังชาวจารย์ยังถวายพระนามว่า
 "มหรรราช" กรานันจะยกตัวอย่างในสมัยของเราเองก็คือ ท่านเปอริฟีโรอิจิอ์ ท่าน
 ฌูเนตองสงชัยเลยเป็นคนหนาคานชั้น ๑ และกระทำการฝ่าฝืนธรรมเนียมการปกครอง
 ของประเทศเม็กซิโกโดยเปิดเผย แต่จอดเวลาที่ท่านฌูเนตองมีอำนาจอยู่ประเทศเม็กซิโก
 ใรับผลแห่งความสงบราบคาบมากกว่าที่ใจเคยมีมาแล้วแต่ก่อน ๆ หรือยังมี ฌูเนตอง

เพราะฉะนั้นความจริงในเรื่องนี้จึงมีอยู่ว่า บุคคลใดที่ศัตรูของเขาเรียกว่า หนาคาน แท้จริงเป็นผู้ที่ใจตนเองโดยชัดเจนวาประสงค์อะไร แล้วและมันคาดการณ์ ให้เป็นไปดังความประสงค์นั้นด้วย และตามโครงการที่มันนั้นไปกระทำไปเป็นคุณแก่ ประเทศซึ่งเขาเป็นชาติปกครอง ใครง่ายจะไปตั้งวิวาท้องวิธีดำเนินการของเขา?

ศัตรูของยวนไซไซ ย่อมมีความแค้นเคืองด้วยเหตุว่ายวนไซไซได้เห็นแก่ประโยชน์ตนเองมากกว่าประโยชน์แห่งเจ้าทั้งหลาย โดยนัยนี้และศัตรูของซี้ซาร์ก็ได้กล่าวโทษซี้ซาร์ว่าเป็นผู้ที่มีกโหดโหดสูง. ที่กล่าวนี้ไซซาซาพเจ้าตั้งใจจะเปรียบยวนกับ ซี้ซาร์ก็หามิได้ แต่เพื่อประสงค์จะให้เห็นว่าคนเราทุกคนที่มุ่งหมายมีอำนาจ ต้องคาด ใควาคงจะมีศัตรูที่กล่าวโทษตนว่าเป็นผู้ที่มีกโหดโหด เพื่อประโยชน์ส่วนตัว. บรรดาศัตรูของ ยวนไซไซกล่าวถึงเขาราวกับว่าเป็นมหัศจรรย์อะไรอื่น ๆ แต่ความจริงนั้นหาเป็นเช่นนั้นไม่ ในพงษาวดารจีนเองก็ย่อมมีตัวอย่างตามที่ซาพเจ้าได้กล่าวมาแล้ว เพราะเหตุนี้แหละ ซาพเจ้าจึงไม่มีความปลาดใจเลย ในการที่ยวนไซไซรับคำอัญเชิญจากพระราชารัฐของ เขาให้ขึ้นเสวยราชสมบัติเป็นพระราชารัฐแห่งกรุงจีน. นี่เป็นประเพณีซึ่งเข้าใจกัน อยู่แล้วตามพงษาวดารจีน. ตามพงษาวดารแห่งชาติอื่น ๆ ก็เช่นกัน. พระเจ้า รัชารัทธิ ๓ ได้รับคำอัญเชิญของประชาชนให้ขึ้นเป็นพระราชแห่งกรุงอังกฤษในเมื่อ พระองค์ได้ทรงจัดการปลงพระชนม์พระภรรยาโดย (ลูกของพี่ชาย) ทั้ง ๒ โดยมีใ้ รับคำอัญเชิญของประชาชนเลย! ซาพเจ้าไม่มีความประสงค์ที่จะอวดตัวให้เกินควร แต่ซาพเจ้าอาจกล่าวได้ว่า ซาพเจ้าอยู่ดีแล้วตลอดมาว่ากว่าที่จีนได้พยายามจะใ้วิธี ปกครองโดยถือเอาความเห็นของประชาชนเป็นใหญ่ในที่สุกคองจะต้องกลับตั้งราชา ธิปไตยขึ้นอย่างเก่า โดยมีคนที่มีความสามารถและความมั่นคงเป็นหัวหน้า และด้วยเหตุ ว่ายวนไซไซเป็นคนซึ่งประกอบด้วยลักษณะนี้ และมีอยู่คนเดียวที่เห็นได้ในจำพวกที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารเมืองของจีน ก็ไม่เป็นการยากลำบากอะไรที่จะทำนายว่า ยวนนี้เอง จะเป็นพระราชารัฐของคโหมเป็นแน่แท้.

ความระแวงที่ข้าพเจ้าใจกลาวมานี้ หนังสือพิมพ์ฉบับที่แสดงตนว่าเป็นศัตรูของ
ยวนนั้น คงจะมีความไม่พอใจในถ้อยคำของข้าพเจามากเป็นแน่ แต่ข้าพเจ้าก็คำนึง
ความแค้นเคืองของเขาเสียแล้ว เพราะเหตุว่าเขาแค้นเคืองอยู่เสมอ แต่ข้าพเจ้า
ก็ยังอุสาหาอนุบายได้โดยสวัสดิภาพ. ข้าพเจ้ามีความเสียใจที่จะกลาวว่า ข้าพเจ้าเป็น
คนไทย จึงไม่สามารถพลอยเห็นตามความคิดของเขาได้ แต่ข้าพเจ้าจะขอกลาวว่า
ส่วนตัวข้าพเจ้าไม่นำพาเลยจนเท่าไรเสียว่าใครหรืออะไรจะเป็นผู้ถืออำนาจในเมืองจีน
แต่ข้อที่ปลาดิ้นก็คือประชาชนชาวจีนโดยมากก็มีความรู้สึกอย่างเดียวกับข้าพเจ้าเหมือนกัน!
ถ้าท่านยังมีความสงสัยในข้อนี้ ก็ขอให้ถามจีนคนใดคนหนึ่ง ที่ท่านพบก็เด็กก็คงจะทราบได้.

ส่วนหมอรูนยัตเซนผู้ที่ได้รับความอนุเคราะห์ของหนังสือพิมพ์ก็กลาวมาทางยวนนั้น
พวกจีนกลับนำรานอไปเสียกว่ายวนอีก (เวลานี้เสียแต่ผู้ที่หวังผลประโยชน์จากการ
สนับสนุนทานรูนยัตเซนแหละ จึงจะตองปากแข็งอยู่วายนิม) ไม่มีใครที่ตั้งใจเป็นกลางจะ
หวังหรือเสียใจใดเลยว่ หมอรูนยัตเซนจะเป็นหัวหน้าแห่งชาติจีนก็กว่ายวน. ท่านหมอ
นั้นก็โศกของคุณแล้วและไม่สำเร็จแล้วไม่ใช่อะ? สหายจีนของข้าพเจ้าผู้ ๑ ซึ่งแต่เดิม
ก็เป็นพวกรูนยัตเซนเหมือนกันใจกลาวว่าในไม่ช้าเขาก็จะรู้สึกว่ความไม่มั่นคงถึงรัฐบาลนั้น
เป็นอันเห็นหวังที่จะให้สำเร็จผลได้แล้ว ด้วยเหตุว่เมื่อใดขับไล่วายนิมออก
ไปสำเร็จแล้ว รูนยัตเซนก็ยังคงยืนเรี่ยอยู่นั่นเอง เมื่อรูนยัตเซนได้เข้านั่งเป็นประธาน
ในที่ประชุมสำหรับชาติที่เมืองนำกิง เขาได้ถือเอาหนังสือพิมพ์คือจีนไปนั่งอ่านอยู่บน
บัลลังก์สำหรับประธานาธิบดีด้วย โดยมีใจเอาใจใส่ในข้อความซึ่งกำลังปลุกปลავ
กันอยู่ในที่ประชมนั้นเลย แต่ใจว่ที่ประชมนั้นจะมีข้อความอะไรซึ่งน่าฟังปานใดก็หาไม่ได้
เพราะอันนี้สหายของข้าพเจ้าคนนั้นซึ่งเป็นคนเคยงานและมีความสามารถจริงคน ๑ ใน
หมู่ที่ปลุกปลავของรูนยัตเซน จึงมีความยินดีเป็นอันมากเมื่อตกลงมอบหน้าที่ประธานาธิบดี
ให้แก่วาน เพราะเขาชอบรู้อยู่ว่ายวนเป็นผู้ที่สามารถในทางรัฐประศาสน์ไม่ตองสงสัย
เลยเขาทราบอยู่แล้วเหมือนกัน ว่ายวนนั้นเป็นคนมักใจใฝ่สูง แต่เขาก็รู้สึกอยู่ว่
การที่ฝ่าจีนอันตรายแห่งความมักใจใฝ่สูงของยวนนั้นดีกว่าที่จะยอมให้อนาคตแห่งชาติจีน

อยู่ในเงื้อมมือคนที่มีความเข้าใจในหน้าที่ของประธานาธิบดี ความอยุติเพียงไปอ่านหนังสือพิมพ์และดูขบขันแกว่ง ๆ หนังสือพิมพ์กรุงเทพฯ ที่กล่าวถึงแล้วนั้นคงจะทำให้เขาพอใจออกนามสหายซึ่งเขาพบเขากว่าถึงนี้ แต่เขาจะขอลาเสียแต่ในคนที่ที่เดียวว่า เขาจะไม่ยอมที่จะออกชื่อเขา เพราะเป็นธรรมดาอายุเองที่เขาจะไม่อยากจะทำให้สหายของเขาตกตา ด้วยเหตุที่เขามีความกลัวที่จะพูดตามความเห็นจริงใจของเขา แต่เขาจะกล่าวเพิ่มเติมอีกหน่อยว่า เมื่อวันได้รับหน้าที่ประธานาธิบดีแล้ว สหายของเขาผู้นี้ก็ลาออกจากตำแหน่งการงาน และมีใ้รับตำแหน่งที่อื่นในรัฐบาลของยวน เพราะฉะนั้นถึงอย่างไรก็จะได้กล่าวโทษเขาว่าพูดเพราะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวนั้นไม่ใช่; ขอนี้ก็นับว่าเขาดีกว่าพวกที่อดทนหมอบนุษย์เช่นหลายคนอยู่แล้ว ไม่ว่ายุติในเมืองจีนก็ตามเมืองไทย.

หมอบนุษย์เช่นและพวกพ้องของเขาในเวลานี้ไซ้คิดว่า กำลังคิดที่จะก่อการจลาจลขึ้นอีกครั้ง ๑ (หรืออาจจะพูดให้ถูกใจหมอบนุษย์เรียกว่า "คิการกษัตริ" แต่ขอที่เขาไม่มีความปลาใจเลย. การก่อการจลาจลนั้นดูเหมือนจะเป็นสิ่งเดียวที่เขาทำใ้ แต่ในครั้งนี้ เขาจะไม่อยากจะพนันว่าจะสำเร็จหรือไม่เลย. เมื่อมาคำนึงถึงการทำของยี่สิบห้าปีที่ผ่านมาจะทำลายราชวงศ์ชิงมาตั้ง ๓๐๐ ปี และมาสำเร็จลงใ้เมื่อพวกเบงกอลพร้อมที่จะทำลายตนเองนั้นแล้ว เขาจะไม่มีความปลาใจเลยหมอบนุษย์เช่นและพวกพ้องของเขาจะคบคิดกันทำลายราชวงศ์ยวนอยู่ตลอดเวลาจนกว่าตัวเขาเองจะล้มลงไปด้วยความระรา หากว่าจะไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อนนั้นโดยปทัชย์บันหันควน! เมื่อหมอบนุษย์เช่นและสหายในชั้นของเขาใ้ไปสมทบบรรพบุรุษของเขาแล้ว ก็คงจะมีผู้อื่นที่ดำเนินความคิดของเขาต่อไปอีกตั้ง ๒ หรือ ๓ ร้อยปี. กราวนี้สมมติว่าพวกหมอบนุษย์เช่นทำใ้สำเร็จ ไม่ต้องสงสัยเลยคงต้องมีคนที่คบคิดกันทำลายพวกหมอบนุษย์เช่นใ้เหมือนกันกับที่หมอบนุษย์เช่นใ้คิดมาก่อนนั้น เป็นแน่. เพราะการคบคิดกันทำร้ายผู้อื่นนั้น ว่าเฉพาะเงินบางชั้นไม่แต่เป็นของสนุกเท่านั้น

ยอมเป็นการประกอบอาชีพอะไรก็ได้. จีนสามัญแทนที่ทำงาน ใครที่มีเหตุ
 พอที่จะอาจไถ่ถอนตนเป็นคนมีความรวดเร็ว ก็ยอมจะตั้งตนขึ้นเป็นหัวหน้าและจัดการ
 "เตย" จากคนรวมชาติของตนเพื่อทำการอะไรอย่างใดอย่าง ๑ (ซึ่งจะเรียกว่า
 "กัซาคี" หรือเรียกว่ากระไรก็ไม่อัศจรรย์) ซึ่งจ่ายเงินไม่ไยดีเลย, ซอนก็คล้าย
 กับเรื่องชาวสกอตของชาวเรา ที่ตรงว่า เตยโดยชอบด้วยกฎหมายและอย่าใช้วิธี
 ขเข็นกรรไกรนะ ถ้าอาจจะทำได้แต่อย่างไรก็ดี เตยให้ไต่เป็นแล้วกัน! นั่นแหละ
 เขายอมว่าไม่มีสิ่งใดที่ใหม่ในโลกนี้ และเราจะไปจะหาอะไรให้ถูกต้องตรงตามภานิต
 นักรวากิจการของจีน ก็ไม่มีแล้ว

อัสวพานุ

การภายในเมืองจีน

มีคนจีนโคกลับตั้งราชาธิปไตยใหม่แล้ว ปัญหาจึงมีว่ากิจการภายในเมืองนั้นจะเป็นอย่างไร? ถ้าแม้ว่าการพยากรณ์ในอดีตภาคเป็นการยาก ณปัจจุบันนี้ก็ในยากน้อยกว่ากวยเฉยลวยแล้วก็ตาม ถึงแม้การสงครามไ้กระทำแก่กันในยุโรปก็มิหนำซ้ำสงครามครั้งนี้ คงจะโหดเหี้ยมที่เห็นโคคนโคในอาเซียและในประเทศอื่น ๆ ทั่วโลกเป็นแน่. แต่นอกจากการเปลี่ยนแปลงซึ่งจะเป็นผลแห่งการสงครามนั้นแล้ว - ซึ่งในที่นี้ก็ไม่ใช่อะไรของข้าพเจ้าจะทำนาย - ยังมีความเปลี่ยนแปลงอะไรอื่นอีกบ้างหรือไม่ที่จะนับใจว่าเป็นผลแห่งเหตุการณ์ที่เป็นไปในประเทศจีน? ว่าตามความรู้ของข้าพเจ้าในกิจการของจีน - ซึ่งมีอยู่ไม่มากนัก แม้อ่านของข้าพเจ้าพอใจแสดงความรู้สึกและยกของข้าพเจ้าอยู่บ้างก็ดี - ข้าพเจ้าก็รู้สึกว่าถึงอย่างไรก็สิ้นเร็ว ๆ นี้ เราคงจะมิได้เห็นกิจการเปลี่ยนแปลงไปมากนักเป็นแน่.

กิจการในเมืองจีนเดี๋ยวนี้ ก็แปลว่าโคกลับคืนไปเป็นอย่างเดิมนั่นเอง คือเป็นอย่างเมื่อก่อน ความพยายามอันหลงใหลเคราะห์ร้าย ที่จะตั้งวิธีการปกครองอย่างใหม่ในเมืองจีนโดยอาศัยเอียงประธาคนเป็นใหญ่. รัฐบาลก็โคตั้งขึ้นแล้วหลองไขแล้วและโคเห็นประจักษ์แล้วว่าไม่สำเร็จผลดังคาดหมาย ความเป็นอิสระซึ่งหวังว่าจะโคเห็นก็กลายเป็นความกระทำตามอำเภอใจบุคคลไม่มีที่ขีดขึ้น สิ่งโคซึ่งตามตำราว่าเป็นของคืออย่างไม่มีปัญหากรันนำมาทำเขาจริงจึงก็ทำสำเร็จผลโคได้ไม่ การเลือกผู้แทนราษฎรก็เท่ากับเล่นละครตลกอย่างไม่ชั้น การแผ่นดินอยู่ในเงื้อมมือหมคนึงแตกแยกจากกันเป็นก๊กเป็นเหล่า (ซึ่งเขาโคชื่อวว่า "คอง" บาง "หว" บาง) คางวิวาทซึ่งกันแลกัน เพื่อหวังจะเพิ่มพูนผลและอำนาจส่วนตัวเหมือนเมื่อครั้งราชวงศ์โคเซงยังทรงราชย์อยู่นั้นทุกประการ ราชาธิปไตยอันไ้ราวศนาแลความสามารถโคถูกโคไลออกไปแล้ว

* โค้ลอกจากฉบับพิมพ์รวมเล่ม ความเห็น ๕ เรื่อง ของ อ้าวพาหุ

สามารถจะขยับไล่ราชวงษ์โตเซงออกจากราชสมบัติ แล้วและขึ้นครองเสียเองใน
ทันที เพราะถ้าทำเช่นนั้น ยวนก็จะรองรับมือพวกเมงจูและพวกريبัลลิก เพราะ
ฉนั้นควายกดูบายอองทางฉลาดซึ่งยวนได้ฝึกมาจากพงษาวดาร แห่งชาติของเขาเองนั้น
ยวนจึงได้ตกลงใจที่จะปิดของซึ่งกักกันทางเดินของเขานั้นที่ละเล็กละน้อย ฝ่ายพวก
เมงจูซึ่งในขณะนั้นเป็นเบี้ยล่างจึงถูกขับออกไปก่อน โดยวิธีจัดการให้พระราชอิราช
โตเซงประกาศกระแสรับสั่งอย่างคมช้า ฉบับ ๑ ใจความว่าพระราชอิราชวงษ์
โตเซง ไม่แคทรงลาออกจากราชสมบัติ ห้างสถาปนาริปัลลิกขึ้นแทนที่ควาย หนึ่งชื่อ
ฉบับนี้ตองนับว่าประหลาดเป็นเอกอุไซ ในตำนานแห่งลัทธิريبัลลิกในโลกนี้.

เมื่อใดเล่นกลซึ่งถูกสนุกก็เขินแล้ว ยวนก็ไม่มีกิจที่จะต้องทำอีก นอกจาก
นั่งคอยรับคำอุทู่เชิญให้ไปเป็นประธานาธิบดีคนที่ชำนาญการมาแล้ว เช่นยวน คงจะไม่นึก
เชื่อเลยสักขณะเดียวว่าชนยัตเช่นจะสามารถทำการ ในตำแหน่งประธานาธิบดีต่อไปได้
และเขาก็ยอมรูดูว่านอกจากตัวเขาเองแล้ว ก็ไม่มีใครอื่นสามารถที่จะแทน
ชนยัตเช่นได้เหมือนกัน ควายเหตุความบรรดาผู้ที่ไปหัวหน้าในพวกريبัลลิก ล้วนเป็นคน
ที่ไม่ชำนาญในทางรัฐประศาสน์เลยประการ ๑ และอีกประการ ๑ ก็คือ ยวนรูดูว่า
พวกريبัลลิกไม่กล้าปล่อยตัวเขาไว้นอกตำแหน่ง เพราะความสามารถของเขาในเชิง
กอดความยุ่งเหยิงนั้น เห็นประจักษ์อยู่แก่คนทั้งหลายทั่วแล้ว ฝ่ายพวกريبัลลิกเองก็
จะใคร่รู้สึกเช่นนั้นเหมือนกัน และเพราะเหตุที่รูดูว่ายวนคงจะไม่ยอมรับตำแหน่งใด
นอกจากตำแหน่งประธานาธิบดี เขาจึงมีความฉลาดพอที่จะอุทู่เชิญให้ยวนรับตำแหน่ง
นั้น และฝ่ายยวนเองก็คงจะได้รับตำแหน่งนั้นด้วยความรู้สึกเป็นของที่สมควรจะได้แก่เขา

การที่ยวนได้ปฏิบัติหน้าที่อันยากลำบากของเขามาแล้วอย่างไรมันเป็นส่วนซึ่ง
ปรากฏอยู่แล้วในพงษาวดารทั้งเรื่องที่เขาวิวาทกับหมอซุนซึ่งในชั้นเดิมก็เป็นมิตร และ
เป็นสับคนอย่างแข็งแรงแล้วกลับเป็นปัจเจกมิตรอันร้ายกาจนั้น เป็นส่วนซึ่งปรากฏ
อยู่ในพงษาวดาร เหมือนกัน

การที่จะคาดเดา ความปรากฏของหมอนนั้นยากอยู่น้อย เพราะวาทะจะกล่าวขึ้นก็จะเป็นการปรักปรำท่านหมอ เพราะฉะนั้นถ้าข้าพเจ้าจะกล่าวแต่เพียงว่าแม่ข้าพเจ้าไม่อาจจะปลงใจนิยมชมชวนได้โดยเต็มใจ ข้าพเจ้าจึงนึกชมรมนัยต์เขื่อน้อยไปกว่านี้ อีกครั้งหนึ่ง ก็จะเป็นที่เพียงพออยู่แล้วกระมัง ถึงแมยวนจะเป็นคนที่มีคติหลายอย่างและอย่างหนึ่งนั้น ก็คือ ไม่มีหิริโอตตัปปะ เขาก็ยังเป็นผู้ที่สามารถถกคิดการและทำการได้ ส่วนความคิดนั้นถึงจะประเสริฐปานใด ถ้ามิใช่ทำการใหญ่เป็นไปตามความคิดนั้นแล้ว ก็หาสาระมิได้เลยในการแผ่นดิน หมอนอาจจะเป็นคนที่เต็มไปด้วยความคิดอย่างประเสริฐ แต่ก็ไม่สามารถบังคับความคิดนั้นให้เป็นผลสำเร็จได้ เว้นแต่รายเดียว คือความคิดที่จะขับไล่อารชวไตเซงออกจากราชสมบัติแห่งเบ็องจิ้น แต่ความคิดนี้จะเป็ความคิดของตนเองก็หามิได้ เป็นความคิดที่มีมากกว่า ๓๐๐ ปีแล้ว จึงสำเร็จผล ชรรรมคาคคนที่ทำการแผ่นดินนั้น เรายอมตัดสินเขาโดยกิจการที่เขากระทำ ไม่ใช่โดยวาทะที่เขาถวาทหรือที่พวกพ้องของเขาถวาท พวกพ้องของหมอนจะกล่าวขอความสรรเสริญขุนปานใดก็ไม่สามารถจะหาให้คนที่มีความคิดหลงใหลไปไควေးใจเกี่ยวแก่เมื่อที่เขายากจะให้เรานิยมนั้นจะลดลงมือทำงานให้เป็นผลสำเร็จได้ดังปากพูดนั้นแหละเราจึงจะยอมนิยมเว่วยไ้

บัดนี้มาถึงปัญหาอันสำคัญว่า ยวน "ราชาธิราช" จะทำการใดดีกว่ายวน "ประธานาธิบดี" หรือไม? ตามความเห็นของข้าพเจ้าเห็นว่า นอกจากจะมีเหตุการณ์ภายนอกมาขัดขวางแล้ว ยวนจะทำการใดนั้นว่าสำเร็จดีที่เดียว กล่าวคือ สำเร็จมากเท่าที่มนุษย์คนใดจะพึงหวังทำได้ในตำแหน่งที่ปกครองชาติอันให้โทษเหลือมือเดนนัน สี่ร้อยล้านขอให้คิดเถิด! การที่จะหลับตาให้แลเห็นสิ่งของใด ๆ จำนวน ๑ นั้นก็ยากไม่ใช่เดนนอยู่แล้ว ถ้าถึง ๔๐๐ ล้านจะเป็นอย่างไรบ้าง? ยวนมิได้ให้สัญญาว่าจะลดความยากและสมบูรณ์อย่าง ปรากฏจากอุปสรรคมาสู่ชาติในรัชสมัยของเขา ก็ใครเขาจะเป็นคนที่หาอุปพอจะสัญญาเช่นนั้นได้ แม่แต่สำหรับชาติที่มีพลเมืองน้อย แต่ข้าพเจ้าเชื่อว่า ยวนสามารถจะสัญญาได้ว่า ยานเมืองคงจะไม่ยุ่งเหยิงจลาจล

บึ่งไปก่อน เพราะถึงอย่างไร ๆ ก็เป็นอันเหลือวิสัยที่จะบึ่งเหยิงถึงกว่าที่ได้เป็น
มานานแล้วไฟ ขวนอาจจะไม่ให้ราชาภิราชที่ประเสริฐสุดก็เป็นได้ - มีพระราชหรือ
อยู่ปกครองคนใดบ้างดู ที่เห็นว่าประเสริฐสุดอยู่ในโลกอันมีคมของเราทั้งหลายนี้? -
แต่อย่างไรก็ดี ถ้าเมืองจีนซึ่งเป็นประเทศอันมีทศกัณฐ์นั้น อยู่ในความปกครอง
ของราชาภิราชปานกลางองค์ ๑ คงจะได้รับผลดีกว่าที่จะคงอยู่ในอำนาจของหมู่มาว
วิ่งไปวนกัดประทุพพรหารกันเองอยู่ไม่มีเวลาหยุดหย่อน และทิ้งให้ชาติจีนล้มหาย!

พุทโธเอ๋ย! ผู้รักชาติของเมืองจีน! ถ้าเขาทั้งหลายจะหยุดคบคิด
ประทุพพรหารซึ่งกันและกัน แล้วและคำนึงถึงคำแปลอันแท้จริงแห่งฉายาอันมีศักดิ์ซึ่งเขา
ทั้งหลายได้ให้ชื่อตนเองนั้นบ้างแล้ว ก็จะพอหวังได้ว่าความผาสุกสมบูรณ์จะเกิดมีแก่
เมืองจีน แต่เขาที่เจ้าเกรงวาระจะเป็นการเหลือเกินไปที่จะหวังให้เขามีเวลาคริครอง
ได้เป็นประโยชน์เช่นนั้น เพราะคงจะพากันมีกิจกรรมคิดจะหาทางที่จะโค่นขวานลงมา
อีก แลในระหว่างที่เขาคอยโอกาสทำร้ายตามอบายของเขานี้ เขาก็ชอบแต่ใช้เวลา
เพื่อคิดหาฉายาใหม่ให้แกewanควยความซึ่งเกิดขึ้นเกลี้ยกลอง ฉายาอย่าง "บรมหนาคาน"
นี้ ก็น่าจะต้องเสียเวลาเสียงานเพื่อถกกันว่าคำที่จะให้รู้สึกเจ็บปวดเป็นพิเศษ ครั้น
เมื่อคนใดแล้วและปล่อยออกมาอย่างจัดเจนนี ก็ยอมชี้ให้เห็นว่าเป็นผลแห่งมันสมอง
ที่เปลี่ยเสียแล้วกระมัง? ถ้าตางวาระใจมันสมอง ที่คิดหาฉายาซึ่งที่จริงก็มีได้ใหม่
รายแกewanควยประการใด แต่ทำให้พวกเราทั้งหลายหัวเราะนั้นไปคิดประกอบกิจ
ให้เป็นคุณแก่ชาติจีนจะมีดีกว่าฤ? เหตุไฉนพวกรักชาติของจีนจึงไม่รู้ถึงความเหลวไหล
และความชั่วร้ายซึ่งเกิดจากการที่เขาคบคิดกันทำร้ายผู้อื่น? เมื่อยังไม่มีความอธิบายดี
พอแล้ว - ชาวเขาก็จะต้องหวนกลับไปหาขอความที่ชาวเขาไฟกลดาวแล้วในบทก่อน
กล่าวคือ การที่จีนคบคิดกันทำร้ายนั้น เป็นกิจอย่างเดียวกับที่เรามีความสามารถพอที่จะ
ทำได้ และใช้แต่เท่านั้น เป็นการประกอบอาชีพโดยปกติของเขาด้วย! ชาวเขา
ใครจริง ๆ ที่จะเชื่อว่าความคาดคะเนของชาวเขาคิดในข้อนี้ แต่ชาวเขาเกรงอยู่ว่า

ที่จะคอยฟังคำของผู้รักชาติจีนซึ่งอยู่ในเมืองเรานี้ตีแจงให้เป็นที่น่าเชื่อถือฟังได้นั้น น่าจะเป็นการที่เกินหวังไปสักหน่อย เพราะว่าข้าพเจ้าได้เคยพบมาแล้วก็แต่คำปฏิเสธอันประกอบด้วยโทษะ กับข้อความที่ซ้ำซาก แต่จะหาเหตุผลที่แปลกมาแสดงเพิ่มเติมไม่มีเลย

ในที่ส่นนี้ ถ้าพวกรักชาติของเมืองจีนจะหย่อนตัวลงมารับก้านัลของข้าพเจ้าได้แล้ว ข้าพเจ้าก็จะใคร่เตือนสติให้เป็นก้านัลอย่าง ๑. คำเตือนสตินี้ข้าพเจ้าจะขอกล่าวตามคำแนะนำอันคมคายของคอกเบอรี่ ึ่งให้ไว้แก่ เวอร์บีส ในบทละครของฟานจินตควีเช็กสเปียร์ ว่า "ธรรมดาว่าตัวเดียวจะชี้ข้างหน้าทาง ๒ คนไม่ได้ คนหนึ่งต้องอยู่ข้างท้าย."

อิกวพาน

ทรยศโดยอาวี่วะ*

ในโลกนี้มีคนอยู่บางจำพวก ที่ทรยศโดยอาวี่วะคือหากินโดยก่อกองกำเร็บ หรืออยู่แต่ใหลคนคิดการกำเร็บต่ออำนาจปกครองอยู่มิไค่ขาด. คนชนิดนี้มีอยู่ในประเทศต่าง ๆ หลายแห่ง แต่ในชาติใดก็ไม่มีมากเท่าในชาติซึ่งเราเรียกรวมกันอยู่วาจีน. ซอนย้อมมีชยานปรากฏอยู่แล้วแก่ผู้ที่เอาใจใส่สังเกตุกิจการของประเทศจีน และซึ่งมิไค่มีเหตุชวนตัวที่จะตองเขาข้างฝ่ายไค่ฝ่าย ๑ เลย.

เมื่อประเทศจีนยังอยู่ในปกครองของวงศ์ไค่เซ็ง มีพวกที่เรียกกันว่าเก็กเหม็ง ก่อการทรยศต่อรัฐบาลกรันเมื่อทำการสำเร็จ จนขับเจ้าแผ่นดิน จึงเรียกว่าเป็นคนต่างชาติ ก็ไปไค่จีนแทน. ออกจากราชสมบัติไค่แล้ว ก็ควรจะลงบทที่ ๑ ละไมไค่ฤา? แต่ไรเป็นเช่นนั้นเลย. เกิดมีผู้ที่เรียกคนวารักชาติคิดกำเร็บต่อรัฐบาล รัปป์ลิกอื่นอีกตอมา. ในที่สุดเมื่อวันไรไค่ไค่ตั้งตนขึ้นเป็นเจ้าแล้ว การที่จะมีผู้คิด ก่อการกำเร็บต่อเจ้าแผ่นดินใหม่ นี้ จะเป็นของอัศจรรย์อะไร เพราะแต่เมื่อรัฐบาล ตั้งเป็นรัปป์ลิกก็ยังมีผู้เป็นขบถตออยู่แล้ว.

ถาต่างวาเราจะเดื่อวา ผู้ที่ก่อกองทรยศต่อปกครองอยู่มิไค่ขาดเช่นนั้น เป็นผู้มุ่งคิดจริงตอชาติบ้านเมือง เรา ก็จะต้องถามวา เขาตองการอะไร? เมื่อทอย พระเจ้าแผ่นดินวงศ์เรงนอนลงไปไค่แล้ว และมีรัปป์ลิกตั้งขึ้นแล้วก็ยังไม่พอใจนี้ จะให้เข็มนไปตองไรอีก? ในสมัยนี้ลักษณะปกครองอย่างไค่ที่จะให้โอกาสแก่ประชาชน ให้มีเสียงปกครองตนไค่จริงจึงยังไปกวารัปป์ลิกมีตอ. บางที่เราจะยังงออยู่มากก็เป้นไค่ แต่เราก็กในออกเลยวาจะมีอะไรที่ยังไปกวารัปป์ลิกสำหรับให้โอกาสให้ประชาชน-ปกครองตนเอง. ถาจะมีอะไรให้ยังไปกวารัปป์ลิกก็มีแต่อนาธิปไตย คือไม่มีไค่หรืออะไรเป็นเหตุทรงอำนาจเลยเท่านั้น. แต่เท่าที่เรารู้เห็นมาในประเทศอื่น ๆ

*คัดลอกจากฉบับพิมพ์รวมเล่ม ความเห็น ๕ เรื่อง ของ อี้้วพาห

แต่ก่อนที่จะได้ฟังคำอธิบายเรื่องนี้ ข้าพเจ้าขอเชิญท่านผู้อ่านพิจารณาความรู้สึกของ
 ชาวต่างประเทศที่ทำการในเมืองจีนเขามีความเห็นอย่างไร. บัดนี้ข้าพเจ้าขอเชิญ
 ท่านอ่านความเห็นของหนังสือพิมพ์ "บั๊กกิ่งเคอีนิวส์" ซึ่งข้าพเจ้าได้แปลมาไว้
 ดังต่อไปนี้

(คำแปล)

"อิศรภาพ" แห่งยี่นนาน.

ชาวเลวๆต่าง ๆ นานา ได้โจ่งกัณอยู่ถึงเรื่องการหยุกหยิกที่ในมณฑล
 ยี่นนาน. ข้อต้นขิวแน่ก็คือ ส่วน ๑ แห่งพวกทหารยี่นนานได้เป็นชอบ และได้มี
 ประกาศ "อิศรภาพ" แห่งมณฑลนี้. ข้อที่ยกกันอ้างเป็นเหตุที่ประกาศเจนนั้น
 คือว่าท่านประธานาธิบดีได้กระทำผิดจากที่ใดอันใดว่าจะรักษาริบบัลดิก. ประกาศนั้น
 เจ้าเมืองฝ่ายทหารไคลงนาม จะเป็นความเต็มใจหรือถูกบังคับก็หาปรากฏไม่.
 ส่วนเจ้าเมืองฝ่ายพลเรือนนั้นปรากฏว่าหาไคลงนามในประกาศด้วยไม่.

การที่มณฑลต่าง ๆ ในประเทศจีนประกาศ "อิศรภาพ" นั้นคงเกิดเป็น
 ของปรกติเสียแล้ว. บางเวลาเมืองต่าง ๆ ก็เล่นตลกเล่นนั้นบ้างเหมือนกัน. เป็น
 ตลกกว้างคงกับนี้ถึงทั้ง ๒ เมืองนี้ ไคทำให้โลกหัวเราะมาหลายครั้งแล้วโดยการ
 ประกาศเจนนั้น. คำว่า "ยี่นนานได้ประกาศอิศรภาพแล้ว" จึงนี้ ฟังดูก็เอะอะอยู่
 แต่แท้จริงนั้นไม่มีอะไรนอกจากแปลว่า "ทหารหยิบมือ ๑ นี้จะสามารถหาผล
 ประโยชน์ส่วนตัวโดยประพฤติหุยศไคมากกว่าที่จะคงจงรักภักดีอยู่. การรักใคร่ใน
 ริบบัลดิกยอมเป็นวัตถุอันดีสำหรับลงในประกาศ แต่เป็นที่น่าสงสัยอยู่ว่า แม้แต่ ๑ ใน
 ๑๐๐ แห่งพวกขบถยี่นนานนั้นจะอินังและหรือในข้อที่ว่าสักขยไคครองประเทศจีนเป็น
 อยางไร? บางทีก็จะมีบางบางคนกระมัง ที่เื่อจริง ๆ ว่าการกบขบถนั้นในเวลา
 ที่ก่อนลอบหลอมอยู่ในลัทธิของประเทศ เจนนี เป็นพยานแห่งความรักชาติ. ทุก ๆ
 ประเทศยอมจะพบบุคคลบางคน ซึ่งมีความคิดในเรื่องการเบื่องเป็นอยางเขวเช่นนั้น.

นรีเริ่มก่อเหตุขงเหิงชื่อไออว. (ชาวเจามแนลซอดออกตัวว่าไมรภาษาจีน
 พอลที่จะรับรองว่าไคเขียนชื่อหัวหน้าชนมณีนถูกแล้วหรือยัง เพราะถึงแมในหมูจีนควยกับ
 ก็อาจจะอ่านหนังสือออกสำเนียงต่างกันไปไคเป็นอันมาก.) พวกขบถไคบอกแถราย
 ญี่ว่า รัฐบาลจีนไครับรองแกหาประเทศทั้ง ๕ (อังกฤษ, ฝรั่งเศส, รัสเซีย, ญี่ปุ่น
 และสหรัฐอเมริกา) รุ่งไคแนะนำไหรอกการตั้งราชาธิปไตยขึ้นนั้น ว่าจะให้ไค
 มีผลประโยชน์พิเศษต่าง ๆ ตามคาประเทศนั้น ๆ ยอมรับรองราชาธิปไตยใหม่. ไออว
 มีความสงสัยในข้อความอันนี้เขาจึงไคไปประเทศอื่นโดยอ้างว่าจะไปรักษาตัว และ
 ที่เมืองเบปโปไคทราบจากคนรวมมอผลลน ๑ ชื่อตัน วาผลประโยชน์พิเศษนั้น ๆ ไค
 ยอมยกไหมหาประเทศทั้ง ๕ แล้วจริง. ตอนนั้นมาไออวก็หาไคคิดที่จะสอบสวนต่อไป
 อีกไม ว่าชวานั้นถูกคองหรือไม แะเขาไคจับไปขียนานด้วยความแค้นเคืองเป็น
 อัมมาก ทั้งไคไปพุดจางนายพลถึงจียาวเชื่อถือควยว่าชวานั้นเป็นชวจริง. อาศรัย
 ความเชื่อถือควยคำของไออวและพวก ๑ ในกองทหารถึงจียาวไคโทรเลขไปยัง
 รัฐบาลกลางแสดงความเห็นไหรอกการตั้งราชาธิปไตยขึ้นนั้นเสีย. รัฐบาลไคส่งเจ้า-
 พนักงานไปจีนแจ้งว่า คำเลาๆว่าไครับรองจะให้ผลประโยชน์พิเศษแกหาประเทศ
 ทั้ง ๕ นั้น ไมมีมูลความจริงเลย

รัฐบาลกลางไคจึงเห็นอยู่แล้วว่า อาจจะมีเหตุหลกหยิกในมณฑลยูนนาน
 และไคเตรียมการไคตามสมควร. การตระเตรียมทั้งหลายนั้นมียอยางไรเงางเราไม
 สามารถจะแสดงไคในกาลบัดนี้ แะเรื่อกันอยู่ว่าจะเป้นผลดี. ชวคราวทั้งปวงที่มี
 มาจากมณฑลอื่น ๆ ในภาคไคแลตวันตกันนั้นปรากฏว่าความเป็นอยู่ไมมีเหตุที่จะตองคกใจ.
 ถาชวคราวเหล่านี้ถูกคองอยู่แล้ว กิจการในมณฑลยูนนานก็ไมเป็นขอควรทำให้หึ่ง
 สยคสยอง. ถึงแมวาประชาชนชวยูนนานจะเห็นรอบควยในความคิดเป็น "อิกรภาพ"
 รุ่งในเวลานั้นก็ไมมีพยานหลักฐานอันใดแสดงว่าประชาชนจะโง่ถึงปานนั้น คำมณฑล
 ยูนนานนั้นก็เป้นมณฑลที่อยางไมสำคัญมณฑล ๑ ในราชอาณาจักร. ถาจะวากันควย
 จำนวนพลเมืองเป้นเกณฑ์ ยูนนานก็เป้นเพียงที่ ๑๖ ใน ๑๔ มณฑล. คั้งนี้ก็อาจจะ

เห็นใจแล้วว. ถ้าการหยกหยิกนั้นมีอยู่แต่เพียงภายในมณฑลยูนนานเท่านั้นแล้วไร
ก็จะเป็นของเหลวไหลอย่างเอกละที่จะแสวงเสกกล่าวกันว่า พวกชนเผ่าพื้นฟูในนาม
แห่งชาติจีน. ถ้าจะแต่งเล็งครึกนัย ๆ แล้วก็จะเห็นใจว่า การกำเริบครั้งนี้ไม่ใช่
ของชั่วอย่างเดียว. ถ้าแม้ว่าเหตุการณ์จะดำเนินไปตามที่เราเรื่อแนอยว่าจะเป็น
คือการกำเริบอันนี้จะได้ปราบลงใจโดยเร็วแล้ว ก็จะเป็นเครื่องแสดงให้ปรากฏว่า
การตัดสินใจต่อความเปลี่ยนแปลงลักษณะปกครองนั้นเป็นของที่ไม่จริงจิงเลย และรัฐบาล
ใหม่ก็จะได้เริ่มทำการเปลี่ยนแปลงทางกวยเกียบริกคุณอันมีแต่ผู้ใดต่อสู้และมีชัยแก่ศัตรู
ในเมื่อสองกำลังแกกกันอย่างเปิดเผย.

เป็นที่หวังอยู่ว่า มหาประเทศทั้งหลายจะได้แสดงฐานะของตนให้แจ่มแจ้ง
ในข้อที่เนื่องด้วยผลประโยชน์ที่สัมพันธ์กันอยู่นี้. คุณความจำเป็นอยู่ที่จะมีกำลังเป็น
หลักฐานจากมหาประเทศซึ่งเกี่ยวข้องกับอยู่ในครั้งนี้ว่าไม่ได้เกี่ยวงอนกับรัฐบาลจีนในเรื่อง
รับรองประชาธิปไตยใหม่ เพื่อจะได้ป้องกันความหยกหยิกต่อไปและเราอาจจะเรือใจ
ความหาประเทศคงจะไม่ละเว้นการกระทำกรณีย์ที่ควรปฏิบัติต่อประเทศที่มีไมตรี.

(จบคำแปล)

ท่านผู้อ่านที่เป็นไทยแท้ และมีไมตรีจิตต่อชาติจีนโดยทั่วไปไม่ไรเลือกชอบ
หรือตั้งแตงกใจกใจในพวกจีนโดยจำเพาะ คงจะต้องสังเกตุใจจากข้อความที่
ข้าพเจ้าได้แปลมาแล้วข้างบนนี้ ว่าผู้ที่หวังดีต่อเมืองจีนจริง ๆ แล้ว ย่อมจะต้อง
รู้สึกอยู่ว่า ในเวลานี้เป็นเวลาล่อแหลมอยู่เป็นอันมาก เพราะฉะนั้นถ้าเมืองจีนจะได้
มีโอกาสตั้งมั่นคงดำรงเป็นอิสระประเทศอยู่ก็จะต้องอาศัยความสงบภายใน. จึงจะเป็น
โอกาสให้รัฐบาลกลางใจตั้งมั่นคงจริง ๆ ใจ. ใครที่รู้สึกอยู่เช่นนี้แล้ว คงจะต้อง
รู้สึกต่อไปด้วยว่า เหลือที่จะลงเนื้อเห็นนิยมชมเชยผู้ที่แสดงความรักชาติแต่โดยทาง
ที่เป็นประโยชน์แก่กระเปาะของตนเองเท่านั้นใจ.

กราวนี้บางทีจะมีคำถามขึ้นบางว่า ก็จีนกับจีนเขาจะวิวาทกันเป็นกองการอะไรของ "นายอ้วนพาด" คุยเรา?

เขาจะขอตอบว่า ถ้าไปวิวาทกันแต่ในเมืองจีนอย่ามาวิวาทกันไทรกหู และรำคาญใจไทยเราคุยแล้วละก็ข้าพเจ้าจะไม่ปริปากเลย. แทนี่มาออกหนังสือพิมพ์ คากันในเมืองไทย และออกเป็นภาษาไทยด้วยครั้งนี้จะไม่ไหนบางละดู? ข้าพเจ้าไปรับเยี่ยมจีนข้าพเจ้าจะโดยอนึ่งหนีให้เจกมาคากันในบ้านของข้าพเจ้า.

อีกประการ ๑ เมื่อจะวิวาทกัน ทำไมต้องมาชักชวนพวกจีนที่ในเมืองไทย เราให้พลอยออกเงินด้วย? จีนเขามาเมืองไทยต้องเขาใจว่าเขานี้ร้อนมาหาเย็น หนีความอดอยากมาหาเขากัน ยังจะตามเอาไฟโลจี้และควักเงินที่เขาหาไฟด้วย นำตักน้ำแรงออกจากถุงของเขาไปรดเสียเพื่ออาญาประโยชน์ของคนสันคืด ที่ทำงานอะไรไม่เป็นแล้วจึงต้องหากันทางเป็นหัวหน้าขบถเร้นนี้สมควรอยู่แล้วละดู? ที่ข้าพเจ้าพูดขึ้นนี้จะเรียกว่าเพราะเกลียดจีนไม่ได้เลย; แต่ตรงกันข้าม ข้าพเจ้าอยากจะได้ใครได้เห็นเงินที่เขามาตั้งพระบรมโฑธิสมการไครอดพ้นจากเงื้อมมือยมบาล ผู้กินเลือดเนื้อเพื่อนจีนเป็นกั๊กอาหารมิได้ขาด!

อนิจจาเพื่อนจีนเลย! ข้างในรู้จักทำกระดูกสันหลังแขงเสียบ้างเลย หมอบไทมบาลลคคอกขำเจนนตาใจ. รัฐบาลไทยและคนไทยพร้อมอยู่เสมอที่จะเป็นมิตรของเพื่อนจีนที่บาอาไกรยในกรุงสยาม แต่เพื่อนจีนเอือถือไทยเราดู? เปลาเลย!

นับแต่หลงเรือถือหรือกลัวอำนาจของยมบาล ผู้ที่ตั้งตนเองเป็นหัวหน้าของจีนรักเลือดเนื้อจีนไปกินจนอ้วน แล้วมีหน้าจ้ำคอกยุงงให้เพื่อนจีนสงสัยไม่ตรีจิตของรัฐบาลไทย และพลเมืองไทยอยู่เสมอ.

ยังมีป่าหาอยู่ขอ ๑ ึ่งินาถาม คือการที่มีคนบางคนในหมู่จีนมาคิจการยุงง ส่งเสริมการคิกกำเรืบและเรียรายเงินและชักชวนคนไปรายในการกอกำเรืบนั้นเรา จะควรทำไหมไม่ซีเสียบละดู? ส่วนประเทศอื่นเขาปฏิบัติกันอย่างไร มีตัวอย่างอยู่ที่ฮ่องกง คือทานอธิบตีศาลองกงไครศคิณวางบทลงโฑหบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ชื่อ

ให้จำคุกทำการหนัก ๘ เดือนและปรับ ๕๐๐ เหรียญ เพราะได้ลงพิมพ์คำขู่ยกอ
ก่าเรือบและกล่าวคำรุนแรงถึงขวนไซไซวา:-

"เมื่อมีคนอยู่ถึงสี่ร้อยล้านเพื่อต่อสู้กับคน ๆ เดียวทำไมเราจะต้องวิตก
วาทะไม่สามารถเอาหัวของคน ๆ นั้นแขวนปลายหลักหรือจับตัวประหารชีวิตเสียบนยกพื้น
อย่างที่ฝรั่งเขาโคประหารชีวิตหลายสี่ ๑๖ ?"

ด้อยคำเช่นนี้ เมื่อโฆษณาขึ้นในประเทศไทยที่นี้พระราชาธิบดีเป็นผู้ปกครอง
ยอมตองจัดว่าเป็นก้อยคำอันไม่ควรอย่างยิ่ง.

จริงอยู่ว่าจะมีผู้ทวงว่า อังกฤษเขาตองเอาโทษนุษย์ให้กอก่าเรือบค
รัฐบาลจีน เพราะประเทศอังกฤษกับจีนมีทางไมตรีติดต่อกันอยู่ ส่วนเมืองไทยยัง
มิได้ทำสัญญาทางไมตรีกับเมืองจีน เพราะฉะนั้นเราจะถือแบบอังกฤษเขาไม่ได้.

แต่การที่มีมนุษย์สงเสริมการกอก่าเรือบอยู่ในกรุงสยามนี้จะมีผลราย
กระทบถึงไทยบางเฉยเชียวฤ?

ข้าพเจาคอบว่ามี.

ส่วนขอที่จะวิตกว่า คนปราศจากสติหรือนักเลงสุราในหมู่ชาวเราอาจจะ
พลอยหลงไหลไปในถอยของพวกสงเสริมการกอก่าเรือบนั้น ทำเนาเสียก็ได้
ไม่ต้องคำนึงในที่นี้. แต่การที่มีมมาชักรวนเอาคนชาติจีนรั้งมาฟังพระบรมโพธิสมภาร
ออกไปนอกกรุงสยามเนนนี้ จะไม่คำนึงคุณบางละฤ? จะไม่ควรจัดว่าคิดร้ายต่อ
รัฐบาลและชาติไทยบางหรืออย่างไร?

อิ้วพาท

ป๊อปปานายคลีย์ (ชาวอะเมริกา)

เมื่อวันที่ ๗ เมษายน หนังสือพิมพ์กรุงเทพฯ เดลีเมลล์แนกอังกฤษ ได้ลงเรื่อง
 งานว่า "นายคลีย์ วาควยลกับคนผสม" อันเป็นความเห็นของเขาซึ่งได้แสดง
 ไว้ในปี ค.ศ. ๑๙๐๒ ในเรื่องคนผสมในประเทศอะเมริกา และซึ่งเขาหวังใจว่า
 ได้ติดตามไทยผู้ร่วมชาติแลทั้งคนอื่น ๆ ภาย เพราะเหตุว่าข้อความที่นายคลีย์กล่าว
 นั้นเป็นความจริง และเกือบจะว่าเป็นเรื่องที่ถูกชาวถึงคนผสมในกรุงสยามนี้กว่าใด.

เมื่อรภกศ เขาใจว่าในราวฤดูหนาวเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔ ที่เขาพบเจอกับ
 นายคลีย์ที่บ้านสหายชาวอะเมริกกันผู้ ๑ ซึ่งเป็นที่คนเคยด้วยกันทั้ง ๒ ฝ่ายในเมือง
 ฟลอเรนซ์ในประเทศอิตาลี. ท่านผู้อ่านบางที่จะทราบอยู่แล้วว่านามจริงของเขานั้น
 หาไรคลีย์ไม่. ในขณะที่น่าใคร่จกกันนั้นเขาพบเจอก็ใคร่จกเขาโดยนามจริง หาใคร
 ไม่วาเขาคือผู้แต่งหนังสือชื่อนามว่าคลีย์ จนเขาของบ้านโคชขายออกมาให้เขาพบ
 ทราบ. ก่อนที่ใคร่ทราบว่าเขาคือใครนั้น นายคลีย์ได้พยายามทำกิริยาไว้อาอย่าง
 สงบเสงี่ยม ซึ่งเขาพบเห็นได้ว่าไม่ทำกิริยาอันเป็นธรรมดาของเขาเลย. เพราะ
 เขาพบเจอก็ถึงเกิดเห็นนั้นตาของเขาขยับเป็นเงิ่งเล่นชวนหัวอยู่ข้างหลังแว่นตาหนึ่ง
 ของเขา และแม้ว่ายังมีใคร่จกเขาคือใคร เพราะเขายังใช้นามจริงเป็นเครื่องแฝง
 อยู่ เขาพบเจอก็รู้สึกได้ว่าเขาเป็นคนช่างพูดเพราะหคน ติดตลกอย่างแบบชาวไอริช
 ซึ่งยากที่จะอธิบายให้ท่านว่าเป็นอย่างไรได้นั้น ในถ้อยคำอันเรียบร้อยที่เขากล่าว.
 กรันเมื่อเขาของบ้านโคชขายความว่าเขาคือนายคลีย์แล้ว ดูเขาก็รู้สึกโล่งมากกว่า
 อยางอื่นและเมื่อเขาปล่อยอารมณ์พูดตามสบาย แลแมเมื่อมาทวนรภกศภายหลัง ดู
 เหมือนเขาจะได้อำนาจให้เขาพูดสบายใจเกือบตลอดคดี เขาพบเจอก็ใคร่จก
 เพลิดเพลินในการสนทนากับเขาเป็นอันมาก.

*คัดลอกจากฉบับพิมพ์รวมเล่ม ความเห็น ๕ เรื่อง ของ อี๊วพาห

ยังเมืองแวนแชนซิคโคและพักอยู่ในเมืองนั้น ๓ - ๔ วัน และในระหว่างนั้นก็มีโอกาสไปเที่ยวในเมืองตอนที่จีนอยู่. ในที่นี้มีคนยึดเยียดกันอยู่เป็นหมู่ใหญ่ จึงเมื่อได้พิจารณาคุณแว้งก็เหมือนกับอยู่ในเมืองจีนทุกประการไม่มีอะไรเลย. เท่ากับไม่ได้อ่านมหาสมุทไปเลยทีเดียว. ขอนี้คงประหลาดยิ่งนัก และทำให้ข้าพเจ้าทวนรถถึงเมืองไทยทันที. เมื่อมานึกดูข้าพเจ้าเข้าใจว่าน่าจะเป็นเพราะได้ไปเห็นที่นี้เองซึ่งทำให้ป่าหาเรื่องคนผสมนี้ตั้งอยู่ในสมองของข้าพเจ้า และทำให้ข้าพเจ้าต้องระเบิดคังแจงอยู่ในหนังสือพิมพ์เมือง ๆ แคนั้นมา ซึ่งข้าพเจ้ามีความเสียใจอย่างยิ่งเพราะเป็นเหตุทำให้เกิดความเข้าใจผิดขึ้นในหมู่คนบางจำพวก และทำให้คนบางคนที่ข้าพเจ้ามิได้มีความตั้งใจจะให้โกรธเคืองเลยนั้น มีความเจ็บแค้นไปช่วยได้.

ในการที่ข้าพเจ้าตอบนายคูลีย์ว่า จีนในเมืองไทยยอมกลายเป็นไทยนั้น ข้าพเจ้ากล่าวโดยสัตย์จริง ถ้าที่ถูกต้อง ก็ควรต้องว่าข้าพเจ้าได้ตอบตามที่เป็นอย่างจริงบ้าง เพราะอยู่ในสมัยเมื่อ ๑๕ ปีมาแล้ว ถ้าก่อนนั้นขึ้นไปอีก พวกจีนที่เข้ามาในเมืองไทยได้มีเหลืออยู่แต่ส่วนน้อยที่กลายเป็นไทย ส่วนมากนั้นเมื่อได้สะสมสมบัติได้พอเลี้ยงตนและครอบครัวให้เป็นสุขสบายในเมืองเดิมของเขาแล้ว ก็ได้พากันกลับไปเมืองจีนหมด. แม้แต่พวกที่ฝังรกรากในเมืองไทยเป็นหลักฐาน ก็มีได้กลายเป็นไทยแท้โดยลักษณะเดียวกันกับคนเยอรมันของนายคูลีย์; คือจีน "ไม่ทิ้งเมืองจีนเลยไม่ว่าจะไปอยู่ที่ไหน ต้องเอาเมืองของตนคิดไปช่วยเสมอ". ที่เหมือนกับเยอรมันของนายคูลีย์อีกอย่างหนึ่งนั่น ก็คือ "ไม่เคยเป็นไทยเลย เว้นไว้เสียแต่ในเวลาที่ถูกจับ" ไปเมืองจีนชั่วคราวหนึ่ง. ข้าพเจ้ารู้จักพ่อค้าจีนผู้มีชื่อคนหนึ่งได้เข้ามาอยู่ในเมืองไทยแล้วราว ๒๐ ปี แต่ถึงกระนั้นก็ยังยังเหมือนเยอรมันของนายคูลีย์ที่ตรงว่า "เขาพูดแต่ภาษาของเขาเอง.....และอาหารของเขาก็แปลกมาก และหาได้รู้สึกโดยแท้จริงว่าได้มาอยู่ในเมืองนี้ไม" ทั้งนี้. ในสมัยที่ข้าพเจ้านั้น ลูกจีนแต่หลานจีนได้กลายเป็นไทย. เพราะเหตุที่นั้นข้าพเจ้าจึงได้หาถามรับรองต่อนายคูลีย์ว่า จีนยอมกลายเป็นคนไทย. เพราะเหตุว่าถึงแม้จีนที่เกิดในเมืองจีนไม่กลายเป็นคนไทย

ก็จริงแต่ลูกหลานจีนผู้นั้นได้กลายเป็นไทย ก็เป็นที่พอใจของข้าพเจ้าแล้ว.

แต่ถาการคงเป็นอยู่เช่นนี้ ข้าพเจ้าก็จะพอใจเหมือนกัน แต่ใคร ๆ ที่
 ฝักใฝ่สิ่งเกตุการดำเนินไปแห่งกิจการจริง ๆ แล้ว ก็จะได้เห็นได้ว่าสมัยนี้ มีคนอยู่
 หมู่ ๑ หรือหลายหมู่ก็เป็นได้ คอยปลงกันเพื่อมิให้จีนกลายเป็นไทย. คนเหล่านี้ได้
 ใฝ่คว้าวิธีโดยจัดการใหม่หนังสือพิมพ์จีนสำหรับสั่งสอนและอบรมความปรารถนาและความ
 รู้สึกเป็นชาติของจีนซึ่งอยู่ในเมืองไทย; ทั้งโรงเรียนจีนขึ้นสอนแต่ภาษาจีนไม่สอน
 ภาษาไทย ดังครั้ง ๑ เคยเป็นภาษาเดิมของจีนที่มารดาเป็นไทย. แท้จริงพวกจีน
 เหล่านี้ได้พยายามทำทุกสถานที่จะให้จีนกลายเป็น "นาคระผสม" ของเมืองไทย
 (และออกนามตนว่า "จีนสยาม" หรือ "สยามจีนนางกร" ก็ยังคงตกอยู่ในฐาน-
 ไทยผสม) และเพราะฉะนั้นแหละข้าพเจ้าจึงต้องร้องทัก.

จริงอยู่ข้าพเจ้าทราบอยู่แล้วว่า ความภักดีต่อชาติเดิมแลเมืองเดิมของตน
 นั้น เป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่ง และข้าพเจ้าก็ยินดีรับว่าเป็นคุณสมบัติของจีนอย่างหนึ่ง
 เหมือนกัน. แต่เมื่อจะให้ข้าพเจ้าสละตายยอมรับว่าจีนซึ่งยังตั้งใจอยู่ว่าจะเป็นจีนนั้น
 เท่ากับคนไทยที่เป็นไทยแท้ ข้าพเจ้ามีความเสียใจอย่างยิ่งที่จะตกลงว่า
 ข้าพเจ้าไม่สามารถจะรับได้เช่นนั้นจริง ๆ. ข้าพเจ้าอาจจะทำอะไร ๆ อย่างบังคับ
 ได้หลายอย่าง แต่จะให้ชื่อว่า "ไทยผสม" เป็นไทยแท้ นั้น ข้าพเจ้าขอซัดค้น
 ไว้เสียทีเถิด.

ข้าพเจ้าก็ได้กล่าวมาแล้วหลายครั้งแล้ว และในที่นี้ฉันจะขอโอกาสกล่าวซ้ำอีกว่า
 บรรดาวิญญูชนไม่เลือกกว่าคนใด ผู้มีความเต็มใจโดยสัตย์หรือที่จะยอมโดยยอมเสียด้วย
 กับเมืองไทย (ถือถือตัวเป็นไทยแท้ทีเดียว) ไม่เลือกกว่าในสมัยร้ายหรือคืน ข้าพเจ้า
 จะยินดีทางแสนต้อนรับเขา และขอให้ข้าพเจ้าได้เป็นคนแรกที่จะจับมือเขาโดยเสมอ-
 ภาพในฐานะที่เป็นคนไทยร่วมชาติกัน. แต่ส่วน "ไทยผสม" นั้น ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะมี
 ความจำเป็นจำใจต้องแสดงเกียรติยศต่อเขา ก็เพราะเป็นความสวดกเช่นนั้นก็ แต่ถึง

ผู้ใดจะกล่าวหรือทำอะไรแก่ข้าพเจ้านี้ก็ไม่สามารถบังคับหัวใจข้าพเจ้าให้ยินยอมรับรอง
ว่า "ไทยผสม" เป็นชาวชาติไทยเสมอเหมือนกับไทยแท้ ๆ และข้าพเจ้าไม่สามารถ
เลยที่จะยอมรับในใจได้ว่า พวกไทยผสมเป็นส่วน ๑ แห่งชาติอันเป็นที่รักยิ่งของ
ข้าพเจ้าโดยแท้จริง.

อัครพาทุ

เจ้าลัทธินัน

ควมมีทานผู้ ๑ ซึ่งใ้ช้นามแฝงว่า "ไอค่อนแคล์สส์" ได้เขียนเรื่อง
 ครั้งมีนามกล่าวมาทางคนนั้นลงในจดหมายเทศรายวันอังกฤษเจลิแกรฟิค ประจำวันที่
 ๒๐ มกราคม ค.ศ. ๑๙๖๒ เป็นเรื่องที่เขาได้เห็นวาคมคายยั้งนัก และเพราะ
 เหตุนี้จึงใครจะนำข้อความมาแสดงเพื่อประโยชน์แก่คนที่อยู่ในกรุงเทพฯ.
 อันเจ้าลัทธินัน เป็นผลของวิธีการศึกษาอย่างใหม่ และถ้าเราจะตีราคา
 เขาตามที่เขาคิดตนเองแล้ว ก็ต้องนับว่าเขาเป็นผลที่มีค่าแลสำคัญมากที่สุดทีเดียว.
 เจ้าลัทธินันเป็นคนชนิด "เจ้าปัญญา" และต้องการให้คนทั่วไปเคารพต่อความเห็น
 ของเขา และจนทุกวันนี้เจ้าลัทธินันก็ได้รับความเคารพนั้นสมประสงค์ ทั้งนี้เป็นด้วย
 เหตุหลายประการซึ่งจะกล่าวโดยพิศดารก็จะยาวความ ความจริงนั้นดูเหมือนจะเห็นว่า
 กราบเวลาที่สากลประเทศยังตั้งอยู่ในสันติภาพ คนอื่นเป็นส่วนมากยอมมีวชนชวาย
 อับแต่ในอาชีพของตน ๆ ไม่ใคร่จะได้มีเวลากังวลถึงข้อความซึ่งเจ้าลัทธินันได้กล่าวหรือ
 เรียบเรียงลงเป็นหนังสือ ฝ่ายเจ้าพวกคนอันมีจำนวนเป็นส่วนน้อยซึ่งให้ชื่อตนเองว่า
 "ผู้มีปัญญา" นั้น หอมหัวใจที่จะอ่านหรือฟังโวหารของ "ผู้เข้" ในเวลาที่เขา
 "เดินดลเดี่ยวเที่ยวเดินตามทางทิวไม้และกระแสน้ำธารแห่งความดำริห์ของเจ้าลัทธินัน"
 อ่างที่อรรคมหาเจนาบจึงอังกฤษกล่าวที่เซอร์ยอนไซมอน. ครั้นถึงเวลาที่อังกฤษได้
 รู้สึกความเป็นไปจริงแห่งสงคราม ต้องต่อสู้กับศัตรูที่แข็งแรงและไม่รู้จักย่อหย่อน
 ชาวอังกฤษจึงได้รกรากจริงแห่งเจ้าลัทธินัน. ตามถ้อยคำของผู้เขียนเรื่องนี้ซึ่งได้กล่าว
 มาแล้วนั้น เจ้าลัทธินันเป็นตัวเข้, เป็นที่รำคาญแก่คนทั้งหลาย, และในที่สุด
 นั้นแน่แท้. ข้อความซึ่ง "ไอค่อนแคล์สส์" กล่าวโทษคนเจ้าพวกเจ้าลัทธินันโดยรุนแรง
 ปาดไค่นั้น จะยังได้ควมถ้อยคำของเขาเองในประโยคต่อไปนี้. "ตั้งแต่ได้เริ่มทำ
 สงครามมาจนถึงเวลานี้ ก็ยังหาชาติอันร้ายกาจที่สุดนั้น ก็คือ คนเจ้าลัทธินัน"

ก็คัดลอกจากฉบับพิมพ์รวมเล่ม ความเห็น ๕ เรื่อง ของ อัครพาท

"ไอค่อนแค็ลสค์" ใ้หน้าเหตุผลต่าง ๆ มาแสดงเพื่อประกอบขอหาของเขา โดยบริบท คงปรากฏอยู่ในเรื่องซึ่งเขาจะขอคัดข้อความบางตอนมาลงต่อไป. เขาได้แสดงหลักฐานเจ้าลัทธิว่า

"เป็นเจ้ากำราและเจ้าแม่ เป็นผู้ที่ปล่อยวันให้ดวงไปโดยจมอยู่แต่ในห้อง
นั่งสี่เหลี่ยมโลกกรวยของพลเรือนตองทหารธรรมดาของเยอรมันนั้นมิอาจจะหลีก
ไปได้. อากาศที่หมองหมอมรอบเขาอยู่นั้นจะระเหยไปโดยไม่มีหัวอะไร."

วาทถึงความลำบากที่จะกำจัดคนเจ้าลัทธิ ผู้แต่งกล่าววาท:

"ตากรเหล่านี้มักชอบยกตนข่มท่าน และเที่ยวแสดงโอ้อวดทั่วไป ใ้คิดว่า
เป็นผู้เล็กในสิ่งทั้งปวงในโลกจึงหยาบพิไรใคร่จนดินลมหายใจ."

ในที่ซึ่งคดีถึงนรราชซึ่งเกิดแก่คนเจ้าลัทธินั้น "ไอค่อนแค็ลสค์" กล่าววาท:-

"การที่จะแสดงวิธีซึ่งเจ้าลัทธิใดกระทำให้เกิดนรราชในตลอดนั้น จะต้อง
การแก้กระคายทั้งเล่มสมัครกิจการของเขายอมมีนรราชแท้จริง.....สิ่งที่เรา
ต้องการนั้น ก็คือห้ามเป็นอันขาดไม่ให้จำหน่ายหนังสือใด ๆ ซึ่งมีลักษณะของเจ้าลัทธิ
มีเจืออยู่"

ข้าพเจ้าไม่สามารถจะคัดข้อความตามถ้อยคำของเขามาลงไว้ในที่นี้ได้มากเท่าที่ปรารถนา ด้วยเหตุว่าข้าพเจ้าเป็นคนกลาง ซึ่งจะต้องระวังในการที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างใด ๆ ซึ่งคนที่ไหวจนเกินเหตุนั้นอาจจะนึกไปได้ว่าเห็นว่าเป็นความเห็นไม่เป็นกลาง. แต่เท่าที่ข้าพเจ้าได้นำมากล่าวแล้ว ก็พอจะแสดงให้เห็นได้ว่า

"ไอค่อนแค็ลสค์" หมายความว่าอย่างไรในการที่เขากล่าวโทษ คนจำพวกเจ้าลัทธิซึ่งอยู่ในเมืองอังกฤษโดยรุนแรงเห็นปานฉนี้ แต่ใจว่าเกาะอังกฤษจะเป็นที่อาศัยแห่งเดียวของเจ้าลัทธินั้น ก็ห้ามมิได้.

ท่านผู้อ่านบางทีจะนึกถามว่า นี่ข้าพเจ้ามีปรารถนาจะกล่าวโดยนัยว่า เมืองไทยก็มีเจ้าลัทธิอยู่เหมือนกันเช่นนั้นฤ? นั่นแหละ, ข้าพเจ้าก็ไม่รู้จะแน่ใจกับอะไรเหมือนยักษ์ในเรื่องเทพกักรัถย์ฝรั่ง ข้าพเจ้าออกอกอยากที่จะเปล่งอุทานออกมาว่า

"พุทพิด ฟอคแฟล" ก็โคกกลิ่นเลือดของเจ้าลัทธิ !

ท่านจะคงถามว่า ชาวเขาเขาใจวาทย์ที่ไหนเขา.

อา! ถ้าจะบอกก็เขาขยายความล้นนะ! แต่ถาพาทานคอยระวังสังเกตให้
 ท่านเองก็อาจจะเห็นรอยเขาใจ. เมื่อท่านไต่ขึ้นหรือไต่ลงโดยค้ำคอบด้วยภูมิปัญญา
 วางบทลงนว่าสิ่งนั้นสิ่งนี้ เป็นทางที่ทางควรหรือไม่ในการจะทำความเจริญให้บังเกิด
 มีในมมโศกอันน้อยนี้ซึ่งมีนามว่าเมืองไทย; เมื่อคนไทยที่โง่เขลาเบาปัญญาต้องถูกเทศน์
 สอนในท่าอย่างนั้นอย่างนี้ ซึ่งตามแบบแผนในตำราและตัวอย่างในประเทศอื่น ๆ ไต่
 กระทำ (หรือมีไต่กระทำ) ให้เกิดความดีความเจริญในเวลาที่ได้จัดการตามตำรา
 นั้นเขาจริงจัง; เมื่อคนไทยไต่รับคำบอกให้ทำสิ่งนั้นสิ่งนี้โดยมีไต่คำนึงว่าสิ่งนั้นหรือ
 สิ่งนี้จะเหมาะสมที่สุดแก่ความต้องการของเมืองไทย หรือโดยมีไต่คำนึงว่าผลดีแห่ง
 การนั้น ๆ จะหวนความเสียหายซึ่งอาจจะเกิดจากการนั้น ๆ ได้ในคราวในสมัยที่
 ถูกเดิน. เมื่อท่านไต่ขึ้นหรือไต่ลงขอความโดยนัยที่กล่าวนี้แล้ว ชาวเขาขอมอก
 กล่าวซ้ำอีกว่า ท่านไต่เขาไปไต่ดูรอยเขาใจลัทธิในเมืองไทยอยู่แล้ว! อันเขาใจลัทธิ
 เป็นคนที่มีอันตรายมากพออยู่แล้วในประเทศที่มีอำนาจเช่น อังกฤษ ซึ่งสามารถกำจัด
 ไต่ในเมื่อทำความรำคาญให้มากนัก โดยไต่ต้องระวังถึงวิธีที่จะกำจัดทุกไต่ก้าวไป แต่
 ในประเทศเล็กเช่นเมืองไทย ไต่ยอมให้เขาใจลัทธิพูดไต่ตามใจเสียมาก ๆ แล้ว ก็
 อาจจะกำจัดเขาไต่ควายยาก. ถ้าเขาใจลัทธินั้น เป็นคนไทยเราเองก็พอทำเนา
 เพราะถาถึงเวลาจำเป็นเขาแล้วก็จะหาทางเอาไต่บ้านไต่ปากไต่ แต่ถาเขานั้น
 บังเกิดไต่คนไทย เป็นแต่ "สหายของเมืองไทย" (คือชาวต่างชาติที่อ้างตนว่า
 หุดอะไร ๆ สำหรับประโยชน์ของเมืองไทย) ตั้งใจแคะจะเทศน์จากข้างในของอันคน
 เขาถึงไต่โดยยาก เทากับสวดเจ้าภายในของอันยี่เพื่อไต่ให้เมืองไทยกลับตัวดำเนินไป
 สู่ความเจริญอันไต่ไร การที่ไต่จะกำจัดเขาไต่นั้นก็ยากขึ้นอีก.

อนนชาวเขาใจใจเปลี่ยนแปลงท่านว่า "ฟัดฟิด ฟอดแฝด"

ตั้งใจไต่ดี! ขอนนชาวเขาเขาใจว่า เขาก็มีความตั้งใจไต่ดีอย่างเขาใจลัทธิ

และยกตนขปพานตามเพศของเขา. แถ่ถำเรนนั้นข้าพเจ้าก็มีความตั้งใจดีตามภูมิคำ ๆ
 ของข้าพเจ้าเหมือนกัน. แถ่ถำสำคัญก็ต่างกันระหว่างข้าพเจ้ากับเจ้าลัทธินั้นเป็นสหาย
 ของเมืองไทยนั้น. อยู่ตรงขอที่ว่าข้าพเจ้าเป็นคนพื้นเมืองไทย ส่วนเจ้านั้นหาใช่ไม
 ฉะนั้น. เขาจึงหาเวลาไป "เงินลดเดียวเที่ยวเล่นตามทางทิวไม้และกระแสลำธารแห่ง
 ความดำริของเจ้าลัทธินั้น" นั้นใจ. ส่วนข้าพเจ้าเองแล้ว - อืมจ้ะ! ไม่มีเวลาที่จะ
 หย่อนใจเช่นนั้นใจขวางเลย. ทั้งนี้ก็เพราะข้าพเจ้าเป็นคนหนึ่งในชาติซึ่งจะดำรงอยู่ได้
 โดยสวัสดิภาพ ก็โดยความบากบั่นพากเพียรอันมิรู้หยุดหย่อน. ข้าพเจ้าอาจจะเป็น
 เจ้าลัทธินั้นและที่จริงต้องขอรับเคารพท้าวไผ่เป็นเช่นนั้น. ในเมื่อข้าพเจ้าแต่งหนังสือถึง
 เรื่องเมืองจีน ๆ เช่นเรื่องเมืองจีนเป็นตัวอย่าง. ครั้นถึงคราวแต่งเรื่องเมืองข้าพเจ้า
 เอง. ข้าพเจ้าก็ขวางคำราของเจ้าลัทธินั้นออกจากความคิดให้ไกลที่สุดที่จะไกลได้
 ทีไรเพราะลัทธินั้นที่เป็นไปจริง. ถึงแม้ว่าลัทธินั้นจะไม่น่าอดสูก็เท่าใจก็ตามที. โดย
 ลากการเช่นนั้นแหละ. ข้าพเจ้าได้เขียนเรื่องการเลือกคนเข่าทำราชการโดยทางแข่งขัน
 สอบวิชา. เพราะถึงแม้ว่าข้าพเจ้าได้แลเห็นคุณแห่งทางนั้นโดยเต็มใจดี. แต่อัน-
 ตรายซึ่งอาจจะมีจากการใช้วิธีนั้นโดยหัดบตา. ย่อมประจักษ์ขอยแก่ข้าพเจ้าโดยแน่ชัด
 และถาจะถึงเฉยเสีย. ก็ประหนึ่งว่าข้าพเจ้าขาดความรู้สึกภักดีต่อชาติอันแท้จริง.
 ถาแมงการที่ข้าพเจ้าได้ทำไปแล้วนั้นเป็นเหตุให้ระคายเคืองแห่งเจ้าลัทธินั้น - ถาบุคคล
 เช่นนี้ผู้อยู่จริงในเมืองไทยเวลานี้ - ข้าพเจ้าจะขอท้าวไผ่แต่เพียงว่า. ข้าพเจ้า
 ไม่เสียใจเลย.

ไมชอบไทย

(เราขอแสดงว่า เรา "หนังสือพิมพ์ไทย" ไม่จำเป็นต้องมีความเห็นพ้อง
กับมติเขียนจดหมายฉบับนี้ทุกประการหาได้ แต่เห็นว่ามีข้อความที่ควรคำนึงอยู่บางจึง
ใคร่ปลง.)

แจ้งความมายังท่านบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ไทย

ข้าพเจ้าใคร่ชาวอะโรมาอย่าง ๑ ซึ่งบางทีจะเป็นขอควรที่ผอานของท่านจะ
ทราบไว้ม่าง ข้าพเจ้าจึงส่งมายังท่าน เพื่อเวลาที่ท่านเห็นสมควรแล้ว จะใคร่ลงใน
หนังสือพิมพ์ของท่านในโอกาสอันควร

ข้าพเจ้าใคร่ทราบข่าวมาจากเมืองภูเก็ตว่าที่เมืองภูเก็ตมีจีนอยู่คน ๑ ซึ่ง
ข้าพเจ้าชื่อนอกคนไม้ออกนามในที่นี้ (เพราะเกรงจะพลอยให้ท่านต้องรับความรำคาญ
ควย); จีนผู้นี้เป็นหัวหน้าพรรคจากยงพวกจีนให้ไม้อชอบไทยและเขาทำการเรื่องนี้ได้ดัด
เพราะไว้นคนเป็นคนที่มีความรู้อ่างสมัยใหม่. จีนผู้นี้ทำที่ว่าเป็นชาบมา ซึ่งทำให้คน
โดยมากเขาใจว่าเขาเป็นคนในบังคับอังกฤษ, แต่แท้จริงหาใช่เป็นเช่นนั้นไม่ เพราะ
เขาเป็นคนเกิดในเมืองจีนแล้วได้ไปอยู่ในเขตแดนมลายูของอังกฤษหนอยหนึ่ง แล้วจึง
เขามาอยู่ที่ภูเก็ต, และอารยเหตุที่ใดเขามาจากเขตแดนอังกฤษเขนนี้ จึงได้เคย
อ้างตนเป็นชาบมา. จีนผู้นี้เมื่อใดเขามาอยู่ที่ภูเก็ตแล้ว ได้เป็นครูในโรงเรียนจีน
แห่ง ๑, และได้ถูกไล่ออกจากโรงเรียนนี้แล้วจึงได้เป็นครูในโรงเรียนจีนอีกแห่ง ๑
ซึ่งเขายังคงอยู่ในเวลานี้. จีนผู้นี้ช่วยเอาโอกาสในการที่เป็นครู เพื่อความไม่ชอบ
ไทยให้เกิดขึ้นในหมูจีน; คือเขาแสดงโอวาทเตือนักเรียนอยู่มิใช่ชาติใหญ่ตนว่าเป็น
จีน, ให้รักชาติจีน, ตั้งใจมั่นคงเป็นจีน, และว่าไม้อชอบนี้ก็คือธรรมะใดนออกจาก
ของจีน และไม้อชอบในกฎหมายใดนออกจากกฎหมายจีน นอกจากนี้ยังใช้วาจาและ

คัดลอกจากฉบับพิมพ์รวมเล่ม ความเห็น ๘ เรื่อง ของ อ้าวหาญ

โหวตทาง ๆ สำหรับเหี้ยมโหดใจพวกกบฏจีนให้ทางออกไปจากไทยด้วยประการ
 ทั้งปวง, และเขาได้เคยกล่าวคติเตือนไทยและลักษณะปกครองกับพระราชกำหนด
 กฎหมายของกรุงสยามอยู่เนือง ๆ และได้แสดงความเห็นอย่างรุนแรงในเมื่อประกาศ
 ใ้พระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหารในขณะพลบค่ำไป. ข้อความเหล่านี้ไม่โอ้อวดคนไทย
 และจีนใดทราบ ทั้งคนอังกฤษเขาก็ได้ทราบด้วย (และคนอังกฤษผู้ ๆ ได้เป็นผู้เล่า
 ให้ข้าพเจ้าฟังด้วยซ้ำ).

ข้าพเจ้าไม่อยากจะกล่าวให้มากไปกว่านี้ แต่ข้าพเจ้าขอกล่าวว่าบุคคลเช่น
 จีนผู้หนึ่งและเป็นผู้ที่ข้าพเจ้าเรียกว่า "ผู้เพาะไทยผสม" และบุคคลเช่นนี้แหละจะ
 เป็นผู้ทำให้ไทยกับจีนเกิดความคั่นขวางและบกพร่องในทางมิตรจิตซึ่งมีแก่กันมาแต่
 โบราณกาล.

เมื่อมีบุคคลที่แสดงตนเป็นผู้ไม่ชอบไทยโดยอาการอันหน้าคานเช่นนี้ ข้าพเจ้า
 รู้สึกว่าถ้าจะนิ่งไว้ก็เหมือนบกพร่องในกรณีแห่งพลเมืองซึ่งได้เขียนจดหมายฉบับนี้
 มาถึงท่าน พอให้โล่งใจไปบางเท่านั้น, และถ้าหากว่าจะมีผลอย่างไร ข้าพเจ้า
 ขอรับนับรับขอบพระคุณ.

อัครราชทูต

พวกยิวแห่งบูรพทิศ*

บทที่ ๑

ข้าพเจ้ายอมทราบอยู่ที่แล้ววว่า ข้าพเจ้าไม่ใช่เป็นคนแรกที่เรียกยิวว่า
ยิวแห่งบูรพทิศ แต่เราใจว่าจะมีน้อยคนทั้งชาวอาเซียและยุโรปที่รู้จักโดยชัดเจนว่า
ชื่อนี้เหมาะเพียงใด ข้าพเจ้าจึงเห็นวาดังเวลาที่ควรจะแสดงความจริงข้อนี้ให้
ปรากฏ เพื่อเราท่านทั้งหลายจะไ้ทราบว่ยิวเป็นชนชนิดไรในเมื่อถึงเวลาที่
ต้องคำวิพากษ์ในปัญหาเรื่องยิว

ข้าพเจ้าต้องขอแสดงเสียแต่ก่อนว่า ข้อความซึ่งข้าพเจ้าจะไ้กล่าวต่อไป
เป็นความเห็นเฉพาะตัวตามใจซึ่งเกิดและพิจารณาในเรื่องยิวทั้งในเมืองไทย
และต่างประเทศ ความเห็นของข้าพเจ้าอาจจะไม่ตรงกับของท่านผู้ซึ่งไ้พิจารณา
ในเรื่องเดียวกันก็เช่นใด แต่ข้าพเจ้าหวังใจว่า ท่านผู้อ่านทั้งหลายจะเชื่อข้าพเจ้า
ว่าในการวินิจฉัยความเห็นเรื่องนี้ ข้าพเจ้ามิไ้มีความประสงค์มุ่งหมายว่า
อย่างหนึ่งอย่างใดเลยถ้าวว่าข้าพเจ้าจะไ้เริ่มพิจารณาเรื่องนี้ด้วยความเกลียดชัง
พวกยิวแท้เช่นเมื่ออีกห้าไมตรงกันข้าม ข้าพเจ้ามีเหตุหลายประการที่ควรจะพาให้รู้จัก
มิไ้มีตรีจิตกับพวกยิว เพราะว่าไม่ใช่แต่พวกยิวเป็นชาวอาเซียทวีปด้วยกันเท่านั้น
ข้าพเจ้ายังไ้มีมิตรหลายที่ในจีนรอบรอกันมาแต่ยังเยาว์ด้วยอีกหลายคน เพราะ
ฉนั้นในการที่ข้าพเจ้าจะเขียนต่อไป ไม่ใช่เพราะความรู้สึกส่วนตัวเลย ข้าพเจ้า
แสดงความเห็นในเรื่องซึ่งเป็นปัญหาทั่วไป ไม่ใช่ปัญหาเฉพาะตัวข้าพเจ้า (คือ
มุ่งประโยชน์แห่งสาธารณชน ไม่ใช่เฉพาะตัว)

*คัดลอกจากฉบับพิมพ์รวมเล่ม พวกยิวแห่งบูรพทิศ จากหนังสือพิมพ์ไทย

พ.ศ. ๒๔๕๕ จำนวน ๖๗ หน้า

คนที่เราจะเปรียบเทียบกับพวกยิว ชาวเขาจำเป็นตองชกถาวรดึงพวกยิวและฐานะของยิวในประเทศยุโรปเสียก่อนเพื่อทำความเข้าใจในเรื่องนี้ดีขึ้น ในระหว่างเวลาที่ชาวเขาอยู่ในประเทศยุโรป ชาวเขาได้สังเกตเห็นว่าความรู้สึกเกลียดพวกยิวมีอยู่แทบทุกประเทศในทวีปยุโรป มีประเทศรัสเซีย เยอรมัน และฝรั่งเศสเป็นอาทิ ในประเทศอังกฤษก็เหมือนกัน แต่ไม่สุดถึงออกหน้าเหมือนประเทศอื่น ๆ ชาวเขาจึงตั้งปัญหาว่า เหตุใดจึงมีความรู้สึกเกลียดยิวเช่นนี้ พวกยิวไปกระทำอะไรฤๅ ชาวเขาก็เริ่มค้นคว้าหาเหตุโดยมิได้มีความลำเอียงในใจทางหนึ่งทางใดเลย ถอลมาไม่สู้ช้านักชาวเขาก็เข้าใจ และภายหลังก็มาแลเห็นในสาเหตุของเขามักนอนอยู่โดยมากซึ่งเขาชาวพวกยิวพอใจทำเป็นเชื่อว่า การที่พวกยิวถูกเกลียดนั้นก็เพราะศาสนาอย่างเคี้ยว เพราะยิวไม่ใช่คริสตัง ขอให้คนที่มีความตั้งใจดียังเชื่อถืออยู่มิในประเทศอังกฤษเป็นคน คนจำพวกนี้มักมีความสงสารผู้ที่อาจถูกกดขี่ และบางทีถึงกับแค้นความสงสารของตน ไปเขาคายกับสัตว์ของชาติก็มี เช่นพวกที่เขาจับม้าไว้ในขื่อพร้อมกับอังกฤษเป็นตัวอย่าง ๆ ส่วนตัวชาเขานั้นคริสตังชาวเขาก็ไม่ใช่เป็นยิวก็ไม่ใช่ ชาวเขาจึงสามารถจะพิจารณาเรื่องนี้ได้โดยหัวใจเป็นกลาง ชาวเขาเห็นว่าสาเหตุแห่งความรู้สึกเกลียดซึ่งยิวนี้ไม่ใช่ศาสนาอย่างเคี้ยว ถึงแม้ชาวเขาจะชกถาวโดยซึ่งเขตอบไปนี้

ข้อ ๑ ลักษณะของพวกยิวที่เห็นได้ชัดที่สุดก็คือความถือโคตร (คือกำเหนิดดั้งเดิมของตน) ธรรมเนียมยิวแล้ว ไม่วายอยู่ในประเทศใดก็ตามแต่เป็นชาติใดก็ยังคงเป็นยิวอยู่นั่นเอง เขาอาจจะปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมและประเพณีของบ้านเมืองที่เขาอยู่ ประพฤติอาการและกิริยาภายนอกเหมือนกับพลเมืองนั้นทุกอย่าง แต่เขาไม่ลืมเลยว่าเขาเป็นยิว ทั้งไม่ยอมให้คนทั้งหลายลืมด้วย การอยู่ในเมืองต่างประเทศถึงจะนานานปานใด ก็ไม่ทำให้แปลงอะไร ดูการที่แต่งงานทางภาษาก็ไม่ทำให้มีผลเปลี่ยนไปอะไรนัก การแต่งงานทางภาษานับเหมือนจะเป็นเช่นนี้โดยมาก คือ ถ้าชายยิวแต่งงานกับหญิงที่ไม่ใช่ยิว หญิงนั้นกลายเป็นยิวตามนั้น

บุตรก็ถามแม่ยิว แต่ดาหญิงยิวแต่งงานกับชายที่ไม่ใช่ยิว ชายนั้นคงเป็น "เยนโคล" (คือไม่ใช่ยิว) อยู่ตามเดิม ส่วนหญิงนั้นก็คงเป็นยิวตามเดิมเหมือนกัน ถ้าหากว่ามีบุตร บุตรนั้นถ้าไม่กลายเป็นยิวไปเสียทีเดียว ก็มีลักษณะ อันเป็นของชาติยิวอยู่โดยมาก เพราะฉะนั้นจึงเห็นได้ว่า ในการแต่งงานระหว่างยิวกับคนต่างชาติ ๆ ยิวเป็นใครทำไม

การถือโคตรอันมีอยู่อย่างชัดเจนในพวกยิวทุก ๆ คน เป็นเหตุสำคัญอันหนึ่ง ซึ่งทำให้พวกยิวไม่สามารถจะอยู่ร่วมกับพวกเยนโคลได้โดยไมตรีอันสนิทสนม งามชาติใด ๆ ก็ดีปรอมไม่มีเลยที่จะพอใจในความรูสึกว่าคนต่างภาษาเข้ามาอยู่ในหมู่ตน และชนต่างภาษานี้ ถึงแม้ว่าใครอยู่ไหนก็ได้รับส่วนผลประโยชน์แห่งแผ่นดิน ก็ไม่ยอมที่จะกลายเป็นคนพื้นเมือง แต่ตรงกันข้าม เขาคงถือตัวเขาว่าเป็นคนต่างภาษามาอยู่ ใครอยู่ตัวคราวไม่มีน้ำซึ่งจะต้องกระทำเป็นการทดแทนบุญคุณบ้านเมืองที่เขาอยู่คนเดียว ถึงแม้ว่าใครอยู่ในเมืองและได้รับส่วนแห่งความสมบูรณ์ของเมืองนั้นก็ พวกยิวมิได้เป็นพลเมืองตามความเข้าใจของคำนั้นเลย ประโยชน์ที่พลเมืองได้รับ พวกยิวมีความพร้อมใจที่จะรับด้วยเสมอ แต่ดาเป็นหน้าที่ถ้าความทุกข์ร้อนซึ่งพลเมืองจะต้องกระทำถูกต้องรับแล้ว พวกยิวก็มักหลีกเลี่ยงไม่รับด้วยเสมอเหมือนกัน เบนตนว่า ถ้าถึงเวลาที่จะต้องเป็นทหาร ยิวเป็นกองจันทรนหือก็เองจนสุดศอกกำลัง แต่ยังไม่เคยมีเลยที่ว่าพวกยิวไม่ยอมรับประโยชน์อันเป็นของแห่งการสงคราม พวกพอกายิวไม่ได้คิดถึงบาปถึงบุญในการที่จะทำให้เกิดสงครามขึ้นฤในการรับสิ่งของแก่กองทัพในเวลาสงคราม แต่ดาเป็นปัญหาถึงว่าตัวจะต้องรบด้วยแล้วเป็นกองทัพใดที่เสีย ๆ พวกยิวไม่เป็นราศีนักรบเลย เพราะฉะนั้นพงษาวดารของเขาจึงเต็มไปด้วยเรื่องที่เขาต้องได้รับความทุกข์ความลำบาก เมื่อถูกจับไปเป็นเชลยอยู่ในเมืองบาบิโลนเมืองไอยคปต์และในเมืองต่าง ๆ การที่คนยิวมิได้สิ้นโคตรจะสูญหายสูญเสียนานแล้วนั้น ก็เป็นพยานที่ชี้ให้เห็นปรากฏว่าชาติยิวเลือกรบปานใด ตามพงษาวดารของเขาเองปรากฏว่า

ในเวลาที่ไม่อยู่ในเมืองบาสิลอนก็ ในเมืองไอบุคปุกก็ ไม่มีอะไรกับที่เขา
 เป็นอยู่ในยุโรปเวลานี้ คือเขาไม่ลืมเลยว่าเขาเป็นยิว และไม่ยอมกลายเป็น
 ชาวบาบิโลนหรือชาวไอบุคปุกเสียเลยถึงแม้ทุกวันนี้ก็เป็นอย่างนี้ทุกประการ

ความรู้สึกขี้มึนในโคตรยิวเป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่ง แต่ลักษณะขี้มึน
 มีอยู่มากเกินจนกลายเป็นเครื่องรำคาญแก่เพื่อนบ้านแล้ว คุณสมบัตินั้นยอม
 นำมาแต่คนทรายเป็นตัวเท่านั้น ทางว่ามีชายคนหนึ่งมาตั้งบ้านเรือนอยู่ในถนน
 เคียงกับหอนอน ชายผู้นั้นกล่าวอยู่เป็นเนื้อนิตยวา "การที่เข้ามาอยู่ในหนมเจ้านั้น
 ไม่ใช่เพราะเขาชอบพอกับเจ้าดอก เป็นควายเขาไม่มีที่อื่นจะอยู่เท่านั้น ถึงแม้เขา
 ฐอญคิดว่าเขาเป็นคนเลวกวาทา ซักก็จำใจสมาคกับเจ้า เพราะเขาจะอยู่ไม่ได้
 นอกจากที่เจ้าจะได้อาไครยเจ้า" เสนนี้ ท่านจะมีความรู้สึกอย่างไรบ้าง? บางที
 ชายผู้นั้นจะมีใจกล่าวอะไรนอกจากความจริงใจ แต่ท่านก็คงจะไม่ชอบเขาเพราะ
 เห็นคนดอก จริงๆหรือไม่? และถึงแม้ว่าท่านจะสามารถดอดกดันโทษะของท่านไว้ได้
 ก็ดี แต่หากว่ามีเพื่อนบ้านของท่านคนหนึ่งออกมาเตะอายุชายคนนั้น เพราะมัน
 อวดดีเช่นนี้ ท่านจะอดสาหลังมาช่วยมันเจียวฤา? ท่านคงจะนึกแต่ในใจว่า
 "รมนำหนานั้นอายุอวดี" แล้วก็เลยทำเป็นมีธุระเกินไปที่จะได้เห็นอายุคนนั้นมัน
 ถูกเตะๆ ชายเขาไม่กล่าววาทาการที่ท่านทำดังนี้เป็นการดี แต่เขาจะจำจะต้อง
 ยอมรับว่า เป็นการธรรมดาของคนเราที่จะเป็นเช่นนี้ ตามที่กล่าวมานี้แหละ
 โดยมากได้แก่พวกยิวในเมื่อเขาไปอยู่ในหนมเยนไตล่ กิริยาอันแสดงความเขอหยัง
 จองหองถามินนั้นก็แสดงถึงความตั้งตนเสมอเพื่อนโดยเสียไม่ได้ ซึ่งยิ่งจะชั่วร้าย
 ทำให้พวกเยนไตล่มีความเคืองแค้นเป็นธรรมดา ซอนนี้เป็นเหตุประการที่หนึ่ง
 ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกเกลียดชังพวกยิว

ลักษณะอีกอย่างหนึ่งซึ่งเห็นได้ในพวกยิวนั้น อันที่จริงก็เป็นผลแห่งการถือโคตร
 ตามที่กล่าวมาเหล่านั้นเอง คือ ตั้งแต่กาลไหนๆ มา เป็นประเพณีของพวกยิวที่
 แแบ่งนุขออกเป็นสองจำพวกกล่าวคือ จำพวกยิวกับจำพวกเยนไตล่ พวกยิวเท่านั้น

เป็นมนุษย์ซึ่งเป็นเจ้าโปรตุเกส นอกนั้นล้วนแต่จะต้องได้รับโทษต่อไปข้างหน้าทั้งสิ้น
 ความรู้สึกนี้ฝังอยู่ในนิสัยของยิวโดยมันคงๆ ชาวเราไม่ยืนยันว่าผู้สอนศาสนายิว
 ทุกวันนี้ยังคงสอนอยู่เช่นนี้ แต่ความรู้สึกนี้ฝังอยู่ในสันดานลึกเสียแล้ว เพราะฉะนั้น
 ไม่สามารถที่จะถอนได้ ในคัมภีร์ศาสนาของเขา ถึงพวกคริสตังเรียกว่าคัมภีร์เกา
 (โอดส์เตสตีเมนต์) นั้นก็เต็มไปด้วยข้อ สอนที่เพี้ยน ความรู้สึกนี้ให้มียิว ไม่ต้อง
 สงสัยเลย ท่านอาจารย์ในโบราณสมัยซึ่งแต่งคัมภีร์นั้นขึ้นและสั่งสอนตามคัมภีร์นี้
 มีความประสงค์อย่างหนึ่งกล่าวคือ เพื่อผูกพวกยิวไว้ให้วางคงอยู่เป็นโคตรเดียว
 ฤๅชาติเดียว และบรรดานักเลงพงษาจารย์ทั้งหลายคงยอมรับรองว่าตนยอมใจม
 แล้วตามความปรารถนาของท่านอาจารย์เหล่านี้ทุกประการๆ ไม่ใช่เพราะลัทธินี้
 ฤๅพวกยิวจึงมิได้ยอมแปลงเป็นคนชาติอื่นที่มาปราบชาติยิว มิใช่ลัทธินี้ฤๅที่กั้นมิให้
 พวกยิวกลายเป็นชาวยุโรป ซึ่งเป็นประเทศที่พวกยิวได้มาอาศัยอยู่ในตอนหลัง?
 ถึงแม้ว่าพวกสอนศาสนาทุกวันนี้จะไม่ยกลัทธินี้เป็นข้อสำคัญก็ ชั่วความที่ปรากฏอยู่
 ในคัมภีร์ก็ยังมีผู้ที่เปนศุ ษนิกรของเขาอ่านอยู่เสมอและสั่งสอนส่งเสริมกันโดยเงียบ ๆ
 เพราะฉะนั้นจึงเห็นได้ว่า ถึงแม้พวกยิวมิได้สั่งสอนกันอย่างเปิดเผยให้เชื่อถือในลัทธิ
 ที่ถือว่าพวกเขยไตลลวนเป็นคนป่ากั๊ก็ และถึงแม้ว่าถ้าเราจะบอกกับยิวซึ่ง ๆ หน้า
 ว่าความรู้สึกของเขอันจริงใจเป็นเช่นนั้น จะทำให้เขาหลงใจและโกรธเรากั๊ก็
 ความจริงยอมมีอยู่ว่าความรู้สึกของเขาเป็นเช่นนั้นจริงและได้รับคำสั่งสอนให้รู้สึก
 เช่นนั้นจริง ๆ

เมื่อคนที่ถึงความรุ่งเรืองแล้วพจถึงความสัถย์และความซื่อตรงต่อกันอันที่จริง
 เขายอมมุ่งความว่า เขาควรปฏิบัติเช่นนั้นในเมื่อทำกิจการ เกี่ยวของกับคนที่รุ่งเรือง
 แล้วเช่นกันเท่านั้น ในกิจการที่เกี่ยวข้องกับคนป่าเขายอมไม่รู้สึกความจำเป็นที่จะ
 ต้องรักษาความสัถย์ฤๅความซื่อตรงเลยเว้นไว้เสียแต่เมื่อเขาเห็นว่าการรักษาความ
 สัถย์และความซื่อตรงนั้นจะเป็นการสควกแก่ตัวเขาๆ ที่กล่าวเช่นนี้ทั้งที่จะเห็นว่า
 คอนช่วงหยายหายไปสักหน่อยก็เปนได้ แต่อาท่านไตรตรองรู้สึกครุหนึ่งแล้วคงจะ

ยอมว่าชาวพม่ามีโลกสวยเหลือเกินประการใด ๆ เราได้อินอยู่เนื่อง ๆ ไม่ใช่ถา
ถึงเรื่องพอกาโกงคนคำแล้วมาแต่ที่ว่ามันเป็นแค่เพียงอายุคำเท่านั้นขอนี้ฉันใด
วิธีพวกยิวประพฤติกอชาวยุโรปก็ฉันนั้น ๆ ชาวเขาไม่มีความปลาดใจเลยที่ชาว
ยุโรปให้ความชื่นแค้นมากด้วยเหตุนี้ ชาวยุโรปยอมพูดถึงพวกยิวว่าเป็นคนไม่มีศีล
ไม่มีธรรมไม่มีฮีโรโคตปะ แต่เขาหาได้นักเลยที่จะคิดเขียนพวกพอกาคำนิวชาวที่โกง
คนคำว่าเป็นประพฤติกอไม่ก็ ส่วนชาวเขาเองจะไม่มี ความปลาดใจเลยถ้าพวกยิว
จะมาบอกเขา ในการที่คิดเอาเปรียบพวกฝรั่งที่เป็นเยนไตลันนั้น เขาไม่เห็นเป็น
การเสียหายกว่าที่โทมมีบาปอย่างไร เหมือนกัน ๆ

ขณะที่เราจะยิ้มแยมยีนซีในเมื่อถูกเรียกว่าเป็นคนเลวทรามคำซากว่า
เพื่อนบ้านนั้นเป็นไม่มีเลย แมคนคำก็ยอมรับรู้สึกไม่พอใจในเวลาที่ถูกเรียกว่าอายุคำ
และถ้าเขาเป็นคนแข็งแรง เขาก็อาจจะแสดงความโกรธได้ ขอนี้ประมาณนี้
ชาวยุโรปที่เป็นคริสตังยอมมีความเคืองแค้นในเมื่อถูกพวกยิวเรียกว่าเยนไตล
ด้วยความหมิ่นประมาท โดยอุปมัยฉันนั้น นี้แหละเป็นเหตุประการที่สองซึ่ง
ทำให้เกิดความรู้สึกเกลียดชังยิว ๆ

อัครบาท

พวกยิวแห่งบูรพทิศ

บทที่ ๒

เหตุประการที่สาม และซึ่งเราเห็นว่า เป็นเหตุสำคัญที่สุดแห่งความ
เกลียดชังพวกยิวนั้น คือยิวเป็นชนที่มีนิสัยเฉียบแหลมอย่างน่าอัศจรรย์ในทาง
หาเงิน ประกอบด้วยความชั่วร้ายต่าง ๆ อันเป็นโทษแห่งการโลภ ถ้าจะพูดกัน
ตามอย่างเราแบบแผนเราจะติโทษพวกยิวในข้อที่เขาพยายามแสวงทรัพย์นั้นไม่ได้
เพราะคนเราทั้งหลายก็มีความปรารถนาอย่างเดียวกัน และที่ประกอบกิจการทั้งปวง
ก็เพื่อประโยชน์อันเดียวกัน แต่พวกยิวนั้นถ้ามีทุนรอนแลโอกาส เสมอกันกับพวกที่
เขาเรียกว่าเขมไตลแล้ว จะร่ำรวยได้เร็วกว่าพวกเขมไตลเป็นอันมาก ยิวคน-
เดียวสามารถจะแข่งขันในทางหาเงินกับพวกเขมไตลซึ่งรวมกันหลายคนได้โดย
สะดวก ดาว่าไปแฉว พวกยิวควรจะได้รับ ความชมเชยเพราะความเฉียบแหลม
ของเขาในกิจการค้าขาย แต่ตามที่แท้จริง พวกยิวได้รับแต่ค่าแห่งค่าและความ
เกลียดชังจากพวกเขมไตลซึ่งสู้ไม่ได้ ความรู้สึกเช่นนี้ แมว่าไม่ถูกต้อง ก็เป็น
ความรู้สึกอันเป็นธรรมดาแห่งมนุษยการแข่งขันในการใด ๆ ถ้าเราแพเป็นครั้งคราว
เราก็ไม่ว่า แต่ขอให้เรามีโอกาสไฉ่นะบาง แต่ถ้าเราต้องแพทุกครั้งไป
เราก็ไม่สามารถจะกลั้นโทษและเห็นยิวรังตัวให้อยู่ในบังคับได้ เพราะความ
โหดอันเป็นสามัญลักษณะแห่งคนเรา ฝ่ายผู้ที่แก้แค้นยิวก็ชี้แจงว่า มนุษย์เรา
ทุกคนย่อมมีความรอบธรรมที่จะสะดมทรัพย์สมบัติได้ เสมอหน้า เพราะฉะนั้นยอมไม่
เป็นยุติธรรมที่จะเคืองแค้นพวกยิวเลยในข้อที่เขาเก่งกว่าแต่ยังมีคดียูบบางข้อซึ่ง
เราจะเมินเฉียไม่วิจารณาได้ คือจะปฏิเสธเฉียไมได้ว่าพวกยิวได้ยกการหา
เงินขึ้นเสมอเหมือนกิจวัตรอย่างหนึ่งซึ่ง เขาปฏิบัติตามด้วยความคลั่งแห่งศรัทธา
แก่กล้า เมื่อกิจวัตรนั้นพวกยิวเต็มใจทนกรากกรำลำบากรับทุกขโศกยากตั้งแต่อด
เขาจนกระทั่งถูกขมเหง เต็มใจที่จะทนถูกคานถูกแสง เต็มใจที่จะฝ่าฝืนอันตราย

แลความอาฆวนแห่งนทั้งหลาย สามารถที่จะหลับตาทำไม่เห็นและออกทำไม่ได้ใน
 ความทุกข์ยากครั้งเขาเองได้เป็นผู้นับตาให้เกิดขึ้น โดยเหตุที่เขาปฏิบัติกิจวัตร
 แสงทรัพย์สินคงกล่าวแล้วเพราะกรรมค้ายาวคงจะทิ้งให้ถกหน้อฟตายดีกว่าที่จะยอม
 ลอดคอกเป็นอันสูงเกินเหตุไมไรหรือ? การหึ่งปวงที่กล่าวนี้พวกยิวสามารถและ
 เต็มใจที่จะทำโดยปราศจากเมตตาปรานี ซึ่งถึงแมคนป่าที่กินคนในใจกลางทวีป
 อเมริกาก็น่าจะรู้สึกเป็นรอนาอัศจรรย์ฯ ทั้งนี้ก็เพราะการปฏิบัติกิจวัตรหาเงิน
 อันกลายเป็นส่วน ๑ แห่งนิสัยของเขา และลักษณะวันไม่น่ารักของพวกยิวข้อนี้แหละ
 ทำให้คนที่ใครจะสังสารพวกยิวในเวลาที่ต้องทุกชั้นพากันระลาใจสิ้นสงสารฯ

ครั้นที่เงินเป็นหัวใจของพวกยิวมานับได้ตั้งหลายร้อยปีนั้น จะเห็นได้
 คาบพงชาวดารของเขาเองที่ปรากฏในคัมภีร์ของเขา ขอให้ดูเรื่องโมเสสกับ
 พระโคทองเป็นตัวอย่าง ในคัมภีร์ก็กล่าววว่า ในเวลาที่โมเสสไม่อยู่ ชาวเมือง
 โคสมุติพระเจ้าขึ้นใหม่คือพระโคทอง ครั้นโมเสสกลับจากภูเขาเขาพบพระโคทอง
 ก็มีความโกรธเคืองจึงลุ่มรูปนิมิตนั้นเสีย แต่ "พระโคทอง" ถึงแมตองดกลม
 แลวกั้หาเป็นอันตรายไม่เพราะว่าไ้ยังอยู่ในใจของยิวทุกคนอย่างแนหนาแล้ว
 พวกยิวยอมบูชา "พระโคทอง" นั้นอยู่ในใจแต่นั้นมา จำเิมแต่สมัยที่โมเสส
 แสวงเทพวิจนะแห่งพระเป็นเจามาจนทราบเท่าทุกวันนี้ ก็นับใจหลายร้อยปีแล้ว
 และก็เมื่อโมเสสซึ่งเป็นผู้ที่พระเป็นเจ้าได้ทรงแต่งตั้งเป็นอาจารย์แห่งนรชนมิสามารถ
 จะทำลาย "พระโคทอง" (คือความโลภ) นั้นได้แล้ว ใครเลยจะหวังทำสำเร็จ
 ได้? ครั้นมาถึงสมัยที่พระเยซูคริสต์ได้เริ่มสอนศาสนาในยูตะประเทศนั้น ก็ไม่ต้อง
 ลงเสีย พระเยซูคงจะไ้เห็นพวกยิวเป็นอยู่อย่างในสมัยของโมเสสนั้นเอง คือ
 อยู่ในอำนาจแห่ง "เวรดา" ซึ่งมีฉายาเรียกกันต่าง ๆ อย่างหนึ่งทีเรียกนั้นก็คือ
 "เงิน" ฯ พระเยซูคริสต์ยอมรับรู้สึกโทษแห่งการโลภอยู่ดีจึงได้แสดงความชั่วแห่งการ
 โลภ ยกตัวอย่าง (จากคัมภีร์ของนักบุญ แมทธิว, วรรคที่ ๑๘) ว่าเมื่อพระ
 เยชูกับกะพาศายแควรมิผู้หนึ่ง แควรมิผู้นั้นถามพระเยซูว่าตัวเขามีสิ่งใดที่ยังบกพร่องอยู่บาง

พระเยซูตอบว่า "ถ้าเจ้าปรารถนาเป็นผู้บริสุทธิ์ด้วยใจไซ้ เจ้าจงไปจำหน่ายสมบัติซึ่งเจ้ามีอยู่ แล้วและแจกให้เป็นทานแก่คนจนเถิด ทิพยสมบัติจึงจะได้แก่ตัวเจ้าแล้ว เจ้าจงมาติดตามเราเถิด" ครั้นเมื่อเกรงผู้ผู้นั้นไปแล้ว พระเยซูจึงกล่าวแก่สาวกตอบไปว่า "คนรันทงทั้งหลาย อันผู้มีทรัพย์นั้นยากที่จะไปสวรรค์ได้ และเราขอกล่าวแก่ท่านทั้งหลายซ้ำอีกว่า อันอูจะลอสครเข้มนั้น จะจ่ายค่างกว่าการที่ผู้มั่งมีจะไปถึงซึ่งเทพอาณาจักรแห่งพระผู้เป็นเจ้า" ๑

ถ้อยคำนี้ฝังอยู่ในใจของชาวเฟา เพราะเป็นคำสั่งสอนที่ ตรงกับศาสนาของชาวเฟา ความชั่วร้ายอย่างยิ่งของหนึ่งซึ่งสมเด็จพระพุทเจ้าไคทรงพยายามที่จะกำจัดก็คือโลก ส่วนยิวนั้น คำสั่งสอนข้อนี้บางทีจะเป็นข้อสำคัญที่สุดซึ่งทำให้เขาไม่ชอบคริสตัง เพราะว่าเขาจะปฏิบัติตามคำสั่งสอนนี้แล้ว ก็จะเป็นการผิดนิสัยของเขามากเหลือที่จะทนไค

ข้อที่พวกยิวมีความสามารถเป็นอย่างยิ่งในทางหาเงินนั้น ก็จะเป็นอุปสรรคไม่ได้ ในประเทศรัสเซียซึ่งมีความรู้สึกเกลียดชังยิวแรงกว่าแห่งอื่นนั้น พวกยิวไคสำแดงความสามารถของเขาในทางนี้อย่างชัดเจนที่สุดๆ ตามลัทธิที่พวกยิวไคเขาไปอาไศรยอยู่แล้ว ชาวฆานในหนูนนั้นก็ต้องอยู่ในเงื้อมมือเขาและทรัพย์สินสมบัติของคนในหมู่บ้านนั้นก็เขากะเป่าเขาดิ้น ลถานดินซึ่งเดิมเป็นที่ศุขสำราญก็กลับกลายเป็นรอกอันมีแต่ความยากจนความทุกข์รอนเกลียดชังแลความปองร้ายซึ่งกันแลกันๆ จริงอยู่การที่พลเมืองชวนกันลุกขึ้นฆ่าฟันทำร้ายพวกยิวและแย่งชิงทรัพย์สินสมบัติของเขานั้น ย่อมไม่เป็นการบังควรเลย แต่จะว่าพวกยิวไม่มีผิดเสียเลยที่เจียวนั้นก็ไม่ได้ เพราะว่าเขาไม่แสดงความเมตตากรุณาเสียข้างเลยในเวลาที่มีความกรุณานั้น อาจเพราะความรู้สึกบุญคุณฤๅความอดกลั้นเป็นต้นๆ พวกยิวล้วนเป็นหมอกความโศกมาก และรู้สึกว่าทำอะไรไคไคโดยไม่ผิดกฎหมาย แต่ส่วนความยุติธรรมนั้น ในส่วนกิจอันมีแก่ลูกหน้ของเขาคือเป็นคริสตังแล้ว เขาไม่ต้องคิดถึงเลย ถ้าจะพูดถึงความปรานีฤๅสงสารพวกลูกหน้ที่ทุกข์รอนแล้ว ความรู้สึกของเขามี

มีอยู่แต่เพียงว่า "ช่างหัวมัน มันฉลาดใจมันใคร่เอง เราไม่ขโมยของกันมา เราใจ
 มาโดยทางที่ขอบความกฎหมายทางหาก" ดังนี้ ๆ ความไม่ชอบแผ่นดินปรานี ความโหดเหี้ยม
 แลปราศจากน้ำใจอันประกอบด้วยการดูภาพในแต่ละเป็นเหตุให้พวกยิวต้องถูกเกลียดชังก่นา
 และเท่ากับทำให้หนีตัวไปเขาเกลียดกลัว ๆ ฝ่ายคนทั่วไปก็เกลียดพวกยิวก็ไม่ว่า แต่
 ก็ต้องนับว่าเป็นความรู้สึกอันเป็นธรรมดาโลกอยู่ เพราะความรู้สึกอันเป็นธรรมคานี้เอง
 พวกยิวจึงได้ถูกตำราญ ๆ การตำราญยอมเป็นกิจไม่ว่าจะทำ ไม่วาในขณะใด ๆ แต่จะ
 ปฏิเสธเสียไม่ว่าความที่อยู่บางคราว ซึ่งเราเห็นใจผู้กระทำอยู่บ้าง ถึงแม้ในนิติธรรม
 ก็ยังยอมรับพิจารณาคดีที่ควรปรานี ซึ่งถึงแม้ว่าจะไม่กระทำใหญ่ขนาดไหนก็ได้ที่เกี่ยว
 ก็ยังเป็นเหตุให้ลดหย่อนผ่อนอาชญาได้ และยังป้ออยู่อีกข้อหนึ่งซึ่งกฎหมายเองก็จำต้องยก
 ขึ้นวินิจฉัย ก็ความโหดที่ต่อทั้งของอันมีราคาไว้ โดยมีใครหวังรักษา ถ้าของสิ่งนั้น
 ถูกขโมยลักไป ผู้นั้นก็ย่อมมีความผิดฐานเงินแล้ว ถ้ามีเงินนั้นเมื่อคนใดขโมยเอาตามสมควร
 อีกคนหนึ่งแล้วและผู้ที่ถูกขโมยตามสมควรนั้นเขาถึงหมัด เขาให้ตีในศาลผู้ขโมยนั้นก็ย่อมจะต้อง
 มีผิดด้วย ๆ ดังนี้ ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าเวลาที่พวกยิวประพฤติดนเป็นคนโลภเงินจนเหลือ
 ประมาทและปราศจากความเมตตาการุณภาพทั้งหลายทั้งปวงนี้ เท่ากับแสหาอันตราย
 มาใส่ตนเอง จะรอดพ้นจากความดิเตียนที่เตียนนั้นไม่ได้

จริงอยู่การดูร้ายถึงใดกระทำแก่ยิวนี้ บางทีก็เกินกว่าส่วนแห่งความเสียหาย
 ซึ่งพวกยิวใดกระทำ แต่คนเราเมื่อได้รับความก้มแค้นแสนสาหัสจนถึงสลดใจใจไม่ได้
 แล้วก็ไม่มีสิ่งใดที่จะเห็นยิวรังไรด้วยอำนาจโทษนี้ พวกเราทำการร้ายกาจใดต่าง ๆ
 ซึ่งตามอาณัติภายหลังก็ไม่อนุกเลย

คนใจบุญบางจำพวกก็มีความเห็นอยู่ ว่า รัฐบาลรัสเซียไม่แกนนุญาติให้
 อดเมืองชาพวกยิวเท่านั้นก็ล้นบุญสงเสริมอีกด้วย บางจำพวกก็คิดเห็นไปว่า
 ที่เกิดชาขึ้นกันขึ้นนี้เพราะความบาปศาสนา และอีกจำพวกหนึ่งก็สำคัญว่าเนื่องด้วย
 การเมือง ๆ ข้าพเจ้าเองไม่ได้อยู่ในเมืองรัสเซียนานพอที่จะทราบความจริง

ในเรื่องนี้ได้ แตะตาจะพูดตามรัฐศาสตร์การที่จะทำให้เกิดการจลาจลและการฆ่ากัน
กันขึ้นในเมืองของคนนั้น นับว่าเป็นรัฐบาลโนบายอย่างเร็วที่สุด ขอให้คิดดูว่า
การที่ชาและวังแกพวกยิวนี้รัฐบาลรัสเซียจะโค่นลงได้อย่างไร พลเมืองคินันไม่ได้
เพราะขึ้นโคโดยวิธีที่สามคนชมเหงคน เราจะถือเอาฤฎาวารัฐบาลรัสเซียจะบีบคั้นพอที่
จะไม่รับรัฐคดีเบื่องคนแห่งรัฐศาสตร์ถึงปานนั้น มีผู้กล่าวอยู่เนือง ๆ ว่า เกรตสมาคม
("โสลีสโนท") แห่งรัสเซียยุแหยให้พลเมืองกระทำการร้ายกาจต่าง ๆ ซึ่งถ้าความ
ข้อนี้เป็นอย่างจริงก็คงเป็นเพราะความบาสนานันเอง แต่ก็นั้นแหละเป็นการปลาดคอยู่
ถ้าเป็นจริงเช่นนั้น เหตุใดพลเมืองที่เป็นพุทธศาสนิกชนจึงไม่ถูกฆ่าถูกรังแกบ้าง คิดดู
ก็น่าแปลก เหตุใดพวกรัสเซียจึงไม่รังแกเพื่อนพลเมืองที่นับถือพุทธศาสนาฤฎาศาสนา
อิสลามซึ่งมีอยู่เป็นอันมากในราชอาณาจักรรัสเซีย ในข้อนี้ชาวเจายังไม่เคยได้รับ
คำอธิบายที่พอใจเลย ถ้าเหตุที่ทำให้เกลียดชังพวกยิวเป็นเงาะเพื่อความบาสนา
อย่างเดียวกันแล้ว พลเมืองที่นับถือพุทธศาสนาและศาสนาอิสลามก็คงจะต้องถูก
เบียดเบียนพหิมเหงเทากัน ที่การไม่เป็นเช่นนั้น ส่อให้เห็นไควว่า ความเป็นบาสนา
ไม่ใช่เป็นสาเหตุอย่างเดียวกันซึ่งทำให้เกิดความเกลียดชังพวกยิว ๆ

ส่วนการที่รัฐบาลรัสเซียไม่กระตือรือร้นระงับเหตุการณเช่นนั้น เมื่อเรา
ไม่มีความรู้พอในกิจการภายในของรัสเซียพอแล้ว ก็ยากที่จะชี้แจงไปว่าเพราะเหตุใด
แน่ได้ เพราะฉะนั้นจึงจำต้องไขแตกความสันนิษฐาน ความสันนิษฐานของข้าพเจ้า
เป็นดังนี้ คือ รัฐบาลรัสเซียทรงบอญว่า พวกยิวได้กระทำความเค็ดรอนให้แก่
ชาวเมืองปานโค รัฐบาลจึงได้พยายามที่จะบรรเทาความทุกขรอนโดยวิธีออกบัญญัติ
กฎหมาย แคมลแห่งการที่ออกกฎหมายนั้นยอมธา และไม่สมคังปราดนาทุกเมื่อไป
ฝ่ายชาวเมืองได้รับความทุกขรอนและยากแค้นจนเหลือที่จะออกคณัน จึงได้พากันลุกขึ้น
ทำร้ายพวกยิวซึ่งเป็นคนเค็ด ทำร้ายรัฐบาลเมื่อเหตุการณนี้ เกิดขึ้นฉนี้แล้ว ก็ต้อง
รักษาความสงบซึ่งจำเป็นจะต้องไขกำลังแลอำนาจ นี้แหละจะผิดชอบอย่างไรก็ตาม
แต่การที่จะใช้อาวุธตีหั้นคนซึ่งรวมชาติกัน เองนั้นไม่เป็นวิสัยของคนเราที่จะทำได้
ถ้าหากว่ายังมีทางที่จะ

หลักเลี้ยงใจและเราพาเจ้าเงาะแนวถ้ำเป็นฝ่ายที่ถืออำนาจ ก็คงจะไม่ใช่อำนาจ
 นั้นเพื่อห้พี่น้องถ้ำถ้ำด้วยกันเป็นแน่ การล่าเอียงเรนนี่ถ้าจะพุดพันตามหลักตามแบบแล้ว
 ย่อมไม่ใช่อรรถแท้ ... ! นั่นแหละ รัฐบาลอาจมีคำสั่งให้ทหาร ไปปราบทั้งสอง
 ฝ่าย แต่ความน่าพาดพิงนั้นเป็นชาวรัสเซีย ไม่ใช่พวกก็เป็นธรรมดาอยู่เองที่จะช่วยมิให้
 คนรวมชาติกันถกเจ็บตามแต่ที่ช่วยได้ เพราะฉะนั้นที่ไม่เกี่ยวข้องของอาจเห็นใจว่า
 รัฐบาลไม่ควรได้รับทิโชนเพราะเพิกเฉย ทั้งควรคิดว่าล่าเอียงควยชอนนี่ก็เป็นที่น่า
 เสียใจอยู่ห่าง แต่เราพาเห็นว่าไม่เป็นการที่ผิดธรรมดา ๆ

สรุปความว่า ถึงแม้วกยวควรจะได้รับความสงสารในการที่ต้องถูกข่มเหง
 กระเนงรายแฉเกลียดชังต่าง ๆ เช่นนี้ พวกยิวเองก็ไม่ควรจจะรอดพ้นความผิดที่เกี่ยว
 ไปเสียทีเดียว เพราะตอมนับว่าตัวเขาเองเป็นผู้แสหาเหตุโดยความประพฤติกองเขา
 คือ ความจงหอง ความปราศจากเมตตาปราณี ความฉ้อโกงแลตั้งเกตตามความ
 ประพฤติในกิจการทั้งปวงคเหมือนเขาจะถือตามภาษิตว่า "ผลที่สุดยอมเป็นขอแก่ตัว
 แห่งผู้ประพฤติก" (คือเมื่อมองคืออยู่แล้วถึงแม้จะใชทางอันชั่วก็ไม่ควรก็ขอแต่ให้สำเร็จ
 คึงมหมายถึงเป็นที่ตั้ง) คึงนี้ ย่อมจะทำให้พวกยิวแลเบนไตลเกลียดชังซึ่งกันแลกัน
 ยิ่งขึ้น ๆ คึงซึ่งมกโมตรีแห่งคนเราไวใจก็คือความอารีแลกรณาต่อกัน เมื่อปราศจาก
 คุณสมบัติทั้งคองนี้แล้ว จะหาสิ่งอื่นมาคัพมิไม่มีประโยชน์ ถ้าคองคนคองมีความรู้สึก
 เป็นปฏิปักษ์ต่อกันแลตั้งใจม้นที่จะไม่ผอนผนยินยอมซึ่งกันแลกันอยู่แล้วไซร้ แมกกฎหมาย
 กดี อำนาจกดี ย่อมจะไม่สามารถบังคับให้ยูกวด้วยกันโดยปรองคองสมรรถโมตรีกันได้เลย

อัสวาท

พวกยิวแห่งบูรพทิศ

บทที่ ๓

ชนภาษาอังกฤษโคลัมเบีย (คืออังกฤษจากอเมริกัน) ย่อมจะยกย่องตัวเองอยู่เสมอ ความรู้สึกเกลียดชังยิวในเมืองของเขาไม่มี จึงทำเช่นแสดงความสงสารแลความหุนหันใจเจ็บแค้นแทนยิวในการที่ประเทศอื่น ๆ ในยุโรปเป็นไปเช่นนั้น พวกอังกฤษโคลัมเบียเข้าใจว่าเขายิวอยู่ในที่ซึ่งควรจะติโทษประเทศต่าง ๆ ซึ่งพวกยิวได้รับความอภัยโทษนั้นได้ แต่เขาดิฉันเสียว่าในแว่นแคว้นทั้งภาษาเขาเองปกครอง ก็มีเรื่องอันจะหมายคล้ายคลึงกับเรื่องเกลียดชังยิวเหมือนกัน แต่หากเรียกเสียว่า

"ภัยยิวเหลือง" เท่านั้น ๆ

เมื่อกล่าวถึงเรื่อง "ภัยยิวเหลือง" (คือภัยอันจะบังเกิดจากคนยิวเหลือง รุกรานคนยิวขาว) ข้าพเจ้าต้องขอโอกาสคัดค้านข้อที่เรียกสั้นนอย เพราะข้อนี้ดูเหมือนจะใช้รวมสำหรับชาติในอาเซียทวีปทั้งหมด แต่ตามความจริง ภัยยิวกล่าวถึงนี้ มีอยู่แต่ตรงจีนเท่านั้น ในเมืองไทยเอง ก็ตองนับว่ามีเหตุที่พิวักพิวักกับคนยิวขาวเหมือนกัน แต่หากว่าเวลานี้ยังไม่ถึงกับจะต้องรอนกรรอนใจมากปานใดเท่านั้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงต้องขอคัดค้านในการที่จะนับคนไทยเข้าในชื่อ

"ภัยยิวเหลือง" เพราะคนไทยไม่เหมือนจีนยิ่งไปกว่าที่ชาวยิวโรปเหมือนยิวจีนเลย

จีนมีลักษณะ กลายยิวอย่างไร ท่านผู้อ่านที่ช่างสังเกตก็คงจะเห็นได้แล้ว เมื่อคิดเทียบนิสัยใจคอของยิวตามที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วกับนิสัยของจีนแต่เพื่อจะมีให้ท่านคงทบทวน ข้าพเจ้าจะขอนำมาเปรียบให้ท่านฟังในที่นี้ และหวังใจว่าท่านจะอภัยในการที่จะตองกล่าวขอความซ้ำบาง

ข้อ ๑ ก็คือ เรื่องถือโคตร ไม่ว่าจะอยู่แห่งใดฤาแปลงเป็นชาติใด จีนคงเป็นจีนอยู่เสมอ แต่จีนหาได้เข้าใจความถือโคตร เป็นความถือชาติฤาความรักบ้านเมืองตามที่เข้าใจกันโดยธรรมดาไม่เพราะเหตุนี้ เราจึงพบชื่อจีนอยู่ในทะเบียนแห่งสถานที่ว่าการกงสุลต่าง ๆ ถึงแม้ในเมืองจีนเองก็มี ๆ จริงอยู่การจดทะเบียนตาม

สถานกงสุลของชาติที่มีใจของตนเองเพื่อความสวักนั้น ถ้าจุดต้องอยู่ต่างประเทศ
 ที่ไม่มีกงสุลของชาติตนเอง เราก็อจะเขาใจใจ แต่การจดทะเบียนที่กงสุลต่างชาติ
 ในบ้านเกิดเมืองนอนของตนเองนั้น ปรากฏว่ามีแต่พวกจีนเท่านั้น ซ่อนักแสดงให้เห็น
 แล้วว่าจีนมีความรู้สึกความเป็นชาติถูกต้องความรักบ้านเกิดนอ เพียงใด ๆ แต่ถึงแม้ว่าจีน
 จะจดทะเบียนเป็นคนอยู่ในบังคับชาติอื่นก็ดี เขาก็ไม่เลิกเป็นจีนเพราะเหตุนี้ คงจะ
 ชื่อตรงตอนอายุเป็นเจ้าแห่งความภักดีอันโลเลของเขานั้น แต่เฉพาะเมื่อผลประโยชน์
 ส่วนตัวของเขายังตรงกันกับผลประโยชน์แห่งนาย ๆ

ความรู้สึกไม่ลืมโคตรนี้ ทำให้จีนเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนาสำหรับประโยชน์
 ในการที่จะเขาไปตั้งทำมาหากินอยู่ในเมืองใด ๆ อันความประสงค์ของประเทศที่
 อนุญาตให้คนต่างภาษาเขามาอยู่ในเมืองนั้น ก็คือเพื่อเพิ่มจำนวนพลเมืองโดยอูบาย
 อย่างหนึ่ง แต่เมื่อคนที่เขามาอาศัยอยู่นั้นถือเสียว่าการที่เขาอยู่นั้นเป็นการ
 ชั่วคราว และไม่ยอมที่จะกลายเป็นพลเมืองแท้แล้ว คนจำพวกนี้ก็ต้องนับว่าไม่เป็น
 ใค้คงประสงค์แห่งประเทศที่รับรอง ๆ ชาวคนใดยอมไม่มีเลยที่จะชอบตัวเพี้ย
 ลงกินเขาในนาของเขาแล้วหนีไป หิงให้หาแห่งแล้งไม่มีผลอันใด อันประเทศก็
 หาไม่ได้เลยที่ยินดีรับรองคนต่างภาษาที่มุ่งมาแต่จะเอาประโยชน์ใหม่ที่สุดแล้ว
 กลับไปเสียโดยไม่มีความตั้งใจจะทดแทนคุณกันนั้น ๆ จริงอยู่จีนไม่ใช่ทุกคนที่
 สามารถรวบรัดเก็บสมบัติใค้ทันใจที่จะกลับไปบ้านเมืองในเวลาที่ยังมีกำลังวังชาอยู่
 แต่ก็ไม่คงสงสัยเลยเลยว่าชื่อนี้เป็นความม่งหมายของเขาทุกคนอยู่เสมอ จึงไม่ทำ
 ให้จีนเป็นผู้ที่พึงปรารถนายิ่งขึ้น ๆ สว่เรื่องการที่จีนแต่งงานกับคนต่างภาษานั้นก็
 เหมือนกันกับยิวทุกอย่าง กล่าวคือ เป็นคนว่าเมื่อจีนแต่งงานกับหญิงไทย หญิงนั้น
 ก็กลายเป็นจีนและประพฤติตามแบบแผนขนบธรรมเนียมราชจีนทุกอย่าง สว
 ก็กลายเป็นจีนไป แต่ถาชายไทยแต่งงานกับลูกสาวจีน หญิงนั้นคงเป็นจีน ส่วน
 ชายนั้นก็คงประพฤติตามไปข้างจีนและทำกิจการต่าง ๆ เอนไปข้างแบบจีน ส่วน
 ลูกนั้นแม่แวมไทยโดยนาม ก็มักมีใจเป็นจีน คือ คิคออย่างจีนและยอมรู้สึกเป็นกันเอง

ในเวลาที่อยู่ในหนุ่ยจีน ความที่กลัวว่านิยมนิยมชอยกเวนเป็นธรรมดา แต่เป็นเคราะห์ร้ายที่ชอยกเวนเหล่านี้ไม่มีมากพอเท่าที่เราปรารถนา สรุปความได้ว่าในการที่จีนแต่งงานกับคนต่างภาษา ไหว่จีนจะเป็นชายชราข้างหญิง จีนเป็นไวกำไรเสมอ ๆ การแต่งงานของจีนนี้ ที่ซึ่งปรารถนาคือควรจีนจะยังคงปรากฏแน่นอนในในเมืองเรา แต่ความจริงกลับตรงกันข้าม ประเทศที่รับรองเขากลั้มชาติตนเพราะเมื่อเขาเห็นว่าไวกำไรที่จะกลับไปเมืองจีนแล้วเขาก็เลยพาถูกพาเมียไปเสียด้วย ตามบางที่ที่ส่งไปเสียก่อนควยน้ำก็มี ๆ

จีนไม่ยอมรับว่ามีหน้าที่จะต้องกระทำประโยชน์ให้แก่ประเทศที่ตนมาอาศัยอยู่นั้นเลย และไม่ยอมกลายเป็นพลเมืองแห่งประเทศนั้นเลย อันเป็นลักษณะไม่ผิดกับยิวตามที่ไวกำไรกล่าวมาแล้ว ๆ ประโยชน์อันใดที่พลเมืองควรได้รับ เขาเป็นอันคงขอรับควยเสมอ เพราะเขาคิดว่าเป็นความชอบธรรมของเขาอย่างหนึ่งที่จะได้รับความคุ้มครองเท่ากับพลเมือง แต่ถ้ามถึงเวลาที่จะต้องทำหน้าที่แห่งพลเมืองแล้ว จีนก็มักหลบหนีหลีกเลี่ยงตามแต่จะหลบได้ก็เที่ยว ๆ ทานทั้งหลายคงจะยังคงรุดถึงคราวที่จีนหยุดงานเมื่อ ๔ - ๕ ปีนี้ได้ การที่จีนหยุดงานคราวนั้น ก็เพื่อจะคัดค้านในการที่เขาต้องเสียเงินการราชการ เสมอกับคนไทย ขอนยอมเป็นพยานแด่ดอยคำที่ข้าพเจ้าตั้งใจจะกล่าวนั้นโดยชัดเจน สิ่งจีนต้องการนั้นก็คือ ทางไวกำไรเป็นประโยชน์แห่งพลเมืองเขาจะรับให้เต็มที่ แต่ทางเดียวที่ต้องทำเป็นหน้าที่แห่งพลเมืองนั้น เขาไม่เต็มใจเสียด้วย ๆ

ความถือถือครั้นเป็นลักษณะของจีนอย่างหนึ่งนั้น ก็เป็นสิ่งซึ่งให้ความลำบากอย่างเดียวกันกับยิวและทำให้พลเมืองแห่งประเทศซึ่งตนอาศัยอยู่นั้นรู้สึกกินแหนงไม่สนิทสนมควยไวกำไร ความรู้สึก ผิดเพื่อนบ้านนี้มักเป็นเหตุให้เขาต้องถูกเตะถูกตบอยู่เนื่อง ๆ ๆ

ลักษณะที่สองซึ่งเห็นได้ในพวกยิวก็มีอยู่ในจีนโดยบริบูรณ์ คือจีนเหมือนยิวเป็นชาติเกาตรง เรื่องมาแฉวก่อนเวลาที่บรรพบุรุษของเราได้แปลงเพศจากคนป่า ตั้งแต่โบราณกาลมาจีนได้รับคำสั่งสอนให้แบ่งมอบออกเป็นสองจำพวก กล่าวคือ จีนและฮวน (คนป่า) ความความเห็นแห่งจีน ชาวโรปกก็เป็นฮวนไม่ผิดกับชาวฮาเซียตามคำ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าไม่จำเป็นที่จะกล่าวถึงพวกจีนไม่ได้นักผู้ที่จะทำกิจการอันเกี่ยวข้องกับเราด้วย

ความสัตย์คำที่ออกตรงเลย เขาย่อมคิดเห็นว่าพวกเรามีอยู่สำหรับประโยชน์ที่เขาจะโกง และเอาเปรียบเท่านั้น ในกิจการทั้งปวงที่เขาทำกับสวน จีนไม่รู้จักบอกมาอย่างเดียวกับที่วิวทำกับพวกเขมรโตดนั้น ๆ ส่วนกิริยาและวาจาของเขานั้น สภาพแลอ่อนหวานเสมอ แต่ขอให้สังเกตเถิดเถิดว่ากิริยาที่สภาพนั้นเป็นอย่างไร และวาจาที่อ่อนหวานก็ล้วนเป็นมุสาวาทเพื่อปลอบใจเท่านั้น เพื่อจะให้คนที่เขาลดลงเชื่อ ถ้าเขาเห็นประโยชน์ถูกทำไรที่จะได้แล้ว เขาก็เต็มใจยอมอ่อนน้อม แลบางทีถึงกับอุส่าหสูหาทางมาทำประโยชน์ให้แก่เรา แต่พอรับสาเราหนอยแล้วเขาก็ถ่มน้ำลายรพหัวให้ บางทีเป็นเคราะห์เสียอีกที่เราไม่เข้าใจภาษาเขา เราจึงไม่รู้สึกนึกว่าถูกกล่าวด้วยถ้อยคำอันหยาบช้าซึ่งบางทีเขาก็ว่าให้รัง ๆ หมาย ๆ

ท่านทั้งนี้อายคงจะนึกตามในใจว่าข้าพเจ้าร เรื่องราวเหล่านี้มาอย่างไร ดูบางทีข้าพเจ้าก็กลัวความเอาเอง แต่ข้าพเจ้าต้องขอให้ท่านเชื่อว่าไม่เป็นเช่นนั้นเลย ข้าพเจ้าจะขอเอาให้ท่านฟังว่าข้าพเจ้าทราบมาควยอย่างไร ๆ แต่ก่อนข้าพเจ้าเคยมีถิ่นเป็นจีนคนหนึ่ง เขาเป็นเด็กที่ฉลาดและในชั้นต้นก็ขยันขันแข็งต่อการทำงานดี แต่ครั้นพอเรียนชั้นก็กลายเป็นคนที่มีนิสัยอื่นไม่ฟังปรารถนาหลายอย่าง อย่างหนึ่งก็คือเกียจคร้านไม่ทำการตามหน้าที่เช่นเคย ครั้นข้าพเจ้าเรียกมาว่ากล่าว เขากลับแสดงกิริยาเยอหยิ่ง หัวใสหนาข้าพเจ้า แล้วมีหน้าว่ากลับขอเงินเดือนขึ้น ข้าพเจ้าจึงตอบว่าเงินเดือนที่เขาได้นั้นก็มากพออยู่แล้ว เพราะเขากินอยู่หลับนอนในบ้านข้าพเจ้า เขากลับตอบด้วยกิริยาอันปราศจากความเคารพว่า ข้าพเจ้านึกดูว่าถาวรที่เขายอมให้ข้าพเจ้าใช้นั้นเป็นเพราะเขานับถือ ไม่ใช่เช่นนั้นเลยที่เขายอมให้คนไทยใช้ ก็เพราะเขาต้องหาเงินไปไหลงของเขา ข้าพเจ้าให้เขาไม่พอ เงินเดือนที่ข้าพเจ้าให้เป็นเงินเดือนสำหรับเด็กมีคนี้เขาโตแล้วจึงต้องการค่าจ้างให้มากขึ้น เมื่อได้ยินคำพูดเรื่องนี้เท่าของข้าพเจ้าก็รู้สึกคันขึ้นมา แต่ข้าพเจ้าขยับหัวไว้ได้ดังใจตามต่อไปอีกคำหนึ่งว่า เขาจะต้องการเอาเงินเดือนขึ้นทำไม เขาตอบว่าจะเอาไปไหลงเก็บไว้ให้ แลวกดขยายต่อไปว่าลงใจสอนไว้ว่าให้อุส่าหสูดกลั่นขอมรับไว้ไม่อีกสักหนอกเกิด ไม่ช้าจีนก็จะควักกระเป๋าคคนไทยหมด

คนไทยก็จะกลับเป็นข้าซึ่งเป็นคนอันสมควรแก่คนฮวน เมื่อข้าพเจ้าไต่ขึ้นเพียงเท่านั้น รู้สึกว่าจะบังคับให้ทำอะไรต่อไปไม่ได้แล้ว ก็ลัดเอาที่หนึ่ง จำเพาะถักที่เหมาะ อายเด็กนั้นก็ตะโกนร้องราวกับขานจะหลายน แต่อย่างไรก็ดี คนใช้ไทยของข้าพเจ้า คนหนึ่งไต่ขึ้นขึ้นขึ้นมา ข้าพเจ้าก็เล่าเรื่องให้ฟัง เขาจึงช่วยให้อายเด็กนั้นลงกระโดด และออกจากประตูบ้านข้าพเจ้าไปโดยปริยาย อันไม่สมควรที่จะนำมากล่าวในที่นี้ เพราะ จะทำให้ชื่อเสียงของข้าพเจ้าในทางที่เป็นคนมีเมตตาจิตนั้นเสียไปด้วย ฯ

จริงอยู่เด็ก อาจจะโศกความสนุกที่ไต่แก่นาปลาดีจว่าเหตุใดมันจึงจะกล่าวถ้อยคำที่ทำให้หูของเขานั้น ถ้าหากว่าอายเด็กนั้นรู้จักปลมันคงใช้ความรู้ันสำหรับสอพลอเพื่อเอาเงินเคื่อนขึ้น ที่จริง ข้าพเจ้าเห็นว่ามันคงจะเสียใจเหลือทนในการที่ไม่สมปราถนาจึงมิได้คิดถึงการยกยอ เป็นอันปล่อยออกมาตามความจริง ซึ่งอายลงของมันนั้นได้พุดกรอกหมันอยู่เสมอ ฯ

แต่ข้าพเจ้ามิได้เอาใสรยความรที่โคมมาจากอายเด็กคนนี้อย่างเดียว ต่อมา ข้าพเจ้าได้พบสหายของข้าพเจ้าคนหนึ่งซึ่งเป็นลูกจีน แต่เป็นท้อศจรยนักหนาที่เขา เกลียคซังเงินยั้งนัก ข้าพเจ้าได้เล่าเรื่องอายเด็กนี้ให้ฟัง เขาก็ยอมรับว่าน่าจะเป็นจริง ตามที่อายเด็กมันพูด ส่วนตัวเขา ก็ได้เคยถกมาแล้ว ซึ่งเขาจะลิมฎาให้อภัยไม่ได้ เป็นอันขาด ฯ

เขาเล่าว่าเมื่อเขายังเยาว์อยู่ เขาได้ออกไปเมืองจีนกับบิดาของเขา ซึ่งเป็นจีน วันหนึ่งมีท่านขุนนางจีนคนหนึ่งมาเยี่ยมบิดาเขาที่บ้าน ท่านขุนนางผู้นั้นถาม บิดาเขาว่า "ท่านก็เก็บเงินทองไว้มากแล้วในเมืองไทย ทำไมจึงยังไม่กลับมา อยู่เมืองจีนเล่า" บิดาของสหายข้าพเจ้าจึงตอบว่า "เพราะมีครอบครัวอยู่ในเมืองไทย ท่านขุนนางผู้นั้นจึงกล่าวว่า "ออมมันจะเป็นอะไรไป เมียคนป่าของท่านจะตองนับด้วยฎา? เอามาให้เป็นทาสของภรรยาจีนท่านก็แล้วกัน ส่วนอายลูกป่าของท่านนั้นก็จะเป็นประโยชน์ สำหรับใช้เปนม่าวในขาน" ถ้อยคำนี้ท่านขุนนางผู้นั้นได้กล่าวตอหนาสหายของข้าพเจ้า ซึ่งเขาไม่แลดูเสียด้วยซ้ำ สหายของข้าพเจ้าเมื่อไต่ขึ้นเช่นนั้นแล้ว ก็ไม่ว่าจะอศจรย อะไร ที่เขาคดลงใจในขณะนั้นที่เคียวว่าเขาจะขอเป็นคนไทยแท้ต่อไป

อัครพาหุ

พวกยิวแห่งบรรพทิศ

บทที่ ๔

วิธีแลความคิดของจีนในทางหาเงินนั้น ไม่ตองสงสัยเลยตองนับว่าเนียนแหลม เหมือนกับยิวแทบทุกอย่าง ถ้าจะพูดกันตามอย่างเราแบบแผน เราจะติโทษจีนเพราะเขา มีความสามารถในทางหาเงินไม่ถุก อย่างเดียวกันกับที่เราไม่ควรจะติยิว แต่จีนก็เหมือน กับยิว ถ้ามีทุนรอนแลโอกาสเขมอกันกับชนภาษาใด ๆ แลว ก็จจะร่ำรวยไครวดเร็วยิ่ง ความชนชาตินั้น ๆ หมด ฯ

เหตุอันทำให้เงินหาเงินไคร้สำเร็จรวดเร็วนั้นก็มีอยู่หลายประการ ซึ่งโดยมาก ไม่มีคัมภีร์ที่ทำให้ยิวสำเร็จนั้น ฯ ตามความคิดของจีนเงินเป็นทั้งปฐมปัจจัยแลปัจฉิมปัจจัย ไม่มีสิ่งใดจะเลิศไปกว่าได้ เงินอาจจะทำอะไร ๆ ทุกอย่างได้เพราะเห็นแก่เงิน คนเราที่ จะค้าชีวิตไคร้ก็มีอยู่แต่จีนเท่านั้น คนไทยที่เป็นเศรษฐีอาจจะจ้างคนจีนใหม่รับโทษประหาร แทนก็ได้ ซึ่งในนี้ประเทศไทยนอกจากเมืองจีน ฯ เพราะเห็นแก่เงิน จีนสูยยอมคอกอยาก กรากกร่าทุกอย่างได้ ผู้ใดที่แลเห็นพวกกสิจีนกินเขา จะหลากใจไม่ใช่นอย เพราะ อาหารที่เขากินนั้น คุเหมือนแม่แคหมาที่วิ่งอยตามถนนก็แทบจะไม่เหลียวแล และเมื่อ พุดถึงที่อยอาไคร้ก็น่าประหลาดใจจริง ๆ ที่พวกจีนมากคนปานไคร้สามารถยัดเยียดกัน อยไคร้คลัก ๆ ในที่อันกับแคบ จึงไม่มีมนุษย์ภาษาไหนในโลกจะอยู่ไคร้โดยหายใจออก ฯ เมื่อเป็นคังนี้ การที่จีนแย่งการงานไปทำเสียไคร้โดยมากนั้น ก็ไม่ป็นสิ่งอัศจรรย์เลย แมกอาจจจะเล็กนอยปานไคร้ ก็ยินดีพอใจรับ เพราะเขารักวิถีชีวิตให้ป็นอยู่ไคร้ โดยเกือบจะไม่ตองกินอะไร เพราะฉนั้นไมนาพิศวงเลยที่คนงานชาวอเมริกาและคานาดา ไม่สามารถจะแข่งขันกับจีนไคร้ ฯ

การงานทั้งปวงถ้าได้เงินแล้วจีนจะทำไมไคร้ป็นไม่มี แม้จะเลวทราม คำสาปปานไคร้ ขอให้ไคร้แต่เงินแล้วป็นทำไคร้ทั้งอื่น ในการไคร้ที่เนื่องด้วยเงินแล้ว จีนป็นไม่มีศีลมีธรรม ปราบจากเบตคากการุณาพออาจจจะฉกฉวยความแจ่มใสยิ้มแย้ม คว้าความเห็นวาทัวเก่ง แลอาจจจะชะโมยถูมาเล่นไคร้ด้วยอาการอันทรูทรายกาจ

เพราะเห็นแก่เงิน ๒ - ๓ เหรียญ ถ้าเป็นการหาเงินแล้ว จีนมีความคิดตอบแดง
อย่างออกฤทธิ์ จะเป็นในทางฉ้อโกงการปล้นทั้งทางบกทางน้ำได้ทั้งสิ้น ฯ

จำเป็นอย่างที่ข้าพเจ้าจะต้องยกตัวอย่างโดยเฉาะมากแล้ว ถึงความไม่ละเอียด
รอบาปของจีน ในกิจการที่เกี่ยวกับเงินนี้ ? ข้าพเจ้าเชื่อแน่ว่าการทำกรเกี่ยวกับ
บริษัทประกันคงจะมีเรื่องราวที่จะเล่าได้ใครบางที่ไม่เคยได้ยินถึงวิธีเล่นกลของจีนใน
การล้มละลาย เพื่อยื้อให้มีหนี้สินเหลือสินเกินแก่ความสะดวกเมื่อใด ก็ล้มเสีย ภายหลัง
ยื้อหนีก็เกิดขึ้นที่ถนนอื่นอีก แต่เขาของยื้อหนีนั้นก็เป็นคนเดียวกันนั่นเอง ตามความ
นิยมของคนโดยมาก การล้มละลายยอมเป็นข้อับประยศแลเสียชื่อเสียง แต่จีน (ถ้าวิ
กึ่เช่นกัน) กลับนิยมว่าเป็นการ เกียรติฉลาดเฉลียวดี ฯ

บางทีมีผู้กล่าวว่า จีนเป็นพหุศาสนิกชน แต่แท้จริง การที่พวกจีนเป็น
พหุศาสนิกชนนั้น ก็ไม่เพียงไปกว่าที่พวกยิวเป็นคริสตัง พวกยิวกลืนคำสั่งสอนของ
พระเยซูคริสต์ในเรื่องความโลภไม่ลงฉันใด จีนก็รับปฏิบัติตามพระบรมพุทโชวาทซึ่ง
ห้ามความโลภไม่ได้นั้น ฯ

เมื่อกล่าวถึงข้อนี้ กระทำให้ข้าพเจ้าทวนรูกถึงภาพอัน ๑ ซึ่งเขาให้ชื่อว่า
"ภยันิวเหลือง" ที่พิมพ์ขึ้นเมื่อสัก ๒๐ ปีมาแล้ว และซึ่งในขณะนั้นเป็นเหตุให้คนตื่นตื่น
อยู่บ้าง ภาพนั้นมีรูปเทวดาฝรั่งชื่อไมเคิล ซ้ำให้ชนชาวยิวเห็นภยันิวจะบังเกิดจาก
คนนิวเหลืองซึ่งกำลังเงินเข้ามา ภยันิวเขียนเป็นรูปพระพุทเจ้าทรงมังกร มีเปลว
อักษิแห่งความพินาศตามมาข้างหลัง ฯ ข้าพเจ้าไม่มีความตั้งใจที่จะแสดงความเห็น
ในส่วนรูปนี้อย่างหนึ่งอย่างใด นอกจากที่จะชี้ให้เห็นว่า การที่สมมติเอาพระพุทเจ้า
เป็นผู้ซึ่งจะนำมาซึ่งความพินาศและการรบราซาพันนั้น เป็นความคิดที่ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง
เท่านั้น เพราะหัวใจแห่งศาสนาของพระพุทธของกลวนเป็นไปเพื่อความสงบแลความ
เบตตากรุณาทั้งสิ้น อย่างเดียวกับที่พระเยซูคริสต์ได้นำไปสั่งสอนเมื่อภายหลัง
พุทธกาลราว ๕๐๐ ปี ฯ อีกประการ ๑ ตามที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วว่า จีนเป็น
พหุศาสนิกชนไม่ยิ่งไปกว่าที่พวกยิวเป็นคริสตังนั้น จริงอยู่ในประเทศจีนก็มีพรต

แล้วตัวอาราม แต่ในยุทประเทศก็มีโบสถ์นักบวชคริสตังเหมือนกัน ฯ ในละคร
เรื่อง ๑ ชื่อว่า "ท้าวอรุณรัตน์" (เจ้าแห่งการสงคราม) นายอิศเรศ แสงวิไล
(จริงเป็นยิว) เป็นยูเรียมเรียง มีตัวลครอยตัว ๑ ชื่อว่า "การลบลุม" เป็น
เลขานุการของท้าวอรุณรัตน์นามดี "ทอกริม" การลบลุมเปลี่ยนศาสนา
เป็นคริสตัง เพราะฉะนั้นจึงไคมาเป็นเลขานุการที่สนิทแลเป็นมือขวาของท้าว
อรุณรัตน์นามดี และมีโอกาสโดยตำแหน่งของเขานี้ได้รับของกำนัลซึ่งผู้ใส่แะแสง
ตำแหน่งในราชการให้นำมาให้โดยความพอใจสินเหา บอมนเป็นคริสตังอยู่ตลอดเวลา
ที่ท้าวอรุณรัตน์ดำรงอยู่ในอำนาจ ครั้นเมื่อถึงเวลาที่ท้าวอรุณรัตน์
จะสิ้นวาทนาถ บอมนก็ทิ้งศาสนาคริสตังประจุทิ้งเสียซึ่งเขาศรวมไว้เพื่อความศวก
ตัวกราวนั้นออกพื้นที่ กลับไปถือศาสนาของบรรพบุรุษเดิมของเขา ฯ ละครเรื่องนี้ใน
ส่วนที่คนยิวเป็นผู้ชักขึ้นเอง ก็ชอบกลอยู่ แลไมทองสงไสยเลยคนนิสัยขนิศการลบลุมนี้
แสงวิไลคิดขึ้นเพื่อให้เห็นว่าเป็นตัวอย่างของยิวโดยมากในเวลานี้การลบลุมจีนก็มี
อยู่เป็นอันมาก หากแต่ยังไม่พินิจที่แต่งเรื่องละครชนิดนี้เท่านั้น ฯ การเชื่อถือ
ในศาสนาซึ่งคนเรายอมถือว่าเป็นการสำคัญ เพราะเหตุที่เนื่องด้วยความรู้ก็ชนิดที่
จีนเขากลับถือว่าเป็นเพื่อศวกเท่านั้น ถ้าเป็นการศวกแก่ตัวเขาแล้ว จีนยิวก็
จะนับถือศาสนา ระฆท คริสตัง อิสลามหรือฮินดูใจทั้งสิ้น แม้จะนับถือเจ้าใจ ฯ
หากอนบวอะไรก็โคตทั้งสิ้น ขอแต่ให้เห็นทางที่จะใจประโยชน์เป็นแลวกั ฯ สรวความ
ไควว่าในส่วนจีนก็มีพระเจาของคเ็ยิวเท่านั้นที่ประเสริฐเลิศยิ่งกว่าพระเจาทั้งหลาย
พระเจานี้ก็คือ "เงิน" จีนยอมถือวาทาการภายนอกที่แสดงควมนับถือในศาสนาใด ๆ
ไม่เป็นขอสำคัญอะไรขอแต่ให้ใจยิมันอยู่ในพระเงินผู้เป็นเจาเท่านั้นก็พอแล้ว
เงิน !! นี่แหละ เป็นหัวใจของจีน เป็นสิ่งที่เขาจะต้องแสวงค้นคว้าโดย
ไม่มีเวลาใจหยดหยอนเป็นความปรารถนาอันยิ่งในใจของเขาซึ่งจะหาอะไรมาเทียมมิได้
เกียรติคุณแต่ชื่อเสียง ความซื่อตรงแลความสัตย์ ความรักแลความเมตตาปราณี
อันเป็นน้ำเลี้ยงชีวิตของคนเรา เหล่านี้ล้วนใจเตรียมพร้อมเพื่อการบูชาพลีถวายพระเงิน
ผู้เป็นเจาแล้วทั้งสิ้น การเช่นนี้ คิดไปก็น่าสยฝแสงแลน่าสังเวทหาที่สุ่มมิได้ ฯ

เมื่อความปรารถนามีอยู่ในใจของจีนเซินนี้ ก็ไม่เป็นที่น่าอัศจรรย์เลย ที่จีนได้
 กิจวัตรกรรมของเขาขึ้นใจเฉพาะ ถึงผู้ใดที่ไม่ได้เกิดเป็นจีนแล้วจะสามารถเข้าใจถึงเห็น
 ไม่ไ้เลย ถ้าเป็นการหาเงินแล้วไม่มีวิถีคิดที่เขาจะถือว่าโกงอาชญา ลัทธิที่ว่า "ผลที่สุด
 ย่อมเป็นขอแก้แค้นแห่งผู้ประพฤตินั้น" จีนนับถือแลปฏิบัติอยู่โดยเต็มที่ ๆ การรู้เสียสละโดย
 ยากแค้นปานใจก็ความ ชีวิตมนุษย์จะต้องไปมากน้อยเท่าใดก็ตาม หรือมนุษย์จะต้อง
 กรากกรำความทุกข์ยากอย่างสัจจันรกรแสนสาหัสปานใดก็ตาม พระ "เงิน" ผู้เป็นเจ้า
 ก็ยังไม่พอใจคงต้องเรียกร้องเครื่องเล่นอยู่เสมอ ฝ่ายจีนอันปราศจากจิตต์ต้องปฏิบัติ
 ความควความพยายามอย่างแรงกล้า ถึงสมควรจะใช้ให้เป็นประโยชน์ในการที่ดีกว่านี้ไ้

ตามที่กล่าวมาเพียงนี้ ก็พอจะเห็นใจแล้ววาทที่เราจะทำกิจการอันใดกับคน
 ชาตินี้ยอมจะลำบากเพียงใด ๆ จีนมีจำนวนอยู่มากเหลือล้น อาจจะมีหมกหมิ่นเมือง
 ไ้ ๆ ในโลกนี้ไ้ ไ้ อยู่นี้ประกอบด้วยลักษณะของจีนที่มีความอหวนแค้นความลำบากอย่าง
 น่าอัศจรรย์ประการหนึ่ง ความถือโคตรที่ไม่ยอมกลายไปเป็นภาษาอื่น อีกทั้งความเฉียดยว-
 ฉลาในการหาเงินนั้นอีกประการหนึ่ง ย่อมกระทำให้เป็นขอที่นักกลัวจะเป็น "ภัย" แก่ชาติ
 ไ้ ๆ ไ้จริง แลยอมจะเป็นขอวิตกของผู้ที่มีหน้าที่ปกครองรักษาประชาชน ในการที่จะ
 คุมครองให้พลเมืองของตนดำรงคงเป็นอิสระอยู่ต่อไปไ้ ๆ

ข้าพเจ้าทราบโดยความมีคนจำพวกที่เห็นว่า ควรจะยื่นรับรองเงินที่เขามาในเมือง
 เพราะการที่เงินเขามาในไม่แต่ช่วยเพิ่มจำนวนพลเมือง ทั้งยอมกระทำให้โทษภัยของ
 แผ่นดินมั่งคั่งสมบูรณ์ขึ้นด้วย ๆ ผู้ที่กล่าวเช่นนี้พูดแต่ทางไ้ แต่ทางเสียเขาเห็นจะลืมมิไ้คิดถึง
 คือว่าเงินมิไ้ เขามาอยู่ด้วยความตั้งใจที่จะฝังรกรากไว้ในแผ่นดินและมีไ้ยอมกลายไปเป็น
 พลเมืองแท้ของเมืองนั้นเลย ย่อมรู้สึกว่าเป็นคนต่างภาษาอยู่เสมอ มีอยู่บางบางคนก็
 เต็มใจจะกลาย แต่หัวหน้าอั้งยี่ของเขาที่หายอมไม่ ส่วนขอที่ว่าเขาช่วยกระทำให้ทรัพย์สิน
 แผ่นดินเกิดขึ้นนั้น จริงอยู่จะปฏิเสธเสียมิไ้ แต่ก็ไม่ควรลืมนึกว่าทรัพย์สินแผ่นดินที่เขา
 ช่วยทำขึ้นนั้น เขาก็นำออกไปจากเรื่องเหมือนกัน ส่วนที่เขาไ้สรอยในเมืองนั้น เขา
 พยายามกระหน่ำกระแหม่มากที่สุดที่จะทำไ้ อาหารที่เขากินตลอดจนเครื่องใช้ที่ไ้

อยู่ทุก ๆ วันก็มาจากเมืองจีน ก็เมื่อการเป็นเช่นนี้ จึงต้องนับว่าพวกจีนโดยทางตรง
แฉทางอ้อมยอมถวายเทวบูชาความสมบูรณ์ของประเทศที่เขาไปอาไศรยอยู่ชั่วคราวนั้น ประค
ถัวบ้างที่คุดเคียดแฉกคนนั้น ๆ

โดยเหตุนี้จึงไม่เป็นที่น่าอัศจรรย์ที่ประเทศอเมริกา, คานาดา แลออสเตรเลีย
โดยพยายามป้องกันทุกหนทุกทางที่จะมิให้พวกจีนเข้าไปในเมืองของเขา ๆ

ในเวลานี้ในเมืองไทยเรายังไม่รู้สึกผลเสียหายแห่งการที่พวกจีนเข้ามาอาไศรย
อยู่ ทั้งนี้ก็เป็นเพราะโชคที่เมืองของเรามีพระราชอาณาเขตอันไพศาลกว้าง พื้นดินอัน
บริบูรณ์ยังมีไคร่กระทำให้เกิดผลก็ยังมีอยู่เป็นอันมาก เพราะฉะนั้นเราจึงยังไม่รู้สึก
ว่าเราอยู่ใกล้ "ภัยจีน" เพียงใด แต่ก็น่าจะไม่ต้องคำรึทในเรื่องบ้านนี้ต่อไป
ในวันนาคะหรือ ?

ตามความเห็นของข้าพเจ้า ถ้าจะให้เลือกเอาชีวิตจีน ก็ยากที่จะเลือกได้
แต่ข้าพเจ้าไม่มีความสงสัยในใจเลยว่า วันหนึ่งเราคงจะได้เห็นกิจการอันน่าหวาดเสียว
สยดสยอง ในเมืองที่พวก "ยิวแห่งบูรพทิศ" เข้าไปอาไศรยอยู่ พวกจีนคงจะมีเหตุ
ขึ้นกับพวกเมืองของประเทศนั้นเอง ธนภาษานักโคลนกรั้น ซึ่งมักพอใจแสดงความเห็น
ที่เคียดแฉกเป็นการของรัฐบาลประเทศอื่น ๆ ในปัญหาเรื่องยิวนี้ ก็คงจะต้องขบปัดหา
นี่เองสักวันหนึ่ง แล้วเราชาวต่างภาษาก็จะคอยตั้งตาคูว่าเขาจะคำรึทอย่างไร ๆ

ส่วนประเทศสยามนั้น ข้าพเจ้าหวังใจว่าจะยังไม่ต้องคำรึทในปัญหาเรื่องนี้
อีกนาน การวิวาทฆ่าฟันกันแม้แต่เล็กน้อยปานใจก็ ยังมีรศขึ้นชมอยู่ภายหลังเสมอ
เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าหวังใจว่าพวกจีนที่เข้ามาอยู่ในเมืองนี้ จะมีสติพอที่จะไม่ยิวเข้าคนไทย
ให้มากกว่าที่จำเป็น ๆ ความรู้ตรงบังคับให้ข้าพเจ้ากล่าวว่า ในระหว่างจีนกับคนรวม
ชาติของข้าพเจ้าตามที่สังเกตเห็นก็ไม่สู้จะสนิทสนมรักใคร่กันปานใจนัก แต่ก็เพราะเหตุ
ที่ไทยเราเป็นคนใจดี ไม่ชอบการรบราฆ่าฟัน แต่เราก็ไม่ชอบถูกเรียกว่า "สวน"
ถ้าถูกกัหมินว่าเป็นคนที่ไม่สมควรจะนับว่าเป็นคนเสมอกัน เราอาศัยที่เราไม่สู้จะชำนาญ
ในการหาเงินเหมือนจีน แต่เราจะต้องแพะแฉว ก็ขอให้แพะแฉววิธีตรงไปตรงมาเถิด
เราชอบให้กิจการดำเนินไปด้วยความเป็นธรรมแฉวด้วยความเห็นใจซึ่งกันแฉกกัน เรา

พยายามที่จะทำตัวเป็นผู้มีน้ำใจอันดี แต่เราก็เป็นแค่มนุษย์อย่างสามัญเท่านั้น เพราะฉะนั้นความอหังการของเราจึงมีท่าที ถ้ามีเหตุเรณจีนอยู่งานขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ชาวเขาไม่เคยยากจะขอรับรองในผลที่จะมีนั้นเลย ถ้าจะเกิดเหตุมาขึ้นกันขึ้นเพราะเงิน อดงานแล้ว ชาวเขาไม่จำเป็นต้องกล่าววาทา ชาวเขาไม่มีความสงสัยเลยวาทา เจานาที่ กงจะจัดการไปโดยฐานะที่เป็นกลาง แต่ความรู้สึกยังคงมีให้ชาวเขากล่าวตามความเห็น ของชาวเขาเองว่าพลตระเวรก็ดีหรือทหารก็ดี ล้วนเป็นคนไทยไม่ใช่จีนแล ... นั้นแหละ การเช่นนี้ความรู้สึกอันเป็นธรรมชาติอาจจะแรงกว่านี้ก็ได้ จึงถ้าเป็นเช่นนั้นแล้วก็จะ ทำให้มีผลอันเป็นที่น่าเสียสละแก่ผู้เกี่ยวข้องของจิว ฯ

ขอความตามที่เขาเขากล่าวมาแล้วแสดงให้เห็นความคลาคลั่งแห่ง ยิว กับ จีน แต่ในที่สุดนี้ชาวเขาจะขอรับให้ท่านเห็นข้อที่ผิดกันอย่างสำคัญข้อหนึ่ง กล่าวคือ ยิวไม่มีบ้านเมืองของเขาเองเลยแต่เงินยังมีอยู่ ฯ ผลแห่งการที่ต่างกันข้อนี้ย่อมจะแลเห็น ได้โดยนัย พวกยิวนั้นแม่เขาเป็นเศรษฐีขึ้นในเมืองซึ่งเขาเข้าไปอาศัยอยู่ก็ เขาก็จับ จ่ายไรสรอยทรัพย์สินในเมืองนั้นเอง เพราะเขาหามบ้านเมืองที่จะส่งไปไม่ ในส่วนข้อนี้ ยิวเป็นชนที่พึ่งปราดนามากกว่าจีนที่ถ่ายเทเอาทรัพย์สินออกไปเสียจากประเทศที่ให้ความ คุ้มครอง ฯ แต่การที่ยิวไม่มีบ้านเมืองของตนเองนั้น ก็มีทางเสียอยู่ทางหนึ่งเหมือนกัน ก็คือไม่ตรวบริศเอาสมบัติของประเทศซึ่งเขาเข้าไปอาศัยอยู่เท่านั้น ทั้งมีพยายามจะรวบรวม เอาอำนาจในกิจการบ้านเมืองของประเทศนั้นเสียด้วย มีในประเทศอังกฤษเป็นตัวอย่าง พวกยิวมีชื่อเสียงในการเมืองอยู่หลายคน ที่เป็นสมาชิกแห่งเสนาบดีสภาและชิปส์คาลอทธอง ทัพสูงสุดเป็นอาทิ ส่วนจีนเขามีสถานเมืองของเขาเองแล้วก็ไม่สู้จะกระตือรือร้นในกิจการ บ้านเมืองของประเทศอื่นนัก แต่ก็เป็นคราะห์ร้ายที่จีนจะต้องเสียเมืองอย่างยิวแล้ว เขาจะ ทำความเดือดร้อนให้ไม่พอๆ เรายอมทราบอยู่แล้วว่าจีนเป็นชนที่มีนิสัยสอพลอขงแลตั้ง กกตั้งเหลาฉับคบคิดการร้ายต่างๆ เพียงใจ เพราะเหตุนี้ชาวเขาจึงมีความปราดนา อันจริงใจว่าขอให้ประเทศจีนดำรงคงเป็นอิสระอยู่ในที่ร่มบมแห่งชาติชั่วกาลปาวสานเถิด ฯ

ชาวเขาขอยุติลงแต่เพียงนี้ แต่หวังใจว่าท่านผู้อ่านจะให้อภัยแก่ชาวเขาที่กล่าวมา โดยยืดยาวเพราะแท้จริงในส่วนผู้ที่มิสันทัญญา แม้พอเตือนกันเพียงคำเดียวก็พอแล้ว ฯ

วิเคราะห์พระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีน
ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

บทคัดย่อ

ของ

นาวดศรี จงถาวร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มีนาคม ๒๕๒๔

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อวิเคราะห์พระราชนิพนธ์บทความ
ที่เกี่ยวข้องกับชาวจีน ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ด้านลักษณะ
ทรงท่านองการทรงพระราชนิพนธ์บทความ ไคแก่ ภาษา ส่วนวนโวหาร และ
กลวิธีการทรงพระราชนิพนธ์บทความประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่ง เพื่อ
ศึกษาพระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับบทบาทชาวจีนอัน เป็นปัญหาต่อการเมือง
การปกครอง และเศรษฐกิจของไทย

ผลการศึกษาพบว่า พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมี
ลักษณะทรงท่านองการทรงพระราชนิพนธ์บทความที่รุนแรง และกระโจนชัด
กล่าวคือ ทรงใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกของพระองค์ได้ตรงตาม
พระราชประสงค์ ไคแก่ ทรงใช้คำตรงไปตรงมา และทรงใช้ประโยคทั้งขนาดสั้น
และยาว ในการทำหนิและเสียดสีประชดประชันชาวจีนไคเป็นอยางดี ส่วนโวหารนั้น
ทรงเลือกใช้โวหารหลายประเภทเพื่อแสดงความรู้สึกและพระอารมณ์ของพระองค์
โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรงใช้โวหารเปรียบเทียบในการแสดงความคิดต่อท่านการกระทำ
ของชาวจีน อันเป็นผลทำให้เกิดปฏิกิริยาจากชาวจีนขึ้น นอกจากนี้ยังทรงใช้กลวิธี
ในการทรงพระราชนิพนธ์บทความควยการเร้าความสนใจ อภิปรายโดยใช้เหตุผล
และข้อเท็จจริงรวมทั้งชี้แนะวิธีที่จะปฏิบัติไว้อย่างพร้อมมูล

ในพระราชนิพนธ์บทความของพระองค์ยังแสดงให้เห็นถึงปัญหาและบทบาท
ของชาวจีนที่เกี่ยวข้องกับการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจอีกด้วย ดังนั้นพระองค์
จึงทรงปลุกฝังความรู้สึกที่เป็น "ไทย" ให้แก่ชาวจีน เพื่อจะลดความรู้สึกชาตินิยม
ของชาวจีนลง และในขณะเดียวกันก็ทรงปลุกใจให้คนไทยรักชาติอีกทางหนึ่งด้วย
นับไคว่าพระราชนิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับชาวจีนของพระองค์นั้นมีคุณประโยชน์อยาง
ใหญ่หลวงแก่ชาติบ้านเมืองทุกยุคทุกสมัย

AN ANALYSIS OF KING RAMA VI'S ARTICLES

ON THE CHINESE IN THAILAND

AN ABSTRACT

BY

NUANSRI CHONGTHAVORN

Presented in partial fulfillment of the requirements

for the Master of Education degree

at Srinakharinwirot University

March 1981

In this thesis, an attempt is made to analyse King Rama VI's articles on the Chinese. The first part of this analysis focuses on the king's writing style concerning language, literary mannerisms and technique. The second part concerns the content of the articles on the opinions of King Rama VI towards the role of the Chinese in Thai politics, administration and economics and the problems they caused in these areas.

The result of this study shows that King Rama VI's articles writing style is forceful and clear. He was able to express his ideas and emotions with precision as can be seen in his use of direct words and in his use of both attic and ciceronian sentences to criticise and satirize the Chinese. He had to his credit, various literary styles. His nationalistic allegorical satire, for instance, represents his views opposing the Chinese actions causing sharp dissent among them. His technique is particularly good at attracting attention, especially the discussion which perfectly expresses his reasons, facts and suggestions.

King Rama VI's articles on the Chinese reveals the adverse influence of the Chinese on the politics, government administration and economic conditions of the period. The king encouraged the Chinese to look at themselves as Thai citizens, therefore reducing their nationalistic feelings. At the same time he was able to stimulate patriotic feelings among the Thais. Thus, it is noted that these articles are of great value to our nation.